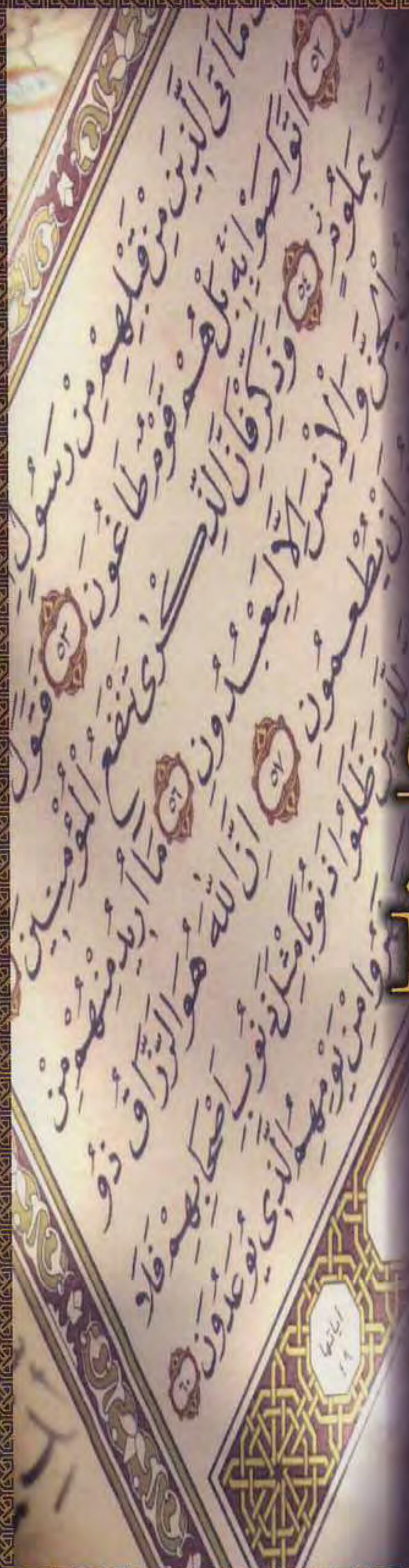

الله

Zaštita od džina i šejtana

u svjetlu Kur'ana i sunneta

Vehid Abduselam Bali

ZAŠTITA OD DŽINA i ŠEJTANA

Naslov originala:
VIKAJETU EL- INSAN MIN EL-DŽINNI VE EŠ-ŠEJTAN

Autor:
Vehid Abdusselam Bali

Prijevod:
Elvedin Rašid Huseinbašić, prof.

Redaktor prijevoda:
Adnan Maglić, prof.

Recenzija:
Hfz Jusuf Salih Barčić, prof.

Lektura i korektura:
Refija Babić Gagula, prof.
Nasveta Dervišbegović Turković, prof.

Tehnička obrada:
Mensur Filipović

Izdavač:
Udruženje za promociju
i afirmaciju mladih intelektualaca «PAMI»

Štamparija:
Emanet d.o.o Zenica

Za štampariju:
Amir Krivokapa

Tiraž: 500

Prvo izdanje, 2006..

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

28-423

BALI, Vehid Abdusselam
Zaštita od šejtana i džina / Vehid Abdusselam Bali ; [prijevod Elvedin Huseinbašić]. - Sarajevo : PAMI, Udruženje za promociju i afirmaciju malih intelektualaca, 2006. - 420 str. ; 24 cm

Prijevod djela: Vikajetu el-insan min el-džinni ve eš-šejtan. - Bibliografske i druge bilješke uz tekst.

ISBN 9958-9166-0-6
I. Bali, Vehid Abdusselam vidi Bali, Vehid Abdusselam
COBISS.BH-ID 15133446

Vehid Abduselam Bali

ZAŠTITA OD DŽINA I ŠEJTANA

Sarajevo, 2006.

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

PREDGOVOR PREVODIOCA

Sva hvala pripada samo Allahu koji nas je podučio peru. Neka je salavat i selam na Allahovog Poslanika najboljeg učitelja.

Svijet džina i šejtana smatra se važnim dijelom islamskog vjerovanja. Od davnina su pisane knjige u vezi s tim svijetom. Međutim, njihov svijet obavijen je velom tajne jer spada u gajb, to jest, dio islamskog vjerovanja o kojem nam govore Kur'an i Hadis a koji ne možemo vidjeti. To treba imati na umu kada govorimo ili pišemo o tom svijetu jer nas to obavezuje da o njemu govorimo samo ono što znamo iz Kur'ana i vjerodostojnog Sunneta.

Sihir je neodvojiv od džinsko-šejtanskog svijeta i kada se govori o tom svijetu nameće se potreba da se govori i o sihiru jer je on svojevrsna veza, bolje rečeno, loša posljedica veze između našeg i njihovog svijeta.

Naravno, sihir je zabranjeno učiti, podučavati ili tražiti od drugih da se njime bave. Međutim, ima onih koji sebe prodaju za nešto što malo vrijedi, pa se bave sihirom zbog zavisti ili materijalne koristi. Zbog toga, nameće se potreba spoznaje islamskog pogleda na sihir i prezentacije zaštite od tog zla. Naročito u vremenu stagnacije ispravnog islamskog znanja i raširenosti bavljenja sihirom, što je posljedica prvog.

Nakon savjetovanja i pregleda napisane literature na ovu temu izbor je pao na ovu knjigu. Smatram da je izbor ispravan zbog slijedećeg:

- knjiga je napisana u skladu sa ispravnim vjerovanjem zasnovanim na Kur'anu i Sunnetu;

- knjiga obiluje ajetima i uglavnom vjerodostojnim hadisima;

- navedeni su izvori, gotovo, svih hadisa i ocjena njihove vjerodostojnosti;

- knjiga obiluje komentarima učenjaka preuzetim iz njihovih autentičnih djela što ulijeva dodatno povjerenje u srce čitaoca da je rečeno ispravno shvaćeno jer su učenjaci najpozvaniji tumači šerijatskih tekstova;

- u knjizi se navode brojni praktični savjeti što je posebna vrijednost ovog djela;

- knjiga ne sadrži neutemeljene teorije i teze kojima obiluju neke knjige napisane na ovu temu;

- knjiga temeljito obrađuje temu tako da čitaocu nije potrebna druga literatura u vezi s ovim. Autor je utrošio mnogo od svoga vremena na prikupljanju materijala za ovu knjigu.

Knjiga se odlikuje brojnim drugim karakteristikama što će čitalac moći prepoznati čitajući knjigu.

Važno je napomenuti da smo se pri prijevodu koristili primjerkom koji je autor označio kao jedini ispravan a sva prethodna izdanja označio je kao neispravna i odrekao ih se. Autor je napisao slijedeće:

Napomena

Ranije je ova knjiga štampana u izdavačkoj kući Daru-l-Bešir el-Misrijje, a kopiju od nje preuzela je izdavačka kuća Daru-l-kutubi el-'ilmijje. Odričem se tih izdanja. Zbog toga, ne dozvoljavam nikome da preuzima citate iz njih i pripisuje ih meni. Validno je isključivo ovo izdanje. Nek' nam Allah pomogne! Vehid Bali

Poštovani čitaoče, ako nađeš neke razlike između prijevoda i arapskog originala koji je kod tebe znaj da je razlog tome gore navedeni autorov iskaz.

Prijevod ajeta uglavnom je usklađen sa prijevodom Ibn-Kesirovog tefsira. Svi ajeti navedeni su na arapskom jeziku.

Ovaj prijevod posvećujem svome babi Rešidu i majki Sediki koji su bili i ostali moja najveća podrška na putu nauke i znanja. Molim Allaha da ih nagradi za sve što su pretrpjeli zbog mog odsustva na putu sticanja znanja i da ih učvrsti na Putu istine i poživi ih u dobru i blagostanju, a mene da učini pokornim sinom najboljim roditeljima. Amin!

Na kraju, osjećam potrebu da se posebno zahvalim Admiru Musliji, idejnom pokretaču prijevoda ovog djela, jer je imao mnogo razumijevanja i strpljivosti u toku rada na ovom prijevodu. Molim Allaha da ga nagradi svakim dobrom!

Molim Uzvišenog Allaha da ovo djelo učini iskrenim i korisnim za sve koji ga budu čitali ili na drugi način koristili.

Elvedin Huseinbašić

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Predgovor Ebu Bekra el-Džezairija

Sva hvala pripada Uzvišenom Allahu. Neka je salavat i selam na Njegovog Poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, koji je poslan i džinima i ljudima, njegovu čistu porodicu i sve ashabe.

Profesor Vehid Abduselam Bali dao mi je svoju knjigu *Vikajetu-l-insan mine-l-džinni ve-š-šejtan - Zaštita ljudi od džina i šejtana* u Poslanikovoj, sallallahu 'alejhi ve sellem, džamiji, zamolio me da je pročitam i kažem svoje mišljenje o njoj. I pored zauzetosti i mnogih obaveza prihvatio sam njegov prijedlog.

Pročitao sam cijelu knjigu i uvjerio se da ne sadrži ništa što se kosi sa Šerijatom niti sa zdravim razumom i da u potpunosti zadovoljava potrebe u vezi sa dotičnom temom. Opovrgao je pogrešna vjerovanja gotovo zalutale skupine koja negira mogućnost ulaska džina u ljudsko tijelo i govora džina preko ljudi kako bi rekli ko su i šta hoće.

Knjigu i autora ukrasio je selefijski metod izražen isključivo vjerodostojnim i dobrim hadisima i navođenjem izvora navedenih hadisa. U knjizi nema slabih i izmišljenih hadisa. Time je olakšao svim čitaocima i korisnicima knjige. Neka ga Allah, azze ve dželle, zbog toga nagradi nagradom za dobročinitelje!

Davno je rečeno: *Knjiga se čita od naslova!* Mora se priznati da ova knjiga sadrži dvije velike rijetke koristi u literaturi ove vrste:

Prva je ispravno vjerovanje u vezi s postojanjem i egzistiranjem džina, te pozitivnim i negativnim utjecajem njihovog djelovanja na život ljudi.

Druga je opis bolesti i lijek za nju navođenjem ispravnih dova za zaštitu i korisnih rukji pri liječenju od džinskog i šejtanskog dodira. Ova karakteristika čini ovu knjigu poželjnom za svakog vjernika i vjernicu koji vole čitati i razumjeti.

Toliko i završit ću dovom: *Allahu moj, neka autor ove knjige ima koristi od nje! Učini je korisnom svima koji traže Istinu u njoj, da je spoznaju i rade po njoj! Neka je salavat i selam na našeg Poslanika Muhammeda,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *njegovu porodicu i ashabe!*

Ebu Bekr el-Džezairi

Muderis u Poslanikovoj džamiji

10/1/1409 h. god.

Predgovor desetom izdanju

Hvala pripada samo Allahu, hvalimo Ga i od Njega pomoć, uputu i oprost tražimo! Utječemo se Allahu od zla koje je u nama i od naših loših djela! Koga Allah uputi niko ga ne može zavesti a koga u zabludi ostavi niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema istinskog boga osim Allaha i da nema sudruga. Svjedočim da je Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik. A potom!

Allahova knjiga je najiskreniji govor. A uputa Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, je najbolja uputa. Najgore su nove stvari u vjeri, svaka nova stvar u vjeri je novotarija, svaka novotarija je zabluda a svaka zabluda završit će u džehennemskoj vatri.

Jedno vrijeme, od sihira i džinskog dodira liječili su sihirbazi, vračevi i lažovi. Bili su veoma popularni i traženi. Ispred njihovih kuća stajali su redovi ljudi u iščekivanju lijeka. To je kidalo džigericu i slamalo srce svakom muslimanu i vjerniku monoteisti. Kada im se uputi savjet okrenu glavu i kažu: *A šta da radimo?! Možete li vi skinuti ovaj sihir?! Možete li vi istjerati ovog džina?!* Daija, kada se u praksi suoči s tim, nema dovoljnog odgovora niti pravih riječi, te na to samo može reći: *Allahu moj, uputi moj narod, oni ne znaju!*

Postoji i druga nesreća koja se proširila u nekim arapskim zemljama, naročito u Egiptu. Naime, neki muslimani odlaze svećenicima u crkve u potrazi za lijekom od sihira i džinskog dodira! A oni od muslimana traže da nose krstove na što ovi pristaju zbog lijeka! Osim toga, uče im nerazumljive molitve i daju im zapise prepune velikog širka!

Međutim, svemoćni Allah, azze ve dželle, je uklonio tamu svjetlom Kur'ana i Sunneta. Grupa mladića pripadnika ovog islamskog preporoda počela je liječiti Kur'anom i Sunnetom. Otpočinjanjem šerijatskog liječenja džini su počeli izlaziti iz ljudskih tijela i sihir se razvezivao i nestajao njihovim sebebom što je isključivo Allahova milost i s Njegovom dozvolom. To je Allahova blagodat, a kod Njega su velike blagodati i daje je kome hoće. Karakteristično za te mladiće je neuzimanje i neprihvatanje nadoknade za učenje, oni to smatraju jednom vrstom poziva Allahu, azze ve dželle. Njihova parola su ajeti:

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

Za ovo od vas ne tražim nikakve nagrade, mene će Gospodar svjetova nagraditi.[1]

وَيَا قَوْمِ لا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالاً إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى اللهِ

O narode moj! Za ovo, ja od vas ne tražim blaga, Allah će mene nagraditi.[2]

Tako se proširio šerijatski lijek za sihir i tvorevina sihirbaza je počela da tone. Mnogi od njih su zatvorili svoja vrata i potražili drugi način preživljavanja.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

I zameo bi se trag narodu koji je zulum činio; pa neka je hvaljen Allah, Gospodar svjetova![3]

Prednosti liječenja Kur'anom

1 - Oboljeli se vraća Allahu, azze ve dželle, podstiče se na redovno obavljanje ibadeta, udaljavanje od harama i približivanje Gospodaru nebesa i Zemlje koji otklanja nevolje, daje izlaze i liječi beznadežne slučajeve. Tako liječe i tijelo i dušu. Blago njima i lijepo mjesto na povratku Allahu Uzvišenom ih čeka.

2 - Širi se princip potpomaganja. To se čini neuzimanjem nadoknade bez obzira na materijalno stanje oboljelog. To je veoma važno u vremenu materijalizma.

3 - Potiskuju se izmišljotine i vradžbine. To se postiže praktikovanjem isključivo vjerodostojnih hadisa.

4 - Mnogi spoznaju pravi put liječenjem Kur'anom. U mnoge kuće ušao je glas islama upravo tako, od islama su znali samo ime a od vjere samo obrise! Njihov vodič kroz život bio je televizor - pozivač u nemoral i grijeh, rušitelj domova grijehom, razvratom i ne-

[1] *Eš-Šu'ara,* 145.
[2] *Hud,* 29.
[3] *El-En'am,* 45.

pokornošću. On im je bio glavni izvor kulture, vrijednosti i morala! Međutim, nakon toga, spoznali su Allahov, azze ve dželle, put i Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve sellem, uputu. Mnoge porodice i pojedinci krenuli su ispravnim putem upravo zahvaljujući toj metodi liječenja. Neka je hvaljen Allah na početku i na kraju!

Ali, neki mladići, još uvijek nezreli u hodu pravim putem i površnog znanja, počeli su liječiti Kur'anom - kako tvrde - oponašajući imama Ahmeda i Ibn-Tejmijju, rahmetullahi alejhum! Iako, nisu naučili Kur'an napamet, štaviše, neki ne znaju šta kvari abdest ili ruknove i šartove namaza, da ne govorimo o nečemu drugom! Naučili su neke rukje, pročitali knjigu ili dvije i to je sve! Ne znajući nesvjesno praktikuju mnogo zabranjenog pri liječenju. I to je glavni razlog širenju novotarija i izmišljotina u vezi s liječenjem. Do toga je dovelo dvoje:

Prvo: neznanje o vjeri onih koji liječe.

Drugo: vjerovanje u sve što džini kažu. Neki koji liječe prihvate savjet džina i to je mnoge odvelo u haram. Događa se da džin ponudi savjet onome koji liječi, kaže mu, naprimjer: *U ovim slučajevima uči te i te ajete!, ili, napiši kur'anski zapis na taj i taj način!*

Zabranjeni postupci za koje sam čuo da praktikuju neki koji liječe Kur'anom:

1 - pisanje Kur'ana po tijelu oboljelog;

2 - pisanje slova s početka sura koje počinju harfovima na prstima oboljelog;

3 - pisanje slova *nun* naopako na čelu oboljelog;

4 - pisanje imena Allah na komadu platna, potom spaljivanje tog platna i udisanje tog dima od strane oboljele osobe;

5 - upotreba buhura[4] u toku liječenja;

6 - gledanje u žensko lice u toku učenja rukje pod izgovorom utvrđivanja kojoj vrsti pripada džin koji ju je opsjeo! A, gledati u žene je haram;

[4] Buhur je vrsta mirisa. Neke njegove vrste privlače šejtane. (op. prev.)

7 - naređuju oboljelom dizanje ruku u toku učenja rukje a onda se obrate džinu: *Ako mu je napravljen sihir skupi ruke, ako nije raširi ih!*;

8 - učenje rukje ženama bez prisustva mahrema;[5]

9 - stavljanje ruke na tijelo žene u toku učenja rukje;

10 -neki naređuju oboljelom da ne jede određenu hranu tvrdeći da time slabi džina;

11 -učenje na so potom posipanje te soli po kući;

12 -učenje na fotografiju umjesto dolaska oboljelog.

Praktikuje se još mnogo zabranjenog. Bilo bi korisno zabilježiti sve što praktikuju oni koji danas liječe, potom napisati knjigu o novotarijama u vezi s liječenjem.[6] Naročito, ako bi spomenuo dokaze za sve što se ubraja u novotariju.

Neke daije, misionari, zagovaraju potpuno zatvaranje vrata liječenju Kur'anom kako bi spriječili smutnje i činjenje harama. To zagovara i naš brat, šejh, Muhammed Husejn Jakub. Ispričao mi je neke novotarije koje se praktikuju i smatra da oboljele treba podsticati na traženje pomoći od Allaha, azze ve dželle, i oslanjanje na Njega jer jedini On otklanja nevolje. Njegovo mišljenje dijele mnoge daije, misionari, koji ljubomorno čuvaju ovu vjeru od bilo kakvog skrnavljenja i omladinu od smutnji. Jedan od njih je i šejh Safvet eš-Ševadifi. Istovremeno, drugi zagovaraju otvaranje vrata liječenju Kur'anom. Štaviše, smatraju da ih treba širom otvoriti i proširiti među muslimanima taj način liječenja i tako zatvoriti vrata pred sihirbazima, vračevima i drugim lažovima. Oni kažu da u slučaju prestanka s liječenjem svih koji liječe Kur'anom ljudi bi bili prisiljeni da se obraćaju sihirbazima, vračevima, pa i svećenicima u crkvama kao ranije a i sada, doduše, u mnogo manjem broju. Praktikovanje nekih novotarija od strane onih koji liječe Kur'anom manje je zlo od odlaska sihirbazima, nevjernicima i raznim grešnicima. Zbog toga, treba postupiti po pravilu: *Od dva zla izaberi manje.*

[5] Mahrem je punoljetan muškarac s kojim se žena može osamiti, putovati i slično, poput: muža, oca, brata... (op. prev.)

[6] Ja nemam vremena za to jer radim važnije stvari.

Lično smatram da treba uzeti dobrobit koju u sebi nose oba mišljenja i ukloniti loše posljedice koje je iznijela i jedna i druga strana. Zastupam sljedeći srednji stav:

1 - liječenje Kur'anom treba stalno usmjeravati organiziranjem seminara i potrebno je stalno prosvjećivati one koji liječe u vezi s dozvoljenim i zabranjenim postupcima pri liječenju,

2 - mora se pratiti rad onih koji liječe u svakom naselju, mjestu i selu, putem daija koji borave u tim mjestima,

3 - neophodno je i običnom svijetu objasniti zabranjene postupke koje primjenjuju neki koji liječe tako da mogu reagovati kada ih primijete,

4 - treba upozoriti svijet i pozvati na izolaciju i neodlazak onima koji nakon brojnih savjeta i razgovora od strane daija, misionara, u tom mjestu ustraju u greškama pri liječenju,

5 - treba podučavati ljude šerijatskom načinu liječenja sihira i džinskog dodira. Tako će moći liječiti sebe i ženske članove svoje porodice i izbjeći odlazak onima koji liječe.

Veoma važno!

Mnogi koji liječe pitaju smiju li koristiti pomoć džina pri liječenju, naročito ako tvrdi da je musliman i nudi bezuslovnu pomoć?!

Odgovor:

To nije dozvoljeno zbog sljedećeg:

1 - džini nikada ne nude svoju pomoć a da od toga nemaju koristi, bez obzira znao to onaj koji liječi ili ne. Slijedi pojašnjenje toga. Džini pomažu onima koji liječe na dva načina:

Prvi: ulaskom u nekog od prisutnih koji nisu oboljeli, zatim se bori protiv džina koji je u oboljelom, ili iz tijela čovjeka u kojeg je ušao obavijesti ih o čemu se radi, da li je obolio od sihira, džinskog dodira ili uroka.

Drugi: ulaskom direktno u oboljelu osobu. Potom se hvata u koštac s džinom koji je opsjeo dotičnu osobu i istjera ga ako može. Ulazak biva nakon izgovora dogovorene riječi između džina i onoga koji liječi. Nijedan od ta dva načina nije dozvoljen zbog nekoliko razloga. Prvi način nije dozvoljen zbog sljedećeg:

1 - džinima je haram ući u čovjeka, samim tim haram mu je i dozvoliti ulazak. Neko bi mogao reći da se u tom slučaju čovjek slaže s ulaskom i odobrava ga! Mi kažemo, bez obzira, nije dozvoljeno. Rad s kamatom uz obostrano zadovoljstvo ne čini kamatu dozvoljenom, niti blud počinjen uz obostrano zadovoljstvo čini blud dozvoljenim!,

2 - džini mnogo lažu. Postoji vjerovatnoća da neće reći pravu istinu i da će za sihir reći da je džinski dodir, ili za džinski dodir da je urok,

3 - liječenje na takav način osobu u koju je ušao džin izlaže u budućnosti džinskom dodiru.

Drugi način nije dozvoljen zbog sljedećeg:

1 - džin koji kaže da je musliman možda je nevjernik. U tom slučaju, bilo bi to prihvatanje pomoći nevjernika,

2 - postoji mogućnost dogovora između džina koji je u tijelu i džina koji nudi pomoć. To se često događa. Onaj koji liječi misli da je džin izašao a on ostane u tijelu. I na taj način, u dogovoru s drugim džinom smire stanje,

3 - ostavljanje liječenja Kur'anom i prihvatanje pomoći džina ukazuje na pomanjkanje ubijeđenja u djelotvornost kur'anskog lijeka, pa čak i na nepostojanje ubijeđenja u potpunosti,

4 - pretpostavimo da grupa ljudi liječi pomoću džina. Neko želi odvesti nekog svog kod jednog od njih na liječenje, koga će izabrati?! Raspitivat će se o onima koji liječe, pa će mu neki reći: *Ne idi tom i tom! Njegov džin je mali i nejak. Džin koji pomaže tom i tom je poslab, nekada uspije a nekada ne. Idi ti tom i tom! Njegov džin je jak.* U ovom slučaju, za koga su vezana

ljudska srca? Za Kur'an? Za Allaha Veličanstvenog? Ne, vezala su se za nekog drugog, za džine! To je najopasnije i veliko zlo na koje upozoravamo.

Neka se boje Allaha svi koji strahuju od svog Gospodara, koji se boje Njegove kazne i nadaju se Njegovoj nagradi! Prema tome, nije dozvoljeno koristiti pomoć džina pri liječenju.

Šta sam promijenio prilikom ovog izdanja

Mi ljudi danas kažemo jedno sutra dugo. Zato, nije dozvoljeno nikome prihvatati naše mišljenje ako ne zna dokaz za njega. Mnogo je pitanja u vezi s fikhom i hadisom za koje sam promijenio mišljenje. Navest ću kao primjer:

1 - smatrao sam ispravnim dokaz *iktirana* u usulul-fikhu, ali sam promijenio mišljenje jer sam vidio da je neispravno;

2 - smatrao sam da štavljenje čisti sve životinjske kože. U tome sam slijedio zahirije i Ševkanija, rahimehullah. Nakon toga, promijenio sam mišljenje i prihvatio Šafijino mišljenje koji smatra da se izuzimaju svinjska i pseća koža jer su te životinje nečiste kao bića i zbog drugih dokaza koji govore u prilog tom mišljenju. To mišljenje je preneseno od Alije i Ibn-Mesuda, radijallahu anhuma;

3 - smatrao sam ispravnim da osoba koja prilikom abdesta opere desnu nogu i obuče obuću ili čarapu, potom opere lijevu nogu ima pravo koristiti mesh - potiranje. U tome sam slijedio Ibn-Tejmijju, rahimehullahu. Nakon toga našao sam vjerodostojnu predaju u Ibn-Huzejminoj zbirci hadisa, 1/97, od Safvana, radijallahu 'anhu, u kojoj stoji: (...) ***ako obje noge obučemo nakon abdesta.,*** i prihvatio mišljenje većine učenjaka, Šafije, Malika, Ahmeda, Ishaka i drugih, rahimehumullah, da nema pravo na mesh;

4 - smatrao sam da je drugi selam na kraju namaza namaski rukn, slijedeći imama Ahmeda, rahimehullah. Promijenio sam mišljenje i smatram da je sunnet nakon pronalaska Aišinog, radijallahu 'anha, hadisa u vezi s tim;

5 - u vezi s dojenjem i veze po mlijeku smatrao sam da je uslov za uzimanje u obzir te veze dojenje istog mlijeka[7] potom sam promijenio mišljenje i uzeo u obzir istu spermu koja je uzrok mlijeku makar i ne bili na dojenju istog mlijeka;

6 - smatrao sam da je uslov ispravnosti posla u poljoprivredi da sjeme bude od vlasnika zemlje, ali sam promijenio mišljenje i uzeo u obzir međusobni dogovor između vlasnika i obrađivača zemlje. Promijenio sam i mnoga druga mišljenja.[8]

U vezi s ovom knjigom izmijenio sam sljedeće:

1 - dugi razgovori s džinima su beskorisni. Mislim da su i štetni, utoliko što umaraju oboljelog i omogućuju džinu da zauzme bolju poziciju u tijelu,

2 - izbacio sam hadis Ummi Eban, radijallahu 'anha, jer me brat, šejh, Ali Hušejš upozorio da je slab,

3 - izbacio sam Ibn Abbasov, radijallahu 'anhuma, hadis o malom crnom psu zbog Ferkada es-Sindžija,

4 - izbacio sam zbog slabosti hadise Ubejja ibn Kaba i Abdurahamana ibn ebi Lejle, rahimehumallahu, o ajetima koji se uče kao rukja,

5 - izbacio sam neke zaštite od džina iz šestog poglavlja zbog nedostatka dokaza za njih,

6 - dodao sam neke napomene, vidjet ćeš ih čitajući knjigu.[9]

Molim uzvišenog i plemenitog Allaha, koji prašta grijehe, prihvata pokajanje i koji žestoko kažnjava da mi oprosti i učini ovu knjigu dobrim djelom na vagi kada neće koristiti ni imetak ni sinovi, samo će koristiti dolazak Allahu sa čistim i predanim srcem. Allahu, učini ovo djelo iskrenim samo Tebi i nikom drugom!

---

[7] Po tom mišljenju kada se mlijeko povuče pa se pojavi nakon druge trudnoće oni koji doje to drugo mlijeko nisu mu braća i sestre po mlijeku. (op. prev.)

[8] Sve sam to pojasnio s dokazima u knjizi *Es-sebaik ez-zehebijje fi el-mesaili el-fikhijje.* Molim Allaha da omogući završetak te knjige i uputi autora.

[9] Promjene u knjizi *Es-Sarimu el-bettar fi tesaddi li seharati el-ešrar - Oštri mač u borbi protiv zlih sihirbaza* navest ću u desetom izdanju te knjige koja je u štampi.

Bit ću veoma zahvalan svima koji vide šerijatsku grešku u ovoj ili u mojim drugim knjigama i dostave je meni ili izdavaču! Neka je salavat i selam na Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, njegovu porodicu i ashabe!

Vehid Abduselam Bali

Menše'etu Abbas

15/5/1417 h.g., 27/9/1996

Predgovor prvom izdanju

Hvala pripada samo Allahu, hvalimo Ga i od Njega pomoć, uputu i oprost tražimo! Utječemo se Allahu od zla koje je u nama i od naših loših djela! Koga Allah uputi niko ga ne može zavesti, a koga u zabludu odvede niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema istinskog boga osim Allaha i da nema sudruga. I svjedočim da je Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ

O vjernici, bojte se Allaha istinskom bogobojaznošću i nipošto ne umirite osim kao muslimani![10]

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُواْ رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا
وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيرًا وَنِسَاء وَاتَّقُواْ اللهَ الَّذِي تَسَاءلُونَ بِهِ وَالأَرْحَامَ إِنَّ اللهَ
كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas je stvorio od jedne osobe, od koje je njen par stvorio, a od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao! Bojte se Allaha, čijim imenom jedni druge molite, i čuvajte rodbinske veze! Allah doista nad vama bdije![11]

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللهَ وَقُولُوا قَوْلاً سَدِيدًا (٧٠) يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَن يُطِعِ اللهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا (٧١)

O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao – postići će veliki uspjeh.[12]

Allahova knjiga je najiskreniji govor. A uputa Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, je najbolja uputa. Najgore su nove stvari u vjeri i svaka nova stvar u vjeri je novotarija, svaka novotarija je zabluda a svaka zabluda završit će u džehennemskoj vatri. A potom!

[10] *Ali 'Imran*, 102.
[11] *En-Nisa*, 1.
[12] *El-Ahzab*, 70, 71.

Akida je osnova i temelj vjere. Islamska ulema je obavezna čuvati akidu tako što će spriječiti svako zlonamjerno unošenje sumnji u nju i odstraniti iz nje sve što joj je strano. Vidio sam mnoge muslimane kako grupno i pojedinačno izlaze iz vjere posjećujući gatare i vračeve vjerujući u ono što govore i da znaju gajb! Kada budu upozoreni govore: *Daj nam alternativu!* To me podstaklo da istražim ovu tematiku. Na početku sam zamolio Allaha da nas opskrbi šerijatskom alternativom.

Zbog čega sam napisao ovu studiju?

Napisao sam ovo djelo zbog nekoliko razloga, neki od njih su:

1 - Alternativa. Prije poziva u napuštanje bilo čega obaveza je ponuditi alternativu. Navest ću kao primjer raspravu koju sam imao s jednim mladićem u vezi s odlaskom gatarima i sihirbazima. Rekao sam mu da je to Šerijat zabranio. On je rekao: *Na dan svog vjenčanja osamio sam se sa svojom suprugom, međutim, nisam mogao imati odnos! Šta sam mogao uraditi? U nuždi, otišao sam sihirbazu. Da sam imao alternativu ne bih išao njemu!*

2 - Nužnost suprotstavljanja džinskom nasilju prema čovjeku. Često se događa da džin uđe u čovjeka i traži od njega da čini harame.

3 - Jednom prilikom je džin kršćanin ušao u muslimana te mu prijetio mučenjem ako ne bude nosio krst!

4 - Kršćani koriste sihir kao tajno oružje. Vidio sam svojim očima muslimanku privrženu vjeri i veoma aktivnu na širenju islama. Sihir joj je napravio svećenik. Nakon toga, tražila je od svoje porodice krst! Štaviše, kada bi na ulici vidjela svećenika pala bi mu na sedždu! Allahovom, azze ve dželle, odredbom jedan naš brat liječio ju je Kur'anom i izliječila se, hvala Allahu.

5 - Tema je veoma opširna, ne može se obraditi u jednoj knjizi i još uvijek zahtijeva brojna istraživanja. Nisam vidio nijednu knjigu koja o ovome govori i teoretski i praktično. Sve me to ponukalo da pišem o ovome. I pored svega toga dugo sam se dvoumio prije pisanja o tome, a sve zbog opasnosti koje vrebaju u vezi s tim. Zamolio sam Allaha, azze ve dželle, za pomoć i tražio uporište u

dokazima za sve što napišem i kažem. Odlučio sam se za taj put jer se jedino njime ne može zalutati. Osim toga, uz svaki navedeni hadis naveo sam stepen vjerodostojnosti i u većini slučajeva, hadisku zbirku iz koje je preuzet. U ovoj studiji spojio sam teoriju koju sam preuzeo iz ranije napisanih djela i praksu koja je rezultat rada i iskustva. Sve što kažem ima uporište u Kur'anu i Sunnetu. Studiju sam podijelio u dvije knjige:

Prva je *Vikajetu el-insan min el-džinni ve eš-šejtan - Zaštita ljudi od džina i šejtana.* Posvećena je govoru o džinima i šejtanima.

Druga je *Es-Sarimu el-bettaru fi tesaddi li es-seharati el-ešrari - Oštri mač u borbi protiv zlih sihirbaza.* Posvećena je govoru o sihiru i lijeku za njega.

Prvu knjigu podijelio sam u šest poglavlja:

Džini su istina, nisu izmišljotina!

Suština padavice i lijek za nju

Šejtanovi susreti s vjerovjesnicima

Šejtanova veza s ljudima

Šejtanovi prilazi ljudskim srcima i kako ih kvari?

Šta ljude štiti od šejtana?

Dužnost je napomenuti da moj govor prihvatite ako se slaže s Kur'anom i Sunnetom, u suprotnom odbacite ga i držite se Kur'ana i Sunneta! U tom kontekstu, raduje me svaka konstruktivna kritika utemeljena na Kur'anu i Sunnetu.

Ovom prilikom želim zahvaliti svima koji su pomogli ovo djelo i molim Allaha da nas opskrbi iskrenosti u riječima, djelima, pokretima i mirovanjima! Allahu moj, utječemo se Tebi od širka koji znamo i molimo Te za oprost širka koji iz neznanja počinimo! I neka je salavat i selam na Poslanika, njegovu porodicu i ashabe!

Vehid Abduselam Bali

DŽINI SU ISTINA, NISU IZMIŠLJOTINA!

Vjerovanje u gajb - nevidljivi svijet

Vjerovanje u gajb je jedan od temelja islamskog vjerovanja. Vjera u gajb spomenuta je u Kur'anu kao prva osobina bogobojaznih. Rekao je Uzvišeni:

الم (١) ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (٢) الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ

Elif-lam-mim. Ova Knjiga, u koju nema sumnje, Uputa je onima koji se Allaha boje. Onima koji u gajb vjeruju.[13]

Svaki musliman dužan je vjerovati u gajb bez imalo kolebanja ili sumnjičavosti. A gajb je, prema onome što je rekao Abdullah ibn Mesu'd, radijallahu 'anhu,[14] sve što ne vidimo a Allah, azze ve dželle, ili Njegov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekli su da postoji.

Džini su dio gajba u koji je dužnost vjerovati zbog brojnih kur'anskih i hadiskih dokaza o njihovom postojanju.

Kur'anski dokazi

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ

Kada ti poslasmo nekoliko džina da Kur'an slušaju, kada dođoše da ga čuju, oni rekoše: Šutite i slušajte! A kad se završi, vratiše se narodu svome da opominju.[15]

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَـذَا

O skupe džinski i ljudski, zar vam iz redova vaših nisu dolazili poslanici koji su vam ajete Moje kazivali i upozoravali vas da ćete ovaj vaš dan dočekati?[16]

13 *El-Bekare*, 1-3.
14 *Tefsir Ibn-Kesir*, 1/41.
15 *El-Ahkaf*, 29.
16 *El-En'am*, 130.

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانفُذُوا لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ

O družine džinova i ljudi, ako možete kroz slojeve nebesa i Zemlje prodrijeti, prodrite, moći ćete prodrijeti jedino uz veliku moć![17]

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا

Reci: Meni je objavljeno da je nekoliko džina prisluškivalo i reklo: Mi smo, doista Kur'an, koji izaziva divljenje, slušali.[18]

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

I bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im tako obijest povećali.[19]

Dokazi iz Sunneta

1 - Imam Muslim je zabilježio od Abdullaha ibn Mesu'da, radijallahu anhu, da je rekao: *Jedne noći bili smo s Allahovim Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i izgubili ga. Uzaludno smo pretražili dolinu i puteljke, rekli smo: Odnijeli su ga džini ili je ubijen! To nam je bila najteža noć. Kada je svanulo ugledali smo ga kako dolazi iz pravca pećine Hira. Rekli smo: Allahov Poslaniče, tražili smo te i nismo te našli. Proveli smo najgoru noć. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Došao mi je izaslanik džina, otišao sam s njim i učio im Kur'an.*** *Poveo nas je i pokazao nam njihove tragove i ostatke vatri. Tražili su da im kaže šta mogu jesti, rekao je:* ***Kosti životinja zaklanih bismilom. U vašim rukama bit će pune mesa. Vaše životinje neka jedu balegu.*** *Nakon toga, obratio se ashabima:* ***Nemojte se njima čistiti poslije nužde, jer to je hrana vaše braće!***[20]

2 - Prenijeli su imami Buhari, Malik, Nesai i Ibn-Madže, rahimehumullah, od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao mi je Alla-*

[17] *Er-Rahman,* 33.
[18] *El-Džinn,* 1.
[19] *El-Džinn,* 6.
[20] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 4/170.

hov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Primijetio sam da voliš sitnu stoku i pustinju. Kada budeš sa svojom sitnom stokom u pustinji glasno uči ezan! Svi koji budu čuli mujezinov glas - ljudi, džini i sve drugo - svjedočit će na Sudnjem danu da su ga čuli.***[21]

3 - Prenosi se u dva *Sahiha* da je Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma, rekao: *Jednom prilikom, Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je otišao na trg 'Ukaz, s njim je bila i grupa ashaba. U to vrijeme šejtani su bili spriječeni od prisluškivanja nebeskih vijesti, gađani su zvijezdama padalicama. Kada su se vratili u svoj narod pitali su ih šta je s njima. Rekli su da su spriječeni od prisluškivanja nebeskih vijesti i da su ih meleci gađali zvijezdama padalicama. Rekli su: Sigurno se dogodilo nešto veliko, pa ste spriječeni da prisluškujete nebeske vijesti! Raziđite se po zemlji i vidite šta se dogodilo, pa ne možete više prisluškivati nebeske vijesti! Jedna grupa uputila se u pravcu Tihame prema Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem. *On je bio u Nehli išao je sa ashabima prema 'Ukazu. Dok je sa ashabima klanjao sabah džini su čuli učenje Kur'ana. Nakon završenog učenja rekli su: To je, tako nam Allaha, ono zbog čega ne možemo prisluškivati nebeske vijesti! Kada su se vratili svom narodu rekli su: Narode, čuli smo Kur'an koji zadivljuje i upućuje na pravi put. Mi smo povjerovali u njega i nikog nećemo obožavati osim Allaha. Tada je Allah objavio svom Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Reci: Meni je objavljeno da je Kur'an slušala grupa džina...*** *Objavljeno mu je šta su džini rekli.*[22] Brojni su dokazi u vezi s ovim. Vidjet ćeš ih, ako Bog da, čitajući ovu knjigu.

Neviđenje nije dokaz nepostojanja!

Mnogo toga ne vidimo ali vjerujemo da postoji. Ako ne vidimo džine ne znači da ne postoje. Naprimjer, struja prolazi kroz kablove, mi je ne vidimo ali vjerujemo da postoji zbog toga što vidimo njeno djelovanje, upaljene sijalice i sl. Ne vidimo zrak koji udišemo i bez kojeg ne možemo živjeti, ali ga osjećamo. Štaviše, vlastitu dušu ne možemo spoznati jer je ne vidimo! Ona nas održava u životu, bez nje umiremo. I pored svega toga, vjerujemo da duša postoji.

[21] *Buhari mea' el-Feth,* 6/343; *Malik,* 1/68; *Nesai,* 2/12; *Ibn-Madže,* 1/239.

[22] *Buhari mea' el-Feth,* 2/253; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 4/168.

Od čega su stvoreni džini?

Kur'an i Sunnet neosporno i nedvosmisleno ukazuju da su džini stvoreni od vatre. Rekao je Uzvišeni:

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ

A džine je stvorio od plamičaka vatre.[23]

U vezi s izrazom u ajetu *Maridžun-nar* prenose se od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, dva tumačenja. Prema jednoj predaji rekao je da znači *od čiste vatre,* a po drugoj *od usplamtjelih krajičaka.*[24] U drugom ajetu Uzvišeni je rekao:

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ السَّمُومِ

A džine smo, prije, stvorili od užarene vatre.[25]

Rekao je Iblis:

أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ

Ja sam bolji od njega! Mene si stvorio od vatre a njega od ilovače.[26]

Neko može reći: *Kako možeš Iblisove riječi uzimati kao dokaz kada se njemu ne može vjerovati?!* Kao odgovor kažemo da nije dokaz u njegovim riječima! Dokaz je Allahovo, azze ve dželle, prećutno odobravanje te njegove izjave. Allah, azze ve dželle, nikada ne odobrava neistinu.

Imami Muslim i Ahmed, rahimehumullah, zabilježili su da je Aiša, radijallahu 'anha, rekla: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Meleci su stvoreni od svjetlosti, džini od plamičaka vatre, a o Ademu vam je već rečeno.***[27]

---

[23] *Er-Rahman,* 15.
[24] *Tefsir Ibn-Kesir,* 4/271.
[25] *El-Hidžr,* 27.
[26] *El-Ea'raf,* 12.
[27] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/123.

Kako džini nevjernici mogu biti kažnjeni vatrom ako su stvoreni od vatre?

Ovo pitanje dugo se povlači kod mnogih a kada bi samo malo razmislili shvatili bi i razumjeli. Svi znamo da je čovjek stvoren od zemlje i da sada nije od zemlje! Znači, zemlja je samo osnova ljudskog roda. Isto tako, džini su stvoreni od vatre ali sada nisu od vatre. Brojni dokazi ukazuju na to.

Prenio je imam Nesai, rahimehullah, od Aiše, radijallahu 'anha, da je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, došao šejtan dok je bio u namazu. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga je zgrabio, savladao i počeo daviti. Rekao je: ***Osjetio sam hladnoću njegovog jezika na svojoj ruci.*** Lanac prenosilaca je vjerodostojan, odgovara Buharijinim uslovima. Iz hadisa se jasno razumije da oni sada nisu vatra, inače Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ne bi mogao osjetiti hladnoću njegovog jezika.

Također, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Iblis, Allahov neprijatelj, donio je plamičak vatre da mi njome sprži lice.***[28]

Prenio je Malik, rahimehullah, u *Muvettau* od Jahja ibn Seida, rahimehullah, mursel predaju: *U noći Israa Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je vidio Ifrita koji ga je tražio s bakljom u ruci. Kud god bi se okrenuo vidio bi ga. Džibril,* 'alejhi selam, *mu je rekao: Hoćeš li da te podučim riječima ako ih izgovoriš ugasit će se baklja i past će na usta...* Iz ova dva hadisa zaključujemo da Iblis nije ostao na svojoj vatrenoj prirodi jer je upotrebljavao plamičke vatre i baklje. Da je od vatre ne bi mu trebale.

Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Šejtan kruži u čovjekovom tijelu putem krvi.***[29] Da je još uvijek od vatre spalio bi čovjeka. Ako bi neko rekao da se ovim hadisom želi ukazati na šejtansko došaptavanje a ne na ulazak u čovjeka dobili bi odgovor od učenjaka fikhske metodologije, usulul-fikha, koji su jednoglasni da nije dozvoljeno tumačiti tekst prenesenim značenjem osim kada za to postoji razlog. A gdje je ovdje razlog?!

Ovome se još može dodati i činjenica da je čovjek stvoren od zemlje i vode a može biti mučen i zemljom i vodom. Ali, bolji odgovor od svega toga je da kažemo Allah, azze ve dželle, je Svemoguć.

[28] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 5/30.

[29] Muttefekun alejhi. *Buhari mea el-Feth,* 4/282; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/155.

Vrste džina

Preneseno je od Ebu Sa'lebe el-Hušenija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Džina ima tri vrste: oni koji imaju krila i lete, vrsta koja je u obliku zmija i akrepa i oni koji se stalno sele.***[30]

Boravišta džina

Džini, uglavnom, nastanjuju mjesta udaljena od ljudi kao što su pustinje, neki se nastanjuju na smetljištima i otpadima, a ima ih koji žive među ljudima. Potvrđen je u oba *Sahiha* Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, čest izlazak u pustinju gdje je džinima učio Kur'an i gdje ih je podučavao vjeri. Predaje o tome prenijeli su Ibn-Abbas i Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhuma.

Nastanjuju se na smetljištima i otpadima jer jedu ostatke ljudske hrane. Hadis o tome prenio je Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu, a zabilježio imam Muslim, rahimehullah, već smo ga naveli.

Također, borave u nužnicima. Preneseno je od Zejd ibn Erkama, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ovi nužnici su nastanjeni. Zato kada ulazite u njih recite: Allahumme inn eu'zu bike minel-hubusi ve el-habaisi!*** *Allahu moj, utječem Ti se od muških i ženskih džina!*[31] - to jest, nastanjuju ih džini.

Pitao sam jednog džina muslimana: *Stanuješ li u nužnicima?* Odgovorio je: *Ne.* Rekao sam: *U hadisu je rečeno da džini stanuju na tim mjestima?* Rekao je: *U njima borave samo džini nevjernici, oni biraju nečista i prljava mjesta za stanovanje.* Možda to i jeste tako. Primijetio sam da džine nevjernike uznemiravaju mirisi, naročito mošus, za razliku od džina muslimana koji vole lijepe mirise kao i ljudi muslimani.

Džini stanuju i u rupama i procjepima. Prenio je Nesai, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca od Katade, rahimehullah, on od Abdullah ibn Serdžesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Nemojte***

[30] *Taberani, Hakim i Bejheki u djelu El-Esma ve es-sifat.* Lanac prenosilaca je vjerodostojan. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u djelu *Sahihu-l-džami'*, br. 3114.

[31] *Ebu Davud, Kitabu-t-tahara, babun* 3; *Nesai, Kitabu-t-tahara, babun* 17; *Ibn-Madže, Kitabu-t-tahara, babun* 9; Ahmed u *Musnedu*, 4/369. Hadis je vjerodostojan.

mokriti u rupe! Katadu, rahimehullahu, su upitali: *Zbog čega je nepoželjno mokriti u rupe?* Rekao je: *Priča se da u njima stanuju džini.*[32]

Također, nastanjuju torove deva. Preneseno je u Muslimovom *Sahihu* i drugim zbirkama da su tu boravišta šejtana.

Da li džini jedu i piju?

Jasni i vjerodostojni hadisi govore o tome da džini jedu i piju. Imam Buhari, rahimehullah, u svom *Sahihu* prenio je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je nosio posudu s vodom za Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, potrebe abdesta i pranja poslije nužde. Jednom prilikom, dok je slijedio Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, s posudom Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ko je to?*** Rekao je: *Ja, Ebu Hurejre.* Rekao je: ***Donesi mi kamenje da se očistim! Ali, ne donosi mi kost i balegu!*** Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je rekao: *Donio sam kamenje zamotano u mojoj odjeći, stavio ih pored njega i udaljio se. Nakon toga, išao sam s njim i upitao ga: Zbog čega ne može kost i balega?* Rekao je: ***To je džinska hrana. Došla mi je džinska delegacija iz mjesta Nesibin***[33] ***- a divni li su oni džini. Tražili su opskrbu, pa sam zamolio Allaha da na svakoj kosti i balegi na koju naiđu nađu hranu.***[34]

Prenio je Muslim, rahimehullah, od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada jedete i pijete jedite i pijte desnom rukom, jer šejtan jede i pije lijevom rukom.***[35]

Također je Muslim, rahimehullah, prenio od Huzejfe, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Kada smo s Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *bili na sofri nismo pružali ruke prema hrani dok to ne bi učinio Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem. *Jednom prilikom, bili smo za sofrom i došla je neka djevojčica žureći kao da je neko tjera i pružila je ruku prema hrani. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *ju je uhvatio za ruku. Nakon nje došao je neki beduin i on je žurio kao da ga*

[32] *Ebu Davud, Kitabu-t-tahara, babun* 16 i 29; *Nesai, Kitabu-t-tahara, babun* 29; Ahmed u *Musnedu,* 5/82. Hadis je vjerodostojan. Imami Ebu Zura' i Ebu Hatim potvrdili su slušanje Katade od Abdullaha ibn Serdžesa.

[33] Poznato mjesto na arapskom poluostrvu. Ibn-Hadžer, *Fethu-l-Bari,* 7/211. (op. prev.)

[34] *Buhari mea' el-Feth,* 7/171.

[35] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/191.

neko tjera. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, *je uhvatio i njegovu ruku te potom rekao:* ***Šejtan može jesti samo hranu pri kojoj se ne spomene Allahovo ime. On je doveo ovu djevojčicu kako bi putem nje mogao jesti ali ja sam uhvatio njenu ruku, potom je doveo i ovog beduina kako bi jeo putem njega ali i njegovu sam ruku zadržao. Tako mi onoga u čijoj je ruci moja duša, njegova ruka je u mojoj skupa s njenom rukom*** (rukom djevojčice).[36] U drugoj, Muslimovoj, rahimehullah, predaji, dodaje se: *Zatim je spomenuo Allahovo ime i nastavio jesti.*

U Muslimovom, rahimehullah, *Sahihu* preneseno je od Džabira ibn Abdullaha, radijallahu 'anhuma, da je čuo Allahovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako govori: ***Kada čovjek želi ući u svoju kuću i spomene Allahovo ime pri ulasku i jelu šejtan kaže*** (drugim šejtanima): ***Ovdje za vas nema konaka ni večere! Ako pri ulasku ne spomene Allahovo ime šejtan kaže: Našli ste konak! Ako i pri hrani ne spomene Allaha kaže: Našli ste i konak i večeru!***[37]

U vezi s pitanjem da li džini jedu i piju ulema se podijelila na tri mišljenja:

Prvo mišljenje: džini ne jedu i ne piju. Ovo mišljenje je neispravno jer nema dokaza koji ukazuje na njega.

Drugo mišljenje: neke vrste džina jedu i piju a neke ne. Za svoj stav našli su uporište u predaji koju je prenio Ibn-Abdulber, rahimehullah, od Vehb ibn Munebbiha, rahimehullah, a glasi: *Džina ima nekoliko vrsta. Najodabraniji od njih su u vidu vjetra, ne jedu, ne piju i ne razmnožavaju se. Druga vrsta sve to radi. Treća vrsta su džinski sihirbazi, pustinjske i noćne prikaze.*[38]

Dokaz im je i predaja koju smo već naveli od Ebu Salebe el-Hušenija, radijallahu 'anhu, u kojoj se navodi da džina ima nekoliko vrsta. Ovo mišljenje je možda i tačno.

Treće mišljenje: svi džini jedu i piju. Vjerovatnoća ispravnosti ovog mišljenja mnogo je veća od prethodnog. Na njegovu ispravnost ukazuju prethodno navedeni hadisi. A, Allah, azze ve džell, najbolje zna.

---

36 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/190.
37 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/190.
38 *Fethu-l-Bari,* 6/345. Ibn-Hadžer je naveo ovu predaju u komentaru.

Hadis koji je prenio Abdullah ibn Mes'ud, radijallahu 'anhu, zabilježio je imam Muslim, rahimehullah i sljedećoj verziji: ***Vama pripada svaka kost nad kojom je spomenuto Allahovo ime. U vašim rukama bit će puna mesa.***[39] Isti hadis prenio je Ebu Davud, rahimehullah i drugi u verziji: ***...Svaka kost nad kojom nije spomenuto Allahovo ime...*** Postoji mogućnost da je neki od prenosilaca promijenio značenje. Ako nije to, onda se Muslimova predaja odnosi na džine muslimane a druga predaja na šejtane. Allah, azze ve dželle, najbolje zna.

Šejtan ima rogove

Preneseno je od Amr ibn Anbese, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Sunce izlazi i zalazi između dva šejtanova roga.***[40]

Džini se prikazuju i mijenjaju oblike

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, preneseno je da je rekao: *Allahov Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *me zadužio da čuvam prispjeli sadakatul-fitr. Neko je došao i počeo uzimati hranu. Uhvatio sam ga i rekao: Tako mi Allaha prijavit ću te Allahovom Poslaniku! Rekao je: Nužda me natjerala, imam brojnu porodicu, u velikoj sam nestašici. Pustio sam ga. Sutradan, Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *me upita:* ***Šta je s tvojim sinoćnim zarobljenikom?!*** *Rekao sam: Allahov Poslaniče, požalio se da ima brojnu porodicu i da je u velikoj nestašici. Sažalio sam se na njega i pustio ga. Rekao je:* ***Slagao ti je, ponovo će se vratiti.*** *Bio sam siguran da će se vratiti, jer je to Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao. Sačekao sam ga u zasjedi. Kada je počeo uzimati hranu uhvatio sam ga i rekao: Prijavit ću te Allahovom Poslaniku. Rekao je: Pusti me, siromah sam a imam brojnu porodicu. Neću više dolaziti. Sažalio sam se na njega i pustio ga. Sutradan, Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *ponovo upita:* ***Ebu Hurejre, šta je s tvojim zarobljenikom?!*** *Rekao sam: Allahov Poslaniče, požalio se da ima brojnu porodicu i da je u velikoj nestašici, sažalio sam se na njega i*

[39] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 4/170.
[40] *Buhari, Kitabu bedi' el-halk, babun* 11; *Muslim, Kitabu-l-musafirine,* br. 290 i 294.

pustio ga. Rekao je: ***Slagao ti je, ponovo će se vratiti.*** *Sačekao sam ga po treći put. Kada je počeo grabiti hranu uhvatio sam ga i rekao: Nema druge, prijavit ću te Allahovom Poslaniku. Ovo ti je treći i posljednji put da dolaziš! Rekao si da nećeš. Rekao je: Pusti me, podučit ću te riječima kojima će te Allah okoristiti. Rekao sam: Koje su to riječi? Rekao je: Kada legneš u postelju prouči ajet kursiju:* ***Allahu la ilahe illa huve el-Hajju el-Kajjum*** *do kraja, cijelu noć čuvat će te čuvar od Allaha i neće ti šejtan moći prići do svanuća. Ponovo sam ga pustio. Sutradan, Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *ponovo upita:* ***Ebu Hurejre, šta je s tvojim zarobljenikom od sinoć?!*** *Rekao sam: Allahov Poslaniče, rekao me podučiti nečemu korisnom pa sam ga pustio. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***A čemu to?*** *Rekao sam: Rekao mi je kada legnem u postelju da proučim ajet kursiju:* ***Allahu la ilahe illa huve el-Hajju el-Kajjum*** *do kraja, cijelu noć čuvat će me čuvar od Allaha i neće mi šejtan moći prići do svanuća -* a ashabi su više od svih žudili za dobrom. *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***On je veliki lažov ali ti je sada istinu rekao. O, Ebu Hurejre, znaš li s kim pričaš već tri noći?!*** *Rekao sam: Ne. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***To je bio šejtan.***[41]

Rekao je Ibn-Hadžer: *U hadisu koji je prenio Ubej ibn Ka'b,* radijallahu 'anhu, *a zabilježio ga Nesai,* rahimehullah, *stoji:* ***Imao je ostavu za hurme koju je obilazio i primjetio je da uvijek nedostaje hurmi. Jednom prilikom zatekao je biće slično tek punoljetnom mladiću.*** *Rekao mu je: Da li si džin ili čovjek? Rekao je: Ja sam džin. U hadisu se navodi da mu još rekao: Čuli smo da voliš sadaku pa smo htjeli da probamo tvoju hranu. Upitao ga je: Šta nas ljude čuva od vas? Rekao je: Ajet kursi. Kada su to ispričali Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao je:* ***Pokvarenjak je rekao istinu.***

Prethodni hadis Ibn-Hadžer, rahimehullah, je uzeo za dokaz da se džini mogu prikazati u određenim oblicima i u takvom stanju ih je moguće vidjeti. A, ajet u kojem Allah, azze ve dželle, kaže:

إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ

On vas vidi, on i vojske njegove, odakle vi njih ne vidite.[42]

odnosi se na njihov osnovni oblik u kojem su stvoreni.

[41] *Buhari*, 4/487, 6/335, 9/55 - sa *Fethu-l-Barijem*. Hadis je prenio bez lanca prenosilaca izrazom koji ukazuje na vjerodostojnost hadisa kod njega.
[42] *El-Ea'raf*, 27.

Na drugom mjestu je rekao: *Prenio je Bejheki,* rahimehullah, *u djelu Menakibu eš-Šafi' svojim lancem prenosilaca od Rabia',* rahimehullah, *da je rekao: Čuo sam Šafiju,* rahimehullah, *kada je rekao: Ko tvrdi da vidi džine nećemo prihvatiti njegova svjedočenja na sudu, osim ako je vjerovjesnik! Ovo se odnosi na one koji tvrde da ih vide u obliku u kojem su stvoreni. Dok tvrdnja da ih vidi nakon promjene oblika u vidu životinja nije sporna, jer mnogo je predaja koje govore da oni mogu mijenjati oblike.*[43]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Zmije su izobličeni džini poput Israilovih potomaka koji su izobličeni u svinje i majmune.***[44]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Na grbi svake deve je šejtan, pa ih ponizite jahanjem. Allah vas je na njoj ponio.***[45]

Ebu Kilabere, radijallahu 'anhu, je prenio od Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Naredio bih da se pobiju svi psi da nisu zaseban ummet. Ubijajte potpuno crne, jer oni su njihovi džini,*** *ili* ***od njihovih džina!***[46]

U Muslimovom, rahimehullah, *Sahihu* preneseno je od Ebu Zerra, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada klanjate dovoljno je da stavite ispred sebe perdu koliki je štap na kraju sedla. Ukoliko nemate ispred sebe perdu dugu kao štap na sedlu namaz će vam prekinuti, ako ispred njega prođe: magarac, žena i crni pas.*** Upitao sam: *Ebu Zerre kakva je razlika između crnog, žutog ili crvenog psa?* Rekao je: *Isto sam i ja pitao Allahovog Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *pa mi je rekao:* ***Crni pas je šejtan.***[47] Dokaz u ovom hadisu su riječi: ***...crni pas je šejtan.***

Rekao je Ibn-Tejmijje, rahimehullah: *Crni pas je šejtan u psećoj rasi. Šejtani često uzimaju taj oblik kao i oblik crne mačke. Razlog tome je što crna boja više od drugih boja pogoduje šejtanskim silama i posjeduje toplotnu energiju.*[48]

43 *Fethu-l-Bari,* 4/489.

44 Ibn-Hibban, Taberani u *El-Mu'džemu el-kebiru,* Ibn Hatim u *El-'Ilelu.* Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svome djelu *Silsiletu el-ehadisi es-sahiha,* 4/439, hadis br. 1824.

45 Hakim. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u djelu *Sahihu-l-Džami',* 4/38.

46 Muslim, Kitabul-musakati, hadis br. 47.

47 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 4/226; Nesai, 2/64; Ibn-Madže, 1/306; Darimi, 1/329.

48 *Risaletu-l-džinni,* str. 41.

Na dan Bedra Iblis se pojavio u liku velikana plemena Benu Mudledž, Surake ibn Malika. Pridružio se mušricima sa svojom vojskom i rekao im: *Niko od ljudi ne može vas danas pobijediti! Ja vas štitim.* Kada su ljudi stali u borbene redove Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je zagrabio šaku prašine i bacio je mušricima u oči. Nakon toga, oni su se razbježali. Džibril, 'alejhi selam, je krenuo prema Iblisu, a njegova ruka bila je u ruci nekog mušrika, kada ga je ugledao istrgao je ruku iz ruke tog čovjeka i dao se u bijeg. Isto je učinila i njegova vojska. Taj čovjek reče: *Suraka, zar nisi rekao da si nam zaštitnik?!* Rekao je: *Ja vidim što vi ne vidite, ja se bojim Allaha! On žestoko kažnjava.* To je rekao kad je ugledao meleke. Ovo je rekao Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma.[49]

Rekao je Ibn-Tejmijje, rahimehullah: *Džini nekada uzimaju ljudski a nekada životinjski oblik. Pretvaraju se u ljude, zmije, paukove, deve, krave, bravčad, konje, mazge, magarce, ptice i slično.*[50]

Kako džini mijenjaju oblike?

Kadija Ebu Ja'la Muhammed ibn el-Husejn ibn el-Ferra, rahimehullah, je rekao: *Šejtani nemaju moć mijenjanja svog osnovnog izgleda u kojem ih je Allah,* azze ve dželle, *stvorio niti da uzimaju nove oblike. Može biti da ih je Allah,* subhanehu ve te'ala, *podučio nekim riječima ili postupcima koje kada izgovore ili urade Allah,* subhanehu ve te'ala, *im izmijeni izgled. Zbog toga kažemo da oni mogu promijeniti izgled i prikazivati se u različitim oblicima u smislu da su u stanju da izgovore riječi ili urade nešto nakon čega im Allah,* azze ve dželle, *obično izmijeni oblik. Međutim, nemoguće je da oni sami sebi mijenjaju oblik. Jer, bukvalni prelazak iz jednog oblika u drugi biva razbijanjem i kidanjem dijelova tijela, a to izaziva smrt.*[51]

Ova tvrdnja je lijepa ali je treba dokazati. Ovoj izjavi kao dokaz može poslužiti predaja koju je prenio Ibn-Ebi Šejbe, rahimehullah, u kojoj stoji da su pred Omerom, radijallahu 'anhu, spomenute pustinjske prikaze pa je rekao: *Niko ne može promijeniti oblik u kojem ga je Allah,* subhanehu ve te'ala, *stvorio. Oni imaju sihirbaze poput vaših. Kada ih vidite proučite ezan!*

[49] *Tefsir Ibn-Kesir,* 2/317.
[50] *Risaletu-l-džinni,* str. 32.
[51] *Akamu-l-merdžan,* str.19.

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Lanac prenosilaca ove predaje je vjerodostojan.*[52] Dodajem da je ovu predaju prenio i Ibn-Ebi Dunja, rahimehullah, sa dobrim lancem prenosilaca.

Ibn-Ebi ed-Dunja, rahimehullah, je prenio od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Upitan je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, o pustinjskim prikazama, pa je rekao:* ***To su džinski sihirbazi.*** Međutim, lanac prenosilaca ovog hadisa je veoma slab. Ima tri slabosti o kojima ne možemo ovdje opširnije govoriti.

To se ne kosi s hadisom koji je prenio Muslim, rahimehullah, u *Sahihu* od Džabira, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Nema zaraze, sujevjerja niti pustinjskih prikaza.***[53] Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u hadisu ne negira postojanje pustinjskih prikaza, već negira vjerovanje Arapa da ih one mogu zavesti. Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Većina učenjaka u vezi s ovim kaže da su Arapi vjerovali da te prikaze, inače vrsta šejtana, žive u pustinjama i prikazuju se ljudima u raznim oblicima kako bi zalutali i umrli u pustinji. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je to vjerovanje poništio. Drugi opet kažu da hadis ne negira postojanje pustinjskih prikaza već negira ubjeđenja Arapa da se prikazuju u raznim oblicima i ubijaju ljude. Stoga kažu:* ***...nema pustinjskih prikaza,*** *znači ne mogu nikoga skrenuti s puta. Toj tvrdnji ide u prilog drugi hadis u kome stoji:* ***Nema pustinjskih prikaza, postoje samo se'ali.*** *Učenjaci kažu da* ***se'ali*** *s fethom na slovu sin znači* ***džinski sihirbazi,*** *to jest, među džinima ima sihirbaza koji se bave magijom i prikazuju stvari drugačijim.*[54]

Napomena: To što je Džabirov hadis prenio Ebu Zubejr, rahimehullah, od Džabira, radijallahu 'anhu, nije dokaz slabosti ovog hadisa zbog toga što je Ebu Zubejr *mudellis*. Istina je, Ebu Zubejr jeste *mudellis* ali je on jasno rekao u četvrtom lancu prenosilaca kod Muslima, rahimehullah, da je ovaj hadis čuo od Džabira, radijallahu 'anhu. Time je uklonjena mogućnost *tedlisa*,[55] te je hadis, hvala Allahu, vjerodostojan.

[52] *Fethu-l-Bari*, 6/344.
[53] *Muslim bi šerhi Nevevi*, 14/217.
[54] *Muslim bi šerhi Nevevi*, 14/217.
[55] *Tedlis* je prećutkivanje imena osobe ili osoba od kojih je prenosilac hadisa čuo hadis, pa ga prenese od drugog izrazom koji ukazuje da je hadis čuo od njega, a nije. Takvu osobu učenjaci hadisa nazivaju *mudellis*. (op.prev.)

Muslim, rahimehullah, je u *Sahihu* prenio od Ebu Saiba, rahimehullah, oslobođenog roba Hišama ibn Zuhre, rahimehullah, da je rekao: *Ušao sam u kuću Ebu Se'ida el-Hudrija,* radijallahu 'anhu *i zatekao ga da klanja. Sjeo sam i sačekao da završi namaz. Čuo sam neke pokrete ispod kreveta u njegovoj kući, kad ono velika zmija. Ustao sam da je ubijem, ali mi je Ebu Se'id rukom pokazao da sjednem. Kada je predao selam pokazao je na obližnju kuću i rekao: Vidiš li onu kuću? Rekao sam: Da. Rekao je: U toj kući je živio tek oženjen mladić. Otišao je s Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *na Hendek. Dok su oni tamo bili mladić je zatražio dozvolu od Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem *,rekao je: Allahov Poslaniče, dozvoli mi da obiđem suprugu? Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *mu dozvoli i reče:* ***Ponesi oružje sa sobom zbog plemena Benu Kurejze!*** *Mladić je brzo otišao supruzi. Zatekao ju je na vratima. Spopala ga je ljubomora, pa je zamahnuo kopljem da je probode! Ona reče: Nemoj žuriti dok ne uđeš u kuću i vidiš šta je u njoj! Ušao je i ugledao ogromnu zmiju smotanu na krevetu. Probo ju je kopljem, potom je izašao i zabo ga u dvorištu. Zmija se pokrenula na vrhu koplja i mladić je pao. Ne zna se ko je prije umro, mladić ili zmija. Kada su to ispričali Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao je:* ***U Medini žive džini koji su primili islam. Kada doživite nešto od njih opomenite ih tri dana, ako se nakon toga pojave ubijte ih, to su šejtani.***[56]

Postoje li među džinima i šejtanima muškarci i žene?

Preneseno je u dva *Sahiha* od Enesa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Prije ulaska u nužnik Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je govorio:* ***Allahumme inni euzu bike minel-hubusi vel-habaisi!*** *Allahu moj, utječem ti se od hubusa i habaisa!*[57]

Buhari, rahimehullah, je rekao: *Seid ibn Zejd je rekao: Govorio nam je Abdulaziz: Kada je htio ući...*[58] Rekao je Ibn el-Esir, rahimehullah: ***El-Hubus,*** *s dammom na harfu ba, je množina od riječi el-habis što znači džini muškarci, a* ***el-habais*** *je množina od riječi el-habise a znači džinske žene.*[59]

[56] *Muslim bi šerhi Nevevi*, 14/235.
[57] *Buhari mea' el-Feth*, 1/242; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 4/70.
[58] Buhari: Kitabu-l-vudu, babun ma jekulu 'inde el-hala.
[59] *Lisanu-l-'Arebi*, 2/1088.

Ranije smo naveli hadis koji je prenio Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, o vrijednosti Ajeta Kursije. Komentarišući posljednju rečenicu u tom hadisu: ***Ako to kažeš, do jutra ti se šejtan neće približiti.*** Ibn-Hadžer, rahimehullah, je rekao: *Preneseno je u Ebu Mutevekilovoj predaji:* ***Neće ti se približiti ni muško ni žensko od džina.*** *Dok u Ibn-Dirrisovoj predaji stoji:* ***Neće ti se od džina približiti ni muško ni žensko, ni malo ni veliko.***[60] Iz navedenog se razumije da džina ima i muškaraca i žena, a Allah najbolje zna istinu.

Da li su džini šerijatski obveznici?

Da, džini su šerijatski obveznici isto kao i ljudi, bez ikakve razlike. Rekao je Ibn-Abdulber, rahimehullah: *Ulema smatra da su džini šerijatski obveznici i da se objava obraća i njima. Dokaz su ajeti:*

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَـٰذَا

O skupe džinski i ljudski, zar vam iz redova vaših nisu dolazili poslanici koji su vam ajete Moje kazivali i upozoravali vas da ćete ovaj vaš dan dočekati?[61]

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

Pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?![62]

Rekao je Fahrudin er-Razi, rahimehullah: *Svi se slažu da su svi džini šerijatski obveznici.*

Kadija Abduldžebar, rahimehullah, je rekao: *Nije nam poznato da neko smatra da džini nisu šerijatski obveznici.*[63]

Subki, rahimehullah, u svojoj zbirci fetava je rekao: *Ako pitaš da li oni podliježu šerijatskim obavezama u primarnim propisima* (usulu) *ili u svemu, odgovor bi glasio da podliježu u svemu. Jer, ako je potvrđeno da je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *poslan njima kao i ljudima, da su poziv i zakon općeg karaktera onda su*

60 *Fethu-l-Bari*, 4/488.
61 *El-En'am*, 130.
62 *Er-Rahman*, 13.
63 Preuzeto iz djela *Lukatu-l-merdžan*, str. 71.

dužni izvršavati sve obaveze koje su u stanju izvršiti, osim ako postoji dokaz koji nešto izuzima. U skladu s tim kažemo da su obavezni klanjati, zekat dati ako posjeduju nisab uz propisane uslove, hadž obaviti, ramazan postiti i dr. Haram im je sve što je Šerijat zabranio.[64] Citat je prenesen u skraćenom obliku.

Vjere i ubjeđenja džina

U vezi s tim džini se nimalo ne razlikuju od ljudi. Neki su muslimani, neki kršćani, neki jevreji. Čak su i njihovi muslimani podijeljeni kao i ljudi muslimani. Neki su kaderije, neki šije. Podjeljeni su i na sljedbenike sunneta i na novotare i sl. Ima ih i pokornih i nepokornih, bogobojaznih i grešnika. Allah, azze ve dželle, je prenio njihove riječi:

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا

A među nama ima i dobrih i onih koji to nisu, ima nas vrsta različitih.[65]

O značenju, ***ima nas vrsta različitih***, Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma, je rekao: *Ima nas i vjernika i nevjernika.*[66] Rekao je Ibn-Tejmijje, rahimehullah: *To jest, raznih pravaca. Ima nas muslimana i nevjernika, sljedbenika sunneta i novotara.*[67]

Da li će džini vjernici ući u Džennet?

Ulema prvih i kasnijih generacija se složila da će džini nevjernici ući u Džehennem, dok se razilaze u vezi s ulaskom džina vjernika u Džennet. Ibn-Hadžer, rahimehullah, je rekao: *Razišli su se na četiri mišljenja. Prvo je da će ući u Džennet i to smatra većina učenjaka. Drugo je da će biti u posebnom dijelu Dženneta. Ovo je preneseno od Malika,* rahimehullah, *i još nekih. Treće je da će oni biti na bedemima između Dženneta i Džehennema. I četvrto je suzdržanost od govora o ovome.*[68]

[64] *Lukatu-l-merdžan*, str. 93.
[65] *El-Džinn*, 11.
[66] *Tefsir Ibn-Kesir*, 4/430.
[67] *Risaletu-l-džinni*, str. 27.
[68] *Fethu-l-Bari*, 6/346.

Rekao je Ibn-Kesir, rahimehullah: Ispravno je mišljenje grupe učenjaka prvih generacija da će džini vjernici ući u Džennet kao i ljudi vjernici. Neki su kao dokaz uzeli ajet:

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

One koje, prije njih, ni čovjek ni džin nije dodirnuo.[69]

Dokazivanje ovim ajetom je neispravno, mnogo bolji dokaz je ajet:

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ (٤٦) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٧)

A onome ko se bude bojao stajanja pred svojim Gospodarom pripast će dva perivoja, pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?![70]

Allah, subhanehu ve te'ala, *je istakao blagodat prema džinima i ljudima što će dobročinitelje nagraditi Džennetom. Džini su tu blagodat dočekali ljepšom zahvalom riječima nego ljudi. Rekli su: Ne poričemo nijednu tvoju blagodat, Gospodaru naš, Tebi svaka hvala. Allah,* azze ve dželle, *ne bi isticao blagodat koju im neće dati.*[71]

Ibn-Kesir, rahimehullah, ovim je aludirao na hadis koji je prenio Tirmizi, rahimehullah, od Džabira, radijallahu 'anhu, a koji glasi: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je proučio cijelu suru Er-Rahman, potom rekao:* ***Što šutite? Džini su ljepše od vas ovo primili. Kad god sam proučio ajet: ...pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!, govorili su: Ne poričemo nijednu Tvoju blagodat, Gospodaru naš, Tebi hvala.***[72]

Rekao je Ibn-Tejmijje, rahimehullah: *Džini nevjernici bit će kažnjeni u Džehennemu po konsenzusu učenjaka. Za džine vjernike većina uleme smatra da će biti nagrađeni Džennetom. Preneseno je od Malika, Šafije, Ahmeda, Ebu Jusufa i Muhammeda,* rahimehumullah, *da smatraju da će oni biti u posebnom ograđenom dijelu Dženneta i da će ih ljudi moći vidjeti a oni njih neće. Preneseno je od Ebu Hanife,* rahimehullah, *da je rekao njihova nagrada je spas od Džehennema.*[73]

---

69 *Er-Rahman,* 56.

70 *Er-Rahman,* 46 i 47.

71 *Tefsir Ibn-Kesir,* 4/171.

72 Tirmizi, 5/73; Bezzar, Hakim i Ibn-Džerir od Ibn-Omera. Albani ga je ocijenio dobrim u Sahihul-Džami', 5/31, hadis br. 5014.

73 *Medžmu'-l-fetava,* 19/38. Saudijsko izdanje.

Džini se boje ljudi

Ibn-Ebi ed-Dunja, rahimehullah, je prenio od Mudžahida, rahimehullah, da je rekao: *Dok sam klanjao jedne noći odjednom se preda mnom pojavio dječak. Krenuo sam da ga uhvatim ali on ustade i preskoči zid. Čuo sam zvuk pada na zemlju pri skoku. Poslije toga nije se pojavljivao.*

Mudžahid, rahimehullah, je rekao: *Oni se boje vas kao i vi njih.* Također je rekao: *Šejtan se više boji vas nego vi njega. Ako vam se pokaže nemojte pokazivati strah pa da vas zajaše, budite oštri prema njemu i on će otići.*

Hafiz hadisa Ebu Bekr Muhammed ibn Muhammed ibn Sulejman el-Bagindi, rahimehullah, prenosi da im je pričao Ahmed ibn Bekkar ibn Ebi Mejmune, rahimehullah, a ovaj da im je pričao Gajas ibn Husajn, rahimehullah, od Mudžahida, rahimehullah: *Šejtan mi se prikazivao u liku Ibn- Abbasa,* radijallahu 'anhuma, *kad god sam stao na namaz. Sjetio sam se Ibn Abbasovih,* radijallahu 'anhuma, *riječi i stavio sam pored sebe nož. Kada se ponovo pojavio nasrnuo sam na njega, ubo ga i on je teturajući pao. Nisam ga vidio poslije toga.* Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah, o hafizu El-Bagindaju, rahimehullah, sljedeće: *Iskren je i povjerljiv ali je poznat po tedlisu.*[74] U ovoj predaji je jasno rekao da je čuo, stoga nema bojazni od *tedlisa*.

Džini mogu ureći ljude

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Uroka ima dvije vrste, džinski i ljudski. Potvrđeno je*[75] *od Ummu Seleme,* radijallahu 'anha, *da je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *u njenoj kući vidio sluškinju sa žutilom na licu, pa je rekao:* ***Učite joj rukju, ona je urečena.*** *Rekao je Husejn ibn Mes'ud el-Ferra,* rahimehullah*: Izraz* ***sufa'*** *u hadisu znači džinski urok.*[76] Navedeni hadis zabilježili su Buhari i Muslim, rahimehumullah.

Prenijeli su Nesai i Tirmizi, rahimehumullah, od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je tražio zaštitu od džina i ljud-*

[74] *Tabekatu-l-mudellisine,* str. 32.
[75] *Buhari mea' el-Feth,* 10/199; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/185.
[76] *Et-Tibbu en-Nebevi,* str. 129.

skog uroka, pa kada su objavljene sure El-Felek i En-Nas učio je samo njih a sve drugo je ostavio.[77] Tirmizi je rekao da je hadis dobar.

Iz ovoga se može jasno zaključiti da džini mogu ureći ljude. O liječenju i zaštiti od toga govorit ćemo u drugoj knjizi, ako Bog da.[78]

Da li se džini žene i razmnožavaju?

Rekao je Allah, azze ve dželle:

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا

I kada smo rekli melecima:Padnite Ademu na sedždu!, svi padoše osim Iblisa, on je bio jedan od džina i nije se pokorio naredbi Gospodara svoga. Pa zar ćete njega i porod njegov, mimo Mene, kao prijatelja prihvatiti, kad su vam oni neprijatelji?Kako je šejtan loša zamjena nasilnicima![79]

Rekao je kadija bedruddin[80] Muhammed ibn Abdullah eš-Šibeli, rahimehullah: *U ajetu se spominje porod što ukazuje da se razmnožavaju.*[81]

Neki učenjaci kao dokaz razmnožavanja džina navode ajet:

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

One koje, prije njih, ni čovjek ni džin nije dodirnuo.[82]

Prenosi Bejheki, rahimehullah, od Abdullaha ibn Mes'uda, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Večeras će mi doći petnaest džina da im učim Kur'an, sve bratići i amidžići.***

Naveo je Ibn-Džerir, rahimehullah, predaju u kojoj je upitan Vehb ibn Munebbih, rahimehullah: *Da li džini jedu, piju, umiru i razmnožavaju se?* Rekao je:

77 Tirmizi, 3/266. Rekao je da je dobar. Nesai, 8/271.

78 *Es-Sarim el-bettar fi tesaddi li-s-seharati el-ešrar - Oštri mač u borbi protiv zlih sihirbaza,* u osmom poglavlju koje govori o lijeku za uroke.

79 *El-Kehf,* 50.

80 Bedruddin nije ime već vjerski počasni naziv. Zbog toga je napisana malim slovom. (op.prev.)

81 *Akamu-l-merdžan,* str. 33.

82 *Er-Rahman,* 56.

Njih ima više vrsta. Pravi džini su poput vjetra, ne jedu, ne piju, ne umiru i ne razmnožavaju se. A, ima ih koji jedu, piju, umiru i razmnožavaju se.[83]

Džini će mujezinima biti svjedoci na Sudnjem danu

Prenio je Buhari, rahimehullah, od Ebu Se'ida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da mu je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vidim da voliš sitnu stoku i pustinju. Kada budeš sa svojom sitnom stokom i u pustinji povisi glas pri učenju ezana, jer svako do koga dopre mujezinov glas svjedočit će mu na Sudnjem danu i džini i ljudi i svi drugi.***[84]

Zbog toga šejtan, Allah ga prokleo, kada čuje ezan pobjegne daleko i ispušta vjetrove kako ne bi čuo ezan, jer bi u tom slučaju svjedočio mujezinu na Sudnjem danu, a on je neprijatelj vjerniku, pa kako da svjedoči u korist svog neprijatelja!? Prenijeli su Malik, Buharija i Muslim, rahimehumullah, od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada se uči ezan šejtan pobjegne i ispušta vjetrove kako ne bi čuo ezan. Kada se završi učenje ezana vrati se. Opet pobjegne kada se uči ikamet, pa kada se ikamet završi vrati se i donosi čovjeku razne misli, govori mu da se sjeti toga i toga, čega se inače ne bi sjetio, te čovjek zaboravi koliko je rekjata klanjao.***[85] Ovo je Buharijeva verzija teksta.

Kada se džini razilaze po Zemlji?

Prenijeli su Buharija i Muslim, rahimehumullah, od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Allahov Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada nastupi noć,*** *ili* ***kada omrknete, pričuvajte djecu, jer se šejtani tada raziđu po Zemlji. Kada prođe dio noći pustite ih. Spominjući Allaha zatvorite vrata šejtan ne može otvoriti zatvorena vrata, spominjući Allaha zatvorite svoje mješine, spominjući Allaha prekrijte posude makar preko njih nešto stavili i ugasite svjetiljke.***[86]

83 *Lukatu-l-merdžan,* str. 44.
84 *Buhari mea'el-Feth,* 6/343; Nesai, 2/12 i Ibn Madže, 1/239.
85 *Buhari mea'el-Feth,* 2/84; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 4/91; Nesai, 2/22.; Darimi, 1/273. i Malik, 1/69.
86 *Buhari mea'el-Feth,* 10/88; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 13/185.

U ovom hadisu nalazi se pet naredbi: čuvanje djece, zatvaranje vrata, zatvaranje mješina, pokrivanje posuda, sve to uz spominjanje Allahovog, azze ve dželle, imena i gašenje svjetiljki prije spavanja. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je razlog za čuvanje djece i zatvaranje vrata naveo u ovom hadisu. A razlog zatvaranja mješina i pokrivanja posuda spomenuo je u drugoj predaji prenesenoj u dva *Sahiha*: ***Prekrijte posude, zatvorite mješine, pozatvarajte vrata i ugasite svjetiljke! Šejtan ne može otvoriti mješinu, ni vrata niti otkriti posudu. Ako ne nađete ništa osim štapa onda spomenite Allahovo ime i stavite ga preko posude!***[87] Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je spomenuo razlog za petu naredbu u hadisu koji je prenio Ebu Davud, rahimehullah, od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, a vjerodostojnim su ga ocijenili Hakim i Ibn-Hibban, rahimehumullah: *Pojavio se miš, nosio je zapaljen fitilj i bacio ga je pred Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *na prostirku na kojoj je sjedio. Od te prostirke izgorjelo je koliko jedan srebrenjak. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Pred spavanje pogasite svjetiljke jer šejtan može navesti jednog miša poput ovog da uradi isto ovo pa da izgorite.*** Rekao je hafiz hadisa Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Hadis pojašnjava šta je navelo miša na taj postupak, to je šejtan. On, ljudski neprijatelj, potpomaže se protiv čovjeka drugim ljudskim neprijateljem, vatrom. Molimo Allaha,* azze ve dželle, *da nas svojom plemenitošću sačuva neprijateljskih spletki, On je Blagi i Samilosni!*[88]

Preneseno je u Muslimovom, rahimehullah, *Sahihu* od Džabira, radijallahu 'anhu, da je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada zađe sunce ne puštajte stoku i djecu dok se noć dobro ne zacrni. Jer kada sunce zađe pa dok se noć ne spusti šejtani se raziđu po zemlji.***[89]

Rekao je Ibn-el-Dževzi, rahimehullah: *Razlog njihovog širenja u to vrijeme je bolja mogućnost kretanja noću nego danju, jer je tama i crnina uopće pogodnija od drugih boja za šejtanske sile. Zbog toga je u hadisu koji je prenio Ebu Zerr,* radijallahu 'anhu, *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao:* ***Crni pas je šejtan.*** Ovo je od Ibn el-Dževzija, rahimehullah, prenio Ibn Hadžer, rahimehullah, u *El-Fethu*.[90]

[87] *Buhari mea' el-Feth*, 6/350; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 13/184.
[88] *Fethul-Bari*, 11/86.
[89] *Muslim bi šerhi Nevevi*, 13/186.
[90] *Fethu-l-Bari*, 6/342.

Rekao je Abdullah sin imama Ahmeda ibn Hanbela, rahimehumullah: Moj otac je spavao u podnevnim satima i ljeti i zimi. To je i meni naređivao i govorio je da je Omer ibn el-Hattab, radijallahu 'anhu, rekao: *Spavajte popodne jer šejtani ne spavaju popodne!* Ovu predaju je naveo Ebu Nu'ajm, rahimehullah, kao Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve sellem, a Albani, rahimehullah, je lanac prenosilaca ocijenio dobrim.[91]

Neke životinje vide šejtane

Preneseno je od Ebu Hurejrea, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada čujete njakanje magaraca tražite utočište kod Allaha od šejtana, jer ga je on vidio. A, kada čujete pijetla tražite od Allaha blagodati, jer je on vidio meleka.***[92]

Džini su, jednom prilikom, obavijestili ashabe gdje se nalazio Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem

Rekao je Ibn-Ishak, rahimehullah: *Pričali su mi da je Esma Ebu Bekrova kćerka,* radijallahu 'anha, *rekla: Nakon izlaska Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i Ebu Bekra,* radijallahu 'anhu, *iz Mekke* (u vrijeme hidžre) *na vrata Ebu Bekrove kuće došla je grupa Kurejšija sa njima i Ebu Džehl, a bio je pogan i nemoralan. Stali su na vrata a ja sam izašla i upitali su me: Gdje ti je otac? Rekla sam: Ne znam gdje mi je otac, tako mi Allaha. Ebu Džehl je zamahnuo i tako snažno me ošamario da mi je ispala naušnica iz uha. Nakon toga su otišli. Tri noći nismo znali kuda se zaputio Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem. *To je trajalo dok se nije pojavio džin muškarac i s kraja na kraj Mekke na čistom arapskom jeziku citirao stihove, ljudi su ga pratili a nisu ga vidjeli, pratili su glas. Govorio je:*

Neka Allah, Gospodar ljudi, najboljom nagradom nagradi
dvojicu saputnika odsjelih kod šatora Ummi Ma'beda

---

[91] Ebu Nu'ajm, rahimehullah, od Enesa, radijallahu 'anhu, a on od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Albani, rahimehullah, je u djelu *Es-Sahiha* pod brojem 1647 tu predaju ocijenio dobrom.

[92] *Buhari mea' el-Feth*, 6/350; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 17/47.

Došli su kopnom, odmorili se pa nastavili
uspio je ko omrkne kao drug Muhammedu

Neka mjesto mladice Benu Kaba bude prijatno
gdje su vjernicima napravili zasjedu[93]

Šejtanov vrisak na dan prisege na 'Akabi

Rekao je Ibn-Ishak, rahimehullah, u hadisu koji je prenio od Ma'beda ibn Ka'ba, rahimehullah, od njegovog brata Abdullaha ibn Ka'ba ibn Malika, radijallahu 'anhu: *Dok smo polagali prisegu na Akabi šejtan je s vrha Akabe povikao najglasnijim glasom koji sam ikad čuo: O stanovnici ovih nastambi, evo vam* ***muzemmema*** *i otpadnika od vjere s njim, kuju ratnu zavjeru protiv vas! Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je samo rekao:* ***Ovo je šejtan Ezebbu-l-Akabe, ovo je Ibn Ezibb. Čuješ li me Allahov neprijatelju?! Tako mi Allaha, pozabavit ću se samo tobom!***[94]

Autor *El-Lisana* je rekao: *Kaže se za veoma pokuđenog čovjeka* ***muzemmem.***[95] Izraz *subea,* upotrijebljen u predaji, je množina riječi *subai,* upotrebljava se za otpadnika od vjere. A, ovdje misli na Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i ashabe. Time je želio, neka je Allahovo prokletstvo na njega, obavijestiti Kurejšijske nevjernike o prisegi na Akabi kako bi mogli reagovati prije širenja. Međutim, Allah, azze ve dželle, ga je ponizio i uzdigao vjeru islam iznad svih drugih milleta i vjera.

Šejtani prisluškuju i kradu vijesti s neba

Preneseno je od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Pričao mi je jedan Poslanikov,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *ashab da su jednom prilikom dok su sjedili s Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *ugledali zvijezdu padalicu. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem *ih je upitao:* ***Šta ste govorili o ovome u džahilijjetu?*** *Rodio se velikan, ili umro je velikan u toj noći - rekli su. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je na to rekao:* ***Ona ne biva bačena zbog nečijeg života ili smrti. Već, naš Gospodar, tebareke ve teala, kada nešto na-***

[93] *El-Bidaje ve en-nihaje,* 3/189.
[94] *El-Bidaje ve en-nihaje,* 3/164.
[95] *Lisanu-l-'Arebi,* 3/1516.

redi meleci koji nose Allahovo prijestolje zauče tesbih, potom meleci svakog narednog neba isto urade dok vijest ne dođe do ovozemaljskog neba. Džini to prisluškuju i prenose svojim štićenicima, pa što prenesu kako su čuli istina je, međutim, oni na to još dodaju.[96]

Od Aiše, radijallahu 'anha, je preneseno da je rekla: *Rekla sam: Allahov Poslaniče, gatari su ponekad govorili o nečemu i nađemo da bude istina!? On je rekao:* ***To je istina koju je džin ukrao prisluškujući vijesti s neba i šapnuo je svom štićeniku, ali doda stotinu laži.***[97]

Može li šejtan, čovjekov pratilac - karin postati musliman?

Rekao je dr. El-Eškar, hafizahullah: *Može se dogoditi da čovjek u tolikoj mjeri utječe na svog stalnog pratioca od šejtana da ovaj primi islam. Prenijeli su Ahmed,* rahimehullah, *u Musnedu i Muslim,* rahimehullah, *u Sahihu od Abdullaha ibn Mesuda,* radijallahu 'anhu,[98] *da je rekao: Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem*:* ***Svakom je određen stalni pratilac od džina i meleka.*** *Ashabi rekoše: Zar i tebi, Allahov Poslaniče?! Rekao je:* ***I meni. Međutim, Allah mi je pomogao u borbi s njim, pa je primio islam i naređuje mi samo dobro.***[99]

Smatram da tvrdnja dr. El-Eškara, hafizahullah, nije ispravna. Njegov govor ukazuje, on je to jasno rekao, da svaki musliman može izvršiti utjecaj na svog pratioca i da ovaj primi islam. Međutim, to nije tačno! Iz hadisa se jasno vidi da je to specifično za Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem a oni koji tvrde da nije i da se odnosi na sve mora to potkrijepiti dokazom, a dokaza za to, koliko ja znam, nema. Vidimo Omera, radijallahu 'anhu, koga se šejtan bojao zbog snage njegovog imana, dubine njegove akide i žestine u vjeri, međutim, i pored toga nije mogao toliko utjecati na njega da primi islam. Osim toga, kada bi musliman, osim Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, mogao utjecati na šejtana da primi islam izgubila bi se mudrost iskušenja i ispita. Slažem se da vjernik može oslabiti svog šejtana čestim spominjanjem

96 Muslim: Kitabu selam, hadis br. 124; Ahmed, *Musned,* 1/218.
97 Buhari: Et-Tibbu, babun, 46; et-tevhid, babun 58; Muslim: Fi es-selam, hadis br. 122 i 124; Ahmed, *Musned,* 1/128 i 6/87; Bejheki, *Ed-Delail,* 2/235.
98 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/157.
99 *'Alemu-l-džinni ve eš-šejatin*

Allaha, subhanehu ve te'ala, pokornostima i učenjem Kur'ana. Na to, s jedne strane, ukazuje hadis koji je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, pripisao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Vjernik iscrpi svoga šejtana kao što jedan od vas iscrpi svoju devu na putovanju.*** Hejsemi, rahimehullah, je rekao: *Prenio ga je Ahmed,* rahimehullah. *U lancu prenosilaca nalazi se Ibn Lehia'.*[100]

Okivanje šejtana u ramazanu

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kad nastupi ramazan otvore se vrata milosti, zatvore vrata džehennema i okuju se šejtani.***[101]

Od njega se, također, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada nastupi prva ramazanska noć okuju se šejtani i neposlušni džini...***[102]

Rekao je veliki učenjak Muhammed ibn Muflih, rahimehullah: *Šejtani bivaju bačeni u lance i okove u ramazanu prema vanjštini ovog hadisa, ili neposlušni šejtani kako precizira ovaj rivajet. To nepobitnim smatraju Ebu Hatim, Ibn-Hibban i drugi učenjaci,* rahimehumullah. *To ne znači da zla nestaje u potpunosti nego se smanjuje, jer oni slabe. Imam Ahmed,* rahimehullah, *ovaj hadis je prihvatio kako je i došao. Rekao je Abdullah Ahmedov sin,* rahimehullah: *Rekao sam svom ocu da vidimo luđake da ih pogađa džinska padavica u ramazanu? Rekao je: Hadis je došao tako i ne govori o tome! Imam Ahmed,* rahimehullah, *se držao principa da ne tumači hadise prenesenim značenjem osim one koji se prenose od prvih generacija - selefa, a ako oni to nisu uradili nije ni on.*[103]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Samo je mom ummetu dato petero:***

---

[100] *Medžmea' ez-zevaid,* 1/116. U lancu prenosilaca je i Musa ibn Virdan koji griješi pri prenošenju. Tome treba još dodati da Ibn Lehia' nije jasno rekao da je čuo hadis, a Ibn-Hibban je rekao da je mudellis: *Bio je dobar čovjek, ali je prećutkivao prenošenje od slabih prenosilaca.* To je još jedna slabost u hadisu.

[101] Muttefekun alejhi.

[102] Tirmizi: Kitabu es-savmi, babun 1. Rekao je da je dobar; Nesai: Kitabu es-savmi, babun 5; Ibn-Madže: Kitabu es-savmi, babun 2; Ahmed, *Musned,* 2/292.

[103] *Mesaibu-l-insan,* str. 144.

- *zadah iz usta postača ljepše će kod Allaha mirisati od mošusa,*
- *meleci traže oprost za njih sve dok ne iftare,*
- *svaki dan Allah ukrašava Svoj Džennet i govori: Uskoro će Moji dobri robovi ukloniti sa sebe teškoće i neprijatnosti i ući u tebe,*
- *okivaju se šejtani u ramazanu, pa ne mogu raditi što inače rade van ramazana,*
- *i oprašta im se u posljednjoj noći.*

Upitali su: *U noći lejletu-l-kadra?* Rekao je: ***Ne, radniku se plata daje kada završi posao.***[104]

Prinošenje žrtve, kurbana, džinima je zabranjeno

Ulema se slaže da je prinošenje žrtve, kurbana, džinima zabranjeno. Štaviše, to je širk, jer se time kolje kurban nekom mimo Allahu, azze ve dželle. Muslimanu nije dozvoljeno jesti to meso a kamoli to raditi. Uprkos tome neznalice rade to loše djelo na svakom mjestu i prostoru.

Rekao je Jahaja ibn Jahaja, rahimehullah: *Pričao mi je Vehb,* rahimehullah, *da je jedan halifa pronašao izvor vode i htio ga je ukorititi. Tom prigodom zaklao je žrtvu džinima da ne presuše vodu i to meso je podijelio ljudima da jedu. Kada je za to čuo Ibn-Šihab rekao je: Zaklao je što mu nije halal i nahranio ljude onim što njima nije halal. Poslanik je zabranio meso zaklano džinima.*[105] Ibn-Šihab, rahimehullah, je Muhammed ibn Muslim ibn Šihab ez-Zuhri. Bio je imam, hafiz hadisa, poznavalac fikha, veliki učenjak. Bio je šejh imamu Maliku, rahimehullah.

Veliki učenjak, kadija, bedruddin, Muhammed ibn Abdullah eš-Šibeli, rahimehullah, je rekao: *Prenio sam iz rukopisa velikog učenjaka, šemsudina, Ebu Abdullaha Muhammed ibn Ebi Bekra,* rahimehullah, *pripadnika hanbelijskog mezheba opis događaja koji se dogodio u Mekki u godini u kojoj su iskopavali izvor. Rekao je da ga je o tome obavijestio imam učenjaka hanbelijskog mezheba u Mekki, koji je lično organizovao iskopavanje a na sebe ga je preuzeo Halifa ibn Mahmud el-Kejlani,* rahimehullah. *On je opisu-*

[104] Ahmed. Rekao je Ibn Muflih u djelu *Mesaibu-l-insan*, str. 145: *Lanac prenosilaca ovog hadisa je dobar.*
[105] *Akamu-l-merdžan*, str. 78.

jući događaj rekao:Kada su stigli do mjesta koje je spomenuo, jedan kopač je izašao u bunilu, nije mogao progovoriti. Takav je dugo ostao, onda smo ga čuli kako govori: Muslimani, zar je vama dozvoljeno nama nanositi nepravdu? Rekoh: Šta mu je?, i kako smo vam učinili nepravdu? Rekao je: Mi stanujemo u ovoj zemlji, i tako mi Allaha jedini sam musliman među njima, zato su me poslali da vam kažem da nećete provesti ovuda vodu dok im ne date njihovo pravo! Rekao sam: Koje je vaše pravo? Rekao je:Uzmite bika, ukrasite ga najbolje što možete, obucite ga i provedite kroz Mekku do ovoga mjesta. Potom ga zakoljite i nama, u bunar Abdusamed, bacite krv, noge i glavu, a sa ostalim mesom radite šta hoćete! Ako tako ne uradite nikada nećemo dopustiti prolazak vode kroz ovu zemlju! Rekao sam: Uredu, uradit ću tako. Nakon toga, čovjek je došao sebi, trljao lice i oči govoreći: La ilahe illellah, gdje sam ja to?! Čovjek je sav van sebe otišao, a i ja sam otišao kući. Sutradan, krenuo sam u džamiju, a na vratima zatekoh nekog nepoznatog čovjeka. Čovjek reče: Stanuje li hadžija Halifa ovdje? Rekoh: Šta će ti? Rekao je: Trebam mu nešto ispričati. Rekao sam: Reci meni, ja ću mu prenijeti, on je zauzet. Rekao je: Sinoć sam sanjao bika okićenog raznim nakitom i odjećom, vodili su ga i proveli pored Halifine kuće, tu su zastali da ga vidi. Kada ga je vidio rekao je da je to taj, potom ga je on poveo, a ljudi su išli za njim, tako su izašli iz Mekke, zaklali ga i dijelove bacili u bunar. Začudio me njegov san, ispričao sam ga mekkanskim velikanima i ostalim stanovnicima Mekke kao i cijeli događaj. Kupili su vola, ukrasili ga, obukli, doveli do mjesta kopanja, zaklali i bacili krv, glavu i noge u imenovani bunar. Kada smo stigli na ono mjesto voda je nestajala, nismo znali ni gdje je izvor ni gdje se gubi, ali čim smo dijelove bika bacili u bunar kao da me neko uhvatio za ruku i rekao kopaj ovdje! Tu smo kopali i ukaza nam se voda, izvirala je iz brda, kroz prolaz je mogao proći konjanik. Popravili smo ga i očistili, voda je potekla tako da se čuo žubor. Nakon, otprilike, četiri dana voda je došla u Mekku. Ljudi koji su živjeli u okolini bunara nisu znali da u bunaru ima vode.

Rekao je učenjak, Muhammed ibn Abdullah, rahimehullah: *To se nimalo ne razlikuje od predislamskog običaja bacanja lijepe nagizdane djevojke u rijeku Nil. Taj džahilijetski običaj Allah je iskorijenio s Omerom od koga su džini strahovali. Da je taj izvor i slične kopao čovjek poput Omera, od koga šejtani strahuju, voda bi uprkos njima potekla, a ne bi im zaklao ni vrapca ili nešto veće, ali svako vrijeme ima svoje ljude. Potom je rekao: Čovjek koji mi je ovo ispričao je pouzdan. Ugostio me je, bio sam mu i komši-*

ja, imao sam iskustva sa njim bio je jedan od najiskrenijih, najpobožnijih i najpovjerljivijih ljudi. Svi u tom mjestu su složni u vezi s njegovom iskrenosti, pobožnosti, a i sami su bili svjedoci tog događaja.[106]

Prinošenje žrtve džinima postoji i danas, to rade sihirbazi i vračevi koji uspostavljaju kontakte s džinima. U to spada i odlazak neznalica sihirbazima da ih liječe od sihira, džinskog ulaska u tijelo i sl. Sihirbazi od neznalica traže da donesu životinju precizno opisanu, potom da je zakolju i njenom krvlju namažu bolesnika, potom im naredi da je bace u bunar bez spominjanja Allaha, azze ve dželle, pri bacanju. To je zabranjeno prinošenje žrtve džinima, iako onaj ko ju je zaklao nije rekao: *U ime džina!*, jer djela se ocjenjuju prema namjerama.

Onaj ko prinese žrtvu, kurban, bilo kome osim Allahu, subhanehu ve te'ala, je proklet. Preneseno je u Muslimovom, rahimehullah, *Sahihu* od Alije ibn Ebi Taliba, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Neka Allah prokune onoga ko prinese žrtvu nekome osim Allahu!***[107]

Zabranjeno je moliti džine za zaštitu

Allah, subhanehu ve te'ala, je prenoseći džinske riječi rekao:

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

I bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im tako obijest povećali.[108]

Ibn-Kesir, rahimehullah, je ukratko rekao: *To jest, smatrali smo se boljim od ljudi jer su oni nas molili za zaštitu kada odsjednu u nekoj dolini, osamljenom mjestu i slično. Arapski džahilijetski običaj bio je da su tražili zaštitu džinskog velikana u toj dolini od svakog zla. Smatrali su da je to po-*

---

[106] *Akamu-l-merdžan*, str. 79.

[107] Hadis može biti Poslanikovo, sallallahu 'alejhi ve sellem, proklinjanje tih osoba i tako je i prevedeno, u skladu s tim značenjem. A, može značiti i Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve sellem, obavijest da je Allah prokleo te osobe. U tom kontekstu prevod bi glasio: ***Prokleo je Allah one koji prinose žrtvu nekome osim Njemu.*** (op. prev.)

[108] *El-Džinn*, 6. Ajet je preveden u značenju da su džini zbog ljudskih molbi za zaštitu postali obijesni i još su ih više uznemiravali. Ajet ima i drugo značenje, riječ ***rahek*** u ajetu odnosi se na ljude i znači teškoću, tegobu i sl., tj. džini su im nanijeli teškoću i tegobe. Oba značenja su ispravna i međusobno su povezana! (op. prev.)

put ulaska u neprijateljsku zemlju pod zaštitom velikog i uglednog čovjeka. Džini kad su vidjeli da ih zbog straha od njih mole za zaštitu, još su ih više prepadali i strah im uvećavali, kako bi ih još više molili za milost i još više ih se bojali. Rekao je Katade, rahimehullah: *Povećali su im* ***rahek*** *znači povećali su im* ***grijeh****, a i džini su postali smjeliji u uznemiravanju. Suddi,* rahimehullah, *je rekao: Prije, kada bi čovjek odsjeo u nekoj dolini s porodicom rekao bi: Molim džinskog velikana u ovoj dolini da zaštiti mene, porodicu, imetak i stado! Katade,* rahimehullah, *je rekao: Nakon molbe upućene džinima, a ne Allahu,* azze ve džellc, *da ih zaštiti, oni ih još više uznemiravaju. Prenio je Ibn-Ebi Hatim,* rahimehullah, *od Ikrime,* rahimehullah, *da je rekao: Džini su se bojali ljudi koliko i njih ljudi ili više. Bježali su iz doline kada dođu u nju ljudi. Vođa ljudi bi tada rekao: Molimo za zaštitu džinskog velikana ove doline. Tada su džini sami sebi rekli: Ljudi se boje nas kao i mi njih! Nakon toga, približili su se ljudima i pogađali ih dodirom i ludilom.*[109]

Moliti džine za zaštitu je širk. Allah, azze ve džellc, nam je to zamijenio nečim boljim. Preneseno je od Havle bint Hakim, radijallahu 'anha, da je rekla: *Čula sam Allahovog Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *da je rekao:* ***Ko odsjedne na nekom mjestu i kaže: Euzu bi kelimatillahi et-tamati min šerri ma haleka!,*** *Utječem se Allahovim savršenim riječima od zla onoga što je stvorio!,* ***ništa mu neće naškoditi do odlaska iz tog mjesta.***[110]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, u Muslimovom, rahimehullah, *Sahihu* da je neki čovjek došao Allahovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem i rekao: *Allahov Poslaniče, sinoć me ugrizao pauk, mnogo me namučio!* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, mu je rekao: ***Kada si omrknuo da si rekao: Euzu bi kelimatillahi et-tamati min šerri ma haleka!,*** *Utječem se Allahovim savršenim riječima od zla onoga što je stvorio!,* ***ne bi ti naudio.***[111]

Ebu Davud, rahimehullah, je prenio od Abdullaha ibn 'Amra, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Kada bi Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *na putovanju zatekla noć učio je dovu:* ***Ja erdu, Rabbi ve Rabbuki Allahu. Euzu billahi min šerriki, ve šerri ma fiki, ve šerri ma jedubbu a'lejki! Euzu billahi min esedin ve esvedi mine-l-hajjeti vel-akrebi, ve min sakini-l-beledi, ve min validin ve ma velede!*** *Zemljo, moj i tvoj Gospodar je Allah. Utječem se Allahu od tvog zla, zla koje je u tebi i zla koje se kreće po tebi!*

---

[109] *Tefsir Ibn-Kesir,* 4/429.
[110] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 15/31.
[111] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/32.

Utječem se Allahu od lava i velike crne zmije, i uopće od zmija, akrepa, stanovnika nastambe i od roditelja i onoga što je rođeno!"[112]

Rekao je Hattabi, rahimehullah: ***Stanovnika nastanbe*** *znači džini, oni borave na zemlji. A, nastanba je svako boravište živih bića izgrađeno ili ne. Postoji mogućnost da se izraz* ***roditelj*** *odnosi na Iblisa, a* ***ono što je rođeno*** *šejtani.*

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Riječ* ***esved*** *u dovi znači* ***osoba,*** *jer se taj izraz koristi za svaku osobu.*[113]

Preneseno je od Hurejma ibn Fatika, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Izgubio sam devu i krenuo je tražiti, došavši na ulaz u Irak, spustio sam svoju jahalicu, svezao je i rekao: Molim velikana ove doline da me zaštiti, molim moćnika ove doline da me zaštiti! Nakon toga sam legao na devu i odjednom kroz noć čuo glas koji je govorio:*

Moli zaštitu od veličanstvenog Allaha
potom uči ajete iz sure El-Enfal

Allaha jedinog obožavaj i ne
brini džini nisu toliko strašni

Razbudio sam se prestrašen i rekao:

O, glasniče šta to zboriš uputa
ili zabluda to je što govoriš

Odgovorio je:

Allahov Poslanik, s puno dobra
poslan je da pozove u spas

Spašava ljude od raznih sramota
naređuje da se posti i klanja[114]

[112] Ebu Davud, 3/34. Hafiz hadisa Ibn Hadžer rekao je za ovaj hadis da je dobar. To je tačno, jer prenosilac Bekijje kojeg su neki kritikovali ovdje je jasno rekao da mu je rečeno.

[113] *El-Ezkar,* str. 194. Riječ ***esved*** ima i drugo značenje, spomenuo ga je autor *'Avnu el-Ma'buda,* prema njemu smo ga i preveli. (op. prev.)

[114] *Akamu el-merdžani,* str. 124.

To ga je navelo da prihvati islam.

Rekao je Kurtubi, rahimehullah: *Moliti džine za zaštitu mimo Allaha je širk i kufr, bez ikakve dvojbe.*[115]

Zabranjeno je tražiti pomoć od džina

U principu to je osnovni način djelovanja sihirbaza i gatara. To je širk jer je traženje pomoći od nekog drugog osim Allaha, subhanehu ve te'ala. Gore od toga je činjenica da šejtani nikog ne služe dok ne učini kufr riječima ili djelima, i sve što je sihirbaz nepokorniji Allahu, azze ve dželle, šejtani su mu bliži i pokorniji. Kao mali slušali smo o jednom poznatom sihirbazu da kada hoće napraviti sihr i stupiti u kontakt sa šejtanima, Kur'an stavi na noge kao cipele i tako uđe u toalet! Tek kada to uradi šejtani ga služe i donose stvari u kuću. Taj postupak je jasno nevjerstvo, jasno i za samog sihirbaza.

Žalosno je da neki sihirbazi ne znajući uznevjeruju u Allaha, azze ve dželle. Neke riječi koje uče, talismani koje pišu, uglavnom, štaviše uvijek sadrže u sebi jasan širk i kufr, samo u vidu nerazumljivih slova, a da bi zavarali neznalice ubace ponekad kur'anske ajete kako bi mislili da koriste samo Kur'an! Vidio sam mnogo tih zapisa, još nijedan nisam našao čist od širka. Ono što želimo reći jeste da onaj ko to izgovara čini kufr, iako to ne zna. Klanja i posti a čini širk, uzvišeni Allahu sačuvaj nas! Takvi su izgubili i vjeru i dunjaluk, a to je jasan gubitak.

Stanuju li džini u kućama ljudi?

Često se pročuje da na nekom mjestu ili u nekoj kući borave džini. Da li je to tačno? U tome ima i istine i laži. Istina u tome je da je to moguće, ljudi su to doživjeli i Šerijat je rekao da je to moguće. Već smo naveli hadis o ensarijskom mladiću koji je zatekao džina u obliku zmije u svojoj kući. Hadis se u cjelosti nalazi u Muslimovom, rahimehullah, *Sahihu*.

Prenio je Abdullah ibn Muhammed ibn el-Kuraši, rahimehullah, pričao nam je El-Hasen ibn Džehur, rahimehullah, rekao mi je Ibn Ebi Iljas, rahimehullah, pričao mi je Ebu Abbad ibn Ishak, rahimehullah, od Ibrahima ibn

[115] *Tefsir el-Kurtubi,* 19/10.

Muhammeda ibn Talhe, rahimehullah, od Sa'da ibn Ebi Vekkasa, radijallahu 'anhu: *Bio sam daleko od kuće kad mi je došao izaslanik moje supruge i rekao da joj se odazovem. Nije mi se to svidjelo, ušao sam u kuću i rekao: Šta je? Rekla je: Ovu zmiju - pokazala je rukom - viđala sam je u pustinji kada se osamim, potom je jedno vrijeme nisam vidjela sve dosad, to je ta ista zmija, poznajem je.* Sa'd je održao govor, zahvalio Allahu, pohvalio Ga i rekao: *Uznemirio si me. Kunem ti se Allahom ako te još jednom vidim ubit ću te.* Zmija je izišla iz kuće, potom iz dvorišta kroz vrata.[116]

Ibn 'Akil, rahimehullah, u svom djelu *El-Funun* je rekao: *Kod nas u Bagdadu, bila je jedna kuća-ko god je u njoj stanovao, osvanuo je mrtav. Jednom prilikom, došao je hafiz Kur'ana i iznajmio tu kuću. Svi smo čekali šta će se dogoditi. Osvanuo je potpuno zdrav što je začudilo komšije pa su ga pitali o tome, rekao je: Kada sam zanoćio klanjao sam jaciju i proučio nešto Kur'ana. Odjednom, iz bunara izađe mladić i nazva selam. Prepao sam se, a on reče: Ne boj se, poduči me nečemu iz Kur'ana. Nakon toga, nestalo je straha. Pitao sam ga da mi priča o toj kući. Rekao je: Mi smo džini muslimani, klanjamo i učimo Kur'an, a ovu kuću iznajmljuju samo grešnici, sakupljaju se na pijankama, pa ih podavimo. Rekao sam mu: Bojim te se kad mi dođeš noću. Dolazi mi po danu! Rekao je: Dobro. Izlazio je iz bunara danju i zbližio sam se s njim.*[117]

Mnogo je ovakvih predaja, neke smo već spomenuli. Što se tiče neistine u vezi s ovim ona se ogleda u širenju laži o tome zbog ličnih dunjalučkih interesa nekih ljudi.

Kako otjerati džine iz kuće?

U slučaju da se uvjeriš u boravak džina u tvojoj kući istjerat ćeš ih na sljedeći način:

Prvo: otiđi u tu kuću sa još dvojicom i reci: *Tražim od vas ugovorom koji ste dali Sulejmanu da izađete iz ove kuće. Izađite zbog Allaha,* azze ve dželle, *nikog ne uznemirujući.* To ponovi tri dana.

Drugo: ukoliko nakon toga ponovo osjetiš nešto u kući nalij vode u posudu stavi u nju prst približi je usnama i prouči: *Bismillah, emsejna billahi elllezi lejse minhu šejun mumteni', ve bi i'zzetillahi elleti la turamu ve la tudamu,*

[116] *Akamu el-merdžan*, str. 75.
[117] *Akamu el-merdžan*, str. 99.

ve sultanillahi el-meni' nehtedžibu ve bi esmaihi el-husna kulliha, a'izun min el-ebaliseti ve min šerri šejatini-l-insi ve el-džinni, ve min šerri kulli mu'linin ev musirrin, ve min šerri ma jehrudžu bil-lejli ve jekmunu bin-nehar, ve jekmunu bil-lejli ve jehrudžu bin-nehar, ve šerri ma haleka ve zere ve berae ve min šerri Iblis ve džunudihi, ve min šerri kulli dabbetin Ente ahizun bi nasijetiha inne Rabbi a'la siratin mustekimin. Euzu bi ma isteaze bihi Ibrahimu, ve Musa, ve Isa, ve Muhammed min šerri ma haleka ve zerae ve berae, ve min šerri Iblis ve džunudihi ve min šerri ma jebgi. Euzu billahi es-Semi' el-Alimi mine-šejtani er-radžimi, bismillahi er-Rahmani er-Rahimi, Ves-saffati saffa, fez-zadžirati zedžra, fet-talijati zikra, inne Ilahekum le vahid, Rabus-semavati vel-erdi ve ma bejnehuma ve Rabul-mešariki. Inna zejjenna es-semae bi zinetinil-kevakibi ve hifzan min kulli šejtanin maridin, la jessemmeu'ne ilel-meleil-e'ala ve jukzefune min kulli džanib, duhuran, ve lehum azabun vasib, illa men hatifel-hatfete fe etbea'hu šihabun sakib. U ime Allaha, Omrkli smo s Allahom koji sve može, s Njegovom snagom kojoj se niko ne može suprotstaviti niti je nadvladati, i s Allahovom neprikosnovenom vlasti. Molimo za zaštitu svim Allahovim imenima od zlih osoba, džinskih i ljudskih šejtana, od zla onih koji ga javno iznose ili kriju, onoga što izlazi noću a krije se danju, onoga što se krije noću a izlazi danju, od zla svega stvorenog i po Zemlji raširenog! Utječemo se od zla Iblisa i njegove vojske, zla svakog stvorenja koje Ti držiš za kike, moj Gospodar je na pravom putu. Utječem se od onoga od čega se utjecao Ibrahim, Musa, Isa i Muhammed, od zla svega stvorenog, po Zemlji raširenog, od zla Iblisa, njegove vojske i svega što zlo nanosi! Utječem se Allahu od prokletog šejtana, u ime Allaha Milostivog Samilosnog, Tako mi onih u redove poredanih, i onih koji usmjeravaju, i onih koji Opomenu čitaju, vaš Bog je, uistinu, jedan, Gospodar nebesa i Zemlje i onoga što je između njih, i Gospodar istokâ. Mi smo nebo najbliže vama sjajnim zvijezdama okitili, i čuvamo ga od svakoga šejtana prkosnoga da ne prisluškuju meleke-skup najviši, a sa svih strana bivaju gađani, da bi bili otjerani: njih čeka patnja neprekidna, a onoga koji što ugrabi – stigne svjetlica plameteća. [118] Nakon toga, po cijeloj kući prolij malo te vode i s Allahovom, subhanehu ve te'ala, dozvolom će izaći.[119]

Eto, lijek je pred tobom, na tebi je da budeš iskren prilikom učenja dove i zamoliš za pomoć Gospodara nebesa i Zemlje. Nipošto ne ostavljaj ovu uputu i ne traži lijek u zabludama sihirbaza i gatara! U tome je nesreća i belaj. Molim Allaha, azze ve dželle, da budemo od onih koji Njega za pomoć mole, na Njega se oslanjaju i Njegove se vlasti čvrsto drže!

[118] *Es-Saffat*, 1-10.
[119] *El-Vabilu es-sajjibu.*

Džini su manje vrijedni i na manjem su položaju u odnosu na ljude

Rekao je šejh Ebu Bekr el-Džezairi, hafizahullah: *Džini su, čak i dobri, na manjem položaju, počasti i plemenitosti u odnosu na ljude. Stvoritelj je potvrdio ljudsku počast u riječima:*

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

Mi smo sinove Ademove doista odlikovali: dali smo im da kopnom i morem putuju, i opskrbili ih ukusnim jelima, i dali im velike prednosti nad mnogima koje smo stvorili.[120]

Tako nešto nigdje nije rečeno o džinima, ni u jednoj objavi niti je preneseno od nekog poslanika. Sve to jasno dokazuje odlikovanost ljudi nad džinima. I sami džini imaju osjećaj manje vrijednosti i slabosti pred čovjekom, i to ukazuje na ispravnost ove tvrdnje. Na to ukazuje i džinska oholost i uzdizanje samih sebe kada su ih ljudi molili za zaštitu. Zbog ljudskog veličanja i uzdizanja džina traženjem zaštite od njih, povećala im se obijest i nevjerovanje. O njima je Uzvišeni rekao:

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

I bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im tako obijest povećali.[121]

Tome svjedoči i njihovo ispunjenje potreba ljudima kada ih zamole imenima njihovih velikana ili se zakunu njihovim uglednicima. To rade zbog osjećaja manje vrijednosti i slabosti pred Ademovim potomkom uglednim kod Allaha. A, bit će ugledan kod Allaha ako bude vjerovao u Njega, obožavao Ga i ispoljavao jednoću u Njegovom gospodarstvu, ibadetu, imenima i svojstvima. Bez toga, bolji su dobri džini i džini uopće od Ademovih potomaka nevjernika i mušrika.[122]

120 *El-Isra*, 70.
121 *El-Džinn*, 6.
122 *'Akidetu-l-mu'mini*, str. 228.

Da li džini uznemiruju ljude?

Rekao je šejh Ebu Bekr el-Džezairi, hafizahullah: *Uznemiravanje ljudi od strane džina je potvrđeno i ne može se poreći. Potvrđeno je tekstualnim dokazom i čulom.*[123] *Također, razumski nije nemoguće, štaviše, razum dozvoljava i potvrđuje tu pojavu. Da nije meleka zaduženih za čuvanje ljudi niko se ne bi spasio džinskog uznemiravanja. Zbog toga što ih ljudi ne vide, što brzo mijenjaju oblike i što su im tijela takva da ih i ne osjetimo. Zbog svega toga, nema sumnje da je moguće uznemiravanje ljudi od strane nekih džina. Ponekad to uznemiravanje biva izazvano ljudskim nesvjesnim nanošenjem nepravde njima, poput posipanja vrele vode po njima, mokrenja na njih, sjedanja na njihovu nastambu. Oni se tada osvete i uznemiravaju ljude. Ponekad, bez ikakovog povoda nasilnički se ponašaju prema ljudima. Isto kao kod ljudi koji jedni drugima nasilje čine nekada s povodom, a nekada bez posebnog povoda, što možemo vidjeti kod ljudi iskvarene prirode, slabog imana, zlonamjernih i maloumnih. Već smo naveli potvrđen hadis u kome stoji da je jedan mladić ensarija kopljem ubo džina pretvorenog u ogromnu zmiju, i prije smrti zmije džini su mu se osvetili zbog toga i ubili ga na licu mjesta. Ebu Seid el-Hudri,* radijallahu 'anhu, *je rekao: Ne zna se ko je prije umro, mladić ili zmija?!... Zbog općepoznatosti i neprotivljenja ljudi toj istini zadovoljit ćemo se hadisom o ensarijskom mladiću navedenom u Muslimovom,* rahimehullah, *Sahihu i neću navoditi druge dokaze... Navest ću događaj koji se dogodio u mojoj kući, čije smo boli i posljedice svi podnosili i osjetili. Imao sam stariju sestru zvala se Sa'dijje,* rahimehellah. *Jednog dana još dok smo bili mali dizali smo grozdove hurmi sa dna kuće na krov pomoću konopca. Mi smo bili na krovu, a privezane grozdove hurmi dizali smo na konopcu. Moja sestra Sa'dijje jedan grozd nije mogla podići i povukao ju je dole, pala je s krova na jednog džina. Padom na njega kao da ga je puno uznemirila, jer joj se zbog toga svetio. Sedmično je dolazio u snu dva, tri puta, ili više puta i davio je. Jadnica se koprcala i udarala nogama kao zaklana ovca. Nije je puštao dok ne bi bila polumrtva. Jednom prilikom je progovorio iz nje i jasno rekao da to radi zbog toga što ga je uznemirila tog i tog dana na tom i tom mjestu. Dolazio je tako mučiti je u snu dok je nakon deset godina nepodnošljive patnje nije ubio! Jedne noći*

[123] Pod tekstualnim dokazom misli se na Kur'an i Sunnet, a pod čulom- na čula vida, sluha, dodira... jer se tim čulima može osjetiti prisustvo džina u nekoj osobi. (op. prev.)

ju je davio, ona se vrtila i udarala nogama dok nije umrla! Neka joj Allah, subhanehu ve te'ala, *oprosti i smiluje joj se! Amin! To sam doživio i svojim očima gledao. A, nije isto vidjeti i čuti.*[124]

To ulema naziva *saru'n - džinska padavica.* O njoj i lijeku za nju govorit ćemo, ako Bog da, u sljedećem poglavlju.

[124] *'Akidetu-l-mu'mini,* str. 230.

DŽINSKA PADAVICA - SUŠTINA I LIJEK ZA NJU

Šta je padavica?

Padavica je moždani poremećaj. Rezultat tog poremećaja je nekontrolisan govor, nepovezanost rečenica, gubitak pamćenja i kao posljedica poremećaja moždanih živaca dolazi do poremećaja u pokretima i postupcima te oboljela osoba nije u stanju kontrolirati hod, ponekad, sposobnost određivanja odmjerenog koračanja ili umjerenog razmaka između stopala. Manifestuje se poremećajem u govoru, postupcima i razmišljanju.[125]

Ibn Hadžerova, rahimehullah, definicija

Padavica je bolest koja djelimično sprječava pokrete glavnih dijelova tijela. Uzrokuje je začepljenje moždanih otvora gustim gasovima, ili izlučivanje nečistih gasova iz nekih dijelova tijela u mozak. Ponekad, popratne pojave napada budu kočenje, padanje i izlazak pjene na usta zbog gustoće tjelesne vlažnosti. U nekim slučajevima, padavicu uzrokuju džini. To rade samo loši i nečisti džini zbog privlačnosti čovjeka ili zbog želje da mu nanesu štetu. Prvu vrstu padavice potvrđuju ljekari i govore o lijeku za nju, dok drugu vrstu mnogi ljekari negiraju, samo neki od njih je potvrđuju ali ne znaju lijek za nju. Jedino što čine je suprotstavljanje dobrih nadahnutih duša zlim niskim dušama kako bi otklonili i neutralisali njihov utjecaj.[126]

Dokazi postojanja džinske padavice

Džinska padavica je podjednako potvrđena i razumskim i tradicionalnim dokazima. O njenom postojanju raspravljaju samo inadžije ili oholi.

[125] Vidi: *Alemu el-džinni fi davi el-Kitabi ve es-Sunne*, str. 252., i *Alemu el-džinni ve el-melaike*, str. 76.
[126] *Fethu el-Bari*, 10/114.

Kur'anski dokazi

Uzvišeni Allah je rekao:

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لاَ يَقُومُونَ إِلاَّ كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ

Oni koji se kamatom hrane neće se dići osim kao oni koje je šejtan dodirom izbezumio...[127]

Rekao je imam Kurtubi, rahimehullah: *Ajet je dokaz neispravnosti mišljenja onih koji negiraju džinsko uzrokovanje padavice tvrdeći da to uzrokuju prirode bića, negiraju ulazak džina u čovjeka i džinski dodir.*[128]

Komentirajući navedeni ajet imam Taberi, rahimehullah, je rekao: *Pričao mi je Bišr,* rahimehullah*: Rekao nam je Jezid,* rahimehullah*: Rekao nam je Sei'd,* rahimehullah*: Od Katade,* rahimehullah*: Džahilijetska kamata bila je takva da su davali pozajmice do određenog roka, kada bi istekao a dužnik nije mogao vratiti pozajmicu odlagali bi vraćanje i povećavali iznos. Allah,* azze ve dželle*, je rekao za one koji uzimaju kamatu na dunjaluku onako kako smo opisali da će izaći iz kaburova kao oni koje je šejtan dodirom izbezumio, na ahiretu, to jest kao da ga je izbezumio dodirom, znači ludilom na dunjaluku.*[129]

Rekao je Ibn-Kesir, rahimehullah: ***Oni koji se kamatom hrane...****, to jest dići će se kao šejtanom opsjednuti koji ih izbezumljuje zbog toga što će njegovo ustajanje iz kabura biti veoma ružno.*[130]

Rekao je Alusi, rahimehullah: *Oni koji se budu hranili kamatom ustat će iz kaburova poput, na dunjaluku, opsjednutih džinom. Izraz* ***tehabbut*** *upotrijebljen u ajetu označava uzastopne udarce na različite strane...* ***Dodir*** *spomenut u ajetu znači ludilo, jer se za čovjeka koji poludi koristi upravo taj izraz, kaže se* ***musse er-redžulu*** *kada poludi. Izraz je, u osnovi, uzet od dodira rukom. Džinsko izbezumljenje nazvano je tako jer šejtan možda dodirne čovjeka i izlučevine u njemu sklone negativnom djelovanju, te ih pokrene i dogodi se ludilo.*[131]

---

127 *El-Bekare*, 275.
128 *Tefsiru el-Kurtubi*, 3/355.
129 *Tefsiru et-Taberi*, 3/101.
130 *Tefsiru Ibn-Kesir*, 1/326.
131 Preuzeto iz djela *Alemu el-džinni fi davi el-Kitabi ve es-Sunne*, str. 263.

Dokazi iz Sunneta

1 - Preneseno je od J'ala ibn Murre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Vidio sam Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako radi troje i to nije vidio niko prije mene i neće vidjeti poslije mene. Krenuli smo na put, na putovanju smo naišli na ženu s djetetom, sjedila je, pa reče: Allahov Poslaniče, ovo dijete je zadesila nesreća, a i nas je zadesila zbog njega. Ni sama ne znam koliko puta na dan dobije padavicu! Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: **Dodaj mi ga!** Podigla ga je i stavila između Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i sedla. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, djetetu je otvorio usta, tri puta pljucnuo u njih i rekao: **Bismillahi, ja sam Allahov rob, povuci se Allahov neprijatelju!**, potom joj je vratio dijete i rekao: **Čekaj nas na istom ovom mjestu kada se budemo vraćali, pa nam reci šta se dogodilo!** Otišli smo, vratili se i zatekli je na istom mjestu, povela je sa sobom tri ovce. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je upita: **Kako je dijete?** Rekla je: Tako mi Onoga koji te poslao sa Istinom sve do sad nismo ništa primijetili, i evo uzmi ove ovce! Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: **Siđi, uzmi jednu, a ostale vrati!...***[132]

2 - U drugoj predaji koju je prenio imam Ahmed, rahimehullah, stoji: *Pričao nam je Veki'a, rahimehullah: Rekao nam je El-E'ameš, rahimehullah: Od Minhala ibn Amra, rahimehullah: Od Ja'la ibn Murre, radijallahu 'anhu: Od njegovog oca - Veki', rahimehullah, jednom je rekao: Od njegovog oca - da je neka žena došla Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, sa poludjelim djetetom, pa je rekao: **Izađi, Allahov neprijatelju, ja sam Allahov Poslanik!** Nakon toga, dijete je ozdravilo. Žena mu je poklonila dva ovna, nešto masla i suhog sira. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: **Uzmi suhi sir, maslo i jednog ovna, a drugi vrati!***[133]

[132] Hejsemi, *Medžmea' ez-zevaid*, 9/4, i kaže: *Prenio ga je imam Ahmed preko dva lanca prenosilaca, i Taberani jednim. Prenosioci jednog Ahmedovog lanca su zastupljeni u Sahihu.* Dodajem da je hadis prenio i Hakim u *Mustedreku*, 2/617, i ocijenio ga vjerodostojnim, s njim se složio Zehebi.

[133] Prenio ga je Ahmed. Rekao je Hejsemi u *Medžmea' ez-zevaidu*, 9/6: *Prenio ga je imam Ahmed, prenosioci su zastupljeni u Sahihu.*

3 - Od Džabira ibn Abdullaha, radijallahu 'anhuma, se prenosi da je rekao: *Izašli smo skupa s Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *u pohod Zatu er-rika', kada smo došli u kamenjar Vakim pred nas izađe žena sa sinom koja je živjela u pustinji, došla je Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem *i rekla: Allahov Poslaniče, ovo je moj sin i šejtan mi ga oduzima! Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Približi ga meni!,*** *kada ga je približila rekao joj je:* ***Otvori mu usta!*** *Otvorila je i Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je tri puta pljucnuo u njih, potom rekao:* ***Povuci se Allahov neprijatelju, ja sam Allahov Poslanik!*** *To je ponovio tri puta, potom je rekao:* ***Uzmi svoje dijete, neće biti problema, neće se povratiti ono što ga je mučilo...***[134]

4 - Od Ataa ibn Ebi Rebaha, rahimehullah, prenosi se da je rekao: *Ibn Abbas,* radijallahu 'anhuma, *me upitao: Hoćeš li da ti pokažem dženetlijku? Rekao sam: Naravno! Rekao je: Ova crnkinja je došla Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i rekla: Imam padavicu i otkrivam se kad me zadesi, pa moli Allaha za mene! Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem *joj reče:* ***Ako hoćeš strpi se i dobit ćeš Džennet, a ako hoćeš molit ću Allaha da te izliječi.*** *Rekla je: Strpit ću se. Potom je rekla: Otkrivam se kada me to zadesi, pa moli Allaha da se ne otkrivam. Uputio je Allahu dovu za nju.* Muttefekun alejhi[135]

Imam Buhari, rahimehullah, je prenio od Ataa, rahimehullah, u svom *Sahihu* da se ova žena zvala Ummu Zufer, radijallahu 'anha i iz hadisa se čini da su njenu padavicu uzrokovali džini. Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah, u komentaru ovog hadisa: *Bezzar,* rahimehullah, *je zabilježio drugim putem od Ibn-Abbasa,* radijallahu 'anhuma, *da je ova žena rekala: Strah me da nečisti skine moju odjeću.*[136] Nečisti je šejtan. Zbog toga je, Ibn-Hadžer, rahimehullah, nakon navođenja svih lanaca prenosilaca kojim je ovaj hadis prenesen, rekao: *Iz svih lanaca prenosilaca koje sam naveo razumije se da je padavi-*

[134] Rekao je Hejsemi, rahimehullah, u *Medžmea' ez-zevaidu*, 9/9: *Prenio ga je Taberani u El-Evsatu i Bezzar u kraćoj verziji. U lancu prenosilaca nalazi se Abdulhakim ibn Sufjan, njega je spomenuo Ibn ebi Hatim a niko ga nije kritikovao. Ostali prenosioci su pouzdani.*

[135] *Buhari mea' el-Feth*, 6/114. *Muslim bi šerhi Nevevi*, 16/131.

[136] *Fethu el-Bari*, 10/115.

ca od koje je bolovala Ummu Zufer, radijallahu 'anha, *bila uzrokovana džinima a ne štetnim izlučevinama u tijelu.*[137]

5 - Od Ibn-Mes'uda, radijallahu 'anhu, se prenosi da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je po ulasku u namaz učio:* ***Allahumme inni euzu bike mineš-šejtani er-radžimi, ve hemzihi, ve nefhihi, ve nefsihi!*** *Allahu moj, utječem ti se od prokletog šejtana, ludila, oholosti i pjesništva koje on uzrokuje!*

Rekao je: ***Hemzuhu*** *znači* ***mute, nefhuhu*** *znači oholost,* ***nefsuhu*** *znači pjesništvo.*[138] ***Mute*** je vrsta ludila i padavice koja zadesi osobu i koja je nakon što napad prođe nalik spavaču i pijanoj osobi.[139] Rekao je Ibn-Kesir: ***Hemzuhu*** *znači* ***mute,*** *a* ***mute*** *znači davljenje drugim riječima padavica koju izazivaju džini.*[140] Rekao je Abdulkerim Nevfan: *Ovaj hadis potvrđuje postojanje padavice ili ludila prouzrokovane od strane džina, jer se Poslanik utjecao od* ***hemza,*** *a hemz znači, kako je preneseno u tumačenju,* ***mute*** *to čovjeka pogađa za života a znači padavicu. Nazvana je mute jer je osoba dok je u tom stanju zbog prevelikog bola poput mrtvaca.*[141]

6 - Preneseno je od Ebu el-Jusra, radijallahu 'anhu, da je Poslanik , sallallahu 'alejhi ve sellem, učio: ***Allahumme inni euzu bike minel-heremi, vet-teraddi, vel-hedmi, vel-gammi, vel-haraki, vel-gareki. Ve euzu bike en jetehabbetani eš-šejtanu inde el-mevti, ve en uktele fi sebilike mudbiren. Ve euzu bike en emute ledigan!*** *Allahu moj, utječem Ti se od duboke starosti, pogibije u provaliji i ruševini, brige, požara, utapanja u vodi. Utječem Ti se od šejtanskog ludila na samrti, i da poginem na Tvom putu bježeći. I, utječem Ti se od smrti od ujeda otrovnice!*[142] Rekao je Šidžr, rahimehullah: *Riječi:* ***...tehabbetani eš-šejtan...*** *znače da traži zaštitu od šejtanskog ludila.*[143]

[137] *Fethu el-Bari,* 10/115.
[138] Hakim i ocijenio ga je vjerodostojnim, s njim se složio Zehebi.; Ebu Davud, 1/206.; Tirmizi, 1/153.; Nesai od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu.
[139] *Lisanu el-arebi,* 6/4296.
[140] *El-Bidaje ve en-nihaje,* 1/61.
[141] *Alemu el-džinni fi davi el-Kitabi ve es-Sunne,* str. 269.
[142] Hakim i kaže da je vjerodostojan, s njim se složio Zehebi. Ebu Davud, 2/92.; Nesai, 6/283.
[143] *Lisanul-arebi,* 2/1094.

7 - Preneseno je od Safijje, radijallahu 'anha, Hujejove kćerke, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Šejtan kruži čovjekovim tijelom putem krvi.***[144]

Neki učenjaci ovaj hadis smatraju dokazom mogućnosti šejtanovog ulaska u čovjeka i postojanja padavice izazvane džinima. Rekao je Ibn-Hadžer el-Hejsemi, rahimehullah, u svom djelu *El-Fetava el-hadisijje* nakon navođenja ovog hadisa: *Ovaj hadis je dokaz protiv onih koji negiraju mogućnost šejtanovog kretanja po unutrašnjosti čovjekovog tijela, kao što su mutezile.*[145]

8 - Preneseno je od Osmana ibn Ebu el-Asa, radijallahu 'anhu, da je rekao: Kada me Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, imenovao za namjesnika Taifa počelo mi se dešavati nešto čudno u namazu, nisam znao ni šta klanjam. Kad sam to vidio, zaputio sam se Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem. Rekao mi je: ***Ibn Ebi el-'As?*** Rekao sam: *Da, Allahov Poslaniče!* Rekao je: ***Otkud ti ovdje?*** Rekao sam: *Allahov Poslaniče, nešto mi se dogodi u namazu i ne znam šta klanjam!* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: ***To je šejtan. Približi se!*** Približio sam se, sjedio sam na koljenima. Udario me rukom u prsa, pljucnuo u moja usta i rekao: ***Izlazi, Allahov neprijatelju!*** To je uradio tri puta. Nakon toga je rekao: ***Idi sada, radi svoj posao!*** Rekao je Osman, radijallahu 'anhu: *Uistinu, mislim da mi više nije dolazio.*[146]

9 - Preneseno je od Haridže ibn es-Salta, rahimehullah, a on od svoga amidže, radijallahu 'anhu, da je došao je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i primio islam. U povratku je prošao pored ljudi među kojima je jedan bio okovan u gvožđe, bio je lud. Njegova porodica je rekla: *Čuli smo da je vaš prijatelj došao sa velikim dobrom, imate li kakvog lijeka za ovog?* Učio mu je *Fatihu* kao rukju, pa je ozdravio. Dali su mu stotinu ovaca. Došao je ponovo Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem i sve mu ispričao, pa je rekao: ***Da li si učio nešto drugo?*** Rekao je: *Ne.* Rekao je: ***Uzmi ih, teško***

[144] *Buhari mea' el-Feth,* 4/282.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/155.
[145] Preuzeto iz knjige *Rudud ala ebatil,* 2/138.
[146] Ibn-Madže, 2/1175. Autor djela *Ez-Zevaid* je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan, prenosioci su svi pouzdani.*

onom ko se brani neispravnim rukjama, ti si zaradio ispravnom rukjom. U drugoj predaji stoji: *Učio mu je Fatihu kao rukju tri dana ujutro i naveče. Kad god bi završio Fatihu sabrao bi pljuvačku i pljucnuo.*[147]

Razumski dokazi

Rekao je šejh Muhammed el-Hamid, rahimehullah: *Nema šerijatske niti razumske smetnje u vezi sa ulaskom džina u ljudska tijela, jer su džinska tijela u gasovitom stanju. Gasovite tvari inače prolaze kroz guste materije, poput zraka koji prolazi kroz naša tijela, ili vatre koja prožima ugarak, ili struje koja prolazi kroz žice. Još bliži primjer je voda koja prolazi kroz prašinu, pijesak i odjeću iako ima zapreminu za razliku od struje i zraka. Sljedbenici istine prihvatili su ajete i hadise koji obavještavaju o ulasku džina u ljudska tijela. Uistinu su kur'anski i hadiski tekstovi toliko brojni da se nikako ne može opravdati negiranje te istine i prihvatanje besmislica onih koji je negiraju. Objava koja donosi istinu obavijestila nas je o tome. Ta činjenica nalaže pokoravanje i prihvatanje toga bez ikakvog nedoličnog tumačenja koji kur'anske i hadiske tekstove izvodi iz ispravnog konteksta na krivudave staze neispravnog tumačenja i zbog kojih čovjekov islam i ispravna akida bivaju ugroženi. To spada u dovoljni, spasonosni iman od vječne džehenemske patnje. Praktični primjeri ulaska džina u ljude su bezbrojni, tako onaj ko to negira suprotstavlja se vidljivoj stvarnosti koja negira njegov stav.*[148]

Rekao je kadija Abduldžebbar el-Hemezani, rahimehullah: *Ako je tačno to što smo rekli u vezi s džinskim tijelima - da su gasovita poput zraka nema smetnje da uđu u naša tijela, poput vjetra ili duše koja je u našim tijelima. To ne znači spajanje dva bića u jednom na jednom mjestu jer bivaju jedno pored drugog a ne jedno u drugom. Oni ulaze u naša tijela kao što sićušna tijela ulaze u posude.*[149]

[147] Ebu Davud. Imam Nevevi je ocijenio ovaj hadis vjerodostojnim u svom djelu *El-Ezkar*, str. 87.
[148] *Rudud ala ebatil*, 2/135.
[149] *Akamu el-merdžan*, str. 108.

Šta su o tome rekli učenjaci?

1 - Već smo naveli citate učenjaka tefsira u vezi s ovim, Taberija, Kurtubija, Ibn Kesira i Alusija, rahimehumullah.

2 - El-Ešari', rahimehullah, o vjerovanju sljedbenika sunneta[150] je rekao: *Džin ulazi u tijelo čovjeka. Rekao je Allah*, azze ve dželle:

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ

Oni koji se kamatom hrane neće se dići osim kao oni koje je šejtan dodirom izbezumio...[151]

3 - Rekao je Abdullah sin imama Ahmeda, rahimehumullah: *Upitao sam svoga oca: Oče, neki ljudi tvrde da džini ne mogu ući u tijelo čovjeka?* Rekao je: *Lažu sinko, džin već govori iz njihovih usta.*[152]

4 - Rekao je Ibn-Tejmijje, rahimehullah: *Postojanje džina potvrđeno je Kur'anom, Sunnetom i konsenzusom prvih generacija. I u vezi njihovog ulaska u ljude svi imami sljedbenika Sunneta se slažu da je moguće i da postoji. To mogu vidjeti i osjetiti čulima oni koji žele razmisliti o tome. Kada uđe u čovjeka govori iz njega jezikom koji ta osoba ne poznaje ili nikada nije ni čula da postoji. Ponekad bude udaren tako snažno da bi i devu usmrtilo a on to i ne osjeti. Potvrda toga su Allahove*, azze ve dželle, *riječi:*

كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ

Ustat će kao oni koje je šejtan dodirom izbezumio...,[153]

hadis: ***Šejtan kruži čovjekovim tijelom putem krvi.,***[154] *i drugi dokazi.*[155]

---

150 *Risaletu el-džinni*, str. 6.
151 *El-Bekare*, 275.
152 *Risaletu el-džinni*, str. 8.
153 *El-Bekare*, 275.
154 *Buhari mea' el-Feth*, 4/282.; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 14/155.
155 *Muhtesaru el-fetava el-misrijje*, str. 584.

5 - Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Postoje dvije vrste padavice: padavica izazvana zemaljskim podlim duhovima i padavica izazvana štetnim gasovima i otpadnim materijama u tijelu.*[156]

6 - Rekao je Ibn-Hazm, rahimehullah: *Potvrđen je šejtanov dodir čovjeka preko kojeg mu Allah,* azze ve dželle, *dozvoli da ovlada čovjekom, to je rečeno u Kur'anu. Tim dodirom probudi u čovjeku crnu stranu njegove prirode i gasove koji dopiru do mozga. To govore svi oboljeli od padavice bez izuzetka. Nakon tog dodira Allahovom,* subhanehu ve te'ala, *voljom dogodi se padavica i grčenje koje vidimo kod takvih osoba. O tome govori kur'anski ajet i to vidimo svojim očima!*[157]

7 - Rekao je Amr ibn Ubejd, rahimehullah: *Oni koji negiraju ulazak džina u ljudska tijela su dehrije.*[158]

8 - Rekao je kadija Bedrudin eš-Šibeli, rahimehullah: *Kur'an i hadis obavijestili su nas o ulasku džina u ljude.*[159]

Stav ljekara u vezi s džinskom padavicom

1 - Američki naučnik Karington, član američkog instituta za psihologiju, u svom djelu *Najnovije duševne pojave* rekao je o džinskom dodiru: *Jasno je, u najmanju ruku, da džinski dodir postoji. Nauka to ne može zanemariti jer postoje brojne, potvrdne, zapanjujuće činjenice o tome. Zbog toga, obaveza je proučavati tu pojavu, ne samo zbog akademskog pristupa pojavama, već i zbog stotina i hiljada ljudi koji pate od toga u današnje vrijeme. Zbog liječenja tih ljudi potrebno je što prije uspostaviti dijagnozu i odmah pristupiti liječenju. Kada teoretski prihvatimo snagu džinskog dodira otvorit će nam se veliko naučno polje za proučavanje, jednako zahtjevno kao i svaka savremena nauka, i koje zahtijeva praktičnu pažnju, uslugu i zalaganje.*[160]

[156] *Et-Tibbu en-nebevijju*, str. 51.
[157] *El-Faslu fi el-mileli ve en-nihal*, 5/14.
[158] *Akamu el-merdžan*, str. 109. Dehrije su ljudi koji vjeruju u stalni vremenski ciklus i stalno samoobnavljanje života.
[159] *Akamu el-merdžan*, str. 109.
[160] *Alemu el-džinni ve el-melaike*, str. 82.

2 - Rekao je dr. Bil u svom djelu *Analiza neobičnih slučajeva liječenja bolesnih mozgova: Pred nama je mnogo toga što trebamo otkriti, naročito u vezi s dodirom duhova s obzirom da je važan faktor duševnih i nervnih oboljenja. Ispostavilo se da je dodir duhova mnogo kompliciraniji nego što se u početku pretpostavljalo. Ličnost koja utječe nije bestjelesna i ne sastoji se samo od razuma i namjera, naprotiv to je kompleksna ličnost sastavljena od brojnih sastojaka. Centralna dodirujuća ličnost koja se sudarila sa čulima dodirnute ličnosti koja je u principu neotporna na utjecaje drugih. Otuda takva ličnost postaje lahak plijen za sve koji se žele približiti bilo kojem čovjeku na putu sticanja lične koristi duhova koje dodiruju sve ili dio njih. Prolaskom vremena spajanje se pojačava sve dok se na kraju dodirnuta ličnost potpuno ne izgubi. I pored svega, kada oni koji se bave duhovnim silama urade najčudnije stvari istjerujući šejtane ili duhove koji su ušli u osobu ljekari ih omalovažavaju.*[161]

3 - Rekao je dr. Džejms Hajslon u svom djelu o džinskom dodiru: *To je nadprirodan dodir kojim razumna ličnost izvan tijela utječe na čovjekov razum i tijelo. Nemoguće je poreći mogućnost tog dodira.*[162]

4 - Neki ljekari poput dr. Karla Viklanda smatraju da ludilo počinje utjecajem zlih duhova na bolesnika koji izaziva neuravnoteženost.[163]

5 - Postojanje ludila izazvanog zlim duhovima i nemoć medicine pred njim priznali su i dr. Bars, profesor za nervne bolesti na američkom univerzitetu Menopolis i dr. Aleks Karil dobitnik Nobelove nagrade za doprinos medicini i hirurgiji.

6 - Rekao je dr. Muhamed es-Subahi I'vedullah: *Džinski dodir ili dodir duhova je izazvan postupcima zlih zemaljskih duhova i lijek za to je suprotstavljanje dobrih plemenitih prosvijetljenih duša. Na taj način, uz pomoć dobrih, neutralisat će se utjecaj zlih duhova, djelovati suprotno i potpuno će se udaljiti.*[164]

[161] *Alemu el-džinni ve el-melaike*, str. 83.
[162] *Alemu el-džinni ve el-melaike*, str. 83.
[163] *Alemu el-džinni ve el-melaike*, str. 83
[164] *El-Istišfa bil-Kur'an*, str. 98.

Ljekarski nalazi u slučaju džinskog dodira

1 - Rekao je dr. Bil: *Duhovi napadaju tri glavna centra: veliki mozak, predio solarnog pleksusa i centar za razmnožavanje.*[165]

2 - Rekao je dr. Muhamed es-Subahu 'Ivedullah: *Padavica je u principu iznenadni stres i poremećaj u moždanim vibracijama, funkciji i otkucajima. Manifestuje se na dva načina:*

a) tjelesno grčenje koje počinje u centru za pokrete u mozgu kao posljedica fizioloških promjena nakon kojih slijedi potpuna oduzetost i bezosjećajnost bolesnika. To liječe medicinari;

b) psihološki poremećaji koji počinju u centru za čula u vidu različitih osjećaja koji se manifestuju promjenama u razmišljanju. U tom slučaju bolesnik ne gubi potpuno čula i osjećaje. Ova vrsta padavice liječi se dovama i ibadetom i tu ljekari ne mogu pomoći.[166]

Propisanost liječenja džinske padavice

1 - Već smo naveli da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, liječio od džinske padavice.

2 - Abdullah ibn Mes'ud, radijallahu 'anhu, liječio je čovjeka Kur'anom i Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je to odobrio. Prenio je Ebu Jala, rahimehullah, od Hanša es-Saganija, rahimehullah, da je Abdullah ibn Mes'ud, radijallahu 'anhu, nešto proučio na uho čovjeku u kojem je bio džin i čovjek je došao sebi. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga je upitao: ***Šta si mu proučio u uho?*** Rekao je: ***Efehasibtum ennema haleknakum 'abesen...,*** Zar mislite da smo vas uzalud stvorili...[167] *pa do kraja sure.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Kada bi te ajete upućen čovjek proučio brdu nestalo bi ga.***[168]

[165] *Alemu el-džinni ve el-melaike,* str. 83.
[166] *El-Istišfa bil-Kur'an,* str. 97.
[167] *El-Mu'minun,* 115.
[168] Rekao je Hejsemi u *Medžmea' ez-zevaid,* 5/115: *U lancu prenosilaca je Ibn Lehia' koji je poslab ali njegovi hadisi su dobri - hasen. Ostali prenosioci zastupljeni su u Buharijevom Sahihu.*

3 - Imam Ahmed, rahimehullah, je liječio od džinske padavice. Rekao je kadija Ebu el-Husejn sin kadije Ebu Jale ibn el-Ferraa, rahimehumullah, pripadnik hanbelijskog mezheba u djelu *Tabekatu ashabi imami Ahmed:* Čuo sam Ahmeda ibn Ubejdullaha, rahimehullah, kad je rekao: Čuo sam Ebu el-Husejna Aliju ibn Ahmed ibn Ali el-Akberija, rahimehullah, kada je došao kod nas u El-Akber tristo pedeset druge godine u mjesecu zul-ka'de. Rekao je: Pričao mi je otac od djeda da je rekao: *Jednom prilikom, bio sam u džamiji imama Ahmeda,* rahimehullah, *Mutevekkil je poslao nekog čovjeka da mu javi da je jedna njegova robinja opsjednuta džinom i da moli Allaha,* azze ve dželle, *da je izliječi. Ahmed,* rahimehullah, *je izvadio drvene papuče sa kajševima od palmine kore za abdest, dao mu ih i rekao: Idi halifinoj kući, sjedi robinji pored glave i reci džinu: Poručio ti je Ahmed, da li ti je draže izaći iz te žene ili biti udaren sedamdeset puta ovim papučama? Čovjek je otišao, sjeo pored njene glave i rekao što mu je imam Ahmed rekao da kaže. Tada mu se džin javio iz te žene i rekao: Slušam i pokoravam se. Kada bi nam Ahmed zabranio boravak u Iraku mi ne bismo boravili u njemu. On se pokorio Allahu, a ko se pokori Allahu pokorava mu se sve. Izašao je iz sluškinje, smirila se i djecu rodila. Nakon Ahmedove,* rahimehullah, *smrti džin se ponovo vratio. Mutevekkil je pozvao Mirvezija,* rahimehullah *i sve mu ispričao. Mirvezi,* rahimehullah, *je uzeo iste te papuče i otišao kod nje ali mu se džin javio iz nje i rekao: Neću izaći iz nje, neću te poslušati niti od tebe naredbu primiti. Ahmed ibn Hanbel se pokorio Allahu pa nam je naređeno da mu se pokorimo.*[169]

4 – Ibn-Tejmijje, rahimehullah, je liječio od džina i to često kako prenosi Ibn el-Kajjim, rahimehullah. Rekao je: *Vidio sam našeg šejha,* rahimehullah, *poslao je jednog čovjeka da kaže džinu: Rekao ti je šejh da izađeš jer to ti nije dozvoljeno pa bi oboljela osoba ozdravila. Ponekad se lično obraćao džinu. U nekim slučajevima džin je bio neposlušan pa ga je istjeravao udarcima nakon čega se bolesnik budio ne osjećajući bol. Ja i drugi smo to često viđali. Naročito često je učio na uho oboljelom ajet:*

[169] *Akamu el-merdžan,* str. 115.

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ

Zar ste mislili da smo vas uzalud stvorili i da Nam se nećete vratiti?[170]

Jednom prilikom mi je pričao da je učio taj ajet na uho bolesnom pa je džinica drhtavim glasom rekla: Da![171] *Tada je uzeo štap i udarao čovjeka po vratnim žilama veoma snažno, ruke su ga zaboljele od udaranja. Prisutni nisu sumnjali da je čovjek umro od posljedica udaraca. U toku udaranja džinica se javila i rekla: Ja ga volim. Rekao joj je: Ali on tebe ne voli. Rekla je: Želim na hadždž s njim. Rekao je: On ne želi na hadždž s tobom. Rekla je: Izaći ću zbog tebe. Rekao je: Ne, izađi pokoravajući se Allahu i Poslaniku. Rekla je: Dobro, izlazim. Nakon toga, čovjek je sjeo, okrenuo se lijevo- desno i rekao: Šta ću ja kod šejha? Pitali su ga: Zar se ne sjećaš svih onih udaraca?! Rekao je: Zašto da me šejh udara, nisam ništa pogriješio!? On apsolutno nije osjetio udarce.*[172]

Dilema u vezi s liječenjem osobe koja boluje od džinske padavice

Dilemu i odgovor na nju spomenuo je veliki učenjak Muhammed ibn Abdullah eš-Šibeli, rahimehullah, u svojoj knjizi *Akamu el-merdžan*. Rekao je: *Pitali su šejhul-islama Ibn-Tejmiju,* rahimehullah, *o čovjeku koji dugo liječi od džina jer je neko njemu blizak obolio od veoma rijetke vrste sihira. Sihir se obnavljao više od stotinu puta i bezbroj puta gotovo ubio i uništio čovjeka. Čovjek se odupro tome ibadetom, dovama, traženjem zaštite, čistim tevhidom. Osjetio je kako pobjeđuje. Oboljeli ih je vidio i u snu i na javi, čak ih je na javi čuo kako govore. U početku ih je vidao u snu i govorili su mu: Umrli su ti i ti naši, neki su se razboljeli zbog dove tog i tog, nazvali su ga po imenu. Bio je u Kairu jako veliki čovjek kakav se rijetko rađa. Sastajao se s njima, vidio njihovo pravo stanje i imao nad njima veliku moć. Upitan je o značenju sna i o dovi i rečeno mu je da ih je umrlo šest a bolesno mnogo. To se ponovilo stotinjak puta. Čovjeku koji je učio bilo je jasno da ih je Allah,* azze ve dželle, *pokorio njemu, to je vidio, osjećao i kroz snove mučenika kome je nanesena nepravda se uvjerio. Da*

[170] *El-Mu'minun,* 115.
[171] Da, tj. mislili smo da se nećemo vratiti. (op. prev.)
[172] *Et-Tibbu en-nebevi,* str. 53.

li je grešan zbog toga, jer iako su prijestupnici neki su muslimani? Da li mu je dozvoljeno ostaviti tog čovjeka i ne pomoći mu iako vidi njegove muke i skori kraj, ili nije? Da li je takva borba propisana i ima li dokaza u Sunnetu za nju? Da li postoji potvrda za mogućnost toga, u što se onaj koji pita uvjerio kao i drugi koji su liječili, ili je to nemoguće kao što tvrde filozofi i neke sekte? Da li je dozvoljeno koristiti sredstva astrologa i njima sličnim poput zapisa, hamajlija, mirisa, listova i drugog što je kufr, pa da to nosi na vratu čovjek koji je prodao vjeru za dunjaluk, spada li to u uzvraćanje istim mjerilom, ili je zabranjeno jer promoviše njihov način liječenja i ulazak u šerijatski neispravno djelo?

Odgovor ukratko glasi

Dozvoljeno je i pohvalno to uraditi. U nekim slučajevima može biti i obavezno pomoći onome kome je nanesena nepravda, jer naređeno nam je pomoći nevoljniku koliko smo u stanju. Ukoliko bolesnik ozdravi dovom, zikrom, naredbom ili zabranom džinima, udaranjem, grđenjem, proklinjanjem ili sličnim govorom cilj je postignut, bez obzira što to podrazumijeva obolijevanje nekih džina ili njihovu smrt. To nije nepravedno prema njima, sami su sebi nepravdu nanijeli, ako učač rukje nije bio nepravedan prema njima kao što to rade sihirbazi pa narede ubistvo ili zatočenje džina koji ne zaslužuje biti ubijen ili zatočen. Tada im se džini svete, a ako ne mogu njima onda njihovoj djeci, ženi ili stoci. Onaj ko u odbrani od njih bude pravedan što su naredili Allah i Njegov Poslanik nije im nanio nepravdu. On se samo pokorava Allahu i Poslaniku pomažući nevoljnicima i onima kojima je nanesena nepravda na šerijatski način, bez širka i nepravde prema stvorenjima. Takve džini ne uznemiruju, ili zbog znanja da su pravedni, ili što im ne mogu ništa. Ukoliko je džin nepokoran a učač slab može se dogoditi da ga uznemiri. Takvi trebaju učiti sure Felek i Nas, klanjati nafile, učiti dove i slične ibadete koji jačaju iman. Trebaju se kloniti grijeha koji su sredstvo njegovog ovladavanja čovjekom, oni su borci na Allahovom putu i bore se u najvećoj borbi pa neka pazi da ga neprijatelj ne savlada zbog grijeha. Ukoliko sve to bude iznad njegovih moći, pa Allah nikog ne zadužuje preko njegovih mogućnosti. Najjače sredstvo u borbi protiv njih je ajet kursija. Nebrojeno mnogo učača isprobalo je njegovu čudotvornu moć i snagu u odbijanju šejtana i poništenja njihovih vradžbina. Uistinu je utjecaj tog ajeta veliki, kada se iskreno prouči, na šejtane, na oboljele, pa i na korisnike šejtanskih usluga, nasilnike i one na koje se srdžba izlila, one koji slije-

de svoje strasti, te one koji slušaju zviždanje i pljeskanje. Napasnika, nasilnika treba odbiti svejedno bio musliman ili nevjernik. Poslanik je rekao: ***Ko pogine braneći imetak bit će šehid.***[173] *U nekim predajama je preneseno i ako bude branio život, čast i vjeru.*[174] *Ako napadnuti čovjek ima pravo odbiti napadača na njegov imetak ako ne može drugačije onda ubistvom, kako da nema pravo boriti se protiv njega braneći svoj razum, tijelo i čast! Šejtan utječe na njegov razum, muči ga tjelesno, a ponekad zlostavlja i seksualno. Kada bi to uradio čovjek čovjeku i kad bi ga mogao odbiti jedino ubistvom, to bi bilo dozvoljeno. Što se tiče napuštanja i ostavljanja bolesnika, propis u vezi s tim je isti kao propis o napuštanju slabih i bespomoćnih. Pomoći takvima je fard kifaje ukoliko postoje uslovi za to. Ukoliko je nemoćan, ili zauzet nečim važnijim, ili neko drugi pritekne u pomoć onda nije farz. Neko će se zapitati da li je to propisano? To je jedno od najvrijednijih djela. To je djelo vjerovjesnika i dobrih ljudi, oni neprestano odgone šejtane od ljudi onim što su naredili Allah,* azze ve dželle, *i Njegov Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem. *To su radili Isa,* 'alejhi selam *i naš Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem. *Kada bi pretpostavili da ništa u vezi s tim nije preneseno od vjerovjesnika jer šejtani ne mogu ništa u njihovom prisustvu a u naše vrijeme mogu, mi bismo im trebali pomoći jer nam je Allah naredio pružanje pomoći nevoljniku i da budemo korisni muslimanima. To je isto kao odbijanje ljudskih nasilnika, nevjernika i grešnika. Ponekad je džine potrebno mnogo udarati da bi izišli. Udarce osjeti samo džin, čovjek ih apsolutno ne osjeti niti se vide tragovi na tijelu. Neki pričaju da udare čovjeka jakim štapom tristo-četiri stotine puta, manje ili više, po nogama a on ništa ne osjeti jer udarci bole džina a ne čovjeka. Čovjek bi umro od posljedica tih udaraca, a džin vrišti, zapomaže i prisutnima svašta govori. Ja sam to često radio i oprobao pred brojnim ljudima. Borba protiv njih kroz riječi i zapise nepoznatog značenja nije propisana. Ako u tome ima širka onda je zabranjeno. Oni koji prave zapise uglavnom rade sa širkom, ponekad glasno prouče dijelove Kur'ana a u sebi izgovaraju širk. Liječenje sa onim što su propisali Allah i Poslanik zamjena je i za širk i njegove pristalice. Istina, muslimani imaju različita mišljenja u vezi s liječenjem haramom, ali su jednoglasni da liječenje širkom i kufrom nije ni u kom slučaju dozvoljeno. Zabranjeno je u svakom stanju i ne može se uporediti s onim ko izgovori riječi kufra pod prisilom jer to je dozvoljeno pod uslovom da srce čvrsto vjeruje. Nerazumljiv govor, da bi utjecao, mora biti izgovoren iz srca, u suprotnom neće dje-*

[173] Muttefekun alejhi. Hadis je prenio Abdullah ibn Amr ibn el-As.
[174] Predaje se nalaze u zbirkama Ebu Davuda, Tirmizija i Nesaije. Tirmizi je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

lovati. Šejtan ne pomaže onima koji se poigravaju vradžbinom. Osim toga prisiljena osoba mora izgovoriti riječi kufra, dok za liječenje bolesnika nije nužda iz dva razloga: prvo što te riječi i zapisi možda neće djelovati, mnogi ne djeluju ili imaju suprotan efekat, a drugi razlog je što nam nije potrebna neistina jer imamo istinu.[175] Preneseno ukratko od Ibn-Tejmijje, rahimehullah.

Zbog čega džini dodirom uznemiruju ljude

Rekao je[176] Ibn Tejmijje, rahimehullah: *Džini ulaze u ljude povodeći se za svojim strastima, prohtjevima i ljubavi kao kod ljudi. Mogući su i spolni snošaji iz kojih se rodi dijete. To se događa često, učenjaci su o tome govorili i uglavnom pokudili odnos sa džinima. Često ili u većini slučajeva ulaze iz osvete i mržnje kada ih neki ljudi uznemire ili misle da ih ljudi namjerno maltretiraju mokrenjem na njih, poljevajući ih vrelom vodom, ili ubistvom nekih od njih iako čovjek toga nije svjestan. Džini su velike neznalice i nasilnici pa ponekad pretjeraju u osveti. Dešava se da uđu u čovjeka iz igre i zlobe kao neki blesavi ljudi. Ulazak prve vrste je grijeh i nemoralan čin zabranjen od strane Allaha kao i ljudima makar bilo na obostrano zadovoljstvo, a da ne govorimo o prisilnom zlostavljanju što predstavlja nasilje. Zato je potrebno obratiti se džinima i obznaniti im da je taj čin grijeh ili i grijeh i nasilje kako ne bi imali opravdanje i kako bi znali da im sudi po Allahovom i Poslanikovom zakonu, a on je važeći i za džine i za ljude. Pod ulaskom druge vrste podrazumijeva se da čovjek nije znao i da džine nije namjerno povrijedio te da ne zaslužuje kaznu jer je radio u svojoj kući ono što mu je dozvoljeno. A vi nemate pravo boraviti na njegovom vlasništvu osim s njegovom dozvolom, imate svoje nastambe u pustinjama i nenastanjenim mjestima. Cilj nam je reći kada džini počine nasilje nad čovjekom treba im reći Allahovu i Poslanikovu presudu u vezi s tim, dokazati im, narediti dobro i odvratiti od zla, baš kao i ljude. Uzvišeni je rekao:*

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولاً

A Mi nijedan narod nismo kaznili dok poslanika nismo poslali![177]

[175] *Akamu el-merdžan*, str. 110-112.
[176] *Risaletu-l-džinni*, str. 27.
[177] *El-Isra*, 15.

I rekao je:

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَـذَا

O skupe džinski i ljudski, zar vam iz redova vaših nisu dolazili poslanici koji su vam ajete Moje kazivali i upozoravali vas da ćete ovaj vaš dan dočekati?[178]

Ukratko, može se reći da džini ulaze u ljude iz sljedećih razloga:

1 - zaljubljenost džina muškarca u ženu, ili zaljubljenost džinice u muškarca;

2 - nasilje čovjeka prema džinu posipanjem vrele vode ili padom na njega sa visine;

3 - nasilje džina prema čovjeku ulaskom bez povoda. To može uraditi samo u četiri slučaja:

a) velike srdžbe;

b) jakog straha;

c) ogrezlosti u strastima;

d) velikog nemara.

Na koji način ulaze u ljudsko tijelo i gdje se smjeste nakon ulaska?

Džini su duhovi a ljudsko tijelo ima otvore i pore tako da džini mogu ući u čovjeka kuda žele. Dokaz da su džini duhovi je ajet:

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ

Džine je od plamena vatre stvorio.[179]

Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma, je rekao od plamičaka vatre, to je vrući zrak koji nije direktno u vatri.

[178] *El-En'am*, 130.

[179] *Er-Rahman*, 15.

Nakon ulaska zaputi se u mozak i putem njega kontrolira cijelo tijelo jer su centri za cijelo tijelo u mozgu. Ljekarska istraživanja potvrdila su neobične podrhtaje u mozgu oboljelih od džinske padavice. Mnogi džini su me obavijestili da se smjeste u mozak. Jedan mi je rekao: *Ja mogu utjecati na svaki dio tijela ovog čovjeka.* Jednom prilikom rekao sam džinu da drži podlakticu i on je ispravio. Tri snažna momka pokušali su je saviti ali nisu mogli. Rekao sam da pusti i vratila se u normalno stanje.

Simptomi džinskog dodira

Kao i svaka druga bolest prisustvo džina u ljudskom tijelu ima svoje karakteristične simptome. Ali mora se imati u vidu sličnost simptoma sa nekim tjelesnim oboljenima. Jednom mi je došla neka žena, upitao sam je: *Šta te boli?* Rekla je: *Samo noga.* Pomislio sam da se radi o reumatizmu, ali sam proučio rukju kako bi bili sigurni. Nakon kraćeg učenja iz nje je progovorio džin i rekao da on pravi smetnje u nogama. Naredio sam mu da izađe iz pokornosti Allahu, subhanehu ve te'ala i izašao je. Žena je ustala, bol je nestala. Hvala pripada samo Allahu.

Spoznaja simptoma za onoga koji liječi veoma je važna. Možemo ih podijeliti u dvije grupe, u snu i na javi.

Simptomi u snu:[180]

1 - nesanica, osoba ne može dugo zaspati nakon odlaska u postelju;

2 - nemiran san, često buđenje noću;

3 - mučni snovi u kojima čovjek sanja da ga nešto ili neko proganja htio bi dozvati u pomoć ali ne može;

4 - ružni snovi;

5 - sanjanje životinja: mačku, psa, devu, zmiju, lava, lisicu, miša;

6 - struganje zubima u snu;

[180] Ovi simptomi nisu nabrojani u ajetu ili hadisu već su plod iščitavanja, kao takvi podložni su greški kao svaki ljudski govor. Vidio sam brošuru koju je napisao jedan učenik u kojoj je naveo opaske na ove simptome, pročitao sam je više puta i nisam našao ništa problematično.

7 - smijeh, plač ili vrisak u snu;

8 - jaukanje u snu;

9 - nesvjesno ustajanje i hodanje u snu, mjesečar;

10 - snovi u kojima kao da će pasti sa visokog mjesta;

11 - da vidi sebe na groblju, smeću ili usamljenom mjestu;

12 - sanjanje neobičnih ljudi, abnormalno visokih, ili nenormalno malih, ili potpuno crnih;

13 - da sanja prikaze i sjenke.

Simptomi na javi:

1 - stalna glavobolja, pod uslovom da je ne izaziva bolest očiju, ušiju, nosa, zubi, grla ili želuca;

2 - odbojnost prema zikru, namazu i uopće svim ibadetima;

3 - psihička odsutnost;

4 - zamor i lijenost;

5 - padavica, nazivaju je nervni grčevi;

6 - bol u bilo kojem predjelu tijela koju ljekari nisu mogli izliječiti.

Vrste džinskog dodira

1 - Opći: to je dodir cijelog tijela kao u slučaju onih koji boluju od džinske padavice.

2 - Djelimični: obuhvata samo jedan dio tijela, podlakticu, nogu ili jezik.

3 - Stalni: kada džin dugo ostane u tijelu.

4 - Privremeni: kada provede nekoliko minuta u čovjeku.[181]

[181] To i nije džinski dodir, to je više uznemirenje. Ko se abdesti prije spavanja, spomene Allaha, prouči zikr prije spavanja neće mu se to događati, ako Bog da.

Kakav treba biti onaj ko liječi?

Ne može svako učiti rukje i liječiti od džina. Učači rukje moraju imati sljedeće osobine:

1 - čistu svijetlu akidu, vjerovanje, kao prve generacije, selef;

2 - mora iskreno praktikovati tevhid u riječima i djelima;

3 - mora vjerovati da je Kur'an taj koji utječe na džine i šejtane;

4 - treba poznavati džinski i šejtanski svijet;

5 - mora znati šejtanske prilaze čovjeku. Pogledaj šejhul-islama Ibn-Tejmijju, rahimehullah, kako je postupio kada mu je džinica rekla da će izaći zbog njega! Rekao je da ne izlazi zbog njega već zbog pokornosti Allahu i Poslaniku. Da šejh nije znao šejtanove prilaze čovjeku ne bi to rekao;

6 - poželjno je da bude oženjen;

7 - treba se kloniti grijeha, a inače šejtan ovlada ljudima putem grijeha;

8 - treba biti u stalnoj pokornosti kojom ponižava šejtana;

9 - trebao bi stalno zikriti. Zikr je neprobojni štit od prokletog šejtana. To će uraditi samo ako zna Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, zikr i dove: dova prilikom ulaska i izlaska iz kuće, izlaska i ulaska u džamiju, kad se čuju pijetlovi, magarci, ulaska u prevozno sredstvo, pri viđenju mlađaka i sl.;

10 - mora biti iskren kada liječi;

11 - treba se zaštititi na način naveden u šestom poglavlju ove knjige.

Ukratko, što je čovjek bliži Allahu, azze ve dželle, jači je i dalji od šejtana, štaviše, ima veći utjecaj na njega. I znaj, ako savladaš sebe i svog šejtana druge ćeš savladati lakše, ako ne uspiješ savladati njih druge će biti puno teže.

Liječenje

Liječenje se odvija u tri faze.

Prva faza: postupak prije liječenja.

1 - priprema zdrave atmosfere. Treba izbaciti slike živih bića kako bi meleki mogli ući u kuću kojoj će se liječenje odvijati;

2 - oduzimanje i spaljivanje zapisa i hamajlija od oboljelog;

3 - gašenje muzike u kući;

4 - uklanjanje iz kuće svega zabranjenog, kao što je otkrivena i sređena žena, muškarac koji nosi zlato i sl.;

5 - održavanje govora bolesniku i njegovoj porodici koji će iz srca iščupati vezu sa drugima osim sa Allahom, subhanehu ve te'ala;

6 - pojasniti razliku između ispravne metode liječenja i metode sihirbaza i gatara, napominjući da je Kur'an lijek i milost kako je obavijestio Allah, azze ve dželle;

7 - dijagnoza. Postavi nekoliko pitanja bolesniku kako bi se uvjerio u simptome ili bar većinu. Pitaj ga, naprimjer:

a) sanjaš li životinje? Koliko ih vidiš? Jesu li uvijek iste?;

b) sanjaš li da te u snu proganja neka životinja?;

c) imaš li košmarne snove?;

d) sanjaš li da padaš sa visokog mjesta?;

e) sanjaš li da ideš divljinom i usamljenim putem?

Nastavi pitati dok ne provjeriš sve simptome u snu i na javi dok ne budeš siguran o čemu se radi. Kroz odgovore na ta pitanja možeš saznati koliko je džina u osobi i koje su vrste. Naprimjer, ako osoba stalno sanja dvije zmije znači da ima dva džina u sebi. Ako sanja da vješa krst o vratu zna kojoj vrsti džin pripada. To je potrebno ako džin ne progovori, međutim, ako progovori onda sve navedeno nije potrebno jer je sve jasno.[182]

[182] Uz napomenu da džini mnogo lažu.

8 - poželjno je prije liječenja abdestiti se a i oni koji su s tobom trebali bi se abdestiti;

9 - ako je u pitanju žena ne počinji prije nego se potpuno pokrije, prekrije lice, stegne odjeću kako se ne bi otkrila prilikom učenja;

10 - ne liječi ženu ako nije s mahremom;

11 - ne uvodi sa sobom nikog osim mahrema;

12 - moli Allaha, azze ve dželle, da te pomogne protiv džina i omogući da ga savladaš.

Druga faza: početak liječenja

Prvo: stavi ruku na glavu bolesnika i uči mu na uho polahko, razgovjetno i ispravno sljedeće ajete:

1 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (١) الْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٢) الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (٣)
مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (٤) إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (٥) اهدِنَــا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
(٦) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ (٧)

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Hvala Allahu, Gospodaru svjetova. Svemilosnom, Milostivom. Vladaru Dana sudnjeg. Samo Tebi ibadet činimo i samo od Tebe pomoć molimo. Uputi nas na Pravi put. Na put onih kojima si blagodati podario. A ne na put onih na koje se srdžba izlila i koji su zalutali.[183]

2 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

الم (١) ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ (٢) الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلاةَ وَممَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (٣) والَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (٤) أُوْلَـئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُوْلَـئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٥)

Elif-lam-mim. Ova Knjiga, u koju nema sumnje, Uputa je onima koji se Allaha boje. Onima koji u gajb vjeruju koji na-

[183] *El-Fatiha.*

maz obavljaju i dijele od onoga čime smo ih Mi opskrbili. I onima koji vjeruju u ono što je objavljeno tebi i što je objavljeno prije tebe, i koji u ahiret čvrsto vjeruju. To su oni koji su na uputi Gospodara svoga i to su oni koji su spašeni.[184]

3 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ (١٦٣) إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَا
أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِن مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ
الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (١٦٤)

A vaš Bog – jedan je Bog; nema boga osim Njega, Svemilosnog, Milostivog. U stvaranju nebesa i Zemlje, u smjeni noći i dana, u lađi koja morem plovi s korisnim tovarom za ljude i u kiši koju Allah pušta s neba, pa tako u život vraća zemlju nakon njenog mrtvila, po kojoj je rasijao svakojaka živa bića, u promjeni vjetrova i oblacima koji između neba i Zemlje lebde – ima doista znakova za one koji razumijevaju.[185]

4 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِندَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٢٥٥) لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ
فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٥٦) اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٥٧)

Allah je, nema boga osim Njega, Živi i Samoopstojeći Održavatelj! Ne obuzima Ga ni drijemež ni san! Njegovo je ono što je na nebesima i na Zemlji! Ko se može pred Njim zauzimati bez Njegovog dopuštenja?! On zna šta je bilo prije i šta

[184] *El-Bekare*, 1-5.
[185] *El-Bekare*, 163 i 164.

će biti poslije njih i oni ne mogu obuhvatiti od Njegovoga znanja osim koliko On želi! Njegova Kursija obuhvaća i nebesa i Zemlju i Njemu nije teško održavati ih! On je Svevišnji i Veličanstveni! Nema prisile u vjeru, Pravi put se jasno razlikuje od zablude! Onaj ko ne vjeruje u Taguta, a vjeruje u Allaha, drži se za najčvršću vezu, koja se neće prekinuti! A Allah sve čuje i zna! Allah je zaštitnik onih koji vjeruju, izvodi ih iz tmina na svjetlo, a onima koji ne vjeruju zaštitnici su taguti, odvode ih sa svjetla u tmine! To su stanovnici Vatre i u njoj će vječno ostati.[186]

5 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللهِ وَمَلاَئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (٢٨٥) لاَ يُكَلِّفُ اللهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٢٨٦)

Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegova, i vjernici, svaki od njih vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i Knjige Njegove, i poslanike Njegove: Mi među poslanicima Njegovim ne pravimo podjelu! I govore: čujemo i pokoravamo se. Molimo Te za oprost, Gospodaru naš, i Tebi se vraćamo! Allah ni jednu osobu ne opterećuje preko mogućnosti njene; njoj u korist je ono dobro koje je stekla, a na njenu štetu je ono zlo koje je stekla! "Gospodaru naš, ne uzmi nam u grijeh ako zaboravimo ili nehotice pogriješimo! Gospodaru naš, ne tovari na nas breme kao što si ga natovario na one prije nas! Gospodaru naš, ne opterećuj nas onim za što nemamo snage! Ti preko grijeha nam pređi oprosti nam i smiluj nam se! Ti si Gospodar naš, pa pomozi nas protiv naroda koji ne vjeruje![187]

[186] *El-Bekare*, 255-257.
[187] *El-Bekare*, 285 i 286.

6 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لاَ إِلَـهَ إِلاَّ هُوَ وَالْمَلاَئِكَةُ وَأُوْلُواْ الْعِلْمِ قَآئِمَاً بِالْقِسْطِ لاَ إِلَـهَ إِلاَّ
هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١٨) إِنَّ الدِّينَ عِندَ اللهِ الإِسْلاَمُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُواْ
الْكِتَابَ إِلاَّ مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَن يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللهِ فَإِنَّ اللهِ
سَرِيعُ الْحِسَابِ (١٩)

Allah svjedoči da nema drugog boga osim Njega, a i meleci i učeni, postupajući pravedno. Nema boga osim Njega, Silnog i Mudrog! Vjera je kod Allaha, doista, islam! A oni kojima je data Knjiga podvojili su se baš onda kada im je došlo znanje, i to iz međusobne zlobe! A onaj ko ne vjeruje u znakove Allahove – pa, Allah brzo sviđa račune![188]

7 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

إِنَّ رَبَّكُمُ اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلاَ لَهُ
الْخَلْقُ وَالأَمْرُ تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٥٤) ادْعُواْ رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ (٥٥) وَلاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاَحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ
رَحْمَتَ اللهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ (٥٦)

Gospodar vaš je Allah, Koji je nebesa i Zemlju u šest dana stvorio, a zatim se nad Aršom uzvisio. On tamom noći dan prekriva i ona ga u stopu prati, a Sunce i Mjesec i zvijezde pokoravaju se Njegovoj volji. Samo On stvara i upravlja! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova! Molite se ponizno i u sebi Gospodaru svome, On doista ne voli one koji svaku mjeru prelaze. I ne pravite nered na Zemlji, kad je na njoj red uspostavljen, a Njemu se molite sa strahom i nadom; milost je Allahova doista blizu onih koji dobra djela čine.[189]

8 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لاَ تُرْجَعُونَ (١١٥) فَتَعَالَى اللهُ الْمَلِكُ
الْحَقُّ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (١١٦) وَمَن يَدْعُ مَعَ اللهِ إِلَهًا آخَرَ لاَ

[188] *Ali'Imran*, 18 i 19.
[189] *El-Ea'raf*, 54-56.

بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (١١٧) وَقُل رَّبِّ اغْفِرْ
وَارْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (١١٨)

Zar ste mislili da smo vas uzalud stvorili i da Nam se nećete vratiti? I neka je Uzvišen Allah, Vladar Istiniti, nema drugog boga osim Njega, Gospodara Arša veličanstvenog! A onaj koji se, pored Allaha, moli drugom bogu, bez ikakva dokaza o njemu, pred Gospodarom svojim će račun polagati, i nevjernici se neće spasiti. I reci: Gospodaru moj, oprosti i smiluj se, Ti si Milosnik najbolji![190]

9 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

بسم الله الرحمن الرحيم وَالصَّافَّاتِ صَفًّا (١) فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا (٢) فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا (٣)
إِنَّ إِلَٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ (٤) رَّبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ (٥) إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ
الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ (٦) وَحِفْظًا مِّن كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ (٧) لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ
وَيُقْذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِبٍ (٨) دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ (٩) إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ
فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ (١٠)

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Tako mi onih u redove poredanih, i onih koji usmjeravaju, i onih koji Opomenu čitaju, vaš Bog je, uistinu, jedan, Gospodar nebesa i Zemlje i onoga što je između njih, i Gospodar istokâ. Mi smo nebo najbliže vama sjajnim zvijezdama okitili, i čuvamo ga od svakoga šejtana prkosnoga da ne prisluškuju meleke-skup najviši, a sa svih strana bivaju gađani, da bi bili otjerani: njih čeka patnja neprekidna, a onoga koji što ugrabi – stigne svjetlica plamteća.[191]

10 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ
وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ (٢٩) قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ (٣٠) يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ
وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (٣١) وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ
فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٣٢)

190 *El-Mu'minun*, 115-118.
191 *Es-Saffat*, 1-10.

Kada ti poslasmo nekoliko džina da Kur'an slušaju, kada dođoše da ga čuju, oni rekoše: Šutite i slušajte! A kad se završi, vratiše se narodu svome da opominju. O narode naš – govorili su – mi smo slušali Knjigu koja se poslije Musaa objavljuje, koja potvrđuje da su istinite i one prije nje, i koja ka Istini i na Pravi put upućuje. O narode naš, odazovite se Allahovu glasniku i vjerujte u Allaha, On će vam neke grijehe vaše oprostiti i od patnje vas neizdržive zaštititi! A oni koji se ne odazovu Allahovu glasniku, takvi Mu na Zemlji neće umaći i mimo Njega neće zaštitnika naći. Oni su u velikoj zabludi.[192]

11 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
فَانفُذُوا لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ (٣٣) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٤) يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا
شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنتَصِرَانِ (٣٥) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٦)

O družine džinova i ljudi, ako možete kroz slojeve nebesa i Zemlje prodrijeti, prodrite, moći ćete prodrijeti jedino uz veliku moć!, pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?! Na vas će se ognjeni plamen i rastopljen mjed prolivati, i vi se nećete moći odbraniti, pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?![193]

12 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (٢١) هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ (٢٢) هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ
السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٢٣) هُوَ اللَّهُ
الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٤)

Da ovaj Kur'an kakvom brdu objavimo, ti bi vidio kako je strahopoštovanja puno i kako bi se od straha pred Allahom

---

[192] *El-Ahkaf*, 29-32.
[193] *Er-Rahman*, 33-36.

raspalo. Takve primjere navodimo ljudima da bi razmislili. On je Allah, nema drugog boga osim Njega, On je poznavalac nevidljivog i vidljivog svijeta, On je Svemilostan, Milostiv! On je Allah, nema drugog boga osim Njega, Vladar, Savršeni, Onaj Koji je bez nedostataka, Onaj Koji svakog osigurava, Onaj Koji nad svim bdi, Silni, Uzvišeni, Gordi. Slavljen i Uzvišen je Allah od onoga što mu pridružuju! On je Allah, Tvorac, Onaj Koji iz ničega stvara, Onaj Koji svemu daje oblik, On ima najljepša imena. Njega slavi i veliča sve što je na nebesima i na Zemlji, On je Silni i Mudri.[194]

13 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا
قُرْآنًا عَجَبًا (١) يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا (٢) وَأَنَّهُ تَعَالَى
جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا (٣) وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللهِ شَطَطًا (٤)
وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللهِ كَذِبًا (٥) وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ
يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا (٦) وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ
اللهُ أَحَدًا (٧) وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا (٨) وَأَنَّا كُنَّا
نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا (٩)

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Reci: Meni je objavljeno da je nekoliko džina prisluškivalo i reklo: Mi smo, doista Kur'an, koji izaziva divljenje, slušali; koji na Pravi put upućuje – i mi smo u njega povjerovali i više nikoga nećemo Gospodaru našem ravnim smatrati, a On nije – neka uzvišeno bude dostojanstvo Gospodara našeg! – uzeo Sebi ni drûge ni djeteta! Jedan naš bezumnik o Allahu je laži govorio, a mi smo mislili da ni ljudi ni džini o Allahu laži ne govore; i bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im tako obijest povećali; i oni misle, kao što i vi mislite, da Allah nikoga neće oživiti. I mi smo nastojali nebo dotaknuti i utvrdili smo da je moćnih čuvara i zvijezda padalica puno; i sjedjeli smo okolo njega po busijama da bismo šta čuli, ali će onaj, ko sada prisluškuje, na zvijezdu padalicu koja vreba naići.[195]

[194] *El-Hašru*, 21-24.
[195] *El-Džinnu*, 1-9.

14 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ (١) اللهُ الصَّمَدُ (٢) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (٣)
وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ (٤)

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Reci: On je Allah – Jedan! Allah je utočište svakom! Nije rodio i rođen nije, i niko Mu ravan nije![196]

15 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (١) مِن شَرِّ مَا خَلَقَ (٢) وَمِن شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (٣) وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (٤) وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (٥)

Reci: Utječem se Gospodaru svitanja, od zla onoga što On stvara, i od zla mrkle noći kad razastre tmine, i od zla onih koji u čvorove pušu, i od zla zavidljivca kad zavist ne krije.[197]

16 - *Utječem se Allahu od prokletog šejtana.*

بسم الله الرحمن الرحيم قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (١) مَلِكِ النَّاسِ (٢) إِلَهِ النَّاسِ
(٣) مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (٤) الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (٥) مِنَ
الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (٦)

Reci: Tražim zaštitu Gospodara ljudi, Vladara ljudi, Boga ljudi, od zla šejtana – koji nanosi zle misli pa se skrije, koji zle misli unosi u srca ljudi pa bio od džina i od ljudi.[198]

Ova rukja[199] će natjerati džina na jedan od dva postupka, ili će izaći ili će progovoriti.

Znači, udaljit će se bez razgovora i Allah, azze ve dželle, će te sačuvati njegovog zla, ili će ga toliko uzdrmati u tijelu da će se javiti na razgovor. Učač rukje obavezan je učiti rukju s namjerom da ga udalji, jer Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ne priželjkujte susret s neprijateljem!***, a Allah, azze ve dželle je rekao:

---

[196] *El-Ihlas.*
[197] *El-Felek.*
[198] *En-Nas.*
[199] Već smo rekli da je hadis u kojem se precizno navode rukje slab, zato nisi ograničen ovom rukjom, cijeli Kur'an je rukja i lijek.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ

Šejtan vam je neprijatelj.[200]

Drugo: ako se oglasi kako ćemo ga prepoznati? Prepoznat ćeš ga po znakovima:

1 - osoba zažmiri, ili uperi pogled u jedno mjesto, ili izvrati oči, ili stavi ruku na oči;

2 - jaka groznica u tijelu ili slabija u rukama i nogama;

3 - snažno ustajanje;

4 - vriska;

5 - jasno kaže svoje ime.

Treće: treba mu postaviti sljedeća pitanja:

a) kako ti je ime?;

b) koje si vjere?;

c) zašto si ušao u ovo tijelo?;

d) ko je još s tobom u tijelu?;

e) jesi li u dogovoru sa sihirbazom?;

f) gdje si se smjestio u tijelu?;

Četvrto: kako postupiti sa džinom muslimanom? Ako je musliman služićeš se metodom zastrašivanja i podsticanja u skladu sa razlogom ulaska u čovjeka. Ako je razlog ulaska ljudsko nasilje treba ga upoznati da čovjek nije vidio i nije znao, a ko nešto uradi nesvjesno ne zaslužuje kaznu. Ako je zaljubljen u čovjeka treba mu reći da je to zabranjeno i kakva ga kazna očekuje na Sudnjem danu zbog toga i uopćeno ga zastrašiti Allahovom, azze ve džele, kaznom. Ako je ušao bez povoda čineći nasilje čovjeku treba ga podsjetiti na koban završetak nasilnika i bolnu patnju koja čeka nasilnike na Sudnjem danu. Ako pristane i izađe hvala Allahu, ali prije izlaska neka ponavlja za tobom sljedeći ugovor: *Dajem obećanje uzvišenom Allahu da ću izaći iz ovoga tijela i da se neću nikada vratiti u njega niti ući u bilo kojeg muslimana. Ako prekršim obećanje neka je na mene*

[200] *Fatir*, 6.

Allahovo prokletstvo i prokletstvo svih meleka i ljudi. Allahu moj, ako sam iskren olakšaj mi izlazak, a ako lažem daj vjernicima vlast nada mnom. Allah je svjedok ovome što govorim.[201]

Peto: upitaj ga odakle će izaći? Ako kaže kroz oko, grlo ili stomak, reci mu: Ne, izađi na usta, nos, uho, ručne ili nožne prste. I reci mu: *Kada se spremiš za izlazak reci: Es-Selamu alejkum.*

Šesto: nakon izlaska provjeri da li je izašao, jer džini mnogo lažu, osim onih koje Allah, azze ve dželle, sačuva. Prouči rukju po drugi put, ako se bude tresao znaj da je džin još u njemu, ako ne bude onda je izašao.

Kako se ophoditi sa džinom nemuslimanom?

Prvo: prije svega islam mu ponudi, uopćeno, potom naredi nenasilno da primi islam, ako ga prihvati naredi mu da se pokaje, i obavijesti ga da u potpuno pokajanje ulazi i prestanak s grijehom i izlazak iz tijela.

Drugo: ako ustraje na kufru nema prisile u vjeri, ali mu naredi izlazak iz tijela, ako izađe hvala Allahu, ako odbije primijeni metod prijetnje pa i udarca. Ali mora se imati na umu da nije dozvoljeno pribjegavati udarcima onima koji nisu osposobljeni za njih i sigurni da udaraju džine. Jer neke vrste džina pobjegnu od udarca i čovjek ih osjeti. Udarati treba po plećkama, leđima, nogama i rukama.

Treće: uči dijelove Kur'ana koji uznemiruju džinne: *ajet Kursi, Jasin, Es-Saffat, Ed-Duhan, El-Džin,* zadnje ajete sure *El-Hašr, El-Humeze, El-E'ala.* U principu, svaki ajet u kojem se govori o šejtanima, Džehennemu ili patnji uznemiruju šejtane. Ako se odazove ne kažnjavaj ga Kur'anom, udarcem ili bilo čim drugim, naredi mu izlazak i neka da ugovor Allahu, azze ve dželle.

Treća faza: šta poslije liječenja?

Ovo je kritična faza jer je čovjek izložen ponovnom povratku džina u njega. Zbog toga naredi mu sljedeće:

1 - obavljanje namaza u džematu;

[201] Mogu se koristiti i bilo koje druge riječi ako u njima nema širka.

2 - neslušanje muzike, televizije i pjesama;

3 - abdest prije spavanja i učenje ajeta kursije;

4 - svaka tri dana proučiti suru *El-Bekare* u kući;

5 - učenje sure *El-Mulk* prije spavanja, a ko ne zna treba je slušati;

6 - učenje sure *Jasin* ujutro ili slušanje, kao što smo rekli;

7 - druženje s dobrim ljudima i udaljavanje od loših;

8 - nošenje hidžaba, ukoliko je žena, jer je šejtan bliži otkrivenoj ženi;

9 - slušanje dnevno dva sata Kur'ana ili učenje jednog džuza;

10 - neka svako jutro stotinu puta prouči: ***La ilahe illallahu vahdehu la šerike lehu lehul-mulku ve lehul-hamdu ve huve ala kulli šejin kadir.*** *Nema boga osim Allaha, jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada vlast i hvala i On je svemoćan;*

11 - uči bismillu pri svakom poslu;

12 - neka ne spava sam;

13 - daj mu zaštitu spomenutu u šestom poglavlju ove knjige.

Nakon jednog mjeseca neka dođe ponovo i uči mu rukju. Ako se ne bude vratio naredi mu da se čuva kako bi bio siguran od šejtana.

Napomene onima koji liječe

Prvo: ukoliko se dogodi da prilikom učenja oboljeli osjeti davljenje, gušenje, ili groznicu ali se ništa ne pojavi, u tom slučaju prouči rukju tri puta ako se i tada ništa ne dogodi naredi mu sljedeće:

1 - obavljanje namaza u džematu;

2 - neslušanje muzike, televizije i pjesama;

3 - abdest prije spavanja i učenje ajeta kursije;

4 - skidanje i nevješanje slika sa živim bićima u kući u kojoj živi;

5 - učenje bismille pri svakom poslu;

6 - neka često uči *la ilahe illallah*;

7 - neka često uči ili sluša sure *Es-Saffat, Ed-Duhan i El-Džin*;

8 - neka često uči sure: *Jasin, Er-Rahman* i *El-Mearidž*;

9 - neka ne spava sam;

10 - neka uči ili sluša jutarnji i večernji zikr;

11 - ukoliko se radi o ženi neka ne izlazi iz kuće bez hidžaba i namirisana;

12 - neka snimi po redoslijedu u Kur'anu sljedeće sure i svaki dan sluša četiri do šest puta: *El-Fatiha, El-Bekare, Ali' Imran, El-Enam, Hud, El-Kehf, El-Hidžr, Es-Sedžde, El-Ehzab, Jasin, Es-Saffat, Fussilet, Ed-Duhan, El-Feth, El-Hudžurat, Kaf, Ez-Zarijat, Er-Rahman, El-Hašru, Es-Saffu, El-Džumu'a, El-Munafikun, El-Mulk, El-Mearidž, El-Džinnu, Et-Tekvir, El-Infitar, El-Burudž, Et-Tarik, El-Ea'la, El-Gašije, El-Fedžru, El-Beled, Ez-Zelzele, El-Karia', El-Humeze, El-Kafirun, El-Mesed, El-Ihlas, El-Felek i En-Nas.*

Nakon mjesec dana ponovo mu uči rukju. Džin će možda izaći a možda i neće. Ako ga ne bude Allah, subhanehu ve te'ala, sačuvao njegovog zla, a to ćeš primijetiti prestankom bola, ružnih snova i nereagovanjem na rukju. Ukoliko je ostao u tijelu bit će slab, nakon rukje pojavit će se ponižen.

Drugo: dogodi se da džin progovori ali odbija izaći. U tom slučaju uči ajete i sure koje mu smetaju i bole ga. Ako ponovo odbije izaći upotrijebi udarce, ako i tada ne htjedne izaći preporuči oboljelom prethodno navedenu tarapiju u trajanju od mjesec dana.

Treće: ponekad zbog rukje oboljeli, potpuno svjestan, plače neutješno. Ako ga pitaš zašto, kaže da nije njegovom voljom. To je slučaj, Allah najbolje zna, sihra. Da bi se u to uvjerio, na uho mu prouči sljedeće ajete:

فَلَمَّآ أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُم بِهِ ٱلسِّحْرُ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبْطِلُهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ
ٱلْمُفْسِدِينَ (٨١) وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ (٨٢)

I kad oni baciše, Musa uzviknu: Ono što ste priredili čarolija je! Allah će je uništiti, jer Allah ne dopušta da djelo pokvarenjaka uspije. Allah će Svojim riječima istinu utvrditi, makar što će to zločincima krivo biti![202]

[202] *Junus*, 81 i 82.

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (١١٧) فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١١٨) فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانقَلَبُوا صَاغِرِينَ (١١٩) وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ
سَاجِدِينَ (١٢٠) قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (١٢١) رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ (١٢٢)

I Mi naredismo Musau: Baci štap svoj! – i on odjednom proguta sve ono čime su oni bili obmanu izveli. I tako istina na vidjelo izbi i pokaza se da je bilo lažno ono što su oni priredili, i tu oni bijahu pobijeđeni i postadoše poniženi. Čarobnjaci se licem na tlo baciše. Mi vjerujemo u Gospodara svjetova – povikaše, Gospodara Musaova i Harunova![203]

إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى

Ono što su oni napravili samo je varka sihirbaza, a sihirbaz neće, ma gdje došao, uspjeti.[204]

Svaki ajet prouči nekoliko puta na uho, ako zaplače jače onda je sigurno sihr. O vrstama sihra i liječenju govorit ćemo, ako Bog da, u drugoj knjizi.

Četvrto: ponekad džin viče i prijeti, ti se ne boj, udari ga i s Allahovom dozvolom smirit će se. Uči ajet: إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ***Šejtanovo je lukavstvo doista slabo!***[205]

Peto: džin psuje i proklinje onog koji liječi, pa se ne ljuti zbog toga.

Šesto: ponekad kaže da si dobar čovjek i da će izaći zbog tebe. Reci mu da si ti samo slabašni rob i da izađe zbog Allaha, azze ve dželle i Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Sedmo: ako džin bude prkosan snimi ajet kursiju i neka ga stalno sluša preko slušalica pet puta dnevno po sat vremena, to će ga boljeti i izaći će, ako Bog da.

Osmo: ako želiš znati vjeru džina bez pitanja prouči ajete koji govore o sljedbenicima knjige, kao što je ajet:

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ

[203] *El-Ea'raf*, 117-122.
[204] *Ta-ha*, 69.
[205] *En-Nisa*, 76.

***Nevjernici su oni koji govore: Bog je – Mesih, sin Merjemin!*[206]**

I slične ajete. Ako brizne u plač znaj da je kršćanin. I ajet:

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ الله وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ الله ذَلِكَ قَوْلُهُم
بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِؤُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ قَاتَلَهُمُ الله أَنَّى يُؤْفَكُونَ

***Jevreji govore: Uzejr je Allahov sin, a kršćani kažu: Mesih je Allahov sin. To su riječi njihove, iz usta njihovih, oponašaju riječi nevjernika prijašnjih – ubio ih Allah. Kuda se odmeću?*[207]**

Deveto: prilikom davanja ugovora džin ponekad pobjegne. U tom slučaju uči nekoliko puta oboljelom na uho:

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
فَانفُذُوا لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ (٣٣) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٤) يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا
شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنتَصِرَانِ (٣٥) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٦)

***O družine džinova i ljudi, ako možete kroz slojeve nebesa i Zemlje prodrijeti, prodrite, moći ćete prodrijeti jedino uz veliku moć!, pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?! Na vas će se ognjeni plamen i rastopljen mjed prolivati, i vi se nećete moći odbraniti, pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!*[208]**

Deseto: džini, ponekad, simuliraju izlazak. Ostane u tijelu i možda razgovaraš s njima, a ne s oboljelim! To ćeš provjeriti na sljedeći način, stavi ruku na glavu oboljelog ili koljeno i osjetit ćeš podrhtavanje. Provjeri impuls i primjetit ćeš nenormalno kucanje.

Jedanaesto: događa se da džin pristane na izlazak ali ne može zbog toga što je mlad ili neiskusan. Ponekad i prizna i traži pomoć. U tom slučaju prouči suru *Jasin* i ezan u uho oboljelog.

Dvanaesto: rukju treba učiti polahko, razgovjetno, skrušeno i jasno.

Trinaesto: nekada džini postavljaju uslove za izlazak. Ako su uslovi u skladu sa Šerijatom, kao uslov da oboljeli klanja, ili da se žena pokrije, nema smetnje udovoljiti tim uslovima, ali uz napomenu da to radi

[206] *El-Maide*, 72.
[207] *Et-Tevbe*, 30.
[208] *Er-Rahman*, 33-36.

zbog Allaha, azze ve dželle a ne zbog njega. A, ako izlazak uvjetuje grijehom ne udovoljavaj mu, naprotiv, kazni ga.

Četrnaesto: kada izađe naredi prisutnima da padnu Allahu, subhanehu ve te'ala, na sedždu zahvale, padni i ti s njima. Oni iz zahvale što ih je Allah, subhanehu ve te'ala, riješio nasilnika, a ti što te Allah, subhanehu ve te'ala, uputio da mu pomogneš.

Petnaesto: kada izađe ne reci istjerao sam ga ili odvratio sam ga! Reci: Allah, azze ve dželle, ga je istjerao ili Allah, azze ve dželle, ga je odvratio. Dobro se pripazi samodopadljivosti, to je velika šejtanova zamka.

Šesnaesto: svim učačima rukje savjetujem čitanje sljedećih knjiga: *Igasetu el-lehfan, Telbis Iblis, El-Furkan bejne evlijai eš-šejtan ve evlijai er-Rahman, Risaletul-džinni libni Tejmijje, Alemul-džinni ve eš-šejatin, Akamu el-merdžan.* Uz napomenu da ova zadnja sadrži veliki broj izmišljenih i slabih hadisa, imaj to na umu. Također, savjetujem čitanje poglavlja o stvaranju iz Buharijevog, rahimehullah, *Sahiha* sa komentarom Ibn Hadžera, rahimehullah, *Fethul-Bari.* Poželjno je pročitati i poglavlje o liječenju iz Muslimovog, rahimehullah, *Sahiha,* Ebu Davudovog, rahimehullah, *Sunena, Medžmea ez-zevaida* i Ibn Madžeovog, rahimehullah, *Sunena.* Kao i *Et-Tibbu en-nebevijju libni el-Kajjimi.*

Praktični primjeri:

Vjerujem da su najbolji plodovi rezultat spajanja teorije s praksom. Zbog toga, u kratkim crtama navest ću neke praktične primjere.[209]

Prvi primjer:

Proučio sam nekoj bolesnoj ženi nekoliko ajeta rukje i ona se stresla pa sam upitao: *Ko je s nama?*

Rekao je: *Šejh Muhammed.*

Rekao sam: *Muhammede, zašto si ušao u ovu ženu?*

Rekao je: *Pala je na mene u nužniku.*

[209] Napominjem da ne volim duge razgovore s džinima, ali sam prinuđen navesti neke kako bi se učači rukje navikli.

Rekao sam: *Pokori se Allahu, pusti je!*

Rekao je: *Ne, neću je pustiti!*

Rekao sam: *Onda slušaj!* Proučio sam početak sure *Es-Saffat* što ga je zaboljelo i rasplakalo te je rekao da će izaći.

Rekao sam: *Izađi odmah!* Ali se nećkao.

Rekao sam: *Onda slušaj dalje!* Proučio sam početak sure *El-Džinn.*

Rekao je: *Pusti me, izaći ću.*

Potom je rekao: *Es-selamu alejkum!* I izašao je hvala Allahu.

Drugi primjer:

Drugoj ženi sam proučio samo *Fatihu* i džin se javio.

Rekao sam: *Kako ti je ime?*

Rekao je: *Muhammed.*

Rekao sam: *Musliman?*

Rekao je: *Da.*

Rekao sam: *Ima li još koga osim tebe u ovoj ženi?*

Rekao je: *Ima, džin kršćanin, ime mu je Subhi.*

Rekao sam: *Pozovi ga da i s njim porazgovaram!* Pozvao ga je i došao je.

Rekao sam: *Kako se zoveš?*

Rekao je: *Subhi.*

Rekao sam: *Da li si musliman?*

Rekao je: *Ne, kršćanin.*

Rekao sam: *Koliko imaš godina?*

Rekao je: *Osamnaest.*

Rekao sam: *Radiš li sa sihirbazom?*

Rekao je: *Da, radim sa jednom sihirbazicom iz Desuka.*[210]

[210] Grad u egipatskoj pokrajini Kufrušejh.

Ponudio sam mu islam i prihvatio je.

Rekao sam: *Jezikom ili srcem?*

Rekao je: *Srcem.* I počeo je kroz plač govoriti: *Namučio sam mnogo ljudi.*

Rekao sam: *Neka ti Allah,* azze ve dželle, *oprosti! Iskreno se pokaj.*

Rekao je: *Ja se ne znam ni abdestiti ni klanjati.*

Rekao sam: *Znaš li nekog džina muslimana?*

Rekao je: *Ne, poznajem samo kršćane i znam samo za crkve.*

Rekao sam: *Dođi u našu džamiju i klanjaj sa nama. Tu ćeš upoznati svoju braću, džine vjernike i naučiti propise vjere.* Prihvatio je ideju sa zadovoljstvom.

Upitao sam ga iskušavajući ga: *Hoćeš li i dalje raditi sa sihirbazicom?*

Rekao je: *Ne, u islamu je sihir zabranjen.*

Nakon toga zavjetovao se i izašao. Molim Allaha, azze ve dželle, da ga učvrsti u islamu!

Ponovo je došao Muhammed, rekao sam: *Jesi li čuo šta se dogodilo?*

Rekao je: *Da.*

Rekao sam: *Kako se osjećaš?*

Rekao je: *Veoma sam radostan zbog njegovog prelaska na islam.*

Potom se i on zavjetovao i izašao. A sve blagodati su od Allaha, *azze ve dželle.*

Treći primjer:

Jedna djevojka došla je kod mene, žalila se na bol u tijelu. Nakon provjere ustanovili smo da je u nju ušao džin. Dok sam učio rukju osjetila je oduzetost ruku. Preporučio sam joj prethodno navedenu terapiju i rekao da se vrati za dvije sedmice. Došla je i rekla da je sve uradila kako sam joj rekao. Proučio sam rukju i progovorila je džinica po imenu Zejneb Abdulmevdžud.

Rekao sam: *Koje si vjere?*

Rekla je: *Muslimanka.*

Rekao sam: *Utječe li Kur'an na džine muslimane?*

Rekla je: *Da.*

Rekao sam: *Koje sure utječu na džine?*

Rekla je: *One koje si joj rekao da uči: Jasin, Ed-Duhan, Es-Saffat i El-Džinn.*

Rekao sam: *A El-Bekare?*

Rekla je: *Da, utječe i ona spaljuje džine.*

Rekao sam: *Šta si radila sa ovom djevojkom nakon prvog učenja?*

Rekla je: *Osjećam se veoma slabo kad je sve uradila kako si rekao. Uznemiravala me učenjem Kur'ana, izgovara bismillu prije jela pa ne mogu jesti s njom, a kada zaboravi kaže: Bismillahi evvelehu ve ahirahu, pa sve povratim.*

Rekao sam: *Po čemu su različiti džini i šejtani?*

Rekla je: *Šejtani su džini ali nevjernici i nepokornici.*

Potom je rekla: *Pusti me!*

Upitao sam: *Kuda ćeš izaći?*

Rekla je: *Na usta.*

Potom je rekla: *Es-selamu alejkum!* I, hvala Allahu, izašla je.

Četvrti primjer:

Otišao sam liječiti jednu djevojku iz koje se već javio džin. Zatražio sam od njenog oca da poskida sve slike u kući i da naredi djevojci da obuče hidžab. Tako smo pripremili zdrav ambijent. Otišao sam učiti rukju ali se džin javio prije učenja. Proučio sam nekoliko ajeta iz sure *Ed-Duhan* potom je upitao: *Kako se zoveš?*

Rekla je: *Nedžva.*

Rekao sam: *Koje si vjere?*

Rekla je: *Muslimanka.*

Rekao sam: *Ima li još neko s tobom?*

Rekla je: *Moja majka Fatima.*

Rekao sam: *Dovedi je da s njom razgovaram.*

Razgovarao sam s njom, savjetovao je, strašio je Allahovom, azze ve dželle, kaznom.

Rekla je: *Izaći ću.*

Pitao sam: *Koliko imaš godina?*

Rekla je: *Četrdeset.*

Rekao sam: Jesi li bila prije nje u nekome?

Rekla je: *U četvero.*

Rekao sam da je to nasilje i nije dozvoljeno. Naredio joj da se pokaje, podučio je namazu za pokajanje. Nakon toga, dala je zavjet i otišla.

Nakon nje došla je Nedžva. Pitao sam: *Da li si udata za džina?*

Rekla je: *Ne.*

Rekao sam: *Koliko imaš godina?*

Rekla je: *Dvadeset.*

Rekao sam: *Imaš li namjeru udati se?*

Rekla je: *Posvetila sam se Allahu.*

Rekao sam: *Nema celibata u islamu. Idi i udaj se za dobrog bogobojaznog vjernika džina!*

Prihvatila je, dala zavjet i izašla.

Peti primjer - džin ronilac

Došao je neki čovjek i rekao: *U mom ocu je džin.*

Rekao sam: *Kako znaš?*

Rekao je: *Svaki put kada počne hutba on se onesvijesti i tako ostane do kraja hutbe. Često se onesvijesti u namazu. Svakog ponedjeljka zaključa se u sobu i spava sam u tamnoj sobi, nikoga ne pušta čak ni suprugu.*

Otišao sam kod njega sa trojicom prijatelja. Zatekli smo oboljelog potpuno svjesnog, sjedio je. Imao je, otprilike, četrdeset i pet godina.

Pitao sam: *Kako ti je ime?*

Rekao je: *Mahmud.*

Rekao sam: *Šta te boli?*

Rekao je: *Osjećam da u sebi imam džinicu.*

Rekao sam: *Želiš li je istjerati?*

Rekao je: *Da, veoma me namučila, umalo me od žene rastavila.*

Rekao sam: *Idi abdesti se.* I mi smo se abdestili. Nakon toga, rekao sam jednom od prijatelja da uči rukju, prije kraja rukje tijelo se zatreslo i znao sam da je džin došao.

Rekao sam: *Bismillah, ko si ti?*

Začuli smo drugi glas iz njega: *Ja sam džinica.*

Rekao sam: *Kako ti je ime?*

Rekla je: *Steforija* ili nešto slično, zaboravio sam.

Rekao sam: *Koje si vjere?* Šutila je.

Rekao sam: *Jesi li muslimanka?*

Rekla je: *Nisam.*

Rekao sam: *Kršćanka?*

Rekla je: *Nisam.*

Rekao sam: *Nevjernica?*

Rekla je: *Da, ne poznajem vjere.*

Rekao sam: *Gdje živiš?*

Rekla je: *Živim u Crvenom moru, pripadam džinima koji žive u vodi.*

Rekao sam: *Zašto si ušla u Mahmuda?*

Rekla je: *Da mu se osvetim.*

Rekao sam: *Šta je skrivio?*

Rekla je: *Naš rođak bio je u jednom čovjeku, Mahmud je učio rukju,*

jako ga izudarao i uznemirio. Mahmud je neznalica, ne zna kako se zaštiti od nas džina. Jedne tamne noći presrela sam ga u pustoj ulici i ušla u njega.

Rekao sam: *Koliko dugo si s njim?*

Rekla je: *Dvadesetak godina.*

Rekao sam: *Predložit ću ti nešto, možeš prihvatiti ili odbiti, imaš pravo izbora.*

Rekla je: *Reci!*

Predložio sam da prihvati islam.

Rekla je: *Pusti me da razmislim.*

Rekao sam: *Koliko?*

Rekla je: *Tri dana.*

Rekao sam: *Ne, možeš dobiti najviše deset minuta.*

Nakon deset minuta je rekla: *Uredu, preći ću na islam ali pod uslovom da ostanem u Mahmudu.*

Rekao sam: *To je drugo pitanje. Ti prihvataš islam da bi se spasila Džehennema i ušla u Džennet.*

Rekla je: *Dobro, preći ću na islam.*

Rekao sam: *Izgovori šehadet.*

Izgovorila je šehadet, objavila pokajanje i uzela novo ime Ummu Ibrahim.

Rekao sam: *Moraš prestati s nasiljem ako želiš da tvoje pokajanje bude potpuno.*

Rekla je: *Kakvo nasilje?!*

Rekao sam: *Tvoj boravak u tijelu tog čovjeka je nasilje. Moraš izaći iz njega.*

Rekla je: *Neću izaći iz dva razloga, prvi je što ga veoma volim i s njim budem jednu noć sedmično ponedjeljkom, ostale noći dajem njegovoj ženi.*

Rekao sam: *Da li se prikažeš u liku žene?*

Rekla je: *Ne.*

Rekao sam: *Kako onda imate odnos?*

Rekla je: *On me u snu vidi kao lijepu ženu i ujutro vidi da je polucirao, a ja uživam potpuno u odnosu.*

Rekao sam: *Uredu, to je prvi razlog, koji je drugi?*

Rekla je: *Bila sam udata za džinskog kralja koji je vladao Crvenim morem, on je umro a ja sam ostala. Vlast je prešla na moju djecu. Oni su nevjernici i ako saznaju da sam prešla na islam ubit će me. To je drugi razlog.*

Rekao sam: *Prvi razlog je neosnovan, jer on tebe ne voli i ne želi te oženiti. Rekao mi je maloprije da te želi istjerati. Što se tiče tvoje djece možeš se skloniti i pobjeći od njih bilo gdje u Atlantskom, Tihom ili nekom drugom okeanu i živjeti obožavajući Allaha.*

Rekla je: *Dobro, izaći ću. Daj mi tri minute!*

Nakon toga čovjek se osvijestio i sjedio s nama. Moji prijatelji su rekli: *Hajdemo, već je izašla.* Rekao sam: *Ne, kao da je vidim u njegovim očima.* Stavio sam ruku na njegovo koljeno i plećku i uvjerio se da nije izašla i da nas je pokušala prevariti.

Zamolio sam jednog od prijatelja da uči rukju ponovo. Nije ni završio a ona ponovo progovori.

Rekao sam: *Tako ti Ummu Ibrahim, želiš nas prevariti?!*

Rekla je: *Vjeruj mi, ne želim izaći. Živim s njim dvadeset godina i veoma ga volim.*

Rekao sam: *Dobro, prelazimo sa lijepih riječi i popuštanja na štap, udarce i spaljivanje! Ako nećeš izaći zamolit ću Allaha za pomoć i učit ću Kur'an koji će te spaliti ili ću te tući?*

Rekla je: *Nemoj, izaći ću.*

Oko dvije minute žalosnim glasom je vikala: *Mahmude, Mahmude!*, potom je izašla. Zahvala pripada samo Allahu, azze ve džele, On jedini upućuje na pravi put.

Šesti primjer - džinska porodica

Neka žena se jako razboljela, muž je obilazi ljekare ali nije bilo koristi. Otišli su jednom mladiću da uči rukju. Nakon učenja progovorio je džin po imenu Džirdžis. Ubijedio ga je da pređe na islam, nastanio ga je u jednoj gradskoj džamiji. Ali nakon dva mjeseca, otprilike, žena se ponovo razboljela i muž je došao po mene. Otišli smo i učio sam joj rukju. Iz nje je progovorio jak glas: *Šta hoćeš od nas?*

Rekao sam: *Kako se zoveš?*

Rekao je: *Johana.*

Rekao sam: *Znači kršćanin?*

Rekao je: *Da.*

Rekao sam: *Zašto si ušao u ovu muslimanku?*

Rekao je: *Došao sam se osvetiti jer ste mi oduzeli sina Džirdžisa i preveli na islam.*

Rekao sam: *Ponudit ću i tebi islam, pa ako prihvatiš dobro došao, a ako odbiješ neću te siliti.*

Rekao je: *Bolje ti je da se ne zamaraš i da šutiš.*

Rekao sam: *Zašto?*

Rekao je: *Ja sam kršćanski učenjak među džinima, kako da primim islam?*

Rekao sam: *Dobro, ovako ćemo, predstavi ti meni kršćanstvo a ja ću tebi islam, pa ko bude ubjedljiviji, neka drugi prihvati njegovu vjeru. Ali bez pristrasnosti, sa iskrenim nijetom i sa dovom da nas Allah uputi na istinu.*

Rekao je: *To je pravedno. Počni ti sa izlaganjem o islamu.*

Izlaganje sam počeo iznošenjem neispravnih postavki u iskrivljenom kršćanstvu i besmislica u koje vjeruju. On se bunio i raspravljao ali si se na kraju ipak slagao sa mnom. Nisam prelazio s jednog pitanja na drugo dok ga potpuno ne riješimo. Potom sam izložio islam sa svim odlikama, vrlinama ističući njegovu podobnost za svako mjesto i vrijeme i bliskost razumu.

Rekao je: *Prouči nešto iz Kur'ana?* Proučio sam:

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ (٨٢) وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (٨٣) وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا
جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ (٨٤) فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (٨٥)

Ti ćeš sigurno naći da su onima koji vjeruju najljući neprijatelji jevreji i mnogobošci; i svakako ćeš naći da su vjernicima najbliži prijatelji oni koji govore: Mi smo kršćani, zato što među njima ima svećenika i monaha i što se oni ne ohole. Kada slušaju ono što se objavljuje Poslaniku, vidiš kako im liju suze iz očiju jer znaju da je to Istina, pa govore: Gospodaru naš, mi vjerujemo, pa upiši i nas među one koji su posvjedočili. Zašto da ne vjerujemo u Allaha i u Istinu koja nam dolazi, kada žudimo da i nas Gospodar naš uvede s ljudima dobrim. I Allah će im, zbog onoga što govore, kao nagradu džennetske bašče dati, kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno boraviti; a to će biti nagrada za sve one koji dobra djela čine.[211]

Nakon učenja, čuo sam ga da govori: *Vjerujem, vjerujem, vjerujem...*

Rekao sam: *Vjeruješ li srcem ili se bojiš nekoga?*

Rekao je: *Ti me ne možeš ni na što prisiliti, iskreno vjerujem u Allaha.*

Rekao sam: *Onda ponavljaj za mnom šehadet!* Potom je objavio pokajanje.

Rekao je: *Kada bi džini saznali da sam prešao na islam ubili bi me.*

Rekao sam: *Živi među muslimanima, branit će te i čuvati.*

Rekao je: *Želim vidjeti svog sina Muhammeda.*

Rekao sam: *Idi u tu i tu džamiju i pozovi ga.* Muhammed je došao i poselamio oca. Mi smo čuli oba glasa iz jednog tijela.

[211] *El-Maide*, 82-85.

Rekao sam: *Kako si Muhammede?*

Rekao je: *Hvala Allahu, jako sam sretan otkada sam primio islam. Živim među braćom muslimanima. Islam je, uistinu, sreća, radost i blagostanje. Još sam sretniji zbog prelaska mog oca na islam. Čak sam i slušao vaš razgovor.*

Rekao sam: *Muhammede, poznaješ li džine muslimane mladiće?*

Rekao je: *Poznajem ih mnogo.*

Rekao sam: *Dovedi mi jednog?*

Došao je jedan i rekao: *Es-selamu alejkum!*

Odgovorio sam na selam i rekao: *Možete li čuvati vašeg brata i braniti ga od kršćanske odmazde?*

Rekao je: *Naravno, uz Allahovu pomoć. Ima nas mnogo mladića, nikada ga nećemo predati makar svi izginuli.* Nakon toga otišli su s njim. Žena se osvijestila i ništa nije znala. Najčudnije u svemu tome je njeno nevjerovanje da džini mogu ući u ljude. Nakon jednog mjeseca, otprilike, žena se ponovo razboljela. Otišli smo ja i njen muž i drugi put učiti rukju. Nakon učenja pojavila se džinica. Rekao sam: *Bismillahi, kako ti je ime?*

Rekla je: *Merjema.*

Rekao sam: *Zašto si ušla u ovu ženu?*

Rekla je: *Da se osvetim za muža i sina koje ste uveli u vašu vjeru.*

Rekao sam: *Ti si, onda, kršćanka?*

Rekla je: *Da.*

Rekao sam: *Poslušaj me, reći ću ti jednu riječ.*

Rekla je: *Ma ni pola riječi!*

Rekao sam: *Znaš li šta ću ti reći?*

Rekla je: *Da, predložit ćeš mi islam.*

Rekao sam: *Poznaješ li ti mene?*

Rekla je: *Da, ti si Vehid. Braća su mi rekla da te ne slušam, jer ti općiniš ljude potom ih prevedeš na islam.*

Rekao sam: *Uredu, izloži ti meni kršćanstvo prva, ako me ubjediš pri-*

hvatit ću ga zajedno s tobom. Nakon toga, ja ću tebi izložiti islam.

Rekla je: *Zašto se kupate nakon džunupluka kada je sperma izašla samo iz spolnog organa?*

Rekao sam: *Jer sperma potpuno iscrpi tijelo. Sperma se stvara iz većine dijelova tijela naročito kičme. Zbog toga tijelo bude potpuno opušteno te kupanje bude neophodno za novu snagu u tijelu.* Šutjela je.

Rekao sam: *Šta je za vas Isa?*

Rekla je: *Isa je bog.*

Rekao sam: *Zašto nosite krst na grudima?*

Rekla je: *Zato što su ga prokleti jevreji ubili i razapeli.*

Rekao sam: *Zar se bog nije mogao odbraniti?!* Šutjela je.

Rekao sam: *To znači da nije bog.*

Rekla je: *On je božji sin.*

Rekao sam: *Zar bog nije mogao odbraniti svoga sina?!* Šutjela je i na to.

Rekla je: *Kako vi vjerujete u njega?*

Rekao sam: *Mi ne kažemo da je kopile kao što govore jevreji, niti kažemo da je božji sin kao što tvrdite vi. Mi kažemo on je Allahov rob i poslanik, Božja riječ data Merjemi, Božija duša. Allah ga je stvorio riječju* Budi.

Rekla je: *Tačno je, racionalan govor. Prouči mi nešto od Kur'ana?* Proučio sam ajet:

طه (١) مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى (٢) إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَى (٣) تَنزِيلًا مِّمَّنْ
خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى (٤) الرَّحْمَٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (٥) لَهُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى (٦)

Ta-ha. Ne objavljujemo Kur'an da se mučiš, već da bude pouka onome koji se boji; objavljuje ga Stvoritelj Zemlje i nebesa visokih, Svemilosni, Koji se nad Aršom uzvisio. Njegovo je što je na nebesima, i na Zemlji, i što je između njih, i što je pod zemljom![212]

[212] *Ta-ha*, 1-6.

Rekla je: *Prihvatam islam, prihvatam islam...*

Izgovorila je za mnom šehadet, došli su njen muž i sin, poselamila ih je i nastanila se s njima.

Na odlasku je rekla: *Znajte da ova žena ne vjeruje u ulazak džina u čovjeka. Ja ću joj nešto reći, a vi snimite na kasetu i pustite joj da posluša.* Spomenila je razumske ubjedljive dokaze mogućnosti džinskog ulaska.

I rekla joj je: *Ne ljuti se, tako ćeš spriječiti ulazak džina po drugi put.* Nakon toga je otišla.

Nakon dva mjeseca ponovo se razboljela. Tada sam rekao njenom mužu: *Ona se ne pridržava uputstava koje sam joj dao, zikra, učenja i slušanja Kur'ana...*

Rekao je: *Da, ona još ne vjeruje zato i ne radi po uputstvima.*

Rekao sam: *Pokušaj je ubijediti ili lijek neće koristiti.*

Proučio sam rukju i džin je progovorio.

Rekao sam: *Bismillah, kako ti je ime?*

Rekao je: *Bersum.*

Rekao sam: *Koje si vjere?*

Rekao je: *Kršćanin.*

Rekao sam: *Zašto si ušao u ovu ženu?*

Rekao je: *Došao sam osvetiti svoga amidžu, njegovu suprugu i sina jer ste ih uveli u islam.*

Rekao sam: *Hoćeš li da i tebi predstavim islam?*

Rekao je: *Ne, ja ću tebi izložiti kršćanstvo, ja sam predavač u crkvi i došao sam na raspravu s tobom.*

Rekao sam: *Pitaj šta hoćeš?*

Rekao je: *Vi kažete da Isa nije Allahov sin?*

Rekao sam: *Da.*

Rekao je: *Ko mu je onda otac?*

Rekao sam: *Allah je stvorio ljude na četiri načina da bi im pokazao*

svoju svemoć: prvi je: stvaranje bez oca i bez majke; drugi je: stvaranje od oca bez majke; treće: stvaranje od majke bez oca; četvrto: stvaranje od oca i majke. Prvi je Adem, drugi je Hava, treći Isa a četvrti ostali ljudi. Složio se sa mnom u vezi s tim.

Rasprava je neprekidno trajala, računajući pauze za namaz, od jedanaest sati prije podne do četiri sata poslije ikindije.

Na kraju je prihvatio islam i nadio sebi ime Ali.

Rekao je: *Moram otići kršćanima i pozvati ih u islam makar me mučili.*

Savjetovao sam ga da prije toga uči i čita. Nakon susreta sa amidžom, njegovom suprugom i sinom izašao je. Nakon jedne sedmice žena se ponovo razboljela, nakon učenja javio se džin i rekao: *Alija je zarobljen kod kršćana.* Rekao sam mu da dovede sedam jakih mladića džina, odredio sam jednog od njih za vođu i rekao da idu spasiti Aliju iz kršćanskih ruku. Rekao sam im da spominju Allaha u toku borbe i da što više uče ajet kursi. Izvojevali su pobjedu za oko dvadeset minuta. Doveli su Aliju koji je jaukao i govorio: *Ranjen sam.* Rekao sam: *Nadaj se nagradi jer je to na Allahovom putu.* Zatim sam naredio da izađu i da se više ne vraćaju u tijelo te žene i izašli su. Hvala Allahu Gospodaru svjetova, On upućuje i liječi, i On je Gospodar džina i ljudi.

Primjera je mnogo, ali da ne bi odužili ograničit ćemo se na ove. Molim Allaha, azze ve dželle, da mi olakša štampanje knjige *Razgovori s džinima*[213] u kojoj će biti mnogo ovakvih primjera.

[213] Nakon toga shvatio sam da je korist takve knjige neznatna i odustao sam od nje.

Zabranjeni načini istjerivanja džina

1 - Način Zar

Ljudi su u ovom vremenu izmislili različite vrste zabava nepoznate prvim generacijama kao produkt ovog vremena grijeha, materijalizma i udovoljenja strastima. U te zabave spada i grešno okupljanje u ime liječenja od džinske padavice po imenu *Zar*. Na tim okupljanjima prisutan je veliki nered, razuzdanost, troši se mnogo novca što izaziva ekonomske i društvene probleme te moralnu krizu. Brojne porodice su osiromašile i propale zbog tih okupljanja, kao što su mnoge časti najsurovije pogažene. Kada se žena razboli dođu joj žene šejtanice ubijede je u džinsku padavicu i da je one mogu izliječiti. Na ime lijeka traže usluge koje opterećuju muža bolesnice: razni nakit, kokoši, ovce, a ponekad i devu ili tele ako znaju da je porodica bogata. Okupe se na slavlju a bolesnicu nazovu nevjesta, obuku je u skupu, kratkotrajnu i odjeću koja nedovoljno pokriva tijelo. Zajaše devu ili devca i oko nje zapale svijeće, udaraju u defove i pjevaju emotivne pjesme. Bolesnica tada osjeti radost i ushićenje zbog pjesme, defova i te šarene manifestacije. Međutim, nedugo nakon toga bolest se povrati i ponavljaju se zahtjevi na ime lijeka sve dok ne isprazne kuću i džepove. Nakon svega, oboljela osoba umre i ostavi uplakane svoje bližnje. Istinu je rekao pjesnik:

Troje kuću zavije u crno
svadba, smrt i Zar

Bilo bi dobro kada bi sve ostalo na tome, ali neke žene koriste ta okupljanja za nečasne ciljeve. Sastaju se muškarci i žene, tajno i javno zbog udovoljavanja strastima. U tom slučaju nesreća bude veća. Dragi Allahu, kolika je to zabluda i izmišljotina.[214]

2 - Udovoljavanje džinima

Ovim načinom onaj koji liječi udovolji svim zahtjevima džina, ponekad traži njemu klanje kurbana, nošenje zlata, pušenje ili drugo što je

[214] *Kešfu es-sitar*, str. 164.

zabranjeno. Viđao sam to često. Ova metoda je zabranjena, Allah najbolje zna, zbog nekoliko stvari:

1 - pružanja podrške nasilniku;
2 - pokornosti džinu u grijehu kao što je nošenje zlata za muškarce, pušenje i sl.
3 - udovoljenje zabranjenih zahtjeva osokoli džina i bude još nasilniji i oholiji. Obično prekrši ugovor o izlasku i uvijek se nanovo vraća.

3 - Traženje pomoći od džina

Ovom metodom liječe samo sihirbazi. Sihirbaz pomoću džina koji njemu služi istjera džina koji je ušao u oboljelu osobu. Nekada sihirbazov džin bude jači i istjera drugog, a nekada drugi bude jači i ne istjera ga. Već smo naveli razloge zabrane traženja pomoći od džina.

4 - Zaklinjanje džina

Ova metoda je metoda u kojoj sihirbaz zaklinje džina njegovim velikanima i vladarima koje sazna pomoću džina koji mu služi. Džini su podijeljeni u plemena i rodove, neki su jaki neki slabi, neki vladari a neki potčinjeni, neki ugledni a neki prezreni. Nakon zaklinjanja džin se prepadne i izađe. Ova metoda sadrži jasan širk.

5 - Zatvaranje džina koji izaziva padavicu

Sihirbaz se približi vladarima dotičnog džina raznim vidovima širka i zamoli ih da ga zatvore kako ne bi mogao napadati čovjeka, što oni i urade.

6 - Mučenje i ubijanje džina

Ovaj metod je isti kao prethodni, razlikuje se u veličini širka, u ovoj metodi počinjeni širk je veći.

7 - Spaljivanje džina koji izaziva padavicu

I ovaj metod sadrži što i prethodni ali je širk u njemu mnogo veći. Da se ne bojim da će neki pasti u iskušenje podrobno bih ga objasnio i napisao zapise koje koriste u ovoj metodi te pojasnio širk i traženje pomoći od džina. Međutim, dovoljno je znati da nijedan džin, ma koliko neugledan bio, neće pomoći nijednom čovjeku dok se ne uvjeri da je počinio širk. Taj širk nekada je jasan nekada nije, nekada je pomiješan u zapisima, riječima ili postupcima koje džin zahtijeva od sihirbaza.

Napomena: Džini nekada zavaraju čovjeka miješanjem svojih zabluda sa ajetima s ciljem da sihirbaz misli da je metoda zasnovana na Kur'anu. To jadnika zavara i drži se te metode.

Postoje i druge metode kao što je vezanje i ispitivanje džina, metoda ugovora i druge, nisam ih htio spominjati jer potpadaju pod spomenute. U principu, zabranjena je svaka metoda koja sadrži širk ili haram.

Savjeti kako se zaštititi od džinske padavice

1 - Praktikovanje poslaničkih zikrova. Tome ću posvetiti posebno mjesto u šestom poglavlju ove knjige.

2 - Prilikom skakanja s visokog mjesta reci: *Bismillah.*

3 - Prilikom prolijevanja vruće vode reci: *Bismillah.*

4 - Kada ulaziš u tamnu sobu reci: *Bismillah.*

5 - Ne uznemiravaj psa ili mačku.

6 - Ne spavaj sam, ako budeš prinuđen abdesti se i prouči zikr pred spavanje.

7 - Nemoj vršiti malu ili veliku nuždu u rupe.[215]

[215] Nesai, 1/33, svojim lancem prenosilaca od Katade od Abdullaha ibn Serdžisa da je Poslanik rekao: ***Nemojte vršiti malu nuždu u rupe!*** Katade je upitao: *Zbog čega je nepoželjno vršiti malu nuždu u rupu?* Rekao je: *Priča se da u njima stanuju džini.* Hadis je hasen - dobar ako Katade nije prešutio nekoga. Ebu Zura' i Ebu Hatim potvrdili su da je Katade slušao Abdullaha ibn Serdžisa.

8 - Nemoj ubijati zmiju koja se pojavi u kući. Ali treba imati na umu da propis nije generalan.

Prvo: ako primijetiš zmiju u kući traži da izađe u roku od tri dana. Naveli smo događaj ensarije o kojoj je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem [216] rekao: ***U ovim kućama borave džini u obliku zmija pa kada ih vidite tražite od njega da izađe tri dana, pa ako izađe dobro je ako ne izađe ubijte ga jer je nevjernik.*** U drugoj, Muslimovoj, rahimehullah, predaji[217] stoji: ***Tražite tri dana da izađe, ako se ponovo pojavi ubijte ga jer je šejtan.***

U vezi s načinom traženja izlaska rekao je Nevevi, rahimehullah: *Rekao je kadija Ijad,* rahimehullah, *da je Ibn Habib,* radijallahu 'anhu, *prenio od Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *da je rekao:* ***Tražim od vas ugovorom koji ste dali Sulejmanu Davudovom sinu da nas nećete uznemiravati i pokazivati nam se!*** *Rekao je Malik,* rahimehullah: *Dovoljno je da kaže: Tražim od tebe zbog Allaha i Sudnjeg dana da nam se ne prikazujete i ne uznemiravate!*[218]

Drugo: ako je vidiš nakon tri dana ubij je jer je šejtan, džin jevrej ili kršćanin, džin musliman nasilnik ili prava zmija.

Treće: ako vidiš zmiju sa dvije bijele ili crne šare na leđima ili zmiju kratkog repa ubij je i ne traži da izađe. Rekao je Ebu Lubabe, radijallahu 'anhu: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je zabranio ubijanje zmija koje se pojave u kući ali je naredio da ubijemo kratkorepu i zmiju sa dvije šare na leđima.* Muttefekun alejhi, ovo je Muslimova, rahimehullah, verzija teksta.[219]

Četvrto: ako vidiš zmiju van kuće ubij je bez obzira na vrstu jer zabrana se odnosi samo na zmije koje se pojave u kući kao što stoji u Muslimovom, rahimehullah, *Sahihu.*

Peto: zmiju koja se pojavi u džamiji treba ubiti. To je stav imama Malika, rahimehullah.

9 - Ne idi noću sam u pustinju.

10 - Kada spuštaš nešto teško na zemlju reci: *Bismillah.*

---

216 Muslim, 14/235, od Ebu Seida el-Hudrija.
217 Muslim, 14/236, od Ebu Seida el-Hudrija.
218 *Šerhu Nevevi,* 14/230.
219 Buhari, 6/351; Muslim, 14/232.

ŠEJTANOVI SUSRETI S VJEROVJESNICIMA, 'alejhim selam

Iblisov susret s Nuhom, 'alejhi selam

Ebu el-Feredž ibn el-Dževzi, rahimehullah, prenio je svojim lancem prenosilaca od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhu, da je rekao: Kada se Nuh, 'alejhi selam, ukrcao u lađu ugledao je u njoj nepoznatog starca. Upitao ga je: *Zbog čega si se ukrcao?* Rekao je: *Da bih uzeo srca tvojih sljedbenika, pa da srcem budu sa mnom a tijelom s tobom.* Nuh, 'alejhi selam, mu reče: *Izlazi Allahov neprijatelju!* Iblis mu je rekao: *Upropaštavam ljude s petero, o troje ću ti pričati a o dvoje neću.* Allah, azze ve dželle, je tada objavio Nuhu, 'alejhi selam: *Ne treba ti to troje, naredi mu da ti priča o dvoje što neće da govori o njima.* Iblis reče: *Upropaštavam ljude zavišću i pohlepom. Zbog zavisti sam proklet i postao prokleti šejtan, a pohlepom sam Adema izveo iz Dženneta, pretražio sam cijeli Džennet dok nisam uspio što sam htio s njim.*[220]

Susret s Musaom, 'alejhi selam

Prenio je Ebu Bekr el-Kureši, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca od Ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: Iblis je sreo Musaa, 'alejhi selam i rekao mu: *Musa, tebe je Allah odabrao poslanicama, s tobom direktno razgovarao a ja sam Allahovo stvorenje koje je počinilo grijeh i želim se pokajati. Zauzmi se za mene kod svoga Gospodara da mi oprosti!* Musa, 'alejhi selam, je molio svoga Gospodara pa mu je rečeno: *Musa, udovoljio sam tvojoj dovi.* Kada je Musa, 'alejhi selam, sreo Iblisa rekao mu je: *Naređeno ti je da učiniš sedždu Ademovom grobu i bit će ti oprošteno.* On se tada uzoholio, naljutio i rekao: *Nisam mu pao na sedždu kada je bio živ, zar da mu učinim sada kada je mrtav?!* Potom je Iblis rekao Musau, 'alejhi selam: *Musa, imaš pravo kod mene jer si posredovao za mene kod svoga Gospodara. Sjeti me se u tri slučaja: kada se rasrdiš jer tada došaptavam tvom srcu, moje oko je u tvojim očima i kolam tvojom krvlju, sjeti me se kada se sukobe vojske - u borbi - jer ja tada dolazim čovjeku i podsjećam ga na djecu i ženu sve dok ne pobjegne i nipošto ne sjedi sa ženom kojoj nisi mahrem, jer ja sam tada izaslanik od tebe njoj i od nje ka tebi.*[221]

Prenio je El-Kureši, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca od Abdurahmana ibn Zijada, rahimehullah, da je rekao: Dok je Musa, 'alejhi selam, sjedio na

[220] *Telbisu Iblis*, str. 29.
[221] *Akamu el-merdžan*, str. 207.

jednom od svojih sijela prema njemu je krenuo Iblis obučen u ogrtač svijetlih boja. Kada mu se približio skinuo je ogrtač, spustio ga i rekao: *Es-selamu alejkum, Musa!* Musa, 'alejhi selam, ga upita: *Ko si ti?* Rekao je: *Ja sam Iblis.* Musa, 'alejhi selam, reče: *Onda nisi dobro došao, šta te dovodi ovdje?* Rekao je: *Došao sam da te poselamim zbog tvog ugleda i položaja kod Allaha.* Musa, 'alejhi selam, ga upita: *Šta je ono što sam vidio na tebi?* Rekao je: *Time kradem srca Allahovih robova.* Musa, 'alejhi selam, reče: *Šta čovjek uradi pa ga ti obuzmeš i zavedeš?* Rekao je: *Kada postane opsjednut sam sobom, osjeća da radi mnoga dobra djela i zaboravi svoje grijehe. Upozoravam te na troje: nikada se ne osamljuj sa ženom koja ti nije halal, jer kad god se muškarac osami sa ženom koja mu nije halal ja ga zavodim umjesto mojih saradnika sve dok ga ne dovedem u iskušenje s njom, kada se zavjetuješ na nešto uradi to jer kad se neko zavjetuje ja ga zavodim umjesto mojih saradnika sve dok se ne ispriječim između njega i ispunjenja zavjeta i kada pripremiš sadaku odmah je podijeli jer kad čovjek pripremi sadaku a ne podjeli je ja ga zavodim umjesto mojih saradnika dok se ne ispriječim između njega i udjeljenja sadake.* Potom je otišao tri puta govoreći: *Teško njemu.*[222] *Jer je podučio Musaa,* 'alejhi selam, *na šta da upozori ljude.*[223]

Šejtanov susret s Jahjaom Zekerijahovim sinom, 'alejhima selam

Prenio je Abdullah ibn Muhammed ibn Ubejd, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca od Vuhejb ibn el-Verda, rahimehullah, da je rekao: Došlo je do nas da se nečisti Iblis prikazao Jahjau Zekerijahovom, 'alejhima selam, sinu i rekao mu: *Želim te posavjetovati.* Rekao mu je: *Lažeš, ti ne želiš mene nasavjetovati, umjesto toga reci mi o ljudima?!* Rekao je: *Mi ih dijelimo u tri skupine. Prva skupina je najteža za nas, trudimo se da ga zavedemo i uspijemo ali on se nakon toga posveti traženju oprosta i pokajanju te nam upropasti sav trud. Mi ponovo sve uradimo iznova ali i on sve uradi isto, mi ne gubimo nadu ali ne uspijevamo ostvariti što želimo. S takvim se stalno mučimo. Druga skupina za nas su kao lopta u rukama vaše djece, hvatamo ih kako hoćemo. Predali su nam se potpuno. Treći su poput tebe bezgriješni, njima ne možemo ništa.* Jahja

[222] U tekstu stoji teško njemu iako bi trebalo stajati teško meni jer je citat, međutim učenjaci i prenosioci su izbjegavali citate koji nisu lijepog i sretnog završetka pa su prenosili citate na ovaj način koji su između citiranja i parafraziranja. To je česta pojava u hadisima i predajama od ashaba i drugih koji su živjeli poslije njih. (op. prev.)
[223] *Telbisu Iblis,* str. 30.

ga upita: *Kad je tako, da li si ikad mene uspio zavesti?* Rekao je: *Nisam, ali jednom jesam. Jednom ti je ponuđena hrana, a ja sam ti je toliko pričinjavao ukusnom da si jeo više nego što si trebao. Zbog toga si te noći spavao i nisi kao obično ustao klanjati noćni namaz.* Jahja, 'alejhi selam, reče: *Dobro, nikad se više neću najesti.* Iblis je rekao: *Ni ja više nikad neću posavjetovati čovjeka.*[224]

Prenio je Abdullah sin imama Ahmeda, rahimehumullah, svojim lancem prenosilaca od Sabita el-Bunanija, rahimehullah, da je rekao: Došlo je do nas da se Iblis prikazao Jahjau Zekerijahovom sinu, 'alejhima selam, natovaren svim i svačim. Jahja, 'alejhi selam, ga upita: *Šta je to što vidim da nosiš?* Reče: *To su strasti kojima zavodim Ademove sinove.* Jahja, 'alejhi selam, reče: *Ima li tu nešto za mene?* Iblis reče: *Ponekad se najedeš pa ti otežamo namaz i zikr.* Jahja, 'alejhi selam, reče: *Ima li nešto drugo?* Reče: *Ne, tako mi Allaha.* Jahja, 'alejhi selam, reče: *Zavjetujem se Allahu da nikada neću napuniti stomak.* Iblis reče: *I ja se zavjetujem Allahu da nikada neću muslimana posavjetovati.*[225]

Prenio je Ibn Ebu ed-Dunja, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca od Abdullaha ibn Hajbeka, rahimehullah, da je rekao: Jahja Zekerijahov, 'alejhima selam, sin je sreo Iblisa i rekao mu: *Iblise, reci mi koji su ti ljudi najdraži a koji najmrži?* Rekao je: *Najdraži mi je škrt vjernik, a najmrži darežljiv grešnik.* Jahja reče: *Zbog čega?* Rekao je: *Zbog toga što mi je kod škrtog dovoljna njegova škrtost, a za darežljivog grešnika se bojim da ga Allah ne pogleda kada dijeli te ga prihvati.* Potom se okrenuo govoreći: *Da nisi Jahja ne bih ti to rekao.*[226]

Šejtanov susret s Ejjubom, 'alejhi selam

Prenio je Ibn Ebi Hatim, rahimehullah, u svom tefsiru od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je rekao: Šejtan je rekao: *Gospodaru, omogući mi da zavodim Ejjuba?!* Allah, azze ve dželle, je rekao: *Omogućujem ti pristup njegovom imetku i djeci, ali tijelu ne.* Iblis se spustio sa cijelom vojskom i obratio im se: *Data mi je moć da napadnem Ejjuba, pokažite mi šta ste u stanju učiniti!* Krenuli su neki na istok neki na zapad brzo poput vatre i vode. Jednu grupu poslao je da unište usjeve, drugu grupu deve, treću krave a četvrtu sitnu stoku. Rekao im je: *Od vas će ga čuvati samo strpljenje, zato počinite te nesreće jednu za drugom.*

[224] *Akamu el-merdžan*, str. 212.
[225] *Akamu el-merdžan*, str. 212.
[226] *Akamu el-merdžan*, str. 212.

Došao je zaduženik za usjeve i rekao: *Ejjube, vidje li šta ti uradi tvoj Gospodar? Poslao je na tvoje usjeve vatru i uništio ih.* Poslije njega došao je zaduženik za deve i rekao: *Ejjube, vidje li šta ti uradi tvoj Gospodar? Poslao je neprijatelja na tvoje deve i sve su ih odveli.* Odmah nakon njega došao je i zaduženik za sitnu stoku i rekao: *Ejjube, vidje li šta ti uradi tvoj Gospodar? Poslao je neprijatelja na tvoju sitnu stoku i sve su ih odveli.* Šejtan se lično pozabavio njegovim sinovima, sakupio ih je u kući najstarijeg sina i dok su jeli i pili zapuhao je jak vjetar i srušio kuću na njih. Nakon toga, šejtan je došao Ejjubu, 'alejhi selam, u liku sluge sa halkama u ušima i rekao mu: *Ejjube, vidje li šta ti uradi tvoj Gospodar? Sakupio ih je u kući najstarijeg sina i dok su jeli i pili zapuhao je jak vjetar i srušio kuću na njih. Da si samo vidio taj prizor, kada se njihova krv pomiješala sa hranom i pićem.* Ejjub, 'alejhi selam, ga upita: *A, gdje si bio ti?* Reče: *Bio sam s njima.* Ejjub, 'alejhi selam, ga ponovo upita: *Kako si se spasio?* Reče: *Eto, spasio sam se.* Ejjub, 'alejhi selam, reče: *Ti si šejtan!* Potom mu reče: *Danas sam kao na dan kad me majka rodila.* Potom je ustao, obrijao glavu i počeo klanjati. Iblis je tada pustio tako snažan glas da su ga čuli svi na nebesima i na Zemlji. Pokucao je na nebeska vrata i rekao: *Gospodaru, sačuvao se od mene, pa mi ponovo daj moć nad njim jer ja to ne mogu bez tvoje dozvole.* Allah, azze ve dželle, mu reče: *Odobravam ti pristup njegovom tijelu ali ne srcu.* Šejtan se spustio potom puhnuo ispod Ejjubovih, 'alejhi selam, stopala tako da se sav pretvorio u ranu, od glave do pete. Bacili su ga u pepeo čak mu se vidjela i unutrica. Njegova žena mu je služila i brinula se o njemu, jednom prilikom mu je rekla: *Ejjube, zar ne vidiš Allahov kader koji te spopao, siromaštvo i bijeda doveli su nas da sam prodala za komad hljeba svoje pletenice da te nahranim. Moli Allaha da te izliječi!* On joj reče: *Teško tebi, živjeli smo u izobilju sedamdeset godina, strpi se sedamdeset na muci!* Njegova nevolja trajala je sedam godina.[227]

Prenio je Ibn Ebi Hatim, rahimehullah, od Jezid ibn Mejsere, rahimehullah, da je rekao: Ejjub, 'alejhi selam, je uljepšao svoj zikr kada ga je Allah, azze ve dželle, iskušao gubitkom porodice, imetka i djece, ništa mu nije ostalo. Rekao je: *Hvalim te Gospodaru gospodara, Tebe koji si mi dobročinstvo učinio. Dao si mi imetak i djecu što je ušlo u svako dio moga srca. Sve si mi to uzeo i ispraznio srce, sada se između mene i Tebe ništa ne isprečava. Kada bi moj neprijatelj Iblis znao šta mi se dogodilo pozavidio bi mi.* Iblisu je to teško palo.[228]

[227] *Akamu el-merdžan*, str. 211.
[228] *Tefsiru Ibn-Kesir*, 3/118.

Iblisov susret sa Isaom, 'alejhi selam

Prenio je Ebu Bekr el-Bagindi, rahimehullah, od Sufijana ibn 'Ujejne, rahimehullah, da je rekao: Isa Merjemin sin, 'alejhi selam, sreo je Iblisa. Iblis mu reče: *Ti si onaj čija je veličina gospodarstva dostigla toliki stepen da si govorio kao dijete u kolijevci, što niko prije tebe nije.* Isa, 'alejhi selam, je rekao: *Ne, veličina i gospodarstvo pripadaju Bogu koji mi je omogućio govor, koji će me potom usmrtiti pa oživjeti.* Iblis nastavi: *Ti si onaj čija je veličina gospodarstva dostigla toliki stepen da oživljavaš mrtve.* Isa, 'alejhi selam, reče: *Ne, gospodarstvo pripada Bogu koji će me usmrtiti, usmrtit će i one koje sam oživio, pa će me oživjeti.* Iblis mu reče: *Tako mi Allaha, ti si, uistinu, bog onih na nebu i onih na Zemlji.* Džibril, 'alejhi selam, ga je tada udario krilom po licu tako da je završio kod mjesta gdje sunce izlazi.[229]

Napomena

Sve dosad navedeno u ovom poglavlju ubraja se u *israilijate*[230] koje je dozvoljeno prenositi. Prenio je imam Buhari, rahimehullah, od Abdullaha ibn Amra, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Prenesite od mene makar jedan ajet. Prenosite i od Israilovih potomaka, nije grijeh. A, ko na mene namjerno slaže neka sebi zauzme mjesto u Džehennemu.***[231]

Israilijate možemo podijeliti na tri dijela:

Prvi: predaje za koje je Kur'an rekao da su lažne, za njih i mi kažemo da su lažne;

Drugi: predaje koje je Kur'an potvrdio, i mi ih potvrđujemo i smatramo ispravnim;

Treći: predaje za koje Kur'an nije rekao ni da su laž ni da su istina, za te predaje ne kažemo da su istina niti da su laž, ali dozvoljeno je prenositi ih. Na njih se najvjerovatnije odnosi

229 *Akamu el-merdžan*, str. 213.
230 *Israilijati* su predaje preuzete od sljedbenika objava prije Kur'ana, jevreja i kršćana. O propisu u vezi s tim pogledaj šta je autor rekao. (op. prev.)
231 *Buhari mea' el-Feth*, 6/496.; Darimi, 1/136.

Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, hadis: ***Sljedbenicima objave nemojte vjerovati i nemojte ih u laž ugoniti, recite: Vjerujemo u Allaha, i u ono što je objavljeno nam i u ono što je objavljeno vama.***[232]

Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma, je pojasnio razlog tog propisa, rekao je: *Ne pitajte sljedbenike objave prije vas, oni vas neće uputiti, a i kako bi kad su i sami zalutali?! Ako ih budete pitali možda ćete negirati istinu, ili povjerovati u neistinu.* Ibn-Hadžer, rahimehullah, je rekao: *Zabilježio je ovu predaju Abdurezak,* rahimehullah, *lanac prenosilaca je dobar.*[233]

Ibn-Betal, rahimehullah, je citirajući Muhelleba, rahimehullah, rekao: *Navedena zabrana se odnosi na pitanja o onome što nije spomenuto u našoj objavi, jer je naša objava dovoljna sam po sebi. Ukoliko nešto nije spomenuto onda je dovoljno upotrijebiti idžtihad i već spomenute dokaze a ne treba pitati njih. Zabrana se ne odnosi na predaje koje potvrđuju našu objavu*[234] *i o drevnim narodima.*[235]

Šejtanov susret s našim Vjerovjesnikom, sallallahu 'alejhi ve sellem

Prenio je Muslim, rahimehullah, u svom *Sahihu* od Ebu Derdaa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je stao na namaz i u namazu smo ga čuli da je tri puta rekao pružajući ruku kao da nešto hvata:* ***Utječem se Allahu od tebe! Proklinjem te Allahovim prokletstvom!*** Nakon namaza upitali smo: *Allahov Poslaniče, Čuli smo da u namazu nešto govoriš što prije nisi govorio i pružao si ruku?* Rekao je: ***Allahov neprijatelj došao je sa bakljom da mi je stavi na lice, pa sam tri puta rekao: Utječem se Allahu od tebe!, potom sam tri puta rekao: Proklinjem te Allahovim potpunim prokletstvom!, ali nije ustuknuo. Nakon toga htio sam ga uhvatiti. Tako mi Allaha, svezao bih ga, medinska djeca bi se igrala s njim da nije dove moga brata Sulejmana.***[236]

232 Buhari, 13/333.
233 *Fethul-Bari,* 13/334.
234 Tako stoji u navedenom tekstu! Prethodno je autor naveo naš stav u vezi sa israilijatima u kome, između ostalog, stoji da ih ne negiramo niti u njih vjerujemo, pa kako onda mogu potvrđivati našu objavu! Naša objava potvrđuje njih ili negira. (op. prev.)
235 *Fethul-Bari,* 13/334.
236 *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 5/30.

U oba *Sahiha* preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Šejtan mi je došao dok sam bio u namazu, navalio je na mene s namjerom da mi prekine namaz, međutim Allah mi je omogućio da ga savladam, pa sam ga uhvatio za vrat. Htio sam ga svezati za stub, da ga vidite kada osvanete ali sam se sjetio Sulejmanove dove: Gospodaru moj – rekao je – daruj mi vlast kakvu niko osim mene neće imati!...,***[237] ***i Allah ga je vratio neobavljenog posla.***[238]

Prenio je Nesai, rahimehullah, od Aiše, radijallahu 'anha, svojim lancem prenosilaca koji odgovara Buharijevim, rahimehullah, uslovima da je Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, dok je klanjao došao šejtan pa ga je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, savladao i ščepao za vrat, kasnije je rekao: ***Osjetio sam hladnoću njegovog jezika na ruci.*** U drugoj predaji stoji da je rekao: ***Snažno sam ga stegao za vrat, zapomagao je: Boli me, boli me!, pa sam ga pustio.***

Preneseno je od Ebu Tejjaha, rahimehullah, da je rekao: Pitao sam Abdurahmana ibn el-Hanbeša et-Temimija, radijallahu 'anhu, bio je star: *Da li si doživio Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem*?* Rekao je: *Da.* Rekao sam: *Šta je uradio one noći kada su se na njega okomili džini i šejtani?* Rekao je: *Te noći na Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *su se okomili šejtani iz svih dolina i puteljaka, s njima je bio i Iblis nosio je vatrenu baklju htio je spržiti Poslanikovo,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *lice. Spustio se Džibril,* 'alejhi selem *i rekao Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Muhammede, reci!*** *Rekao je:* ***Šta da kažem?*** Rekao je: ***Reci: E'uzu bi kelimatillahi et-tamme min šerri ma haleka ve zerae, ve berae, ve min šerri ma jenzilu mines-semai, ve min šerri ma jarudžu fiha, ve min šerri fitenil-lejli ven-nehari, ve min šerri kulli tarikin illa tarikkan jetruku bi hajrin, ja Rahman!,*** Utječem se s Allahovim potpunim riječima od zla svega što je stvorio, razastro i po Zemlji proširio!, i od zla onoga što se s neba spušta, i zla onoga što se na nebo penje, od zla smutnji noći i dana, i od zla svakog dolaznika osim onoga koji dolazi s dobrom, o Milostivi! *Tada su im se vatre pogasile i Allah ih je porazio.*

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Hadis su prenijeli Ahmed i Ebu Jala,* rahimehumullah, *sa dva dobra lanca prenosilaca koji mogu poslužiti kao dokaz. Prenio ga je i Malik,* rahimehullah, *u Muvetti kao mursel predaju od Jahje ibn Seida,* rahimehullah. *Isto ga je prenio i Nesai,* rahimehullah, *od Ibn-Mesuda,* radijallahu 'anhu.[239]

[237] *Sad,* 35.
[238] *Buhari mea' el-Feth,* 1/544; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 5/29.
[239] *Muhtesaru et-tergib ve et-terhib,* str. 84.

ŠEJTANOVA VEZA S LJUDIMA

Šta je to šejtan?

Rekao je Ibn Džerir et-Taberi, rahimehullah: *Riječ šejtan Arapi koriste za sve nepokorno, džine, ljude i životinje. U tom kontekstu je rekao naš Gospodar:*

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ

Tako smo svakom vjerovjesniku neprijatelje određivali, šejtane među ljudima i džinima...,[240]

rekao je za ljude da su šejtani kao i za džine.

Potom je naveo predaju sa svojim lancem prenosilaca od Eslema el-Adevija, rahimehullah, da je Omer, radijallahu 'anhu, uzjahao jahalicu koja je jahala nadmeno, počeo ju je udarati ali je samo nadmenije hodala. Sišao je s nje i rekao: *Dali ste mi šejtana da ješem, samo što sam sišao s nje drugačije se osjećam.* Kažem da je lanac ove predaje dobar.

Potom imam Teberi, rahimehullah, kaže: *Nepokorni iz svake vrste živih bića nazvani su šejtanima zbog različitosti u ćudi i postupcima u odnosu na ostale jedinke iste vrste, i zbog udaljenosti od dobra.*[241]

Početak

Kada je Allah, azze ve dželle, stvorio Adema, 'alejhi selam, naredio je melecima da mu padnu ne sedždu. Svi su mu pali na sedždu jer oni se onome što im Allah zapovjedi ne opiru, i koji ono što im se naredi izvršavaju.[242] Sa njima je bilo stvorenje koje je činilo ibadete, ali nije bilo od njih, jer oni su stvoreni od svjetla, a on od vatre. Prevarila ga je materija od koje je stvoren u trenutku ispita, odbio je pasti Ademu, 'alejhi selam, na sedždu tvrdeći da je časniji i bolji od njega. Uporedio je materije od kojih su stvoreni a zanemario je Onoga ko mu je naredio da učini sedždu. Rekao je:

[240] *El-En'am*, 112.
[241] *Džamiu' el-bejani*, 1/49.
[242] Rekao je Uzvišeni u suri *Et-Tehrim*, 6:

لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

Oni se onome što ima Allah naredi ne opiru, i rade ono što im naredi.

أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ

Ja sam bolji od njega; mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače...[243]

Čudna li čuda!, priznao je da je Allah, azze ve dželle, Stvoritelj, priznao je da Allah, azze ve dželle, oživljuje i usmrćuje rekavši: ***Daj mi vremena do dana njihova oživljenja!...,***[244] ali koristi li znanje ako se po njemu ne radi? Ne, nikako!, čak će na Sudnjem danu biti nesreća i dokaz protiv onoga koji ga je stekao. Tada je došla božanska naredba o protjerivanju i prokletstvu:

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (٣٤) وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (٣٥)

Onda izlazi iz Dženneta, reče On, zaista si proklet! I neka se prokletstvo zadrži na tebi do Dana sudnjega![245]

Od tada nastaje neprijateljstvo između njega i Adema, 'alejhi selam i on je počeo osvetu smišljati.

Brzi plan

Tada je osmislio prljav i podao plan i nabrzinu rekao:

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

Gospodaru moj daj mi vremena do Dana kad će oni biti oživljeni![246]

Rekao je Sejjid Kutb, rahimehullah: *Nije tražio odgađanje da se pokaje za svoj grijeh počinjen prema Stvoritelju, niti da se vrati, pokaje i iskupi za svoj veliki grijeh, već zbog osvete Ademu,* 'alejhi selam *i njegovom potomstvu zbog prokletstva i udaljenja. Povezao je Allahovo,* azze ve dželle, *prokletstvo sa Ademom,* 'alejhi selam, *umjesto sa svojom nepokornosti Allahu,* subhanehu ve te'ala.[247]

[243] *El-Ea'raf,* 12.
[244] *El-Ea'raf,* 14.
[245] *El-Hidžr,* 34 i 35.
[246] *El-Hidžr,* 36.
[247] *Fi zilali el-Kur'an,* 4/2141.

Ciljevi

Kada se uvjerio da će biti ostavljen do Sudnjega dana, nakon Allahovih, azze ve dželle, riječi:

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ (٣٧) إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (٣٨)

Daje ti se rok do Dana već određenog.,[248]

bez imalo straha i strahopoštovanja počeo je iznositi detalje svoga plana i zacrtanih ciljeva, rekao je:

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (٣٩) إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (٤٠)

Gospodaru moj, reče, zato što si me u zabludu doveo, ja ću njima na Zemlji poroke lijepim predstaviti i sve ću ih zavesti, osim Tvojih iskrenih robova među njima.[249]

Rekao je Sejjid Kutb, rahimehullah: *Riječima:*

لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ

Na Zemlji poroke lijepim predstaviti,

Iblis je precizirao bojno polje, to je Zemlja. Tim riječima precizirao je i oružje, ***uljepšavanje,*** *prikazivanje ružnog lijepim, i navraćanje vještačkim uljepšavanjem da se to počini. Tako čovjek koje god zlo počini šejtan mu je to uljepšao, ukrasio i prikazao u nestvarnom izgledu i degradaciji. Ljudi trebaju imati na umu njegovo oružje i neka budu oprezni uvijek kada im se nešto svidi ili osjete da nešto žele, neka se pripaze jer je šejtan možda u blizini. Osim ako imaju vezu s Allahom,* azze ve dželle *i istinski Ga obožavaju. U tom slučaju, šejtan ne može doći do Allahovih,* azze ve dželle, *iskrenih i odabranih robova, shodno uslovu koji je on sam postavio:*

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ

Osim Tvojih iskrenih robova među njima.[250]

---

[248] *El-Hidžr,* 37 i 38.
[249] *El-Hidžr,* 39 i 40.
[250] *Fi zilali el-Kur'an,* 4/2141.

Prvi napad

Šejtan se obavezao na neprijateljstvo prema potomstvu Ademovom, 'alejhi selam. Stoga, prvi napad na čovjeka izvrši po rođenju odmah, objavljujući mu na taj način žestoki rat bez mogućnosti primirja i pomirenja. Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Šejtan svakog čovjeka ubode u bokove po rođenju, osim Isaa Merjeminog sina, njega je htio ubosti ali ga je spriječio zastor.***[251]

Taj šejtanski ubod je razlog novorođenčetovog vriska odmah po rođenju, preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Šejtan ubode svako novorođenče, osim Isaa Merjeminog sina, i zbog njegovog uboda odmah po rođenju zaplače.*** Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je rekao: *Proučite ako hoćete:*

وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Ja nju i porod njezin stavljam pod Tvoju zaštitu od prokletog šejtana![252]

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je preneseno da je rekao: *Rekao je Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Dijete kad se rodi zaplače zbog šejtanskog uznemiravanja.***[253]

Da li je samo Isa, 'alejhi selam, sačuvan tog uboda ili svi poslanici? Nevevi, rahimehullah, je prenio od kadije Ijada, rahimehullah, da je rekao: *Svi poslanici imaju udjela u toj Isaovoj*, 'alejhi selam, *posebnosti.*[254]

Razlika između šejtanskog i ljudskog neprijateljstva

Rekao je Uzvišeni Allah:

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ (١٩٩) وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٠٠)

[251] *Buhari mea' el-Feth*, 6/337.
[252] *Buhari mea' el-Feth*, 8/212.; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 15/121.
[253] Muslim u poglavlju o odlikama, hadis br. 148.
[254] Tako je rekao! Međutim, hadis ukazuje na suprotno. (op. prev.)

Prihvati od njih što ti daju!, i traži da se čine dobra djela, a neznalica se kloni! A ako te šejtan pokuša na zlo navesti, ti potraži utočište u Allaha, On uistinu sve čuje i zna.[255]

Također je rekao:

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ (٩٦) وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحْضُرُونِ (٩٧)

Ti lijepim na zlo uzvrati, Mi dobro znamo šta oni iznose, i reci: Tebi se ja, Gospodaru moj, obraćam za zaštitu od došaptavanja šejtanskih, i Tebi se, Gospodaru moj, obraćam da me od njihova prisustva zaštitiš![256]

I rekao je:

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ (٣٤) وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (٣٥) وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٦)

Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim odagnaj, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati. To mogu postići samo strpljivi; to može postići samo onaj koji ima obilnog udjela u dobru. A kad te šejtan pokuša na zle misli navesti, ti zatraži utočište u Allaha. On, uistinu, sve čuje i sve zna.[257]

Rekao je Ibn-Kesir, rahimehullah: *Samo su tri ajeta u Kur'anu ovakvog značenja. U tim ajetima Allah,* azze ve dželle, *naređuje lijepo postupanje i pridobijanje ljudskog neprijatelja, kako bi ga njegovi dobri korijeni vratili prijateljstvu i lijepom medusobnom odnosu. A, u vezi sa šejtanskim neprijateljem naređuje traženje utočišta od njega bez ikakva kompromisa. Zbog toga što ga ne može pridobiti, ne prihvata dobročinstvo i zbog drevnog žestokog neprijateljstva prema Ademu,* 'alejhi selam, *jedino želi ljudsku propast.*[258]

[255] *El-Ea'raf,* 199 i 200.
[256] *El-Mu'minun,* 96 i 97.
[257] *Fussilet,* 34-36.
[258] *Tefsir Ibn-Kesir,* 1/13.

Ubacivanje sumnji u Allahovu, azze ve dželle, jednoću - tevhid

Tevhid je, uistinu, temelj i građevina islama. On je tajna uspjeha prvih muslimana. Na njemu je izgrađena islamska imperija, jer on odgaja ličnosti i on je okosnica islama. Zbog toga, većina šejtanskih napada usmjerena je ka tom temelju i ka toj građevini. Preneseno je u oba *Sahiha* od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao, prema Buharijevoj, rahimehullah, verziji: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Šejtan pride jednom od vas i kaže: Ko je stvorio ovo?, ko je stvorio ovo?, i tako sve dok mu ne kaže: A, ko je stvorio tvoga Gospodara?! Kada do toga dođe neka traži zaštitu od Allaha i neka prestane s tim!***[259]

Šta su šejtanski čvorovi i kako ih razvezati?

Prenijeli su imami Buhari i Muslim, rahimehumullah, od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Dok spavate šejtan na vašem potiljku zaveže tri čvora, udari po svakom čvoru govoreći: Spavaj, pred tobom je duga noć! Ako spomene Allaha kad se probudi razveže se jedan čvor, ako se abdesti razveže se drugi, ako klanja razveže se i treći čvor. Tada ustane odmoran i dobro raspoložen, u suprotnom ustane lijen i neraspoložen.***[260]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Ulema različito tumači te čvorove, šta oni predstavljaju. Jedni zastupaju mišljenje da su to pravi čvorovi, u smislu da su vid sihra kako bi čovjek bio spriječen od noćnog namaza. Rekao je Uzvišeni,* azze ve dželle: ***I od zla onih koji u čvorove pušu!***[261] *Prema tom mišljenju, njegove riječi spriječavaju klanjača da ustane poput sihra. Neki su rekli postoji mogućnost da radi isto što rade one koje pušu u čvorove. Neki kažu da su to čvorovi na srcu i djelovanje na njega, kao da mu došaptava i govori da je noć duga i da spava. Neki smatraju da su čvorovi preneseno značenje, u smislu da prikazuju šejtanovo sprečavanje od ustajanja na noćni namaz.*[262]

259 *Buhari mea' el-Feth*, 6/337.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 2/154.
260 *Buhari mea' el-Feth*, 3/24.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 6/66.
261 *El-Felek*, 4.
262 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 6/65.

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Riječi,* ***...udari po svakom čvoru...,*** *znače da udara rukom po čvoru izgovarajući riječi kako bi bio što jači i bolje svezan.*[263]

Neki ljudi ovaj hadis nazivaju *Hadis vezivanja čvorova na zatiljku.* Ovo troje djeluje samo na nemarne koji zaspe bez spominjanja Allaha, azze ve džells i bez ajet-Kursije. Neko možda kaže da je hadis općeg značenja, odnosi se na nemarne i druge. Međutim, mi kažemo da je opće značenje ovog hadisa ograničeno hadisom koji je prenio Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, o učenju ajetul kursije prije spavanja. To je stav hafiza hadisa Ibn-Hadžera, rahimehullah, koji je rekao: *Može se reći da se odnosi samo na one koji ne prouče ajet-Kursi koji odgoni šejtana.*[264]

Nevevi, rahimehullah, je rekao: *Riječi,* ***tada ustane odmoran i dobro raspoložen,*** *znače zbog radosti što ga je Allah,* azze ve džells, *uputio na pokornost i obećane nagrade. Uz to Allah,* azze ve džells, *mu da berićet i u njegovim postupcima i bivaju uklonjeni šejtanski čvorovi i sprječavanje.*[265]

Ibn-Hadžer, rahimehullah, je rekao: *Meni se čini da u noćnom namazu postoji tajna dobrog raspoloženja iako klanjač ne misli na sve to.*[266] To je istina. To osjećaju samo oni koji su osjetili slast toga i ljepotu Allahove, azze ve džells, blizine u tim trenucima.

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Riječi,* ***u suprotnom ustane lijen i neraspoložen,*** *znače da je to zbog šejtanskih čvorova, posljedica njegovog odgovaranja i savladavanja, uz sve to čvorovi ostaju na njemu. Hadis ukazuje da ko ne spoji sve troje što je traženo: zikr, abdest i namaz, spada u one koji će ustati lijeni i neraspoloženi.*[267]

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Naš šejh, hafiz hadisa, Ebu el-Fadl ibn el-Husejn,* rahimehullah, *rekao je u komentaru Tirmizijinog,* rahimehullah, *Sunena da je tajna otpočinjanja noćnog namaza sa dva kratka rekata požurivanje sa razvezivanjem tih čvorova.*[268]

---

[263] *Fethu el-Bari,* 3/25.
[264] *Fethu el-Bari,* 3/27.
[265] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 6/66.
[266] *Fethu el-Bari,* 3/26.
[267] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 6/67.
[268] *Fethu el-Bari,* 3/27.

To je dobro zapažanje da nije Aišinog, radijallahu 'anha, hadisa koji mu oponuje: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nije klanjao više od jedanaest rekata u ramazanu i van ramazana. Klanjao je četiri, ne pitaj o njihovoj dužini i ljepoti, potom četiri, ne pitaj za njihovu dužinu i ljepotu, zatim je klanjao tri.*[269]

Šejtan sve to radi s ciljem da čovjeka spriječi od noćnog namaza i učini ga lijenim kako bi mogao vladati njime cijeli dan. To je jedna od šejtanovih prljavih spletki protiv čovjeka. Pitanje je kako neutralisati tu spletku?

1 - Uzmi abdest prije spavanja. Preneseno je u dva *Sahiha* da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao Berrau ibn Azibu, radijallahu 'anhu: ***Prije spavanja abdesti se kao za namaz!***[270]

2 - Klanjaj vitre prije spavanja. Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Ko osvane a nije klanjao vitre na glavi ima* džerir *dug sedamdeset podlaktica.* Ibn-Hadžer, rahimehullah, je rekao: *Zabilježio ga je Seid ibn Mensur,* rahimehullah, *lanac prenosilaca je dobar.*[271] Ako ustaješ prije zore i klanjaš vitre to je još bolje. *Džerir* je konopac koji služi za zauzdavanje deve.[272] Kao da šejtan njime upravlja i okreće ga kamo hoće.

3 - Sastavi šake, prouči u njih sure *El-Felek* i *En-Nas,* puhni u njih potom potrljaj rukama tijelo koliko možeš, počni od glave. To je potvrđeno u Buharijinom, rahimehullah, *Sahihu* od Aiše, radijallahu 'anha.[273]

4 - Prouči dva zadnja ajeta iz sure *El-Bekare.* Preneseno je u dva *Sahiha* od Ebu Mesuda el-Ensarije, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko prouči zadnja dva ajeta sure El-Bekare čuvat će ga od svega.***[274]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Neki kažu da znači da mu je to dovoljno i ne mora klanjati noćni namaz, drugi da ga čuva od šejtana, treći od svega lošeg, a moguće je da obuhvata sve spomenuto.*[275]

---

[269] *Buhari mea' el-Feth,* 3/33.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 6/17.
[270] *Buhari mea' el-Feth,* 1/357.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/32.
[271] *Fethu el-Bari,* 3/25.
[272] *Lisanu el-arebi,* 1/592.
[273] *Buhari mea' el-Feth,* 11/125.
[274] *Buhari mea' el-Feth,* 7/318.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 2/92.
[275] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 6/91.

Ibn el-Kajjim, rahimehullah, je rekao: *Ispravno je da znači da ga čuva od svakog uznemirenja.*[276] A, ima li većeg uznemirenja od šejtanskog kada se okomi na čovjeka!? Stoga se hadis odnosi na to prije svega drugog.

5 - Prouči bilo koju suru iz Kur'ana. Prenijeli su imami Ahmed i Tirmizi, rahimehumullah, od Šeddada ibn el-Evsa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Koji god musliman prouči neku suru iz Kur'ana kada legne u postelju Allah će mu poslati meleka da ga čuva od svega uznemirujućeg dok ne ustane.***[277]

6 - Prouči ajetul kursiju s razmišljanjem i razumijevanjem čuvat će te od šejtana dok ne osvaneš. To je potvrđeno u Buharijinom, rahimehullah, *Sahihu* od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, u Tirmizijinom, rahimehullah, *Sunenu* od Ebu Ejjuba, radijallahu 'anhu i kod Ibn Hibbana, rahimehullah, od Ubejja ibn Kaba, radijallahu 'anhu.

7 - Prouči 33 puta subhanallah, 33 puta el-hamdu lillah, i 34 puta Allahu ekber. To je potvrđeno u dva *Sahiha* od Alije, radijallahu 'anhu.[278]

8 - Desnu ruku stavi pod desni obraz, spavaj na desnoj strani i prouči: ***Bismike Rabbi vedatu dženbi, ve bike erfeuhu. In emsekte nefsi ferhamha, ve in erselteha fehfezha bima tehfezu bihi ibadeke es-salihin.*** *S Tvojim imenom, Gospodaru moj, spustio sam svoj bok i s Tobom ću ga podići. Ako zadržiš kod Sebe moju dušu smiluj joj se, a ako je vratiš čuvaj je kao što čuvaš Svoje dobre robove.*[279]

9 - Nakon toga reci: ***Bismillahi vedatu dženbi. Allahummegfirli zenbi, ve ehsi' šejtani ve fukke rihani, ve-džalni fin-nedijji el-ea'la!*** *S Allahovim imenom sam legao. Allahu moj, oprosti mi grijehe, ponizi mog šejtana, oslobodi me mojih dugova i uvedi me u najuzvišenije društvo!*[280]

[276] *El-Vabilu es-sajjibu*, str. 91.

[277] Tirmizi, 5/142. Ibn-Hadžer ga je ocijenio dobrim - *hasen*, u djelu *Tehridžu el-ezkar.*

[278] *Buhari mea' el-Feth*, 11/119.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 7/46.

[279] *Buhari mea' el-Feth*, 11/126.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 17/37.

[280] Rekao je Nevevi u svom djelu *El-Ezkar* na sedamdeset i sedmoj strani: *Zabilježio ga je Ebu Davud, lanac prenosilaca je dobar.*

10 - Potom spominji Allaha, azze ve dželle, dok te ne savlada san. Od Džabira, radijallahu 'anhu, je preneseno da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada čovjek legne u postelju požure i melek i šejtan ka njemu. Melek kaže: Završi dan s dobrim djelom!, a šejtan kaže: Završi dan s lošim djelom! Ako spominje Allaha dok ga ne savlada san melek otjera šejtana i čuva ga cijelu noć. Kada se probudi požuri ka njemu i šejtan i melek, melek kaže: Počni dan s dobrim djelom!, a šejtan kaže: Počni dan s lošim djelom! Ako kaže: El-Hamdu lillahi ellezi ehja nefsi bade mevtiha, ve lem jumitha fi menamiha. El-Hamdu lillahi ellezi jumsiku ellezi kada alejha el-mevte ve jursilu el-uhra ila edželin musemma. El-Hamdu lillahi ellezi jumsiku es-semavati vel-erda en tezula, ve le in zaleta ma emsekehuma min ehadin min badihi. El-Hamdu lillahi ellezi jumsiku es-semae en tekaa' 'ala el-erdi illa bi iznihi.*** *Hvaljen neka je Allah koji me oživio i nije me usmrtio u snu. Hvaljen neka je Allah koji zadrži kod Sebe one kojima je odredio smrt a vrati one do određenog roka. Hvaljen neka je Allah koji drži nebesa i Zemlju da ne padnu, a ako bi pala niko ih ne bi nakon Njega mogao održati. Hvaljen neka je Allah koji drži nebesa da ne padnu na Zemlju do Njegove dozvole.* ***Melek otjera šejtana i čuva ga cijeli dan.*** Hakim, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim, s njim se složio Zehebi, rahimehullah.

Šejtan ismijava one koji ne klanjaju noćni namaz

Ako čovjek cijelu noć prespava i nikako ne klanja do sabaha šejtan se još više okomi na njega. To se jasno vidi iz hadisa prenesenog u dva *Sahiha* od Abdullaha ibn Mesuda, radijallahu 'anhu: *Pred Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je spomenut čovjek koji je spavao cijelu noć do sabaha, pa je rekao:* ***Njemu se šejtan pomokrio u uši,*** ili ***uho.***[281]

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Učenjaci su se razišli u vezi sa šejtanovim mokrenjem. Jedni tvrde da je to istinsko mokrenje. Kurtubi,* rahimehullah, *i još neki s njim su rekli: Ne postoji smetnja da tako bude, jer to nije nemoguće. Potvrđeno je da šejtan jede, pije i ima spolne odnose te samim tim nema smetnje da mokri. Drugi kažu da taj izraz aludira na začepljenje ušiju spa-*

[281] *Buhari mea' el-Feth*, 3/28.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 6/64.

vača kako ne bi čuo zikr. Treći kažu da je značenje toga da je šejtan napunio uši tog čovjeka neistinama te on ne čuje zikr. Neki smatraju da je to slikovit prikaz šejtanovog ponižavanja tog čovjeka. A, neki kažu da je šejtan ovladao tim čovjekom i ponizio ga toliko kao da je mjesto pripremljeno za vršenje nužde, jer obično ko nešto smatra bezvrijednim pomokri se na to.[282]

Prenio je imam Ahmed, rahimehullah, od Hasana Basrija, rahimehullah, da je rekao: *Uistinu, njegova mokraća je teška.*

Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu, je rekao: *Dosta je čovjeku zla i gubitka da spava do zore, a i šejtan mu se pomokrio u uho.* Tu predaju je zabilježio Muhammed ibn Nasr, rahimehullah, a Ibn-Hadžer, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[283]

Nemirni snovi i rastuživanje muslimana

U šejtanove spletke, neka nas Allah, azze ve džele, sačuva od njega, spada i donošenje ružnih snova koji čovjeka bole i rastužuju. Prenio je imam Muslim, rahimehullah, od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: Neki beduin je došao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem i rekao: *Allahov Poslaniče, sanjao sam da mi je glava odsječena, da se otkotrljala i ja sam potrčao za njom.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao beduinu: ***Ne pričaj ljudima o šejtanskim poigravanjem s tobom u snu!***[284]

Prenijeli su imami Buhari i Muslim, rahimehumullah, od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Tri su vrste snova: lijepi snovi, oni su radosne vijesti od Allaha, ružni snovi koji rastužuju, oni su od šejtana i snovi o onome o čemu čovjek misli. Ko usnije što ne voli, neka ustane, klanja i neka nikome ne govori o tome.***[285]

U dva *Sahiha* preneseno je od Ebu Katade, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Lijep san je od Allaha, a ružan od šejtana. Ko usnije nešto ružno neka pljucne tri puta na lijevu stranu i neka traži zaštitu od šejtana tako mu neće nauditi.***[286]

282 *Fethu el-Bari*, 3/28.
283 *Fethu el-Bari*, 3/29.
284 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 15/27.; Ibn-Madže, 2/1287.
285 *Buhari mea' el-Feth*, 12/404.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 15/21.
286 *Buhari mea' el-Feth*, 12/383.; Muslim, 15/16.

Analizom svih predaja dolazimo do zaključka da musliman u vezi sa snovima treba praktikovati nekoliko adaba. Ako je san lijep treba uraditi sljedeće:

- zahvaliti Allahu, azze ve dželle, na tom snu;
- radovati se;
- ispričati ga samo osobama koje voli a ne onima koje ne voli.

Ako je san ružan treba uraditi sljedeće:

- tražiti utočište kod Allaha, azze ve dželle, od zla tog sna i od šejtanovog zla;
- pljucnuti tri puta na lijevu stranu;
- nikome ga ne pričati;
- okrenuti se na drugu stranu;
- ustati i klanjati.

Prenijet ćemo ukratko šta je rekao Ibn-Hadžer, rahimehullah, u vezi s tim: *Učenjaci su spomenuli mudrost tih adaba. Traženje zaštite od zla sna je jasno, propisano je zbog svega ružnog. Traženje zaštite od šejtana je zbog toga što on donosi te snove kako bi rastužio i prestrašio čovjeka, što se jasno vidi iz nekih rivajeta hadisa. O pljuckanju kadija Ijad,* rahimehullah, *je rekao: To je naređeno kako bi se otjerao šejtan koji je i donio ružni san, ponizujući ga i ismijavajući. Određena je lijeva strana jer je ona za nečistoće i slično. Promjena strane je zbog optimizma da će se stanje promijeniti na bolje, dok je namaz naređen zbog obraćanja Allahu,* azze ve dželle, *i traženja pomoći od Njega putem namaza.*[287]

O riječima kojima se moli zaštita rekao je Ibrahim Nehai, rahimehullah: *Ko usnije ružan san kada se probudi neka prouči:* ***Euzu bi ma 'azet bihi melaiketullahi ve rusuluhu min šerri ru'jaje hazihi en jusibeni minha ma ekrahu fi dini ve dunjaje!*** *Utječem se Allahu onim čime su se utjecali Allahovi meleci i njegovi poslanici od zla ovog mog sna da mi se ne dogodi što ne volim u mom dunjaluku i vjeri!* Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Zabilježili su ga Seid ibn Mensur, Ibn Ebi Šejbe i Abdurezak,* rahimhumullah, *s vjerodostojnim lancima prenosilaca.*[288]

[287] *Fethu el-Bari*, 12/371.
[288] *Fethu el-Bari*, 12/371.

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Riječi **neće mu naštetiti** znače da je Allah,* azze ve dželle, *to učinio razlogom zaštite od loših posljedica tog sna, kao što je sadaku učinio sredstvom zaštite imetka i od raznih drugih nesreća.*[289]

Šejtan se smije onima koji zijevaju

Šejtan se smije onima koji zijevaju zbog toga što je zijevanje posljedica lijenosti i onaj ko zijeva u takvom stanju ne može ibadete obaviti na najbolji način. Šejtan se smije i zbog toga što osoba koja zijeva ne izgleda lijepo. Zbog svega, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Allah voli kihanje, a prezire zijevanje. Kada neko kihne i zahvali Allahu obavezan je svaki musliman koji ga čuje nazdraviti mu.***[290] ***Zijevanje je od šejtana, pa neka ga spriječi koliko može! A, kada kaže: Aaah!, šejtan se smije.***[291]

Prenio je Ibn-Madže, rahimhullah, u svom *Sunenu* od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada zijevate stavite ruku na usta i ne zavijajte, jer šejtan se tada smije.***[292]

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je u hadisu uporedio zijevanje koje nije spriječio sa psećim zavijanjem, odvraćajući od toga i prikazujući ružnoću tog postupka. Pas digne glavi, otvori usta i zavija, i čovjek kada pretjerano zijeva sličan mu je. I to nam otkriva razlog šejtanovog smijanja tom čovjeku, jer ga je pretvorio u igračku za sebe time što mu je izobličio izgled u tom stanju.*[293]

Prenio je Muslim, rahimhullah, u svom *Sahihu* od Ebu Seida el-Hudrija radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada zijevate stavite ruku na usta jer šejtan tada ulazi.***[294]

Rekao je Ibn Hadžer, rahimehullah: *Moguće je da se misli na pravi ulazak u čovjeka, iako šejtan kola čovjekom putem krvi ali nema moći nad njim sve dok spominje Allaha,* azze ve dželle. *Onaj ko zijeva, u tom trenutku ne*

289 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 15/18.
290 Islamsko nazdravljanje je dova: ***Jerhamukellah!*** *Allah ti se smilovao!* (op. prev.)
291 *Buhari mea' el-Feth,* 6/338.; Muslim, 18/122.
292 Rekao je Nevevi: *Zabilježio ga je Ibn-Madže,* 1/310. U lancu prenosilaca nalazi se Abdullah ibn Seid, za njega je imam Ahmed rekao, kako stoji u *Et-Tehzibu,* 5/237: *Slab prenosilac* - ***munkerul-hadis.***
293 *Fethu el-Bari,* 10/612.
294 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/122.; Darimi, 1/321.

spominje Allaha, azze ve dželle *i šejtan iskoristi tu priliku i uđe u njega. Postoji mogućnost da je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *ulaskom mislio na nadmoć nad čovjekom, jer onaj ko uđe u nešto obično ovlada time.*[295]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Učenjaci su rekli da je naređeno skriti, spriječiti zijevanje i staviti ruku na usta kako šejtan ne bi postigao svoj cilj, a cilj mu je izobličiti čovjeka, ući u njega na usta i ismijati ga.*[296]

Lijepo bi bilo ovdje navesti mursel predaju koju su prenijeli Ibn-Ebi Šejbe i Buhari, rahimehumullah, u svom djelu *Et-Tarih* od Jezida ibn Esamma, rahimehullah: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nikada nije zijevao.*[297]

Gdje šejtan provodi noć?

Preneseno je u dva *Sahiha* od Ebu Hurejre da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao, po Muslimovoj verziji: ***Kada se probudite izaperite nos tri puta!, jer šejtan provede noć u vašim nosnicama.***[298] Riječ ***haj-šum*** upotrijebljena u hadisu znači nos, ***istinsar*** je izbacivanje vode iz nosa nakon ušmrkavanja, čiji je cilj unutrašnje čišćenje nosa.

Rekao je kadija Ijad, rahimehullah: *Moguće je da Poslanikove,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *riječi:* ***...šejtan provede noć u vašim nosnicama.****, imaju bukvalno značenje. Nos je jedan od otvora u tijelo putem kojeg se može doći do srca. Postoji mogućnost da te riječi nisu bukvalnog, već prenesenog značenja. Vlaga i prašina koja se sakuplja u nosu je prljavština koja odgovara šejtanu.*[299]

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Hadis svojom vanjštinom ukazuje da se to dogodi svakom spavaču. Ali, moguće je da se odnosi samo na one koji se nisu zaštitili nikakvim zikrom pred spavanje, kao što se navodi u hadisu koji je prenio Ebu Hurejre,* radijallahu 'anhu, *u kojem stoji:* ***...čuvat će ga cijelu noć od šejtana.****, ili hadis o ajet-Kursiji u kojem stoji:* ***...neće ti se šejtan približiti.*** *Isto tako, postoji mogućnost*

[295] *Fethu el-Bari,* 10/612.
[296] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/123.
[297] *Fethu el-Bari,* 10/613.
[298] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 3/127.
[299] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 3/127.

da ti hadisi znače da se ne može približiti mjestu na kojem došaptava zle misli, srcu. Stoga bi boravak u nosu preko noći bio zbog dolaska do srca kad se probudi.[300]

Neki njegovi podli planovi

Prenio je imam Ahmed vjerodostojnim lancem prenosilaca od Ibn-Mesuda da je rekao: *Šejtan je kružio oko grupe ljudi koji su spominjali Allaha kako bi ih zavadio, ali nije mogao. Nakon toga, otišao je do grupe koja je govorila o dunjaluku zavadio ih je, čak su se i potukli. Oni koji su spominjali Allaha ustali su da ih rastave i tako su se razdvojili.*

Šejtan šalje svoje vojske da zavode ljude

Prenio je Muslim, rahimehullah, od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Iblis postavi svoje prijestolje na vodu i šalje svoje vojske da zavode ljude, najbliži njemu su oni koji najviše ljudi zavedu. Dolaze i govore mu šta su uradili, jedan kaže: Uradio sam to i to. On mu kaže: Ništa nisi uradio. Dođe drugi i kaže: Nisam ga pustio dok se nije rastao sa suprugom. On ga približi sebi i kaže: Da, ti!*** Ea'meš, rahimehullah, je rekao: *Mislim da je rekao da ga i zagrli.*[301]

Od Ebu Musaa el-Ešarija, radijallahu 'anhu, se prenosi da je rekao: *Kada osvane Iblis pošalje svoje vojske po Zemlji i kaže: Ko zavede muslimana stavit ću mu krunu na glavu! Jedan od njih mu kaže: Nisam pustio čovjeka dok nije razveo suprugu. Iblis mu kaže: Uskoro će se oženiti. Drugi kaže: Nisam ga pustio dok nije počinio blud. Iblis mu kaže: Dobar si. Treći kaže: Nisam ga pustio dok se nije napio. Iblis mu kaže: Dobar si. Četvrti kaže: Nisam ga pustio dok nije ubio drugog čovjeka. Iblis mu kaže: Ti, ti!*[302] Prenijeli su ga Ahmed i Ibn Hibban, rahimehumullah, a Albani, rahimehullah, ga je ocijeni vjerodostojnim.

[300] *Fethu el-Bari,* 6/343.
[301] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/107.
[302] *Es-Sahiha,* hadis br. 1280.

Vesvesa je dokaz šejtanove nemoći

Šejtan se sa nevjernicima poigrava kako hoće, vodi ih ka širenju nereda na Zemlji. Želi isto to i sa vjernicima ali ne može. Nije u stanju uraditi ništa više od vesvese. Kada su Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, upitali za vesvesu rekao je: ***To je znak jasnog imana.***[303]

Neki ljudi došli su Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i rekli: *Osjetimo nekada u sebi nešto, teško nam je o tome i govoriti.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Zar vi to osjećate!?*** Rekli su: *Da.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***To je znak jasnog imana.***[304]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *To je znak jasnog imana u oba hadisa znači da je ono o čemu ne možete ni govoriti znak jasnog imana. Smatrati velikim i strahovati od govora o tome, kamoli vjerovati u to, može samo osoba potpunog imana koja nimalo ne sumnja i nema dvoumica.*[305]

Vesvesa u namazu

Prenio je Muslim, rahimehullah, u svom *Sahihu* od Ebu el-'Alaa, radijallahu 'anhu, da je Osman ibn Ebi el-As, radijallahu 'anhu, došao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i rekao: *Šejtan se isprriječio između mene i mog namaza i učenja, smeta mi kad učim Kur'an.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***To je šejtan, zovu ga Hinzeb. Kada ga osjetiš traži utočište kod Allaha od njega i tri puta pljuni na lijevu stranu.*** Rekao je: *Uradio sam tako i otišlo je od mene.*[306]

Upozorenje:

Ovaj hadis Gazali, rahimehullah, je u svom djelu *Ihjau ulumi ed-din*[307] pripisao 'Amru ibn el-Asu, radijallahu 'anhu, u tome ga je slijedio dr. Es-Sejjid el-Džemili.[308] To je greška, pa budi oprezan.

303 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 2/153.
304 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 2/153.
305 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 2/154.
306 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 14/190.
307 Na 1387. stranici.
308 U knjizi *Es-Sihru ve tehdiru el-ervah*, str. 85.

U dva *Sahiha* preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada klanjate pride vam šejtan i ometa vas tako da zaboravite koliko ste klanjali. Kada to osjetite, učinite dvije sehvi sedžde dok sjedite.***[309]

Znaj da šejtan ometa klanjača na dva načina:

Prvo: putem vanjskih čula. Primjer za to je klanjač koji čuje viku i to ga ometa u namazu, ako u toku namaza ugleda nešto privlačno poput ukrasa i slično. Ovo se sprječava uklanjanjem svega što odvlači pažnju i klanjača ometa. Kada je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, obukao ogrtač sa nekim znakom na sebi koji mu je poklonio Ebu Džehm i klanjao u njemu nakon namaza ga je skinuo i rekao: ***Vratite ga Ebu Džehmu! Maloprije mi je privukla pažnju u namazu. Donesite mi ebdžanijski ogrtač što mi je dao Ebu Džehm!*** Muttefekun alejhi, prenosilac je Aiša, radijallahu 'anha.

Prenio je Nesai, rahimehullah, od Ibn Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, bio na minberu, na ruci nosio prsten i bacio ga, te je rekao: ***Odvratio mi je pažnju. Gledao sam malo u njega, malo u vas.***[310]

Zbog toga su učenjaci pokudili ukrašavanje džamija, jer odvraća pažnju klanjačima. Prenio je Ibn-Huzejme, rahimehullah, u svom *Sahihu* da je Omer, radijallahu 'anhu, naredio izgradnju džamija i rekao: *Zakloni ljude od kiše, i nipošto ne farbaj zidove u crveno ili žuto pa da bude smutnja ljudima!* Buhari, rahimehullah, je prenio ovu predaju bez lanca prenosilaca.[311] Imam Ahmed, rahimehullah, je rekao: *Ništa se ne piše u pravcu kible, jer zaokuplja klanjačevo srce.*[312]

Drugo: odvlačenje pažnje putem srca. Kome u srce uđe ljubav prema dunjaluku ne može se riješiti toga u namazu niti van namaza. Ko nešto zavoli često o tome misli. On klanja, stoji, sjedi, pregiba se, pada na sedždu ali srce mu je ispunjeno dunjalukom samo o njemu misli, šejtan ga vodi iz doline u dolinu, od jedne do druge misli. To je veliki šejtanov prilaz čovjeku, a toga je spašen samo onaj koga Allah, azze ve dželle, uputi. Jedini lijek za to je spoznaja bezvrijednosti dunjaluka, često učenje dove: ***Allahumme idžal ed-dunja fi ejdina ve la tedžalha fi kulubina!*** *Allahu moj, daj da nam dunjaluk bude u rukama, a ne u srcima!*, i

[309] *Buhari mea' el-Feth*, 3/104.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 5/75.
[310] Nesai, 8/195. Iraki je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*
[311] *Buhari mea' el-Feth*, 1/539.
[312] *El-Mugni*, 2/73.

sjećanje na Allahovu, azze ve dželle, veličinu kada staneš pred Njega, On je uništio faraone i Njemu su se poklonili nasilnici.

Zaborav je od šejtana

Rekao je[313] dr. El-Eškar, hafizahullah: *U to spada ono što je uradio sa Ademom, 'alejhi selam, neprestano ga je zavodio dok nije zaboravio naredbu svoga Gospodara:*

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا

A Adema smo još prije obavezali, pa on zaboravi i ne nađosmo kod njega odlučnosti![314]

Musaov, 'alejhi selam, pratilac rekao je Musau, 'alejhi selam:

فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَانِيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ

Ja sam zaboravio onu ribu - sam šejtan je učinio da je zaboravim, da ti je ne spomenem...[315]

Allah je zabranio Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegovim ashabima sjediti u društvu onih koji se ismijavaju s Allahovim, azze ve dželle, ajetima, ali ponekad zbog šejtana čovjek zaboravi šta njegov Gospodar želi od njega, pa s njima sjedi. Rekao je Allah, azze ve dželle:

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

Kada vidiš one koji se riječima Našim rugaju, neka si daleko od njih sve dok na drugi razgovor ne prijeđu. A ako te šejtan navede da zaboraviš, onda nakon što se sjetiš, ne sjedi s ljudima nasilnicima.[316]

Allahov, azze ve dželle, vjerovjesnik Jusuf, alejhi selam, zamolio je zatvorenika, za koga je mislio da će biti spašen pogubljenja i da će se vratiti u službu kralju, da spomene njegov slučaj pred njim. Šejtan je učinio

[313] *Alemu el-džinni ve eš-šejatin*, str. 70.
[314] *Ta-ha*, 115.
[315] *El-Kehf*, 63.
[316] *El-En'am*, 68.

da taj čovjek zaboravi spomenuti Jusufa, 'alejhi selam, pred vladarom te je ostao još nekoliko godina u zatvoru. O tome je Allah, azze ve dželle, rekao:

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ

A onome od njih dvojice za kojeg je znao da će spasen biti reče: Spomeni me gospodaru svome!, ali šejtan učini te on zaboravi da ga spomene gospodaru svome, i Jusuf ostade u tamnici nekoliko godina.[317]

Kada šejtan potpuno ovlada čovjekom učini da čovjek zaboravi potpuno Allaha, subhanehu ve te'ala. Rekao je Allah, subhanehu ve te'ala:

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

Njima je ovladao šejtan i učinio da zaborave spominjati Allaha, oni su šejtanova stranka, a zbilja, oni iz stranke šejtanove, gubitnici su pravi.[318]

Ajet se odnosi na licemjere, na to ukazuje ajet prije ovoga u istoj suri.

Put do sjećanja na Allaha, azze ve dželle, je zikr, on tjera šejtana. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao:

وَاذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ

A kada zaboraviš, spomeni Gospodara svoga...[319]

Širenje neprijateljstva među ljudima

To je jedan od šejtanovih podlih ciljeva, dolazi do njega na svaki način ne birajući sredstva. U ta sredstva spada alkohol jer oduzima razum i pravilno rasuđivanje. Šejtan lahko ovlada pijanim čovjekom i vodi ga kamo želi. Prenio je Bejheki, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca da je Osman ibn Affan, radijallahu 'anhu, rekao: *Klonite se alkohola on*

[317] *Jusuf*, 42.
[318] *El-Mudžadela*, 19.
[319] *El-Kehf*, 24.

je izvor svakog zla. Prije vas živio je jedan čovjek, osamio se i samo ibadetio. Svidio se jednoj nemoralnoj ženi. Ona je poslala sluškinju da ga pozove kao svjedoka kod nje. Ušao je s njom i na koja je vrata ušao zatvorila bi za njim. Našao se u prostoriji u kojoj je bila lijepa žena, pored nje dječak i boca alkohola. Rekla mu je: Tako mi Allaha, nisam te zvala zbog svjedočenja, već da spavaš sa mnom, ili ubiješ ovo dijete, ili popiješ ovaj alkohol. Dala mu je jednu čašu, a on je rekao: Dajte mi još!, neprestano je pio dok nije spavao s njom i ubio dijete.[320]

U ta sredstva spada i kockanje, jer ono uzrokuje neprijateljstvo i mržnju. U to se ubrajaju kipovi koji su obožavani mimo Allaha, azze ve džele. Oni su najveće šejtanovo sredstvo za ovladavanje čovjekom, s takvima se igra kao djeca s loptom. U ta sredstva spadaju i strelice, njima su gatali u džahilijetu. U našem vremenu to odgovara horoskopu ili nasumičnom otvaranju Kur'ana potom na koji ajet padne pogled smatra to svojom srećom!

Sve su to šejtanska djela i Allah, azze ve džele, nas je upozorio na njih:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالأَنصَابُ وَالأَزْلاَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٩٠) إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاء فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللهِ وَعَنِ الصَّلاَةِ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ (٩١)

O vi koji vjerujete, vino, kocka, kumiri i strelice za gatanje odvratne su stvari, šejtanovo djelo; zato se toga klonite, da biste postigli što želite. Šejtan želi pomoću vina i kocke unijeti među vas neprijateljstvo i mržnju i od sjećanja na Allaha i obavljanja namaza odvratiti vas. Pa, hoćete li se okaniti?[321]

Od tih sredstava je i riječ. Ponekad se pogrešno protumači i uzrokuje neprijateljstvo i mržnju. Zato nam je Allah, subhanehu ve te'ala, naredio da govorimo samo lijepe riječi:

وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا

[320] *Tefsir Ibn-Kesir,* 2/97. Ibn-Kesir je lanac prenosilaca te predaje ocijenio je vjerodostojnim.
[321] *El-Maide,* 90 i 91.

Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi - jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima, šejtan je, doista, čovjekov otvoreni neprijatelj.[322]

Rekao je Sejjid Kutb, rahimehullah: *Ajet:*

وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُوا۟ ٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ

Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi...,

je općeg značenja i odnosi se na svaku priliku. Uvijek treba koristiti odabrane riječi da se kažu. Tako će se zaštititi od šejtanovog upropaštavanja međusobne ljubavi. Šejtan posije razdor među braćom nesmotrenom grubom riječju, koja uzrokuje ružan odgovor. I, odjednom, ljubav i slogu pomuti raskol, pa zahlađenje odnosa, potom neprijateljstvo. A, lijepa riječ zacjeljuje otvorene rane na srcu i spaja ljude u plemenitoj ljubavi.[323]

Ako pređemo na govor o poslaničkim manirima vidjet ćemo da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zatvorio svaki prolaz kroz koji je šejtan mogao ući.

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Neka niko od vas ne upire oružje u svoga brata, jer ne znate, možda šejtan pokrene njegovu ruku, pa dopadnete džehennemske provalije.***[324]

Rekao je u hadisu koji su zabilježili Buharija i Muslim, rahimehumullah, od Adija ibn Hatima, radijallahu 'anhu: ***Čuvajte se Džehennema, makar sa pola hurme, ako ni to nemate onda sa lijepom riječju.***[325]

Sve je to propisano kako bi se zatvorila velika šejtanska vrata, spriječilo zavađanje muslimana i među njima širenje nereda.

Preneseno je od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Šejtan je izgubio nadu da će ga obožavati klanjači na arapskom poluostrvu, ali pokušava da ih zavadi.***[326]

---

322 *El-Isra*, 53.
323 *Fi zilali el-Kur'an*, 4/2234.
324 *Buhari mea'el-Feth*, 13/23. *Muslim bi šerhi Nevevi*, 16/170.
325 *Buhari mea'el-Feth*, 3/283; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 7/101.
326 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 17/156.

Gdje je šejtan u ljudskom tijelu

Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Šejtan kruži čovjekom putem krvi.***[327] U drugoj predaji stoji: ***Šejtan dolazi kod čovjeka dokle dolazi krv.***[328] Rekao je Ibn Hadžer, rahimehullah: *Neki smatraju da hadis treba shvatiti bukvalno, i da mu je Allah,* azze ve dželle, *to omogućio. Drugi smatraju da je to aluzija na njegove brojne pokušaje zavođenja, zbog snažne veze i nerastajanja kao da je poput krvi.*[329]

Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma, je rekao: *Šejtan napada čovjekovo srce, kada zaboravi i bude nemaran nagovara ga na zlo, a kada spomene Allaha,* subhanehu ve te'ala, *povuče se.*[330]

Iz toga možemo zaključiti da šejtan može prodrijeti u ljudsko tijelo, i izabire srce za mjesto boravka. Srce je vođa, a ostali dijelovi tijela njegovi podanici, pa ako pokori njega pokore se i ostali dijelovi tijela. U tom kontekstu Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***U tijelu ima jedan organ, ako je zdrav zdravo je cijelo tijelo, a ako je loš loše je cijelo tijelo. To je srce.***[331] Međutim, postoje srca okružena zidovima imana, tvrđavom bogobojaznosti, čuvaju ih stražari zikra. Šejtan u njih može ući samo nakratko krišom, a kada uđe stražari zikra ga protjeraju poniženog van tvrđave.

Imanska snaga slabi šejtana

Zabilježili su imami Buhari i Muslim, rahimehumullah, od Sa'da ibn ebi Vekkasa, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao Omeru, radijallahu anhu: ***Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, kada god te je šejtan sreo da ideš jednim putem on je skrenuo na drugi put.***[332]

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah,: *U hadisu je velika Omerova,* radijallahu 'anhu, *odlika, što podrazumijeva da šejtan ne može ovladati njime. To ne*

[327] *Buhari mea' el-Feth,* 4/282; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/155.
[328] *Buhari mea' el-Feth,* 4/278; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/157.
[329] *Fethu el-Bari,* 4/280.
[330] *Tefsir Ibn-Kesir,* 4/575.
[331] *Buhari mea' el-Feth,* 1/126; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 10/28.
[332] *Buhari mea' el-Feth,* 6/339; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 15/165.

znači da je bezgrešan, jer hadis samo znači da šejtan ne želi ići istim putem kao on, a to nije prepreka da mu donosi zle misli koliko je u stanju. Neko može reći da se nedonošenje loših misli Omeru, radijallahu 'anhu, *od strane šejtana razumije iz podudarnog razumijevanja teksta, jer ako ne ide istim putem kao on onda je preče da ne dolazi u dodir s njim donoseći mu zle misli. Stoga je moguće da je sačuvan od šejtana. U Hafsinom,* radijallahu 'anha, *rivajetu prenesenom u Mu'džemu el-evsatu od Taberanija,* rahimehullah, *stoji:* ***Šejtan padne na lice kada sretne Omera otkako je primio islam.***[333]

Vidi, brate muslimanu, kako imanska snaga utječe na šejtana, do te mjere da se boji i bježi.

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Sreli se vjernikov i nevjernikov šejtan. Nevjernikov šejtan je bio počešljan, ugojen i obučen, a vjernikov mršav, raščupan, prašnjav i bez odjeće. Nevjernikov šejtan upita vjernikovog: Što si tako mršav? Ja sam - reče - s čovjekom koji kada jede spomene Allaha i ja ostanem gladan, kada pije spomene Allaha i ja ostanem žedan, kada se oblači spomene Allaha i ja ostanem bez odjeće, kada se češlja spomene Allaha i ja ostanem raščupane kose. Na to nevjernikov šejtan reče: Ja sam s čovjekom koji ništa od toga ne radi i ja s njim jedem, pijem i oblačim se.*

Prenio je Ibn-Ebu ed-Dunja, rahimehullah, od Kajsa ibn Hadžadža, rahimehullah, da je rekao: *Moj šejtan je rekao: Kada sam ušao u tebe bio sam kao deva, sada sam u tebi kao vrabac. Upitao sam: Zašto? Rekao je: Topiš me Kur'anom.*

Jedan Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, ashab kaže da je jahao s Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, na jednom magarcu, magarac se spotakao pa sam rekao: *Neka propadne šejtan!* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Nemoj govoriti neka propadne šejtan, jer kada kažeš neka propadne šejtan on se uzoholi i kaže savladao sam ga svojom snagom. A, ako kažeš bismillahi ponizi se i bude manji od mušice.***[334]

333 *Fethu el-Bari*, 7/47.

334 *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 5/276. Munziri je rekao da ga je prenio Ahmed dobrim lancem prenosilaca.

Šejtanske frule

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Zvona su šejtanske frule.***[335]

Pošto su šejtani sa onima koji u svom društvu imaju zvona meleci se udaljuju od njih. Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Meleci nisu sa društvom koji imaju zvono ili psa sa sobom.***[336]

Šejtan liže jezikom poput psa

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, preneseno je da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Šejtan ima veoma razvijena čula i liže jezikom poput psa, zato ga se pripazite! Ko zanoći sa masnim rukama pa ga nešto zadesi neka ne kori nikog osim sebe.***[337]

U Musimovom, rahimehullah, *Sahihu* preneseno je od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Šejtan prisustvuje svemu što radite, čak i kad jedete. Zato, ako vam ispadne zalogaj uklonite s njega neprijatnosti i pojedite ga, ne ostavljajte ga šejtanu! I, kada završite s jelom poližite prste, jer ne znate u kojem dijelu hrane je berićet!***[338]

U oba *Sahiha* preneseno je od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada završite jelo nemojte brisati ruku dok je ne poližete ili date nekom da je poliže.***[339]

---

[335] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/94.

[336] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/94.

[337] Tirmizi, 3/190, i Hakim oba putem Jakuba ibn el-Velida el-Medenija. O njemu je rekao Ibn-Hadžer u svom djelu *Et-Tehzib,* 2/377: *Ahmed i još neki su ga proglasili lažovom.* Munziri u djelu *Et-Tergib* je rekao: *Međutim, prenijeli su ga i Bejheki, Begavi i drugi putem Zuhejr ibn Muavije od Suhejla ibn ebi Saliha od Ebu Hurejre. Begavi ga je ocijenio dobrim - hasen. I, to je tačno.* Prenio ga je i Ebu Davud, 3/366, putem Ahmeda ibn Junusa.

[338] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/207.

[339] *Buhari mea' el-Feth,* 9/577. *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/203.

Pijace su šejtanova bojišta

Rekao je Selman, radijallahu 'anhu: *Ako možeš, ne ulazi prvi na pijacu, i ne budi posljednji koji će iz nje izići! Pijaca je šejtanovo bojno polje i tu podigne svoju zastavu.*[340]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Uporedio je pijacu i šejtanove postupke i odnos prema ljudima na pijaci sa bojištem zbog brojnih neistina, prevara, pronevjera, lažnih zakletvi, neispravnih ugovora, nepravednog podizanja cijene, kupovine na kupovinu drugog, prodaje na prodaju drugog, cjenkanja dok se drugi cjenka, zakidanja na vagi. Riječi „tu podigne svoju zastavu" znače da se tu stacionirao i da je oko sebe okupio svoje pomagače kako bi zavadili ljude i naveli ih na prethodno navedene loše postupke. To je domen djelovanja njega i njegovih pomagača.*[341]

[340] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 16/7.
[341] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 16/7.

ŠEJTANOVI PRILAZI LJUDSKIM SRCIMA
KAKO IH KVARI

Važnost srca

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Srce je za ostale dijelove tijela kao vladar koji upravlja vojskom koja mu se u svemu pokorava i koji je koristi za šta želi. Svi dijelovi tijela su mu potčinjeni, podređeni i od njega poprimaju uputu ili zabludu i slijede ga u namjerama i odustajanjima od namjera. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Uistinu, u tijelu ima jedan organ, ako je dobar dobro je cijelo tijelo.***[342] *Znači, on vlada dijelovima tijela a oni samo slušaju i pokoravaju se njegovim uputstvima i ne mogu uraditi ništa bez njegove namjere i želje. A, on je odgovoran za sve njih jer je svaki čuvar odgovoran za svoje stado.*[343]

Srce je ono koje snosi iskušenja i ispite. Preneseno je od Huzejfe ibn el-Jeman, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Srca će biti izložena iskušenjima kao hasura, štap po štap, pa koje ih srce upije ostat će na njemu crna tačka, a koje odbije bit će bijelo, tako da će biti samo dvije vrste srca: bijelo kao ravna stijena, neće mu naštetiti smutnje dok je nebesa i Zemlje, i crno srce, kao iskrivljeni ćup, ne zna za dobro niti zna za zlo, osim po svome nahođenju.***[344]

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je uporedio izloženost postepenim smutnjama sa grančicama hasure koje se redaju jedna na drugu. Podijelio je srca nakon tih smutnji na dva dijela: srce koje upije smutnje kao spužva vodu i na njemu ostane crna tačka, takvo srce neprestano upija smutnje sve dok ne postane potpuno crno i zaluta i to znače Poslanikove riječi: poput izvrnutog ćupa. Kada postane crno i izvrnuto od te dvije osobine nastanu dvije opake, za njega upropaštavajuće, bolesti: jedna je neraspoznavanje dobra i zla, tako da ne zna šta je dobro a šta loše, u nekim slučajevima ta bolest može uzeti toliko maha da dobro smatra lošim a loše dobrim, sunet novotarijom i novotariju sunnetom, istinu neistinom i neistinu istinom. Druga je izgrađen odnos prema sunnetu na osnovu svojih strasti, i postupanje po svom nahođenju. Bijelo srce u kojem je iman jasan i svijetao kada bude izloženo smutnjama odupre se i odbije ih i još se pojača svjetlo, sjaj i snaga. Smutnje kojima je izloženo srce izazivaju bolesti srca, to su smu-*

---

342 *Buhari mea' el-Feth,* 1/126; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 10/28.

343 *Igasetu el-lehfan,* 1/5.

344 Muslim, 2/171.

tnje strasti i smutnje sumnji, smutnje nasilja i zablude, grijeha i novotarije, nepravde i neznanja. Prva smutnja uzrokuje neispravnost namjera a druga neispravnost znanja i vjerovanja.[345]

Zbog toga je musliman dužan paziti na svoje srce, shvatiti šta se s njim dešava i voditi računa o upućivanja vazova svom srcu s vremena na vrijeme. I, mora znati da od njegove čistote zavisi njegova vječna sreća, a od pokvarenosti nesreća i gubitak.

Znaj, kad god iman i ubjeđenje ojačaju u srcu, pojača se svjetlo kojim razlikuje uputu od zablude i istinu od neistine. Preneseno je od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Postoje četiri vrste srca: Čisto, neiskvareno srce u kojem je svjetlo poput svjetiljke, umotano srce svezanog omota, izokrenuto srce i prevrtljivo. Prvo srce, čisto je vjerničko srce koje svijetli, umotano srce je srce nevjernika, izvrnuto srce je srce munafika koje je saznalo potom poreklo, prevrtljivo srce je srce u kojem se nalazi i nifak i iman, iman u njemu je poput bilja koje raste vodom, a nifak je kao rana koju hrani gnoj, pa koje nadjača takvo bude i srce..***[346]

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Poslanikove,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *riječi* ***čisto neiskvareno srce*** *znače da je vezan samo za Allaha,* azze ve dželle *i Njegovog Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *spašeno i udaljeno od svega što nije Istina. U njemu je svjetlo odnosi se na imansko svjetlo.* ***Neiskvarenošću srca*** *ukazao je na nepostojanje smutnji neistine i zablude u njemu. Svjetlo u njemu je svjetlo imana i znanja. Srce u omotu je nevjernikovo srce, jer je on prekriven i spriječen od dolaska istine i znanja do njega, kao što je Allah,* azze ve dželle, *rekao za jevreje:*

وَقَالُواْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَل لَّعَنَهُمُ اللهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلاً مَّا يُؤْمِنُونَ

I, oni govore: Srca naša su zastrta! A nije tako, nego je Allah njih prokleo zbog nevjerovanja njihova,[347]

To je srce koje je umotano u svoju ovojnicu. Taj omot je katanac koji je Allah, azze ve dželle, *stavio na njihova srca kao kaznu zbog odbijanja i neprihvatanja Istine i Njegovih riječi. Taj omot je nevjernicima katanac na srcima, čep u ušima i sljepilo u očima. On je neprozirni zastor na njihovim očima. Rekao je Allah,* azze ve dželle:

[345] *Igasetu el-lehfan,* 1/12.
[346] Ahmed, Taberani u *Es-Sagiru.*
[347] *El-Bekare,* 88.

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا
(٤٥) وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا

A kada učiš Kur'an, između tebe i onih koji u onaj svijet ne vjeruju Mi zastor nevidljiv stavimo. A na srca njihova pokrivače da ga ne bi razumjeli, i gluhim ih učinimo.[348]

Kada se ljudima takvih srca spomene jednoća u obožavanju i jednoća u slijeđenju oni se ne obazirući okrenu. ***Izokrenutim srcem*** *ukazao je na munafičko srce, kao što je Uzvišeni rekao:*

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُم بِمَا كَسَبُوا

Zašto se podvajate kada su u pitanju licemjeri koje je Allah vratio u nevjerstvo zbog onoga što su sami zaslužili?...[349]

Znači, zbog njihovih djela vratio ih je u nevjerstvo u kojem su i bili. To su najgora i najlošija srca. Smatraju neistinu istinom i prijateljuju s njenim pripadnicima, a istinu neistinom i neprijatelji su njenim pripadnicima. Nek nam je Allah, azze ve džellе, *na pomoći. Ukazao je na srce u kojem se iman nije dovoljno dobro smjestio i nije zasjao punim sjajem riječima* ***srce u kome se nalaze dvije materije.*** *To se srce nije u potpunosti posvetilo Istini s kojom je Allah,* azze ve džellе, *poslao Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *u njemu se nalazi iman ali i imanska suprotnost- kufr. Tako da je nekada bliže imanu, a nekada kufru. Koja materija nadvlada, takvo i bude.*[350]

Iz svega toga možemo zaključiti da je izvor svih djela srce, ono je vođa a tijelo vojska koju ono usmjerava kuda hoće. Rekao je[351] Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Iblis, Allahov neprijatelj, se, znajući da je srce glavni organ i osnova svega, na njega obrušio vesvesama, raznim strastima, uljepšavanjem stanja i djela koja odvode od Istine, približio mu brojna sredstava koja ga odvode do zablude i udaljuju od upute. Postavio je brojne zamke i smicalice, ako se spasi od njih neće se spasiti od prepreka i smetnji na tom putu. Nema spasa od njegovih zamki i smicalica osim u traženju stalne pomoći od Allaha,* azze ve džellе, *protiv njega,*

[348] *El-Isra,* 45 i 46.
[349] *En-Nisa,* 88.
[350] *Igasetu el-lehfan,* 1/12.
[351] *Igasetu el-lehfan,* 1/6.

djela koja vode Allahovom, azze ve dželle, *zadovoljstvu, okretanju Njemu u svim pokretima i smirajima i ponizno obožavanje Allaha,* azze ve dželle, *što predstavlja ono najbolje što čovjek može uraditi da bi ušao u značenje ajeta:*

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

Nad Mojim robovima nećeš imati vlasti.[352]

Ova genitivna veza je granica između šejtana i čovjeka, postizanje toga je produkt obožavanja Gospodara svjetova, i čvrsto ubjeđenje i iskrenost u srcu. Kada se srce preda obožavanju Allaha, azze ve dželle *i iskrenosti prema Njemu postane blisko Allahu,* azze ve dželle *i odnosi se na njega izuzetak u ajetu:*

إِلاَّ عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ

Osim Tvojih odabranih robova od njih.[353]

Čistota i iskrenost srca uzdiže čovjeka na visoke stepene. Prenio je Ibn-Madže, rahimehullah, od Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Allahov Poslaniče, ko su najbolji ljudi?* Rekao je: ***Svaki vjernik mahmum srca.*** Upitaše: *Šta je to mahmum srce?* Rekao je: ***To je bogobojazno i čisto srce u kojem nema prevare, nasilja, pronevjere, zavisti i zlobe.***[354]

Na koji način donosi vesvese?

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Vesvesa je u osnovi skriveni pokret ili nečujan glas koji se ne mogu osjetiti pa se od njih ne može sačuvati. Stoga je vesvesa skriveno dostavljanje do osobe glasom koji čuje samo ta osoba ili bez glasa kao što šejtan donosi vesvese čovjeku...*[355]

Također je o vesvesi rekao sljedeće: *Vesvesa je početak odluke, u srcu ne bude želje za zlom i grijehom pa vesvesom pomisli na grijeh, potom razmišlja o njemu i sve ga više želi dok ne postane strast, nakon toga uljepšava mu taj grijeh i donosi lijepe misli o njemu tako da ga poželi toliko da ga odluči uraditi. Potom neprestano želi uraditi taj grijeh, misli o njemu, želi ga i samo*

[352] *El-Isra*, 65.
[353] *El-Hidžr*, 40.
[354] Ibn-Madže, 2/1409.; Rekao je Iraki u djelu *Tehridžu el-Ihja*, 1364: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*
[355] *Et-Tefsuru el-kajjim*, str. 600.

o njemu misli tako da zaboravi njegovu štetnost i loše posljedice, isprijeći se između njega i viđenja toga, pred njim bude samo slika tog grijeha i nasladivanje njime, zaboravi na sve što je iza toga. Tada odluka da počini grijeh postane konačna i čvrsta i srce još više poželi taj grijeh te pošalje svoju vojsku u potragu za tim grijehom, a šejtan pošalje ispomoć ako zakažu da ih pokrenu, ako ustuknu da ih poguraju, kao što je Allah, subhanehu ve te'ala, *rekao:*

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا

Zar ne vidiš da Mi šejtane na nevjernike šaljemo da ih što više na zlo navraćaju?[356]

To jest kad se umore ili ustuknu oni ih podstaknu. I tako neprestano čovjeka vode u grijeh spletkareći i postavljajući zamke.

Iblis se zadovoljio da grešnicima bude vodič. On je odbio na sedždu pasti njihovom ocu Ademu, 'alejhi selam i nimalo mu nije na čast i ne čini ga većim to što je vodič svima koji su nepokorni Allahu, azze ve dželle, kao što su neki rekli o tome u stihovima:

Čudim se Iblisovoj zabludi
i odvratnoj oholosti nakon toga

Zalutao je zbog sedžde Ademu
a, njegovo potomstvo u grijeh vodi

Vesvesa je osnova svakog grijeha i nesreće.

Na koji način šejtan prilazi čovjeku?

Rekao je Ibn el-Dževzi, rahimehullah: *On zavodi ljude samo onoliko koliko može, nekog više nekog manje, zavisno od njihove budnosti i nemara, znanja i neznanja. Znaj, srce je kao tvrđava opasana zidovima, zidovi imaju vrata i otvore - prozore, nastanjuje je razum a meleci obilaze i navraćaju u tu tvrđavu. Pored tvrđave nalazi se prazan prostor u kojem nesmetano dolaze strast i šejtan. Rat neprestano traje između onih u tvrđavi i onih na praznom prostoru. Šejtani neprestano kruže u potrazi za nesmotrenosti čuvara i traže način kako da*

[356] *Merjem*, 83.

uđu u tvrđavu. To zahtijeva od čuvara poznavanje svih vrata i otvora za koja je zadužen i ne smije biti nemaran ni trenutak jer neprijatelj je stalno spreman. Neki čovjek je upitao Hasana Basrija, rahimehullah: *Spava li Iblis? Rekao je: Kada bi spavao odmorili bi se. Ta tvrđava je obasjana zikrom i imanom, u njemu se nalazi čisto ogledalo u kojem se vidi sve što prođe ispred njega, tako da prvo što šejtan uradi u svom prostoru je izazivanje dima u velikim količinima tako da pocrne zidovi i zamagli ogledalo. Neprijatelj neprestano navaljuje, nekada navali i uđe u tvrđavu ali ga čuvari istjeraju, ponekad upadne u tvrđavu i napravi nered, ponekad se zbog nemara čuvara zadrži. Ponekad zapušu vjetrovi koji raznose dim te zidovi pocrne i ogledalo zamagli te šejtan neprimjećeno prođe. Ponekad se dogodi da čuvar bude ranjen, zarobljen i iskorišten u šejtanove svrhe, pa i on smišlja zamke koje su u skladu sa prohtjevima osobe i pomaže u tome, možda postane i poznavalac zla. Jedan dobri prethodnik je rekao: Vidio sam šejtana i rekao mi je: Sretao sam ljude i učio ih, sada ih srećem i ja učim od njih. Dogodi se da šejtan napadne inteligentnu i pametnu osobu, koja u sebi ima skrivene prohtjeve i on mu ih otkrije, tada se ta osoba zabavi razmišljanjem o tome i obuzme ga. Najjača stega za zarobljenika je neznanje, osrednje snage su prohtjevi a najslabiji nemar. A, sve dok rob na sebi nosi oklop imana strijele neprijatelja neće biti smrtonosne za njega.*[357]

Nakon toga je naveo predaju od El-Ea'meša, rahimehullah, sa svojim lancem prenosilaca da je rekao: *Pričao nam je čovjek koji je razgovarao sa džinima da su džini rekli: Najteže nam je sa onima koji se drže Sunneta, a s onima koji slijede svoje prohtjeve mi se poigravamo.*

Znaj, brate moj muslimanu, šejtan ulazi samo u srca u kojima nema zikra, bogobojaznosti, iskrenosti, čvrstog ubjeđenja. On u takva srca unosi svoje vesvese koje zateknu prazno srce i smjeste se u njega, kao što pjesnik reče:

Dođe mi njena ljubav kad ne znadoh šta je ljubav
srce mi je bilo prazno pa se smjestila

Međutim, kada je srce ispunjeno imanom, oklopljeno bogobojaznošću, zaštićeno zikrom tada šejtan nad njim nema vlasti i nema puta do njega. Ali, velika je nevolja kada je srce ispunjeno raznim strastima i prohtjevima, to je snaga šejtanova, tada ga nije moguće odbiti. To je poput gladnog

[357] *Telbis Iblis*, str. 38.

psa koji je prošao pored čovjeka pred kojim je meso, kad god ga potjera on ne odlazi, ali kada skloni meso ispred sebe pas izgubi nadu i ode. Isto je i sa osobom čije je srce puno strasti, prvo ga mora očistiti, potom napuniti bogobojaznošću i kada u takvom stanju kaže: *Utječem se Allahu od prokletog šejtana!*, on ode i udalji se. Ko shvati ovo jasno mu je zašto učenje istiaze ne pomaže mnogim ljudima. Istiaza ne štiti od šejtana ako srce onoga ko je uči nije prazno od šejtanove hrane i napunjeno imanom i bogobojaznosti:

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ

Oni koji se Allaha boje, čim ih dodirne sablazan šejtanska, sjete se, i odjednom dođu sebi.[358]

Ajet se odnosi samo na bogobojazne.

Faze šejtanovog zavođenja

Šejtan neprestano slijedi i čovjeka zavodi sve dok ga ne zavede, pokvari i priključi svojoj propaloj stranci. Ibn el-Kajjim, rahimehullah, je sakupio faze šejtanovog zavođenja:

Prva faza:

Odvođenje u kufr, širk i neprijateljstvo prema Allahu, subhanehu ve te'ala i Njegovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem. Kada to uspije uraditi s čovjekom prestane i odmori se od njega. To je prvo što od čovjeka želi i stalno se trudi da to dobije, kada to postigne priključi ga svojoj vojsci i postane Iblisov pozivač i zamjenik.

Druga faza:

Uvođenje novotarija. To mu je draže od grijeha i nepokornosti, jer je šteta novotarije prelazna na druge i grijeh od kojeg se ne čini pokajanje, suprotna je poslaničkom pozivu te poziva u nešto u što oni nisu pozivali. Novotarije su vrata kufra i širka. Kada navede čovjeka na novotariju i postane novotar postaje njegov zamjenik i pozivač. A, ako ga ne uspije uvesti u ovu

[358] *El-Ea'raf*, 201.

fazu i čovjek bude od onih kojima je Allah, subhanehu ve te'ala, podario slijeđenje Sunneta i suprotstavljanje novotariji, počinje sa sljedećom fazom.

Treća faza:

Razni veliki grijesi. On se veoma trudi uvesti čovjeka u ovu fazu, naročito ako je učenjak kojeg ljudi slijede kako bi rastjerao ljude oko njega. Nakon toga se potrudi proširiti vijest o tom grijehu i podstakne neke da umjesto njega raznose te vijesti misleći da se time približavaju Allahu, subhanehu ve te'ala, ne znajući da time čine uslugu Iblisu i zamjenjuju ga:

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

One koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine, čeka teška kazna i na ovom i na onom svijetu...[359]

Ajet prijeti onima koji vole da se o vjernicima šire loše glasine, a kako je tek kada oni sami preuzmu na sebe širenje takvih glasina, ne iz želje za dobro muslimana, nego iz pokornosti Iblisu zamjenjujući ga. Iblis sve to radi da rastjera ljude od učenih ljudi i da se ne okoriste njihovim znanjem. Grijesi tog učenog čovjeka, makar bili do neba, manji su od njihovih grijeha i kada se pokaju, Allah, subhanehu ve te'ala, prihvata njegovo pokajanje, dok su njihovi grijesi nepravda vjernicima, traženje njihovih propusta iz želje da ih osramote. Allah, subhanehu ve te'ala, je u zasjedi, i zna šta ko nosi u srcu i u dubini duše. Ako ne uspije u ovoj fazi, pokušava uvesti čovjeka u sljedeću fazu.

Četvrta faza:

Mali grijesi, kada se nakupe, mogu čovjeka uništiti. Imam Ahmed, rahimehullah, prenio je od Sehla ibn Sada, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čuvajte se grijeha koje omalovažavate! Njihov primjer je kao primjer ljudi koji odsjednu u nekoj dolini pa svi donesu po grančicu i nanesu dovoljno da ispeku hljeb. Uistinu, kada***

---

359 *En-Nur*, 19.

čovjek radi takve grijehe unište ga.[360] Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je dobar.*

Zabilježili su Darimi i Ibn-Madže, rahimehumullah, od Aiše, radijallahu 'anha, da joj je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Nipošto ne potcjenjuj grijehe, jer se za sve odgovara.***[361]

Prenio je Ibn-Musa, rahimehullah, u djelu Ez-Zuhd od Ebu Ejjuba el-Ensarije, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Neki ljudi rade dobra djela i pouzdaju se u njih a zaborave na male grijehe pa kada sretne Allaha,* subhanehu ve te'ala, *bude njima okružen, a neki rade loša djela i strahuju zbog njih i kada sretne Allaha,* subhanehu ve te'ala, *bude siguran.*[362] Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Ako ne uspije uvesti ga u ovu fazu, pokuša u sljedeću.*

Peta faza:

Rad dozvoljenih djela za koje nema kazne niti nagrade, samo da izgubi vrijeme koje je mogao iskoristiti u djela za sevap. (Dodajem da su ta dozvoljena djela: mnogo spavanja, jela, pića, odijevanja, beskorisna noćna sijela.) Ako ne uspije zavesti čovjeka u ovoj fazi i bude od onih koji čuvaju svoje vrijeme, znaju vrijednost svojih izdisaja i udisaja i da ih čeka uživanje ili patnja, pređe na sljedeću fazu.

Šesta faza:

U ovoj fazi šejtan pokušava čovjeka navesti da radi dobra djela manje vrijednosti, te mu ih uljepšava i podstiče na njih. Vrlo malo ljudi primijeti ovu vrstu zavođenja, ljudi obično kada osjete snažan nagon da urade neko dobro djelo za koje ne sumnjaju da je pokornost i da približava Allahu, subhanehu ve te'ala, nije im ni na kraj pameti da bi to moglo biti od šejtana jer šejtan ne naređuje dobro, smatrajući da je to dobro i da je taj nagon od Allaha, subhanehu ve te'ala. Ti ljudi nisu krivi za to jer ne znaju da šejtan podstakne na sedamdeset dobrih djela kako bi naveo čovjeka na jedno loše ili da uradi djelo manje vrijednosti. To se može primijetiti samo

360 *Fethul-Bari*, 11/329.

361 Darimi, 2/303.; Ibn-Madže, 2/1417.; Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u zbirci vjerodostojnih hadisa pod brojem 513.

362 *Fethu-l-Bari*, 11/330.

svjetlom koje Allah, subhanehu ve te'ala, ubaci u čovjekovo srce koje je zaslužio dosljednim slijeđenjem Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, vođenjem računa o vrijednosti dijela i o tome koliko su draga Allahu, subhanehu ve te'ala i korisna za čovjeka i iskrenija prema Allahu, subhanehu ve te'ala, dosljednija Poslanikovom, sallallahu 'alejhi ve sellem, sunnetu, Kur'anu i korisnija svim vjernicima, učenim i neukim. To mogu dokučiti samo Poslanikovi, sallallahu 'alejhi ve sellem, nasljednici i zamjenici u ummetu. Većini ljudi je to uskraćeno i ne misle o tome, a Allah, subhanehu ve te'ala, daje svoje blagodati kome hoće. Ako ne uspije zavesti čovjeka ni u jednoj spomenutoj fazi okrene na njega svoje sljedbenike od ljudi i džina da ga na razne načine uznemiruju: proglašenjem da je nevjernik, da je u zabludi, upozorenju na njega, trudi se da ga ugasi i zabavi srce tim ratom i da ljudi ne koriste njegovo znanje. Tako neprestano šalje na njega sljedbenike neistine od ljudi i džina.[363]

To je primjetno i u našem društvu, ko god krene putem vjere i prihvati Poslanikovu, sallallahu alejhi ve sellem, uputu i krene njegovim putem naiđe na otpor, inat, ismijavanje od bližnjih i daljnjih, prijatelja i neprijatelja. Tako da mu je Allah, azze ve dželle, jedini spas. Jedan mladić je svoja iskušenja pretočio u stihove:

Jedan je rob u tamnoj noći išao bježeći
sa svom bogobojaznosti od nemorala

bježeći od smutnji koje su ga
okružile iskušenja u dobru i u zlu

mlad momak na pragu svoje mladosti
spoznade uputu i svoj put jasno

Učio je Kur'an s razumijevanjem
i slijedio bijeli put Sunneta

Vidio je da dobri sretno žive
u dobru jutrom i večerom

i on poželi za sebe takvu sreću
i u sebi je razmišljao o toj sreći

363 *Et-Tefsiru el-kajjim*, str. 614.

I kada je prihvatio uputu čvrsto i
iskreno samo Allaha radi

Glasno ga pozvaše smutnje zablude
pozvaše ga i htjedoše zavesti

Njegov dunjaluk se nagizda
najljepšom odjećom i surmom

Zavodi ljude u zabludu
i zavela je većinu ljudi

Stasao je u društvu u kojem je uputa izmiješana
sa snagom zablude i svjetlo sa tamom

Ljudi uzeše što im godi
prohtjevima a kada ne godi odbiju je

Ako dođeš s jasnom istinom da je
uspostaviš i jasno kažeš šta je Sunnet bijeli

Nisu znali za njeg' prije, neuki su
ili im očevi ne oporučiše taj sunnet

Na noge svi ustanu i preplaše se
proglase te novotarom i zabludnikom

Zar ti da mijenjaš vjeru naših starijih
i put velikana i poštovanih naših?

A kad si ti spoznao Poslanikovu vjeru i
uputu do juče si bio mladić neznalica

A kada im dokažeš dokazima upute
i poništiš neistinu bez imalo nejasnoće

Kažu on odbija od vjere i pretjeruje
ako je se ti pridržavaš kažu pretvara se!

Kada je došao s uputom taj mladić okrenuli
su se kao što se razbjegnu magarci i luđaci

Ismiju i njega i vjeru mu
i od upute žele ga silom udaljiti

Ako vide blagost ili misle da
će ih poslušati zavode ga obećanjima

Iskušenja na putu vrebaju mladića
a na kraju dolazi iskušenje dobrom

Njegovom moralu teško je zbog stanja
kao imanu u prisustvu strasti

Škole u koje ide ma gdje bile
mora se miješati s pokvarenjacima

Savjetuje javno i tajno svoje
bližnje, prijatelje i kolege

Pogotovo porodicu i rodbinu
ne znaju pa ih pozivom blagim poziva

Ali oni ne slušaju riječ upute
jer je došla od najmanjeg sina

Štaviše okrenuše se protiv njega svime
ružnim i rekoše da je iskompleksiran i dosadan

Krive ga samo što je rekao
Allah mi je Gospodar tajno i javno

Nevolja za nevoljom dolazi i muči pa utočište
i žalbe zbog velikih belaja kod svoga Gospodara traži

Govori: Gospodaru tvoj rob sam
vjernik strah me je velike smutnje

Strah me je zablude i ja Te
molim prihvati me i slabosti moje molbe

Spasi davljenika u velikom moru uplašenog
podivljalim valovima i pustom tamom

Valovi sve pred sobom nose a tama mu je
zabluda uputa je nejasna zbog neistine

Kako ostati, zar sakriti Istinu
Istinu jasnu iz straha i nade

Pojasnit se mora uz oružje
znanja koje poništi dokaze neznalica

Mislim na učenjake hadisa i njegove
pripadnike koji rade po njegovoj blistavoj uputi

To je stanje onih koji slijede
uputu u moru zabluda i zavođenja

Gospodaru čuvaj ih i učvrsti na
pomoći Istini i bijelom Sunnetu

Učini ih oživljačima sunneta po
znanju i opskrbi ih saburom na tome

Odredi i nama dobar udio u tome
Gospodaru pomozi nas protiv neprijatelja!

Takvo je stanje onih koji se i srcem i djelom drža islama, oni su otuđenici koje je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, obradovao riječima: ***Blago otuđenicima.***[364]

[364] *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 2/176.

Načini zavođenja ljudi

Čovjek koji obavlja neki posao pedeset godina, naprimjer, sigurno ga poznaje u tančine i poznaje sve skrivene dijelove tog posla. Iblis, proklet neka je, od dana kada je protjeran iz Dženneta pa do danas jedino što radi je zavođenje ljudi. To vrijeme i duga praksa pomogli su mu da izmisli brojne načine zavođenja. Mi ćemo navesti neke od njih.

1 - Uljepšava neistinu

Neistina je ružna i ogavna, stoga šejtan neistinu uljepša, prekrije je lijepim ogrtačem, a onda je još uljepša i čovjeku i time ga zavodi. To smo saznali lično od šejtana kada je obraćajući se svom Gospodaru rekao:

لأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الأَرْضِ وَلأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

Ja ću njima na Zemlji poroke lijepim predstaviti i sve ću ih zavesti.[365]

Spomenuo je uljepšavanje potom zavođenje.

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Jedna od njegovih zamki je konstantno opčinjavanje uma dok ga ne porobi. Od njegovog opčinjavanja spašen je samo onaj koga Allah,* subhanehu ve te'ala, *spasi. Uljepša mu štetno djelo tako da misli da mu je ono najkorisnije, i učini mu korisno djelo ružnim tako da misli da mu je to najštetnije djelo. La ilahe illallah, koliko je samo ljudi zaveo tim opčinjavanjem! Koliko se samo ispriječio ljudima između njih i islama, imana i ihsana! Koliko je samo neistine prikazao u lijepom svjetlu, i istinu u ružnom obliku! Koliko je samo falsifikata poturio znalcima! Koliko je samo dezinformacija poturio učenima! On je opčinio umove i njihove vlasnike odveo putevima strasti, po raznim mišljenjima, i sa svake strane odveo ih u zablude i propasti jednu iza druge. Prikazao im je lijepim obožavanje kipova, kidanje rodbinskih veza, zakopavanje žive ženske djece, ženidbu sa majkama. Obećao im je uspjeh i ulazak u Džennet iako su na kufru, širku*

[365] *El-Hidžru*, 39.

i grijehu. Širk im je prikazao kao veličanje, nevjerovanje u Allahova, subhanehu ve te'ala, *svojstva, uzvišenost, Njegov govor, objavu kao neskrnavljenje Allahove,* subhanehu ve te'ala, *veličine. Ostavljanje naređivanja dobra i odvraćanja od zla prikazao je kao umiljavanje ljudima i lijepo ponašanje prema njima i rad po ajetu:*

عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ

Brinite se o sebi![366]

Neprihvatanje Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, *sunneta prikazao je kao slijeđenje uleme i zadovoljenjem mišljenjem učenijeg. Licemjerstvo i popuštanje u vjeri prikazao je kao razum koji misli na preživljavanje i koji čovjeka svrstava među ostale ljude.*[367]

2 - Naziva grijehe imenima dragim čovjeku

Jedan od oblika ukrašavanja neistine je i nazivanje grijeha i loših djela privlačnim nazivima za čovjeka s ciljem prikrivanja ružnoće tog djela. On je nazvao zabranjeno drvo „drvo vječnosti":

يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ

O Ademe, hoćeš li da ti pokažem drvo besmrtnosti i carstvo koje neće nestati?[368]

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Iblisovi sljedbenici preuzeli su od njega nazivanje zabranjenih stvari privlačnima imenima, tako su alkohol nazvali majkom veselja...*[369]

Oni nazivaju kamatu korist, sramotno otkrivanje i uljepšavanje žene sloboda žene, bestidno miješanje muškaraca i žena prosperitet i kultura, grešnu pjevačicu, grijehe i nepokornost nazivaju umjetnost. Sve s ciljem privlačenja ljudi njihovim lošim i odvratnim djelima.

366 *El-Maide*, 105.
367 *Igasetu el-lehfan*, 1/110.
368 *Ta-ha*, 120.
369 *Igasetu el-lehfan*, 1/112.

3 - Naziva dobra djela imenima odvratnim čovjeku

Istina svijetli i blista i kada bi ostalo tako bez pokušaja prikazivanja istine ružnom duše bi pohrlile ka njoj, ljudi bi slušali i srca bi se smirila na Istini. Stoga je šejtanova prva zadaća bila prikazati istinu ružnom i nazvati je pogrdn3im odbojnim nazivima. On je podstakao svoje sljedbenike nevjernike Adova naroda da svome poslaniku Hudu, 'alejhi selam, kažu:

إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

Mi smatramo da si ti doista u ludilu i mi mislimo da si zaista lažac.[370]

On je nagovorio nevjernike, svoje sljedbenike u Medjenu, da kažu ljudima:

لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْباً إِنَّكُمْ إِذاً لَّخَاسِرُونَ

Ako pođete za Šuajbom, bit ćete sigurno izgubljeni.[371]

Nagovorio je nevjernike i svoje pristalice iz faraonovog naroda da nazovu Musaa i Haruna, 'alejhima selam, sihirbazima:

إِنْ هَذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى

Ova dvojica su čarobnjaci, rekoše jedni drugima, hoće da vas vradžbinama svojim iz zemlje vaše izvedu i da unište vjeru vašu prelijepu.[372]

Nagovorio je i svoje pristalice nevjernike iz plemena Kurejš da nazovu Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, sihirbazom, gatarom, pjesnikom, opsihrenim, luđakom i drugim odbojnim imenima:

وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلاً مَّسْحُوراً

I nasilnici još govore: Vi samo začarana čovjeka slijedite![373]

Međutim, Allah, subhanehu ve te'ala, je negirao i opovrgao sve lažne optužbe upućene Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao je:

[370] *El-Ea'raf*, 66.
[371] *El-Ea'raf*, 90.
[372] *Ta-ha*, 63.
[373] *El-Furkan*, 8.

فَذَكِّرْ فَمَا أَنتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ

Zato ti opominji, jer ti, milošću Gospodara svoga, nisi ni prorok ni lud.[374]

I rekao je:

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ (٤١) وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ (٤٢) تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (٤٣)

A nije govor nikakva pjesnika – kako vi malo vjerujete!, i nisu riječi nikakva proroka – kako vi malo razmišljate! Objava je on od Gospodara svjetova![375]

Nagovorio je svoje pristalice, nevjernike plemena Kurejš, da Muhammedove, sallallahu 'alejhi ve sellem, sljedbenike nazovu otpadnicima, hereticima.

On neprestano ide istom linijom i sve do danas služi se istom metodom. Danas je svojim pristalicama objavio da one koji se drže Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, Sunneta u svemu nazovu ekstremistima i pristrasnim sljedbenicima. Kao što nazivaju udaljenost od grijeha i kuća grijeha i nemorala konzervativnost, šerijatski hidžab šator, ženu koja se drži naredbe svoga Gospodara i sjedi u kući nazivaju zaostalom. Sve je to njima šejtanska objava.

Ja pozivam sljedbenike Istine: Ne dozvolite da vas to pokoleba i da napustite Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, Sunnet, naprotiv, još ga više primjenjujte i recite:

Ne recite za nas slijepi miševi tame
ekstremi su, brzopleti i pretjeruju

Ne recite za nas nastrani su jer mi
idemo putem miljenika Muhammeda

Za sve što kažemo ajet kao dokaz
imamo ili hadis od Poslanika potvrđen

[374] *Et-Tur*, 29.
[375] *El-Hakka*, 41-43.

Šta su derogiranje i opći dokazi znamo
a znamo i kad su uopćeni i ograničeni

Ajete Allahove objave dobro razumijemo i ne
poredite razumijevanje sa lošim mišljenjem

Kada se tekstovi sukobe mi tada
principe naših imama koristimo

4 - Prilazi čovjeku s onim što najviše voli

Allahov, subhanehu ve te'ala, neprijatelj Iblis prilazi duši samo s onim što ona voli i želi. Jer na taj način lahko dolazi do cilja i što želi postiže uz pomoć duše i prohtjeva.

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *To je njegova najveća spletka kojom zavodi čovjeka. On kruži čovjekom putem krvi dok ne sretne dušu i pomiješa se s njom i ispita je šta voli i preferira. Kada to sazna iskoristi je kao pomoćnika protiv čovjeka. Poduči i svoje pomagače i pristalice od ljudi kako bi ih mogli zavoditi onim što oni vole, jer na taj način će sigurno postići što žele, a ko želi zavoditi na drugi način vrata su mu zatvorena i neće postići što želi.*[376]

5 - Postupnost u zavođenju

Šejtan ne prilazi čovjeku govoreći: *Uradi taj grijeh ili budi nepokoran!* On čovjeka približava grijehu korak po korak. Davno je rečeno: *Pogled, osmijeh, razgovor, dogovor pa susret.* Poslije toga dolazi haram zato nas je Allah, subhanehu ve te'ala, upozorio na slijeđenje šejtanovih stopa:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ

O vjernici, ne idite šejtanovim stopama! Onoga ko bude išao šejtanovim stopama, on će na razvrat i odvratna djela navoditi.[377]

---

376 *Igasetu el-lehfan*, 1/112.
377 *En-Nur*, 21.

To je poziv ispunjen samilošću i milošću od Blagog i Milostivog koji upozorava svoje robove na slijeđenje šejtanovih puteva, napominjući da moraju zatvoriti put na samom početku puta kako ga ne bi postepeno zaveo. Ko razumije šerijatske ciljeve primjetit će taj princip. Šerijatsko pravilo o preventivnim zabranama spada u taj princip. Kao i zabrana osamljivanja s nepoznatom ženom, obaranje pogleda. Zato budi oprezan, brate muslimanu, kada su u pitanju šejtanove spletke.

Preneseno je od Vehba ibn Munebbiha, rahimehullah, da je rekao: *Među Israilovim potomcima bio je najpobožniji čovjek svoga vremena. U njegovo vrijeme živjela su trojica braće koji su imali samo jednu neudatu sestru. Jednom su sva trojica otišla u bitku a nisu znali kod koga je ostaviti i kome je povjeriti. Složili su se da je ostave kod pobožnjaka jer su mu vjerovali. Otišli su do njega i pitali ga da je ostave kod njega i u njegovoj blizini dok se oni ne vrate iz borbe. Ali on je odbio i tražio zaštitu kod Allaha,* subhanehu ve te'ala *i od njih i od njihove sestre. Oni su bili uporni sve dok nije pristao. Rekao je: Smjestite je u kuću pored moje bogomolje. Braća su je smjestila u tu kuću, ostavili je i otišli u borbu. Ona je ostala u blizini pobožnjaka neko vrijeme, on joj je donosio hranu, ostavljao pred vratima svoje bogomolje i onda joj govorio da izađe iz kuće i uzme hranu. Šejtan ga je stalno podsticao na dobro i njen izlazak iz kuće danju predstavljao velikim problemom, jer bi je neko mogao vidjeti zaljubiti se u nju. Došaptavao mu je: Kada bi ti izlazio i ostavljao hranu pred vratima njene kuće bilo bi vrednije i nagrada bi ti bila veća! Neprestano ga je na to nagovarao sve dok on nije na to pristao, odlazio je do vrata njene kuće i bez govora ostavljao hranu pred njom. To je trajalo neko vrijeme. Ponovo je došao Iblis i počeo ga podsticati na dobro i nagovarati: Veća bi ti nagrada bila kada bi ušao u kuću i u kući ostavljao hranu. Neprestano ga je nagovarao sve dok nije tako i uradio, ostavljao je hranu u kući i to je trajalo neko vrijeme. Ponovo je došao Iblis i podstakao ga na dobro djelo rekavši: Bilo bi dobro kada bi razgovarao s njom jer je veoma usamljena! Nagovarao ga je dok nije počeo pričati s njom iz svoje bogomolje. I to je trajalo neko vrijeme. Opet mu je došao Iblis i rekao: Bilo bi joj prijatnije kada bi ti sišao do vrata svoje bogomolje a ona do vrata svoje kuće pa da razgovarate! Nagovarao ga je na to sve dok nije sišao i sjeo iza vrata svoje bogomolje a djevojka iza vrata svoje kuće i pričali su. Tako su ostali neko vrijeme. Potom je opet Iblis došao i podstakao na dobro prema njoj rekavši: Prijatnije i ljepše bi joj bilo kada bi izašao iz bogomolje i sjeo u blizini njenih vrata te da tako pričate. Nagovarao ga je dok nije pristao. Tako je bilo neko vrijeme. Onda*

je opet došao Iblis, neka je na njega Allahovo prokletstvo, i podstakao ga na dobro i sevap kod Allaha, subhanehu ve te'ala, *koji može dobiti ako joj učini veće dobro, rekao je: Bilo bi dobro da sjedneš iza njenih vrata i tako razgovarate, a da ona ne izlazi iz kuće. Pristao je, pa je izlazio iz bogomolje stajao ispred njenih vrata i razgovarao s njom. Ostali su tako neko vrijeme. Potom je došao Iblis i rekao: Bolje bi ti bilo da uđeš u kuću i ne dozvoliš da pokazuje lice nikome. Nagovarao ga je dok nije pristao. Ušao je u kuću pričao s njom cijeli dan i kada bi pala noć penjao se u svoju bogomolju. Nakon toga ponovo je došao Iblis i neprestano mu je uljepšavao dok je pobožnjak nije dodirnuo i poljubio. Iblis mu je i dalje uljepšavao i nagovarao ga sve dok nije s njom spavao i zatrudni. Rodila mu je dječaka. Iblis mu je došao i rekao: Šta ćeš kada dođu njena braća? Nisi siguran da te neće osramotiti i iznijeti na vidjelo tvoj slučaj! Zakolji sina i zakopaj ga a ona će to sakriti iz straha da braća ne saznaju šta si joj uradio! Kad je i to uradio rekao mu je: Zar misliš da će ona sakriti od braće šta si joj uradio i što si joj sina zaklao? Zakolji je i zakopaj s njenim sinom! Nagovarao ga je sve dok nije pristao, zaklao je, zakopao s njenim sinom, zatrpao to mjesto, stavio na njega ogromnu stijenu i popeo se u svoju bogomolju i nastavio s ibadetom. Od toga je prošlo koliko je Allah htio da prođe, a onda su stigla njena braća iz borbe. Došli su kod njega pitati za sestru, on im saopći vijest o njenoj smrti, zamoli Allaha da joj se smiluje i zaplaka. Rekao im je: Bila je najbolja žena, ovo je njen kabur, pogledajte ga! Njena braća su otišla do kabura, isplakala se, molili Allaha,* subhanehu ve te'ala, *da joj se smiluje, boravili kod njega nekoliko dana a potom otišli svojim kućama. Kada je pala noć i kada su legli došao im je šejtan u san u liku putnika. Počeo je sa najstarijim, pitao ga je za sestru a on mu reče ono što je rekao pobožnjak, da je umrla, da je molio Allaha,* subhanehu ve te'ala, *za milost i pokazao im njen kabur. Šejtan reče da laže i da im nije rekao istinu o njihovoj sestri. Istina je da ona ostala trudna s njim, rodila mu dječaka pa ga je on zaklao i nju s njim zbog straha od vas. Bacio ih je u rupu iskopanu iza kuće u kojoj je boravila s desne strane ulaznih vrata. Idite i vidjet ćete da ćete naći ovo što sam vam rekao. Došao je u san i srednjem i najmlađem bratu i isto to rekao. Kada su ustali čudili su se svom snu. Rekli su jedan drugo šta su sanjali. Najstariji reče to je šejtanski san, ne osvrćite se na njega i pustite to. Najmlađi reče: Tako mi Allaha, ja neću dok ne odem i ne vidim to mjesto. Svi su otišli do kuće u kojoj je boravila njihova sestra, otvorili su vrata i potražili opisano mjesto u snu. Našli su sestru i njenog sina zaklane u rupi baš kako im je i opisano. O tome su upitali pobožnjaka pa je potvrdio Iblisove riječi. Oni su*

o svemu obavijestili vladara i njega su izvukli iz bogomolje i doveli ga da ga razapnu. Kada su ga svezali za stub došao mu je šejtan i rekao: Jasno ti je da sam ja taj koji te naveo da zatrudni ta žena i da joj zakolješ sina i nju. Ako me poslušaš i uznevjeruješ u Allaha koji te stvorio i oblikovao, danas ću te spasiti ove nevolje! Pobožnjak je uznevjerovao u Allaha, subhanehu ve te'ala, *kada je to uradio šejtan ga je prepustio ljudima i oni ga razapeše.*[378]

Kažu mufesiri da je u vezi s njim i njemu sličnim objavljeno:

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ (١٦) فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (١٧)

Slični su šejtanu kad kaže čovjeku: Budi nevjernik! – pa kad postane nevjernik, on onda rekne: Ti se mene više ne tičeš; ja se, zaista, Allaha, Gospodara svjetova bojim. Obojicu ih na kraju čeka vatra, u kojoj će vječno boraviti, a to će biti kazna za sve zulumćare.[379]

To je šejtan planirao u vezi s njim i tako je postigao što je želio. Pobožnjaku se to dogodilo zbog njegovog neznanja o šejtanovim postupnom zavođenju, da mu se odupro na početku odbio bi ga i šejtan bi ostao ponižen.

Prenio je Ibn el-Dževzi, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca od Vehba ibn Munebbiha, rahimehullah, da je rekao: *U vrijeme Isaa,* 'alejhi selam, *boravio je jedan pobožnjak u svojoj bogomolji. Iblis ga je pokušavao zavesti ali nije mogao. Jednom je došao prerušen u Isaa,* 'alejhi selam *i pozvao ga: Pobožnjače, popni se da razgovaram s tobom! Reče: Idi svojim putem, ja ne želim vratiti svoj prošli život. Reče: Dođi do mene ja sam Isa! Reče: Ako si Isa, uistinu, ne trebaš mi, zar nam nisi naredio da činimo ibadet i rekao da će doći kijametski dan!? Idi svojim putem ne trebaš mi! I, prokletnik je otišao i ostavio ga.*[380]

Uporedi odgovore ova dva pobožnjaka, prvi je zbog neznanja zalutao a drugi zbog znanja se sačuvao. Zbog toga je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vrijednost učenog nad pobožnim je kao moja vrijednost nad najmanjim mojim ashabom.*** Zabilježio ga je Tirmizi, rahimehullah, putem Ebu Umame, radijallahu 'anhu i rekao da je dobar vjerodostojan.

378 *Telbisu Iblis*, str. 26.
379 *El-Hašr*, 16 i 17.
380 *Telbisu Iblis*, str. 29.

6 - Udaljava čovjeka od Istine

Šejtan se obavezao da će zavesti sve Ademove, 'alejhi selam, potomke osim onih koji utočište potraže kod Allaha, azze ve dželle, i zaštite se štitom iskrenosti, takvima ne može ništa.

Rekao je Uzvišeni:

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ (١٦) ثُمَّ لَآتِيَنَّهُم مِّن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَن شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ (١٧)

E, zato što si odredio pa sam u zabludu pao – reče – kunem se da ću ih na Tvom Pravom putu presretati, pa ću im i sprijeda, i straga, i zdesna, i slijeva prilaziti, i Ti ćeš ustanoviti da većina njih neće zahvalna biti![381]

Rekao je Kurtubi, rahimehullah: ***kunem se da ću ih na Tvom Pravom putu presretati,*** *- odbijanjem od Istine i uljepšavanjem neistine dok ne propadnu kao i on. A pravi put je put koji vodi u Džennet.*[382]

Rekao je el-Hakem ibn Utejbe, rahimehullah: ***sprijeda*** *znači sa strane dunjaluka,* ***straga*** *znači sa strane ahireta,* ***zdesna*** *znači sa strane dobrih djela,* ***slijeva*** *znači sa strane loših djela.*

Rekao je En-Nehhal, rahimehullah: *Ovo je lijepo tumačenje.* Potom ga je pojasnio: ***pa ću im i sprijeda prilaziti,*** *znači sa strane dunjaluka tako će negirati znakove na njemu i vijesti o događajima starih naroda.* ***Straga,*** *znači sa strane ahireta tako da će negirati njegovo postojanje.* ***Zdesna,*** *znači sa strane dobrih djelo. Na to ukazuje ajet:* ***Vi ste nam dolazili s naše desne strane. Slijeva*** *znači sa strane loših djela, tj. slijede svoje strasti jer im je on to uljepšao.* ***Ti ćeš ustanoviti da većina njih neće zahvalna biti!*** *To jest, neće biti jednobošci, pokorni i javno zahvalni.*[383]

Potvrđeno je da je Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma, rekao: *Nije rekao iznad, jer šejtan zna da je Allah iznad svojih robova.*

381 *El-Ea'raf,* 16 i 17.
382 *Tefsiru el-Kurtubi,* 7/175.
383 *Tefsiru el-Kurtubi,* 7/176.

Katade, rahimehullah, je rekao: *Čovječe, šejtan ti prilazi sa svake strane osim iznad tebe, jer se ne može isprije čiti između tebe i Allahove,* azze ve džel-le, *milosti.*[384]

Šekik, rahimehullah,[385] je rekao: *Svako jutro šejtan mi pravi četiri zasjede: ispred mene, iza mene, zdesna i slijeva. Govori: Ne boj se, Allah je milostiv i prašta. Tada učim:*

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى

Ja ću sigurno oprostiti onome ko se pokaje i uzvjeruje i dobra djela čini, i koji zatim na Pravom putu ustraje.[386]

Iza mene dolazi plaši me zbog onih koje ostavljam. Tada učim:

وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِي الأَرْضِ إِلاَّ عَلَى اللهِ رِزْقُهَا

Na Zemlji nema nijednog živog bića a da ga Allah ne hrani.[387]

Zdesna dolazi i govori o ženama. Tada učim:

وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

Kraj pripada bogobojaznima.[388]

Slijeva mi dolazi putem strasti. Tada učim:

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ

Između njih i onoga što budu htjeli bit će prepreka postavljena.[389]

Ibn el-Kajjim, rahimehullah, je rekao: *Čovjek može izabrati jedan od četiri puta: pravo, lijevo, desno ili nazad. Kojim god pravcem krenuo šejtan ga čeka na njemu. Ako ide tim putem pokoran on ga odvraća i otežava mu to ili ga usporava, a ako krene nepokoran on ga pomaže pokreće i služi. Kada bi se dogodilo da padne u neku provaliju došao bi i dole.*[390]

384 *Igasetu el-lehfan,* 1/103.
385 *Igasetu el-lehfan,* 1/104.
386 *Ta-ha,* 82.
387 *Hud,* 6.
388 *El-Ea'raf,* 128.
389 *Sebe',* 54.
390 *Igasetu el-lehfan,* 1/104.

Prenijeli su imami Ahmed i Nesai, rahimehumullah, od Sebure ibn ebi Fakihe, radijallahu 'anhu, da je čuo Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je rekao: ***Šejtan presreće čovjeka na svim putevima. Presretne ga na putu islama i kaže: Zar ćeš postati musliman i napustiti svoju vjeru, vjeru tvojih očeva i djedova? Čovjek ga ne posluša i primi islam. Presretne ga na putu hidžre i kaže: Zar ćeš odseliti, ostaviti svoju zemlju i nebo? Muhadžir je kao visoka biljka. Čovjek ga ne posluša i učini hidžru. Presretne ga na putu džihada i kaže: Zar ćeš se boriti, a možeš poginuti, boriti se i biti ubijen? Žena će ti se udati i tvoj će imetak podijeliti. Čovjek ga ne posluša i ode u džihad. Ko tako uradi Allah je sebi uzeo u obavezu da ga uvede u Džennet, ako bude ubijen Allah se obavezao da će ga uvesti u Džennet, ako se i utopi Allah se obavezao uvesti ga u Džennet, pa i ako ga životinja zgazi Allah se obavezao uvesti ga u Džennet.***[391]

7 - Pokazuje dobru namjeru

Šejtan nikome neće doći i reći uradi grijeh da zaslužiš bolnu kaznu. On prilazi čovjeku kao dobročinitelj i osoba sa iskrenim namjerama. Time je uspio zavarati naše pretke Adema i Havu, 'alejhima selam i izvesti ih iz Džanneta:

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ

I zaklinjaše im se: Ja sam vam, zaista, savjetnik iskreni![392]

Zbog toga nas je Allah, azze ve dželle, upozorio na tu spletku rekavši:

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ

O sinovi Ademovi, neka vas nikako ne zavede šejtan kao što je roditelje vaše iz Dženneta izveo...[393]

Preneseno je od nekih učenjaka iz prvih generacija da je rekao: *Kada ti šejtan priđe i kaže da se pretvaraš u namazu i uljepšavaš ga zbog ljudi, ti oduži namaz. Od njega ćeš se spasiti jedino postupajući suprotno onome što želi makar izgledao kao iskren savjetnik.*

391 Nesai, 5/21. Iraki je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.* 1389.
392 *El-Ea'raf*, 21.
393 *El-Ea'raf*, 27.

8 - Potpomaže se ljudskim šejtanima

Neki ljudi osjećaju islam u dubini srca svog, njihov iman je jak a ubjeđenja čvrsta. Islam je pomiješan sa njihovim mesom i krvi. Oni idu isključivo stazama islama, samo njega za svjetlo imaju, samo se za Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, povode. U svakom i u najmanjem segmentu života pridržavaju se islamskih propisa. Takvih ljudi je malo. Šejtan ih pokušava zavesti na svaki način ali ne uspijeva. Nakon neuspjeha u zavođenju pozove ljudske šejtane da mu pomognu u zavođenju. Uzvišeni je rekao:

وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ

A šejtani navode štićenike svoje da se s vama raspravljaju.[394]

Vidimo da mladići koji u potpunosti prihvate islam i krenu putem Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, naiđu na razna iskušenja koja navale sa svih strana. Kada Allahovo, azze ve džellе, uže uzme za zaštitu, strpi se i savlada džinske šejtane priđu mu loši prijatelji, grešnici, da ga odvrate od te namjere i oslabe ga govoreći: *Šta ti je? Uskratio si sebi sve lijepo u životu. Ne gledaš lijepe djevojke, filmove, predstave. Ne slušaš umjetnike i umjetnice. Ne prisustvuješ proslavama i sijelima. Ne uzimaš kamatu. Samo govoriš: Ovo je halal, ono je haram! Mislimo da sebi upropaštavaš mladost i propuštaš mnogo lijepog...* Reci im:

Strah me je zablude i ja
idem putem voljenog Muhammeda

Ne želim dunjaluk i ukrase njegove
želim ono što je kod Allaha velikog

Ne želim ni jedan put zablude
Ja se osim za Muhammedom ne povodim

Zovem i tebe na ovaj put jer je to
put veličine, upute i samostalnosti

Možda se ne odazove odmah, tada mu reci:

[394] *El-En'am*, 121.

Shvatio sam završnicu dunjaluka
i ostavio što želim zbog onoga što se bojim

Razmislio sam o dunjaluku i svijetu na njemu
i shvatio da sve na njemu prolazi

Prošao sam kraj groblja i nisam
mogao razlučiti slobodnog od roba

Ako osjetiš da se smekšava dodaj:

Ko zna da će ga smrt stići
da će kabur nastaniti i na Sudnji dan izići

I da je između prelijepih dženneta
na Sudnjem danu i Vatre koja će ga peći

Sve što na bogobojaznosti izgrađeno nije
ružno je a na njoj neizgrađeno ružnije je

Vidiš onog koji je dunjaluk uzeo za boravište
ne zna da će ga smrt s tog mjesta izvesti

Ako vidiš da je zarobljenik nemara, reci mu:

O zavarani, dan ti je ispunjen nemarom i
zaboravom noću spavaš, a juče vratiti ne možeš

Raduješ se prolaznosti i ispunjenju
nada kao sanjač koji se raduje svom snu

Tvoj trud je uzaludan i ne voliš
ga tako na zemlji žive i životinje

Ako primijetiš da je zavaran mladošću i snagom reci mu:

Da, ti si hrabar, samo kad bi
ostao ali nema vječnosti za insana

Za nas mahane nemaš ti koju
imaju drugi ljudi, osim prolaznosti

Potom mu reci:

Svakog sata bliži smo edželu
naši dani se motaju i oni su stepeni

Nismo vidjeli istinu kao smrt što je
a o njoj se ne misli kao o istini

Idi s dunjaluka opskrbljen bogobojaznosti
tvoj život je kratak i dani odbrojani

Potom ga posavjetuj riječima:

Slugo svoga tijela, koliko se mučiš
služeći tražiš zaradu u očitom gubitku

Okreni se duši i odgoji je
ti si dušom čovjek a ne tijelom

Ako prihvati tvoj savjet, hvala Allahu, ali ako ustraje tebe zavoditi kloni ga se jer je to ljudski šejtan.

Rekao je Malik ibn Dinar, rahimehullah: *Meni su gori ljudski šejtani od džinskih šejtana. Jer ja kada zatražim utočište od džinskog šejtana on se udalji, dok ljudski šejtan dođe i vodi me grijehu na moje oči.*[395]

Utječemo se Allahu, subhanehu ve te'ala, od džinskih i ljudskih šejtana i molimo ga da nas zaštiti od njihovog zla i spletki.

395 *Tefsiru el-Kurtubi*, 7/67.

Šejtanovi prilazi čovjeku

1 - Neznanje

Neznanje je šejtanov najveći prilaz čovjeku i smatram da neću pretjerati ako kažem da se svi ostali prilazi na njemu grade. Neznalica ne zna šejtanove prilaze, pa da ih zatvori, niti spletke pa da ih riješi, niti zamke pa da ih se kloni. Šejtan ga s lahkoćom savlada i najmanjim trikom zavede.

Neznalica ne zna razlikovati dobro od zla, i sunnet od novotarije, tako ga može navesti na zlo a on misli da je dobro, može ga navesti na novotariju a on misli da je sunnet i tako biti gubitnik:

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

Reci: Hoćete li da vas obavijestimo o najvećim gubitnicima u pogledu djelâ, čiji će trud u životu na ovom svijetu uzaludan biti, a koji će misliti da je dobro ono što rade?[396]

Neznanje zasljepljuje srce, stoga je neznalica meta šejtanova i prema njemu usmjeri strelice sumnji i strasti i obori ga kao žrtvu strasti i zarobljenika prohtjeva. Kada postigne svoj cilj uvrsti ga u svoje vojnike koji čini nered na zemlji i odbija od Istine i tako postaje član šejtanove stranke:

أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

Oni iz stranke šejtanove, gubitnici su pravi.[397]

Zbog toga je rečeno:

Neznanje je smrt prije smrti za neznalice
tijela su im grobovi prije pravih grobova

Ako čovjek koji ne živi u znanju umre
onda mu nema života do proživljenja

[396] *El-Kehf*, 104.
[397] *El-Mudžadele*, 19.

Šejtan zavodi čovjeka i tako što ga od znanja odvrati, govori mu: Kako ćeš sjediti pred učenim kao učenik kad si odrastao?! I tako se zadovolji neznanjem.

Rekao je Ebu el-Hasen el-Maverdi, rahimehullah: *Neki ljudi ne traže znanje zbog svojih godina i zbog stida što nisu učili dok su bili mladi. Tako se zadovolje neznanjem kao osobinom i daju mu prednost nad učenjem. To je varka neznanja i lijenosti. Jer ako je znanje vrlina želja starijih da ga steknu je vrlina. Da čovjek bude starac koji uči, bolje je nego da bude starac neznalica.*[398]

Neko je rekao: *Umrijeti kao učenik bolje je nego živjeti kao neznalica.*

Rekao je Alija ibn Ebu Talib, radijallahu 'anhu: *Budi učen, ili učenik, ili slušalac, ili voli, a ne budi peti pa da propadneš.*[399]

Ako osjeti želju kod neznalice za znanjem kaže mu: *Ako naučiš a ne radiš onda je to dokaz protiv tebe, zato ti je bolje ne učiti bit ćeš manje odgovoran i imat ćeš bolje opravdanje.*

A jadnik, ne zna da je znanje to koje će otkloniti tamu i probleme od njega.

Znanje je pomagač i upućivač, kao što je jedan učenjak rekao: *Nismo tražili znanje radi Allaha,* azze ve dželle, *ali je ono odbilo osim da bude u ime Allaha,* azze ve dželle.

Neki čovjek je rekao Ebu Hurejri, radijallahu 'anhu: *Želim učiti, ali se bojim zaborava i nepraktikovanja?* Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, reče: *Dovoljan gubitak je da ne učiš.*

Čudno je što nekim neznalicama šejtan prikaže da su učeni, to predstavlja vrhunac zablude i zavaranosti.

El-Halil ibn Ahmed, rahimehullah, podijelio je ljude u pogledu znanja u četiri skupine, rekao je: *Ljudi ima četiri vrste: koji znaju i znaju da znaju, to je učenjak pa ga pitajte, koji znaju a ne znaju da znaju, taj je zaboravio pa ga podsjetite, koji ne znaju i znaju da ne znaju, oni traže uputu pa ih podučite, i oni koji ne znaju a ne znaju da ne znaju, to su neznalice pa ih se klonite.*

398 *Edebu ed-dunja ve ed-din,* str. 26.

399 Predaja je prenesena kao hadis putem Ebu Bekra ali slabim lancem prenosilaca. Vidi: *El-Mekasidu el-hasene,* hadis br. 119.

Rekao je Ebu el-Kasim el-Amidi, rahimehullah:

Ako sam ne znaš i ne pitaš
one koji znaju kako ćeš saznati

Ne znaš, a ne znaš da ne znaš
ko će ti dokazati da ne znaš

Ako u svemu budeš kao oblak
tako budi zemlja koju gazi učeni

Najčudnije je što ne znaš
i ne znaš da ne znaš

Šejtanovi prilazi neznalici su brojni, ne možemo ih sve navesti, ali dovoljno je da znaš da se svi ostali prilazi grade na njemu.

2 - Srdžba

Srdžba je šejtanov veliki prilaz čovjeku i njegova velika spletka. Šejtan se poigrava sa ljutim čovjekom kao djeca s loptom. Stvarnost je najbolja potvrda toga.

Rekao je Ebu Hamid el-Gazali, rahimehullah, ukratko: *Prilikom velike srdžbe zbog vrenja krvi u srcu ka mozgu se uzdiže taman dim i prekrije ćelije za razmišljanje a nekada i ćelije za čula tako da prekrije oči i ništa ne vidi i svijet mu se čini mračnim. Mozak tada bude kao pećina u kojoj je zapaljena vatra pa njena unutrašnjost pocrni, zagrije se i ispuni dimom. Srdžba nekada može isušiti vlagu koja za srce znači život i tako umre od ljutnje. Srdžba utječe na čovjekov vanjski izgled, ta promjena se manifestuje u sljedećem: Promjena boje lica, tresu se ruke i noge, nekontrolisani postupci i pokreti, nekontrolisan govor, pjena na usnama, crvenilo u očima, širenje nosnica i uopće izgled se promijeni. Kada bi takva osoba mogla vidjeti kako ružno izgleda i kako se izmijenila ne bi se ljutila iz stida zbog te promjene i ružnog izgleda. Unutrašnja ružnoća je gora od vanjske ružnoće. A na jezik utječe tako što psuje i govori ono čega bi se svako razuman stidio pa i on sâm kad se smiri. Uz sve to govori nepovezano i nerazgovijetno. Utjecaj na tijelo je veliki. Udara, napada, cijepa, ubija, ranjava bez imalo razmišljanja ako se domogne.*

Ako se ne domogne onoga na koga se ljuti ili mu iz nekog razloga umakne pa ne iskali bijes na njemu onda se okomi na sebe, pocijepa sam sebi odjeću, udara se po licu, ponekad udari šakom u zemlju ili druge predmete i ponaša se kao ludak. A na srce utječe veoma negativno u odnosu na osobu na koju se ljuti: mrzi je, zavidi joj, želi joj zlo, raduje se njenoj nesreći, nesretan je zbog njene sreće, želi je osramotiti, otkriti tajne, ismijati je i druga ružna djela.[400]

Kad god se smiri šejtan podstrekuje srdžbu riječima: *Ismijava te, moraš se osvetiti i slično.* Zato je obaveza razumnom muslimanu svoj bijes savladati, šejtana pobijediti i svoga brata opravdati.

Prenio je Bezzar, rahimehullah, od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prošao pored ljudi koji su se hrvali, upitao je: ***Šta je to?*** Rekoše: *Taj čovjek svakog savlada u hrvanju...* Reče: ***Hoćete li da vam ukažem na nekog jačeg od njega? To je čovjek koga je neko naljutio pa on sakrije srdžbu i pobijedi i svog i šejtana čovjeka koji ga je naljutio.*** Rekao je Ibn Hadžer, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je dobar.*[401]

Istinska snaga je kontrola duše kada se naljuti, tako da ne izgovara ružne i nemoralne riječi i ne postupi prema srdžbi. To je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao u hadisu: ***Nije snažan ko savlada ljude, snažan je onaj ko se savlada u srdžbi.*** Muttefekun alejhi putem Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu.[402]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je podsticao da se ljudi ne ljute i kada se naljute da sakriju srdžbu. Ebu Derda, radijallahu 'anhu, je rekao: Neki čovjek je rekao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem: *Uputi me na djelo koje će me uvesti u Džennet?* Rekao mu je: ***Ne ljuti se i dobit ćeš Džennet.***[403]

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, prenosi da je neki čovjek rekao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem: *Oporuči mi nešto?* Rekao je: ***Ne ljuti se!*** Čovjek je više puta ponovio pitanje a Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je odgovarao: ***Ne ljuti se!***[404] Hadis je zabilježio Buhari, rahimehullah. A u Ahmedovoj, rahimehullah, predaji nalazi se dodatak: *Čovjek je rekao: Razmišljao sam o onome što je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao i shvatio da je u srdžbi svako zlo.*

[400] *El-Ihja*, 643.
[401] *Fethul-Bari*, 10/519.
[402] *Buhari mea' el-Feth*, 10/518.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 16/162.
[403] Rekao je hafiz hadisa Munziri: *Zabilježio ga je Taberani sa dva lanca prenosilaca od kojih je jedan vjerodostojan. Et-Tergib*, 5/115.
[404] *Buhari mea' el-Feth*, 10/519.

Preneseno je od Abdullaha ibn Amra, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Neki čovjek je upitao Poslanika*, sallallahu 'alejhi ve sellem: *Šta će me udaljiti od Allahove srdžbe?* Reče: ***Ne ljuti se!*** Rekao je Iraki, rahimehullah: Zabilježio ga je Taberani, rahimehullah, u *Mekarimu ahlak* i Ibn Abdul-Berr, rahimehullah, u *Temhidu* s dobrim lancem prenosilaca.[405]

Normalno razvijen čovjek ne može odstraniti od sebe srdžbu koja je u njegovoj prirodi, ali je obavezan udaljiti se od svega što budi srdžbu, kao što je prkos, oholost i sl.

Rekao je Ali ibn Zejd, rahimehullah: Neki čovjek se grubo obratio Omeru ibn Abdul-Azizu, rahimehullah, pa je rekao: *Hoćeš da me šejtan izazove zbog toga što imam vlast, pa da uzmeš od mene sutra što bih ja uzeo od tebe danas, idi Allah ti se smilovao!*[406]

Kako se smiriti u srdžbi?

Kada se rasrdiš smiri se i ugasi vatru srdžbe sljedećim:

Prvo: traži utočište kod Allaha, subhanehu ve te'ala, od prokletog šejtana. Preneseno je od Sulejmana ibn Sarda, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Posvađali su se dvojica pred Poslanikom*, sallallahu 'alejhi ve sellem. *Jedan od njih se naljutio, pocrvenio u licu, iskočile mu žile na vratu. Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *ga je pogledao i rekao:* ***Znam šta treba reći da ode od njega što ga je snašlo: Euzu billahi mine-šejtan nir-radžim!*** *Utječem se Allahu od prokletog šejtana! Ustao je neki čovjek koji je čuo Poslanika*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je to rekao i rekao čovjeku: Znaš li šta je Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *maloprije rekao? Reče: Ne. Čovjek reče: Rekao je:* ***Znam šta treba reći da ode od njega što ga je snašlo: Euzu billahi mine-šejtan nir-radžim!*** *Utječem se Allahu od prokletog šejtana!* Čovjek reče: *Misliš da sam lud!*[407]

Drugo: treba se sjetiti velike nagrade za one koji srdžbu skriju te da je skrije želeći tu nagradu. Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Najveća nagrada za ono što čovjek proguta je skrivena srdžba zbog Allahovog lica.***[408] Prenio ga je Ibn Madže, rahimehullah, a Munziri, rahimehullah, je rekao: *Prenosioci su zastupljeni u Sahihu.*

---

405 *Tehridžu el-Ihja*, 1638.
406 *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str. 233.
407 *Buhari mea' el-Feth*, 10/519.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 16/163.
408 Ibn-Madže, 2/1401. Autor *Zevaida* je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan, a prenosioci pouzdani.*

Prenijeli su Ebu Davud, Tirmizi i Ibn-Madže rahimehumullah, putem Abdurahima ibn Mejmuna, rahimehullah, od Sehla ibn Muaza, rahimehullah, od Muaza ibn Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko sakrije srdžbu a u stanju ju je iskaliti Allah će ga pred svima pozvati da izabere huriju koju želi.***[409]

Treće: treba šutjeti, jer je u stanju srdžbe izložen greškama pa je bolje šutjeti, kao što kažu:

Kad budala govori ti šuti
bolje mu je ne odgovarati

Budali sam prešutio pa misli
da odgovoriti nisam mogao

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan neka govori što je dobro ili neka šuti!***[410]

Prenijeli su Ahmed, Ibn Ebu ed-Dunja, Taberani i Bejheki, rahimehumullah, od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, kao predaju od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada si ljut šuti!***[411]

Četvrto: treba sjesti ili leći zbog hadisa koji su prenijeli Ahmed, Ebu Davud i Ibn Hibban, rahimehumullah, od Ebu Zerra, radijallahu 'anhu, kao Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječi: ***Kada se naljutite a stojite, sjedite, ako se ni tada ne smirite, lezite.***[412]

[409] Ebu Davud, 4/248.; Tirmizi, 3/251.; Ibn-Madže, 2/1400. Tirmizi je rekao da je hasen. To je tačno. Abdurahim ibn Mejmun je prenosilac kojeg su kao dokaz koristili Ibn-Huzejme i Hakim, a Ibn-Hibban ga je uvrstio u pouzdane prenosioce. Za njega je Ibn-Hadžer rekao: *Nije loš, osim kada od njega prenosi Zeban, što ovdje nije slučaj kao što se vidi.*

[410] *Buhari mea' el-Feth,* 10/445.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 2/18.

[411] Nije vjerodostojan. Prenesen je od Lejsa ibn Ebi Sulejma, a njega su slabim ocijenili Nesai i Ibn-Mein. A, Ibn-Hadžer je za njega rekao: *Iskren je, saduk, ali je pred kraj života zaboravio i pomiješao predaje. Nisu se mogle razvrstati njegove predaje pa su ih učenjaci hadisa sve ocijenili slabim.*

[412] Ebu Davud, 4/249. Od Bekra da je Poslanik poslao Ebu Zerra... *Et-Tergib ve et-terhib,* 5/118. Rekao je Iraki: *Ahmedov lanac prenosilaca je dobar - džejjid.* Dodajem da nisam baš siguran u to, jer ga je prenio od Ebu Harba ibn Ebu el-Esveda od Ebu Zerra. Munziri je rekao: *Neki tvrde da Ebu Harb prenosi od svog amidže od Ebu Zerra a da nije direktno slušao Ebu Zerra.* Iz toga zaključujemo slabost jer nije spojen, a Allah najbolje zna. Nakon toga našao sam drugi lanac prenosilaca ovog hadisa kod Ebu Davuda, 4/249 i time biva dobar.

Prenio je Tirmizi, rahimehullah, od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ljudi su stvoreni različiti, neki se sporo ljute i brzo odljute, neki se brzo naljute i brzo odljute, jedno za drugo. Neki se brzo ljute i sporo odljute. Najbolji su oni koji se sporo ljute a brzo odljute, a najgori su oni koji se brzo naljute a sporo odljute. Srdžba je žeravica u čovjekovom srcu, zar ne vidite to crvenilo u njegovim očima i nabrekle vene na vratu! Ko osjeti nešto od toga neka legne na zemlju.*** Tirmizi, rahimehullah, je rekao da je hadis dobar.

Peto: neka razmisli o svom ružnom izgledu kad je ljut, to će ga smiriti. A, što se tiče hadisa koji podstiču na abdest kad je čovjek ljut, koliko znam, nijedan nije potvrđen.

Šesto: treba se sjetiti nagrade koju je Allah, azze ve dželle, pripremio za one koji oproste i pređu preko uvreda neznalica, sve u želji da zasluži obećanu nagradu. Uzvišeni je o bogobojaznim rekao:

وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

Koji srdžbu savlađuju i ljudima opraštaju. A Allah voli dobročinitelje![413]

Tako musliman koji sakrije svoju srdžbu uvrsti se u bogobojazne, a kada oprosti uvrsti se u dobročinitelje.

Rekao je Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma, o ajetu: ***Ti na loše uzvrati dobrim!*** *To je strpljivost u srdžbi, opraštanje ružnih postupaka. Kada tako postupe Allah,* azze ve dželle, *će ih sačuvati i neprijatelja pokoriti.* To je naveo Buhari, radijallahu 'anhu, kao predaju bez lanca prenosilaca riječima koje ukazuju na potvrđenost.[414]

Preneseno je od Hasana Basrija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Znakovi muslimana su sljedeći: snaga u vjeri, odlučnost u blagosti, iman u čvrstom ubjeđenju, znanje uz razum, oštroumnost u blagosti, istinsko dijeljenje, umjerenost u bogatstvu, strpljivost u siromaštvu, dobročinstvo u bogatstvu, strpljivost u teškoći, srdžba ga ne može savladati, pristrasnost plemenu ne može podnijeti, savladava strasti, ne sramoti ga stomak, ne gubi ljudsko dostojanstvo zbog pohlepe, misli i na druge. Pomaže ugroženim, milostiv je prema slabima, ne škrtari, ne rasipa, oprašta nepravde i neznalicama. Muči sam sebe a ljudi su od njega mirni.*

[413] *Ali'Imran*, 134.
[414] Buhari, Kitabu et-tefsir, suretu Fussilet.

Sedmo: ne smije sebi dozvoliti psovke, kletve i nedoličan govor, jer to su osobine kratkoumnih osoba.

Selman, radijallahu 'anhu, je rekao čovjeku koji ga je verbalno napao: *Ako moja vaga bude lakša istina je što govoriš, ako bude teža ne škodi mi što govoriš.*

Preneseno je da je čovjek grdio Ebu Bekra, radijallahu 'anhu, pa mu je on rekao: *Ono što je Allah,* azze ve dželle, *sakrio od tebe je još više.*

Preneseno je da je neka žena rekla Maliku ibn Dinaru, rahimehullah: *Neiskreni čovječe!* On je samo rekao: *Samo ti si me upoznala.*

Preneseno je od Ehnefa ibn Kajsa, rahimehullah, da je rekao: *Ko god mi bude neprijatelj ja uradim jedno od troje: ako je bolji od mene poštujem ga, ako je gori od mene ne spuštam se na njegov nivo, ako je kao i ja želim biti bolji od njega.*

Halil, rahimehullah, je to značenje sročio u stihove:

Obavezat ću se da oprostim svakom
grešniku makar mnogo griješio prema meni

Ljudi mogu biti jedan od
trojice bolji, gori ili isti kao ja

Onoga ko je bolji poštujem i slijedim
istinu u vezi s njim, a istina je najpreča

Ko je gori od mene oprostit ću mu uvijek
štitit ću svoju čast ma koliko me korili

Onome ko je kao i ja pa pogriješi i
ogriješi se oprostit ću jer biti bolji čast je

Drugi su rekli:

Oprost odbija budalu od uznemirenja
suprotstavljanje je izazov za njega pa ne budi takav

Kajat ćeš se a kajanje neće koristiti
kao prevareni u kupnji kada ode od trgovca

Drugi je rekao:

Volim lijepe osobine i trudim se steći ih
ne volim koriti jer i sam ukor zaslužujem

Opraštam onome ko vrijeđa ljude
najgori su oni koji vole vrijeđati

Ko poštuje ljude bit će poštovan
a ko ih ponižava poštovan neće biti

Znaj, srdžbu možemo podijeliti na dva dijela: ljutnja zbog sebe, to je pokuđeno i o tome smo govorili i ljutnja u ime Allaha, subhanehu ve te'ala, to je pohvalno, štaviše to je Šerijatom poželjno. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellam, je bio blag i milostiv ali kada bi vidio haram naljutio bi se, lice bi mu pocrvenilo od srdžbe i ne bi se prestao ljutiti sve dok se to ne ukloni.

Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je ušao kod mene u kuću a bio je objешen zastor na kojem su bile naslikane slike, Poslanikovo,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *lice je pocrvenjelo, uzeo je zastor, pocijepao ga i rekao: **Među onima koji će biti najteže kažnjeni na Sudnjem danu bit će oni koji slikaju ovakve slike.***[415]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je vidio pljuvačku u pravcu kible, uklonio ju je, naljutio se i rekao: ***Kada klanjate licem ste okrenuti prema Allahu, zato ne pljujte u pravcu kible dok klanjate.***[416] To nam govori da se Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ljutio kada bi neko uradio haram i zabranjenu stvar.

3 - Ljubav prema dunjaluku

Šejtan je mnogim ljudima prikazao dunjaluk lijepim i uljepšao ga u srcima njihovim. Zbog toga su se na njemu udomaćili, štaviše za njega se drže svom snagom, svim silama ga brane, neprijateljuju zbog njega, za njega se nadmeću i zbog njega mrze i zavide. Iblis je kod njih u potpunosti ispunio svoj plan, o kojem je rekao:

لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الأَرْضِ وَلأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

[415] *Buhari mea' el-Feth,* 10/517.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/88.
[416] *Buhari mea' el-Feth,* 1/509.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 5/38.

Ja ću njima na Zemlji poroke lijepim predstaviti i sve ću ih zavesti.[417]

Tužno je kako su se poveli za njim i pokorili mu se, osim onih koji su utočište našli kod Allaha, azze ve dželle, i bacili dunjaluk iza leđa:

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

A Iblis se uvjerio da je o njima ispravno mislio, i oni su se poveli za njim, osim nekolicine vjernika.[418]

A da su ljudi svjesni vrijednosti dunjaluka ne bi ga smatrali važnim i ne bi našli u srcu mjesta za njega, niti na jeziku spomena. Njegov Stvoritelj, Allah, azze ve dželle, je pojasnio njegovu stvarnost riječima:

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

Znajte da je život na ovom svijetu igra, i zabava, i gizdanje, i međusobno hvalisanje, i nadmetanje u mnoštvu imetaka i djece! On je nalik kiši, i bilje od nje sijače zadivljuje, i ono potom, nakon kiše, uzbuja, ali ga zatim vidiš požutjela i potom sasušeno biva. A na svijetu onome patnja teška je, a ima i oprost od Allaha i zadovoljstvo. A šta je ovosvjetski život doli uživanje prijevarno![419]

Znači, ovaj život je igra, zabava i gizdanje. Pametan je onaj ko ga učini ahiretskom njivom, zbog toga nas je Allah, azze ve dželle, pozvao nakon tog opisa:

سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ

Nadmećite se da u Gospodara svoga zaslužite oprost i Džennet, prostran koliko su nebo i Zemlja prostrani, i pripremljen za one koji u Allaha i poslanike Njegove vjeruju.[420]

417 *El-Hidžr*, 39.
418 *Sebe'*, 20.
419 *El-Hadid*, 20.
420 *El-Hadid*, 21.

I Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nas je upozorio na dunjaluk. Preneseno je od Ebu Seida, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Dunjaluk je sladak i zelen. Allah vas je stvorio na njemu da vidi kako ćete raditi. Bojte se dunjaluka i bojte se žena!***[421]

Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Uspio je ko prihvati islam, kome je dovoljna opskrba i koga Allah učini zadovoljnim s onim što mu je dao.***[422]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *da govori:* ***Allahu moj, neka opskrba Muhammedove porodice bude dovoljna!***[423] U drugoj predaji: ***dostatna.*** Prenijeli su ga Buhari, Muslim, Tirmizi i Ibn-Madže, rahimehumullah.

Preneseno je od Abdullaha ibn eš-Šihhira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Došao sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *dok je učio suru* ***elhakumu-tekasur,*** *pa je rekao:* ***Čovjek govori: Moj imetak, moj imetak! A da li imaš od svog imetka osim što pojedeš pa kao izmet izbaciš, obučeš pa podereš i udijeliš pa ti ostane.***[424]

Preneseno je od Džabira, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prošao pijacom a ljudi su bili na stranama ulice, prošao je pored leša jareta odsječenih ušiju, uhvatio ga je za uši i rekao: ***Ko bi ga htio za jedan dirhem?*** Rekoše: *Ne bismo ga htjeli ni džabe, šta ćemo s njim?!* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: ***Zar ne bi voljeli da je vaš?*** Rekoše: *Tako nam Allaha, da je živ bio bi s mahanom jer ima kratke uši a kamoli mrtav!* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: ***Tako mi Allaha, dunjaluk je kod Allaha manje vrijedan od ovoga kod vas.***[425]

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Dunjaluk je proklet, i prokleto je sve na njemu, osim spominjanja Allaha i sličnih ibadeta, učenog i učenika.***[426] Prenijeli su Tirmizi, Ibn-Madže i Bejheki, rahimehumullah.

[421] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/55.
[422] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 7/145.; Tirmizi, 4/6.; Ibn Madže, 2/1386.
[423] *Buhari mea' el-Feth,* 11/283.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/105.
[424] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/94.
[425] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/93.
[426] Tirmizi, 3/384.; Ibn-Madže, 2/1377. Tirmizi je rekao: *Hadis je hasen garib.*

Rekla je Aiša, radijallahu 'anha, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Dunjaluk je kuća onima koji kuće nemaju, imetak onih koji nemaju imetka i za njega radi ko razuma nema.*** Prenijeli su ga Ahmed i Bejheki, rahimehumullah. Munziri, rahimehullah, je rekao u Tergibu, 6/18: *Lanac prenosilaca je dobar.*

Preneseno je od Amra ibn Avfa, radijallahu 'anhu, Ensarije da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Tako mi Allaha, ne bojim se siromaštva za vas, ja se bojim da vam se dunjaluk ne otvori kao onima prije vas pa da se u njemu nadmećete kao i oni pa da vas uništi kao i njih.***[427] Buhari i Muslim, rahimehumullah.

Neki ljudi toliko vole dunjaluk da je postao njihov bog uz Allaha, azze ve dželle! Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Neka propadne rob dinara, rob dirhema, rob odjeće! Ako dobije, zadovoljan je, ako ne, ljuti se.***[428]

A da znaju vrijednost dunjaluka u odnosu na ahiret odbili bi ga i tražili bi ahiret. Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Dunjaluk je u odnosu na ahiret kao kada stavite prst u more,*** - *Jahja ibn Jahja,* rahimehullah, *pokazao je kažiprstom,* - ***pa neka vidi koliko će uzeti.***[429]

Preneseno je u Buharijinom, rahimehullah, *Sahihu* od Sehla, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Prostor koliko može stati štap u Džennetu bolji je od dunjaluka i svega na njemu. Jutarnji ili večernji odlazak u borbu na Allahovom putu bolji je od dunjaluka i svega na njemu.***[430]

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Neka se Allah,* azze ve dželle, *smiluje onima koji su dunjaluk smatrali povjerenom stvari, pa su je vratili povjeriocu i otišli s dunjaluka neopterećeni.*

Također je rekao: *Ko te želi preteći u ahiretu takmiči se s njim, a ko želi u dunjuluku baci mu i svoj za njegov vrat.*

Preneseno je od Alije, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Ko na dunjaluku uradi šestero uradio je sve za ulazak u Džennet i bijeg od Vatre: spozna Al-*

[427] *Buhari mea' el-Feth,* 11/243.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/95.
[428] *Buhari mea' el-Feth,* 11/253.
[429] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/192.
[430] *Buhari mea' el-Feth,* 11/232.

laha, subhanehu ve te'ala, *i pokori mu se, spozna šejtana i ne posluša ga, spozna Istinu i slijedi je, spozna neistinu i kloni je se, spozna dunjaluk i odbije ga i spozna ahiret i ulaže trud za njega.*

Također je rekao opisujući dunjaluk: *To je kuća u kojoj se zdravi razbole, sigurni kaju, osiromašeni tuguju, obogaćeni u iskušenje padaju, o halalu će biti pitan, za haram i sumnjive stvari kažnjen.*

Rekao je Malik ibn Dinar, rahimehullah: *Koliko žališ za dunjalukom toliko izađe iz srca brige za ahiretom, koliko brineš za ahiretom toliko izađe iz srca brige za dunjalukom.*

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Tako mi Allaha doživio sam ljude kojima je dunjaluk bio bezvredniji od prašine po kojoj hodate! Svejedno im je bilo dolazi li ili odlazi, da li je kod ovoga ili onoga.*

Neko je rekao: *Čovječe, raduje te što si postigao što si želio a postigao si to približavajući se smrtnom času, a onda si dobra djela odgađao kao da trebaju drugom.*

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Svaka ljudska duša žali za trome kada odlazi: nije se naužívao u onome što je skupio, nije postigao što je želio i nije se dobro pripremio za ono što dolazi.*

Rekao je Ebu Sulejman, rahimehullah: *Dunjalučkim ljepotama može odoljeti samo ko u srcu nosi ono što ga vodi ahiretu.*

Rekao je Malik ibn Dinar, rahimehullah: *Kao da smo se svi dogovorili da volimo dunjaluk pa jedni druge ne odvraćamo od toga. A, Allah nas neće ostaviti na tome! Koja li će se Allahova,* azze ve dželle, *kazna spustiti na nas!*

Šafija, rahimehullah, je rekao: *Dunjaluk je kuća poniženja, što je izgrađeno na njoj propast će, svi na njemu kaburove nastanit će, svaka zajednica na njoj raspast će se, bogatstvo siromaštvo postane, njegovo gomilanje teškoći vodi, teškoća na njemu lahkoći. Zato se vrati Allahu i budi zadovoljan opskrbom ti datom! Ne uzimaj od vječnog boravka za prolazni, jer tvoj život na dunjaluku prolazna je sjenka i nageti zid. Radi što više dobra i ne priželjkuj mnogo od dunjaluka.*

Rekao je Alija, radijallahu 'anhu: *Oporučujem vam bogobojaznost i da se klonite dunjaluka koji vam je prepušten iako to ne želite. Vaša tijela propadaju a vi ih želiti obnoviti. Primjer vas i dunjaluka je kao primjer putnika koji samo što nisu stigli na cilj. Zato ne gubite nadu zbog loših stvari koje*

doživljavate na njemu, to će proći, i ne radujte se ljepotama i uživanjima i ona će proći. Čudim se sakupljaču dunjaluka a smrt ga traži i nemarnom koji nije zanemaren.

Neko je rekao:

Svakog sata bliži smo edželu
naši dani se motaju i oni su stepeni

Nisam vidio istinu kao smrt što je
a o njoj se ne misli kao o istini

Ružno je grešan biti mlad kad si
a kako je tek kada na glavi sijede izrastu

Idi s dunjaluka opskrbljen bogobojaznosti
tvoj život je kratak i dani odbrojani

Rekao je imam Buhari, rahimehullah:

Kada vremena imaš koji namaz obavi
možda ti smrt iznenada dođe

Koliko je zdravih takvih i umriješe
zdrava duša njegova iznenada ode[431]

Također je rečeno:

Zar dunjaluk nije kao san spavača
Kakav je to život koji nije stalan

Pogledaj slast koju si juče imao
i koja prođe zar ko san ne ode

Znaj, kada ljubav prema dunjaluku srce preplavi, šejtanu se otvaraju nova vrata za djelovanje, a to je:

[431] Vidi: *Hedje es-sari*, str. 481.

4 - Nada u dug život

Kada se čovjek pouzda u dug život odgodi dobra djela, izgradi dunjaluk i poruši ahiret. Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Srce starca ostaje mlado u dvome: ljubavi prema dunjaluku i nadi u dug život.***[432]

Rekao je Buhari, rahimehullah: Alija, radijallahu 'anhu, je rekao: *Dunjaluk odlazi, ahiret dolazi. I dunjaluk i ahiret imaju svoje sinove, pa budite sinovi ahireta a ne sinovi dunjaluka! Danas je rad bez obračuna a sutra obračun bez rada.* Buhari, rahimehullah, je ovu predaju prenio ovako bez lanca prenosilaca.[433]

Neko je rekao:

Radujemo se danima koji prolaze
a svaki dan nas bliži edželu

Radi za sebe prije smrti i trudi se
dobitak i gubitak je u djelima

Također je rečeno:

Prošlo je jučer i bit će pouzdan svjedok
a za njim i novi dan došao je

Pa ako si jučer loše djelo uradio
danas dobrim zamjeni bit ćeš hvaljen

Danas ako u dobru provedeš korist
ćeš vidjet a juče vratit ne možeš

Ne odgađaj dobro djelo za sutra
možda sutra dođe a tebe nema

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Dan je tvoj gost pa ga lijepo ugosti. Ako ga lijepo ugostiš hvalit će te kad ode, a ako ga ružno ugostiš kudit će te kad odeš. Isto je i sa noćima.*

[432] *Buhari mea' el-Feth,* 11/239.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 7/138.
[433] *Fethul-Bari,* 11/235.

Džahiz, rahimehullah, je rekao: *Nađen je kamen na kojem je pisalo: Čovječe kada bi vidio koliko ti je malo od života ostalo, ne bi toliko žudio za onim što želiš, želio koje dobro uraditi, i ne bi pohlepan toliko bio i spletkama se koristio. Ako griješiš sutra te čeka kajanje, predat će te rodbina i prijatelji, odreći će te se bližnji i otići od tebe voljeni.*[434]

Neko je rekao:

Dunjaluk je svratište putniku
odmori se u njemu i odlazi

Ode i ne zna gdje dolazi
a sve što uradiš čekat će

Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je stavio ruku na moje rame i rekao:* ***Budi na dunjaluku kao stranac ili prolaznik!*** Ibn Omer, radijallahu 'anhuma, je govorio: *Kada omrkneš svanuću se ne nadaj, a kada osvaneš omrknuću se ne nadaj. Uzmi od zdravlja za bolest i od života za smrt.*[435]

Ovim hadisom Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nam je pojasnio da je čovjek na dunjaluku stranac i da nije u svojoj domovini Džennetu iz koje je izveden njegov predak Adem, 'alejhi selam, stoga se mora potruditi da se vrati. U tom kontekstu rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah:

Bujrum, u vječne džennete oni su
boravište prvi i tamo šatori

Ali mi smo zarobljeni kod neprijatelja pa
hoćemo li vratiti se domovima živi i zdravi

Kažu da stranac kad se udalji od
domovine daleko kažnjen je time

A, ima li veće tuđine od naše u kojoj
neprijatelj nama vlada i upravlja[436]

[434] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str. 102.
[435] *Buhari mea' el-Feth*, 11/233.
[436] *Hadi el-ervah*, str. 8.

Ata es-Sulemi, rahimehullah, je učio u dovi: *Allahu, smiluj se mom tudinstvu na dunjaluku, mojoj samoći u kaburu i mom stajanju pred Tobom na Sudnjem danu!*

Neko je rekao:

Ti putuješ dunjalukom kao musafir
a svaki musafir opskrbu mora imati

Svaki čovjek mora opremu ponijeti
naročito ako strahuje od terora jačega

Prenio je Hakim, rahimehullah, od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, savjetovao nekog čovjeka: ***Iskoristi petero prije petero: mladost prije starosti, zdravlje prije bolesti, imućnost prije siromaštva, slobodno vrijeme prije obaveza i život prije smrti.*** Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Prenio ga je Ibn-Mubarek,* rahimehullah, *u* Zuhdu *vjerodostojnim lancem prenosilaca kao mursel od Amra ibn Mejmuna,* rahimehullah.[437]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je pojasnio ashabima pomoću crteža koliko je čovjekov život kratak a nadanja velika. U Buharijevom, rahimehullah, *Sahihu* preneseno je od Abdullaha ibn Mesuda, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je nacrtao kvadrat, u sredini kvadrata nacrtao je liniju koja je stršila iz njega, sa strana na sredini te duge linije nacrano je mnogo kratkih linija i rekao:* ***Ovo je čovjek, a ovo je njegov životni vijek koji ga okružuje - ili koji ga je okružio. Ova linija koja ga probija je njegova nada, a ove kratke linije opasnosti i bolesti, ako izbjegne jednu stigne ga druga, ako izbjegne drugu stigne ga treća.***[438] Rekao je[439] Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Ovako izgleda crtež:*

Brate muslimanu, čuvaj se nade u dug život jer uzrokuje loša djela, štaviše, otvara šejtanu nova vrata za djelovanje a to je:

[437] *Fethul-Bari,* 11/235.
[438] *Buhari mea' el-Feth,* 11/236.
[439] *Fethul-Bari,* 11/237.

5 - Pohlepa

Vjeru uništava pohlepa. Preneseno je od Ka'ba ibn Malika, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ni dva gladna vuka poslana u stado nisu štetna po to stado ko što su po vjeru štetni pohlepa i želja za ugledom.***[440] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je dobar vjerodostojan.* Vjerodostojnim ga je ocijenio i Ibn-Hibban, rahimehullah.

Preneseno je od Ka'ba ibn Ijada, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Svaki ummet je imao svoje iskušenje, a iskušenje mog ummeta je imetak.***[441]

Od Abdullaha ibn Mesuda, radijallahu 'anhu, je preneseno da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko ispuni srce dunjalukom dobit će od njega troje: Neprestanu nesreću, nezasitu pohlepu i nepresušnu nadu u više. Dunjaluk, ili je tražen ili on traži. Ko bude tražio dunjaluk njega će tražiti ahiret dok ne umre, a ko bude tražio ahiret tražit će ga dunjaluk kako bi potrošio svoju opskrbu na njemu.***[442]

Neko je rekao:

Do kada ću odlaziti i dolaziti
trud ulagati naprijed i nazad se kretati

Odlaziti od kuće stranac biti daleko od
voljenih koji ne znaju ni kako sam

Na istok pa na zapad odlazim
od pohlepe nemam kad na smrt pomislit

Da sam se zadovoljio opskrbom došla bi u rahatluku
zadovoljstvo je bogatstvo ne mnoštvo imetka

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Nije bogatstvo u velikom imetku, bogatstvo je zadovoljstvo duše.***[443]

[440] Tirmizi, 4/16.
[441] Tirmizi, 3/389, i rekao je: *Hadis je hasen sahih.* Vjerodostojnim su ga ocijenili i Hakim i Ibn-Hibban.
[442] Rekao je Munziri u *Tergibu i terhibu,* 6/17: *Prenio ga je Taberani dobrim lancem prenosilaca.*
[443] *Buhari mea' el-Feth,* 11/271.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 7/140.

Rekao[444] je Kurtubi, rahimehullah: *Hadis znači da je pohvalno, ili veličanstveno, ili korisno bogatstvo ono u duši. Jer, kada je duša zadovoljna nije pohlepna i bude ponosna i velika, te dobije više počasti, pohvale i čednosti nego što dobije bogataš siromašne duše, jer ga pohlepa uvuče u mnoge prezrene poslove i postupke sve to zbog niskih želja i škrtosti. Takvu osobu ljudi mnogo kude, postane bezvrijedna za njih bezvrednija i poniznija od bilo čega drugog. Ukratko, ko je bogat u duši dovoljno mu je ono čime ga je Allah,* azze ve dželle, *opskrbio i ne žudi bespotrebno za više imetka, ne traži uporno i ne moli, jednostavno zadovolji se onim što mu je Allah,* azze ve dželle, *dao i on kao takav kao da uvijek dobije što želi. Međutim, ljudi siromašni u dušama sušta su suprotnost, nezadovoljni dobijenim, uvijek traže više na bilo koji način. Ako ne dobije što je želio tuguje i ljuti se kao da imetka nema nikako. Zbog nezadovoljstva s onim što ima kao da i nije bogat. Potom, duševno bogatstvo gradi se na zadovoljstvu Allahovim,* azze ve dželle, *kaderom i predanosti Njegovoj naredbi, imajući na umu da je ono što je kod Allaha,* azze ve dželle, *bolje i vječno. Zbog svega toga takva osoba nije pohlepna i ne skuplja dunjaluk. Kako je samo lijepo pjesnik rekao:*

Zadovoljstvo duše dovoljno je za potrebe, ako
poveća nešto to bogatstvo postane siromaštvo.[445]

Brate muslimanu, kloni se pohlepe jer odnosi i vjeru i čast, a osim toga otvara šejtanu nova vrata djelovanja, a to je:

6 - Škrtost

Uzvišeni je rekao:

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Šejtan vas plaši siromaštvom i navodi vas na zlo, a Allah vam obećava oprost i dobro. Allah je neizmjerno dobar i Sveznajući.[446]

444 On je Kurtubi autor djela *El-Mufhi fi šerhi Sahihi Muslim.* On je šejh poznatog autora tefsira.
445 *Fethul-Bari,* 11/272.
446 *El-Bekare,* 268.

Šejtan čovjeka plaši siromaštvom kako ne bi dijelio imetak na Allahovom, azze ve dželle, putu i predstavlja mu da ako bude udjeljivao da će osiromašiti i biti potreban kod drugih, ali Allah, azze ve dželle, ulijeva sigurnost svakom vjerniku riječima:

وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلاً وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

A, Allah vam obećava oprost i dobro. Allah je neizmjerno dobar i Sveznajući.

Pojašnjava da su Njegove riznice nepresušne, njegovoj dobroti nema kraja i Njegova opskrba nikada neće nestati.

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu,[447] je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Kome Allah podari imetak a on ne izdvoji iz njega zekat, na Sudnjem danu doći će taj imetak u obliku ćelave dvozube ogromne zmije i nosit će je za vratom. Uhvatit će ga za vilice i govoriti: Ja sam tvoj imetak, ja sam tvoje nagomilano blago!*** *Potom je Poslanik proučio ajet:*

وَلاَ يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ هُوَ خَيْراً لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُواْ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

Neka oni koji škrtare u onome što im Allah iz obilja Svoga daje, nikako ne misle da je to dobro za njih! Naprotiv, to je zlo za njih! Na Sudnjem danu bit će im oko vrata omotano ono čime su škrtarili! A Allahu pripada nasljedstvo nebesa i Zemlje i Allah je obaviješten o onome što vi radite![448]

Allah, azze ve dželle, je jasno stavio ljudima na znanje da uspjeh i spas leži u plemenitosti i čuvanju od pohlepe:

وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

A oni koji se sačuvaju lahkomosti i tvrdičluka, oni će sigurno uspjeti.[449]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Svakog dana spuštaju se dva meleka i jedan***

[447] *Buhari mea' el-Feth*, 3/268.
[448] *Ali' Imran*, 180.
[449] *El-Hašr*, 9.

govori: Allahu, nadomjesti onom koji dijeli!, a drugi kaže: Allahu uništi imetak onoga ko škrtari![450]

Također od njega je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Rekao je uzvišeni Allah: Moj robe, udijeli udijelit ću i ja tebi!***

I rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Allahova ruka je puna ne umanjuje se. Otvorena i danju i noću. Vidite li šta je udijelio od kada je stvorio nebesa i Zemlju to nije nimalo umanjilo što ima u Njegovoj ruci. Njegovo prijestolje bilo je na vodi, a u ruci mu je vaga, spušta je i diže.*** Buhari i Muslim.[451]

Preneseno je od Ebu Umame, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čovječe, ako podijeliš višak bolje je za tebe, zadržati ga nije dobro za tebe. Nećeš biti kuđen za dostatan imetak. Počni udjeljivati onima koje izdržavaš a gornja ruka je bolja od donje.***[452]

Preneseno je od Ibn-Mes'uda, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kome je draži nasljednikov imetak od vlastitog?*** Rekoše: *Allahov Poslaniče, svima nam je draži naš imetak od nasljednikovog.* Reče: ***Vaš imetak je ono što pošaljete pred sobom, a ono što ostavite je nasljednikov.***[453] Buhari i Nesai, rahimehumullah.

Od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Tuđe se ne priželjkuje osim u dva slučaja: kada Allah nekome podari znanje o Kur'anu pa on postupa po njemu i uči ga i danju i noću, i kada Allah nekome podari imetak pa ga on dijeli i danju i noću.***[454] Priželjkivanje ovdje ne znači zavist, misli se da želi imati isto to što nije zabranjeno, u nekim slučajevima je ibadet. A, zavist je želja da neko izgubi blagodat, to je zabranjeno.

Od Aiše, radijallahu 'anha, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada žena udijeli od muževog imetka ne pričinjavajući time štetu dobit će nagradu i ona i njen muž, i sluga isto tako. Nikome se neće umanjiti nagrada zbog drugog.***[455]

---

450 *Buhari mea' el-Feth*, 3/304.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 7/95.
451 *Buhari mea' el-Feth*, 13/393.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 7/80.
452 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 7/126.; Tirmizi, 4/4.
453 *Buhari mea' el-Feth*, 11/260.
454 *Buhari mea' el-Feth*, 9/73.
455 *Buhari mea' el-Feth*, 3/293.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 7/111

7 - Oholost

Oholost je šejtanov prilaz čovjeku, njime ga ponižava i podstiče na odbijanje istine i ustrajnost na neistini. Oholnik je neznalica, ne poznaje ni sebe ni svoga Gospodara, jer da poznaje sebe istinski shvatio bi da je bio kapljica koje se ljudi gnušaju, onda zakvačak, pa komad mesa. Nakon toga mala nemoćna beba, pa zašto da se oholi?! Oholost je ubitačna bolest, zbog toga nas je Allah, subhanehu ve te'ala, upozorio na nju u brojnim ajetima, a neki od njih su:

وَلاَ تَمْشِ فِي الأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولاً

Ne hodi po zemlji nadmeno! Zemlju sigurno ne možeš probiti ni brda visinom dostići.[456]

إِنَّ اللهَ لاَ يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالاً فَخُورًا

Allah, doista, ne voli one koji se ohole i hvališu![457]

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ

Odvratit ću od znamenja Svojih one koji se bez ikakva osnova na Zemlji ohole.[458]

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللهُ عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

Allah pečati srce svakog ohołog silnika.[459]

I Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je upozorio na oholost i ukazao na njegov koban završetak u hadisu: ***Neće ući u Džennet ko bude imao u srcu oholosti koliko zrno gorušice.***[460]

Također je rekao: ***Rekao je Uzvišeni Allah: Ponos je moj donji ogrtač, a veličina gornji ogrtač, pa ko mi se suprotstavi u nečemu od toga kaznit ću ga.***[461] Muslim i Berkani, rahimehumullah, u *Mustehradžu*.

456 *El-Isra*, 37.
457 *En-Nisa*, 36.
458 *El-Ea'raf*, 146.
459 *El-Mu'min*, 35.
460 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 2/89.; Tirmizi, 3/243.
461 *Muslim bi šerhi Nevevi*, 16/173.

Preneseno je od Harise ibn Vehba, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Hoćete li da vam kažem ko su stanovnici vatre? Svi surovi, umišljeni i oholi.***[462] Muttefekun alejhi.

Preneseno je od Ebu Seida, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Prepirali su se Džennet i Džehennem. Džehennem je rekao: U meni su svi nemilosrdni i oholi. A, Džennet je rekao: U meni su slabi i siromašni muslimani. Allah je presudio među njima i rekao: Ti, Džennetu, moja si milost kojom ću se smilovati kome hoću, a ti, Džehenneme moja si patnja kojom ću kazniti koga hoću. A, obavezujem se da vas napunim.***[463] Muslim, rahimehullah.

Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu: Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***S trojicom Allah na Sudnjem danu neće razgovarati, ni očistiti, niti ih pogledati i bolnom će ih kaznom kazniti: starca bludnika, vladara lašca i oholog siromaha.***[464] Muslim i Nesai, rahimehumullah.

Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Neki čovjek prije vas je hodao nadmeno vukući ogrtač po zemlji pa se zemlja otvorila pod njim i u njoj će tako propadati do Sudnjega dana.***[465] Buhari i Nesai, rahimehumullah.

Od njega je preneseno da je rekao: ***Ko vuče odjeću po zemlji iz oholosti, na Sudnjem danu ga Allah neće ni pogledati.***[466]

Preneseno je od Ebu Abdullaha ibn Amra ibn el-Asa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***U čijem srcu bude oholosti koliko i najmanje zrno gorušice Allah će ga na lice strmoglaviti u Džehennem.*** Prenijeli su ga Ahmed i Bejheki, rahimehumullah, u *Šuabu el-Iman.* A, Iraki, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[467]

Rekao je Seleme ibn el-Ekvea', radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Čovjek se oholi sve dok ne bude upisan u silnike i zadesi ga što je i njih zadesilo.***[468]

---

[462] *Buhari mea' el-Feth,* 8/662.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/187.
[463] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/183.
[464] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 2/115.
[465] *Buhari mea' el-Feth,* 10/258.; *Nesai,* 8/206.
[466] *Buhari mea' el-Feth,* 10/258.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 14/60.
[467] *Tehridžu el-Ihja,* 1934.
[468] Tirmizi, 3/244, i kaže: *Hadis je hasen garib.*

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Iz Džehennema će se pojaviti vrat koji ima uši koje čuju, oči koje vide i jezik koji govori, pa će reći: Zadužen sam za trojicu: svakog obolog inadžiju, višebošce i slikare.***[469]

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Čudim se ljudima koji svaki dan jednom ili dva puta rukom peru vlastiti izmet a suprotstavljaju se Vladaru nebesa.*

Rekao je Nuaman ibn Bešir na minberi, radijallahu 'anhu: *Šejtan se oboli i uzdiže. U tu oholost spada ohol odnos prema Allahovim,* azze ve dželle, *blagodatima, uzdizanje iznad Allahovih,* azze ve dželle, *robova i slijeđenje strasti.*

Preneseno je od Mutarrifa ibn Abdullaha eš-Šihhira, rahimehullah, da je ugledao Muhelleba ibn Ebu Safru, rahimehullah, koji je nosio svečani ogrtač i vukao ga po zemlji nadmeno hodeći pa mu je rekao: *Zašto hodaš na način koji preziru Allah,* azze ve dželle *i Njegov Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem*?* Muhelleb, rahimehullah, reče: *Zar ne znaš ko sam ja?* Reče: *Znam te, bio si izbačena kapljica, a bit ćeš odvratni leš, a u tebi je između toga izmet i mokraća.* Nakon toga Muhelleb, rahimehullah, više nije tako hodao.

Ibn-Avf, radijallahu 'anhu, je uzeo to značenje i ispjevao ga u stihovima:

Čudim se zadivljenom svojim likom
a juče je bio izbačena kapljica

Sutra nakon lijepog izgleda
bit će u kaburu leš odvratni

I još dok luta i diči se
sobom u sebi izmet nosi[470]

Preneseno je od Ebu Bekra el-Huzelija, rahimehullah, da je rekao: *Jednom prilikom dok smo sjedili u Hasanovom,* rahimehullah, *društvu pored nas je prošao Ibn el-Ehtem,* rahimehullah, *krenuo je u ograđenu sobicu u džamiji. Na sebi je imao bezeno džube ukrašeno na potkoljenicama iz njega je virio ostatak unutrašnje odjeće, vidjelo se da ide oholo. Hasan,* rahimehullah, *ga je*

469 Tirmizi, 4/103, i kaže: *Hadis je hasen sahih garib.* Albani ga je ocijenio vjerodostojnim i rekao da odgovara uslovima Buharije i Muslima u djelu *Zbirka vjerodostojnih hadisa,* hadis br. 512.
470 *Edebu ed-dunja ve ed-din,* str. 201.

samo pogledao i rekao: Uh, uh! Digao nos, umišljen, gleda niz sebe, okreće lice od ljudi. Koliko si samo glup! Gledaš niz sebe u blagodati na kojima zahvalio nisi, koje ni spomenuo nisi, Allahovo, azze ve dželle, *pravo u njima ispoštovao nisi i ne radiš što ti je Allah naredio da uradiš s njima. Na svakom dijelu tijela imaš blagodat i šejtan te njima zavodi. To je čuo Ibn el-Ehtem,* rahimehullah, *pa se vratio i izvinuo Hasanu,* rahimehullah. *On je samo rekao: Ne izvinjavaj se meni, pokaj se svome Gospodaru zar nisi čuo da je rekao:*

وَلاَ تَمْشِ فِي الأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولاً

Ne hodi po zemlji nadmeno! Zemlju sigurno ne možeš probiti ni brda visinom dostići.[471]

Kategorije oholih

1 - Neki ljudi se ohole zbog vlasti i društvenog položaja. Oholost im povećavaju brojne pohvale licemjera i koristoljubivih ljudi koji su lažnu hvalu i koristoljublje uzeli za zanat i zaradu. Oni ga lažno hvale i uzdižu više nego što zaslužuje, a on to smatra istinom pa se još više uzoholi.

Davno je rečeno: *Čudno je što se raduje pohvali onaj ko nije dobar, i što se ljuti onaj kod koga je loša osobina a o njemu loše govore.*

Jedan pjesnik je rekao:

O neznalico zavarana pretjeranom pohvalom neka
neznanje hvalitelja ne nadvlada tvoje znanje o sebi

Pohvalio je i bez znanja rekao o tebi
ali ti najbolje znaš stvarnost svoju

Ova vrsta oholosti raširena je među vladarima. Zato je obaveza vladara ukloniti iz svoje blizine loše savjetnike koji im uljepšavaju loše postupke i ne pokazuju ružnoću loših postupaka, te ih tako uništavaju i odvode u propast. A i ti vladari da imalo razmišljaju shvatili bi da je vlast prolazna, jer da je trajna oni nikada ne bi postali vladarima.

[471] *El-Isra*, 37.

Uzvišeni je rekao:

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Reci: Allahu moj! Koji svu vlast imaš! Ti vlast daješ kome Ti hoćeš, a oduzimaš od koga Ti hoćeš! Ti uzvisuješ koga hoćeš, a unizuješ koga hoćeš! U Tvojoj ruci je dobro! Ti doista Svemoćan si![472]

Ostaje im samo izbor između dobre i loše vladavine.

2 - Neki ljudi se zbog imetka ohole. Oni su neznalice, jer da imaju imalo pameti bilo bi im jasno da je imetak posudba i da ga Allah, azze ve dželle, može uzeti kad i kako hoće. Kao što je bio slučaj sa vlasnikom bašče koji je nezahvalan ušao u svoju bašču govoreći: *Mislim da ovo neće nestati!*, pa je Allah, azze ve dželle, s neba poslao oluju koja je sve uništila i ostavila pustoš. Isto je bilo i sa Karunom koji se uzoholio zbog imetka koji se toliko namnožio da ključeve njegovih riznica nisu mogli podići sedmerica jakih muškaraca. Ali je Allah, azze ve dželle, u zemlju protjerao i njega i njegov imetak. I njegov završetak je bio koban i gubitnički.

Kada bi Allah, azze ve dželle, tog bogataša iskušao s bolešću dao bi cijeli imetak samo da mu se vrati zdravlje. Tako je preneseno da je jedan muslimanski vladar od svoga sluge zatražio da mu donese čašu vode, ovaj je donio i rekao: *Vladaru, nemoj piti dok te nešto ne upitam!* Vladar reče: *Pitaj!* Reče: *Kada bi ti bila uskraćena ova čaša vode koliko bi je platio?* Reče: *Dao bih pola carstva.* Sluga opet upita: *Kada je popiješ i voda zastane u tebi i ne možeš je izbaciti, koliko bi platio da je izbaciš?* Reče: *Cijelu carevinu.* Sluga reče: *Onda tvoja vladavina ne vrijedi ni koliko jedno mokrenje.*

3 - Neki ljudi se ohole zbog snage i zdravlja. Oni su nemarni, jer snaga nije mjerilo ugleda kod ljudi. Da li se snaga takvog čovjeka može mjeriti sa snagom magarca i mazge? Kada bi snaga bila mjerilo magarac bi zaslužio biti direktor, mazga namjesnik a slon predsjednik. Pravo mjerilo je razum jer njime čovjek spoznaje svoga Gospodara i Stvoritelja i živi lijepo u

[472] *Ali 'Imran*, 26.

suživotu s ljudima. Razum čovjeka čuva od propasti i štetnosti. Aliji, radijallahu 'anhu, se pripisuju sljedeći stihovi:

Lijepo ponašanje je čisti ahlak
razum s početka a slijedi ga vjera

znanje je treće, četvrto razboritost
darežljivost peta, dobro je šesto

Sedmo je dobročinstvo, osmo sabur
zahvalnost deveta i blagost deseta[473]

Pogledaj, Allah te uputio, nije snagu i mladost ubrojao u lijepe osobine, jer snaga nije pohvalna osobina osim kad se koristi u dobre svrhe.

Preneseno je da je Ebu Hanife, rahimehullah, držao ders o fikhu i sjedio je ispruženih nogu. U džamiju je ušao visok lijepo odjeven čovjek i sjeo u halku da sluša ders. Ebu Hanife, rahimehullah, je iz poštovanja prema pridošlom slušaocu skupio noge i nastavio s dersom. Kada je došao do pitanja: *Akšam nastupa zalaskom Sunca i prestaje nestankom crvenila na zapadu.* Tada pridošli čovjek upita: *Šejh, šta misliš ako Sunce ne zađe?* Ebu Hanife, rahimehullah, reče: *Sad Ebu Hanife može i ispružiti noge.*

Rečeno je:

Mladića kod ljudi krasi bistrina razuma
iako je uskraćen za njegove dobiti

Mladića kod ljudi neprimjernim čini slab razum
makar bio iz ugledne porodice i na položaju

Čovjek živi među ljudima razumom i
preko razuma idu znanje i iskustvo

Najbolja opskrba čovjeku je razum
ništa se s njim poredit' ne može

473 *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str 11.

Kada Milostivi nekom upotpuni razum
upotpuni se i ahlak i druge potrebe[474]

4 - Neki ljudi ohole se zbog znanja. Takvog je preče nazvati neznalicom, jer znanje ako čovjeka ne učini poniznim i skrušenim i nije korisno znanje. Znanja ima dvije vrste: znanje na jeziku i znanje u srcu. Znanje na jeziku je Allahov dokaz protiv čovjeka, a znanje u srcu je skrušenost.[475]

Preneseno je od Usame ibn Zejda, radijallahu 'anhu, da je čuo Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kad je rekao: ***Na Sudnjem danu bit će doveden čovjek i bačen u Džehennem. Od siline udarca crijeva će mu ispasti i kružit će oko njih kao magarac oko vodenice. Džehenemlije će se skupiti oko njega i reći: Šta je s tobom čovječe?! Zar ti nisi naređivao da se radi dobro i odvraćao od zla? Reći će: Naređivao sam dobro a nisam ga radio i zabranjivao zlo a sam sam ga radio.*** Muttefekun alejhi.

Kako čovjek može nositi naziv alim, učenjak, a biti ohol?! Davno je rečeno:

O čovječe koji učiš druge
što sebe prvo ne naučiš

Opisuješ lijek bolesnim i škrtim
da ozdrave a i sam si bolestan

Počni sa sobom i kloni se zablude
ako to uspiješ dobar si liječnik

Tada si opravdan što opominješ i
povode se za tvojim riječima i učenjem

Ne odvraćaj od djela koje i sam
radiš velika sramota je to ako uradiš

[474] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str. 3.
[475] Buhari, *Muslim bi šerhi Nevevi*, 8/118.

5 - Neki ljudi, uglavnom žene, ohole se zbog ljepote i lijepog izgleda. A kada bi ona koja se oholi svojom ljepotom bila svjesna da će njena ljepota biti hrana za crve i kada bi se zamislila kako će izgledati kada crvi izjedu njeno meso, oči i nos, vidjela bi stravičan prizor. Štaviše, ljepota je još na dunjaluku izložena prolaznosti i bolestima. Mnogo je lijepih i zavodljivih žena koje su nakon bolesti postale ružne i odbojne. Ljudi koji su žudili samo da je vide sada bježe od nje. Neko je rekao:

O ti koji se oholiš zadivljen svojim likom
vidi šta izbacuješ iz sebe smrdljivo

Da ljudi misle o svome stomaku
ne bi se oholili ni mladi ni stari

Najveća počast čovjeku je glava
a na njoj pet neugodnosti ima

Nos curi, uho smolu pušta
oko krmelji a usta od pljuvačke

Sine zemlje i zemljina hrano,
kani se, sutra ćeš biti hrana i piće[476]

Kako se manifestuje oholost

1 - Odbijanje istine. Oholost se manifestuje odbijanjem istine kada čovjeku postane jasno da je pogriješio, jedini razlog ustrajnosti na greški i odbijanja istine je oholost.

Mnogo velikih šejhova i poznatih učenjaka nakon rasprave se mladim učenikom uoče grešku ali se iz oholosti odbijaju vratiti i prihvatiti istinu. La havle ve la kuvvete illa billah! Kao što je rečeno:

Ali oni ne slušaju riječ upute
jer je došla od najmlađeg sina

[476] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str. 212.

naprotiv odbiše ga na ružne načine
i optužiše da komplikuje i dosađuje

To je česta pojava među učenim našeg vremena, za razliku od učenjaka prvih generacija.

Ebu Hanife, rahimehullah, je rekao: *Naučio sam propise šišanja na hadždžu od brice.*

Imam Malik, rahimehullah, je odustao od svog mišljenja i prihvatio mišljenje svoga, tada mladog, učenika Šafije, rahimehullah, u vezi s razvodom.

2 - Oholost se manifestuje i omalovažavanjem i uzdizanjem iznad ljudi. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je spomenuo ta dva znaka u hadisu: ***Oholost je odbijanje istine i omalovažavanje ljudi.***[477]

Šejtanov prilaz čovjeku je oholost, zbog toga je jedini spas od te spletke i zamke skromnost.

Preneseno je od Ijada ibn Himara, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Allah mi je objavio da budete skromni tako da se međusobno ne hvališete i nepravdu jedni drugima ne činite.*** Muslim, Ebu Davud i Ibn Madže, rahimehumullah.

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko god je skroman u ime Allaha On će ga uzdići.***[478] Muslim i Tirmizi, rahimehumullah.

8 - Želja za pohvalom

Znaj, brate muslimanu ako zavoliš pohvale slušati na svoj račun šejtan ti je prišao sa vrata samodopadljivosti a to je ubitačna bolest. To se odnosi na pohvalu za nešto što je pri tebi. Spas od toga je u tome da se sjetiš svojih mahana i grijeha a svaki čovjek ima skrivene nedostatke. Neki dobar čovjek rekao je čovjeku koji ga je pohvalio: *Kada bi grijesi imali miris niko ne bi mogao sjediti u mojoj blizini.*

[477] *Muslim bi šerhi Nevevi*, 2/89.

[478] Mi smo preveli hadis ovako, a ima i drugo značenje koje glasi: ***Ko god je skroman i ponizan Allahu, bit će uzdignut.*** Oba značenja su ispravna i zastupljena kod učenjaka. (op. prev.)

Međutim, ukoliko pohvala nije zaslužena ludilo je radovati se tome. Jedan mudrac je rekao: *Ko bude zadovoljan pohvalom za što nije zaslužan omogućio je onima što žele da ga ismiju.*

Rekao je Ibn-Mukaffea', rahimehullah: *Ko prihvati pohvalu isti je kao onaj ko sam sebe hvali.*[479]

Rečeno je:

Nije čast da se hvali čovjek
djela se kude i hvale

Nije uvijek onakav kakvim ga drže
niti svaki trgovac zaradu stvara

I nisu svi za koje misliš povjerljivi za mahane
niti svi koji preuzmu čuvanje na sebe podobni[480]

Pohvala donosi brojne nevolje, neke od njih su samodopadljivost i oholost pohvaljenog što će ga upropastiti.

Preneseno je od Ebu Musaa el-Ešarija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je čuo nekog čovjeka kako pretjeruje u pohvali drugog čovjeka, pa je rekao:* ***Slomili ste, ili, uništili ste čovjeka.***[481] Muttefekun alejhi, tekst se nalazi kod Buharije, rahimehullah. Ovim je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pojasnio da je hvala opasna.

Preneseno je od Ebu Bekra, radijallhu 'anhu, da je neki čovjek spomenut u prisustvu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, pa ga je neki čovjek pohvalio. Na to je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Teško tebi slomio si vrat svome bratu,*** *to je ponovio više puta,* ***ako ga baš morate pohvaliti onda recite: Mislim tako i tako, ako uistinu misli, a Allah će mu svoditi račun. A, nikog ne hvalim da je dobar kod Allaha.*** Muttefekun alejhi.[482]

Od loših posljedica pohvale je neviđenje nedostataka pohvaljene osobe i netraženje istih.

[479] *Edebu ed-dunja ve ed-din,* str. 213.
[480] *Edebu ed-dunja ve ed-din,* str. 214.
[481] *Buhari mea' el-Feth,* 5/276.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/127.
[482] *Buhari mea' el-Feth,* 5/274.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/126.

Loša posljedica pohvale je i to što se pohvaljena osoba smatra dobrom i ne trudi se raditi dobra djela. U tom kontekstu je rekao Zijad ibn ebi Muslim, rahimehullah: *Ko god čuje pohvalu ili kompliment prikaže mu se šejtan.*

Jedan pripadnik prve generacije je rekao: *Ko se obraduje pohvali dopustio je šejtanu da uđe u njegovu unutrašnjost.*

Jedan drugi je rekao: *Kada ti kažu dobar si čovjek, a tebi je to draže čuti nego da ti kažu loš si čovjek, onda si tako mi Allaha, loš čovjek!*

Omer ibn el-Hattab, radijallahu 'anhu, je rekao: *Klonite se pohvala jer to je klanje.* Ta predaja je prenesena kao Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, govor putem Muavije, radijallahu 'anhu, zabilježili su je Ahmed i Ibn-Madže, 2/1232, rahimehumullah, autor djela *Ez-Zevaid* je ocijenio lanac prenosilaca kao dobar.

Ebu Hamid el-Gazali, rahimehullah, je rekao, ukratko: *U odnosu na one koji hvale i kude ljudi se ponašaju na jedan od četiri načina:*

Prvi je: da se pohvali raduje te zahvali na njoj a ljuti se na kritiku i zamrzi onoga ko ga kritikuje i sveti mu se.

Drugi: da se srcem ljuti na onoga ko ga kudi ali se uzdrži od osvete rukama i jezikom, i da se srcem raduje pohvali ali se suzdrži od pokazivanja te radosti. To je manjkavost ali u odnosu na prvi način je savršenstvo.

Treći: to je početak potpunog stanja, a to je da mu je svejedno za pohvalu i pokudu, ne brine se za pokude niti ga raduju pohvale.

Četvrti: to je stanje iskrenosti u ibadetu. Mrzi i pohvalu i onoga ko ga hvali, jer zna da je to štetno za njegovu vjeru i da je upropaštavajuće za njega, a voli onoga ko ga kritikuje ako mu pokloni kritiku i uputi na njegove grijehe.[483]

Zbog svega toga Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je naredio da pospemo prašinu pored lica onih koji hvale. Mikdad, radijallahu 'anhu, je vidio nekog čovjeka kako hvali Osmana, radijallahu 'anhu, pa je sjeo na koljena, uzeo prašinu u ruku i prosuo pred licem tog čovjeka. Osman, radijallahu 'anhu, ga upita: *Šta to radiš?* Rekao je: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kad je rekao:* ***Kada vidite one koji mnogo hvale pospite prašinu pred njihovim licem!***[484] Muslim, Tirmizi i Ibn-Madže, rahimehumullah.

[483] *El-Ihja,* 1857.
[484] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/128.; Tirmizi, 4/26.; Ibn-Madže, 2/1232.

9 - Činjenje dobrih djela da bi ih ljudi vidjeli

Pretvaranje je veliki otvor u čovjekovo srce na koji šejtan ulazi u njega. To nalaže muslimanu koji želi Allaha, azze ve dželle i ahiret da svoje srce pretraži, pa ako u njemu nađe želju za nečim drugim a ne samo za Allahom, azze ve dželle, mora to brzo ukloniti. Isto tako, mora pretražiti svoja djela i ako nađe sumnju pretvaranja treba ih očistiti od toga.

Pretvaranje je nazvano širkom zbog toga što se umjesto Stvoritelja Allaha, azze ve dželle, vodi računa o stvorenjima.[485] Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Najviše se za vas bojim malog širka.*** Upitaše: *Šta je to mali širk, Allahov Poslaniče?* Reče: ***Rija - pretvaranje. Allah će reći na Sudnjem danu kada bude dijelio nagrade: Idite onima zbog kojih ste se pretvarali radeći dobra djela i vidite ima li nagrade kod njih!***[486]

Ljudi se pretvaraju u mnogim stvarima, neki u znanju, neki u ibadetu, a neki u sadaki. Primjer za to je hadis koji su zabilježili Muslim i Nesai, rahimehumullah, od Ebu Hurejrea, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Prvom će se presuditi na Sudnjem danu šehidu. Bit će doveden pa će ga Allah podsjetiti na blagodati a on će ih priznati pa će ga Allah upitati: Šta si uradio s njima? Reći će: Borio sam se u Tvoje ime dok nisam poginuo. Allah će reći: Lažeš, borio si se da bi se reklo hrabar je. To je već rečeno! Potom će biti naređeno da ga odvedu i bit će odveden licem vučenim po zemlji i bit će bačen u Džehennem. Potom će se presuditi čovjeku koji je učio znanje i podučavao druge, učio je Kur'an. Bit će doveden i Allah će ga podsjetiti na blagodati, on će ih priznati pa će Allah reći: Šta si uradio s njima? Reći će: Učio sam, podučavao druge i učio Kur'an sve u Tvoje ime. Allah će reći: Lažeš, podučavao si da bi se reklo učen je, učio si Kur'an da bi se reklo učač je. To je već rečeno. Potom će biti naređeno da ga odvedu i bit će odveden licem vučenim po zemlji i bit će bačen u Džehennem. Potom će biti doveden čovjek kome je Allah dao veliku i raznovrsnu opskrbu. Allah će ga podsjetiti na blagodati, on će ih priznati pa će Allah reći: Šta si ura-***

[485] Hadis u vezi s tim vjerodostojnim je ocijenio Albani u djelu *Sahihu et-tergib,* 1/17.

[486] Munziri je rekao u djelu *Et-Tergib,* 1/48: *Prenio ga je Ahmed dobrim lancem prenosilaca - džejjid.* Vjerodostojnim ga je ocijenio i Albani u djelu *Sahihu et-tergib.*

dio s njima? Reći će: Udjeljivao sam imetak u sve vidove dobra koje voliš. Allah će reći: Lažeš, dijelio si da bi se reklo darežljiv je. To je već rečeno. Potom će biti naređeno da ga odvedu i bit će odveden licem vučenim po zemlji i bit će bačen u Džehennem.[487]

Preneseno je od Ebu Hinda ed-Darija, radijallahu 'anhu, da je čuo Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je rekao: ***Ko bude radio dobra djela da bi bio viđen i da se čuje za njega Allah će ga na Sudnjem danu razotkriti.*** Munziri, rahimehullah, je rekao u svom djelu *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 1/44: *Prenio ga je Ahmed,* rahimehullah, *dobrim lancem prenosilaca.*[488].

Od Džunduba, radijallahu 'anhu, je preneseno u dva *Sahiha* da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko bude radio dobra djela da ga ljudi vide Allah će ga razotkriti, ko bude radio dobra djela da se za njega čuje Allah će i njega razotkriti.***[489]

To je navelo pripadnike prvih generacija da kriju svoja djela kao što ljudi kriju svoje grijehe i mahane. Znaj, glavni razlog činjenja dobrih djela zbog drugih je želja za pohvalom i strah od kritike. Zaštititi se od toga moguće je na sljedeći način:

1 - Moraš znati da ti ljudska pohvala ništa ne vrijedi ako si kod Allaha, azze ve dželle, bezvrijedan i njihova pokuda nimalo ti ne šteti ako si kod Allaha, azze ve dželle, ugledan.

2 - Znaj da je čovjek slabo stvorenje koje nimalo ne može ni pomoći ni odmoći naročito na Dan tvoje najveće potrebe i siromaštva.

3 - Znaj, pretvaranje poništava dobro djelo, a ponekad ga prebaci i na vagu loših djela.

4 - Ako se bojiš da ljudi ne vide koliko si loše duše i crnog srca na dunjaluku! Onda imaj na umu da da to Allah, azze ve dželle, zna i da će te osramotiti i sve na vidjelo iznijeti na najvećem skupu pred svim stvorenjima.

5 - Ako osjetiš pri sebi pretvaranje odmah nastoj otkloniti taj osjećaj od sebe, a potom okreni srce isključivo Allahu, azze ve dželle.

---

487 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/50.; Nesai, 6/24.

488 Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u djelima *Sahihu et-tergib,* 1/16, i *Es-Silsile es-sahiha,* hadis br. 951.

489 *Buhari mea' el-Feth,* 11/336.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 18/116.

Znaj, prvo što šejtan želi od tebe je da ostaviš dobro djelo i ne uradiš ga. Ako to ne uspije pokuša te navesti da radiš to djelo neiskreno u nečije drugo a ne u Allahovo, azze ve dželle, ime. Ako ni to ne uspije govori ti da nisi iskren i da se pretvaraš u tom djelu te da se nepotrebno trudiš. Pripazi se toga, Allah te čuvao, i šejtana ne slušaj jer on ti je jasni neprijatelj koji vodi u zabludu.

Rekao je Gazali, rahimehullah: *Oni koji se oslobađaju šejtanovog zavođenja u vezi s tim mogu se svrstati u četiri kategorije:*

Prva: oni koji odbiju šejtanovo zavođenje i poreknu ga, ali se ne zadovolje time i nastave raspravu s njim u mislima misleći da je to bolje za njihovo srce, ali je obrnuto, oni time gube jer su prekinuli obožavanje Allaha, azze ve dželle, *koje su praktikovali i kao da su otpočeli borbu sa drumskim razbojnicima, a prelazak na borbu protiv drumskih razbojnika je nedostatak razboritosti.*

Druga: oni koji znaju da je suprotstavljanje i rasprava nedostatak te se zadovolje odbijanjem i poricanjem i ne raspravljaju s njim.

Treća: ni oni ne raspravljaju jer je to gubljenje vremena, iako malo, ali u dubini duše mrze pretvaranje i šejtanove laži te nastave s djelima koje su radili uz mržnju prema pretvaranju i šejtanu bez rasprave o tome.

Četvrta: oni koji znaju da im šejtan zavidi i kad god osjete njegovo zavođenje budu iskreniji i još više čine ibadete i kriju ih kao i sadaku. Sve to rade s ciljem izazivanja šejtanove srdžbe. Preneseno je od Fudajla ibn Gazvana, rahimehullah, *da je rekao kada mu je rečeno da neki čovjek ružno govori o njemu: Tako mi Allaha, naljutit ću onog ko mu je to naredio, šejtana. Potom je rekao: Allahu moj, oprosti mu! Kada šejtan vidi čovjeka takvog kloni ga se da taj čovjek ne bi zaradio još više sevapa.*

Haris el-Muhasibi, rahimehullah, *je naveo veoma lijep primjer za ove četiri skupine, rekao je: primjer te četverice je kao primjer četverice koji su krenuli na halku znanja i hadisa da nauče uputu, znanje i blagodat toga. Neki novotar im pozavidi na tome poboji se da će saznati istinu i presretne ih s ciljem odvraćanja od tog sijela. Prvog je pozvao na sijelo zablude ali on odbije, kada je odbio pokušao ga je zabaviti raspravom o tome pa se ovaj zaustavio i počeo raspravljati s njim misleći da je to dobro za njega a ne zna da je to ovome i cilj kako bi zakasnio na sijelo dobra. Kada je prošao drugi i njega je zaustavio te je stao, odbio ga je, ali se nije borio s njim i brzo je*

završio. Zalutali se radovao i tom vremenu koje je proveo zastajući da ga odbije. Treći je prošao ne osvrćući se na njega i ne zaustavljajući se jednostavno je nastavio ići tamo gdje je krenuo. S njim je izgubio svaku nadu za uspjeh. Kada je četvrti prošao ne samo da nije stao na njegov poziv nego je, da bi ga naljutio, požurio da što prije stigne ka svom cilju. Ako bi ponovo prolazili pored njega sve bi ponovo pokušao odvratiti osim posljednjeg.[490]

Zbog toga su mnogi iz prve generacije povećavali dobra djela kada bi osjetili da ih zavodi šejtan želeći ga tako rasrditi. Rekao je Ibrahim Tejmi, rahimehullah: *Šejtan čovjeka navodi na grijeh, neka ga ne posluša i neka uradi dobro djelo ostavit će ga.*

Utjecaj pretvaranja na nagradu

Znaj, Allah te uputio, pretvaranje može biti u osnovi djela ili u nekim dijelovima, ako djelo u osnovi bude urađeno zbog pretvaranja, tj. ako je glavni pokretač da se to djelo uradi pretvaranje, ono je neispravno po konsenzusu. Međutim ako pretvaranje uđe u dijelove kao što je duži ruku ili sedžda, ulema se podvojila u vezi s tim, jedni smatraju neispravnim cijelo djelo, a drugi smatraju da se samo nagrada umanjuje.

10 - Samodopadljivost

Samodopadljivost se razlikuje od oholosti utoliko što oholost ima tri rukna: čovjek koji se oholi, razlog oholosti i onaj nad kim se oholi, samodopadljivost ima samo dva rukna, osnove: čovjek i razlog samodopadljivosti. Samodopadljivost je prva stepenica oholosti, utječemo se Allahu, azze ve dželle, od obje bolesti. Samodopadljivost je smatranje blagodati velikom i oslanjanje na nju zaboravljajući od koga je došla.

Samodopadljivosti ima nekoliko vrsta. Neki ljudi se tako osjećaju zbog zdravlja, snage skladnosti tijela i lijepog izgleda. Takvi moraju znati da je sve to prolazno i da će istruhnuti.

Neki se osjećaju tako zbog razuma, inteligencije, mogućnosti da izvlače skrivene pouke u vjerskim i ovosvjetskim disciplinama. Kao plod te vrste samodopadljivosti je neosvrtanje na mišljenja drugih i neodstu-

[490] *El-Ihja*, 1896.

panje od svog, druge ne želi ni čuti. Takvi moraju razmisliti o bolesti u mozgu kojom ih Allah, azze ve džellе, može iskušati. Tada bi izgubili i razum i inteligenciju. Stoga neka zahvale Allahu, azze ve džellе, na zdravlju i zahvale Mu na blagodati.

Neki ljudi se tako osjećaju zbog porijekla i misle da će uspjeti neupitno. Zar nije sin čovjeka koji se pripisuje Hasanu ili Husejnu, radijallahu 'anhuma? Neka zna taj da koga njegova djela ne učine uspješnim porijeklo mu neće pomoći. I neka zna da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pozvao svoje najbliže i rekao: ***Fatima, radi dobra djela, ja ti kod Allaha ništa ne mogu pomoći!***[491] Muttefekun alejhi.

Neki se tako osjećaju zbog brojne rodbine, porodice i djece. Takvim su dovoljne Allahove, azze ve dželle, riječi:

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ

Na Dan kada će čovjek od brata svoga pobjeći, i od majke svoje, i od oca svoga, i od druge svoje i sinova svojih, toga Dana će se svaki čovjek samo o sebi brinuti.[492]

Kako se možeš samodopadljivo ponašati zbog nekih koji će te ostaviti na cjedilu kada ti budu najpotrebniji.

Neki su samodopadljivi zbog imetka i bogatstva, oni neka prouče ajet:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللهِ وَاللهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

O ljudi, vi ste siromasi, vi trebate Allaha, a Allah je Neovisan i hvale Dostojan.[493]

I neka čuju Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, hadis: ***Neki čovjek prije vas je hodao nadmeno vukući ogrtač po zemlji i protjeran je u zemlju, u njoj će tako propadati do Sudnjega dana.***[494] Muttefekun alejhi.

Neki se tako osjećaju zbog ibadeta koje čine. To su neznalice, jer ne znaju da li je njihov ibadet prihvaćen ili nije?

---

[491] *Buhari mea' el-Feth*, 8/501.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 3/79.
[492] *Abese*, 34-37.
[493] *Fatir*, 15.
[494] *Buhari mea' el-Feth*, 10/258.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 14/64.

Mesruk, rahimehullah, je rekao: *Čovjeku je dovoljno znanja da strahuje od Allaha,* azze ve dželle, *a neznanja da se divi svojim djelima.*[495]

Preneseno je od Omera, radijallahu 'anhu, da je rekao: *U ispravnu tevbu spada svjesnost o grijehu, u dobro djelo da ne budeš samodopadljiv i u zahvalnost da znaš da ne zahvaljuješ dovoljno.*

Rekao je Mutarif ibn Abdullah, rahimehullah: *Draže mi je prespavati noć a probudit se kajući se nego provesti noć u ibadetu a diviti se svome djelu.*

Preneseno je da je neki čovjek upitao Aišu, radijallahu 'anha: *Kada ću znati da sam dobar?* Rekla mu je: *Kada shvatiš da si loš.* Upitao je: *Kad ću shvatiti da sam loš?* Rekla je: *Kada shvatiš da si dobar.*

Buhari, rahimehullah, je rekao: *Rekao je Ibn Ebi Mulejke,* rahimehullah: *Sreo sam trideset ashaba svi su strahovali od licemjerstva.*[496]

Rekao je Ebu Lejs es-Semerkandi, rahimehullah: *Ko želi slomiti samodopadljivost u sebi neka uradi četvero:*

Prvo: neka smatra da uspjeh i uputa dolaze od Allaha, azze ve dželle, *ako tako gleda na to neće se diviti sebi nego će zahvaliti Allahu,* azze ve dželle.

Drugo: neka gleda u blagodati koje mu je Allah, azze ve dželle, *podario. Ako bude gledao u blagodati navest će ga na zahvalu na njima i svoja djela će smatrati malim te se neće njima diviti.*

Treće: neka strahuje od odbijanja djela, ako bude strahovao za to neće se diviti svome djelu.

Četvrto: neka gleda u grijehe koje je uradio prije tog djela, ako bude strahovao da će na vagi djela prevagnuti loša djela neće se diviti dobrim u tolikoj mjeri. A, kako da se divi svojim djelima kada ne zna kako će biti kod čitanja knjiga djela na Sudnjem danu, radovati se i diviti svojim djelima može tek nakon čitanja knjige djela.[497]

[495] Darimi, 1/93.
[496] Buhari: Kitabu el-iman, babun havfu el-mu'mini en juhbeta ameluhu ve huve la ješu'r.
[497] *Tenbihu el-gafilin,* str. 252.

11 - Nestrpljivost i malodušnost

Gubitak strpljenja je šejtanova plovilica kojom čovjeka vodi u more halucinacija i razmišljanja da bi ga bacio na kraju u okean nesigurnosti i tuge. Vjernik plovi morima zadovoljstva i mirenja sa Allahovom, azze ve dželle, odredbom na plovilici sabura dok ne stigne do obale spasa i izlaza iz neprilika.

O razlozima gubljenja strpljenja rekao je Maverdi, rahimehullah: *U njih spada neprestano razmišljanje o nesreći i predstavljanje u mislima kako će sve izgledati tako da nimalo ne razmišlja o utjehi. Omer,* radijallahu 'anhu, *je rekao: Ne tjerajte se na plač razmišljanjem! A, jedan pjesnik je rekao: Ništa ne može čovjeka rastužiti kao razmišljanje. U njih spada žaljenje i velika tuga za izgubljenim tako da smatra da je gubitak nenadoknadiv i zato postaje sve više malodušan. Zbog toga je Uzvišeni rekao:*

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

***Da ne biste tugovali za onim što vam je promaklo, a i da se ne biste previše radovali onome što vam On dadne.*[498]**

Jedan pjesnik je rekao:

U belaju uzdaj se u Allaha i zadovoljan
njime budi, Allah je taj koji ih otklanja

Kad Allah odredi pomiri se s tim
nema spasa od onoga što odredi

Tuga nekad uništi čovjeka ali
ne tuguj sve to je djelo Allaha

U to spada i često kukanje i govor o nesnosnoj tugi, neki su protumačili ajet:

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا

***Ti se strpi strpljenjem lijepim.,*[499]**

da znači strpiti se bez žalbe i jadanja.

---

[498] *El-Hadid,* 23.

[499] *El-Mearidž,* 5.

Preneseno je od Kaba el-Ahbara, rahimehullah, da je u Tevratu pisalo: *Koga zadesi nesreća pa se požali ljudima žali se na svoga Gospodara.*

Priča se da je jedna beduinka ušavši u pustinju čula vrisak i plač iz neke kuće, upitala je: *Šta je to?* Neko joj reče: *Neko je umro.* Reče: *Mislim da zapomažu protiv svog Gospodara, na Njegovu se odredbu ljute i Njegovu nagradu ne žele.*

Prenosi se stara mudrost: *Kome se srce stegne jezik mu se otčepi.*

Jedan učenjak je sročio stih:

Ne žali se mnogo prijatelju
vrati se Stvoritelju ne stvorenju

Davljenik davljenika izvući ne može

Jedan drugi je rekao:

Ne žali se na vrijeme, dok si
zdrav bogatstvo je zdravo tijelo

Šta vrijedi halifa kad bi
dunjaluk imao a bolestan bio

U to spada i gubljenje nade u utjehu, tako da ga uz tugu zbog događaja muči i gubitak nade u utjehu. Tada nestaje sabura i grudi to ne mogu podnijeti.

Rekao je Ibn er-Rumi, rahimehullah:

Strpi se moja
dušo sabur je spas

Možda kad se izgubi
nada dođe nešto iznenada

Jedan drugi je rekao:

Misliš da teškoća zauvijek traje kada
bi nešto zauvijek trajalo čudo bi bilo

Događaji te uče teškom životu
i odgajaju ako to koristi odgoj

Kada bi čovjek od vremena i tražio da
vječno traje strah njegov ne bi dobio

U to se ubraja i gledanje u one koji nisu nesrećom pogođeni i koji sigurno i udobno uživaju u dobrima koja su im data. Smatra da je samo on pogođen nezgodom a prije toga je bio kao i oni, čini mu se da je izdvojen a bio je jednak kao i drugi. Tada izgubi strpljivost i nema snage zahvaliti na drugim blagodatima. Kada bi gledao u one koji su pogođeni nesrećom kao on lakše bi mu bilo strpiti se i bio bi bliži izlazu.

Neki pjesnik je podario jednoj Arapkinji slijedeće stihove:

O čovječe, strpi se nakon
teškoća čeka olakšica

Vidjeli smo mnogo bogatih
još juče nije bio slobodan

Postao je vlasnik zlata i
posjedovalac zla i dobra

Ispjevao sam nekim književnicima:

Čovjek se boji događaja koji dolaze
i nadu izgubi a na kraju sve dobro bude

Zar ne vidiš da noć kada tamom
sve prekrije zora dođe i sve osvijetli

Zato ne gubi nadu ako si od onih koji
znaju jer vremena se mijenjaju.[500]

Malodušnost i nestrpljivost je u ljudskoj prirodi i zato nas je Allah, azze ve dželle, podučio kako se toga riješiti u ajetu:

[500] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str. 271.

إِنَّ الْإِنسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا (١٩) إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا (٢٠) وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ
مَنُوعًا (٢١) إِلَّا الْمُصَلِّينَ (٢٢) الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ (٢٣) وَالَّذِينَ
فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ (٢٤) لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (٢٥) وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ
الدِّينِ (٢٦) وَالَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ (٢٧) إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ
غَيْرُ مَأْمُونٍ (٢٨) وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٢٩) إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٣٠) فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْعَادُونَ (٣١) وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (٣٢) وَالَّذِينَ هُم
بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ (٣٣) وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (٣٤) أُولَٰئِكَ فِي
جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ (٣٥)

Čovjek je uistinu stvoren malodušan: kada ga nevolja snađe – očajan je, a kada ga zadesi dobro, on ga uskraćuje osim klanjača koji su u svojim namazima ustrajni, i oni u čijim imecima bude određen dio za onoga koji prosi i za onoga koji ne prosi, i oni koji u onaj svijet budu vjerovali, i oni koji od kazne Allahove budu strahovali a od kazne Gospodara svoga niko nije siguran i oni koji stidna mjesta svoja budu čuvali i živjeli jedino sa suprugama svojim ili s onima koje su u vlasništvu njihovu – oni, doista, prijekor ne zaslužuju a oni koji traže izvan toga, oni u grijeh upadaju, i oni koji povjerene im amanete budu čuvali i obaveze svoje ispunjavali, i oni koji svjedočenja svoja budu izvršavali, i oni koji namaze svoje budu revnosno obavljali oni će u džennetskim baščama biti počašćeni.[501]

Ko se okiti s ovih devet osobina spasit će se očaja i beznađa:

Prva: skrušenost u namazu. Na to se odnosi dio ajeta:

الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ إِلَّا الْمُصَلِّينَ

Osim klanjača koji su u svojim namazima ustrajni...

Ajet je tako protumačio 'Ukbe ibn Amir, rahimehullah. Ibn-Kesir, rahimehullah, je rekao: *Isti se izraz koristi za stajaću vodu koja ne protiče.*[502]

Druga: dobrovoljno davanje zekata.

[501] *El-Me'aridž*, 19-35.
[502] *Tefsir Ibn-Kesir*, 4/421.

Treća: čvrsto vjerovanje u Sudnji dan koji podstiče na rad dobrih djela.

Četvrta: strah i bojazan od Allahove, azze ve dželle, kazne koji čovjeka udaljuje od svega što Allaha, azze ve dželle, ljuti i izaziva Njegovu kaznu.

Peta: čuvanje spolnih organa od harama.

Šesta: čuvanje povjerenih stvari i njihovo potpuno vraćanje.

Sedma: izvršenje dogovorenog i nevaranje.

Osma: izvršenje svjedočenja bez dodatka na njega, oduzimanja ili skrivanja.

Deveta: redovno klanjanje, pazeći na vrijeme, ruknove, vadžibe i mustehabe.

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Najgore u čovjeku je pohlepa koja dovodi do malodušnosti i kukavičluk koji dovodi do nestabilnosti.***[503] Prenijeli su ga Ahmed i Ebu Davud, rahimehumullah, dobrim lancem prenosilaca.

Kada se čovjek riješi te dvije osobine otvori sebi vrata sabura i izlaza iz teškoće. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Sabur je sjaj.***[504] Tj. sjaji čovjeku u tamama nedoumica kako bi vidio blizinu izlaza i nestanka nevolje.

Vrste sabura

Prva: sabur na nevoljama i nesrećama, svejedno bile u vezi s tijelom, suprugom, djecom, imetkom ili bilo čim drugim. Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Rekao je Uzvišeni Allah: Kada usmrtim voljenu osobu Moga roba a on se strpi i nada nagradi dobit će Džennet.***[505] Buhari, rahimehullah.

Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je čuo Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je rekao: ***Rekao je Allah, azze ve dželle: Kada iskušam svoga roba gubitkom vida pa se strpi dobit će Džennet.***[506] Buhari, rahimehullah.

---

[503] Ahmed, Ebu Davud, 3/12, dobrim lancem prenosilaca.

[504] *Muslim bi šerhi Nevevi*, 3/101.

[505] *Buhari mea' el-Feth*, 11/242.

[506] *Buhari mea' el-Feth*, 10/116.; Tirmizi, 4/28.

Preneseno je od Ebu Seida i Ebu Hurejre, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Muslimanu će biti oprošteni grijesi i za umor, bolest, tugu, brigu, neprijatnost, nevolju, pa čak i za ubod trna.***[507] Muttefekun alejh.

Treba imati na umu da ta nagrada slijedi samo onima koji se strpe. Tako znamo da su belaji blagodat i dobro za čovjeka. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem,[508] je rekao: ***Kome Allah želi dobro iskuša ga.*** Buhari, rahimehullah.

Također je rekao: ***Veličina nagrade zavisi od veličine iskušenja. Allah kada zavoli nekoga iskuša ga, pa ko bude zadovoljan bit će se i njime zadovoljno, a ko se ljuti i na njega je srdžba.***[509]

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio do Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, hadis: ***Vjernik i vjernica bit će iskušavani u sebi djeci i imetku sve do susreta sa Allahom potpuno od grijeha čisti.***[510]

Druga: sabur u izvršenju vjerskih dužnosti. Za izvršenje dužnosti, borbu sa sobom i šejtanom potreban je sabur. U tom kontekstu Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Muhadžir je onaj ko ostavi zabranjeno, a mudžahid ko se bori sa svojim strastima.***[511]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Džehennem je okružen strastima a Džennet teškoćama.***[512] Buhari i Muslim, rahimehumullah, a ovo je Muslimova, rahimehullah, verzija.

Treća: sabur u nečinjenju grijeha. Uzvišeni je rekao:

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى (٤٠) فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى (٤١)

A onome koji je od stajanja pred Gospodarom svojim strepio i dušu od prohtjeva uzdržao Džennet će boravište biti sigurno.[513]

---

507 *Buhari mea' el-Feth,* 10/103; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 16/130.
508 *Buhari mea' el-Feth,* 10/103.
509 Tirmizi, 4/27, i rekao je: *Hadis je hasen - dobar.*
510 Tirmizi, 4/28, i rekao je: *Hadis je sahih - vjerodostojan.*
511 *Tehridžu el-Ihja,* 85/2. Iraki je rekao: *Prenijeli su ga Ibn-Madže i Nesai sa dva dobra lanca prenosilaca.*
512 *Buhari mea' el-Feth,* 11/320.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/165.
513 *En-Nazi'at,* 40 i 41.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Dunjaluk je za vjernika zatvor a za nevjernika Džennet.*** Prenijeli su ga Muslim i Tirmizi, rahimehumullah i dodao: *Hadis je dobar vjerodostojan.*[514]

Šejtan čovjeku uljepšava grijehe, čini ih dragim i približava ga ka njima kako bi ih počinio. Primjer za to je žena koja izađe iz kuće. Šejtan bude uz takvu ženu i uljepšava je u očima i srcima onih koji je gledaju, ali kada musliman obori poglede šejtan ne može doći do njegovog srca.

Četvrta: sabur na neugodnostima na Allahovom, azze ve dželle, putu. Čovjeka koji se drži vjere, praktikuje naredbe svoga Gospodara, azze ve dželle, i slijedi svoga Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, dušom i tijelom uvijek neko uznemiruje, doživljava neugodnosti, protiv njega kuju zavjere i neprijateljski se odnose oni koji slijede neistinu i koji su pokvareni: ***Oni koji vole da se šire ružne stvari o vjernicima.*** To je stanje sljedbenika istine danas. Doživljavaju neprijateljstva od bližnjih i daljnih, vođa i naroda. Pokvareni učenjaci optužuju ih za ekstremizam, sekularisti za zaostalost a obični svijet za slijepo i pristrasno slijeđenje. Možda je razlog tome što se istina kosi s njihovim prohtjevima ili što nisu dobro razumjeli ono što slijede sljedbenici istine. Zato predstavljamo ovu kasidu koju je sročio jedan mladić, daija, kao odbranu istine i pojašnjenje puta njenih sljedbenika.

Allahu ekber za odbranu i počinjem
On pomaže u ostvarenju ciljeva

On je pomogao Poslanika Muhammeda
pomoći će i sljedbenike njegove

Njegovom pomoći borim se sa svim neprijateljima
i on mi je pomoć za sve nasilnike

Odapet ću strijelu iz tobolca objave
i objavom ću napasti logore zavidnika

Njome ću spustiti nos svakom oholniku i njome
zasjedu postaviti svakom zalutalom ateisti

Zaklonit ću se kod Allaha Velikog. Ne, neću
oštećen biti kad se sklonim kod Gospodara

[514] Muslim, Tirmizi, 3/385.

Od Njega ću pomoć moliti protiv
onih koji drage ljude blate i kude

Dokazima ću raskrinkati njihovu namjeru
kao munjama iz crnih oblaka

Svjetlom Allahove objave razotkrit ću
neznanje njihovo tako da bude jasno svima

Ne optužujte nas slijepi miševi da smo
ekstremni, brzopleti i da pretjerujemo

Ne recite da smo nastrani jer mi
samo Muhammedovim putem idemo

Za sve što kažemo dokaz u ajetu
ili vjerodostojnom hadisu imamo

Derogiranje znamo šta je i opći dokazi
i znamo kad su uopćeni i ograničeni

Ajete Allahove objave dobro razumijemo
i ne poredite razumijevanje sa lošim mišljenjem

Kada se tekstovi sukobe mi tada
principe naših imama koristimo

Borimo se protiv slijepog slijeđenja
i volimo nepristrasna alima

U srcima ljubav prema imamima nosimo cijelom
dušom ih volimo, neka stvorenja posvjedoče

Tužni smo kada vidimo ko je kao
konopcem slijepim slijeđenjem svezan

Smatramo slijepo slijeđenje ubitačnom bolesti
sprečava razum pravim putem da hodi

Put takvom čini tamnim
pa luta ne zna ga naći

zato ga hoćemo iščupati iz svakog
srca koje strahuje i nesigurno je

Liječit ćemo tu bolest i rane od nje
lijekom plemenite i upućivačke objave

Pozivamo u tevhid cijelog
života uvijek i javno i tajno

Borimo se protiv širka i mušrika
u ratu bez primirja jezikom i rukom

Isto je i sa svim novotarijama gasimo
ih prije njihovog ulaska u džamije

To je naš put i metod naš zbog
čega nam onda zavjere kujete?

Zašto nas kudite i korite kao da smo
donijeli mišljenje vjerovanje što ruši?

Zar zbog mezheba, običaja ili vlasti
izbjegavate vjerodostojne hadise?

To je hadis čije svjetlo sija uprkos
neznalicama i slijepim sljedbenicima

Ako vam sjaj njegov šteti onda znajte
da sunce uprkos slijepcu izlazi

Allaha vam recite šta to prigovarate
ljudima koji se za istinom povode?

Prijetite nam mezhebima nakon
dokaza, loša li je to prijetnja

Potvorili ste nas svim ružnim
osobinama i prikazali u najcrnjem svjetlu

Sveteći se prijavili ste nas vlastima
i radujete se njihovim prijetnjama nama

Ali mi smo utočište pred vratima Allaha
tražili pa nas je sačuvao naših protivnika

Istinu je svima pojasnio pa ste ušutjeli
a zlo izbija iz vaših loših namjera

Braćo, nastavite tako i radujte se
i vjerujte u pomoć Jednog i Jedinog

Idite putem Poslanika i ashaba ne
osvrćite se na grešnike nepokornike

I recite svim stvorenjima: Mi
samo Muhammeda slijedimo

Ne tražimo dunjaluk i ne radimo za
njega, Allah je naš cilj a divan je to cilj

Nisu nam cilj položaji i funkcije
ne, i lažnu odjeću ne oblačimo

Mi se trudimo sebe odgojiti i s
našim bolesnim dušama počinjemo

Želimo uputiti sve ljude i
pozivamo bližnje malo prije drugih

Naređujemo da se čini dobro u narodu našem
a na put nasilniku stanemo u saf kao jedan

Da samo vidite našu braću u halkama znanja
samo učeni ili učenici koji pravi put traže

Vidjeli bi znanje i iskreno slijeđenje
Sunneta bez imalo nesigurnosti

Divni li su učači hadisa i muhadisi poštuj
ih i odbrani od svakog netačnog govora

Oni su ukras dunjaluka i svjetiljke upute
osvijetlili su dunjaluk kao sjajne zvijezde

Na najljepši način naslijedili su Poslanika
i zaštitili ga od spletki pokvarenih nasilnika

Oni su sretnici sa njegovom uputom i govorom
a drugi su njegovog govora uskraćeni

Vjera je, rekao je Allah, rekao je Poslanik
a oni su u vjeru najbolji upućivači

Fikh je jasno razumijevanje teksta
bez iskrivljenja i neispravnog tumačenja

Ne misli da je fikh pamćenje tekstova
bez znanja šta je rekao Zakonodavac pravi

Niti da su riječi: Rekao je alim ili imam
ili to Ahmedov mezheb ili Muhammedov

To su riječi koje uputu ne sadrže
ko ih skuplja uputu neće naći

Drži se Kur'ana i Sunneta i ne prelazi ih
i idi njihovim putem samo ih dobro shvati

Ako ne shvatiš nejasan tekst pitaj
učene da te u njemu prosvijetle

Dokazima jer tako stoji u
naredbi Gospodara u Knjizi

Znaj, ko se uputi za Muhammedom
spletkarit će protiv njega zavidnici

Osjetit će mnoga neprijateljstva i
neprijatnosti od neznalica, oholih i ekstrema

Strpi se i uzdaj u svoga Gospodara
to je put do upute i nadmoći.

Stanja sabura

Sabur u odnosu na prohtjeve i strast ima tri stanja:

Prvo: kada sabur savlada i ponizi strasti i prohtjeve i postane čovjekov običaj. U tom slučaju ne gubi strpljenje i nema problema sa strastima i prohtjevima. Na taj stepen stignu iskreni Allahu, azze ve dželle, bliski vjernici koji su rekli: *Naš Gospodar je Allah a potom u tome ustrajali.*[515]

Drugo: stanje većine ljudi ovoga vremena, kada strasti nadjačaju sabur i ne ostave za njega nimalo mjesta u srcu i čovjek postane zarobljenik svojih strasti i prohtjeva.

Treće: ratno stanje između sabura i strasti, nekada nadjača sabur a nekada malodušnost i nestrpljenje.

12 - Povođenje za prohtjevima i strastima

Allah, azze ve dželle, je stvorio čovjeka i u njegovoj prirodi strast, ali je stvorio i razum koji bi trebao voditi i sputavati te strasti. Jedan pjesnik je rekao:

O razumni, kome je strast razum pomutila
šta ti je pa ti ništa od ruke ne ide

Zar razum strasti da potčiniš
razum treba strasti vodič biti

Ebu Hasen el-Maverdi, rahimehullah, je rekao: *Strast odvraća od dobra, suprotstavlja se razumu jer podstiče na ružno ponašanje i postupke, cijepa zastor ljudskosti i vodi na put zla.*[516]

Također je rekao: *Razum ima za cilj boriti se i paziti na strasti jer strast savlada čovjeka i vodi u propast. Razum pazi kada posrne, odbija kada želi da nadjača, skrivene spletke uklanja jer je snaga strasti veoma jaka i prilazi mu odakle se i ne nada.*[517]

[515] Kura'nski citat iz sure *El-Ahkaf*, 13.
[516] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, 13-16.
[517] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, 13-16.

Neki učenjaci su rekli: *Allah*, azze ve dželle, *je meleke stvorio samo s razumom bez strasti, životinje samo sa strastima bez razuma, a čovjeka je stvorio i s razumom i sa strastima, pa čiji razum nadvlada strasti bolji je od meleka a čije strasti nadvladaju razum gori je od životinja.*[518]

Arapska poslovica kaže: *Razum je pouzdan vezir, a strast opunomoćenik koji sramoti.*

Rekao je Ebu Derda, radijallahu 'anhu: *Kada čovjek osvane skupi se kod njega strast, djela i znanje, pa ako mu djela budu slijedila strasti to mu je loš dan a ako budu slijedila znanje to mu je dobar dan.*[519]

Razuman je onaj ko upravlja strastima razumom, a još pametniji je onaj ko upravlja i razumom i strastima Šerijatom, pa putem Šerijata ide i njegovim svjetlom se služi.

Allah, azze ve dželle, nam je jasno kazao da je slijeđenje strasti put do zablude i skretanja s pravog puta te nesreće i nepravde. Uzvišeni je rekao:

وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ

Ne povodi se za strašću da te ne odvede s Allahova puta.[520]

Prenosi se da je Iblis rekao: *Uništavam ih grijesima a oni mene traženjem oprosta. Kada sam to vidio uništio sam ih strastima te oni misle da su u pravu i ne kaju se.*

Od Ebu Berze, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Bojim se za vas zabludjelih strasti vaših stomaka, spolnih organa i strasti koje u zabludu odvode.***[521]

Jedan mudrac je rekao: *Razum je prijatelj s kojim smo prekinuli vezu, a strast neprijatelj kojeg slijedimo.*

Rekao je Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma: *U cijelom Kur'anu Allah*, azze ve dželle, *spominje strast i prohtjeve u negativnom kontekstu:*

وَلَـٰكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ

[518] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, 13-16.

[519] Kurtubi, 6/168.

[520] *Sad*, 26.

[521] *Et-Tergib*, 1/64. Munziri je rekao: *Prenijeli su ga Ahmed, Bezzar i Taberani u sva tri svoja Mudžema. Prenosioci nekih lanaca prenosilaca su pouzdani - sikat.* Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u djelu *Et-Tergib ve et-terhib*, 1/25.

***Ali se on ovom svijetu priklonio i za svojom strašću krenuo. Njegov je slučaj kao slučaj psa...*[522]**

وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

***Koji strast svoju slijedi i čiji su postupci daleko od razboritosti.*[523]**

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَن يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللهُ

***Ali, oni koji zulum učine bez znanja slijede strasti svoje, a ko će na Pravi put uputiti onoga koga je Allah, u zabludu skrenuo?*[524]**

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللهِ

***A zar je iko gore zalutao od onoga koji slijedi svoju strast, a ne Allahovu uputu?*[525]**

وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللهِ

***Ne povodi se za strašću da te ne odvede s Allahova puta.*[526]**

Rekao je Ibn Mes'ud, radijallahu 'anhu: *Vi živite u vremenu kada razum vodi strasti, ali doći će vrijeme kada će strasti voditi razum.*[527]

Rekao je Ibn Semmak, rahimehullah: *Odlaži zahtjeve svoje strasti a razumu odmah u pomoć priskoči. Vidi šta vodi lošem završetku i pripremi se da ga se kloniš, jer neudovoljavanje duši i njenim strastima je lijek za nju, a strpi se na lijeku kao što se bojiš bolesti.*

Jedan pjesnik je rekao:

Strpio sam se na danima dok nisu prošli
dušu sam na sabur prisilio i strpila se

Duša je tamo gdje je stavi čovjek
ako je nahrani hoće još, ako ne odustane

---

[522] *El-Ea'raf*, 176.
[523] *El-Kehf*, 28.
[524] *Er-Rum*, 29.
[525] *El-Kasas*, 50.
[526] *Sad*, 26.
[527] Kurtubi, 19/280.

Strast sa razumom biva u tri stanja:

Prvo: da strast razum nadvlada zbog mnoštva faktora koji je pospješuju do te mjere da ga strasti i prohtjevi obuzmu potpuno. Tada razum nema snage da se bori i popušta pred njom iako je potpuno svjestan loših posljedica. To se uglavnom događa mladim ljudima i momcima zbog snage strasti u njima i mnoštva faktora koji je pospješuju. Oni su zarobljenici svojih strasti. Zbog nje prijateljuju i mrze, zbog nje se druže i trude se da samo nju zadovolje. Možda dođe i do toga da ga strast ponizi i učini svojim robom:

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

Kaži ti Meni, hoćeš li ti biti čuvar onome koji je strast svoju za boga svoga uzeo?[528]

Ko pusti strastima da njime upravljaju odvest će ga u poniženje i propast. Rečeno je:

Ako se ne odupreš strastima odvest će te
ka svemu što će te zbog toga kuditi

Rekao je Kurtubi, rahimehullah: *Rekao je Esmei'*, rahimehullah: *Čuo sam nekog čovjeka kako govori:*

Poniženje je strast promijenili mu ime pa
ako nešto strasno želiš naći ćeš poniženje

Kada su upitali Ibn Mukaffe'u, rahimehullah, šta je strast - heva, rekao je: *To je poniženje - hevan ukradenog slova nun.* To je jedan pjesnik sročio u stihove:

Nun iz riječi hevan ukradeno iz riječi heva
pa ako nešto strasno želiš naći ćeš poniženje

Drugi je rekao:

Strast je poniženje lično
pa kada želiš dobit ćeš ga

[528] *El-Furkan*, 43.

Kada želiš učini te svojim robom
pokori se ljubavi ko god bio

Rekao je Abdullah ibn Mubarek, rahimehullah:

Belaj je, a belaji imaju znakove,
da nikada od strasti ne odstupiš

Čovjek je rob svoje duše i strasti a
slobodan ko je nekad sit a nekad gladan

Ibn Durejd, rahimehullah, je rekao:

Kada ti duša putem strasti poželi
a može i drugim putem se poći

Pusti je i postupi suprotno strast ti
je neprijatelj a suprotni put prijatelj

Ebu Ubejd et-Tusi, rahimehullah, je rekao:

Duši ako daš što hoće od tebe
širom usta otvori prohtjeva

Rekao je Sehl ibn Abdullah et-Tesetturi, rahimehullah: *Strast ti je bolest, ako suprotno postupiš to ti je lijek.*[529]

Također je rekao:

Kada čovjek udovolji duši sve što želi
i ne odvrati je poželi sve što je loše

i odvede ga svakom grijehu i sramoti
poziva ga u to zbog prolazne strasti

529 Kurtubi, 16/168.

Alija ibn Ebi Talib, radijallahu 'anhu, je rekao: *Ne dozvolite da strasti upravljaju vama! U skorijoj budućnosti donose kritike a daljoj propast. Ako se ne pokori prijetnjom i strašenjem probajte sa ulijevanjem nade i mamljenjem, jer kada se u jednoj duši nađe strašenje i podsticanje ona se pokori.*[530]

Strasti kada nadjačaju razum opiju ga pa ne može razlučiti istinu od neistine, ponekad poremeti mjerila pa neistinu smatra istinom a istinu neistinom. Utječemo se Allahu, azze ve dželle, od uskraćenja pomoći.

Drugo: da se između strasti i razuma vodi neprestana borba, nekada razum nadjača a nekada strast. Takvi moraju što više biti u društvu dobrih prijatelja koji će ih podsjetiti kada zaborave, probuditi kada ih obuzme nemar, uputiti kada ne znaju, podstaći kada se ulijene, ojačati kada oslabe, i koji će ih povesti pravim putem. Također treba se pripremiti za borbu, oružje uzeti i boriti se protiv svojih strasti.

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Najbolji džihad je džihad protiv svojih strasti. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Muhadžir je onaj ko ostavi loša djela, a mudžahid ko se bori sa svojim strastima.***[531]

Nekom mudracu je rečeno: *Ko je najhrabriji i najbliži pobjedi?* Rekao je: *Ko se u ime svoga Gospodara bori sa svojim strastima, i dok se bori čuva se da mu na srce ne dolaze misli o strastima.*

Jedan drugi je rekao: *Najbolji čovjek je onaj ko izbaci strast iz srca i ne pokorava se svojim strastima iz pokornosti Gospodaru. I neka traži smrt u toj borbi, jer je plijen vrijedan:* ***Zar Allahova roba nije skupa, zar Allahova roba nije Džennet.***[532]

Treba se strpiti ma koliko trajala borba, jer Allahov, azze ve dželle, borac pobjeđuje, strpljivi uspijevaju a oni koji žele postižu. Neka od Allaha, azze ve dželle, zatraži pomoć protiv svojih strasti i sebe, jer nema ni snage ni moći bez Allaha, azze ve dželle. I neka uči dovu koju je učio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Neuzu billahi min šururi enfusina ve min sejiati ea'malina!*** *Utječemo se Allahu od zla naših duša i zla naših djela!*[533] I dovu: ***Allahumme ati nefsi takvaha ve zekkiha Ente hajru men zekkaha, Ente***

[530] *Edebu ed-dunja ve ed-din,* 15 i 16.
[531] Rekao je Iraki: *Prenijeli su ga Ibn-Madže i Nesai dobrim lancima prenosilaca.*
[532] Tirmizi i kaže da je hasen - dobar.
[533] Muslim.

velijjuha ve mevlaha! *Allahu moj, podari mojoj duši bogobojaznost i očisti je jer Ti je najbolje čistiš, Ti si njen Gospodar i zaštitnik!* Prenijeli su ga Ahmed i Muslim, rahimehumullah, od Zejda ibn Erkama, radijallahu 'anhu.[534]

Treće: da savlada i svoje strasti potčini i usmjeri ih ka Šerijatu koji mu je svjetiljka i vodilja, put kojim ide i za Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, se povodi. Oni su na pravom i ispravnom putu koji su rekli: *Vjerujemo u Allaha i ustrajali su.* Izvršili su naredbu u hadisu: ***Reci: Vjerujem u Allaha potom ustraj!***[535] Na njih se odnosi ajet:

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى (٤٠) فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى (٤١)

> ***A onome koji je od stajanja pred Gospodarom svojim strepio i dušu od prohtjeva uzdržao Džennet će boravište biti sigurno.***[536]

Rekao je Sejjid Kutub, rahimehullah: *Ko strahuje od dolaska svome Gospodaru neće uraditi grijeh, a i ako zbog ljudske slabosti i uradi grijeh taj strah ga potakne na pokajanje, traženje oprosta i povratak Allahu,* azze ve dželle, *tako da i tada ostane u krugu pokornosti. Uzdržati dušu od strasti je centralna tačka u krugu pokornosti. Strast je snažan pokretač za svaku nepravdu, prelaženje granice i nepokornost. Ona je temelj nesreće i izvor zla. Gotovo svi koji pokleknu, pokleknu zbog strasti. Neznanje je lahko izliječiti ali strast nakon saznanja nije, i to je bolest u duši za čije suzbijanje treba uložiti mnogo truda i vremena. Strah od Allaha,* azze ve dželle, *je snažna brana koja odolijeva jakim navalama strasti, i rijetko neki drugi štit može tim navalama odoljeti. Zbog toga vidimo Kur'an kako ih spominje u istom kontekstu u jednom ajetu. O tome nam govori Allah,* azze ve dželle, *Stvoritelj duše, koji zna njene slabosti i lijek za njih. Jedino On zna njene staze, devijacije i gdje se kriju njene strasti i bolesti i kako ih istjerati na čistac. Allah,* azze ve dželle, *nije zadužio čovjeka da iskorijeni iz sebe strast, jer On zna da to čovjek ne može, ali ga je zadužio da je kontroliše, sputava i drži na uzdi uz pomoć straha od Njega od stajanja pred Veličanstvenim, Velikim Gospodarom koga se sve boji. Kao nagradu i vječno mjesto boravka za tu tešku borbu propisao je Džennet:*

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى

> ***Džennet će boravište biti sigurno.***[537]

[534] Muslim, 17/41.
[535] Muslim.
[536] *En-Naziat*, 40 i 41.
[537] *En-Naziat*, 41.

To je zato što Allah, azze ve dželle, *zna veličinu i vrijednost te borbe kojom čovjek odgaja svoju dušu, usmjerava na pravi put i dovodi do savršenstva. Čovjek je jedino čovjek ako se uzdržava, bori i tako uzdiže, a ako se prepusti strastima i pokori im se u svemu nije čovjek. Dokaz za to je njegova priroda. Onaj što je u njemu stvorio uzavrele strasti stvorio je i mogućnost njenog sputavanja i suzdržavanja duše od toga. A kao nagradu ako uspije i uzdigne se iznad toga obećao mu je Džennet.*[538]

13 - Loše razmišljanje

Loše mišljenje o drugima je šejtanov mamac kojim lovi ljudska srca. Ružno mišljanje razdire džemate, kvari veze, kida ljubav... I u takvom tamnom okruženju šejtan radi s lahkoćom svoj posao i svoj plan sprovodi u djelo. Lovi jednog po jednog muslimana jer su razdvojeni i nepovezani, a vuk jede ovcu koja se udalji od stada.

Preneseno je od Omera, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko želi ući u Džennet neka se drži zajednice jer šejtan je sa jednim a od dvojice je dalji.*** Ahmed i Tirmizi, rahimehumullah i kaže: *Hadis je hasen sahih garib.*[539]

Zbog toga, prokletnik ulaže maksimalan napor da razdvoji voljene i zavadi drugove. Međutim, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nas je upozorio na taj šejtanov prilaz u hadisu: ***Čuvajte se neosnovanog ružnog mišljenja, jer je to najlažniji govor! Ne uhodite jedni druge, ne zavidite jedni drugima, ne mrzite se i ne prekidajte međusobne veze! Budite Allahovi robovi, braća!*** Prenijeli su ga Buhari, rahimehullah i ovo je njegova verzija teksta, Muslim, Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah.[540]

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: Kurtubi, rahimehullah, je rekao: Ružno mišljenje u hadisu odnosi se na neosnovano mišljenje, bez povoda. Kao kada bi neko optužio nekoga za blud bez ikakvog osnova. Zato je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nakon toga dodao: **Ne uhodite jedni druge!** To je zabranio zbog toga što čovjeku kada dođu ružne misli želi se uvjeriti, istražiti i čuti bilo šta o tome. Hadis je istog značenja kao ajet:

[538] *Fi zilali el-Kur'an,* 6/3819.
[539] Ahmed, Tirmizi, 3/315. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u djelu *Zilalu el-dženne,* 1/42.
[540] *Buhari mea'el-Feth,* 10/481.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 16/118.

اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا

Klonite se mnogih sumnjičenja, neka su sumnjičenja, zaista, grijeh. I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge![541]

Kontekst ajeta ukazuje da je muslimanova čast maksimalno zaštićena. Prije svega, zabranjeno je neosnovano sumnjičenje, a ako bi onaj koji sumnja rekao da se želi uvjeriti u sumnje, kaže mu se:

وَلَا تَجَسَّسُوا

I ne uhodite jedni druge!

A, ako kaže uvjerio sam se bez uhođenja kaže mu se:

وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا

I ne ogovarajte jedni druge![542]

Rekao je[543] Kurtubi, rahimehullah: *U Šerijatu postoje dvije vrste mišljenja: pohvalno i pokuđeno. Pohvalno je mišljenje ako ne šteti vjeri onoga koji misli i onoga o kome se misli kada čuje za to. Pokuđeno mišljenje je ono koje je suprotnost tome. Na to ukazuje ajet:*

إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

Neka su sumnjičenja, zaista, grijeh., *i ajet:*

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا

Zašto, čim ste to čuli, vjernici i vjernice nisu jedni o drugima dobro pomislili![544]

Obaveza je kloniti se svake neosnovane sumnje bez povoda, i to su, ujedno i misli kojih se moramo kloniti i po tome znamo da nisu dobre. Zabranjeno je loše misliti o osobi ako se vidi i osjeti da je dobra i čedna, za razliku od onih koji su poznati po činjenju sumnjivih stvari, javnom činjenju loših djela. Poslanik, sallallhu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Allah je zabranio život i čast muslimana kao i da se loše misli o njemu.***[545]

541 *El-Hudžurat*, 12.
542 *Fethul-Bari*, 10/481.
543 *Tefsiru el-Kurtubi*, 16/332.
544 *En-Nur*, 12.
545 Prenio ga je Ibn-Madže slabim lancem prenosilaca.

Rekao je Ibn-Kesir, rahimehullah: *Preneseno je od Omera, radijallahu 'anhu, da je rekao: O riječima svoga brata imaj uvijek lijepo mišljenje, ako se može na lijep način shvatiti.*[546]

Prenio je Ebu Davud, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca od Zejda, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Nekog čovjeka doveli su Abdullahu ibn Mesudu, radijallahu 'anhu i rekli: Ovom alkohol kapa s brade?* On je rekao: *Nama je zabranjeno uhoditi ljude, ko javno nešto uradi po tome sudimo.*

Sumnja narušava muslimansko društvo i zato nam je Allah, azze ve dželle, zabranio da sumnjamo:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

O vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka su sumnjičenja, zaista, grijeh.[547]

Rekao je Sejjid Kutub, rahimehullah: *Ajet počinje omiljenim pozivom:* ***O vjernici,*** *potom naređuje da ostave mnoga sumnjičenja, tako da se ne prepuste mnogim sumnjama, ružnim mislima o drugima. Za razlog zabrane je rekao:* إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ ***neka su sumnjičenja, zaista, grijeh.***

Zbog toga što je zabrana usmjerena na većinu sumnjičenja, a princip je da su neka sumnjičenja grijeh to znači da se kloni svih sumnjičenja jer nikad ne zna koje je grijeh! Time Kur'an čisti ljudsku savjest iznutra kako se ne bi onečistila sumnjičenjem i počinila grijeh i čini je čistom od ružnih misli i sumnji. Tako bi čovjek čiste savjesti uz svoju braću imao samo ljubav neokrnjenu ružnim mislima i neumrljanu sumnjama, te smirenost bez očekivanja neugodnih posljedica i nemira.

Kako je samo lijepo živjeti u društvu bez ružnih misli i sumnjičenja![548]

Ružno mišljenje i sumnja su misli i nekada padnu na srce i čovjek ih ne može odbiti. U tom slučaju, dužan je oslabiti ih razmišljanjem o dobru, a ako ne uspije, onda razmišljanjem o mahanama svojim i skrivenim grijesima kako ne bi mislio o mahanama drugih. Ako ni to ne pomogne onda je dužan je ne govoriti o tome i ne istraživati i tako će se grijeha sačuvati.

---

546 *Tefsir Ibn-Kesir,* 4/212.
547 *El-Hudžurat,* 12.
548 *Ez-Zilal,* 6/3345.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem,[549] je rekao: ***Allah je mome ummetu oprostio misli sve dok ne urade ili progovore.*** Muttefekun alejhi.

14 - Omalovažavanje muslimana

Omalovažiti i ismijati muslimana spada u najveće grijehe. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Dosta je čovjeku zla omalovažavati brata muslimana.***[550] I kada uradi nešto nedolično, van društvenih normi, dužnost je tražiti opravdanje za njega.

Preneseno je u Buharijevom, rahimehullah, *Sahihu* od Abdullaha ibn Zema', radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je zabranio smijanje kada neko pusti vjetar u društvu.* Na to ukazuje i drugi rivajet u Buharijinom, rahimehullah, *Sahihu* od Abdullaha ibn Zema', radijallahu 'anhu, u kome stoji da im je govorio u vezi s puštanjem vjetra: ***Zašto se smijete onome što je izašlo iz njega?!***[551]

Među pripadnicima muslimanske zajednice poštovanje mora biti obostrano. Rekao je Uzvišeni:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَومٌ مِّن قَوْمٍ عَسَى أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاء مِّن نِّسَاء عَسَى أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ

O vi koji vjerujete, neka se muškarci jedni drugima ne rugaju, možda su oni bolji od njih, a ni žene drugim ženama, možda su one bolje od njih. I ne kudite jedni druge i ne zovite jedni druge ružnim nadimcima![552]

To su božanske smjernice za prosperitet muslimanskog društva i uklanjanje svega što izaziva mržnju i nepodnošenje. Kada bi se toga pridržavali ljubav i sreća preplavili bi njihova srca.

Rekao je Kurtubi, rahimehullah: *Niko ne bi trebao nikoga ismijavati zbog istrošenog izgleda, ili deformacije na tijelu, ili u govoru jer je možda iskreniji i čišćeg srca od nekoga ko nije takav. Time bi sebi nanio nepravdu jer bi omalovažio onoga koga je Allah,* azze ve dželle, *počastio i ismijao onog*

549 *Buhari mea'el-Feth,* 9/388.; Muslim.
550 *Muslim bi šerhi Nevevi,* 16/120.
551 *Buhari mea'el-Feth,* 8/705.
552 *El-Hudžurat,* 11.

koga je Allah, azze ve džellе, *učinio velikim. Naši prethodnici su se toliko čuvali toga da je Amr ibn Šerhabil,* rahimehullah, *rekao: Kada bih vidio čovjeka da muze kozu i nasmijao se strah me je da i ja to kasnije ne uradim. A, Abdullah ibn Mesud,* radijallahu 'anhu, *je rekao: Belaji su vezani za govor, kada bih ismijao psa bojao bih se da ću postati pas!*[553]

To je u vezi s tjelesnim nedostacima. Isto tako, ne smije se niko ismijavati niti omalovažiti zbog vjerskih propusta. Propisano je loše djelo mrziti koje čini i pozvati ga na prestanak s tim mudro i lijepim govorom. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Allah ne gleda u vaš izgled i imetak, On gleda u vaša srca i djela.*** Muslim, rahimehullah.

Rekao je Kurtubi, rahimehullah: *Ovo je veličanstven hadis. Uči nas da ni za kog ne tvrdimo da je dobar ili loš na temelju vanjskih dobrih djela ili grijeha. Možda onaj ko praktikuje vanjska djela ima nedostatak u srcu za koji Allah,* azze ve džellе, *zna zbog kojeg mu ne prihvata djela. Isto tako, koga vidimo u grijehu ili da nešto ne radi možda u srcu ima nešto zbog čega će mu Allah,* azze ve džellе, *oprostiti. Djela su nesigurni znakovi a ne nepobitni dokazi. To nalaže da ne hvalimo pretjerano one što vidimo da rade dobra djela, i da ne omalovažavamo i podcjenjujemo one koji rade neka loša djela. Treba da podcjenjujemo i kudimo loše djelo koje radi a ne samog činioca tog djela. Razmisli o tome, vrlo je precizna razlika, a kod Allaha,* azze ve džellе, *je uputa.*[554]

Razlika između mržnje grijeha i mržnje počinioca grijeha uistinu je veoma precizna, kao što je Kurtubi, rahimehullah, rekao. Zanemarena je od strane mnogih učenih a da ne spominjemo običan svijet. U prilog tome govori hadis: ***Tako mi Allaha, osim koga drugog boga nema, neki od vas radit će djela stanovnika Dženneta sve dok između njih i Dženneta ne bude koliko podlaktica, pa će ga preteći ono što je zapisano te će raditi djela stanovnika Džehennema i u njega će i ući. A neki će raditi djela stanovnika Džehennema sve dok između njih i Džehennema ne bude koliko podlaktica pa će raditi djela stanovnika Dženneta i u njega i ući.***[555] Muttefekun alejhi.

553 *Tefsiru el-Kurtubi,* 16/325.
554 *Tefsiru el-Kurtubi,* 16/327.
555 *Buhari mea' el-Feth,* 6/303.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 16/192.

Neki možda najbolje ne shvataju ovaj hadis. A hadis se, Allah najbolje zna, odnosi na čovjeka koji dobra djela radi ali srcem ispunjenim licemjerstvom i neiskrenošću. Ljudima se čini da radi djela koja vode Džennetu ali Allah, azze ve džele, zna i njegovu lošu skrivenu stranu zato učini da okonča život na lošim djelima, a djela se vrednuju prema završetku. Dok drugi čovjek koji radi loša djela i koji je nepokoran iskreno se pokaje i krene u novi život ispunjen pokornostima i ibadetom. Allah, azze ve džele, prihvati njegovo pokajanje zbog iskrenosti i čistog srca te učini da život okonča dobrim djelima, a djela se vrednuju prema kraju. U prilog tome govori hadis koji je prenio Sehl ibn Sad es-Saidi, radijallahu 'anhu, od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Neki ljudi rade djela stanovnika Dženneta - prema onome što vide ljudi - a stanovnik je Džehennema, a neki rade djela stanovnika Džehennema - prema onome što vide ljudi - a stanovnik je Dženneta.***[556] To još jasnije prikazuje hadis koji prenose Muslim, Tirmizija i Nesai, rahimehumullah, od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kad je rekao:* ***Prvom će se presuditi na Sudnjem danu šehidu. Bit će doveden pa će ga Allah podsjetiti na blagodati a on će ih priznati pa će ga Allah upitati: Šta si uradio s njima? Reći će: Borio sam se u Tvoje ime dok nisam poginuo. Allah će reći: Lažeš, borio si se da bi se reklo hrabar je. To je već rečeno! Potom će biti naređeno da ga odvedu i bit će odvučen licem po zemlji i bit će bačen u Džehennem. Potom će se presuditi čovjeku koji je učio znanje i podučavao druge, učio je Kur'an. Bit će doveden i Allah će ga podsjetiti na blagodati, on će ih priznati pa će Allah reći: Šta si uradio s njima? Reći će: Učio sam, podučavao druge i učio Kur'an sve u Tvoje ime. Allah će reći: Lažeš, podučavao si da bi se reklo učen je, učio si Kur'an da bi se reklo učač je. To je već rečeno. Potom će biti naređeno da ga odvedu i bit će odvučen licem po zemlji i bit će bačen u Džehennem. Potom će biti doveden čovjek kome je Allah dao veliku i raznovrsnu opskrbu. Allah će ga podsjetiti na blagodati, on će ih priznati pa će Allah reći: Šta si uradio s njima? Reći će: Udjeljivao sam imetak u sve vidove dobra koje voliš. Allah će reći: Lažeš, dijelio si da bi se reklo darežljiv je. To je već rečeno. Potom će biti naređeno da ga odvedu i bit će odvučen licem na zemlji i bit će bačen u Džehennem.***[557]

[556] *Buhari mea' el-Feth,* 6/90.; Muslim.
[557] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/50; Nesai, 6/24; Tirmizi, 4/20.

Sve ovo govorimo zbog toga da se čovjek ne zavara svojim dobrim djelima, pa da omalovaži druge koji griješe, jer ne zna kako će život skončati. A djela se vrednuju prema kraju.

15 - Smatranje grijeha nevažnim

Također, u šejtanove prilaze čovjeku ubraja se i umanjenje grijeha. Kaže čovjeku: *To je mali grijeh, to nije važno.* I tako ga navede na grijeh. Mnogo se grijeha uradi i Allahovih, azze ve dželle, svetinja pogazi upravo zbog olahkog shvatanja. Razuman musliman čuva se i velikih i malih grijeha, jer mali grijesi vode ka velikim. Čak i mali grijesi, kada se namnože, unište čovjeka.

Preneseno je od Sehla ibn Sada, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čuvajte se grijeha koje omalovažavate! Njihov primjer je kao primjer ljudi koji odsjednu u nekoj dolini pa svi donesu po grančicu i nanesu dovoljno da ispeku hljeb. Uistinu, kada čovjek radi takve grijehe unište ga.***[558] Rekao je hafiz hadisa, Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Bilježi ga imam Ahmed,* rahimehullah, *s dobrim lancem prenosilaca.*[559]

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Kada rob uradi grijeh na srcu ostane crna tačka, ako ga se kloni i pokaje očisti se, a ako ga ponovo učini poveća se sve dok potpuno prekrije srce. To je prekrivač spomenut u ajetu: Ne, nije tako! Ono što su radili prekrilo je srca njihova.*** Tirmizi, rahimehullah, i kaže: *Hadis je hasen sahih,* a prenosi ga i Ibn-Madže, rahimehullah.[560]

Od Sevbana, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čovjeku bude uskraćena opskrba zbog grijeha kojeg počini.*** Munziri, rahimehullah, je rekao: *Prenio ga je Nesai,* rahimehullah, *vjerodostojnim lancem prenosilaca.*[561]

Rekao je Ibn Mesud, radijallahu 'anhu: *Mislim da čovjek zbog grijeha zaboravi znanje kao što ga je naučio.* Ovu predaju je zabilježio Taberani, rahimehullah.

Olahko činjenje grijeha znak je slabosti imana jer što je iman jači čovjek se više čuva grijeha i više se boji Allaha, azze ve dželle.

558 *Fethul-Bari,* 11/329.
559 *Fethul-Bari,* 11/329.
560 Tirmizi, 5/105; Ibn-Madže, 2/1418.
561 Ibn-Madže, 2/1334.

Buhari, rahimehullah, je prenio u svom *Sahihu*[562] od Enesa, radijallahu 'anhu da je rekao: *Vi radite djela koja smatrate tanjim od dlake, a mi smo ih u Poslanikovo,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *vrijeme smatrali uništavajućim.*

Neko je rekao: *Ne gledaj koliko je mali grijeh, već gledaj veličinu onoga kome si nepokoran.*

Koliko su se ashabi bojali grijeha, a oni su imali najjači iman i najčišća srca, najbolje govori podatak da su strahovali od licemjerstva.

Buhari, rahimehullah, je rekao: *Rekao je Ibn-Ebi Mulejke,* rahimehullah: *Sreo sam trideset ashaba svi su strahovali od licemjerstva.*[563]

Ko želi spas mora se čuvati i od malih grijeha i ne smije ih olahko shvatati. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem,[564] je rekao Aiši, radijallahu 'anha: ***Kloni se malih grijeha, jer ćeš i za njih odgovarati.*** Nesai, Darimi i Ibn-Madže, rahimehumullah, dobrim lancem prenosilaca.

Prenio je Esed ibn Musa, rahimehullah, u djelu *Ez-Zuhd* od Ebu Ejjuba el-Ensarije, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čovjek uradi dobro djelo i pouzda se u njega a zaboravi na male grijehe a kada sretne Allaha,* azze ve dželle, *oni ga potpuno okruže. A drugi uradi grijeh i stalno strahuje od njega a kada sretne Allaha,* azze ve dželle, *bude siguran.*

16 - Sigurnost od Allahove obmane

Neki ljudi uporno rade grijehe a kada ih posavjetuješ kažu: *Allah je milostiv i prašta!* Ti jadnici su zaboravili da je njegova kazna veoma bolna. Uzvišeni je rekao:

نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٤٩) وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الأَلِيمَ (٥٠)

Kaži robovima Mojim da sam Ja, zaista, Onaj Koji prašta i da sam milostiv, ali da je i kazna Moja, doista, bolna kazna![565]

Allah, azze ve dželle, pokajnicima prašta, milostiv je prema vjernicima, ali grešnike bolnom kaznom kažnjava. Zato se nipošto ne zavaraj Njegovom milosti i ne budi siguran od Njegove spletke:

[562] *Buhari mea' el-Feth,* 11/329.
[563] Buhari: Kitabu el-iman, babun havfu el-mu'mini en juhbeta ameluhu ve huve la ješu'r.
[564] Nesai, Darimi, 2/303.; Ibn Madže, 2/1417.
[565] *El-Hidžr,* 49 i 50.

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللهِ فَلاَ يَأْمَنُ مَكْرَ اللهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ

Zar oni mogu biti sigurni od Allahove obmane? Allahove obmane ne boji se samo narod kome propast predstoji.[566]

Allahova obmana i spletka je odgađanje kazne i prepuštanje u zabludi u zdravlju i blagodati.[567]

Sigurnost od Allahove, azze ve dželle, obmane vodi nemaru, a nemar vodi olahkom shvatanju grijeha. A znaš li ti šta je to? To je šejtanova stepenica i uzrok propasti. Ko olahko shvati Allahovu, azze ve dželle, naredbu šejtan će ga odvući u mnogo veće probleme i sve tako dok ga ne navede u mrežu grijeha. Zbog toga, čovjek mora strahovati kako bi ga strah čuvao od grijeha i nepokornosti. I vjernik što je većeg imana više se za sebe boji. To vidimo iz riječi stanovnika Dženneta koje nam je Allah, azze ve dželle, u Kur'anu prenio:

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ (٢٦) فَمَنَّ اللهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ (٢٧)

Prije smo među svojim porodicama strahovali – govorit će pa nam je Allah milost darovao i od patnje u ognju nas sačuvao.[568]

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Vjernik radi ibadete i strahuje za sebe, a grešnik radi grijeh a siguran je za sebe.*[569]

Od Enesa, radijallahu 'anhu, je preneseno da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je održao govor kakav nikad nisam čuo, rekao je:* ***Kada bi znali što ja znam malo biste se smijali a mnogo plakali.*** Buhari, rahimehullah.[570]

Također, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ko se boji rano krene, a ko rano krene stigne na odredište. Uistinu, Allahova roba je skupa, uistinu, Allahova roba je Džennet.*** Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao da je dobar.

Rekao je Munziri, rahimehullah: *Hadis znači da onaj ko se boji držat će se ahiretskog puta i požurit će s dobrim djelima jer strahuje od neprilika i nemogućnosti nastavka puta.*[571]

566 *El-Ea'raf,* 99.
567 *Tefsir el-Kurtubi,* 7/254.
568 *Et-Tur,* 26 i 27.
569 *Tefsir Ibn-Kesir,* 2/234.
570 *Buhari mea' el-Feth,* 11/319.
571 *Et-Tergib,* 6/79.

Hakim, rahimehullah, je prenio od Behz ibn Hakima, rahimehullah: *Predvodio nas je u namazu Zurare ibn Evfa,* rahimehullah, *u džamiji Beni Kušejr. Učio je suru El-Muddessir, kada je došao do ajeta:*

فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ

A kada se u rog puhne![572]

pao je mrtav.

Kako možeš biti siguran od Allahove, azze ve dželle, obmane kada je pred nama Dan u kome će djeca osijediti, u kome ćemo goli i bosi pred Allaha, azze ve dželle, stati pa će nas za sve, i malo i veliko pitati, za svaki pokret i smiraj?! Uistinu je to veliki događaj.

Preneseno je od Numana ibn Bešira, radijallahu 'anhu,[573] da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Na Sudnjem danu najblaže će biti kažnjen čovjek kome će pod stopala biti stavljena žeravica od koje će mu mozak ključati.*** Muttefekun alejhi.

Preneseno je od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Allah će reći: Ademe! Reći će: Odazivam ti se Gospodaru, svako dobro je u Tvojim rukama. Reći će mu: Izvedi džehenemsku skupinu! Reći će: A šta je to džehenemska skupina? Reći će: Od svake hiljade devetsto devedeset i devet. To će biti na Dan kada će djeca osijediti, svaka nosilja svoj plod pobaciti i kada će ljudi izgledati kao pijani a nisu, to je samo Allahova žestoka kazna.*** *To je ashabima teško palo, pa su rekli: Allahov Poslaniče, ko će biti taj čovjek?!* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Radujte se, jer na hiljadu od Jedžudža i Medžudža doći će jedan od vas.*** Potom je rekao: ***Tako mi onoga u čijoj je ruci moja duša, nadam se da ćete činiti trećinu dženetlija.*** Ashabi su učili hamd i tekbire. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je dodao: ***Tako mi onoga u čijoj je ruci moja duša, nadam se da ćete činiti polovicu dženetlija. Primjer vas u odnosu na prijašnje narode ja kao primjer bijele dlake na crnom volu, ili bijelog ožiljka na magarećoj potkoljenici.***[574]

---

[572] *El-Muddessir,* 8.
[573] *Buhari mea' el-Feth,* 11/319.
[574] *Buhari mea' el-Feth,* 11/388.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 3/97.

17 - Gubljenje nade u Allahovu, azze ve dželle, milost

Kada šejtan ne uspije čovjeka navesti na sigurnost od Allahove, azze ve dželle, obmane, pokuša ga navesti na gubljenje nade u Allahovu, azze ve dželle, milost. Govori mu: *Tvoji grijesi su brojni i veliki, ne mogu se oprostiti i nisi ti za Allahove milosti.* To neprestano radi dok čovjek ne izgubi nadu, kada izgubi nadu kaže mu: *Kad je tako uživaj u životu koliko možeš, prije smrti kad ćeš i tako i tako u Džehennem.* Na taj način navede čovjeka na grijehe i strasti dok se ne zasiti.

Ovaj prolaz šejtanu treba zatvoriti podsjećanjem da Allahova, azze ve dželle, milost obuhvata sve. Allah, azze ve dželle, prima pokajanje nevjernika kada se pokaje a kako ne bi pokajanje muslimana!? Rečeno je:

Veliki grešniče, Allahov oprost od tvojih grijeha je veći
tvoj najveći grijeh u odnosu na Allahov oprost neznatan je

Allah, azze ve dželle, je otvorio vrata pokajanja svim robovima i ulio im nadu u Svoju milost ajetom:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللهِ إِنَّ اللهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

Reci: O robovi Moji, koji ste protiv sebe u grijesima pretjerivali, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehe oprostiti. On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.[575]

Rekao je Sejjid Kutub, rahimehullah: *To je sveopća milost koja prašta svaki grijeh. To je poziv nade i pouzdanja u Allahovu,* azze ve dželle, *milost i oprost svim velikim grešnicima i odlutalim u zabludama. Allah,* azze ve dželle, *je uistinu, samilostan prema svojim robovima. On zna njihovu nemoć, slabost i vanjske i unutarnje činioce koji ih zavode. Zna da im šejtan pravi zamke na svakom mjestu i zasjede na svakom putu i da na njih šalje svoju pješadiju i konjanike. Zna da je on krajnje ozbiljan u svom nečasnom poslu. Zna da je ljudska građevina slaba i da brzo padne ako popusti uže koje ga drži i čuva. Zna da njegova priroda, strasti, želje veoma lahko izgube ravnotežu i bacaju ga na sve strane i odvedu u grijehe, a čovjek se teško*

[575] *Ez-Zumer*, 53.

odupire i čuva zdravu ravnotežu. Allah, azze ve dželle, *sve to zna o tom slabom stvorenju zato mu pomaže, obasipa ga milošću i ne kažnjava dok mu ne omogući sve da ispravi svoj grijeh. I nakon ulaska u grijeh i pretjerivanja u tome, kada pomisli da je udaljen i da je gotovo s njim, da nema povratka i prijema, u tim trenucima beznađa čuje blagi poziv:*

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللهِ إِنَّ اللهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

Reci: O robovi Moji, koji ste protiv sebe u grijesima pretjerivali, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehe oprostiti. On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.[576]

Ako pogledamo u povod objave ovog ajeta vidjet ćemo koliko je Allah, azze ve dželle, milostiv prema svim svjetovima. Rekao je[577] Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma: *Neki mušrici su mnogo ljudi ubili i mnogo bluda učinili. Došli su Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem *i rekli: To čemu nas ti pozivaš je lijepo, samo kada bi nam rekao ima li iskupa za ono što smo uradili? Tada je objavljeno:*

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا (٦٨) يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا (٦٩) إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللهُ غَفُورًا رَّحِيمًا (٧٠)

I oni koji mimo Allaha drugog boga ne mole, i koji, one koje je Allah zabranio, ne ubijaju, osim kad pravda zahtijeva, i koji ne bludniče; a ko to radi, iskusit će kaznu. Patnja će mu na onom svijetu udvostručena biti i vječno će u njoj ponižen ostati, osim onih koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i Milostiv je.[578]

I objavljen je ajet:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللهِ إِنَّ اللهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

576 *Ez-Zilal*, 5/358.

577 *Buhari mea' el-Feth*, 8/549.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 2/139.

578 *El-Furkan*, 68-70.

Reci: O robovi Moji, koji ste protiv sebe u grijesima pretjerivali, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehe oprostiti. On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.[579]

Rekao je Ebu Musa el-Ešari, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Allah pruža svoju ruku danju da se pokaje ko je griješio noću, i pruža svoju ruku noću da bi se pokajao ko je griješio danju. Tako će biti dok sunce ne izađe sa zapada.*** Muslim, rahimehullah.[580]

Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah prihvata pokajanje roba sve dok duša ne dođe u grlo.*** Tirmizi, rahimehullah i kaže: *Hadis je hasen garib.*[581]

Preneseno je od Ebu Hurejrea, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah se smije dvojici, jedan drugog ubije a oba uđu u Džennet. Jedan se bori na Allahovom putu i pogine, a ubica se pokaje, primi islam i pogine kao šehid.***[582]

Prenio je Ebu Seid, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Prije vas živio je jedan čovjek koji je ubio devedeset devet ljudi. Upitao je za najučenijeg čovjeka na zemlji i uputili su ga na jednog pobožnjaka. Otišao je kod njega i rekao da je ubio devedeset i devet ljudi pa ima li za njega pokajanja? Pobožnjak je rekao: Ne. On ubije i njega, te namiri stotinu. Ponovo je pitao za najučenijeg čovjeka pa su ga uputili na jednog učenjaka. Rekao mu je da je ubio stotinu ljudi i ima li za njega pokajanja? Učenjak mu reče: Da, a šta te sprečava da se pokaješ?! Idi u to i to mjesto u njemu žive ljudi koji obožavaju Allaha pa Ga i ti s njima obožavaj i ne vraćaj se u svoje mjesto jer tamo žive loši ljudi. Čovjek je krenuo i kada je stigao do pola puta umre. Oko njega je nastao spor između meleka milosti i meleka patnje. Meleci milosti su rekli: Došao je kao pokajnik srcem okrenut ka Allahu. Meleci patnje su rekli: Nije nijedno dobro djelo uradio. Tada je naišao melek u ljudskom liku i oni ga uzeše za sudiju. On im reče: Izmjerite udaljenost između dva mjesta, kojem mjestu bude bliži neka njemu pripadne. Tada je Allah objavio jednom mjestu da se***

[579] *Ez-Zumer,* 53.
[580] *Muslim bi šerhi Nevevi,* 17/86.
[581] Tirmizi, 5/257.
[582] Buhari, *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/36.

približi a drugom da se udalji i kada su izmjerili bio je bliži dobrom mjestu i uzeli su ga meleci milosti.[583]

Od Enesa, radijallahu 'anhu, je preneseno da je rekao: *Čuo sam Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kad je rekao:* ***Rekao je Uzvišeni Allah: Čovječe, sve dok me moliš i nadaš se Meni opraštat ću ti grijehe. Čovječe, kada bi tvoji grijesi bili do neba pa zamoliš za oprost oprostio bih ti. Čovječe, kada bi me sreo s grijesima kao Zemlja dao bih ti isto toliko oprosta.*** Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hasen garib poznat nam je samo preko ovog lanca prenosilaca.*[584]

Dovoljno ti je znati da je Allah, azze ve dželle, oprostio Vahšiju ubici Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, amidže Hamze, radijallahu 'anhu. Zar poslije toga može biti beznađa i gubljenja nade u Allahovu, azze ve dželle, milost!? Ne, tako mi Allaha, to je samo šejtanova zamka i spletka. Ne gubi nadu i pored dosta grijeha, pokaj se Allahu, azze ve dželle i reci:

Ja Rabbi, mnogo grijeha počinih
ali znam Tvoj oprost veći je

Ako se Tebi samo dobri nadaju
koga da mole i nadaju se grešnici

Ja Ti se mogu samo nadati da ćeš
lijepo oprostiti jer ja sam musliman

[583] Buhari, *Muslim bi šerhi Nevevi*, 17/84.
[584] Tirmizi, 5/208.

ŠTA LJUDE ŠTITI OD ŠEJTANA

Prvi štit - iskrenost

Iskrenost je put spasa od šejtana, to je i on sam priznao, jer je Allah, azze ve dželle, rekao prenoseći njegove riječi:

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (٣٩) إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (٤٠)

Gospodaru moj, reče, zato što si me u zabludu doveo, ja ću njima na Zemlji poroke lijepim predstaviti i sve ću ih zavesti, osim Tvojih iskrenih robova među njima.[585]

Šejtan je priznao da ne može iskrene zavesti, po ko su oni? To su oni koji rade dobra djela i ne vole da ih ljudi hvale zbog toga.[586] Rekao je Jakub el-Mekfuf, rahimehullah: *Iskren je onaj ko krije svoja dobra djela kao što krije loša.*

Šta je iskrenost?

Rekao je Sehl, rahimehullah: *Iskrenost je kada su i robova aktivnost i odmor zbog Allaha,* azze ve dželle.

Ibrahim ibn Edhem, rahimehullah, je rekao: *Iskrenost je iskrena namjera prema Allahu,* azze ve dželle.

Ebu Osman, rahimehullah, je rekao: *Iskrenost je neobraćanje pažnje prema stvorenjima zbog stalnog razmišljanja o Stvoritelju.*

Neki su o iskrenosti rekli: *Iskrenost je stalno vođenje računa da te Allah,* azze ve dželle, *vidi i zanemarivanje ličnih koristi.*

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Allah prihvata samo iskrena djela kojima se željelo Njegovo lice.***[587] Prenio ga je Nesai, rahimehullah, a Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[588]

Džunejd, rahimehullah, je rekao: *Neki Allahovi,* azze ve dželle, *robovi su shvatili, kada su shvatili počeli su raditi dobra djela, kada su počeli raditi dobra djela bili su iskreni, iskrenost ih je odvela na vrata svakog dobra.*

[585] *El-Hidžr,* 39 i 40.
[586] To je rekao Kurtubi u svom tefsiru, str. 281.
[587] Nesai, 6/25. Rekao je Ibn-Hadžer u *El-Fethu,* 6/28: *Lanac prenosilaca je dobar.*
[588] *Sahih et-Tergib ve et-terhib,* str. 61.

Zbog toga što je iskrenost zaklon neprobojni koji štiti čovjeka od šejtanovih spletki on pokušava svim silama i na svaki način izvesti čovjeka iz tog zaklona iskrenosti. Navest ćemo primjer koji pojašnjava tu istinu.

Ukratko ćemo prenijeti šta je Gazali, rahimehullah, rekao: *Šejtan donosi misli klanjaču iako želi biti iskren u namazu. Ako ga gleda grupa ljudi dok klanja ili neko uđe u prostoriju u kojoj klanja kaže mu: Uljepšaj namaz!, neka te gledaju s poštovanjem i vide da si dobar, a ne s poniženjem i da te ogovaraju! Na to, klanjač se smiri, ne pomjera ruke i noge i lijepo klanja namaz. To je vidljivo pretvaranje.* ***I to je prvi stepen.***

Drugi stepen: *Rob shvati šejtanovu spletku i čuva se, ne sluša šejtana i ne osvrće se na njegova došaptavanja. Nastavi klanjati kako je i počeo ali u toku tog namaza dođe mu opet šejtan i kaže: Tebe ljudi slijede i povode se za tobom, gledaju u tebe i tvoje postupke, što uradiš prenosi se i drugi po tome rade. Stoga, imat ćeš sevap za njihova dobra djela ako to lijepo uradiš, a bit ćeš grešan ako loše uradiš! Zato, uljepšaj svoje djelo pred njim, možda se povede za tobom u skrušenosti i lijepom obavljanju ibadeta. Ovo je opasnije od prvog, i možda ovo prevari neke koje prva spletka nije prevarila. To je pretvaranje i kvari iskrenost. Jer, ako smatra skrušenost i lijepo obavljanje ibadeta dobrim djelom i ne želi da ga drugi zapostave zbog čega ga onda on zanemaruje kad nema nikoga!? Zar je moguće da su mu drugi draži i preči od samog sebe!? To je samo šejtansko zavaravanje.*

Treći stepen: *Skrivenije je od drugog. Rob se oproba u tome i čuva se šejtanove spletke, zna da je razlika u javnosti i tajnosti zbog drugih pretvaranje, i zna da je iskrenost uspostavljanje namaza u tajnosti kao i u javnosti u društvu. Stid ga je svoga Gospodara da bude skrušeniji nego obično zbog nečijeg gledanja pa počne uljepšavati namaz kad je sam kao kad klanja pred nekim, na isti način klanja i kad je pred nekim. To je skriveno pretvaranje, jer uljepšava namaz u tajnosti da bude lijep u javnosti, bez ikakve razlike. Takav vodi računa o stvorenjima i u tajnosti i u javnosti. Međutim, iskrenost je da mu je svejedno obavljali namaz pred stokom ili pred ljudima. Takav, kao da sebi ne može dozvoliti nedolične postupke u namazu pred ljudima, a stid ga je da bude poput onih koji klanjaju namaz da bi ih ljudi vidjeli i misli da će se spasiti toga ako klanja isto i u javnosti i u tajnosti! Ali, to ne može tako! To će spriječiti i udaljiti se od toga samo ako mu bude svejedno za stvorenja kao što*

ne obraća pažnju na predmete oko sebe, u tajnosti i javnosti podjednako. Međutim, takva osoba samo misli na stvorenja i kada je sam i kad je u društvu. To je jedna od šejtanovih podlih spletki.

Četvrti stepen: *On je još skriveniji i neprimjetniji. Čovjek klanja pred ljudima, šejtan mu ne može reći: Budi skrušen u namazu, ljudi te gledaju!, jer šejtan zna da osoba na ovom stepenu zna za to. Zato, šejtan ovome kaže: Razmisli o Allahovoj,* azze ve dželle, *veličini i veličanstvenosti, razmisli o tome pred kim stojiš! Stidi se da Allah,* azze ve dželle, *pogleda u tvoje srce i vidi da je odsutno! I, srce klanjača bude prisutno i skrušenost se pokaže na svim dijelovima tijela. Misli da je to sušta iskrenost, a, ustvari, je sušta prevara i zamka. Jer, ta skrušenost da je zbog razmišljanja o Allahovoj,* azze ve dželle, *veličini bilo bi prisutno i kad je sam a ne samo kad je u društvu. Znak sigurnosti da se ne radi o šejtanskom zavođenju je razmišljanje o tome i kad si sam i kad si u društvu, i, da nije prisustvo drugih razlog tom razmišljanju, kao što prisustvo životinje nije razlog tim mislima. Sve dok pravi razliku kada klanja između prisustva stoke i ljudi izvan je kruga čiste iskrenosti, duševno uprljan skrivenim širkom, pretvaranjem. Taj širk je u čovjekovom srcu skriveniji od crnog mrava, u mrkloj noći, na crnoj stijeni. I, od šejtana se mogu spasiti samo oni koji imaju precizan pogled i koji su imali sreću da budu upućeni i sačuvani od strane Allaha,* azze ve dželle.[589]

Obaveza je svakom robu pratiti svoje srce prije i u toku djela, kako bi vidio da li određeno djelo radi samo zbog Allahovog, azze ve dželle, lica ili postoje i drugi razlozi, lični interesi i strasti. U one koji u namjerama imaju lične interese spadaju postači koji uz namjeru da se približe Allahu, azze ve dželle, poste i zbog dijete, hadžije koje idu na hadždž zbog provoda, ili klanjači noću s ciljem razbuđivanja kako bi mogli paziti na porodicu i jahalicu, oni koji uče zbog ugleda u svom narodu, oni koji vaze zbog naslađivanja riječima, oni koji udjeljuju sadaku izbjegavajući pokudu, oni koji obilaze bolesnike da i njega obilaze kad se razboli, oni koji ispraćaju dženaze da drugi ispraćaju dženaze u njegovoj porodici ili zbog hatara porodice umrlog. Ukratko, bilo koji dunjalučki interes ako prija duši i poželi ga srce, mali ili veliki, kada se pojavi u nekom djelu pomuti i pokvari iskrenost. Zbog toga je najteže djelo iskrenost.

[589] *El-Ihjau*, str. 2720.

Uprkos svemu, to ne smije biti razlog napuštanja dobrih dijela, to je šejtanov krajnji cilj. Obaveza je uložiti napor u čišćenju djela i ne ostavljati ga bojeći se pretvaranja. O tome je rekao kadija Ijad, rahimehullah: *Ostavljanje djela zbog ljudi je pretvaranje, a raditi djela zbog njih je širk. Iskrenost je da te Allah,* azze ve dželle, *sačuva oboga.*

Preneseno je od Ebu Musaa el-Ešarija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je upitan za čovjeka koji se bori da bi dokazao svoju hrabrost, drugi se bori za svoje pleme, treći da bi ga ljudi vidjeli, ko je od njih na Allahovom putu?* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ko se bori da bi Allahova riječ bila gornja, on je na Allahovom putu.***[590] Prenijeli su ga imami Buhari, Muslim, Tirmizi, Nesai i Ibn Madže, rahimehumullah.

Sve je to Allah, azze ve dželle, spojio u jednom ajetu:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ

A, naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju.[591]

Drugi štit - robovanje jedino Allahu, azze ve dželle

Kada se šejtan zakleo Milostivom, azze ve dželle, da će zavesti Adema, 'alejhi selam i njegovo potomstvo, Allah, azze ve dželle, mu je odgovorio da jednom skupinom neće moći ovladati. Rekao je Allah, azze ve dželle:

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

Ti nećeš imati nikakve vlasti nad robovima Mojim...[592]

Onima koji su upotpunili svoje robovanje Allahu, azze ve dželle. Primjetno je da je Allah, azze ve dželle, riječ robovi spomenuo u genitivnoj vezi, rekavši: عِبَادِي ***...robovima Mojim.*** Ta genitivna veza je zbog počasti, ili zbog specifikacije jer oni isključivo Njemu čine sve vrste ibadeta, i nikome drugom. Postavlja se pitanje **šta je ibadet?**

[590] *Buhari mea' el-Feth,* 1/222.; *Muslim bi šerhi Nevevi,* 13/49.; Tirmizi, 3/100.; Nesai, 6/23.; Ibn-Madže, 2/1931.
[591] *El-Bejjine,* 5.
[592] *El-Hidžr,* 42.

Ibadet je opći pojam, obuhvata sve što Allah, azze ve dželle, voli i s čim je zadovoljan od riječi i djela, javnih i tajnih. I ima ga četiri vrste:

Prva: tjelesni, poput namaza, posta, rukua, sedžde, hadždža, tavafa, itd.;

Druga: materijalni, poput klanja kurbana, zavjeta, zekata, sadake, itd.;

Treća: srčani, poput skrušenosti, osjećaja pokornosti, poniznosti, osjećaja nemoći pred Allahom, poslušnost, ljubav, oslanjanje, povratak Allahu, azze ve dželle, traženje pomoći, strah, nada, veličanje, strahovanje, itd.;

Četvrta: jezična, poput zakletve, poziva u pomoć, dove, dove za zaštitu, itd.

Sve su to ibadeti i obaveza je činiti ih samo Allahu, azze ve dželle i nikome drugom makar bio bliski melek, poslani poslanik ili dobri velij.

Kako god sedždu i ruku nije dozvoljeno činiti nikome drugome osim Allahu, azze ve dželle, tako i tavaf nije dozvoljen osim oko Kabe. Uzvišeni je rekao:

وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ

...i neka oko drevne Kuće obilaze!,[593]

stoga, nije dozvoljeno obilaziti oko kaburova niti drugih mjesta.

Isto tako nije dozvoljeno prinositi žrtve nikom osim Allahu, azze ve dželle, jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah je prokleo one koji kolju žrtve bilo kome osim Allahu.***[594] Prenio ga je Muslim, rahimehullah.

Prenio je Ahmed, rahimehullah, od Tarika ibn Šihaba, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Jedan čovjek je ušao u Džennet, zbog muhe, a drugi u Džehennem, zbog muhe.*** Rekoše: *Kako to, Allahov Poslaniče?* Rekao je: ***Dvojica su prolazila pored ljudi koji su obožavali kipa, ko god je pored njega prolazio morao je prinijeti bilo kakvu žrtvu. Jednom od te dvojice su rekli: Prinesi žrtvu!, rekao je: Nemam ništa, što bih mogao prinijeti kao žrtvu. Rekli su mu: Pri-***

[593] *El-Hadždž*, 29.

[594] *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 13/142. Hadis se može i drugačije prevesti, kao Poslanikovo proklinjanje onih koji to rade: ***Neka Allah prokune one koji prinose žrtve bilo kome osim Allahu!*** Oba značenja su ispravna, jer ih tekst hadisa podnosi. Suštinske razlike nema, razlika je jedino u jezičkom izrazu, prvi je izjavna rečenica, a drugi dova protiv takvih. (op. prev.)

nesi makar muhu. On je prinio muhu kao žrtvu i oni ga pustiše. Ali, zbog toga je ušao u Džehennem. Drugome su rekli: Prinesi žrtvu! On je rekao: Ja prinosim žrtve samo Allahu. Oni mu odsjekoše glavu i zbog toga je ušao u Džennet.

Rekao je Uzvišeni:

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

Pa klanjaj Gospodaru svome i kurban kolji![595]

Tj. kako god klanjaš svome Gospodaru, ne klanjaj nikome drugome, tako i kolji kurban svome Gospodaru i ne kolji ga drugome.

Rekao je Uzvišeni:

قُلْ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Reci: Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja, doista, posvećeni su Allahu, Gospodaru svjetova.[596]

Pod obredima u ajetu misli se na klanje kurbana.

Također, zavjet mora biti dat samo Allahu, azze ve dželle. Rekao je Uzvišeni:

وَمَا أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ اللّهَ يَعْلَمُهُ

Za sve što potrošite ili se zavjetujete Allah sigurno zna!...[597]

Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko se zavjetovao da će biti pokoran Allahu neka Mu bude pokoran, a ko se zavjetovao da će biti nepokoran neka Mu ne bude nepokoran!***[598] Prenijeli su ga imami Buhari, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai, Ibn Madže, Darimi i Malik, rahimehumullah.

Isto važi i za skrušenost, pokornost i poniznost. Sve je to obaveza jedino činiti Allahu, azze ve dželle. Međutim, vidimo neke ljude kako ih čine drugima, kao one koji plačući i ponizno moleći padaju na pragove kaburova kao da su u namazu i više.

---

[595] *El-Kevser,* 2.
[596] *El-En'am,* 162.
[597] *El-Bekare,* 270.
[598] *Buhari mea'el-Feth,* 11/581.; Ebu Davud, 3/232.; Tirmizi, 3/14.; Nesai, 7/17.; Ibn-Madže, 1/687.; Darimi, 2/184.; Malik, 2/476.

Ljubav pripada samo Allahu, azze ve dželle i ona mora biti čista i iskrena, jer mnogi tvrde da vole, ali malo njih to i potvrdi. Kako može reći da voli Allaha, azze ve dželle, onaj ko daje prednost naredbi svoga predsjednika, supruge, ili djeteta nad Allahovom, azze ve dželle, naredbom!? Kako može tvrditi da voli Allaha, azze ve dželle, onaj ko ustrajava u grijehu. Poslušaj šta kaže Šafija, rahimehullah:

Nepokoran si Bogu, a ljubav pokazuješ
to je nemoguće po zdravom razumu

iskreno da voliš pokorio bi Mu se
oni što vole voljenim su pokorni[599]

Slijeđenje je znak iskrene i odane ljubavi prema Allahu, azze ve dželle i Njegovom Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem. Rekao je Uzvišeni:

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللهُ

Reci: Ako vi Allaha volite, onda mene slijedite, i vas će Allah voljeti...[600]

Mnogi koji tvrde da vole Allaha, azze ve dželle i Njegovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, spotaknu se i ne ostanu postojani kada se stave na vagu slijeđenja.

Isto tako, oslanjanje i pouzdanje srcem biva samo na Allaha, azze ve dželle, koji upravlja svim i stvara uzroke.

Traženje pomoći je dozvoljeno samo od Allaha, azze ve dželle. Uzvišeni je rekao:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

Samo Tebi ibadet činimo i samo od Tebe pomoć molimo.[601]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ako tražiš pomoć, traži je od Allaha!***

[599] *Divanu eš-Šafi'*, str. 58.
[600] *Ali'Imran*, 31.
[601] *El-Fatiha*, 4.

Obavezan je svaki musliman i muslimanka veličati Allaha, azze ve dželle, a veličanje ima svoje znakove, u te znakove spada veličanje Allahovih, azze ve dželle, naredbi i njihovo nezanemarivanje. Rekao je Uzvišeni:

ذَلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ

Tako je to! Pa ko poštiva Allahove propise – znak je to bogobojaznosti srca.[602]

Kako može tvrditi da voli Allaha, azze ve dželle ko zanemaruje Allahova, azze ve dželle, prava i ne pazi na njih, ko prelazi Allahove, azze ve dželle, granice i čini harame.

Isto tako, istinski strah treba biti samo od Allaha, azze ve dželle, jer je strah od drugih širk. Međutim, u vezi s ovim postoji razlika između više vrsta straha. Strah se dijeli na dvije vrste:

Prva: strah veličanja i ibadeta. Tako strahovati dozvoljeno je samo od Allaha, azze ve dželle.

Druga: prirodni strah, kao što je strah od lava, vatre, naoružana čovjeka. Taj strah ne utječe na vjerovanje u Allahovu, azze ve dželle, jednoću i iskrenost.

Na osnovu ovoga uočava se razlika između dva straha. Također, jasno je da onaj ko se zavjetuje kaburu u kome je ukopan dobar čovjek i strahuje od tog umrlog ako ne ispuni zavjet da je strah ibadeta i veličanja usmjerio ka nekome drugome osim Allahu, azze ve dželle. Razlika između prirodnog straha i straha ibadeta i veličanja je u tome što je prvi strah prezirom popraćen a drugi ljubavlju. Prvi strahuje od velija i voli ga, a drugi strahuje od lava i ne voli ga...

Obaveza je vezati nade za jedinog Allaha, azze ve dželle. Vjernik se nada Allahovoj, azze ve dželle, milosti i strahuje od Njegove kazne. Strah i nada su dva krila na kojima vjernik putuje Allahovom, azze ve dželle, zadovoljstvu.

Ko se zaklinje dužan je zakleti se Allahovim, azze ve dželle, imenom, jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se zakune nečim drugim, osim Allahom, počinio je širk, ili kufr.*** Prenijeli su ga Tirmizi, Hakim i Ibn-Hibban, rahimehumullah, od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma. Tirmizi, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim, a Hakim i Ibn-Hibban, rahimehumullh, vjerodostojnim.[603]

602 *El-Hadždž*, 32.
603 Tirmizi, 3/46.

Zakletva Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, Ka'bom, dobrim čovjekom, ili bilo kojim stvorenjem je širk. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Allah vam je zabranio zaklinjanje očevima. Ko se zaklinje neka se zakune Allahom ili neka šuti!***[604] Prenijeli su ga šesterica.

Burejde, radijallahu 'anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se zaklinje emanetom nije naš.*** Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah, vjerodostojnim lancem prenosilaca.[605]

Musliman je dužan vjerovati onome ko mu se zakune Allahom, azze ve dželle. Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kome se neko zakune Allahom neka vjeruje! Kome se neko zakune Allahom neka se zadovolji time, ko se ne zadovolji nije Allahov.*** Prenio ga je Ibn-Madže, rahimehullah,[606] dobrim lancem prenosilaca.

Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Možda je tajna zabrane zaklinjanja bilo kime i čime osim Allahom,* azze ve dželle, *u tome što je zakletva sredstvo veličanja onoga kime se kune.*[607]

Dova je ibadet, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Dova je ibadet.*** Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao da je dobar vjerodostojan.[608]

Ko sve te ibadete čini iskreno isključivo Allahu, ubraja se u Allahovu, azze ve dželle, stranku za koju je rekao:

أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

Doista, Allahova su stranka oni koji će sigurno uspjeti.[609]

A, onaj ko bilo koji od navedenih ibadeta čini nekome drugome spada u šejtanovu stranku, za koju je Allah, azze ve dželle, rekao:

أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

Zbilja, oni iz stranke šejtanove, gubitnici su pravi.[610]

[604] *Buhari mea' el-Feth,* 10/516.; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 11/106.; Ebu Davud, 3/222.; Tirmizi, 3/45.; Nesai, 7/4.; Ibn-Madže, 1/677.; Darimi, 2/185.; Malik, 2/480.
[605] Ebu Davud, 3/223.
[606] Ibn-Madže, 1/679.
[607] *Fethu el-Bari,* 11/536.
[608] Tirmizi, 5/126.
[609] *El-Mudžadele,* 22.
[610] *El-Mudžadele,* 19.

Treći štit - držanje uz zajednicu muslimana

Vuk jede izdvojenu ovcu, zbog čega se treba držati zajednice muslimana jer držanje uz zajednicu muslimana tjera šejtane i vodi ka Allahovom, azze ve dželle, zadovoljstvu. Preneseno je od Omera ibn el-Hattaba, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko želi ući u Džennet neka se drži zajednice muslimana, jer šejtan je s jednim a od dvojice je dalji.*** Zabilježili su ga Ahmed i Tirmizi, rahimehumullah, a Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

Ukoliko neko želi krenuti na duže putovanje, naročito kroz pustinju, neka se udruži s nekim jer je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Jedan putnik je šejtan, dva su putnika dva šejtana, trojica putnika su putnici.***[611] Zabilježili su ga Malik, Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah, lanac prenosilaca je dobar.

Također, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Kada bi ljudi znali šta se nalazi u osami niko ne bi putovao noću sam.***[612] Zabilježili su ga imami Buharija i Tirmizi, rahimehumullah.

Prenio je Malik, rahimehullah u *Muvettau* od Seida ibn el-Musejjeba, rahimehumullah, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Šejtan pokušava zavesti putnika ako je sam, pokušava i dvojicu, ali ako ih je trojica odustane od njih.***[613] Imam Malik, rahimehullah je prenio hadis ovako, kao *mursel* predaju. A, Ibn-Abdul-Berr, rahimehullah je rekao: *Predaju je do Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *spojio Kasim ibn Esbeg,* rahimehullah *putem Abdurahmana Ibn- Ebi ez-Zinada i Abdurahmana ibn Harmele od Seida ibn el-Musejjeba,* rahimehumullah, *od Ebu Hurejre,* radijallahu anhu.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nam je jasno stavio na znanje da je nejedinstvo od šejtana. Preneseno je od Ebu Salebe el-Hušenija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Ljudi su odsjedali prilikom odmora na putovanju po raznim puteljcima i dolinama odvojeno. Dok Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nije rekao:* ***Vaše odvajanje u doline i puteljke je od šejtana.*** *Nakon toga, kada su odsjedali bili bi jedni uz druge.* To su zabilježili Ebu Davud i Nesai, rahimehumullah.[614]

611 Ebu Davud, 3/36; Tirmizi, 3/110; Malik, 2/978.
612 *Buhari mea' el-Feth,* 6/138; Tirmizi, 3/111.
613 Malik, 2/978.
614 Ebu davud, 3/41.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Jedinstvo je milost, a nesloga patnja.*** Zabilježio ga je Ahmed, rahimehullah a Albani, rahimehullah je rekao: *Lanac prenosilaca je dobar.*[615]

Držanje uz zajednicu muslimana podrazumijeva dvoje:

Prvo: držanje uz zajednicu vjerovanjem tako što će vjerovati kao što je prva zajednica muslimana vjerovala: ashabi, tabi'ni i svi koji su išli njihovim putem i imali isti pravac.[616]

To je rekao Abdullah ibn Mesud, radijallahu 'anhu: *Zajednica je onaj ko se drži istine makar bio sam.* To je prenio Ibn Asakir, rahimehullah, u svom djelu *Tarihu Dimešk* vjerodostojnim lancem prenosilaca.

Drugo: postojanost u redovima zajednice muslimana tako što će i srcem i dušom biti uz sljedbenike istine ma gdje bili. A, sljedbenici istine su oni za koje je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Uvijek će u mom ummetu biti pobjedonosna skupina na istini. Neće im naštetiti oni koji ih ostave na cjedilu sve dok ne dođe Allahova naredba, a oni budu na tome.*** Muttefekun alejhi, a ovo je Muslimova, rahimehullah, verzija.

Sljedbenici Istine prepoznatljivi su po znakovima, u te znakove spada ljubav prema učenjacima hadisa. O tome učenjaci kažu: *Kada vidiš da neko voli učenjake hadisa kao što su: Jahja ibn Seid el-Kattan, Abdurahman ibn Mehdi, Ahmed ibn Hanbel, Ishak ibn Rahvejh,* rahimehumullah... *znaj da je sljedbenik Istine i Sunneta, a ko se s njima ne slaže znaj da je novotar.*

Rekao je Selim el-Hilali, hafizahullah: (...) *To je zato što učenjaci hadisa nisu skrenuli sa jasnog čistog puta, i oni su spašena skupina i pobjedonosna potpomognuta zajednica.*[617]

Kada su upitali imama Ahmeda, rahimehullah o toj zajednici rekao je: *Ako nisu učenjaci hadisa onda ne znam ko su.* Ovu predaju je zabilježio Hakim, rahimehullah u djelu *Ulumu el-hadis* vjerodostojnim lancem prenosilaca od Ahmeda, rahimehullah.[618]

615 *Es-Silsile es-sahiha*, hadis br. 667.

616 U vezi s tim vidi: *Es-Sifat ve en-nuzul* od Darekutnija, *El-Iman* od Ibn Ebi Šejbe i *Šerh hadis en-nuzul* od Ibn-Tejmije.

617 *Muellefat Se'id Hava dirasetun ve tekvim*, str. 148.

618 *Fethu-l-Bari*, 13/293.

Isto su rekli i Ali ibn el-Medini, Ibn Mubarek, Buhari, Hakim, Tirmizi, Ibn Hadžer el-Askalani, Sujuti i mnogi drugi, rahimehumullah.

Sljedbenici Istine prepoznatljivi su i po tome što nikome ne daju prednost nad Poslanikovim, sallallahu 'alejhi ve sellem, govorom, bez obzira o kome se radi.

Prepoznatljivi su i po tome što vjeruju u Allahova, azze ve dželle, svojstva ne poredeći ih, ne negirajući ih i ne tumačeći ih kako ne dolikuje. Oni o svojstvima govore što je imam Šafija, rahimehullah, rekao o Allahovom, azze ve dželle, uzdizanju kada je upitan o njemu: *Vjerujem u ono što je Allah,* azze ve dželle, *rekao onako kako je On htio, i vjerujem u ono što je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao onako kako je on htio.* I, ono što je rekao imam Malik, rahimehullah: *Uzdizanje je poznato, kakvoća nepoznata, vjerovanje u njega obaveza, a pitanje o njemu novotarija.*

Četvrti štit - redovno obavljanje namaza u džematu

Nevođenje računa o klanjanju namaza u džematu ohrabri šejtana protiv čovjeka. Preneseno je od Ebu Derdaa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Svaka trojica, u nastanjenom mjestu ili u pustinji, koji ne klanjaju namaze u džematu šejtan ih je savladao. Drži se zajednice muslimana, jer vuk jede samo izdvojenu ovcu!***[619] Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.

A, Allah, azze ve dželle, je rekao:

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ

Njima je ovladao šejtan i učinio da zaborave spominjati Allaha...[620]

[619] Ebu Davud, 1/150.
[620] *El-Mudžadele,* 19.

Peti štit - postupanje po Kur'anu i Sunnetu

Rekao je[621] dr. El-Eškar, hafizahullah: *Najbolje sredstvo zaštite od šejtana je izučavati Kur'an i Sunnet i raditi po njima. Kur'an i Sunnet sadrže pravi put, a šejtan se bori da nas skrene s njega. Rekao je Uzvišeni:*

وَأَنَّ هَـٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ
ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

I doista, ovo je pravi put Moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegova; eto, to vam On naređuje, da biste se grijeha klonili.[622]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, *je pojasnio i protumačio ovaj ajet tako što je povukao jednu liniju na pijesku i rekao:* ***Ovo je Allahov pravi put.*** *Potom je s lijeva i s desna povukao nekoliko linija i rekao:* ***A, ovo su drugi putevi, na svakom stoji šejtan i poziva na taj put.*** Nakon toga je proučio ajet: ***I doista, ovo je pravi put Moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegova...*** *Prenio ga je Ahmed, Nesai i Hakim,* rahimehumullah *i rekao da je vjerodostojan.* Dodajem[623] da je Ahmedov, rahimehullah, lanac prenosilaca vjerodostojan.

Slijeđenje Allahovih, azze ve dželle, *propisa u vjerovanju, djelima, riječima, ibadetima i zakonima, te ostavljanje svega što je zabranio čini čovjeka sigurnim i zaštićenim od šejtana. Zbog toga je Allah,* azze ve dželle, *rekao:*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

O vjernici, uđite u islam potpuno i ne idite stopama šejtanovim; on vam je doista neprijatelj otvoreni![624]

Izraz „**silm**" u ajetu znači **islam**, neki su ga protumačili da je pokornost Allahu, azze ve dželle, a Mukatil, rahimehullah, da znači činjenje svega dobrog i da predstavlja dobročinstvo. Prema tome, naređeno im je u ajetu da rade po svim dijelovima imana i propisima islama koliko mogu, i da se klone slijeđenja šejtanskih stopa. Radeći tako onaj ko prihvati islam udaljava se od šejtana, a onaj ko ne uradi nešto od islama time slijedi stope šejtanove.

[621] *'Alemu el-džinni ve eš-šejatin,* str. 116.
[622] *El-En'am,* 153.
[623] Autor ovog djela, Vehid Abduselam Bali. (op. prev.)
[624] *El-Bekare,* 208.

Zbog toga, u slijeđenje šejtanovih stopa, koje nam je zabranjeno slijediti, spada dozvoljavanje onoga što je zabranjeno, zabranjivanje onoga što dozvoljeno ili jedenje zabranjenih i ogavnih stvari. Rekao je Uzvišeni:

يَاأَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

O ljudi, jedite od onoga što ima na Zemlji, što je dozvoljeno i lijepo,i ne slijedite šejtanove stope, jer vam je on neprijatelj očevidni.[625]

Prenio je Ibn el-Dževzi, rahimehullah, svojim lancem prenosilaca do El-Ea'meša, rahimehullah, da je rekao: *Pričao nam je čovjek koji je razgovarao s džinima da su rekli: Najteže nam je s onima što slijede Sunnet, a s onima koji slijede svoje strasti mi se poigravamo.*[626]

Šesti štit - traženje pomoći od Allaha protiv šejtana

Znaj, bez Allahove, azze ve dželle, pomoći i upute nećeš nadvladati šejtana. Preneseno je od jednog učenjaka iz prve generacije da je upitao svog učenika: *Šta ćeš sa šejtanom kada te navodi na grijehe?* Učenik reče: *Borit ću se protiv njega.* On reče: *To će potrajati! Šta bi uradio kada bi prošao pored stada i pas ovčar zalaje na tebe ili ti se isprijeći na putu?* Reče: *Trudio bih se da ga otjeram.* Reče mu: *To bi potrajalo! Pozovi vlasnika stada da ga on ukloni. Isto tako, ako želiš spas od šejtanovih spletki traži pomoć od njegovog Stvoritelja, On će ga odbiti od tebe i zaštititi te od njega.*

Sedmi štit - činjenje mnogo dobrih djela

Činjenje puno dobrih djela ponizuje šejtana. Prenio je imam Muslim, rahimehullah, u svom *Sahihu* od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada čovjek prouči ajet pri kojem se pada na sedždu i padne na sedždu šejtan se udalji i zaplače govoreći: Teško meni, Ademovom potomku je naređena sedžda, pokorio se i dobit će Džennet, a meni je naređena sedžda, odbio sam i dobit ću Džehennem!***[627]

---

625 *El-Bekare*, 168.
626 *Telbisu Iblis*, str. 39.
627 *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 2/69.; Ibn Madže, 1/334.

Osmi štit - isti'aze, traženje zaštite protiv šejtana

Rekao je Ibn-Kesir, rahimehullāh, ukratko: *Isti'aze je traženje zaštite i zaklona kod Allaha,* azze ve dželle, *od svega što u sebi nosi zlo.* ***Euzu billahi mineš-šejtani-radžim,*** *znači tražim zaštitu kod Allaha,* azze ve dželle, *od prokletog šejtana da ne nanese štetu mojoj vjeri, dunjaluku, ili da me ne odvrati od naređenog djela, ili da me ne navraća na zabranjeno djelo. Čovjeka jedino Allah,* azze ve dželle, *može spasiti od šejtana. Zbog toga mu je naređeno da traži zaštitu od džinskih šejtana, jer oni se ne mogu kupiti niti pridobiti dobročinstvom, oni su prirodno zli i jedino ih Allah,* azze ve dželle, *može odbiti od tebe.*[628]

Kada treba tražiti zaštitu protiv šejtana

Prvo: kod osjećaja šejtanskog zavođenja i došaptavanja. Uzvišeni je rekao:

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

A ako te šejtan pokuša na zlo navesti, ti potraži utočište u Allaha...[629]

Drugo: pred učenje Kur'ana. Uzvišeni Allah, azze ve dželle, je rekao:

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Kada hoćeš učiti Kur'an, zatraži Allahovu zaštitu od šejtana prokletog![630]

Ibn el-Kajjim, rahimehullah, je pojasnio mudrost toga, ukratko je rekao:

1 - Kur'an je lijek za grudi i otklanja sve vesvese, strasti i loše namjere koje donosi šejtan. Kur'an je lijek za ono što šejtan naređuje. Zato je naređeno da otkloni bolest iz srca kako bi se lijek mogao smjestiti na upražnjeno mjesto i djelovati. Tako će lijek nesmetano doći do srca i djelovati.

[628] *Tefsiru Ibn-Kesir,* 1/15.
[629] *El-Ea'raf,* 200.
[630] *En-Nahlu,* 98.

2 - Kur'an je za srce znanje, uputa i dobro, kao što je voda za bilje. Šejtan uništava jednu po jednu biljku. Svaki put kada osjeti izrastanje dobra u srcu požuri da ga iskorijeni. Zato je čovjeku naređeno da traži utočište od njega kako ne bi iskorijenio dobro u srcu nastalo zbog Kur'ana.

Razlika između ovoga i prethodno navedenog je u tome što je prvo zbog postizanja koristi, a drugo zbog očuvanja.

3 - *Meleci se približuju učaču i slušaju učenje, kao što se navodi u hadisu Usejda ibn Hudajra,* radijallahu 'anhu, *kada je učio Kur'an i vidio nešto poput oblaka u kome su se nalazile svjetiljke. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao da su to bili meleci.*[631] *Šejtan je protiv meleka i njegov neprijatelj, pa traži od Allaha,* azze ve dželle, *da ga udalji kako bi mogao doći melek, jer to je stanje u kojem šejtan i melek ne mogu biti zajedno.*

4 - *Šejtan svim sredstvima pokušava odvratiti čovjeka od cilja zbog kojeg uči Kur'an a to je razmišljanje i shvatanje Allahove,* azze ve dželle, *poruke. On se pokušava ispriječiti između srca i Kur'ana kako korist od učenja ne bi bila potpuna. Zato je naređeno da traži utočište od njega pred učenje.*

5 - *Učač se obraća Allahu,* azze ve dželle, *Njegovim govorom i Allah,* azze ve dželle, *ga bolje sluša nego čovjek pjevačicu dok mu pjeva. Šejtanovo učenje je pjesma i pjesništvo. Da bi ga otjerao pri učenju i Allahovom,* azze ve dželle, *slušanju, čovjeku je naređeno da traži zaštitu od njega.*

6 - *Allah,* azze ve dželle, *nas je obavijestio da se šejtan uplitao u učenje svakom vjerovjesniku i poslaniku što je stav svih iz prve generacije u vezi s tumačenjem ajeta koji govori o tome. Ako je to bio slučaj s poslanicima šta je onda s drugim? Zato učač nekada pogriješi a nekada pomiješa ajete, ometa mu i jezik i srce pri učenju. To se događa svakom učaču i zato je naređeno da traži zaštitu od njega.*

7 - *Šejtan najviše želi prekinuti čovjeka u dobru koji je počeo. Preneseno je u Sahihu*[632] *da je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao:* ***Šejtan mi se sinoć oteo i htio prekinuti namaz...*** *I sve što je djelo*

[631] Ovaj poduži hadis zabilježili su Buhari i Muslim.

[632] *Buhari mea' el-Feth,* 1/544.; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 5/29.

korisnije i Allahu, azze ve dželle, *draže šejtan se više trudi da ga pokvari. Prenio je imam Ahmed,* rahimehullah, *od Sebure ibn ebi Fakihe,* radijallahu 'anhu, *da je čuo Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Šejtan presreće čovjeka na svim putevima. Presretne ga na putu islama i kaže: Zar ćeš postat musliman i napustiti svoju vjeru, vjeru tvojih očeva i djedova? Čovjek ga ne posluša i primi islam. Presretne ga na putu hidžre i kaže: Zar ćeš odseliti, ostaviti svoju zemlju i nebo? Muhadžir je kao visoka biljka. Čovjek ga ne posluša i učini hidžru. Presretne ga na putu džihada i kaže: Zar ćeš se boriti, a možeš poginuti, boriti se i biti ubijen? Žena će ti se udati i tvoj će imetak podijeliti. Čovjek ga ne posluša i ode u džihad.***[633] *Šejtan čovjeka čeka na putu svakog dobra. Zato je Allah,* azze ve dželle, *naredio da se bori sa svojim neprijateljem koji ga presreće na putu i da prije svega traži zaštitu kod Allaha,* azze ve dželle, *od njega a potom da nastavi putovati. Baš kao putnik koga presretne drumski razbojnik kada ga odbije treba nastaviti putovati.*[634]

Treće: prilikom ulaska u nužnik. Enes, radijallahu 'anhu, je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je pred ulazak u nužnik učio:* ***Allahumme inni euzu bike minel-hubusi vel-habaisi!*** *Allahu moj, utječem Ti se od muških i ženskih šejtana!* Muttefekun alejhi.

Četvrto: kada se stupi u namaz. Džubejr ibn Muti'm, radijallahu 'anhu, je rekao da je vidio Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako klanja i uči tri puta: ***Allahu ekberu kebira, vel-hamdu lillahi kesira, ve subhanallahi bukraten ve esila.*** *A zatim je rekao:* ***Euzu billahi mineš-šejtani er-radžimi min nefhihi, ve nefsihi ve hemzih!*** *Allah je najveći, hvala Allahu i neka je slavljen jutrom i večerom. Utječem se Allahu od prokletog šejtana, oholosti, pjesništva i ludila njegova!* Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah,[635] a Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[636]

Preneseno je od Osmana ibn Ebi el-Asa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao sam Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem*: Allahov Poslaniče šejtan me smeta u učenju i isprječava se između mene i namaza?* Poslanik, sallallahu 'alejhi

[633] Ahmed, Nesai, 6/21 i Ibn-Hibban. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.
[634] *Igasetu el-lehfan,* 1/94.
[635] Ebu Davud, 1/203.
[636] *Tehridžu el-kelimi et-tajjibi,* str. 55.

ve sellem, je rekao: ***Tom je šejtanu ime Hinzeb. Kada ga osjetiš utječi se Allahu i pljucni tri puta na lijevu stranu.*** *Uradio sam tako i Allah je to otklonio od mene.*[637] Muslim, rahimehullah.

Međutim, neki ljudi kažu: Mi se utječemo Allahu, azze ve dželle, a i dalje osjećamo njegovo došaptavanje u namazu? Odgovor leži u tome da se to razlikuje od vjernika do vjernika. Bogobojazan vjernik otjera šejtana čim prouči isti'azu, Uzvišeni je rekao:

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْاْ إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُواْ فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ

Oni koji se Allaha boje, čim ih dodirne sablazan šejtanska, sjete se, i odjednom dođu sebi.[638]

To su bogobojazni koji otjeraju šejtana samo što prouče isti'azu. Oni slabijeg imana, srca ispunjenog ljubavi za dunjalukom, u kojima nema mjesta za Allahov, azze ve dželle, spomen ne mogu šejtana otjerati samo učenjem istiaze. Kako bi i mogli kada se udomaćio u njihovim srcima? Prvo moraju istjerati šejtansku hranu i očistiti srce od njegove prljavštine, a šejtanova hrana je ljubav prema dunjaluku. Zar misliš da zaljubljeni čovjek može zaboraviti voljenu ženu? Ne, ona mu je stalno u mislima, tijelom sjedi s tobom a u mislima je s njom. Isto je i sa zaljubljenicima u dunjaluk i svoje strasti, stalno o njemu razmišljaju i kad stoje pred Gospodarom u namazu. Takvi se ne bude dok glavom ne udare u zid kabura. Tada je vrijeme velikog buđenja, neka nas Allah, azze ve dželle, sačuva nemara.

U oba *Sahiha* je preneseno od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada se prouči ezan šejtan pobjegne i ispušta vjetrove da ne bi čuo poziv. Kada se završi vrati se. Kada se uči ikamet uradi isto potom se vrati i pokušava omesti čovjeka u namazu, govori mu: Sjeti se toga, sjeti se toga, čega se inače nije sjećao prije toga. Tako da zaboravi koliko je klanjao.***[639]

Peto: kada se naljuti. Pred Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, su se posvađala dva čovjeka, jedan se toliko naljutio da mu je nos bio potpuno crven. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Znam šta treba reći da ode***

---

637 Abdurezak, *Musannef*, 2/499.; Muslim, 14/190, putem njega.
638 *El-Ea'raf*, 201.
639 *Buhari mea' el-Feth*, 2/85.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 4/90.

od njega što ga je snašlo. Prisutni su rekli: *A šta treba reći, Allahov Poslaniče?* Rekao je: ***Euzu billahi mine-šejtan er-radžim!*** *Utječem se Allahu od prokletog šejtana!*[640] Muttefekun alejhi.

Šesto: kada laju psi i njaču magarci. Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada čujete njakanje magaraca utječite se Allahu od prokletog šejtana jer je vidio šejtana. A kada čujete kukurikanje pijetlova molite Allaha za blagodati jer su vidjeli meleka.***[641] Muttefekun alejhi.

Džabir, radijallahu 'anhu, je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada noću čujete njakanje magaraca i zavijanje pasa tražite utočište kod Allaha jer oni vide što vi ne vidite.*** Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah.[642] Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim na osnovu više lanaca prenosilaca.[643]

Deveti štit - zaštita supruge, djece i imetka

Preneseno je[644] od Abdullaha ibn Amra ibn el-A'sa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada se oženite ili kupite roba recite: Allahumme inni es'eluke hajraha ve hajra ma džebelteha 'alejhi, ve eu'zu bike min šerriha šerri ma džebelteha 'alejhi.*** *Allahu moj, molim te za dobro koje je u njoj i dobro prirode u kojoj si je stvorio. Utječem ti se od zla koje je u njoj i zla prirode u kojoj si je stvorio.* U drugom rivajetu se dodaje: ***Nakon toga, stavite ruku na prednji dio glave žene ili roba i proučite dovu za berićet u njima. Kada kupite devu stavite ruku na njenu grbu i proučite isto.*** Prenio ge je Ebu Davud, rahimehullah. Albani, rahimehullah, rekao je: *Lanac prenosilaca je dobar.*[645]

Preneseno je od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada bi prilikom prilaska svojoj supruzi rekli: Bismillahi, Allahumme džennibna eš-šejtane, ve džennibi-š-šejtane ma reza-***

640 *Buhari mea' el-Feth*, 10/519.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 16/163.
641 *Buhari mea' el-Feth*, 6/350.; *Muslim bi šerhi Nevevi*, 17/47.
642 Ebu Davud, 4/327.
643 *Tehridžu el-kelimi et-tajjib*, str. 164.
644 Ebu Davud, 2/249.
645 *Tehridžu el-kelimi et-tajjib*, str. 151.

ktena. *S Allahovim imenom, Allahu moj, udalji od nas šejtana i udalji šejtana od onoga čime nas opskrbiš.* ***Šejtan nikada ne bi naštetio djetetu ako bi bilo određeno njegovo začeće u tom odnosu.***[646] Muttefekun alejhi.

Mladoženja treba zajedno s mladom klanjati dva rekjata nafile u prvoj bračnoj noći. To će štititi njihov bračni život od svega nepoželjnog. Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu, je rekao: *Kada ti dođe supruga u prvoj bračnoj noći neka klanja s tobom, iza tvojih leđa, dva rekjata nafile potom reci: Allahumme barik li fi ehli, ve barik lehum fijje. Allahumme idžmea' bejnena ma džemaꜥte bi hajrin, ve ferrik bejnena iza ferrakte ila el-hajri.* Allahu moj, daj mi berićet u mojoj supruzi, podari i njoj berićet u meni. Allahu moj, dok nas spajaš spoji nas u dobru, i razdvoji nas ako nas razdvojiš prema dobru. Prenio ga je Taberani, rahimehullah a Albani, rahimehullah, ocijenio vjerodostojnim.

Ako čovjeka zadivi i svidi mu se nešto od ličnog imetka neka kaže: *Maša-Allah, la havle ve la kuvvete illa billah!* Mašala, Nema ni snage ni moći osim kod Allaha! Uzvišeni je rekao:

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

A zašto nisi, kad si u vrt ušao, rekao: Mašallah! Moć je samo u Allaha![647]

Poželjno je novorođenčetu proučiti ezan u uho. Preneseno je od Ebu Rafi', radijallahu 'anhu, da je rekao: *Vidio sam kada je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *proučio ezan kao za namaz u uho Alijinom sinu Husejnu čim ga je Fatima rodila.*[648] Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah. I rekao je Tirmizi, rahimehullah: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

Poželjno je učiti dovu za zaštitu svoje djece. Preneseno je od Ibn Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, učio dovu za zaštitu Hasana i Husejna, radijallahu 'anhuma: ***Ui'zukuma bi kelimatillahi et-tame min kulli šejtanin ve hammetin ve min kulli a'jnin lamme.*** *Allahovim savršenim riječima tražim zaštitu za vas od šejtana, otrovnih gmizavaca i urokljiva oka.*[649] I govorio je: ***Vaš otac Ibrahim učio je ovu dovu za zaštitu Ismaila i Ishaka.*** Buhari i Tirmizi, rahimehumullah.

[646] *Buhari mea' El-Feth*, 1/242.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 10/5.
[647] *El-Kehf*, 39.
[648] Ebu Davud, 4/328.; Tirmizi, 3/36.
[649] *Buhari mea' El-Feth*, 6/458.; Tirmizi, 3/267.

Deseti štit - učenje sure El-Bekare

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne pravite kaburove od svojih kuća! Šejtan ne ulazi u kuću u kojoj se uči sura El-Bekare.***[650] Prenijeli su ga Ahmed, Muslim i Tirmizi, rahimehumullah, koji je rekao: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

Također je rekao: ***Učite suru El-Bekare u kućama, jer šejtan ne ulazi u kuću u kojoj se uči ta sura.***[651]

Od Enesa, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Šejtan izlazi iz kuće kada čuje da se u njoj uči sura El-Bekare.*** Prenio ga je Ebu Ubejd, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.

Od Abdullaha ibn Mes'uda, radijallahu 'anhu, preneseno je da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Sve ima svoj vrhunac, a vrhunac Kur'ana je sura El-Bekare. Šejtan kada čuje učenje sure El-Bekare u kući izlazi iz te kuće.*** Prenio ga je Hakim, rahimehullah i ocijenio vjerodostojnim. Zehebi, rahimehullah se složio s njim, a Albani, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim.[652]

Jedanaesti štit - učenje ajeta El-Kursi

Ranije smo naveli Ebu Hurejreov, radijallahu 'anhu, hadis u kojem stoji da mu je šejtan rekao: *Kada legneš u postelju i proučiš ajet el-Kursi do zore će te čuvati Allahov čuvar i šejtan ti neće moći prići.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je to potvrdio[653] riječima: ***Istinu ti je rekao iako je veliki lažov.*** Prenio ga je Buhari, rahimehullah, kao predaju bez lanca prenosilaca.

Prenosi se od Ebu Ejjuba el-Ensarije, radijallahu 'anhu, da je imao koš hurmi u koji je dolazio šejtan i uzimao hurme. Požalio se Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, zbog toga, pa je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Idi i kada ga vidiš reci: U ime Allaha odazovi se Allahovom Poslaniku!*** Tada ga je uhvatio i zakleo se da neće više pa ga je pustio. Kada je došao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, upitao ga je: ***Šta bi s tvojim sinoćnjim zarobljenikom?*** Rekao je: *Zakleo se da neće više dolaziti.* Poslanik, sallal-

[650] Ahmed, *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 3/68.; Tirmizi, 4/232.
[651] Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svom djelu *Es-Sahiha*, hadis br. 1521.
[652] Albani ga je ocijenio dobrim u svom djelu *Es-Sahiha*, hadis br. 588.
[653] *Buhari mea' El-Feth*, 4/487, muallekan talikan medžzumen bihi.

lahu 'alejhi ve sellem, reče: ***Slagao je vratit će se opet.*** Uhvatio ga je i drugi put i ponovo se zakleo da neće dolaziti te ga je pustio. Kada je došao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, upitao ga je: ***Šta bi s tvojim sinoćnjim zarobljenikom?*** Rekao je: *Zakleo se da neće više dolaziti.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, reče: ***Slagao je vratit će se opet.*** Uhvatio ga je po treći put i rekao: *Sad idemo Poslaniku, neću te pustiti.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Šta bi s tvojim sinoćnim zarobljenikom?*** Obavijestio ga je šta mu je rekao, pa je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Istinu je rekao iako je veliki lažov.*** Ahmed i Tirmizi, rahimehumullah i rekao je: *Hadis je hasen garib.*[654]

Dvanaesti štit - učenje deset ajeta iz sure El-Bekare

Prenio je Darimi, rahimehullah, putem Ša'bija, rahimehullah, da je rekao: *Rekao je Ibn-Mesud,* radijallahu 'anhu: *Ko prouči deset ajeta iz sure El-Bekare u toku noći u njegovu kuću neće ući šejtan: četiri ajeta s početka sure, ajet kursi i dva ajeta iza njega, te tri zadnja ajeta.* U drugom rivajetu stoji: *Tako ni njemu ni njegovoj supruzi neće prilaziti šejtan, niti bilo šta što mrzi. I ako budu opsjednutom šejtanom učili rukju, izliječit će ga.*

Trinaesti štit - učenje dva posljednja ajeta iz sure El-Bekare

Preneseno je od Ibn-Mes'uda, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko prouči dva zadnja ajeta sure El-Bekare čuvat će ga.***[655] Hadis su prenijeli autori čest hadiskih zbirki. Neki smatraju da mu je to umjesto noćnog namaza i da je dovoljno, drugi kažu da će ga čuvati od šejtana a treći od svega zla. A, Allah najbolje zna.

Nu'man ibn Bešir, radijallahu 'anhu, je rekao: *Vjerovjesnik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Allah je napisao knjigu dvije hiljade godina prije stvaranja nebesa i Zemlje. Iz te knjige objavio je dva zadnja ajeta i završio suru El-Bekare. U kojoj se kući budu učila tri noći zaredom u***

654 Ahmed, Tirmizi, 4/233.

655 *Buhari mea' El-Feth,* 9/55.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 6/92.

nju neće uči šejtan.[656] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i ocijenio slabim. Prenio ga je i Hakim, rahimehullah i ocijenio vjerodostojnim po Muslimovim, rahimehullah, uslovima.

Rekao je Alija, radijallahu 'anhu: *Smatram da niko razuman ne treba leći u postelju prije nego što prouči tri posljednja ajeta iz sure El-Bekare.*

Četrnaesti štit - učenje sure El-Felek i En-Nas

Rekla je Aiša, radijallahu 'anha: *Svaku noć kada je lijegao u postelju Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je skupljao šake, pljucnuo u njih potom proučio sure: Kul huvallahu ehad, Kul euzu bi Rabbil-felek i Kul euzu bi Rabbi nas. Zatim bi potrao što je mogao od tijela, počevši od glave, lica i prednje strane tijela. To je radio tri puta.*[657]

Preneseno je od Abdullaha ibn Hubejba, radijallahu 'anhu da je rekao: *Izašli smo jedne veoma tamne kišne noći tražiti Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *da nam klanja. Našli smo ga i on je rekao:* ***Uči!*** *Ja nisam ništa učio. Ponovo je rekao:* ***Uči!*** *Opet nisam ništa učio. Kada je treći put rekao:* ***Uči!*** *Upitao sam: A šta da učim Allahov Poslaniče? Rekao je:* ***Uči sure: Ihlas, Felek i Nas kad god osvaneš i omrkneš čuvat će te svakog zla.***[658] Prenijeli su ga Ebu Davud, Tirmizi i Nesai, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah je rekao: *Hadis je dobar vjerodostojan.* A Albani, rahimehullah, da je dobar.

Preneseno je od Ukbe ibn Amira, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Znaš li za ajete koji su mi objavljeni sinoć nikad nisu objavljeni slični: Euzu bi Rabbil-felek i Euzu bi Rabbi nas.***[659] U drugom rivajetu stoji: ***Hoćeš li da ti kažem najbolji način traženja zaštite?*** *Rekao sam: Naravno. Rekao je:* ***Kul euzu bi Rabbil-felek i Kul euzu bi Rabbi nas.*** Muslim, Nesai i Tirmizi, rahimehumullah i kaže: *Hadis je dobar vjerodostojan.* Hadis je prenesen brojnim lancima prenosilaca od Ukbea, radijallahu 'anhu. Sve ih je sabrao Ibn-Kesir, rahimehullah, u svom tef-

---

[656] Tirmizi, 4/235.; Hakim i ocijenio ga vjerodostojnim po Muslimovim uslovima.; Taberani ga je prenio putem Šedada ibn Evsa. Hejsemi u *Medžmei* je rekao: *Prenosioci su pouzdani - sikat.*

[657] *Buhari mea' El-Feth*, 11/125.; Tirmizi, 5/139.

[658] Ebu Davud, 4/321.; Tirmizi, 5/227.

[659] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/96.; Tirmizi, 4/344.; Nesai, 2/158.

siru i ima ih deset. Rekao je: *Svi ti lanci prenosilaca od Ukbea,* radijallahu 'anhu, *su kao mutevatir predaje koje kod mnogih učenjaka kritičara znače nedvosmislen i neupitan dokaz.*[660]

Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u bolesti sebi učio sure *El-Felek* i *En-Nas* potom bi pljucnuo u šake i potirao se po tijelu. Kada se bolest pogoršala Aiša, radijallahu 'anha, je učila sure i potirala ga po tijelu, sve u želji za berićetom tih sura.[661] Malik, Buhari i Muslim, rahimehumullah.

Od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, je preneseno da se Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, utjecao od ljudskih i džinskih uroka sve dok nisu objavljene sure *El-Felek* i *En-Nas* učio je samo njih a sve drugo ostavio.[662] Prenijeli su ga Ibn-Madže i Tirmizi, rahimehumullah, koji je rekao: *Hadis je garib dobar.*

Petnaesti štit - zikrovi

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko sto puta na dan kaže: La ilahe illellahu vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, ve huve 'ala kulli šejin kadir.*** *Nema istinskog boga osim Allaha, jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada pohvala i vlast i On je svemoćan.,* ***kao da je oslobodio deset robova, bit će mu upisano stotinu dobrih djela, izbrisano stotinu grijeha i zaštita od šejtana dok ne omrkne. Niko neće uraditi bolje djelo od njega osim ko to više puta kaže.***[663] Muttefekun alejhi.

Od Ebu Zerra, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko kaže deset puta nakon sabah namaza dok još sjedi na koljenima prije nego progovori: La ilahe illellahu vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, juhji ve jumitu, ve huve 'ala kulli šejin kadir.*** *Nema istinskog boga osim Allaha, jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada pohvala i vlast, oživljava i usmrću-*

---

[660] *Tefsir Ibn-Kesir,* 4/572.
[661] Malik, 2/943.; Buhari, 9/63.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 14/182.
[662] Tirmizi, 3/267.; Ibn-Madže, 2/1161.
[663] Malik, 1/209.; *Buhari mea' El-Feth,* 6/338.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 17/17.

je i On je svemoćan., ***bit će mu obrisano deset grijeha, bit će uzdignut za deset deredža, cijeli dan će biti zaštićen od svakog zla i šejtana i neće mu naštetiti nijedan grijeh osim širka.***[664]

Tirmizi, rahimehullah, je prenio od Umare ibn Šebiba, radijallahu 'anhu,[665] da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko kaže deset puta odmah nakon akšam namaza: La ilahe illellahu vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, juhji ve jumitu, ve huve 'ala kulli šejin kadir.*** *Nema istinskog boga osim Allaha, jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada pohvala i vlast, oživljava i usmrćuje i On je svemoćan.*, ***Allah će poslati meleke koji će ga čuvati od šejtana dok ne osvane, upisat će mu deset sevapa koji vode u Džennet, obrisat će mu deset grijeha koji vode u Džehennem, i kao da je oslobodio deset robova vjernika.*** Rekao je Tirmizi, rahimehullah: *Nije nam poznato da je Umare slušao Vjerovjesnika.* Ibn-Hibban, rahimehullah, je rekao: *Griješi ko misli da je Umare ibn Šebib ashab.*[666] To znači da je hadis mursel. Međutim, prenio ga je Nesai, rahimehullah, u djelu *El-Amelu jevmi ve el-lejle* sa dva lanca prenosilaca, jedan je ovaj, a drugi je od Umare, radijallahu 'anhu, od jednog ensarije. Nevevi, rahimehullah, je prenio od Ibn-Asakira, rahimehullah, da je rekao da je ovaj drugi tačan. Uzimajući to u obzir hadis je spojen. Allah najbolje zna.

Šesnaesti štit - čuvanje vida

Raspušten pogled je jedan od najvećih šejtanovih prilaza čovjeku. Zato obaranje pogleda šejtana uništava i gubi nadu u zavođenje. Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Pretjerano gledanje vodi ka uočavanju ljepote nečega, ulaska u srce i razmišljanje o tome i načinu dolaska do njega. Znači, početak smutnje je suvišno razgledanje, kao što je preneseno od Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *u Musnedu:* ***Pogled je šejtanova otrovna strelica. Ko obori pogled radi Allaha, Allah će mu u srce ubaciti slast koju će osjećati do Dana susreta s Njim.***, *ili kako je rekao Poslanik,* sallallahu 'alejhi

[664] Tirmizi, 5/177.
[665] Tirmizi, 5/204, i kaže: *Hadis je hasen sahih.* Ibn-Hadžer ga je ocijenio dobrim, a Albani vjerodostojnim.
[666] *Et-Tekrib*, 2/50.

ve sellem.[667] *Sve velike smutnje počinju pogledom. Mnogi pogledi uzrokovali su tuge a ne jednu tugu. Kao što je rekao pjesnik:*

Sve katastrofe počinju pogledom
i većina požara je od malih žeravica

Mnogi pogledi uništili su srca
kao strijele bez luka i strelica

Drugi je rekao:

Kada si pustio pogledu da bude vodič
srce ti namuči ono što si vidio

Vidio si što cijelo imati ne možeš
ali se od djela strpiti snage nemaš

Rekao je Mutenebbi:

Meni je pogled smrt donio
koga da krivim kad je ubica ubijeni

Ja sam u stihovima rekao:

Bacaču strelica pogledom što se trudiš
ne pogodi ti ćeš umrijeti ako pogodiš

Pogledom lutaš lijek njime
tražiš ali on se vraća s bolesti

Tražiš lijek pogledom koji razbolijeva
da li si čuo za lijek koji te usmrti[668]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je zabranio puštanje pogleda zbog štetnosti. Rekao je Aliji, radijallahu 'anhu: ***Ne bacaj pogled jedan za drugim!***

[667] Prenijeli su ga Taberani i Hakim od Huzejfe. U lancu prenosilaca nalazi se Abdurahman ibn Ishak el-Vasiti, on je nepouzdan.
[668] *Et-Tefsiru el-kajjimu*, str. 625.

Imaš pravo na prvi ali ne na drugi.[669] Prenio ga je Ahmed, Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah i rekao je: *Hadis je hasen garib.*

Rekao je Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu: *Svaki pogled šejtan iskoristi za zavođenje.*

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Čovjeku je propisan udio u bludu i to će on neminovno uraditi. Blud očiju je pogled, ušiju slušanje, jezika govor, ruke hvatanje, noge hodanje. Srce želi i nada se, a spolni organ potvrdi ili odbije.***[670] Muslim, rahimehullah i u kraćoj verziji Buhari, rahimehullah.

Džerir, radijallahu 'anhu, je rekao: *Pitao sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *o iznenadnom pogledu pa je rekao:* ***Obori pogled!***[671] Muslim, Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah i dodaje: *Hadis je hasen sahih.*

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je šejtanu zatvorio svaki prilaz i svaka vrata pred nosom. U tom kontekstu je zabranio ulazak samim ženama: ***Nipošto ne ulazite samim ženama!*** Jedan ensarija upita: *Šta misliš za djevera?* Rekao je: ***Djever je smrt.***[672] Buhari, Muslim i Tirmizi, rahimehumullah. Rekao je Tirmizi, rahimehullah: *Ova pokuđenost ulaska ženama je iste vrste kao i hadis:* ***Kad god se osame muškarac i žena šejtan je s njima treći.***[673]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je zabranio osamljivanje sa ženom strankinjom: ***Neka se čovjek ne osamljuje sa ženom ako nije s mahremom.*** Prenijeli su ga Buhari i Muslim.

Štaviše, zabranio je rukovanje sa stranom ženom: ***Bolje vam je probosti glavu željeznim svrdlom nego dodirnuti ženu koja vam nije halal.***[674] Albani, rahimehullah, je rekao: *Prenio ga je Er-Ruvejani,* rahimehullah, *dobrim lancem prenosilaca.*

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ko mi garantuje za jezik i spolni organ ja mu garantujem Džennet.***[675] Buhari, rahimehullah.

669 Ahmed, Ebu Davud, 2/246; Tirmizi, 4/191.
670 *Buhari mea' El-Feth*, 11/26; Muslim.
671 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/139; Ebu Davud, 2/246; Tirmizi, 4/191.
672 *Buhari mea' El-Feth*, 9/330.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/153; Tirmizi, 2/319.
673 *Buhari mea' El-Feth*, 9/331.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 9/110.
674 Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u djelu *Silsile el-ehadisi es-sahiha*, hadis br. 229.
675 *Buhari mea' El-Feth*, 11/308.

Zabranjeno je i ženi gledati muškarce. Rekao je Ibn-Kesir, rahimehullah: *Mnogi učenjaci smatraju da je ženi zabranjeno gledati muškarce, sa strašću ili bez nje. Mnogi od njih svoj stav potkrepljuju hadisom koji su prenijeli Ebu Davud i Tirmizi,* rahimehumullah [676] *od Ummu Seleme,* radijallahu 'anha, *koji glasi: Bila sam kod Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *u kući i Mejmune,* radijallahu 'anha, *je rekla: Dok smo sjedili s Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *došao je Ibn-Ummi Mektum i ušao kod njega a već je došla naredba o hidžabu. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Pokrijte se od njega!*** *Rekla sam: Allahov Poslaniče, zar nije slijep, ne vidi nas i ne zna nas? Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Zar ste vi slijepe, zar vi ne vidite?*** Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.*[677]

Allah, azze ve dželle, je propisao traženje dozvole za ulazak zbog pogleda. Rekao je Sehl ibn Sad, radijallahu 'anhu: *Neki čovjek je provirio kroz rupu u Poslanikovu,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *sobu. U Poslanikovoj,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *ruci je bio češalj od slonove kosti, češao se po glavi s njim. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Da znam da proviruješ ubo bih te s ovim u oko. Traženje dozvole je i propisano zbog pogleda.***[678] Buhari i Muslim, rahimehumullah.

Rekao je Enes, radijallahu 'anhu: *Neki čovjek je provirio u Poslanikovu,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *sobu. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je ustao, u rukama je imao makaze. Kao da sad vidim kako ga Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *pokušava ubosti njima.*[679] Buhari, rahimehullah.

Sevban, radijallahu 'anhu, je prenio da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Muslimanu nije dozvoljeno pogledati u kuću prije traženja dozvole. Ako pogleda kao da je već ušao.*** Prenio ga je Buhari, rahimehullah, u *El-Edebu el-mufredu,* Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah, koji ga je ocijenio dobrim.

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao. ***Kada pogledaš onda nema svrhe tražiti dozvolu.***[680] Prenio ga je Buhari, rahimehullah, u *El-Edebu el-mufredu* i Ebu Davud, rahimehullah. Ibn-Hadžer, rahimehullah, je rekao da je lanac prenosilaca dobar.

676 Ebu Davud, 4/64.; Tirmizi, 4/192.
677 *Tefsir Ibn-Kesir*, 3/283.
678 *Buhari mea' El-Feth*, 11/24.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/136.
679 *Buhari mea' El-Feth*, 11/24.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/138.
680 Buhari, *El-Edebu el-mufredu*; Ebu Davud, 4/344. Rekao je Ibn-Hadžer u *El-Fethu*, 11/24: *Lanac prenosilaca je dobar.*

Rekao je Omer ibn el-Hattab, radijallahu 'anhu: *Ko po kući razgleda prije dozvole počinio je veliki grijeh.* Prenio ga je Buhari, rahimehullah, u *El-Edebu el-mufredu.*

U istom djelu prenio je od Nafia', rahimehullah, da je rekao: *Ibn-Omerova,* radijallahu 'anhuma, *djeca, kada su postala punoljetna, ulazila su kod njega samo s dozvolom.* Lanac prenosilaca je vjerodostojan.

Također, u istom djelu, Buhari, rahimehullah, je prenio od Musaa ibn Talhe, rahimehullah, da je rekao: *Ušao sam zajedno s ocem u kuću, u kući je bila majka. Otac me odgurnuo rukom u prsa i rekao: Zar ulaziš bez dozvole?* Lanac prenosilaca je vjerodostojan.

Prenio je i od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, vjerodostojnim lancem prenosilaca od Ataa, rahimehullah, da je rekao: *Upitao sam Ibn-Abbasa,* radijallahu 'anhuma, *da li da tražim dozvolu za ulazak kod svoje sestre? Rekao je: Da. Rekao sam: Ona je u mojoj kući. On je rekao: Zar bi volio da je vidiš neodjevenu?!*[681]

U oba *Sahiha* je preneseno od Ebu Se'ida, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne sjedite na putevima!*** Rekli su: *Allahov Poslaniče, moramo tako, razgovaramo.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ako baš morate onda dajte putu njegovo pravo.*** Upitaše: *Koje je to pravo, Allahov Poslaniče?* Rekao je: ***Obaranje pogleda, neuznemiravanje nikoga, odgovarati na selam, naređivati dobro i odvraćati od zla.***

Zabranjeno je ulaziti u javna kupatila osim u donjem ogrtaču. Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Klonite se kuće koju nazivaju javno kupatilo!*** Rekli su: *U njemu se čistimo i korisno je.* Rekao je: ***Ko uđe neka se pokrije.*** Hakim, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim, s njim su se složili Zehebi i Albani, rahimehumullah.[682]

Rekao je Kurtubi, rahimehullah: *Danas je ulazak u javna kupatila zabranjen dobrim i ljudima koji drže do vjere. Razlog tome je neznanje koje je zavladalo među ljudima i što smatraju olahkim skidanje donjih ogrtača kada uđu usred kupatila. U tim kupatilima možeš vidjeti stasitog sijedog čovjeka*

---

681 *Buhari mea' El-Feth,* 11/8.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 14/142.
682 *Tehridžu el-kelimi et-tajjibi,* str. 194.

kako bez odjeće stoji, pokriva rukama spolni organ u kupatilu i van njega. I niko ne reaguje na to. To se događa među muškarcima, kako je onda stanje među ženama!? Naročito u Egiptu, njihova javna kupatila nisu ni zastrta i sve se vidi. La havle vela kuvvete illa billah el-Alijji el-Azimi![683]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Nisam ostavio veće iskušenje za muškarce od žena.***[684] Muttefekun alejhi.

I rekao je: ***Čuvajte se dunjaluka i čuvajte se žena, jer prva smutnja u Benu Israilu bile su žene.***[685] Muslim, rahimehullah.

Rečeno je: *Šejtan ženama govori: Ti si pola moje vojske, moja nepogrešiva strelica, moj povjerenik za tajne, i moj izaslanik za potrebe.*

Rekao je Seid ibn Musejjeb, rahimehullah: *Za koga Iblis izgubi nadu da će ga zavesti priđe mu sa strane žena.*

Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Žena je avret, pa kada izađe šejtan je opsjedne.***[686] Tirmizi, rahimehullah i kaže: *Hadis je hasen sahih garib.*

Ko ugleda lijepu dopadljivu ženu neka priđe svojoj supruzi i utoli strast. Ako nije oženjen neka posti, post mu je štit. I neka bude jake volje dubokog imana i neka se ne pokori strastima jer ako im se pokori porobit će ga i poniziti: أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ ***Šta misliš o onome koji je svoju strast za boga svoga uzeo...***[687]

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Sedmericu će Allah staviti u Svoj hlad kada drugog hlada neće biti.*** Spomenuo je među njima čovjeka koga je lijepa i ugledna žena pozvala na nemoral a on rekao: *Ja se bojim Allaha, Gospodara svjetova.*[688] Muttefekun alejhi.

Prenosi se da je Sulejman ibn Jesar, rahimehullah, krenuo iz Medine na hadž sa svojim prijateljem. Kada su stigli do mjesta El-Ebva njegov prijatelj je stavio hranu i otišao nešto kupiti. Sulejman, rahimehullah, je ostao u šatoru. Bio je jedan od najljepših i najbogobojaznijih ljudi. S vrha brda

683 *Tefsir el-Kurtubi*, 12/224.
684 *Buhari mea' El-Feth*, 9/137.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 17/54.
685 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 17/55.
686 Tirmizi, 2/319.
687 *El-Džasije*, 23.
688 *Buhari mea' El-Feth*, 12/112.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 7/120.

ugledala ga je jedna beduinka, spustila se i pred njega stala. Na sebi je imala nikab i rukavice, otkrila je lice kao od mjesečine isklesano i rekla: *Ugosti me!* On je mislio da hoće hranu pa je ustao da joj da preostalu hranu ali ona je rekla: *Neću ja hranu, ja hoću ono što rade muž i žena.* Tada je rekao: *Tebe je Iblis poslao. Stavio je glavu u krilo i počeo neutješno plakati. Kada je ona to vidjela prekrila je lice i otišla svojoj porodici. Nakon toga, vratio se njegov saputnik i zatekao ga kako plače, upitao ga je zašto i kada mu je sve ispričao i on je počeo plakati. Sulejman,* rahimehullah, *ga upita: A što ti plačeš? Rekao je: Ja sam preči da plačem od tebe, jer bojim se da sam bio na tvom mjestu ne bih se uzdržao. Po dolasku u Mekku Sulejman,* rahimehullah, *je obavio obilazak oko Kjabe i s'aj, zaputio se u neizgrađeni dio Kjabe, pokrio se i zaspao. U snu mu je došao lijep, stasit i prijatnog mirisa čovjek. Sulejman,* rahimehullah, *mu reče: Ko si ti, Allah ti se smilovao? Rekao je: Ja sam Jusuf. Rekao je: Iskreni Jusuf. Rekao je: Da. Sulejman,* rahimehullah, *je rekao: Ono što se dogodilo tebi i vezirovoj ženi uistinu je zadivljujuće. Jusuf,* 'alejhi selam, *je njemu rekao: Još više zadivljuje ono što se desilo tebi i beduinki u El-Ebvau.*

Sve ovo navodimo s ciljem da pokažemo da raspušten pogled uništava čovjeka.

Zabranjeno je gledati golobradog mladića. Rekao je Gazali, rahimehullah: *Strastveno gledanje u dječije lice je haram. Štaviše, haram je gledati u golobrade mladiće svima koji osjete pokrete srca zbog ljepote golobradog mladića i osjete razliku između gledanja u njega i u mladića s bradom.*[689]

Zbog svega toga, rekao je Allah, azze ve dželle:

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

Reci vjernicima neka obore poglede svoje i neka čuvaju stidna mjesta svoja; to im je čednije, jer Allah, uistinu, zna ono što oni rade[690]

Rekao je Sejjid Kutb, rahimehullah, ukratko: *Islam ima za cilj uspostaviti čisto društvo. Društvo u kome se ne pobuđuju svakog trenutka strasti i ne bude krv i meso. Konstantno buđenje strasti ima za posljedicu neutoljivu životinjsku uspaljenost. A grešni pogledi, ukrasi, zavodljivi pokreti, golotinja...*

[689] *El-Ihja,* 1524.
[690] *En-Nur,* 30.

samo još više raspiruje tu životinjsku i luđačku strast. Nervi i čvrsta odluka popuštaju pod tim pritiscima i dovode do raspuštenih nekontrolisanih odnosa ili do nervnog sloma i duševnih kompleksa izazvanih suzdržavanjem nakon iritiranja strasti. To graniči sa mučenjem. Jedno od islamskih sredstava uspostave čistog društva je sprečavanje uzbuđenja i održavanje tog prirodnog nagona u njegovoj prirodnoj snazi između spolova daleko od vještačkog uzbuđenja i usmjeravanje tog nagona na siguran i čist način. Prirodni nagon, osjećaj prema ženi duboko je u ljudskoj prirodi, Allah, azze ve dželle, *je tim nagonom odredio održanje vrsta na Zemlji i smjene generacija. Znači, to je stalni osjećaj koji miruje pa se uvijek iznova pojavi. Stalno buđenje tog osjećaja izaziva potrebu za udovoljenjem, u suprotnom rastreseni nervi se umaraju i to je za njih poput stalnog mučenja. Taj nagon razdražuje pogled, pokret, osmijeh, koketiranje, zavodljiv glas... Siguran je samo put smanjenja nadražujućih faktora i ograničenje na prirodnu granicu. Nakon toga zadovoljiti prirodne potrebe. To je put islama, uz odgoj i upražnjavanje ljudske snage u druge životne probleme koji nisu u vezi sa krvi i mesom.*[691]

Rekao je Kurtubi, rahimehullah: *Vid je najveći prolaz do srca i najviše čula djeluje s njim. U skladu s tim, najviše ljudi pogled zavede, te je stoga obaveza upozoriti na njega i obarati od svega što je haram.*[692]

Ovim ne želim reći da pogled treba čuvati samo od stidnih djelova tijela, treba ga čuvati i od svih grijeha kao što su gledanje muslimana pogledom mržnje, zavisti, gnjeva ili omalovažavanja itd.

Sedamnaesti štit - čuvanje jezika

Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Suvišan govor predstavlja vrata svakog zla kroz koja šejtan obmanjuje čovjeka. Suzržavanje od suvišnog govora zatvara sva ta vrata. Mnoge ratove izazvala je samo jedna riječ. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao Muazu,* radijallahu 'anhu: ***A zar će ljudi na noseve padati u Džehennem osim kao žrtve svojih jezika?!*** *Prenijeli su ga Hakim i Tirmizi,* rahimehumullah, *i ocijenili ga vjerodostojnim. Nepotrebni pogledi i nepotreban govor uzrok su većini grijeha. To su dva najveća šejtanova prilaza čovjeku, jer ti dijelovi tijela se nikad ne umaraju niti posustaju za razliku od stomaka, kada*

[691] *Ez-Zilal*, 4/2512.
[692] *Tefsiru el-Kurtubi*, 12/223.

se napuni nema potrebe za hranom. Oči i jezik se nikada ne umaraju od gledanja i govora. Zato je njihov spektar grijeha širok, raznovrstan i veoma štetan.[693]

Rekao je Gazali, rahimehullah: *Jeziku je široko, glatko i nema granice. Široko mu je polje djelovanja u dobru, ali i u zlu. Ko mu pusti na volju i popusti uzde šejtan ga vodi kud hoće sve do džehenemske ivice pa dok ga ne prisili na ulazak u Džehennem. Ljudi će u Džehennemu i biti kao žrtve svojih jezika. Samo ko ga zauzda Šerijatom pa ga ne pušta da govori osim što je korisno za dunjaluk i ahiret i spriječi ga od svega štetnog u bližoj i skoroj budućnosti spasit će se njegova zla.*[694]

1 - Jezik treba čuvati od govora o onome što se čovjeka ne tiče

Treba ga čuvati zbog toga što je u tome gubitak vremena koji je kapital svakog muslimana. Mogao je spominjati Allaha, azze ve dželle i zaslužiti veliku nagradu. Govor o onome što se čovjeka ne tiče ako nije štetan onda je u najmanju ruku gubitak vremena i nagrade. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***U čovjekov lijep islam spada izbjegavanje onoga što ga se ne tiče.***[695] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah a Nevevi, rahimehullah,[696] ocijenio dobrim.

Također je rekao: ***Ko bude šutio bit će spašen.*** Prenio ga je Taberani, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca prema Irakijevoj, rahimehullah, procjeni.[697]

Prenio je Mudžahid, rahimehullah, od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Petero mi je draže od uvakufljenih dirhema:*

1 - ne govori što te se ne tiče! To je višak a nisi siguran da ti nije i grijeh,

2 - ne govori ono što te se tiče dok ne bude prilika! Nekada čovjek govori o nečemu što ga se tiče ali u neprilici pa pogriješi,

3 - ne raspravljaj ni sa pametnim ni sa glupim! Pametan će te poraziti a glup povrijediti,

[693] *Et-Tefsiru el-kajjimu*, str. 627.
[694] *El-Ihja*, 1536.
[695] Tirmizi, 3/382.
[696] *Rijadu-s-salihin*, 1/99.
[697] *Tehridžu el-Ihja*, 1537.

4 - kada ti je brat odsutan spomeni ga po onome što bi volio da on kaže za tebe, oprosti mu što bi volio da i on tebi oprosti i ponašaj se prema njemu kao što bi volio da se on ponaša prema tebi,

5 - i radi kao što radi čovjek koji zna da će biti nagrađen za dobro a kažnjen za uvažavanje.

Upitan je mudri Lukman, 'alejhi selam: *U čemu se krije tvoja mudrost?* Rekao je: *Ne pitam što ne moram i ne miješam se u ono što me se ne tiče.*

Omer, radijallahu 'anhu je rekao: *Ne petljaj se u ono što te se ne tiče, kloni se svoga neprijatelja, pazi se prijatelja osim ako je pouzdan i povjerljiv, a pouzdan je samo ako se boji Allaha,* azze ve dželle. *Ne druži se sa grešnikom jer će te naučiti griješenju, ne povjeravaj mu svoje tajne i savjetuj se sa onima koji se boje Allaha,* azze ve dželle!

Rekao je Gazali, rahimehullah: *Definicija govora o onome što te se tiče: to je govor koji ako prešutiš nećeš biti grešan i neće ti naštetiti u bližoj ni u daljoj budućnosti. Primjer za to je sijelo s ljudima kojima pričaš o putovanjima, događajima na njemu, lijepoj odjeći i jelima, opisuješ brda i rijeke koje si vidio, šejhove i njihove doživljaje. Kada bi sve to prešutio ne bi bio grešan i ne bi ti štetilo. Kada bi uložio maksimalan napor i ne bi ništa dodao niti oduzeo na ono što si doživio, ne bi se hvalisao onim što si doživio, ne bi nikog ogovorio, nijedno Allahovo,* azze ve dželle, *stvorenje pokudio opet bi to bilo gubljenje vremena. Ali kako ćeš se sačuvati baš svega što smo naveli?! U to spada i pitanje o nečemu što te se ne tiče. Tim pitanjem uzalud trošiš svoje vrijeme i vrijeme onoga koga si pitao, jer ti mora odgovoriti. To je u slučaju da pitanje nije problematično, a većina pitanja nisu na mjestu. Ako pitaš nekog o ibadetu, da li posti na primjer, pa ti odgovori da posti iznio je ibadet u javnost, izlaže se neiskrenosti, a i ako ostane iskren nije to više tajni ibadet koji je bolji od javnog za mnogo stepeni. Ako kaže da ne posti slagao je, a ako prešutu uvrijedit će te. Ako se pokuša izvući na neki način izložio si ga naporu. Tim pitanjem si ga izložio neiskrenosti, laži, poniženju ili teškoći.*[698]

U to spada i pitanje o grijesima i o svemu što musliman krije i čega se stidi. U to spada i susret s bratom muslimanom i pitanje: *Gdje si bio?* Možda iz nekog razloga ne želi reći gdje je bio, ako bi rekao bilo bi mu neprijatno, ako ne kaže istinu slagao je. A sve si to ti izazvao.

[698] *El-Ihja*, 1546.

Zato, moj brate muslimanu, obaveza je kloniti se govora koji nas se ne tiče. Znaj da je to duši teško. Rekao je Muverrik el-Adželi, rahimehullah: *Jedno tražim već dvadeset godina i nisam našao, ali ću i dalje tražiti.* Upitali su ga: *A, šta to?* Rekao je: *Šutnja o onome što me se ne tiče.*

Šta da radi ko je iskušan time? Rekao je Gazali, rahimehullah: *Lijek za to je svijest da ga čeka smrt i da će biti pitan za svaku riječ, da su njegovi uzdisaji glavnica onoga što ima i da je jezik mreža kojom može uloviti hurije. Zapuštanje i gubljenje svega toga očiti je gubitak.*[699]

Treba se pomoći u svemu tome razmišljanjem o onome što želimo reći prije govora pa ako je korisna nek je izgovori, ako nije neka prešuti. U početku je teško ali kasnije uz Allahovu, azze ve dželle, pomoć postane lahko.

Isto tako, treba se pomoći dovom: *Allahume-rzukni lisanen zakiran, ve kalben hašia'n!* Allahu moj, daj mi jezik koji Te spominje i srce koje je skrušeno!

2 - Čuvanje jezika od suvišnog govora

To je beskorisni dodatak govoru. Ako je dovoljna jedna riječ a spomene dvije, druga je višak. Rekao je Uzvišeni:

لَّا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ

Nema dobra u mnogim njihovim potajnim govorima, osim u govoru onog ko traži da se sadaka udjeljuje, ili dobro čini, ili uspostavlja mir među ljudima![700]

Preneseno je od Rakba el-Misrija, rahimehullah, kao hadis: ***Blago onome ko zadrži višak jezika, a udijeli višak imetka.*** Prenio ga je Bejheki, rahimehullah, a dobrim ocijenio Ibn-Abdul-Berr, rahimehullah. Učenjaci se razilaze u vezi s Rakbom, rahimehullah, da li je bio ashab ili nije. Begavi, rahimehullah, je rekao: *Ne znam da li je slušao Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem?

Rekao je Ibn Mesud, radijallahu 'anhu: *Čuvajte se suvišnog govora, dovoljno je čovjeku što mora govoriti.*

[699] *El-Ihja,* 1547.
[700] *En-Nisa,* 114.

Mudžahid, rahimehullah, je rekao: *Sve što se kaže piše se. I kada čovjek ušutkuje dijete i kaže: „Kupit ću ti to i to"- bude upisan kao lažov.*

Rekao je Ibrahim et-Tejmi, rahimehullah: *Vjernik kada hoće nešto reći pogleda, pa ako je u njegovu korist kaže, ako nije, prešuti. A grešnik samo govori.*

Neko je rekao:

Izvagaj govor prije izgovora jer
samo govor iznosi sramote sramotnih

Također je rečeno:

Najbolji je kratak govor
koji mnogo znači

A loš je značenja malog
s mnogo riječi izrečen

U govoru ima viška
i rekla kazala

3 - Čuvanje jezika od govora o neistini

O neistini kao što je govor o grijesima, opisi žena, pijankama, grešnicima, uživanjima bogatih, oholosti vladara i slično, preneseno je od Bilala ibn Harisa el-Muzenija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čovjek kaže riječ s kojom je Allah zadovoljan i ne obraća na nju pažnju Allah mu zbog nje propiše Svoje zadovoljstvo do Dana susreta s Njim. Drugi čovjek kaže riječ na koju se Allah ljuti i ne obraća na nju pažnju Allah mu zbog nje propiše Svoju srdžbu do Dana susreta s Njim.***[701] Hadis su zabilježili Malik i Tirmizi, rahimehumullah i kaže: *Hadis je hasen sahih.* Alkame, rahimehullah, je govorio: *Često me spriječi od govora hadis koji je prenio Bilal ibn Haris,* radijallahu 'anhu.

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čovjek ne misleći izgovori riječ zbog koje će pasti u Dže-***

[701] Malik, 2/985.; Tirmizi: 3/384.

hennem dublje nego što je razdaljina između istoka od zapada.[702] Muttefekun alejhi. Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Nepromišljeno znači da nije vodio računa da li je dobra ili loša.*[703]

Rekao je Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu: *Najgrešniji ljudi na Sudnjem danu bit će oni koji budu najviše o neistini govorili.* Taberani, rahimehullah, ga je prenio kao govor Ibn-Mesuda, radijallahu 'anhu, a Iraki, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[704]

4 - Čuvanje jezika od prepirki i rasprava

Rekao je Ebu Umame, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ja garantujem kuću na početku Dženneta onome ko ostavi raspravu makar bio u pravu, garantujem kuću u sred Dženneta onome ko ostavi laž makar i u šali, i garantujem kuću na vrhu Dženneta onome ko se lijepo ponaša.*** Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah. Nevevi, rahimehullah,[705] ga je ocijenio vjerodostojnim. Hadis svjedoči hadis kod Tirmizije, rahimehullah, 3/242, od Enesa, radijallahu 'anhu.

Rekao je Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu: *Ne raspravljajte se, nema u raspravi mudrosti i nema garancije od smutnje.*

Od Ebu Umame, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Koji god narod zaluta nakon upute pojave se među njima rasprave.*** Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i ocijenio vjerodostojnim.

Rekao je Muslim ibn Jesar, rahimehullah: *Čuvajte se rasprave, to su trenuci neznanja učenog i šejtan ga pokušava zavesti.*

Rekao je imam Malik, rahimehullah: *Rasprave srca čine krutim i unosi mržnju među ljude.*

Rekao je Bilal ibn Sa'd, rahimehullah: *Kada vidiš da je neko svađalica, voli raspravljati i opčinjen je svojim mišljenjem potpuni je gubitnik.*

---

702 *Buhari mea' El-Feth,* 11/308.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 18/117.
703 *Rijadu-s-salihin,* 2/825.
704 *Tehridžu el-Ihja,* 1552.
705 *Rijadu-s-salihin,* 1/420.

Omer, radijallahu 'anhu, je rekao: *Ne uči znanje zbog troga: rasprave, hvalisanja i pokazivanja pred drugim, niti ga ostavljaj zbog stida, mišljenja da ti ne treba i zadovoljstva neznanjem.*

Rekao je Gazali, rahimehullah: *Definicija rasprave glasi: replika na govor drugog kojom se ističe propust u riječima, značenju ili namjeri govornika. Rasprava se ostavlja ostavljanjem negiranja i protivljenja. Sve što čuješ ako je istina vjeruj u to, ako nije, a nije u vezi s vjerom, prešuti.*[706]

Znaj, brate muslimanu, raspravom se istina ne dokazuje, niti pobija neistina, štaviše, možda bude razlogom još čvršćeg držanja sljedbenika po principu neistina za neistinu. Musliman je dužan kloniti se rasprave.

Ako želiš uputiti nekome savjet neka to bude blago i tajno, što je bolje, kako onome kome je savjet upućen ne bi bilo neprijatno pred drugima. U slučaju da ga savjetuješ pred drugima, uglavnom ljudi ostaju pri svom mišljenju i podržavaju ga pa makar i neistinom. Neko je rekao:

Savjetuj me kad smo sami
a nikako ne u društvu

Savjet u društvu je vid pokore
koji ne želim da čujem

5 - Čuvanje jezika od svađe

Aiša, radijallahu 'anha, je prenijela da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allahu je najmrži čovjek velika svađalica.***[707] Buhari, rahimehullah.

Također je rekao: ***Džennet obaveznim čini hranjenje gladnih i lijep govor.*** Prenio ga je Taberani, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Lijepa riječ je sadaka.***[708] Muslim, rahimehullah.

[706] *El-Ihja*, 1554.
[707] *Buhari mea' El-Feth*, 5/106.
[708] Muslim, 7/95.

Adi ibn Ebi Hatim je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Čuvajte se Vatre makar s pola hurme! Ako nemate ni to onda lijepom riječju.***[709] Muttefekun alejhi.

Rekao je Gazali, rahimehullah: *Svađa je kao i rasprava vrata svakog zla i ne treba ih otvarati osim u nuždi. A u nuždi treba čuvati jezik i srce od posljedica svađe a to je skoro nemoguće.*[710]

Rekao je Omer, radijallahu 'anhu: *Dobročinstvo je veoma jednostavno ozareno lice i lijep govor.*

Neki su rekli da lijep govor čisti skrivenu mržnju u tijelu.

6 - Čuvanje jezika od usiljenog i izvještačenog govora

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je pokudio usiljen govor, usiljeno rimovanje i usiljenu rječitost. Rekao je: ***Najdraži su mi od vas i meni najbliži na Sudnjem danu oni koji se najljepše ophode s drugima, a najmrži su mi i najudaljeniji od mene na Sudnjem danu oni koji mnogo govore, usiljeno i oholo govore.*** Rekli su: *Allahov Poslaniče, znamo šta znači* ***sersarun - koji mnogo govore****, i* ***mutešeddiku - koji usiljeno govore****, ali šta znači* ***mutefejhikun?*** Rekao je: ***Koji oholo govore.***[711] Ahmed i Tirmizi, rahimehumullah i kaže da je dobar.

Kada je upitan šta je lijepo ponašanja Ibn-Mubarek, rahimehullah, je rekao: *Ozareno lice, dobročinstvo i neuznemiravanje.* To je prenio Tirmizi, rahimehullah.

Aiša, radijallahu 'anha, je rekla Saibu, rahimehullah: *Nemoj rimovati govor! Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i ashabi nisu rimovali.* Prenio ga je Ahmed, rahimehullah, vjerodostojnim lancem prenosilaca.

Omer, radijallahu 'anhu, je rekao: *Usiljen govor je šejtanov govor.*

Rekao je Gazali, rahimehullah: *To se ne odnosi na hutbe i vazove ako se u tome ne pretjeruje, jer su propisane s ciljem pokretanja srca i buđenja želje u njemu, skupljanja i širenja. Nema sumnje da ukrašen govor ima utjecaj na srce i to dolikuje. Međutim, u govoru koji se odnosi na svakodnevne govore ne dolikuje rimo-*

[709] *Buhari mea' El-Feth*, 10/448.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 7/101.
[710] *El-Ihja*, 1558.
[711] Ahmed, Tirmizi, 3/250.

vanje i usiljavanje. To spada u pokuđen govor koji je samo produkt pretvaranja, pokazivanja rječitosti, isticanja i umijeća. Sve to Šerijat prezire i zabranjuje.[712]

7 - Čuvanje jezika od ružnog govora i vulgarnosti

Prenio je Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vjernik ne vrijeđa, ne proklinje, ne govori ružne i nedolične riječi.***[713] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen garib.* Prenio ga je i Hakim, rahimehullah i ocijenio vjerodostojnim. Iraki, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[714]

Rekao je Usame ibn Zejd, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah ne voli one koji ružno govore i podstiču na ružan govor.*** Prenijeli su ga Ibn-Ebi ed-Dunja i Taberani, rahimehumullah a Iraki, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je dobar.*[715]

Džabir ibn Semura, radijallahu 'anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vulgaran govor nema ništa sa islamom. Najbolji muslimani su oni koji se najljepše ponašaju.*** Prenijeli su ga Ahmed i Ibn Ebi ed-Dunja, rahimehumullah, vjerodostojnim lancem prenosilaca, po ocjeni Irakija, rahimehullah.[716]

Šta je vulgaran govor?

Rekao je Gazali, rahimehullah: *To su jasni izrazi o nečemu ružnom, uglavnom u vezi sa spolnim odnosom. Grešnici imaju svoje jasne izraze kojim opisuju vulgarnosti. Vjernici to ne mogu prihvatiti, štaviše, koriste prenesena značenja koja približno opisuju i ukazuju na to.*

Tako za spolni odnos kažu dodir, za mokrenje i veliku nuždu kažu vršenje nužde, za suprugu kažu porodica itd. Također, jasno ne izgovaraju nazive bolesti kojih se osoba stidi, kao što su: lepra, ćelavost, hemoroidi i dr. I za njih koriste ljepše nazive. Tako musliman čuva svoj govor, jezik i stid.

712 *El-Ihja,* 1560.
713 Tirmizi, 3/236, i ocijenio ga je kao hasen. A Ibn-Hadžer je rekao da je vjerodostojan.
714 *Tehridžun 'ala el-Ihja,* 1561.
715 *Tehridžun 'ala el-Ihja,* 1561.
716 *Tehridžun 'ala el-Ihja,* 1562.

8 - Čuvanje jezika od psovki i uvreda

Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu, je prenio da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vrijeđanje muslimana je veliki grijeh, a boriti se protiv njega je kufr.***[717] Muttefekun alejhi.

Neki beduin je rekao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem: *Oporuči mi nešto?* Rekao je: ***Budi bogobojazan! Ako te neko uvrijedi zbog nečega što je pri tebi ti njega nemoj sramotiti time što znaš o njemu, on će biti grešan a ti nagrađen. I nemoj ništa grditi.*** Beduin je rekao: *Nakon toga, ništa nisam grdio.* Prenijeli su ga Ahmed i Taberani, rahimehumullah, dobrim lancem prenosilaca po ocjeni Irakija, rahimehullah.[718]

Od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko grdi svoje roditelje proklet je.*** Prenijeli su ga Ahmed, Ebu Ja'la i Taberani, rahimehumullah, dobrim lancem prenosilaca po ocjeni Irakija, rahimehullah.[719]

Preneseno je od Abdullaha ibn 'Amra, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***U najveće grijehe spada vrijeđanje sopstvenih roditelja.*** Rekli su: *Allahov Poslaniče, kako će čovjek vrijeđati svoje roditelje?* Rekao je: ***Vrijeđanjem oca nekog drugog pa on izvrijeđa njegovog oca i majku.***[720] Buhari i Muslim, rahimehumullah.

9 - Čuvanje jezika od proklinjanja

Prenio je Ibn-Omer, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vjernik ne proklinje.***[721] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen garib.*

Preneseno je od Semure ibn Džundeba, radijallahu ,anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne proklinjite se međusobno Allahovim prokletstvom, srdžbom i Vatrom!***[722] Prenijeli su ga Ebu Davud i

[717] *Buhari mea' El-Feth*, 1/110; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/54.
[718] *Tehridžun 'ala el-Ihja*, 1563.
[719] *Tehridžun 'ala el-Ihja*, 1563.
[720] *Buhari mea' El-Feth*, 10/403; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/83.
[721] Tirmizi, 3/250.
[722] Ebu Davud, 4/277; Tirmizi, 3/236.

Tirmizi, rahimehumullah i kaže: *Hadis je hasen sahih.* Tako je rekao, a učenjaci se razilaze u vezi sa Hasanovim, rahimehullah, slušanjem od Semure, radijallahu ,anhu, osim u hadisu o akiki.[723]

Preneseno je od Ebu Derdaa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Oni koji proklinju neće biti zagovarači ni šehidi na Sudnjem danu.***[724] Muslim, rahimehullah.

Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Neki čovjek je putovao zajedno sa Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *jahao je na devi i prokleo je. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Allahov robe, ne putuj s nama na prokletoj devi!*** Rekao je Iraki, rahimehullah, da je hadis prenio Ibn Ebi ed-Dunja, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.[725]

Preneseno je od Sabita ibn Dahhaka, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Prokleti vjernika je isto kao i ubiti ga.***[726] Buhari i Muslim, rahimehumullah.

Proklerstvo je udaljavanje i gubljenje nade u Allahovu, azze ve džellc, milost i nije dozvoljeno to govoriti, niti stoci niti predmetima, osim kome je Allah, azze ve džellc, to odredio.

Proklinjanje ljudi

U vezi s tim propis se razlikuje od čovjeka do čovjeka.

1 - Dozvoljeno je proklinjanje na osnovu općih osobina, kao da se kaže: *Neka je Allahovo,* azze ve džellc, *prokletstvo na nevjernike, nasilnike ili novotare!*

2 - Dozvoljeno je proklinjati na osnovu nešto preciznijih osobina, kao da kažeš: *Neka je Allahovo,* azze ve džellc, *prokletsvo na jevreje, kršćane, vatrobošce, haridžije, rafidije, kamatare, bludnike itd.*

3 - Nije dozvoljeno nikoga prokleti po imenu, osim koga je Šerijat prokleo, kao da kažeš: *Neka je proklet faraon ili Ebu Leheb.*

[723] Buhari: Kitabu el-akika.
[724] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/148.
[725] *Tehridžu el-Ihja*, 1564.
[726] *Buhari mea' El-Feth*, 10/464; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/119.

Nije dozvoljeno nijednog čovjeka prokleti dok je živ makar bio nevjernik, jer postoji prilika za pokajanje i prihvatanja islama prije smrti i da umre kao jednobožac i rob blizak Allahu, azze ve dželle, pa kako onda reći da je udaljen od Allahove, azze ve dželle, milosti?! Ove se odnosi na nevjernike, a kako je onda sa muslimanima grešnicima i novotarima.

U Poslanikovo, sallallahu 'alejhi ve sellem, vrijeme doveden je više puta bičevani čovjek zbog pijenja alkohola, jedan ashab je rekao: *Allah ga prokleo, veoma često ga dovode zbog pijenja alkohola!* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Ne pomažite šejtanu protiv njega!*** U drugoj predaji stoji: ***Ne budite šejtanovi pomagači protiv svoga brata!*** U trećoj predaji stoji: ***Ne proklinjite ga! Tako mi Allaha, koliko znam on voli Allaha i Njegovog Poslanika.*** Buhari, rahimehullah i drugi.

10 - Čuvanje jezika od ružnog govora o umrlim

Aiša, radijallahu 'anha, je rekla da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne govorite ružno o umrlim jer oni su našli ono što su pripremili.***[727] Buhari, rahimehullah.

Također je prenijela da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***O mrtvim govorite samo najbolje!*** Nesai, rahimehullah. Rekao je Iraki, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je dobar.*[728]

11 - Čuvanje jezika od proglašavanja vjernika nevjernicima

Rekao je Ibn Omer, radijallahu 'anhuma: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ko kaže svome bratu: Nevjerniče, na jednog od njih se odnosi ta riječ. Na prozvanog ako uistinu jeste, ako nije onda na onoga koji je rekao.***[729] Buhari i Muslim, rahimehumullah, navedena verzija teksta je Muslimova, rahimehullah.

Rekao je Ebu Zerr, radijallahu 'anhu: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Svako ko svjesno tvrdi da mu je otac neko ko nije, počinio je nevjerstvo, ko prisvaja što nije njegovo ne pripada nama***

[727] *Buhari mea' El-Feth*, 3/258.
[728] *Et-Tehridž 'ala el-Ihja*, 1568.
[729] *Buhari mea' El-Feth*, 10/514.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/49.

i neka sebi pripremi mjesto u Vatri, ko kaže nekome da je nevjernik ili Allahov neprijatelj a nije, to se vraća njemu.[730] Muslim, rahimehullah, a prvu rečenicu zabilježio je i Buhari, rahimehullah.

Preneseno je od Sabita ibn Dahhaka, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko vjernika optuži za nevjerstvo kao da ga je ubio.***[731] Buhari, rahimehullah.

12 - Čuvanje jezika od puno šale

Rekao je Ebu Hasan el-Maverdi, rahimehullah: *Znaj, šala je odgađanje izvršenja prava i put ka kidanju veza i neposlušnost. Šteti onome ko se šali i uznemirava onoga na koga se šala odnosi. Šteti onome ko se šali tako što narušava njegov ugled i gubi sjaj, te privlači maloumnike i galamu na sebe. Uznemiruje onoga na koga se šala odnosi tako što mora slušati i gledati što ne voli, ako prešuti ružno se osjeća, ako uzvrati bude nepristojan. Uistinu bi svako razuman trebao da se kloni šale i da se čuva njenih posljedica.*[732]

Rekao je Omer, radijallahu 'anhu: *Ko se mnogo smije gubi ugled kod drugih, ko se šali biva omalovažen, ko nešto često radi postane poznat po tome, ko mnogo govori mnogo griješi, ko mnogo griješi izgubi stid, ko izgubi stid izgubi bogobojaznost, a ko izgubi bogobojaznost umre mu srce.*

Rekao je Se'id ibn el-'As, rahimehullah, svome sinu: *Sinko, ne šali se sa uglednim zamrzit će te, a ne šali se sa neuglednim nasrnut će na tebe.*

Rečeno je: *Sve ima svoje sjeme, a sjeme neprijateljstva je šala.*

Rekao je Ebu Nevvas, rahimehullah:

Okreni leđa onome ko
potvara i idi od njega s mirom

Umri od bolesti šutnje bolje ti je
od smrti zbog bolesti govora

---

[730] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/49.; Prva rečenica u hadisu je kod Buharije: *Buhari mea' El-Feth*, 6/539.
[731] *Buhari mea' El-Feth*, 10/514.
[732] *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str. 282.

Spašen je ko zauzda svoja usta
ponekad šalom otvore se nepoželjna vrata

A želje jedu i piju stvorenja

Znaj, šala je dozvoljena uz dva uslova:

Prvi: da nije laž. Preneseno je od Ebu Hurejrea, radijallahu 'anhu, da je rekao: Rekli su: *Allahov Poslaniče! Ti se s nama šališ?* Rekao je: ***Ja, iako se s vama šalim govorim samo istinu.***[733] Tirmizi, rahimehullah. Ocijenio ga je dobrim.

Također je od njega preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čovjek kaže riječ s kojom je Allah zadovoljan i ne obraća na nju pažnju Allah ga zbog nje uzdigne za nekoliko deredža. Drugi čovjek kaže riječ na koju se Allah ljuti i ne obraća na nju pažnju pa zbog nje ode u Džehennem.***[734] Buhari, rahimehullah.

Drugi: da nije često, jer mnogo smijeha srce umrtvljuje. Rekao je Ebu Hasan el-Maverdi, rahimehullah: *Česti smijeh odvraća od razmišljanja o važnim stvarima. Ko se često smije gubi ugled, poštovanje, mjesto u društvu i vrijednost.*[735]

Rekao je Ebu Lejs Semerkandi, rahimehullah: *Ne šali se puno izgubit ćeš strahopoštovanje, dobri će te pokuditi, maloumni opsjedati i uvrstit će te u neugledne. Ne šali se s onima koje dobro ne znaš i ne znaš njihov karakter, a nema smetnje da se šališ s prijateljima i sabesjednicima ako nema u šali grijeha i pretjerivanja, najbolja je umjerenost. Tako nećeš biti dosadan niti prezren u očima drugih.*[736]

Rekao je Se'id ibn el-'As, rahimehullah, svome sinu: *Budi umjeren u šali jer pretjerivanje u njoj odnosi strahopoštovanje i ohrabruje maloumnike. A potpuna ozbiljnost odgoni one koji žele tvoju blizinu i društvo.*

Šaliti se treba s namjerom kako bi dobio nagradu za to, kao što je šala sa suprugom da bi je usrećio i oraspoložio, to je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, radio sa Aišom, radijallahu 'anha ili šala sa prijateljima zbog trajanja prijateljstva. Ako ništa od toga nije tvoja namjera onda se šali s namjerom ličnog odmora, vraćanja snage, uklanjanja briga i dosade. Neko je rekao:

733 Tirmizi, 3/241. Ocijenio ga je dobrim.
734 *Buhari mea' El-Feth*, 11/308.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 18/177.
735 *Edebu ed-dunja ve ed-din*, str. 285.
736 *Bustanu el-arifin*, str. 419.

Svojoj prirodi opterećenoj radom odmora
daj neka se opusti i malo šale joj dopusti

Ali kada joj šalu dozvoliš neka
bude kao so u tvojoj hrani[737]

13 - Čuvanje jezika od ismijavanja i ruganja

Rekao je Uzvišeni:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ

O vjernici, neka se muškarci jedni drugima ne rugaju, možda su oni bolji od njih, a ni žene drugim ženama, možda su one bolje od njih.[738]

Ruganje je gledanje drugog pogledom poniženja, manjkavosti, omalovažavanja i isticanja mahana u smislu ismijavanja s njima. Može biti oponašanjem, govorom ili išaretom.[739]

A zašto da se ruga vjernicima kada je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Možda raščupan, prašnjav, neugledne odjeće vjernik, na koga niko ne obraća pažnju, da zakune Allaha da nešto uradi uradio bi.***[740] Muttefekun alejhi.

Također je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah ne gleda u vaše likove i imetke, nego u srca i djela.***[741] Muslim, rahimehullah.

Razlog ismijavanje je oholost, kao što je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Oholost je odbijanje istine i omalovažavanje ljudi.***[742] Ahmed i Muslim, rahimehumullah.

---

737 *El-Muzahu fi el-mizahi*, str. 11.
738 *El-Hudžurat*, 11.
739 Vidi knjigu: *Afatu el-lisan*, str. 5.
740 Buhari; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/174.
741 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/121.
742 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/89.

Također je rekao: ***U Džennet neće ući niko ko u srcu bude imao oholosti koliko je zrno gorušice.***[743] Muslim i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

I rekao je: ***Dovoljno je čovjeku zla da omalovažava svoga brata muslimana.***[744] Muslim, rahimehullah.

14 - Čuvanje jezika od odavanja tajni

Odavanje tajni je dvojako, odavanje ličnih tajni i odavanje tuđih tajni. Oboje je pokuđeno a drugo je pokuđenije od prvog.

Prvo: odavanje ličnih tajni razlog su neuspjehu, a ponekad i poniženju od strane onoga kome ih je otkrio.

Rekao je Alija, radijallahu 'anhu: *Tvoja tajna je tvoj zarobljenik, kada je otkriješ postaneš ti njen zarobljenik.*

Rekao je Hakim, rahimehullah, svome sinu: *Sinko, budi darežljiv u ispravnom trošenju, škrt u odavanju tajni drugim ljudima, jer najbolje je udjeljivati u sve vidove dobra, i sakriti sve tajne.*

Rekao je Enes ibn Usjed, rahimehullah:

Ne odaji svoje tajne nikome svaki
dobronamjernik ima dobronamjernika

Vidio sam one koji tajne iznose ne
ostavljaju ništa od onoga što znaju

Drugi je rekao:

Kada čovjek sam svoju tajnu otkrije
i zato druge kudi onda je glup

Ako sâm svoju tajnu čuvati ne može
kako će je čuvati onaj kome se povjerio

743 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/89.; Tirmizi, 3/243.
744 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/121.

Drugo: odavanje tajni drugog muslimana. To je još gore i teže, jer je to vid pronevjere a ona je osobina licemjera.

Preneseno je od Ebu Hurejrea, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Tri su znaka licemjera: kada govori laže, kada obeća ne ispuni, i kada mu se nešto povjeri on iznevjeri.***[745] Muttefekun alejhi.

U drugom hadisu Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Kada ti neko priča i osvrne se to je emanet.***[746]

Rekao je Abbas, radijallahu 'anhu, svom sinu Abdullahu, radijallahu 'anhu: *Vidim da te onaj čovjek* - Omer ibn el-Hattab, radijallahu 'anhu - *preferira nad nekim starijim, pa zapamti od mene petero: ne odaji njegovu tajnu, ne ogovoraj pred njim nikoga, ne slaži mu, ne budi nepokoran, ne iznevjeri ga.* Rekao je Ša>bi, rahimehullah: *Svaki ovaj savjet mi je draži od hiljadarke.*

Prenosi se da je Mu'avija, radijallahu ,anhu, nešto tajno rekao Velidu ibn ,Utbeu, rahimehullah. Velid, rahimehullah, je rekao svom ocu: *Oče, vođa vjernika mi je nešto tajno rekao, smatram da ne bi krio od tebe ono što govori drugima.* Otac mu je rekao: *Sinko, ne govori mi to! Onaj ko krije tajnu ima izbor, a onaj ko je otkrije nema izbora.* On je rekao: *Oče, to se ne odnosi na oca i sina?* Rekao je: *Ne, tako mi Allaha, sinko, volio bih da ne otkrivaš tuđe tajne.* Velid, rahimehullah, je rekao: *Otišao sam Mu'aviji i ispričao mu to, pa je rekao: Velide, otac te je oslobodio od ropstva grijehu.*

Neki učenjaci dozvoljavaju odavanje tajni kada osoba umre. Dokazuju svoj stav hadisom prenesenim u oba *Sahiha* od Aiše, radijallahu ,anha, u kojem stoji da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, posjeo Fatimu, radijallahu ,anha, pored sebe i šapnuo joj nešto, ona je jako zaplakala. Kada je vidio koliko je tužna nešto joj je šapnuo ponovo, i ona se nasmijala. Rekla sam, kaže Aiša, radijallahu ,anha: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *te izabrao za svoju tajnu između svih nas, plakala si. Kada je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *otišao upitala sam je: Šta ti je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao? Rekla je: Neću otkrivati Poslanikovu,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *tajnu.* Nakon Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, smrti je rekla: *Tražim svojim pravom kod tebe da mi kažeš?!* Rekla je: *Sada može. Prvi put mi je rekao*

[745] *Buhari mea' El-Feth*, 1/89.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/46.
[746] Ebu Davud, 4/267; Tirmizi, 3/230. Tirmizi ga je ocijenio dobrim.

da je Džibril, alejhi selam, *s njim svake godine učio Kur'an jednom, a te godine dva puta. Mislim da mi se smrt prbližila, pa boj se Allaha i strpi se jer ja sam dobra prethodnica tebi - rekao je. Tada sam zaplakala onako kako si vidjela. Kada je vidio moju tugu drugi put mi je šapnuo: Fatima, zar ne želiš biti gospodica vjernica u Džennetu, ili gospoda žena pripadnica ovog ummeta.*[747]

Istina je da odavanje tajni umrlog nije generalnog karaktera, nekada može biti dozvoljeno ili pohvalno, makar to umrli ne želi, kao što su tajne koje su pohvala umrlom, kerameti ili vrline. Nekada otkriti tajnu može biti obavezno, kao u slučaju nemogućnosti uzimanja prava drugih od njega, tada će reći onome ko to pravo može uzeti. Nekada može biti pokuđeno ili zabranjeno, kao u slučaju štete umrlom ili njegovoj porodici nakon njega.

15 - Čuvanje jezika od laži

Preneseno je od Ibn-Mes'uda, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Budite uvijek iskreni! Iskrenost vodi dobročinstvu, a dobročinstvo Džennetu. Osoba će biti iskrena i truditi se da uvijek nađe istinu sve dok kod Allaha bude upisana kao iskreni. Klonite se laži, laž vodi grijehu, a grijeh Džehennemu. Osoba će lagati i truditi se da slaže sve dok kod Allaha bude upisana kao lažov.***[748]

Preneseno je od Ebu Umame, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ja garantujem kuću usred Dženneta onome ko se kloni laži pa i u šali.***[749] Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim. Prenio ga je i Bejheki, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.[750]

Preneseno je od Hasana Alijinog, radijallahu anhuma, sina da je rekao: *Zapamtio sam od Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *da je rekao:* ***Ostavi što sumnjaš i radi što ne sumnjaš. Iskrenost je smirenost, a laž nesigurnost.*** Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih.*

747 *Buhari mea' El-Feth*, 7/78.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/56.
748 *Buhari mea' El-Feth*, 10/507.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/159.
749 Ebu Davud i Tirmizi. Tirmizi ga je ocijenio dobrim.
750 *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 5/200.

Rekao je Abdullah ibn ,Amr ibn el-'As, radijallahu ,anhu: *Rekli smo, Allahov Poslaniče, ko su najbolji ljudi?* Rekao je: ***Svaki vjernik mahmum srca i iskrenog jezika.*** Upitali smo: *Šta je to mahmum srce?* Rekao je: ***To je bogobojazno i čisto srce u kojem nema prevare, nasilja, pronevjere, zavisti i zlobe.***[751] Rekao je Munziri, rahimehullah: *Prenio ga je Ibn Madže,* rahimehullah, *vjerodostojnim lancem prenosilaca.*[752]

Preneseno je od Ebu Hurejrea, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Tri su znaka licemjera: kada govori laže, kada obeća ne ispuni, i kada mu se nešto povjeri on iznevjeri.***[753] Muslim, rahimehullah, je u jednom rivajetu dodao: ***Makar klanjao, postio i tvrdio da je musliman.***

Preneseno je od Abdullaha ibn ,Amra ibn el-'Asa, radijallahu ,anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko bude imao četiri osobine pravi je licemjer, munafik, a ko ima neku od njih ima osobinu licemjera dok je se ne riješi: kada mu se nešto povjeri on iznevjeri, kada progovori slaže, kada ugovori nešto prekrši dogovor i kada se svađa pretjeruje.***[754]

Od Ibn-Omera, radijallahu ,anhuma, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada čovjek slaže melek se udalji od njega jednu milju zbog neugodnog mirisa te laži.***[755] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen garib.*

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu ,anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***S trojicom Allah na Sudnjem danu neće razgovarati, ni očistiti, niti ih pogledati i bolnom će ih kaznom kazniti: starca bludnika, vladara lašca i obolog siromaha.***

Neki ljudi lažu da bi druge nasmijali. Kada ga pokušaš odvratiti od toga kaže: *Šalim se.* O takvim i njima sličnima Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Teško onome ko laže da bi nasmijao ljude! Teško njemu, teško njemu!***[756] Prenijeli su ga Ebu Davud, Nesai, Bejheki, Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim.

---

751 Ibn Madže, 2/1409. Hadis je vjerodostojan.
752 *Et-Tergib ve et-terhib*, 5/201.
753 *Buhari mea' El-Feth*, 1/89; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/46.
754 *Buhari mea' El-Feth*, 1/89; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/46.
755 Tirmizi, 3/235. Ocijenio ga je dobrim - hasen.
756 Ebu Davud, 4/298; Tirmizi, Nesai. Tirmizi ga je ocijenio dobrim - hasen.

Neki ljudi snove izmišljaju, kažu sanjali smo to i to a nisu. Oni čine veliki grijeh. Prenio je Vasil ibn Eska', radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***U najveće laži spada tvrdnja čovjeka da mu je otac onaj ko nije, izmišljanje snova i laž na mene.***

Prenio je Ibn Abbas, radijallahu anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***U najveće laži spada da čovjek izmišlja snove.***[757]

Preneseno je od Ibn Abbasa, radijallahu anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko izmisli san na Sudnjem danu bit će zadužen svezati dvije dlake a neće moći.***[758]

Najveći grešnici i zločinci su oni koji lažu na Allaha, subhanehu ve te'ala i Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. U vezi sa laganjem na Allaha, subhanehu ve te'ala, da je nešto zabranio ili dozvolio, Uzvišeni je rekao: ***I ne govorite jezicima svojim: Ovo je dozvoljeno, a ovo zabranjeno, da biste tako o Allahu neistine iznosili. Oni koji o Allahu govore neistine - neće uspjeti.***[759] U to se ubrajaju i oni koji daju fetve a ne znaju. Kada ih upitaš za dokaz, ajet ili hadis, u vezi sa fetvom koju su izdali izgube se i stanu, ponekada kažu: *To je mezheb tog i tog,* ili: *To je stav većine,* ili: *To ispravnim smatraju neki učenjaci,* i druge slične izraze koji se uglavnom koriste u nedostatku dokaza. Baš kao što je rekao Šafija, rahimehullah:

Znanje je ono što se kaže: Pričao[760]
nam je, sve ostalo su šejtanske vesvese

Ne misli da pozivamo u napuštanje i odbacivanje mezheba, ne nikako, oni su zadivljujuća islamska ostavština. Želimo samo reći da ne treba ništa prihvatati bez spoznaje dokaza iz Kur'ana ili Sunneta. To su nam oporučili naši imami.

Rekao je Ebu Hanife, rahimehullah: *Nije dozvoljeno nikome uzimati naše mišljenje ako ne zna dokaz za njega.*[761]

757 *Buhari mea' El-Feth,* 12/427.
758 *Buhari mea' El-Feth,* 12/427.
759 *En-Nahlu,* 116.
760 Tj. prenosi hadis sa lancem prenosilaca. Aludira na dokaz.
761 *Sifetu salati en-Nebijji,* str. 14.

Rekao je Malik, rahimehullah: *Ja sam samo čovjek, pogodim i pogriješim, pa pogledajte u moje mišljenje, što bude u skladu sa Kur'anom i Sunnetom uzmite, a što ne ostavite.*[762]

Rekao je Šafija, rahimehullah: *Sve što kažem a vjerodostojan Poslanikov,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *hadis se razlikuje od toga uzmite Poslanikov,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *hadis a mene ne slijedite.*[763]

Rekao je Ahmed, rahimehullah: *Ne slijedite ni mene, ni Malika, ni Šafiju, ni Evzaiju, ni Sevrija. Uzmite odakle su i oni uzeli!*[764]

U vezi sa laganjem na Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, preneseno je mnogo hadisa koji govore o kazni za takve. Prenio je Muslim, rahimehullah, u uvodu u svoj *Sahih* u poglavlju: *O žestokoj kazni za one koji lažu o Poslaniku*, nekoliko hadisa. Jedan od njih je hadis od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko na mene namjerno slaže neka sebi spremi mjesto u Džehennemu.***[765]

Drugi je hadis od Alije, radijallahu anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne lažite na mene! Ko laže na mene neka uđe u Džehennem!***[766]

Treći je Mugirin, radijallahu anhu hadis, rekao je: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Laž na mene nije kao laž na druge ljude. Ko namjerno slaže na mene neka sebi pripremi mjesto u Vatri!***[767]

Četvrti je hadis Semure ibn Džundeba, radijallahu anhu, koji je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko prenese od mene hadis a zna da je laž i on je jedan od onih koji su slagali.***[768]

Buhari, rahimehullah, je uvrstio u svoju zbirku sve te hadise osim hadisa Semure, radijallahu anhu i još je dodao nekoliko hadisa. Od tih hadisa je hadis: ***Ko kaže što nisam rekao neka pripremi sebi mjesto u Vatri!***[769]

---

762 *Sifetu salati en-Nebijji*, str. 14.
763 *Sifetu salati en-Nebijji*, str. 14.
764 *Sifetu salati en-Nebijji*, str. 14.
765 *Buhari mea' El-Feth*, 1/202; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 1/67.
766 *Buhari mea' El-Feth*, 1/199; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 1/66.
767 *Buhari mea' El-Feth*, 1/160; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 1/69.
768 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 1/62.
769 *Buhari mea' El-Feth*, 1/201. Kitabu-l-'ilm, babun ismu men kezebe 'ala en-Nebijji.

Dovoljno ti je znati da su ti hadisi na stepenu tevatura. U skladu s tim muslimanu nije dozvoljeno pripisati hadis Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, ako nije siguran da je vjerodostojan.

Kada je dozvoljeno slagati?

Rekao je Gazali, rahimehullah: *Govor je sredstvo do cilja. U svakom pohvalnom cilju do kojeg se može doći i istinom i laži, laž je zabranjena. Ukoliko se do tog cilja ne može doći osim lažima dozoljeno je lagati ako je cilj dozvoljen, a ako je vadžib, vadžib je i lagati. Primjer za to je čuvanje života muslimana, ako bi zbog istine izgubio život a sakrio se od nasilnika lagati je vadžib. Slagati je dozvoljeno i u interesu rata, pomirenja, omekšanja srca onoga kome je nanesena nepravda. Međutim, treba se čuvati laži koliko je moguće, jer ko otvori vrata laži mogao bi lagati i kad ne mora ili preći granicu nužnog. Znači, laž je zabranjena osim u nuždi.* Također je rekao: *Svejedno bilo u vezi s njim ili nekim drugim. Naprimjer u vezi s njim, da ga uhvati nasilnik i pita za imetak, u tom slučaju ima pravo poreći, ili da ga vladar pita za grijeh počinjen u tajnosti, ima ga pravo poreći i reći: Nisam ukrao ili nisam blud počinio! Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Klonite se tih nečistih djela koja vam je Allah zabranio! A ko nešto od toga učini neka se prikrije Allahovim prikrivanjem.***[770] Razlog tome je što je iznošenje grijeha grijeh. Čovjek ima pravo lažima zaštititi život i čast od nasilnika. *A primjer za zaštitu lažima nekog drugog je tajna drugog, ako bude upitan o njoj može je poreći, ili da kaže svakoj svojoj supruzi, ako ih ima više, da je najviše voli.*[771]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Gazalijev,* rahimehullah, *govor je najljepši govor koji sam vidio na ovu temu.*[772]

U prilog Gazalijevom, rahimehullah, govoru ide hadis koji je prenijela Ummu Kulsum, radijallahu 'anha: *Čula sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kako govori:* ***Nije slagao onaj ko zbog pomirenja zavađenih slaže nešto dobro ili prenese nešto dobro.***[773] Muttefekun alejhi. Muslim, rahi-

[770] Hakim od Omera dobrim lancem prenosilaca, po ocjeni Irakija.

[771] *El-Ihja*, 1588.

[772] *El-Ezkar*, str. 325.

[773] *Buhari mea' El-Feth*, 5/199; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/157.

mehullah, je u svojoj predaji dodao: *Ummu Kulsum,* radijallahu anha, *je rekla: Nisam čula da je dozvolio laž osim u tri slučaja.* Misli na rat, pomirenje ljudi i laž muža supruzi i supruge mužu.

16 - Čuvanje jezika od gibeta, ogovaranja

Rekao je Uzvišeni:

وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ

I ne ogovarajte jedni druge! Zar bi nekom od vas bilo drago da jede meso umrloga brata svoga, - a vama je to odvratno.[774]

Od Ebu Bekrete, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vaši životi, imeci i časti zabranjene su vam kao što vam je svet ovaj dan u ovom mjesecu u ovom gradu. Da li sam dostavio!?***[775]

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Svakom muslimanu drugi je musliman zabranjen, njegov život, imetak i čast.***[776]

Ebu Derda, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko izmisli mahanu nekome da bi ga osramotio Allah će ga zadržati u Džehennemu dok ne dođe sa mahanom koju je izmislio.*** Rekao je Munziri, rahimehullah: *Prenio ga je Taberani,* rahimehullah, *dobrim lancem prenosilaca.*[777]

Preneseno je od Ebu Musaa el-Ešarija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Upitao sam, Allahov Poslaniče ko je najbolji musliman? Rekao je:* ***Od čijeg jezika i ruku su pošteđeni drugi muslimani.***[778]

Prenio je Abdullah ibn 'Amr ibn el-'As, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Musliman je ko poštedi druge muslimane od ruku i jezika, a muhadžir je ko ostavi Allahove zabrane.***[779]

774 *El-Hudžurat,* 12.
775 *Buhari mea' El-Feth,* 13/26; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 11/167.
776 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 16/121.
777 *Et-Tergib,* 5/157.
778 *Buhari mea' El-Feth,* 1/54; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 2/12.
779 *Buhari mea' El-Feth,* 1/53.

Rekao je Ebu Berze, radijallahu 'anhu: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nam je održao takvu hutbu da su ga čule i žene u kućama, rekao je:* ***O vi koji ste primili islam samo jezicima a ne srcima ne ogovarajte muslimane i ne istražujte njihove mahane! Ko bude istraživao tuđe mahane Allah će istražiti njegove, a kome Allah istraži mahane osramotit će ga makar bio i u vlastitoj kući.***[780] Rekao je Iraki, rahimehullah, da ga je prenio Ebu Davud, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.[781]

Kada je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kamenovao Maiza, radijallahu 'anhu, zbog bluda, jedan čovjek je rekao svom drugu: *Kamenovali su ga kao psa.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je s njima prošao pored leša životinje i rekao im: ***Jedite!*** Rekli su: *Zar da jedemo leš?!* Rekao je: ***Ogovaranje vašeg brata smrdi više od leša ove životinje.***[782] Zabilježili su ga Ebu Davud i Nesai, rahimehumullah. Lanac prenosilaca ovog hadisa je dobar.

Rekao je Hasan Basri, rahimehullah: *Tako mi Allaha, ogovaranje brže izgriza vjeru čovjeka nego crv tijelo.*

Također je rekao: *Čovječe, nećeš istinski vjerovati dok ne prestaneš kuditi ljude zbog mahana koje i sam imaš, i dok ne počneš popravljati mahane na sebi. Ako tako uradiš bit ćeš zauzet sobom, a takvi su Allahu,* azze ve dželle, *najdraži.*

Rekao je Omer, radijallahu 'anhu: *Spominjite Allaha,* azze ve dželle, *spomen Allaha,* azze ve dželle, *je lijek, a ne spominjite ljude, spomen ljudi je bolest.*

Imam Malik, rahimehullah, je spomenuo da je 'Isa, 'alejhi selam, rekao: *Ne govorite mnogo osim kada spominjete Allaha jer govor srce otvrdnjava, a kruto srce je daleko od Allaha,* azze ve dželle, *ali vi ne znate. Ne gledajte u ljudske grijehe kao da ste Gospodari, gledajte u svoje grijehe kao da ste robovi. Ljudi su ili iskušani ili ne, pa smilujte se iskušanima a zahvalite Allahu,* azze ve dželle, *na tome što niste iskušani.*[783]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Znate li ko je bankrot?*** Rekli su: *Bankrot je za nas onaj ko nema novaca ni robe.* Rekao je: ***Bankrot u mome ummetu je onaj ko na Sudnji dan dođe sa namazom, zekatom i postom a uvrijedio je***

[780] Ebu Davud, 4/270.
[781] *Tehridžu el-Ihja,* 1597.
[782] Ebu Davud, 4/148.
[783] *El-Muvetta,* 2/986.

ovog, potvorio onog, bespravno otuđio imetak onog, prolio krv onog, udario onog pa svi uzmu od njegovih dobrih djela, a ako ne bude dovoljno dat će mu dio svojih loših djela i nakon svega bit će strmoglavljen u Džehennem.

Preneseno je od Hasana Basrija, rahiemhullah, da mu je neki čovjek rekao: *Taj i taj te ogovarao.* Hasan, rahiemhullah, je tom čovjeku poslao tanjir svježih hurmi i rekao: *Čuo sam da si mi poklonio neka svoja dobra djela pa želim da ti se odužim, izvini što se ne mogu potpuno odužiti.*

Šta je gibet, ogovaranje?

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je definisao gibet, ogovaranje u hadisu: ***Znate li šta je gibet?*** Rekli su: ***Allah i Poslanik najbolje znaju.*** **Rekao je:** ***Govor o bratu što ne voli.*** Neko je rekao: *Šta ako je istina što sam o njemu rekao?* Rekao je: ***Ako je istina onda je gibet, ako nije onda je potvora.***[784] Prenijeli su ga Muslim i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

Rekao je Gazali, rahimehullah: *Znaj, gibet je da kažeš o svome bratu ono što ne bi volio kada bi čuo da si rekao. Svejedno radilo se o tjelesnoj ili moralnoj mahani, mahani njegovog porijekla, postupku ili izjavi, u vezi s vjerom ili dunjalukom pa čak i odjećom, kućom ili jahalicom. Primjer za ogovaranje u vezi s tjelesnim mahanama: spominjanje da boluje od noćnog sljepila, da je razrok, ćelav, nizak, visok, crn, žut i sve što se na bilo koji način može zamisliti da neko ne voli da se spominje po tome. Primjeri za ogovaranje u vezi s porijeklom su: reći za oca neke osobe da je vodonoša, indijac, grešnik, podlac, smećar, obućar ili bilo šta drugo što je na bilo koji način uvredljivo. Primjeri za ogovaranje u vezi s moralnim osobinima su: opisati ga da se loše ponaša, da je škrt, da je ohol,da je licemjeran, da je veoma ljut, da je kukavica, da je slabić, da je nepostojana srca, da je nepromišljen i sl. Što se tiče primjera ogovaranja u vezi sa vjerskim postupcima oni su: da kažeš da je kradljivac, lažljivac, pijanica, prevarant, nasilnik, nemaran prema namazu, nemaran prema zekatu, ne zna obaviti ruku, ne zna obaviti sedždu, ne čuva se nečistoće, ne sluša roditelje, ne daje zekat kome tre-*

[784] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/142. Tirmizi, 3/220, i rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

ba, ne zna podijeliti zekat ili dok posti priča svašta, ogovara i vrijeđa druge ljude. U ogovoranje u vezi sa dunjalukom ubrajaju se riječi: nekulturan, nemaran u odnosu sa ljudima, smatra da niko nema prava kod njega, smatra da ima prava kod ljudi, puno priča, puno jede, puno spava, spava kad ne treba ili sjeda gdje mu nije mjesto. A u ogovaranje u vezi sa odjećom spadaju riječi: ima široke rukave, nosi duge repove na turbanu, prljava odjeća.[785]

Kada je dozvoljeno ogovarati?

Rekao je[786] Nevevi, rahimehullah: *Znaj, dozvoljeno je ogovoriti osobu zbog ispravnog šerijatskog cilja ako se ne može postići osim ogovaranjem. Takvih slučajeva ima šest:*

Prvi: žalba. Dozvoljeno je osobi kojoj je nanesena nepravda da se žali kadiji, vladaru ili drugima koji mu mogu pomoći da dođe do pravde i da kaže: Taj i taj mi je nanio nepravdu.

Drugi: traženje pomoći u uklanjanju zla i vraćanju grešnika na istinu. Dozvoljeno mu je to reći samo onome za koga misli da mu može pomoći u tome, a ako nije s tom namjerom onda mu nije dozvoljeno pričati o tome.

Treći: traženje šerijatskog odgovora. Dozvoljeno je, u potrebi, da kaže onome od koga traži odgovor: Moj otac, brat ili suprug nanijeli su mi nepravdu time i time. Imaju li oni pravo na to? Kako da se riješim toga? Kako da dođem do svoga prava? Kako da spriječim to nasilje nad sobom? I druga slična pitanja. Međutim, bolje je i sigurnije da kaže: Šta mislite za osobu, čovjeka ili muža koji uradi to i to? Jer se i time postiže cilj. Međutim, i pored toga, imenovanje je dozvoljeno kao što ćemo vidjeti iz hadisa koji govori o Hind, ako Bog da.

Četvrti: upozorenje i savjetovanje muslimana. To se manifestuje na više načina. Jedan je prenošenje slabosti prenosilaca hadisa i svjedoka u sudnicama. Svi muslimani se slažu da je to dozvoljeno, štaviše, obavezno. Također, jedan od vidova je i savjetovanje za ulazak u tazbinsku vezu s nekim ljudima, zajedničko ulaganje, povjeravanje na čuvanje, ulazak u bilo kakve

[785] *El-Ihja*, 1600.
[786] *Rijadu-s-salihin*, 2/838.

odnose s nekim, komšiluk i slično. Onaj od koga je tražen savjet ne smije ništa sakriti i treba spomenuti sve loše što zna s namjerom savjetovanja. U to se ubraja i pričanje o novotaru ili grešniku ako vidi da učenik od njega traži znanje i ako se boji da će mu to štetiti. U tom slučaju dužan je pojasniti njegovo stanje pod uslovom da uistinu želi samo savjetovati dotičnu osobu. U vezi s tim treba biti oprezan jer ponekad takvi pričaju što su zavidni osobi o kojoj govore a šejtan im to predstavi kao savjet, zato svako razuman treba to imati na umu. U to se ubraja i govor o nemarnom, nesposobnom, grešnom ili sličnom vladaru koji ne obavlja svoj posao kako treba. Dužnost je obavijestiti nadležnu osobu o tome kako bi ga zamijenio boljim, kako bi znao za to i postupao sa njim kako zaslužuje te da se ne zavara u vezi s njim ili da se potrudi da ga vrati na pravi put ili ga jednostavno zamijeni.

Peti: u slučaju javnog griješenja i činjenja novotarija. Kao što je onaj ko javno pije alkohol, oduzima ljudima imetak, bavi se lihvarstvom, uzima nepravedne namete ili vodi neispravne poslove. O takvima je dozvoljeno govoriti samo ono što javno rade od grijeha dok o ostalim manama nije dozvoljeno osim ako postoji drugi već navedeni osnov za dozvolu.

Šesti: zbog raspoznavanja. Ukoliko je osoba poznata po nekom nadimku kao El-Ea'meš, El-Ea'radž, El-Esam, El-Ehvel i slično.[787] *Zabranjeno je te koristiti nadimke u pogrdnom smislu. Poželjno je izbjeći taj način raspoznavanja ukoliko je moguće.*

Učenjaci su spomenuli ovih šest slučajeva kada je ogovoranje dozvoljeno. Uglavnom se svi slažu u vezi s tim. Dokazi za njih su poznati vjerodostojni hadisi. U te hadise se ubrajaju sljedeći:

- *Rekla je Aiša,* radijallahu 'anha*: Neki čovjek je zatražio dozvolu za ulazak kod Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *pa je rekao:* ***Recite mu da uđe, loš je to rođak.***[788] *Buhari,* rahimehullah, *ovaj je hadis uzeo za dokaz o dozvoli ogovoranja onih koji šire nered i sumnjivaca.*
- *Od nje je preneseno da je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *rekao:* ***Mislim da ta dvojica ne znaju ništa o našoj vjeri.*** *Zabilježio ga je Buhari,* rahimehullah *i rekao: Rekao je Lejs ibn Sa'd,* rahimehullah, *jedan od prenosilaca hadisa: Ta dvojica su bili munafici.*

---

[787] El-Ea'meš znači noćni slijepac, El-Ea'radž znači hrom, El-Esam gluh, El-Ehvel razrok. (op. prev.)

[788] *Buhari mea' El-Feth*, 10/471; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/144.

- *Preneseno je od Fatime bint Kajs,* radijallahu 'anha, *da je rekla: Došla sam Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i rekla da su me zaprosili Ebu Džehm i Muavija. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Muavija je siromašan, bez imetka, a Ebu Džehm ne skida bič sa ramena.*** *U Muslimovoj,* rahimehullah, *predaji stoji:* ***Ebu Džehm udara žene.*** *Ta predaja tumači predaju u kojoj stoji:* ***Ne skida bič sa ramena.****, za koju su neki rekli da znači da mnogo putuje.*
- *Preneseno je od Zejda ibn Erkama,* radijallahu 'anhu, *da je rekao: Putovali smo s Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i ljudima je bilo teško, Abdullah ibn Ubejj je rekao: Ne udjeljujte onima koji su s Poslanikom tako će otići od njega. I rekao je: Kad se vratimo u Medinu jači će iz nje istjerati slabijeg. Ja sam otišao Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem *i obavijestio ga o tome. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je pozvao Abdullaha ibn Ubejja ali on se zakleo da nije to rekao. Ljudi su govorili: Zejd je slagao Poslaniku. To mi je veoma teško palo. Nakon toga, Allah,* azze ve dželle, *je objavio potvrdu onoga što sam rekao:* إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ ***Kada ti dođu munafici...***[789] *Potom ih je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *pozvao da traži oprost za njih ali oni su glave okrenuli.*[790]
- *Rekla je Aiša,* radijallahu anha: *Rekla je Hind, Ebu Sufjanova supruga, Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem: *Ebu Sufjan je škrt čovjek, ne daje mi dovoljno za mene i djecu pa ja uzimam da on i ne zna? Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Uzmi koliko je, uobičajeno, potrebno tebi i djetetu.***[791]

17 - Čuvanje jezika od nemimeta

Nemimet je prenošenje tuđeg govora s namjerom unošenja razdora. Allah, azze ve dželle, nas je upozorio na one koji prenose tuđi govor u ajetu:

هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ

I ne slušaj nijednog krivokletnika, prezrena, klevetnika, onoga koji tuđe riječi prenosi.[792]

---

789 *El-Munafikun,* 1.
790 *Buhari mea' El-Feth,* 8/647; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 17/120.
791 *Buhari mea' El-Feth,* 9/507; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 12/7.
792 *El-Kalem,* 10 i 11.

Preneseno je od Huzejfe, radijallahu anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu alejhi ve sellem: ***Onaj ko prenosi tuđe riječi neće ući u Džennet.***[793]

Preneseno je od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prošao pored dva groba u kojima su ukopani bili u patnji pa je rekao: ***Ova dvojica su u patnji zbog velikog grijeha koji nije teško izbjeći: jedan je prenosio tuđe riječi, nemimet, a drugi se nije čuvao od mokraće.***[794]

Znaj, osoba koja prenosi tuđe riječi otkriva tajne drugih, iznosi tuđu intimu i razdvaja prijatelje. Zato, kada ti takva osoba nešto prenese od drugih uradi šestero:

Prvo: ne vjeruj u ono što govori, jer se od takve osobe ne prihvata svjedočenje i grešnikom se smatra. Rekao je Allah, azze ve dželle:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ

O vjernici, ako vam nekakav razvratnik donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u neznanju nekome zlo ne učinite, pa da se zbog onog što ste učinili pokajete.[795]

Drugo: ukori ga, posavjetuj ga i pojasni mu koliko je ružno to što radi. Uzvišeni je rekao:

وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنكَرِ

Traži da se čine dobra djela, a odvraćaj od hrđavih.[796]

Treće: mrzi ga u ime Allaha, azze ve dželle, jer Allah, azze ve dželle, mrzi one koji tuđe riječi prenose.

Četvrto: ne misli o svome odsutnom bratu ništa loše. Rekao je Allah, azze ve dželle:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

O vi koji vjerujete, klonite se mnogih sumnjičenja, neka su sumnjičenja, zaista, grijeh.[797]

793 *Buhari mea' El-Feth*, 10/472; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/112.
794 *Buhari mea' El-Feth*, 10/472; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 3/200.
795 *El-Hudžurat*, 6.
796 *Lukman*, 17.
797 *El-Hudžurat*, 12.

Peto: nemoj provjeravati istinitost onoga što ti je rekao i ne uhodi ogovorenu osobu jer je Allah, azze ve dželle, rekao:

وَلَا تَجَسَّسُوا

I ne uhodite jedni druge.[798]

Šesto: ne govori nikome šta ti je rekao jer ćeš tada i ti biti od onih koji tuđi govor prenose.

Preneseno je da je kod Omera ibn Abdulaziza, rahimehullah, ušao neki čovjek i rekao nešto o drugom čovjeku. Omer, rahimehullah, mu je rekao: *Ako hoćeš razmislit ćemo o tome što pričaš? Ako si slagao na tebe se odnosi ovaj ajet:*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا

O vjernici, ako vam nekakav razvratnik donese kakvu vijest, dobro je provjerite.[799]

A, ako si iskren onda se na tebe odnosi ovaj ajet:

هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ

Klevetnika, onoga koji tuđe riječi prenosi.[800]

Ako želiš preći ćemo preko toga. Čovjek je rekao: *Prelazak preko toga, vođo vjernika! Neće se ponoviti.*

Neki čovjek je prenio 'Amru ibn 'Ubejdu, rahimehullah, da ga neki čovjek spominje po ružnom pa mu je 'Amr, rahimehullah, rekao: *Slušaj ti, nisi poštovao svoje sijelo sa tim čovjekom jer si meni prenio šta je govorio, nisi moje pravo ispunio jer si mi rekao o mome bratu ono što ne volim čuti. Međutim, reci mu da ćemo svi umrijeti, i svi ćemo u kabur ići i svi ćemo na Sudnjem danu biti sakupljeni i Allah će nam presuditi a On je najbolji sudija.*

Neki prenosilac tuđih riječi donio je Sahibu ibn Abbadu, rahimehullah, pismo u kojem ga obavještava o imetku jednog jetima i podstiče da ga prisvoji jer ga ima mnogo. Na poleđini pisma Sahib ibn Abbad, rahimehullah, je napisao: *Špijuniranje je loše djelo, makar informacije bile tačne. Ako to radiš iz dobre namjere onda više gubiš nego što dobijaš. Bože sačuvaj da*

[798] *El-Hudžurat*, 12.
[799] *El-Hudžurat*, 6.
[800] *El-Kalem*, 11.

prihvatimo otkrivanje skrivenih tajni i da nisi osijedio odgovorili bi ti kako dolikuje onima koji to rade. Čuvaj se mahana, prokletniče, Allah najbolje zna skrivene tajne. Neka se Allah smiluje umrlom, neka utješi siroče, neka imetak umnoži a prenosioca tuđeg govora neka prokune.

Da bi vidio kako prenošenje tuđih riječi ruši muslimansko društvo poslušaj ovu priču. Rekao je Hammad ibn Seleme, rahimehullah: *Neki čovjek je prodao roba i rekao kupcu da nema mahane osim što prenosi tuđe riječi. Kupac je pristao. Kupio ga je i bio kod njega jedno vrijeme. Nakon toga, rekao je supruzi svoga vlasnika: Muž te ne voli, hoće da kupi robinju. Uzmi brijač i na spavanju uzmi nekoliko dlaka sa potiljka, ja ću napraviti sihir na tim dlakama pa će samo tebe voljeti. I mužu je rekao: Žena ti ima ljubavnika i hoće te ubiti. Pravi se nočas da spavaš pa ćeš vidjeti. Čovjek se pravio da spava i žena je došla sa brijačem a on je mislio da ga je došla ubiti pa je ustao i ubio je. Ženina familija je došla i ubila njega što je izazvalo sukob dva plemena.*

Molim Allaha, subhanehu ve te'ala, da svojom dobrotom i plemenitošću naše društvo očisti od prenosilaca tuđih riječi i onih koji ogovaraju.

18 - Čuvanje jezika od dvoličnog govora

To je prenošenje govora na obje strane, gore je od nemimeta jer nemimet je prenošenje govora sa jedne strane. 'Ammar ibn Jasir, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Ko bude dvoličan na dunjaluku, bit će kažnjen sa dva vatrena jezika na Sudnjem danu.***[801] Buhari, rahimehullah, u *El-Edebu el-mufredu* i Ebu Davud, rahimehullah. Rekao je Iraki, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je dobar.*[802]

Rekao je Muhammed ibn Zejd, rahimehullah, da su neki ljudi ulazili njegovom djedu Abdullahu ibn Omeru, radijallahu 'anhuma i rekli: *Mi kada budemo kod vladara govorimo jedno a kada izađemo drugo.* Rekao je: *Mi smo to u vrijeme Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *smatrali licemjerjem.* Buhari, rahimehullah.

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Naći ćete da su najgori dvolični ljudi, koji jednima govore jedno a drugima drugo.***[803]

801 Buhari, *El-Edebu el-mufred*; Ebu Davud, 4/268.
802 *Tehridžu el-Ihja*, 1625.
803 *Buhari mea' El-Feth*, 10/475; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/156.

Rekao je Bešar ibn Burd, rahimehullah:

Najbolja su braća koja su s tobom
u teškoći ali gdje su oni, gdje su oni

oni koji kada im otkriješ tajnu
i kada te nema budu tvoje oko i uho

poput tajne dragulja kada ga dodirne vatra
otkrije ga vrućina pa bude još sjajniji

Ti si sa ljudima koji kad te
nema sve dobro u loše pretvore

Kada te vide svi kažu: Ti si
za nas najplemenitije stvorenje

Ljudi više ne vole iskreno
ljubav je postala lažna i iskvarena

19 - Čuvanje jezika od iznošenja bračnih tajni

Preneseno je od Ebu Se'ida, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Najgori čovjek kod Allaha na Sudnjem danu bit će onaj ko ima intimne odnose sa suprugom ili ona s njim potom drugima priča o tome.***

20 - Čuvanje jezika od pjevanja

Rekao je Uzvišeni:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ

Ima ljudi koji kupuju zaludan govor, da bi, bez znanja, s Allahova puta odvodili...[804]

Rekao je također:

[804] *Lukman, 6.*

أَفَمِنْ هَٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ وَأَنتُمْ سَامِدُونَ

Pa zar se ovom govoru iščuđujete, i smijete se, a ne plačete, već pjevate?[805]

Rekao je Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma: *Riječ* ***semed*** *spomenuta u ajetu na narječju plemena Himjer znači* ***pjesma****.*

Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***U mom ummetu bit će ljudi koji će dozvoljavati blud, svilu, alkohol i muzičke instrumente.***[806]

Rekao je Uzvišeni opisujući svoje robove:

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

I oni koji ne prisustvuju laži i nevaljalštini, i koji, prolazeći pored besmislica, prolaze dostojanstveno.[807]

Rekao je Muhammed ibn el-Hanefijje, rahimehullah: *Laž u ajetu se odnosi na pjesmu.*

Rekao je Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu: *Pjesma pospješuje licemjerstvo u srcu kao što voda pospješuje rast bilja.*

Rekao je Jezid ibn el-Velid, rahimehullah: *Klonite se pjesme! Ona umanjuje stid, raspiruje strasti, kosi se sa ljudskim dostojanstvom, zamjenjuje alkohol i utječe na čovjeka kao pijanstvo.*

Neko je rekao: *Pjesma je vodilja razvrata.*

Svi čija se riječ uzima u obzir složili su se da je pjesma haram.

Rekao je Ebu Hanife, rahimehullah: *Slušanje muzike je grijeh.*

Rekao je Malik, rahimehullah, kada je upitan o pjesmi: *To rade samo grešnici.*

Rekao je Šafija, rahimehullah: *Pjesma je pokuđena, sliči laži i iluzijama. Ko često pjeva i sluša pjesme on je malouman, i njegovo svjedočenje nije prihvatljivo.*

Rekao je Ahmed, rahimehullah: *Pjesma mi se ne sviđa, pospješuje licemjerstvo u srcu.*

805 *En-Nedžm*, 59-61.
806 *Buhari mea' El-Feth*, 10/51.
807 *El-Furkan*, 72.

Znači, sva četverica imama se slažu da je pjesma zabranjena, a to je dovoljno onome ko traži i želi istinu.

Rekao je Uzvišeni šejtanu:

وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُم بِصَوْتِكَ

I zavodi glasom svojim koga možeš.[808]

Rekao je Mudžahid, rahimehullah: *Šejtanov glas je pjesma.*

Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***U ovom ummetu će biti propadanje u zemlju, gađanje s neba i izobličavanje. To će biti kada budu pili alkohol, slušali pjevačice i svirali muzičke instrumente.***[809]

Preneseno je od Muavije, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je zabranio naricanje, slikanje, zvjerske kože, javno otkrivanje žene, pjesme, zlato, tešku i običnu svilu.*[810]

Zabilježio je Ibn-Madže, rahimehullah, od Ebu Malika el-Ešarija, radijallhu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Sigurno će u mom ummetu biti ljudi koji će piti alkohol a nazivat će ga drugim imenima, nad glavama će im pjevati pjevačice i svirati muzički instrumenti. Allah će ih protjerati u zemlju i pretvoriti ih u svinje i majmune.***[811] Rekao je Ibn el-Kajjim, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[812]

21 - Čuvanje jezika od zaklinjanja bilo čim i bilo kim, osim Allahom, azze ve džele

Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se zaklinje neka se zakune Allahom ili neka šuti!***[813]

Također je od njega preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, re-

808 *El-Isra,* 64.
809 Ibn-Ebi ed-Dunja. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim na osnovu više lanaca prenosilaca u svome djelu *Sahihu-l-džami'* 5/107, hadis br. 5343.
810 Ahmed. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svome djelu *Sahihul-džami'* 6/59.
811 Ibn-Madže, 2/1333.
812 *Igasetu el-lehfan,* 1/251.
813 *Buhari mea' El-Feth,* 10/516; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 11/106.; Ebu Davud, 3/222.; Tirmizi, 3/45.; Nesai, 7/4; Ibn-Madže, 1/677; Darimi, 2/185; Malik, 3/46.

kao: ***Ko se zakune nekim osim Allahom počinio je kufr ili širk.***[814] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i ocijenio dobrim i Hakim, rahimehullah i ocijenio ga vjerodostojnim.

22 - Čuvanje jezika od zaklinjanja nekim neislamskim milletom

Primjer za to je da se zakune da će umrijeti kao jevrej, kršćanin, nevjernik, vatropoklonik ili neki drugi millet ili nešto slično. Preneseno je od Sabita ibn Dahaka, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se zakune na nekim drugim milletom takav i jeste.***[815]

23 - Čuvanje jezika od psovanja pijetla

Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ne psujte pijetlove, oni bude na namaz.***[816] Prenio ga je Ebu Davud, Ibn-Hibban i Bezzar, rahimehumullah. Hadis je dobar na osnovu nekoliko lanaca prenosilaca. Nevevi, rahimehullah, je Ebu Davudov, rahimehullah, lanac prenosilaca ocijenio vjerodostojnim.

24 - Čuvanje jezika od ružnog govora o vremenu

Neki ljudi govore ružno o vremenu i psuju dane ili vrijeme. To je zabranjeno, jer je to vid neslaganja sa Allahovom, azze ve dželle, odredbom, a On mijenja dan i noć.

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Rekao je Uzvišeni: Ljudi psuju vrijeme, a Ja sam vrijeme, mijenjam dan i noć.***[817] U drugom rivajetu stoji: ***Mijenjam dan i noć, a da hoću mogu ih ukinuti.*** U Buharijevom, rahimehullah, rivajetu stoji: ***Ne govorite: Ružno je vrijeme.*** A u Muslimovom, rahimehullah, rivajetu: ***Ne govorite: Ružno je vrijeme, Allah je vrijeme!***[818]

---

[814] Tirmizi, 3/46.

[815] *Buhari mea' El-Feth*, 10/460; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/119.; Ebu Davud, 4/224; Tirmizi, 3/50; Nesai, 7/6; Ibn-Madže, hadis br. 6781.

[816] Ebu Davud, 4/327.

[817] *Buhari mea' El-Feth*, 10/564; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 15/3.

[818] *Buhari mea' El-Feth*, 10/564; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 15/3.

25 - Čuvanje jezika od i ružnog govora o vjetru

Preneseno je od Ubejja ibn Kaba, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne govorite ružno o vremenu, ako vidite što ne volite recite: Allahumme inna neseluke hajra hazihi er-rihi ve hajra ma fi ha, ve hajra ma umirat bihi! Ve neuzu bike min šerri hazihi er-rihi, ve šerri ma fihi ve šerri ma umirat bihi!*** *Allahu moj, molimo te za dobro ovoga vjetra, za dobro koje je u njemu i za dobro onoga što mu je naređeno!*[819] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao da je hasen sahih.

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vjetar je od Allaha, donosi milost ili kaznu, zato ga ne psujte i ne grdite, molite Allaha za dobro koje donosi a utječite se od zla.***[820] Ebu Davud i Ibn-Madže, rahimehumullah. Rekao je[821] Nevevi, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je dobar.*

Rekao je Šafija, rahimehullah: *Niko ne bi smio grditi vjetar jer je on Allahovo,* azze ve dželle, *pokorno stvorenje, Njegova vojska, kome hoće, pošalje ga kao kaznu a kome hoće kao milost.*[822]

26 - Čuvanje jezika od proklinjanja vrućice

Od Džabira, radijallahu 'anhu, se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ušao kod Ummu Saib, radijallahu 'anha i rekao: ***Šta je s tobom Ummi Saib, što se treseš?*** Rekla je: *Vrućica, Allahov Poslaniče. Neka je Allah ne blagoslovi!* Rekao je: ***Ne proklinji vrućicu, ona čisti ljude od grijeha kao mijeh željezo od otpada.***[823]

---

819 Tirmizi, 3/355.
820 Ebu Davud, Ibn-Madže, 2/1228.
821 *El-Ezkar,* str. 152.
822 *El-Ezkar,* str. 153.
823 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 16/131.

27 - Čuvanje jezika od lažnog svjedočenja

Rekao je Uzvišeni: ***Klonite se lažnog govora!***[824]

Ebu Bekrete, radijallahu 'anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Hoćete li da vam kažem koji su grijesi najveći - tri puta.*** Rekli smo: *Naravno, Allahov Poslaniče.* Rekao je: ***Širk, neposlušnost roditeljima.*** Bio je naslonjen pa je ustao i rekao: ***Lažno svjedočenje, lažno svjedočenje.*** Toliko je ponavljao da smo pomislili: *Da hoće ušutjeti!*[825]

28 - Čuvanje jezika od prigovora na učinjenom dobru

Rekao je Uzvišeni:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تُبْطِلُواْ صَدَقَاتِكُم بِالْمَنِّ وَالأذَى

O vjernici, ne kvarite milostinje vaše prigovorima i uvredama![826]

Prenio je Ebu Zerr, radijallahu 'anhu, od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***S trojicom Allah neće razgovarati na Sudnjem danu niti će ih pogledati, ni očistiti, bolnom će ih kaznom kazniti.*** To je ponovio tri puta. Rekao sam: *Propali su, Allahov Poslaniče. Ko su oni?* Rekao je: ***Oni što puštaju odjeću ispod članaka, oni koji prigovaraju na učinjenom dobru i oni što prodaju robu lažnim zakletvama.***[827]

29 - Čuvanje jezika od ružnog govora o samom sebi

Od Sehl ibn Hanifa, radijallahu 'anhu, se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne govorite: Zle sam volje!***[828]

---

824 *El-Hadždž*, 30.
825 *Buhari mea' El-Feth*, 5/261; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/81.
826 *El-Bekare*, 264.
827 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/114; Tirmizi, 2/342; Nesai, 7/246.
828 *Buhari mea' El-Feth*, 10/563; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 15/8.

30 - Čuvanje jezika od lažne zakletve - gamus

Od Ibn Mes'uda, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se lažno zakune da mu pripada imetak muslimana srest će Allaha srditog na njega.***[829]

Od Eš'asa ibn Kajsa, radijallahu 'anhu, je preneseno da je rekao: *Ja i još jedan čovjek sporili smo se oko jednog bunara. Otišli smo Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i on je rekao:* ***Dovedi dva svjedoka ili će se on zakleti.*** Rekao sam: *On ne mari zašto će se zakleti.* Rekao je: ***Ko se ne mareći grešno zakune da bi prisvoijo imetak muslimana srest će Allaha a On će biti ljut na njega.***[830]

31 - Čuvanje jezika od veličanja velikog grešnika, novotara i munafika

Znaj, nije dozvoljeno munafike oslovljavati sa gospodine ni riječima ni pismeno, makar taj bio ministar, predsjednik ili kralj. Od Burejde, radijallahu 'anhu, je preneseno da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ne oslovljavajte munafika sa gospodine, jer ako je on gospodin naljutili ste vašeg Gospodara.*** Ebu Davud i Nesai, rahimehumullah. Rekao je Munziri, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[831]

32 - Čuvanje jezika od izgovora veznika i koji podrazumijeva širk

Primjer za to su rečenice: *Oslanjam se na Allaha i na tebe.*, ili: *Imam samo Allaha i tebe.*, i sl. Od Huzejfe, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne recite: Što hoće Allah i taj i taj! Recite: Što hoće Allah, potom taj i taj.*** Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah, a Nevevi, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[832] Dodajem da hadis pojačava drugi koji je prenijela Kutejla bint Sajfijja, radijallahu 'anha.[833]

---

[829] *Buhari mea' El-Feth*, 8/123; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/158.
[830] *Buhari mea' El-Feth*, 8/213; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/157.
[831] *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 5/192.
[832] *El-Ezkar*, str. 308.
[833] Vidi *Es-Silsile es-sahiha*, hadis br. 1166.

Ibrahim en-Nehai', rahimehullah, je mrzio da se kaže: *Utječem se Allahu i tebi*, a dozvoljeno je da kaže: *Utječem se Allahu a zatim tebi*. Treba reći: *Da nije bilo Allaha, potom tebe*, a ne *da nije bilo Allaha i tebe*. Jer veznik *i* znači zajedništvo dok *potom* znači redoslijed i razliku.[834]

33 - Čuvanje jezika od govora: Pala je kiša zbog te i te zvijezde

Rekao je Zejd ibn Halid el-Džuheni, radijallahu 'anhu: *Klanjali smo za Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *sabah nakon kiše koja je padala te noći na Hudejbiji. Nakon namaza Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *se okrenuo prema nama i rekao:* ***Znate li šta je rekao vaš Gospodar?*** *Rekli smo: Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju.* Rekao je: ***Neki moji robovi su osvanuli vjernici u Mene i nevjernici. Ko je rekao: Kiša je pala Allahovom dobrotom i milosti vjeruje u Mene a ne u zvijezde, a ko je rekao kiša je pala zbog te i te zvijezde ne vjeruje u Mene a vjeruje u zvijezde.*** Muttefekun alejhi.[835]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Rekli su učenjaci da ako musliman kaže kiša je pala zbog te i te zvijezde s ciljem da je ona činilac i stvoritelj kiše time postaje nevjernik i otpadnik od vjere bez imalo sumnje. A ako to kaže misleći da je zvijezda samo znak padanja kiše a da je njeno padanje Allahovo djelo i da ju je Allah stvorio ne postaje nevjernik. Međutim, učenjaci su se razišli da li je to pokuđeno reći- ispravno mišljenje je da je pokuđeno jer taj izraz koriste nevjernici i na to ukazuje hadis svojom vanjštinom. To je tekstualno preneseno od Šafije,* rahimehullah, *u njegovom djelu* El-Ummu.[836]

34 - Čuvanje jezika od kuđenja hrane

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je preneseno da Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nikada hranu nije kudio, ako je mogao jeo bi, ako ne, ostavio bi je.[837]

Od Džabira, radijallahu 'anhu, se prenosi da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, od jedne svoje supruge tražio umak, rekla je da ima samo sirće. Po-

[834] *El-Ezkar,* str. 308.
[835] *Buhari mea' El-Feth,* 2/333; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 2/59.
[836] *El-Ezkar,* str. 155.
[837] *Buhari mea' El-Feth,* 9/547; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 14/26.

slanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je jeo i rekao: ***Divan li je sirće umak, divan li je sirće umak!***[838]

35 - Čuvanje jezika od sašaptavanja

Uzvišeni je rekao:

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ

Sašaptavanje je šejtansko djelo.[839]

Od Ibn-Mes'uda, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada vas je trojica neka se dvojica ne sašaptavaju dok se ne pomiješate s ljudima, jer to žalosti treću osobu.***[840] Buhari, Muslim, Ebu Davud, Tirmizi, Ibn-Madže i Darimi, rahimehumullah.

36 - Čuvanje jezika od traženja izgubljenje životinje ili stvari u džamiji

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko čuje nekoga da traži odbjeglu životinju ili stvar u džamiji neka kaže: Neka ti je Allah ne vrati! Džamije nisu zbog toga izgrađene.***[841]

37 - Čuvanje jezika od traženja opskrbe, osim od Allaha, azze ve dželle

Neki ljudi traže opskrbu od nekog drugog a ne od Allaha, azze ve dželle, kažu: *Daj nam Bedevi ili Desuki.* Neki govore: *Daj nam Allahov Poslaniče!* To je strašna greška, jer to je širk. Opskrba se ne traži osim od Allaha, azze ve dželle, ma koliko bio taj neko veliki, Allahu, azze ve dželle bliski melek, poslanik ili dobar čovjek. Allah, azze ve dželle, jedini daje stvorenjima - nekome znanje, nekome snagu, nekome imetak,...

---

838 Muslim, 14/7.

839 *El-Mudžadele*, 10.

840 *Buhari mea' El-Feth*, 11/83; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/26; Ebu Davud, 4/263; Tirmizi, 4/209; Ibn-Madže, 2/282.

841 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 5/54; Ebu Davud, 4/128; Ibn Madže, 1/252; Darimi, 1/326.

Rekao je Uzvišeni:

كُلًّا نُّمِدُّ هَـٰٓؤُلَآءِ وَهَـٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا

Svima njima, i jednima i drugima, dajemo darove Gospodara tvoga; a darovi Gospodara tvoga nisu nikome zabranjeni.[842]

38 - Čuvanje jezika od dozivanja u pomoć u teškim trenucima osim Allaha, azze ve dželle

Rekao je Uzvišeni:

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ

I kada ste od Gospodara svoga pomoć zatražili, On vam se odazvao...[843]

Tražiti pomoć je dozvoljeno samo od onoga ko je u stanju pomoći, a to je Allah, azze ve dželle.

Ukratko, jezik trebamo čuvati od svega što nije u vjerskom ili dunjalučkom interesu, ne trebamo gubiti vrijeme na neistinu, zabavu i praznu priču. Vrijeme je skupo. Bio sam donekle detaljan u vezi sa čuvanjem jezika jer on je šejtanova najveća mreža u koju hvata ljude. To pojašnjava hadis kojeg je prenio Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, u kome stoji: *Upitan je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *šta ljude najviše uvodi u Džennet?* Rekao je: ***Bogobojaznost i lijepo ponašanje.*** *Upitan je i šta ljude najviše odvodi u Džehennem?* Rekao je: ***Jezik i spolni organ.*** Zabilježio ga je Tirmizi, rahimehullah i ocijenio vjerodostojnim.[844]

Preneseno je od Abdullaha ibn Mes'uda, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ljudi najviše grijeha počine jezikom.***[845] Prenio ga je Taberani, Ibn Ebi ed-Dunja u *Es-Samtu,* Bejheki u *Eš-Šua'bu,* rahimehumullah. Iraki, rahimehullah, je lanac prenosilaca ovog hadisa ocijenio dobrim.[846]

---

842 *El-Isra,* 20.
843 *El-Enfal,* 9.
844 Tirmizi, 3/245.
845 Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u *Es-Sahiha,* hadis br. 534.
846 *El-Ihja,* 1540.

Rekao je 'Ammar ibn Zejd, rahimehullah: *Kada čovjek osvane cijelo tijelo se obrati jeziku riječima: Boj se Allaha za nas, ako ti budeš u redu i mi ćemo, ako ti zalutaš i mi ćemo.* Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i kao predaju od ashaba i kao hadis od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem i rekao je: *Ispravnije je da je ovo izreka ashaba.*[847]

Sve je to Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, spojio u hadisu: ***Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan neka govori dobro ili neka šuti.*** Muttefekun alejhi.[848] A, Allah, azze ve dželle, je to spojio u ajetu:

وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُوا۟ ٱلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ

Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi: - jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima...[849]

Allahu moj, molimo te okiti nas lijepim govorom i sačuvaj nas ružnog govora!

Osamnaesti štit - čuvanje stomaka

1 - Čuvanje stomaka od kamate

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Klonite se sedam grijeha koji će vas uništiti.*** Prisutni su upitali: *Koji su to grijesi, Allahov Poslaniče?* Rekao je: ***Širk, sihir, ubistvo osim kada pravda zahtijeva, kamata, trošenje siročetovog imetka, bježanje s bojnog polja i potvora čestitih nevinih vjernica.***[850]

Preneseno je od Ibn-Mes'uda, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah je prokleo onoga koji daje i onoga koji uzima kamatu.***[851]

Džabir, radijallahu 'anhu, je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je prokleo onoga koji daje kamatu, ko uzima kamatu, ko svjedoči kamati i ko zapisuje kamatu.*[852]

847 Tirmizi, 4/31.
848 *Buhari mea' El-Feth*, 1/445; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/18.
849 *El-Isra*, 53.
850 *Buhari mea' El-Feth*, 5/393; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/82.
851 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 11/26.
852 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 11/26.

Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***U kojem narodu se prošire blud i kamata navukli su na sebe Allahovu kaznu.*** Rekao je Munziri, rahimehullah, da ga je prenio Ebu Ja'la, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.[853]

Zabilježio je imam Ahmed, rahimehullah, s dobrim lancem prenosilaca od Ka'ba el-Ehbara, rahimehullah, da je rekao: *Draže mi je trideset i tri puta počiniti blud nego pojesti jedan dirhem kamate, a Allah,* azze ve dželle, *zna da kada sam ga pojeo da je od kamate.*

Preneseno je od Semure ibn Džundeba, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je često govorio ashabima:* ***Jeste li išta sanjali?*** *Pa bi ashabi pričali svoje snove koliko bi Allah htio. Jednog jutra rekao je:* ***Sinoć su mi došli u snu dvojica, podigli me i rekli: Kreni s nama! I krenuo sam s njima. Naišli smo na čovjeka koji je ležao a iznad njegove glave drugi čovjek s kamenom i njime mu razbije glavu. Kamen se otkotrlja i dok on ode po njega i vrati se, glava se vrati u isti položaj. Ponovo mu priđe i sve isto ponovi. Rekao sam: Subhanallah, šta je to?! Oni su mi rekli: Nastavi dalje, nastavi dalje. Došli smo do čovjeka koji je ležao na leđima a iznad njega je stajao čovjek sa zašiljenim kukastim željezom, tom kukom mu rasiječe jednu stranu lica te jednu stranu lica, nos i oko povuče na potiljak potom to isto uradi i sa drugom stranom lica. I ne završi sa jednom stranom lica a druga se vrati u prvobitno stanje. A čovjek se vrati i uradi sve isto kao i prvi puta. Rekao sam: Subhanallah, šta je to?! Oni su mi rekli: Nastavi dalje, nastavi dalje. Došli smo do nečega što liči na peć.*** *Mislim da je rekao:* ***Iz nje su dopirali zvuci i vapaji. Pogledali smo u to mjesto i vidjeli razodjevene muškarce i žene ispod kojih je dolazila vatra i kada bi se zahuktala oni bi zapomagali. Rekao sam: Ko su ovi? Rekli su mi nastavi dalje, nastavi dalje. Naišli smo na rijeku crvenu poput krvi, u njoj se kupao čovjek, na obali je stajao drugi čovjek pred kojim je bila gomila kamenja. Kada bi se čovjek u rijeci okupao nakon nekog vremena bi došao do tog čovjeka i on bi mu otvorio usta i natrpao ih kamenjem i on se ponovo vraćao u rijeku kupati se. I tako je stalno bilo, kada bi dolazio kod njega punio mu je usta kamenjem i on se kupao. Upitao sam: Šta je s***

[853] *Et-Tergib*, 4/85.

ovom dvojicom? Rekli su: Nastavi dalje, nastavi dalje. Nastavili smo dalje i došli do čovjeka vema ružnog izgleda, nisi mogao ružnijeg vidjeti. Trudio se oko vatre i potpaljivao je. Upitao sam: Ko je ovo? Rekli su: Nastavi dalje, nastavi dalje. Došli smo do jedne bašče veoma guste vegetacije u kojoj je bilo proljetnog cvijeća svake vrste. U sredini bašče bio je visok čovjek jedva sam mu vidio glavu od visine a oko njega mnogo djece, najviše što sam vidio. Upitao sam: Ko je ovo? Ko su ova djeca? Rekli su: Nastavi dalje, nastavi dalje. Došli smo do ogromnog stabla, nikada nisam vidio veće ni ljepše stablo. Rekli su mi: Popni se! Popeo sam se i ugledao građevinu izgrađenu od zlatnih i srebrenih cigli. Došli smo do ulaznih vrata u građevinu i zatražili dozvolu za ulazak pa su nam otvorili. Ušli smo i dočekali su nas ljudi čija je jedna polovina tijela bila izrazito lijepa a druga izrazito ružna. Rekli su im: Idite, skočite u onu rijeku! Rijeka je tekla svojom širinom i bila je potpuno bijela. Otišli su, okupali se u njoj i kada su se vratili nestalo je ružnoće i bili su lijepi da ljepši ne mogu biti. Tada su mi rekli: Ovo je vječni Džennet a ono je tvoje boravište. Podigao sam pogled i ugledao dvorac koji je izgledao poput bijelog oblaka. Još jednom su mi rekli: Ono je tvoje boravište. Rekao sam: Allah neka vas blagoslovi, pustite me da uđem u njega? Rekli su: Sada ne možeš, ali ćeš u njega ući. Tada sam im rekao: Noćas sam vidio mnogo čuda, šta ona znače? Rekli su mi: Obavijestit ćemo te. Prvi čovjek kojeg si vidio, kome razbijaju glavu, on je odbacio Kur'an i prespavljivao namaze. Čovjek kojem deru lice je čovjek koji rano izađe iz kuće i raznosi laži koje se raširе po svijetu. Oni koje si vidio razodjevene u pećnici oni su bludnici i bludnice. Čovjek koga si vidio da se kupa u rijeci bacaju mu kamenje u usta je jeo kamatu. Onaj ružni čovjek koga si vidio da potpaljuje vatru je Malik, čuvar Džehennema. Visoki čovjek kojeg si vidio u bašči sa djecom je Ibrahim a djeca su svako dijete koje je umrlo u svojoj prirodi. Neko od prisutnih muslimana reče: Allahov Poslaniče, šta je sa mušričkom djecom? Rekao je: S njima su i mušrička djeca. A oni čija je jedna polovica tijela bila lijepa a druga ružna oni su radili i dobra i loša djela pa im je Allah oprostio.[854]

[854] *Buhari mea' El-Feth*, 3/251; *Fethu-l-Bari*, 12/439.

2 - Čuvanje stomaka od imetka stečenog korupcijom

Abdullah ibn 'Amr, radijallahu 'anhu, je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je prokleo i onoga koji mito daje i onoga koji ga uzima.*[855]

Od njega je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***U Džehennem će i onaj ko daje mito i onaj ko ga uzima.*** Taberani, rahimehullah. Prenosioci su pouzdani po ocjeni Munzirija, rahimehullah.

3 - Čuvanje stomaka od hranjenja imetkom od prodaje psa i novca zarađenog prostitucijom

Ebu Džuhajfe, radijallahu 'anhu, je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je prokleo žene koje tetoviraju i one koje traže tetovažu, one koji uzimaju i daju kamatu, i slikare. A zabranio je prodaju psa i na prostituciji zaradu.*[856]

4 - Čuvanje stomaka od imetka siročadi

Rekao je Uzvišeni:

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا

Doista oni koji nepravedno troše imetke siročadi u svoje stomake stavljaju vatru i oni će u ognju gorjeti![857]

Već smo naveli hadis koji je prenio Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, u kojem je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u velike grijehe ubrojao jedenje siročetovog imetka.[858]

Rekao je Suddi: *Onaj ko je jeo siročetovo imetak bit će na Sudnjem danu proživljen a plamen će mu izlaziti iz usta, ušiju i očiju. Ko god ga bude vidio znat će ga po tome što je jeo siročetov imetak.*[859]

---

[855] Ebu Davud, 3/300; Tirmizi, 2/397 i rekao je: *Hadis je hasen sahih.*
[856] *Buhari mea' El-Feth*, 4/314.
[857] *En-Nisa*, 10.
[858] *Buhari mea' El-Feth*, 5/393; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/82.
[859] Ibn-Kesir, 1/456.

5 - Čuvanje stomaka od sumnjivih stvari

Preneseno je od Nu'mana ibn Bešira, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Halal je jasan i haram je jasan, između njih su sumnjive stvari koje ne poznaje većina ljudi, pa ko se sačuva sumnjivih stvari sačuvao je svoju vjeru i čast, a ko radi sumnjive stvari past će u haram kao pastir pored zabranjene njive koji samo što nije ušao u nju. Svaki vladar ima svoja zabranjena područja, a Allahova zabranjena područja su Njegove zabrane. U tijelu ima jedan organ, ako je dobar dobro je cijelo tijelo, a ako nije, nije dobro cijelo tijelo, to je srce.***[860]

Preneseno je od Vabise ibn Ma'beda, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Došao sam Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *s namjerom da ga pitam o svakom zlu i o svakom dobru. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *mi je rekao:* ***Približi se, Vabise!*** *Toliko sam mu se približio da su nam se koljena doticala. Rekao mi je:* ***Vabise, hoćeš li da ti kažem zašto si došao?*** *Rekao sam: Reci mi, Allahov Poslaniče. Rekao je:* ***Došao si pitati o grijehu i o dobrom djelu.*** *Rekao sam: Da. Potom je skupio tri prsta i kucnuo me u grudi rekavši:* ***Vabise, pitaj srce. Dobro je ono pri čemu su duša i srce smireni a grijeh je ono što unosi nemir u srce i kopka te u duši pa makar ti ljudi rekli da je dozvoljeno.*** Munziri, rahimehullah je rekao da ga je prenio Ahmed, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.[861]

Rekao je Enes, radijallahu 'anhu: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je našao hurmu na putu i rekao:* ***Pojeo bih je da me nije strah da je od zekata.***[862] A zekat je inače zabranjen Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegovoj plemenitoj porodici.

Preneseno je od Hasana, Alijinog sina, Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, unuka, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Zapamtio sam Poslanikove,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *riječi:* ***Kloni se sumnjivih stvari i drži se onoga u što ne sumnjaš.***[863] Prenijeli su ga Tirmizi i Darimi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je vjerodostojan.*

---

[860] *Buhari mea' El-Feth*, 1/126; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 11/27; Ebu Davud, 3/243; Tirmizi, 2/340; Nesai, 7/242; Ibn-Madže, 2/1318.

[861] *Et-Tergib ve et-terhib*, 4/27.

[862] *Buhari mea' El-Feth*, 5/86.

[863] Tirmizi, Darimi, 2/245.

Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: *Ebu Bekr,* radijallahu 'anhu, *je imao slugu koji mu je davao dio dnevne zarade. Ebu Bekr,* radijallahu 'anhu, *je taj imetak koristio u ishrani. Jednog dana je sluga nešto donio i Ebu Bekr,* radijallahu 'anhu, *je to pojeo. Sluga mu je tada rekao: Znaš li šta je to? Ebu Bekr,* radijallahu 'anhu, *je rekao: Šta je? Rekao je: Prevario sam jednog čovjeka u džahilijjetu, gatao sam mu a nisam znao. Čovjek me sada sreo i platio mi za to. Eto, to si pojeo. Ebu Bekr,* radijallahu 'anhu, *je stavio prst u usta i sve povratio.*

6 - Čuvanje stomaka od harama svih vrsta

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah je dobar i prima samo dobro. Naredio je vjernicima isto što i poslanicima, rekao je: O vjerovjesnici, jedite lijepu dozvoljenu hranu i radite dobra djela, Ja znam šta vi radite! I rekao je: O vjernici, jedite dozvoljenu hranu kojom smo vas opskrbili!*** *Potom je spomenuo čovjeka koji je dugo putovao, raščupan, prašnjav pruža ruke prema nebu i dovi: Ja Rabbi, ja Rabbi! Rekao je:* ***Kako će mu se odazvati kad mu je hrana haram, piće haram, odjeća haram i objedovao je haramom?!***

Rekao je Ebu Se'id el-Hudri, radijallahu 'anhu: Rekao je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ući će u Džennet ko bude jeo halal hranu, radio po sunnetu i poštedio druge zla s njegove strane.***[864]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Tako mi onoga u čijoj ruci je moja duša, bolje vam uzeti konopac, otići u drva, donijeti ih na svojim leđima i od toga se hraniti nego prositi od ljudi. Bolje vam je usta napuniti zemljom nego u njih staviti nešto što je haram.*** Munziri, rahimehullah je rekao da ga je prenio Ahmed, rahimehullah, s dobrim lancem prenosilaca.[865]

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Doći će vrijeme kada ljudi neće mariti da li uzimaju od halala ili harama.*** Buhari, rahimehullah.

---

[864] Tirmizi, 4/78, Hakim, 4/104. Hakim ga je ocijenio vjerodostojnim a s njim se složio i Zehebi. Obojica su pogriješili jer je hadis prenesen od Ebu Bišra koji je hadis prenio od Ebu Vaila a Ebu Bišr je nepoznat prenosilac prema ocjeni Ibn-Hadžera u djelu *Et-Tekrib*. Zbog njega je Tirmizi hadis ocijenio slabim. Preuzeto iz Albanijevih opaski na djelo *El-Miškatu*, 1/63.

[865] *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 4/21.

7 - Čuvanje stomaka od konstantne sitosti

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je ugostio gosta koji je bio nevjernik. Naredio je da se pomuze jedna ovca i čovjek je popio sve pomuzeno mlijeko, potom je pomuzena druga i čovjek je popio i to, potom treća pa je popio i to, tako sedam ovaca. Ujutro je čovjek primio islam. Poslanik je naredio da pomuzu jednu ovcu i čovjek je popio pomuzeno mlijeko, potom je naredio da se pomuze druga ali nije mogao popiti do kraja. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je tada rekao:* ***Vjernik pije u jedno crijevo a nevjernik u sedam.***[866]

Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Vjernik jede u jedno crijevo a nevjernik u sedam.***[867]

Preneseno je od Mikdada ibn Madinikriba, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je rekao:* ***Stomak je najgora praznina koja se napuni. Čovjeku je dovoljno nekoliko zalogaja da preživi a ako baš mora više jesti onda neka trećina stomaka bude za hranu, trećina za piće i trećina za disanje.***[868] Zabilježili su ga Ahmed i autori sunena. Tirmizi je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Jedite, pijte i udjeljujete, samo ne pretjerujte i ne budite umišljeni.***[869]

Rekao je Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma: *Jedi šta hoćeš i obuci šta hoćeš sve dok te ne zadesi dvoje: rasipništvo i oholost.* Ovu predaju je zabilježio Buhari, rahimehullah, u svom *Sahihu* na početku poglavlja o odjeći.

Rekao je Omer ibn el-Hattab, radijallahu 'anhu: *Čuvajte se velikih stomaka. Veliki stomak je teret u toku života a nakon smrti neugodan miris.*

Lukman, 'alejhi selam, je rekao svome sinu: *Sinko, kada napuniš stomak misao se uspava, mudrost ušuti a tijelo bude lijeno za ibadet.*

---

866 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/25.

867 *Buhari mea' El-Feth*, 9/536; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/24.

868 Ebu Davud, Tirmizi, 4/510, Ibn-Madže, 2/1111. Tirmizi je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

869 Nesai, Ibn-Madže, 2/1192. Zabilježio ga je i Buhari na početku poglavlja o odjeći kao predaju bez lanca prenosilaca ali izrazom koji ukazuje na potvrđenost hadisa kod njega.

Rekao je Ebu Sulejman ed-Darani, rahimehullah: *Ko se najede pogodi ga šest nepoželjnosti: ne osjeti slast ibadeta, ne može pamtiti mudrosti, izgubi blagost prema ljudima jer kad je sit misli da su svi siti, ibadet mu bude težak, podivljaju mu strasti i dok vjernici kruže oko džamija on kruži oko dunjalučkog smeća.*

Rekao je Nafi', rahimehullah: *Neki čovjek je donio nešto Ibn Omeru,* radijallahu 'anhuma, *pa ga on upita: Šta je to? Rekao je: Ovo pomaže u varenju hrane. Ibn Omer,* radijallahu 'anhuma, *je rekao: Šta će mi to?! Prođe i mjesec dana a ja se ne najedem.*

Rekao je Muhammed ibn Vasi', rahimehullah: *Ko malo jede razumije i urazumi druge, očisti se i bude blag. Obilna hrana ometa čovjeka u mnogo čemu što želi.*

Rekao je Ubejde el-Havas, rahimehullah: *U sitosti je tvoja smrt a sačuvanje u gladovanju. Kada se najedeš budeš težak, spavaš, neprijatelj te savlada i navali na tebe.*

Rekao je Amr ibn Kajs, rahimehullah: *Čuvajte se debljine, ona srce čini grubim.*

Rekao je Hasan, rahimehullah: *Iskušenje vašeg oca Adema bilo je u jelu i u jelu je i vaše iskušenje do Sudnjega dana.*

Neko je rekao: *Ako želiš manje spavati i biti zdraviji onda manje jedi.*

Rekao je Bišr, rahimehullah: *Čovjek se ne bi trebao zasićavati ni halalom jer sitost halalom će ga odvesti u haram. A da ne govorimo o sitosti haramom.*

Rekao je Ibrahim ibn Edhem, rahimehullah: *Ko stavi pod kontrolu svoj stomak sačuvat će vjeru i ko se suzdrži na gladi dobit će lijepo ponašanje. Grijeh je daleko od gladnog a blizu sitom. Sitost umrtvljuje srce i uzrokuje radost, nebrigu i smijeh.*

Preneseno je da je Iblis, Allah ga prokleo, rekao Jahjau, alejhi selam: *Ponekad se najedeš pa ti namaz učinimo teškim.* Jahja je rekao: *Zavjetujem se Allahu da se više neću najesti.* Iblis je, Allah ga prokleo, rekao: *I ja se zavjetujem Allahu da nikada više neću posavjetovati muslimana.*

Rekao je Šafija, rahimehullah: *Sitost optereti tijelo, otupi oštroumnost, donosi san i čovjeka sprječava od ibadeta.*

Ukratko, sitog čovjeka savlada šejtan i spriječi ga od svakog dobra i svako zlo mu uljepša. A, sve to Allah, subhanehu ve te'ala je spojio u jednom ajetu:

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا

Jedite i pijte, ali ne pretjerujte.[870]

Devetnaesti štit - čuvanje spolnog organa

Preneseno je od Sehla ibn Sa'da, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Allahov Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko mi garantuje čistotu svoga jezika i svoga spolnog organa ja mu garantujem Džennet.*** Buhari, rahimehullah.

I - Čuvanje spolnog organa od bluda

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Dok čini blud bludnik nije vjernik, dok krade kradljivac nije vjernik i dok pije alkohol osoba koja pije nije vjernik.***[871]

Preneseno je od Abdullaha ibn Zejda, radijallahu 'anhu, da je rekao: Čuo sam Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je rekao: ***Jadni Arapi, jadni Arapi! Najviše se za vas bojim bluda i skrivene strasti.***[872] Munziri, rahimehullah, je rekao da ga je prenio Taberani, rahimehullah, vjerodostojnim lancem prenosilaca.[873]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***S trojicom Allah neće razgovarati na Sudnjem danu, neće ih očistiti, neće ih ni pogledati i bolnom kaznom će ih kazniti, oni su: starac bludnik, vladar koji laže i oholi siromah.***[874]

Rekao je Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu: *Upitao sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Šta je najveći grijeh kod Allaha?*** Rekao je: ***Smatrati Al-***

[870] *El-Ea'raf*, 31.
[871] *Buhari mea' El-Feth*, 10/30; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/41.
[872] Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svome djelu *Es-Sahiha*, hadis br. 508.
[873] *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 4/199.
[874] Muslim, 2/115 i Nesai.

lahu nekoga ili nešto ravnim a On te stvorio. Rekao sam: *To je ustinu veliki grijeh, a potom?* Rekao je: ***Ubiti svoje dijete zbog straha da će jesti s tobom.*** Rekao sam: *A potom?* Rekao je: ***Da činiš blud sa komšijinom suprugom.***[875]

Preneseno je od Burejde, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Svetost i zabranjenost žena mudžahida za one koji nisu u borbi je kao svetost i zabranjenost njihovih majki. Ko god ne ode u borbu i ostane brinuti o porodici mudžahida i prevari ga stat će pred njega na Sudnjem danu i uzet će dobrih djela koliko hoće dok se ne zadovolji.*** U drugom rivajetu stoji: ***Mislite li da će mu ostaviti nešto dobrih djela.***[876]

2 - Čuvanje spolnog organa od homoseksualizma

Preneseno je od Džabira, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Najviše strahujem za svoj ummet od djela koje su činili pripadnici Lutovog naroda.***[877] Zabilježili su ga Tirmizi, Ibn-Madže i Hakim, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen garib.*

Preneseno je od Muhammeda ibn el-Munkedira, rahimehullah, da je Halid ibn el-Velid, rahimehullah, u pismu obavijestio Ebu Bekra, radijallahu 'anhu, da je u nekom mjestu našao muškarca koji ima snošaj kao žene. Ebu Bekr, radijallahu 'anhu, je zbog toga sakupio ashabe, među njima je bio i Alija ibn Ebi Talib, radijallahu 'anhu i rekao je: *Taj grijeh nije radio nijedan narod osim jednoga i saznali ste šta je Allah,* azze ve dželle, *s njima uradio. Smatram da ga treba spaliti.* Na tome su složili svi ashabi i Ebu Bekr, radijallahu 'anhu, je naredio da ga spali. Rekao je Munziri, rahimehullah, da su tu predaju zabilježili Ibn Ebi ed-Dunja i Bejheki, rahimehumullah, dobrim lancem prenosilaca.[878]

Rekao je Omer, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Stidite se, a Allah se ne stidi istine. Nemojte imati sa ženama analni***

[875] *Buhari mea' El-Feth,* 8/163; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 2/80.
[876] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 13/41; Ebu Davud, 4/8; Nesai, 6/51.
[877] Tirmizi, 3/9; Ibn Madže, 2/856. Tirmizi ga je ocijenio dobrim a u ocjeni se za njim poveo Albani u svom djelu *Sahihu et-Tirmizi* 2/76.
[878] *Et-Tergibu ve et-terhibu,* 4/325.

odnos.[879] Munziri, rahimehullah je rekao da ga je prenio Ebu Ja'la, rahimehullah sa dobrim lancem prenosilaca.[880]

Rekao je Ali ibn Talk, radijallahu 'anhu: *Čuo sam Poslanika*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ne općite sa suprugama u analni otvor, Allah se ne stidi istine.***[881] Zabilježili su ga Ahmed i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah ga je ocijenio dobrim.

3 - Čuvanje spolnog organa od općenja sa životinjom

Preneseno je da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Četiri skupine ljudi osvanu u Allahovoj srdžbi a omrknu u Allahovom gnjevu.*** Rekao sam: *Ko su oni Allahov Poslaniče?* Rekao je: ***Muškarci koji se poistovjećuju sa ženama, žene koje se poistovjećuju sa muškarcima, oni koji spolno opće sa životinjama i muškarci koji imaju odnos sa muškarcima.*** Prenijeli su ga Taberani i Bejheki, rahimehumullah, lanac prenosilaca je slab.

Zabilježio je Hakim, rahimehullah od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Proklet je onaj ko radi ono što je radio Lutov narod i proklet je onaj ko spolno opći sa životinjom.*** Hakim, rahimehullah je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.* Ja kažem da je lanac prenosilaca slab jer je to predaja koju je prenio Harun ibn Harun et-Tejmi, rahimehullah. O njemu je Ibn-Hadžer, rahimehullah rekao u svom djelu *Et-Tekrib*[882] da je slab prenosilac. Taberani, rahimehullah je ovaj hadis prenio i drugim lancem prenosilaca ali je slabiji od ovog jer se u njemu nalazi Muharrir Harunov, rahimehullah, brat koji je slabiji od njega. Za njega je Ibn-Hadžer, rahimehullah rekao u *Et-Tekribu:* Odbacili su ga - *metruk.*[883] Nemoj da te zavara što je Tirmizi, rahimehullah Muharrirove hadise ocijenio dobrim, jer Tirmizi, rahimehullah, kao što je poznato, olahko ocjenjuje hadise dobrim.

Uprkos slabosti navedenih hadisa svi se slažu da je to zabranjeno a dokaz je i opće značenje ajeta:

---

[879] Rekao je Hejsemi u *El-Medžmea'*, 4/298: *Prenosioci u predaji Ebi Ja'le su zastupljeni u Sahihu osim Ja'le ibn el-Jemana a on je pouzdan.*

[880] *Et-Tergibu ve et-terhibu,* 4/326.

[881] Ahmed, Tirmizi, 2/316.

[882] *Tekribu et-tehzib,* 2/313.

[883] *Tekribu et-tehzib,* 2/231.

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٥) إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ (٦) فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (٧)

I koji stidna mjesta svoja čuvaju, osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu oni, doista, prijekor ne zaslužuju a oni koji i pored toga nešto traže, oni u zlu sasvim pretjeruju.[884]

Preneseno je od Ibn Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ubijte onoga koji spolno opći sa životinjom, ubijte i životinju.***[885]

4 - Čuvanje spolnog organa od općenja sa suprugom u periodu menstruacije

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko opći sa suprugom u periodu menstruacije ili analno, ili povjeruje gataru, porekao je ono što je objavljeno Muhammedu.*** Zabilježili su ga Ahmed i autori četiri sunena, rahimehumullah. Albani, rahimehullah ga je ocijenio vjerodostojnim.[886]

5 - Čuvanje spolnog organa od lezbejstva i samozadovoljavanja

Lezbejstvo je snošaj između žena. I lezbejstvo i samozadovoljavanje su zabranjeni po konsenzusu. Učenjaci kao dokaz uzimaju opće značenje ajeta:

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ

I koji stidna mjesta svoja čuvaju.[887]

Ukratko, musliman je dužan čuvati svoj spolni organ od svega što mu je zabranjeno jer mnogi grijesi šejtanu omogućavaju da čovjeka savlada.

[884] *El-Mu'minun*, 5-7.
[885] Albani je hadis ocijenio vjerodostojnim u svojim djelima *Irvau el-galili*, 8/13 i *Sahih Ibn Madže*, 2/83.
[886] *Adabu ez-zifaf*, str. 15.
[887] *El-Mu'minun*, 5.

Dvadeseti štit - čuvanje ruku

1 - Čuvanje ruku od šejtanskih spletkarenja

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ne upirite oružje u svoga brata jer ne znate, možda šejtan ponese njegovu ruku pa padne u džehennemsku provaliju.***[888]

Također je od njega preneseno da je rekao: *Rekao je Ebul-Kasim*, sallallahu alejhi ve sellem: ***Ko uperi oružje u svoga brata meleci ga proklinju sve dok ga ne ukloni, pa makar se radilo o njegovom bratu po ocu i majci.***[889]

2 - Čuvanje ruku od ubistva drugog muslimana

Preneseno je od Ebu Bekreta, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada se dva muslimana sukobe sabljama i ubica i ubijeni će u Džehennem.*** Neko je rekao: ***Shvatamo zbog čega ubica ali zašto ubijeni?*** Rekao je: ***On je želio ubiti onog drugog.***[890]

Abdullah ibn Mes'ud, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Psovati muslimana je grijeh a boriti se protiv njega je nevjerstvo.***[891]

3 - Čuvanje ruku od samoubistva

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se ubije skokom sa brda vječno će se, zauvijek, u Džehennemu ubijati skakanjem sa brda. Ko se ubije otrovom, u ruci će vječno, zauvijek, imati otrov i ubijati se njime. Ko se ubije željeznim oruđem to oruđe će mu biti u ruci i ubadat će se njime u stomak vječno, zauvijek, u džehennemskoj vatri.***[892]

---

888 Buhari, *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/170.
889 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 16/169.
890 *Buhari mea' El-Feth*, 1/85; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 18/10.
891 *Buhari mea' El-Feth*, 1/110; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/53.
892 *Buhari mea' El-Feth*, 10/247; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 2/118.

4 - Čuvanje ruku od rukovanja sa ženama koje nisu halal

Znaj, brate muslimanu, nije dozvoljeno rukovati se sa ženama s kojim čovjek nije u bračnoj ili rodbinskoj vezi. Zabrana se odnosi i na privremeno zabranjene žene.

Preneseno je od Ma'kila ibn Jesara, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Bolje vam je biti ubodeni u glavu željeznom iglom nego dodirnuti ženu koja vam nije halal.*** Prenijeli su ga Taberani, Bejheki i Er-Ravejani, rahimehumullah. Albani, rahimehullah je rekao: *Lanac prenosilaca je dobar.*

Rukovanje sa zabranjenim ženama većina učenjaka četiri mezheba i drugi smatraju zabranjenim.[893]

Hanefijski mezheb:

Autor djela *Ed-Durru el-muhtaru* je rekao: *Nije dozvoljeno dodirivati lice i šake žena makar ne bilo opasnosti od strasti.*

Malikijski mezheb:

Rekao je šejh Ahmed ibn Muhammed ibn Ahmed ed-Derdir, rahimehullah: *Nije dozvoljeno rukovati se sa ženom makar bila stara.*

Šafijski mezheb:

Rekao je Ebu Zura', rahimehullah: *Zabranjeno je dodirivati žene strankinje.* Isto to su rekli imami Nevevi i Ibn-Hadžer, rahimehumullah.

Hanbelijski mezheb:

Rekao je Muhammed ibn Abdullah ibn Mihran, rahimehullah: *Upitan je imam Ahmed,* rahimehullah, *o rukovanju sa ženom pa je rekao: Nije dozvoljeno. Bio je veoma strog u vezi s tim. Upitao sam ga: Može li se rukovati preko odjeće? Rekao je: Ne.*

Rekao je šejh Muhammed Sultan el-Ma'sumi, rahimehullah: *Rukovanje sa ženama strankinjama nije dozvoljeno bez obzira bilo sa strašću ili ne, bila stara ili mlada žena.*

[893] U vezi s tim vidi knjigu šejha Muhammeda ibn Ahmeda el-Mukaddima *Edilletu tehrimi el-musafeha,* Allah neka ga čuva.

To su fetve učenjaka iz sva četiri mezheba, Allah im se smilovao, i to je istina po tom pitanju. Ko skrene s toga uradio je to po svojim strastima a ne po Allahovoj, azze ve dželle, uputi.

Neke sumnje i nejasnoće:

Neki ljudi kažu: *Ja se rukujem sa ženama bez ikakve strasti i bez loših namjera, da li je to zabranjeno?* Odgovor: Da, zabranjeno je, jer se bezgriješni, čista i bogobojazna srca nije rukovao sa ženama. Rekla je Aiša, radijallahu 'anha: *Nikada Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nije dodirnuo ruku žene koju nije posjedovao.* (To jest s kojom nije imao dozvoljene bračne odnose.)

Drugi pitaju: *Ja znam da je rukovanje sa ženama zabranjeno, ali me stid, naprimjer, odbiti rodicu kada pruži ruku. Da li je to nužda?* Odgovor: To nije Šerijatom dozvoljena nužda jer su žene pružile svoje ruke da stave svoju ruku na Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve sellem, prilikom davanja prisege ali je on to odbio i rekao: ***Ja se ne rukujem sa ženama.***[894] Zabilježili su ga Tirmizi, Nesai i Malik, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

Neki kažu: *Preneseno je od Omera,* radijallahu 'anhu, *da se rukovao sa ženama prilikom davanja prisege.* Odgovor: Tu predaju je zabilježio Taberani, rahimehullah i lanac prenosilaca je veoma slab te ne može poslužiti kao dokaz.

Ukratko, muslimanu nije dozvoljeno rukovati se sa bilo kojom ženom strankinjom. A strankinjom se smatra svaka žena s kojom se može oženiti.

5 - Čuvanje ruku muškarca od nošenja zlata

Preneseno je od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, vidio na ruci nekog čovjeka zlatni prsten pa ga je strgao i bacio. Nakon toga je rekao: ***Neki od vas uzimaju žeravice i stavljaju ih na ruku.*** Neko je rekao tom čovjeku nakon Poslanikovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, odlaska: *Uzmi prsten, okoristi se njime.* Rekao je: *Ne, tako mi Allaha, neću ga uzeti jer ga je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *bacio.*

[894] Tirmizi, 3/77; Nesai, 7/149; Malik, 2/983. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svome djelu *Es-Sahiha* hadis br. 529.

6 - Čuvanje ruku od kockanja

Preneseno je od Burejde, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko igra kocke kao da je umočio ruke u svinjsku krv.***[895]

Preneseno je od Ebu Musaa el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se kocka nepokoran je Allahu i Njegovom Poslaniku.***[896] Prenijeli su ga Malik, Ebu Davud i Ibn-Madže, rahimehumullah.

U principu, musliman je dužan svoje tijelo čuvati od svih grijeha i malih i velikih. U slučaju da ga navede šejtan da počini neki grijeh dužan je pokajati se što prije.

Dvadeset i prvi štit - zaštita kuće

1 - Spominjanje Allaha pri ulasku u kuću

Preneseno je[897] od Ebu Malika el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Pri ulasku u kuću recite: Allahumme inni es'eluke hajra-l-mevlidž, ve hajra-l-mehradž! Bismillahi veledžna, ve bismillahi haredžna, ve 'ala Rabbina tevekkelna.*** *Allahu moj, molim te za dobro ulaska i dobro izlaska! S Allahovim imenom ulazimo, s Allahovim imenom izlazimo i na našeg Gospodara se oslanjamo.* Potom nazovite selam ukućanima.[898]

2 - Nazivanje selama ukućanima

Rekao je[899] Nevevi, rahimehullah: *Poželjno je reći bismillahi, što više spominjati Allaha,* azze ve dželle *i nazvati selam pri ulasku u kuću svejedno bilo u njoj ljudi ili ne. Rekao je Uzvišeni:*

[895] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 15/15.
[896] Malik, 2/958; Ebu Davud, 4/285; Ibn Madže, 2/1238.
[897] Ebu Davud, 4/325. Albani je u svom djelu *Tehridžu el-kelimeti et-tajjibe* ocijenio lanac prenosilaca ovog hadisa pouzdanim.
[898] Albani je u svom djelu *Tehridžu el-kelimeti et-tajjibe*, op. br. 43 ocijenio lanac prenosilaca ovog hadisa pouzdanim.
[899] *El-Ezkar*, 19.

فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً

A kad ulazite u kuće, vi ukućane pozdravite pozdravom od Allaha propisanim, blagoslovljenim i lijepim.[900]

Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da mu je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Sinko, kada uđeš svojoj porodici nazovi im selam! Bit će blagoslov i tebi i tvojoj porodici.***[901] Tirmizi, rahimehullah i rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan i prenesen putem jednog lanca prenosilaca.*

Preneseno je od Ebu Umame el-Bahilija, radijallahu 'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Trojica su pod Allahovom, azze ve džel-le, zaštitom. Onaj ko izađe u borbu na Allahovom, azze ve dželle, putu. On je pod Allahovom, azze ve dželle, zaštitom sve dok ga ne usmrti pa uvede u Džennet ili ga vrati s nagradom koju je dobio i ratnim plijenom. Drugi je onaj ko ode u džamiju. On je pod zaštitom Uzvišenog Allaha sve dok ga ne usmrti pa uvede u Džennet, ili ga vrati s nagradom koju je dobio i plijenom. I treći je onaj ko pri ulasku u kuću nazove selam. On je pod Allahovom, subhanehu ve tea'la, zaštitom.***[902] Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Izraz u hadisu* ***damin 'ala Allah*** *znači* ***sahibu-d-daman*** *- onaj kome je dat* ***daman.*** *Daman je čuvanje nečega. Stoga, značenje hadisa glasi da je pod Allahovom zaštitom,* Allah, azze ve dželle, *ga čuva.*[903] Biti pod Allahovom, azze ve dželle, zaštitom i čuvanjem je najljepši dio ove nagrade.

3 - Spominjanje Allaha, azze ve dželle, pri jelu i piću

Preneseno je od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Allahovog Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ako čovjek pri ulasku u kući i prije jela spomene Allaha šejtan kaže*** (drugim šejtanima): ***Nema vam tu ni konaka ni večere. Ako pri ulasku u kuću ne spomene Allaha šejtan kaže: Našli ste konak. Ako ni prije jela ne spomene Allaha šejtan kaže: Našli ste i konak i večeru.***[904]

Vidiš li, moj brate, kako spominjanje Allaha, azze ve dželle, tjera šejtana

900 *En-Nur,* 61.

901 Tirmizi, 4/161. Ocijenio je da je vjerodostojan.

902 Rekao je Nevevi u svom djelu *El-Ezkar,* str. 20: *Prenio ga je Ebu Davud. Lanac prenosilaca je dobar.*

903 *El-Ezkar,* 2.

904 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi,* 13/190.

iz kuće! Sprečava ga da jede, pije i spava s tobom. Vidiš li kako nemar prema spominjanju Allaha, azze ve dželle, daje šejtanu veliku priliku, jer tada nađe kod tebe konačište. I ne samo konačište nego i hranu i piće, i ne samo za sebe nego i za svoju družinu braću šejtane. Potom se udomaće u kući i namnože. Brate muslimanu, ne budi nemaran i spominji Allaha, azze ve dželle, jer to je čvrsto uže i ispravna uputa.

4 - Često učenje Kur'ana u kući

Kur'an kuću čini prijatnom, čisti je i tjera šejtane iz nje. Preneseno je od Ebu Musaa el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vjernik koji uči Kur'an je kao citron, lijepo miriše i lijepog je okusa. Vjernik koji ne uči Kur'an je kao hurma, ne miriše ali je slatka. Munafik koji uči Kur'an je kao bosiljak, miriše lijepo ali je gorak. Munafik koji ne uči Kur'an je kao gorka tikvica, ne miriše i gorka je.***[905]

Osim toga, meleci se približavaju kući u kojoj se skrušeno uči Kur'an. Preneseno je od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da je Usejd ibn Hudajr, radijallahu 'anhu, jedne noći učio Kur'an u ostavi za hurme. Odjednom, njegov konj se uznemiri. Nastavio je učiti, konj se opet uznemiri. Ponovo je nastavio učiti i konj se opet uznemiri. Usejd, radijallahu 'anhu, je rekao: *Pobojao sam se da će stati na Jahiju.*[906] *Otišao sam da vidim šta je s konjem i ugledao sam nešto poput oblaka iznad svoje glave, na njemu je svijetlilo nešto poput svjetiljki. Uzdizalo se prema nebu i izgubio sam ga iz vidika. Rano sam otišao Allahovom Poslaniku i rekao: Allahov Poslaniče, sinoć dok sam učio Kur'an u svojoj ostavi za hurme konja mi je nešto uznemirilo.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Trebao si nastaviti s učenjem, Hudajrov sine.*** Rekao je: *Učio sam ali se konj opet uznemirio.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Trebao si nastaviti s učenjem, Hudajrov sine.*** Rekao je: *Učio sam ali se opet uznemirio.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je ponovo rekao: ***Trebao si nastaviti s učenjem, Hudajrov sine.*** Rekao je: *Prekinuo sam učenje jer je Jahija bio blizu konja i pobojao sam se da ga ne zgazi. Ugledao sam nešto poput oblaka iznad svoje glave, na nje-*

---

905 *Buhari mea' El-Feth*, 9/66; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/83.
906 Jahija je Usejdov sin.

mu je svijetlilo nešto poput svjetiljki, uzdizalo se prema nebu i izgubio sam ga iz vidika. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***To su meleci slušali tvoje učenje. Da si nastavio učiti, ujutro bi ih ljudi vidjeli, ne bi se od njih skrivali.***[907]

Rekao je Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu: *Učite suru El-Bekare jer šejtan ne ulazi u kuću u kojoj se uči sura El-Bekare.*[908]

Nu'man ibn Bešir, radijallahu 'anhu, je rekao: *Vjerovjesnik*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Allah je napisao knjigu dvije hiljade godina prije stvaranja nebesa i Zemlje. Iz te knjige objavio je dva zadnja ajeta s kojima je završio suru El-Bekare. U kojoj se kući budu učili tri noći zaredom u nju neće ući šejtan.***[909] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao da je slab. Prenijeli su ga i Hakim, Nesai i Ibn-Hibban, rahimehumullah a glasi: ***U kojoj se kući prouče šejtan ne prilazi tri noći.***

5 - Nepuštanje šejtanovog glasa u kući

Rekao je Uzvišeni:

وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُم بِصَوْتِكَ

I zavedi koga možeš od njih svojim glasom.[910]

Mudžahid, rahimehullah, je rekao: *Šejtanov glas je pjesma.*

Šejtan kada pozove iz neke kuće oko njega se okupe njegove vojske i onda prave nered u kući, donose razdor i nesuglasice, unose mržnju i nepodnošljivost. Ako se u kući često čuje pjesma šejtani se udomaće i raduju. Brate muslimanu, ukloni pjesme iz svoje kuće, svejedno bile na radiju, televiziji ili na nečemu drugom.

---

[907] *Buhari mea' El-Feth*, 9/63. Buhari je ovu predaju zabilježio bez lanca prenosilaca sa izrazom koji je potvrdan. *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/82. Citirani tekst hadisa je Muslimov tekst.
[908] Darimi, 2/447.
[909] Tirmizi, 4/235. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u djelu *Sahih suneni Tirmizi*, 3/4.
[910] *El-Isra*, 64.

6 - Izbacivanje zvona iz kuće

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Zvono je šejtanova frula.***[911]

Preneseno je od Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Uz svako zvono ima šejtan.***[912] Zabilježio ga je Ebu Davud, rahimehullah. Lanac prenosilaca je slab.

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Meleci nisu u društvu onih s kojima je pas ili imaju zvono.***[913] Meleci su Allahova, azze ve dželle, vojska i u stalnom su ratu sa šejtanovom vojskom. Kada ljude napusti Allahova, azze ve dželle, vojska savlada ih šejtanova vojska.

Aiša, radijallahu 'anha, je rekla: *Čula sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *da je rekao:* ***Meleci ne ulaze u kuću u kojoj je zvono.***[914] Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah i rekao da je dobar.

7 - Uklanjanje krstova iz kuće

Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: *Sve što je ličilo na krst u Poslanikovoj kući Poslanik je mijenjao.*[915] Prenijeli su ga Buhari i Ebu Davud, rahimehumullah.

8 - Uklanjanje slika i likova u obliku kipova iz kuće

Musliman je dužan iz kuće izbaciti sve likove osim Šerijatom dozvoljenih a to su dječije lutke. Isto važi i za slike osim neophodnih poput slike za pasoš, ličnu kartu i druge dokumente. Meleci ne ulaze u kuću u kojoj se nalazi slika ili lik u obliku kipa. Već smo rekli da šejtani nastane kuću u kojoj nema meleka.

---

911 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94; Ebu Davud, 3/25.
912 Ebu Davud, 4/92.
913 *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94; Ebu Davud, 3/25; Tirmizi, 3/123 i rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan.*
914 Ebu Davud, 4/92.
915 *Buhari mea' el-Feth*, 10/385; Ebu Davud, 4/72.

Prenosi se da je Aiša, radijallahu 'anha, jednom prilikom kupila komad platna na kojem je bila slika. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada je to vidio stao je na vratima, nije htio ući. Na njegovom licu primijetila je negodovanje, rekla je: *Allahov Poslaniče, kajem se Allahu i Njegovom Poslaniku, šta sam zgriješila?* Rekao je: ***Kakvo je to platno?!*** Rekla je: *Kupila sam ti ga za sjedenje i da ti bude jastuk.* Rekao je: ***Oni koji su naslikali te slike bit će mučeni na Sudnjem danu. Reći će im se: Oživite što ste stvorili! Meleci ne ulaze u kuću u kojoj ima slika.***[916]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem*:* ***Meleci ne ulaze u kuću u kojoj ima slika ili kipova.***[917]

Zabrana je opća i sveobuhvatna. Odnosi se na sve vrste likova svejedno bila to slika na papiru ili lik u obliku kipa, imali sjenku ili ne, bili izrađeni ručno ili pomoću aparata. Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Nema razlike između lika koji ima sjenku i koji nema sjenku. Ukratko, to je naš stav* (šafijskog mezheba) *u vezi s tim pitanjem. To je stav većine uleme, ashaba, tabina i generacija poslije njih. Isto zastupaju i Sevri, Malik, Ebu Hanife i dr,* rahimehumullah.[918]

Slike drveća, rijeka, plodova, predmeta i uopće svega što nema dušu izuzete su iz zabrane. Preneseno je od Se'ida ibn Ebi el-Hasana, rahimehullah, da je rekao: *Bio sam sa Abdullahom ibn Abbasom,* radijallahu 'anhuma *kada mu je prišao čovjek i upitao ga: Ibn-Abbase, ja živim od rada svojih ruku, pravim ove slike?* Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma mu je rekao: *Reći ću ti samo šta je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem *o tome rekao. Čuo sam ga kad je rekao:* ***Ko napravi lik Allah će ga mučiti dok ne udahne dušu u njega a neće to nikada moći.*** Čovjek se žestoko naljuti. Kada je to vidio Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma mu je rekao: *Teško tebi, ako baš moraš onda slikaj drveće i sve što nema dušu.*[919]

9 - Izbacivanje psa iz kuće

Preneseno je od Ebu Talhe, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Meleci ne ulaze u kuću u kojoj se nalazi pas i slika.***[920]

---

[916] *Buhari mea' El-Feth*, 10/392; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/90.
[917] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94.
[918] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94.
[919] *Buhari mea' El-Feth*, 4/416; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/93.
[920] *Buhari mea' El-Feth*, 6/312; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/84.

Preneseno je da je Aiša, radijallahu 'anha, rekla: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *se dogovorio s Džibrilom u koje vrijeme da mu dođe. Džibril nije došao u dogovoreno vrijeme. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je u ruci držao štap, bacio ga je i rekao:* ***Allah i njegovi izaslanici ne krše dogovore!*** *Kada se okrenuo ugledao je kučence ispod svog ležaja. Upitao je:* ***Aiša, kada je ovaj pas ušao u kuću?*** Rekla je: *Tako mi Allaha, ne znam. Poslanik je naredio da ga izbace. Nakon toga, došao je Džibril. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *mu je rekao:* ***Dogovorili smo se kad ćeš doći, čekao sam te ali nisi došao.*** *Rekao je: Spriječio me pas koji je bio u tvojoj kući. Mi ne ulazimo u kuću u kojoj se nalazi pas i slika.*[921]

Jedini izuzeci iz zabrane su lovački pas i pas čuvar. Oni ne smiju biti crni. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Crni pas je šejtan.***[922]

Naredio je da crni psi budu ubijeni, rekao je: ***Ubijajte potpuno crne koji imaju samo dvije tačke, jer oni su šejtani.***[923]

Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kad je rekao:* ***Ko ima psa a nije lovački ili ovčar svaki dan mu se od nagrade uzima dva kirata.***[924]

10 - Često klanjanje nafila u kući

Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Klanjate dio namaza u kućama nemojte da vam kuće budu kao kaburovi.***[925]

Mezarja, pustare i ruševine mjesta su koja nastanjuju šejtani, što je poznato. Poslanik kao da je ovim želio da dio nafila klanjamo u kućama da njima šejtana otjeramo iz kuće. Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Podstakao je na klanjanje nafila jer je to iskrenije, dalje od uljepšavanja zbog ljudi, zaštićenije od svega što bi je poništilo i da bi se stekao blagoslov i milost u kući, došli meleci i otjerali šejtani.*[926]

[921] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/18. Sličnu predaju je prenio i Buharija od Ibn-Omera: *Buhari mea' El-Feth*, 6/312.
[922] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 4/227.
[923] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 10/237.
[924] *Buhari mea' El-Feth*, 9/68; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 10/237.
[925] *Buhari mea' El-Feth*, 1/528.; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/68.
[926] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/68.

I u drugom hadisu je podstakao na isto, rekao je: ***O ljudi, klanjajte u kućama, najbolji je namaz obavljen u kući osim farza.***[927]

Preneseno je od Ebu Musaa el-Ešarija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kuća u kojoj se Allah spominje i kuća u kojoj se Allah ne spominje su kao živi i mrtvac.***[928]

11 - Lijepa riječ i topao osmijeh

Poznata je šejtanova želja da uništi muslimansko društvo. U vezi s tim on planira, spletkari i kuje zavjere. Dio tog plana je rušenje muslimanske porodice, jer ona predstavlja prvu ciglu u građevini društva. To se jasno vidi iz hadisa koji je prenio Džabir, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Iblis postavi svoje prijestolje na vodi potom šalje svoje vojske. Najbliži njemu su oni koji urade najveće zlo. Jedan dođe i kaže: Nisam ga ostavio dok se nije rastao sa ženom. Iblis mu kaže: Da, ti!***[929]

Razdor među supružnicima ruši društvo iz temelja a to je krajnji šejtanov cilj. Zbog toga, muž je obavezan postupati sa suprugom na najljepši način i birati najljepše riječi kako šejtan ne bi mogao posijati razdor među njima. Rekao je Uzvišeni:

وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ

Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi: jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima.[930]

Lijepa riječ čini prostranim prsa, život ljepšim, širi sreću među supružnicima, ispunjava smiraj zbog kojeg su žene i stvorene za muškarce, produbljuje ljubav i samilost među supružnicima. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao Džabiru: ***Što nisi oženio djevicu pa da se igrate!*** Buhari, rahimehullah.

[927] Nesai. Lanac prenosilaca je dobar. Takvim ga je ocijenio Munziri u *Tergibu*, 1/226. a Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svome djelu *Sahihu et-tergibu*, 1/178.
[928] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/68.
[929] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 17/157.
[930] *El-Isra*, 53.

Dvadeset i drugi štit

Preneseno je[931] od Enesa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko kada izađe iz kuće kaže: Bismillahi, tevekkeltu 'ale Allah, ve la havle ve la kuvvete illa billah.*** *U ime Allaha, na Allaha se oslanjam, nema ni snage ni moći osim kod Allaha,* ***kaže mu se: Sačuvan si, ne moraš se sam čuvati i upućen si. Šejtan se udalji od njega i kaže drugom šejtanu: Šta ćeš sa čovjekom koji se ne mora sam štititi, koji je zaštićen i upućen?*** Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih.* Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[932]

Dvadeset i treći štit

Preneseno je[933] od Abdullaha ibn Amra ibn el-Asa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prije ulaska u džamiju učio sljedeću dovu: ***Euzu billahi el-azimi, ve bi vedžhihi el-kerimi, ve sultanihi el-kadimi mineš-šejtani-radžim!*** *Utječem se velikom Allahu, Njegovim plemenitim licem i iskonskom vlašću od prokletog šejtana!* ***Kada to kaže šejtan kaže: Sačuvan je od mene ostatak dana.*** Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah. Nevevi, rahimehullah ,[934] ga ocijenio dobrim - hasen, a Albani, rahimehullah[935] vjerodostojnim.

Dvadeset i četvrti štit

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je neki čovjek došao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem,[936] i rekao: *Allahov Poslaniče, sinoć me ujeo akrep.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Da si rekao kada si ušao u noć: Euzu bi kelimatillahi et-tammati min šerri ma halek!*** *Utječem se s Allahovim savršenim riječima od zla što je stvorio!,* ***ne bi ti***

931 Ebu Davud, 4/325.; Tirmizi, 5/154.
932 *Tehridž el-kelimi et-tajjib,* str. 41.
933 Ebu Davud, 1/127.
934 *El-Ezkar,* str. 26.
935 *Tehridžu el-kelimi et-tajjibi,* str. 47.
936 *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/32.

nanio štetu. Muslim. U Ibn-Sunnijevom rivajetu stoji: ***Ko kaže tri puta: Euzu bi kelimatillahi et-tammati min šerri ma halek!*** *Utječem se s Allahovim savršenim riječima od zla što je stvorio!*, ***ništa mu ne može nauditi.***[937] Lanac prenosilaca je vjerodostojan. A u trećem, Muslimovom rivajetu stoji: ***Ko odsjedne na nekom mjestu i kaže: Euzu bi kelimatillahi et-tammati min šerri ma halek!*** *Utječem se s Allahovim savršenim riječima od zla što je stvorio!*, ***ništa mu ne može nauditi dok god je na tom mjestu.***

Dvadeset i peti štit

Prenosi Osman ibn Affan, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko god svako jutro i veče tri puta kaže: Bismillahi ellezi ja jedrru mea' ismihi šejun fi el-erdi ve la fi es-semai, ve huve es-semiu' el-alim.*** *U ime Allaha, s čijim imenom ništa ni na nebu ni na Zemlji ne može nauditi.*, ***ništa mu ne može nauditi.***[938] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih garib.* Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[939]

Dvadeset i šesti štit

Preneseno je od Abdullaha ibn Amra, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Kada bi Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *na putovanju zatekla noć učio bi:* ***Ja erdu Rabbi ve Rabbuki Allahu. Euzu billahi min šerriki, ve šerri ma fiki, ve šerri ma hulika fiki, ve šerri ma jedubbu a'lejki! Euzu billahi min esedin ve esvedi mine-l-hajjeti vel-akrebi, ve min sakini-l-beledi, ve min validin ve ma velede!*** *Zemljo, moj i tvoj Gospodar je Allah. Utječem se Allahu od tvog zla, zla koje je u tebi, zla koje je stvoreno u tebi i zla koje je na tebi! Utječem se Allahu od lava i velike crne zmije, i uopće od zmija, akrepa, stanovnika nastanbe i od roditelja i onoga što je rođeno!*[940] Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah. Hafiz hadisa Ibn-Hadžer, rahimehullah, rekao je za ovaj hadis da je dobar.

[937] *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 17/31.
[938] Tirmizi, 5/133, i kaže: *Hadis je dobar vjerodostojan i prenesen jednim lancem prenosilaca.*
[939] *Tehridžu el-kelimi et-tajjibi*, str. 10.
[940] Ebu Davud, 4/313.

Dvadeset i sedmi štit - dova

Prenio je Ebu Davud, rahimehullah, u svom Sunenu od Ebu el-Ezhera el-Enmarija, radijallahu 'anhu,[941] da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kada bi legao u postelju učio: ***Bismillahi vedatu dženbi, Allahumme igfir li zenbi ve ehsi' šejtani, ve fukke rihani, vedž'alni fe en-nedijji el-ea'la!*** *Legao sam u ime Allaha, Allahu moj oprosti mi grijehe, ponizi mog šejtana, oslobodi me mog tereta, i priključi me uzvišenom društvu!* Nevevi, rahimehullah, je lanac prenosilaca ocijenio dobrim.[942]

Rekao je Ebu Bekr, radijallahu 'anhu: *Allahov Poslaniče poduči me dovi koju ću učiti ujutro i navečer?* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Reci: Allahumme alime el-gajbi ve eš-šehade, fatira es-semavati ve el-erdi, Rabbe kulli šejin ve melikehu, ešhedu en la ilahe illa Ente, euzu bike min šerri nefsi ve min šerri šejtani ve šerakihi!*** *Allahu moj, Ti koji poznaješ i vidljivi i nevidljivi svijet, Stvoritelju nebesa i Zemlje, Gospodaru i Vlasniče svega, svjedočim da nema istinskog boga osim Tebe i utječem se Tebi od zla moje duše i od zla šejtana i njegovih spletki!*[943] U drugom rivajetu stoji: ***Ve en ekterife ala nefsi suen ev edžurruhu ila muslim!*** *I da sebi nasilje učinim ili ga prouzrokujem muslimanu.* ***To prouči kad osvaneš, kada omrkneš i kada legneš u postelju.***[944] Prenio ga je Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.* Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[945]

Dvadeset i osmi štit - bismilla

Preneseno je od Ebu Temime el-Hejdžemija, rahimehullah, od nekog ashaba koji je jahao iza Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: *Jahao sam iza Poslanika na magarcu i magarac se spotakao, rekao sam: Neka je proklet šejtan! Poslanik mi je rekao:* ***Nemoj govoriti: Neka propadne šejtan, jer kad to***

[941] Ebu Davud, 3/35.
[942] *El-Ezkar,* str. 77.; Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svojim djelima *Sahihul-džami',* hadis br. 4649, te *Sahih Ebi Davud,* 3/953.
[943] U vezi sa riječju ***šerakihi*** učenjaci navode dva načina izgovora. Gore navedeni u tekstu je jedan i prevedeno je po značenju tog izgovora. Drugi način glasi ***širkihi,*** što znači *od njegovog širka.* Oboje je ispravno. Vidi: *Tuhfete el-ehvezi,* 9/312.
[944] Ebu Davud, 4/713.; Tirmizi, 5/135.
[945] *Tehridžu el-kelimi et-tajjibi,* str. 9.

kažeš on se uzoholi i kaže: Lično sam ga savladao. A kada kažeš bismillahi smanji se toliko da bude manji od muhe. Munziri, rahimehullah, je rekao da ga je prenio Ahmed, rahimehullah, dobrim lancem prenosilaca.[946]

Preneseno je od Umejje ibn Mahšija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Neki čovjek je jeo a Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *sjedio. Nije rekao bismillah do zadnjeg zalogaja. Kada je zadnji zalogaj digao do usta rekao je: Bismillahi evvelehu ve ahirahu.* U ime Allaha na početku i na kraju. *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *se nasmijao i rekao: Šejtan je stalno jeo s njim a kada je spomenuo Allaha sve je povratio.* Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah.[947] Albani, rahimehullah, je lanac prenosilaca ocijenio slabim.[948]

Prenijela je Aiša, radijallahu 'anha, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Prije jela recite: Bismillah, ako zaboravite prije jela, recite: Bismillahi evvelehu ve ahirahu.*** *U ime Allaha na početku i na kraju jela.*[949] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih.*

Također je rekla: *Jednom prilikom Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je jeo u društvu šesterice ashaba, naišao je neki beduin i sve pojeo u dva zalogaja. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Da je rekao bismillah svima bi bilo dosta.***[950] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih.*

Musliman treba reći bismillah kada nešto spušta, podiže, sjedne, ustane ili bilo šta uradi jer bismila donosi berićet i odgoni šejtana.

Dvadeset i deveti štit - sprečavanje zijevanja

Zijevanje treba spriječiti koliko se može i staviti na usta ruku prilikom zijevanja. Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allah voli kihanje, a mrzi zijevanje. Kada kihnete i kažete el-hamdu lillah obaveza je svakom muslimanu koji ga je čuo reći jerhamukellah. A zijevanje je od šejtana pa neka ga spriječi koliko može. Ako kaže: aaa... šejtan mu se smije.***[951] Buhari, rahimehullah,

946 *Et-Tergib ve et-terhib*, 5/276.
947 Ebu Davud, 3/347.
948 *Tehridžu el-kelimi et-tajjibi*, str. 134.
949 Tirmizi, 3/190 i rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan.*
950 Tirmizi, 3/190 i rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan.*
951 *Buhari mea' el-Feth*, 10/607; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 18/122.

Prenio je Ebu Seid el-Hudri, radijallahu 'anhu,[952] da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada zijevate stavite ruku na usta, jer šejtan tada ulazi u tijelo.*** Muslim, rahimehullah.

Trideseti štit - pomirenje sa sudbinom, ne zbog nemoći i ličnih propusta

Rekao je Uzvišeni:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَكُونُواْ كَالَّذِينَ كَفَرُواْ وَقَالُواْ لإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُواْ فِي
الأَرْضِ أَوْ كَانُواْ غُزًّى لَّوْ كَانُواْ عِندَنَا مَا مَاتُواْ وَمَا قُتِلُواْ لِيَجْعَلَ اللهُ ذَلِكَ حَسْرَةً
فِي قُلُوبِهِمْ وَاللهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

O vjernici, ne budite kao oni koji ne vjeruju i koji govore za braću svoju, kada odu na put po Zemlji ili se budu borili: Da su bili s nama, ne bi umrli, niti poginuli! pa Allah time čini tugu u srcima njihovim, a Allah daje i život, i smrt! On dobro vidi ono što vi radite![953]

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Jak vjernik Allahu je draži od slabog vjernika, a svi su dobri. Žudi za korisnim, traži pomoć od Allaha i ne predaji se! Ako te nešto neugodno zadesi ne reci: Da sam uradio tako bilo bi drugačije. Reci: Kederullah, ve ma šae feale.*** *Allahova odredba, što je htio uradio je.* ***Riječi: Da sam otvaraju vrata šejtanu.*** Muslim, rahimehullah.[954]

Trideset i prvi štit - ezan tjera šejtane

Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada se prouči ezan šejtan pobjegne i ispušta vjetrove da ne bi čuo poziv. Kada se završi vrati se. Kada se uči ikamet uradi isto potom se vrati...***[955] Buhari i Muslim, rahimehumullah.

[952] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 18/122.
[953] *Ali' Imran,* 156.
[954] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 16/215.
[955] *Buhari mea' el-Feth,* 2/84; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 4/91.

Preneseno je od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Kada vam se prikažu šejtani učite ezan!*** Prenijeli su ga Ahmed, Ibn-Sunni, Taberani i Bezzar, rahimehumullah. Svi lanci prenosilaca su slabi.

Preneseno je od Suhejla ibn Saliha, rahimehullah,[956] da je rekao: *Otac me poslao Ebu Harisu,* rahimehullah, *a sa mnom je bio sluga ili prijatelj. Tog slugu je neko po imenu pozvao iz palminjaka, on se popeo ali nikog nije vidio. Kada sam to ispričao ocu rekao je: Da sam znao da će se to desiti ne bih te slao. Kada čuješ takav poziv prouči ezan jer sam čuo Ebu Hurejru,* radijallahu 'anhu, *da je prenio od Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada se uči ezan šejtan bježi.*** Muslim, rahimehullah.

Trideset i drugi štit - abdest

Prenio je Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Čistite svoja tijela, Allah vas očistio! Ko god zanoći čist, ispod odjeće do tijela bude melek i kad god se prevrne u snu kaže: Allahu moj, oprosti svome robu jer je zanoćio čist!*** Rekao je Munziri, rahimehullah, da ga je prenio Taberani, rahimehullah, u *El-Evsatu* dobrim lancem prenosilaca.[957]

Ebu Umame, radijallahu 'anhu, je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ko legne pod abdestom i spominje Allaha dok ne zaspi, Allah mu daje sve što želi od dunjaluka i ahireta kada god se u snu okrene.***[958] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao da je hasen. To je tačno jer je Šehr ibn Havšeb, rahimehullah, iskren prenosilac.

Trideset i treći štit - noćni namaz

Rekao je Ibn-Mesud, radijallahu 'anhu: *Neko je spomenuo pred Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nekog čovjeka koji spava do zore i ne ustaje na namaz pa je rekao:* ***Njemu se šejtan pomokrio u uši.***[959] Muttefekun alejhi. U hadisu se navedeni namaz odnosi na noćni namaz, a Allah najbolje zna. Tako je Buhari, rahimehullah i naslovio ovaj hadis: *O onome ko spava i ne klanja šejtan mu se pomokri u uši.*[960]

956 *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 4/90.
957 *Et-Tergibu ve et-terhib,* 2/13.
958 Tirmizi, 5/207.
959 *Buhari mea' el-Feth,* 6/335; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 6/63.
960 Buhari: Kitab 19, babun 13.

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Dok spavate šejtan na vašem potiljku zaveže tri čvora, udari po svakom čvoru govoreći: Spavaj, pred tobom je duga noć! Ako spomene Allah kad se probudi razveže se jedan čvor, ako se abdesti razveže se drugi, ako klanja razveže se i treći čvor. Tada ustane odmoran i dobro raspoložen, u suprotnom ustane lijen i neraspoložen.***[961] Muttefekun alejhi. Ti čvorovi se razvezuju samo ako uzme abdest, spomene Allaha, azze ve dželle i klanja noćni namaz. Zato je Buhari, rahimehullah, naslovio hadis: *O šejtanovim čvorovima na zatiljku ako ne klanja noćni namaz.*[962]

Prenio je Seid ibn Mensur, rahimehullah, da je Abdullah ibn Omer, radijallahu 'anhuma, rekao: *Kada čovjek osvane a nije klanjao vitre osvane zauzdan devinim julorom dugim sedamdeset podlaktica.* Rekao je Ibn-Hadžer, rahimehullah: *Lanac prenosilaca je dobar.*[963]

Iz navedenog zaključujemo da osoba koja nikako ne klanja noćni namaz, osvane sa šejtanskim čvorovima na zatiljku, mokraćom u ušima i julorom na ustima. Šejtan ga je potpuno savladao za razliku od onih koji klanjaju noćni namaz oni su od šejtana daleko, a blizu Allaha, azze ve dželle.

Trideset i četvrti štit - nepoistovjećivanje sa šejtanom

1 - Jesti i piti treba desnom rukom

Šejtan lijevom rukom jede i pije. Ibn-Omer, radijallahu 'anhuma, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Ne jedite i ne pijte lijevom rukom, jer šejtan jede i pije lijevom rukom.***[964] Muslim, rahimehullah.

---

961 *Buhari mea' el-Feth*, 3/24; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 6/66.
962 Buhari: Kitab, 19, babun 12.
963 *Fethu-l-Bari*, 3/25.
964 *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 13/192.

2 - Uzimati i davati treba desnom rukom

Šejtan lijevom rukom uzima i daje. Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Jedite, pijte, dajite i uzimajte desnom rukom, jer šejtan jede, pije, uzima i daje lijevom rukom.***[965] Ibn-Madže, rahimehullah. Munziri, rahimehullah, je lanac prenosilaca ocijenio vjerodostojnim.[966]

3 - Ne sjedati na granicu sunca i hlada

Na tim mjestima sjedi šejtan. Prenio je Ebu 'Ijad, rahimehullah, od jednog ashaba da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, zabranio sjediti na granici sunca i hlada, rekao je: ***Tu sjedi šejtan.*** Bilježi ga Ahmed, rahimehullah, u *Musnedu*. Munziri, rahimehullah, je lanac prenosilaca ocijenio dobrim.[967]

4 - Ne treba srljati

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Smirenost je od Allaha a brzopletost od šejtana.***[968] Prenijeli su ga Tirmizi, rahimehullah, koji ga ocijenio dobrim, Ibn-Sunni i Bejheki, rahimehumullah. Albani, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim.

5 - Treba biti skroman

Oholost je Iblisova osobina. Uzvišeni je rekao:

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

A kad rekosmo melecima: Ničice padnite Ademu!, oni ničice padoše svi izuzev Iblisa. On ne htjede, uzoholi se i postade nevjernik.[969]

---

[965] Ibn Madže, 2/1086.
[966] *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 4/191.
[967] *Et-Tergibu ve et-terhibu*, 5/260.
[968] Tirmizi, 3/248. Zabilježio ga je i Ebu Ja'la od Enesa. Albani ga je ocijenio dobrim u djelu *Es-Silsile el-ehadisi es-sahiha*, hadis br. 3795.
[969] *El-Bekare*, 34.

6 - Ne treba rasipati i pretjerivati

Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao:

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ

Rasipnici su šejtanova braća.[970]

Rekao je Ibn Mes'ud, radijallahu 'anhu: *Rasipništvo je trošenje u haram.* Mudžahid, rahimehullah, je rekao: *Kada bi udijelio cijeli imetak u propisane svrhe ne bi bio rasipnik, a kada bi potrošio jedan pregršt imetka u haram bio bi rasipnik. Kada čovjek u bilo čemu pretjera šejtan učestvuje s njim: u stanu, hrani, piću, jahalici pa i u postelji.*

Džabir, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Postelja za tebe, za suprugu, za gosta i četvrta je za šejtana.***[971]

Trideset i peti štit - ne treba se dovoditi u sumnjive situacije

Znaj da šejtan vreba prilike i ulazi u srca ljudska ubrizgavajući u njih svoje otrove. Ne dozvoli mu priliku i ne otvaraj vrata sa svoje strane tako što ćeš se kloniti svega što bi te moglo kompromitovati.

Prenosi se od Safije, radijallahu 'anha, Poslanikove supruge, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekla: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je bio u itikafu, ja sam ga posjetila, pričali smo potom sam krenula kući -* stanovala je u kući Usame ibn Zejda. *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je ustao da me isprati i pored nas su prošla dvojica ensarija. Kada su ugledali Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *požurili su. Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *reče:* ***Ne žurite, ovo je moja supruga Safija Hujejova kći.*** *Njih dvojica rekoše: Subhanallah, Allahov Poslaniče! Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *reče:* ***Šejtan kruži čovjekovim tijelom putem krvi pa se bojim da u vaša srca ne ubaci nešto,*** *ili,* ***neko zlo.*** Muttefekun alejhi.

970 *El-Isra,* 27.
971 *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 14/59.

Trideset i šesti štit - zikr

Zikr slabi šejtana, jača iman, Milostivi, azze ve dželle, ga voli i neprobojni je štit protiv šejtana. Preneseno je od Harisa el-Ešarija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: *Allah je Jahjau objavio petero da po njima radi i da naredi Israilovim potomcima da po njima rade. Ali on to nije odmah prenio. Došao je Isa i rekao: Allah ti je naredio da radiš petero i narediš Israilovim potomcima da rade po njima. Ako ih ti ne obavijestiš ja ću. Rekao mu je: Brate moj, ne radi to, bojim se kazne ili protjerivanja u zemlju ako to uradiš prije mene. Nakon toga, okupio ih je u Bejtul-mukaddesu, džamija se napunila, održao je govor i rekao: Allah mi je naredio da radim petero i naredim Israilovim potomcima da rade po njima. Ne obožavajte nikog osim Allaha. Oni koji obožavaju nekog drugog su kao robovi koje su vlasnici kupili svojim imetkom, dali im stan i rekli radite i donosite nam dio zarade, a oni svu zaradu odnesu nekom drugom. Da li biste bili zadovoljni s takvim robovima?! Allah vas je stvorio pa samo Njega obožavajte. Ne okrećite se u namazu jer se Allah okreće prema robu dok je u namazu sve dok se ne okrene. Naređujem vam post. Primjer posta je kao primjer čovjeka u društvu koji ima vrećicu mošusa i svi je žele pomirisati. Post kod Allaha ljepše miriše od mošusa. Naređujem vam sadaku. Primjer sadake je primjer zarobljenog čovjeka kome su ruke svezana za vrat i hoće da mu odsjeku glavu, a on kaže: Hoćete li da vam platim da me pustite? I daje i malo i mnogo samo da se spasi. Naređujem vam mnogo zikra. Primjer toga je kao primjer progonjenog čovjeka od strane neprijatelja pa nađe zaklon i zaštiti se. Isto tako, čovjek se ne može spasiti od šejtana ako ne spominje Allaha.* Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih.*

Oni koji stalno spominju Allaha, azze ve dželle, od šejtana su zaštićeni, a oni koji ga zanemaruju šejtanu se prepuštaju i on se poigrava s njima i zavodi ih kako želi. Rekao je Uzvišeni:

وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ

Onome ko se bude slijepim pravio za zikr Svemilosnog, Mi ćemo šejtana natovariti, pa će mu on nerazdvojni drug postati.[972]

[972] *Ez-Zuhruf*, 36.

Zikr slabi i ljudske šejtane kao i džinske. Zato nam je Allah, azze ve dželle, naredio da ga spominjemo u bitkama:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

O vi koji vjerujete, kad se s kakvom četom sukobite, smjeli budite i neprestano Allaha spominjite, da biste uspjeli.[973]

Vrijednost zikra

Rekao je Ebu Derda, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Hoćete li da vam kažem koje je najbolje djelo, najčišće kod vašeg Gospodara, najviše vas uzdiže, bolje je od dijeljenja zlata i srebra i od toga da se sukobite sa neprijateljem i da vas ubijaju i da ih ubijate.*** Rekli su: *Naravno, Allahov Poslaniče.* Rekao je: ***Spominjanje Allaha.***[974] Tirmizi, Ibn-Madže i Hakim, rahimehumullah. Hakim, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim, a s njim se složio Zehebi, rahimehullah.

Prenio je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Pretekli su muferriduni.*** Ashabi upitaše: *A ko su muferriduni?* Rekao je: ***Muškarci i žene koji mnogo Allaha spominju.***[975]

Preneseno je od Abdullaha ibn Busre, radijallahu 'anhu, da je neki čovjek došao i rekao: *Allahov Poslaniče, meni je mnogo šerijatskih propisa, reci mi nešto čega ću se čvrsto držati?* Rekao je: ***Neka ti je jezik uvijek vlažan od zikra.***[976] Tirmizi, rahimehullah i rekao je da je dobar, Hakim, rahimehullah i rekao je da je vjerodostojan. S njim se složio Zehebi, rahimehullah.

Od Ebu Musaa, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Primjer onoga ko spominje Allaha i ne spominje je kao primjer živog i mrtvog.***[977] Buhari i Muslim, rahimehumullah.

Od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko sjedne i ne spomene Allaha žalit će za tim, ko***

[973] *El-Enfal,* 45.
[974] Tirmizi, 5/128; Ibn-Madže, 2/1245.
[975] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/4.
[976] Tirmizi, 5/127.
[977] *Buhari mea' el-Feth,* 11/208; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 6/68.

legne i ne spomene Allaha i on će žaliti.[978] Ebu Davud, rahimehullah, Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[979]

Preneseno je u oba *Sahiha* da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko sto puta u toku dana kaže subhanallah ve bihamdihi oprostit će mu se grijesi makar bili brojni kao morska pjena.***[980]

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Dvije riječi su lahke na jeziku, teške na vagi i drage Milosnom: subhanallahi ve bi hamdihi subhanallahi el-azim.***[981] Muttefekun alejhi.

Također je on prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: ***Draže mi je reći: Subhanallah, ve la ilahe illellah vallahu ekber nego sve što Sunce obasja.***[982] Muslim, rahimehullah.

Rekao je Semure ibn Džundeb, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Allahu su najdraže četiri riječi, nema smetnje kojom god počneš: subhanallah, elhamdu lillah, la ilahe illellah, Allahu ekber.*** Muslim, rahimehullah.

Rekao je Sa'd ibn Ebi Vekkas, radijallahu 'anhu: *Bili smo kod Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *pa je rekao:* ***Da li vam je teško svaki dan zaraditi hiljadu sevapa?*** Neko od prisutnih je rekao: *A kako da zaradimo hiljadu sevapa?* Rekao je: ***Ko sto puta kaže subhanallah dobit će hiljadu sevapa ili će mu biti oprošteno hiljadu grijeha.***[983] Muslim, rahimehullah.

Rekao je Ebu Musa el-Ešari, radijallahu 'anhu: *Rekao mi je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Hoćeš li da ti kažem šta je dženetska riznica?*** *Rekao sam: Naravno Allahov Poslaniče.* Rekao je: ***Riječi la havle ve la kuvvete illa billah.***[984] Muttefekun alejhi.

978 Ebu Davud, 4/264.
979 *Tehridž El-Kelimi et-tajjibi,* str. 3.
980 *Buhari mea' el-Feth,* 11/206; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/17.
981 *Buhari mea' el-Feth,* 13/537; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/19.
982 *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/19.
983 *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/20.
984 *Buhari mea' el-Feth,* 11/213; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/26.

Zikr pred spavanje

1 - Rekao je Huzejfe, radijallāhu 'anhu: *Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *je pred spavanje učio:* ***Bismikellahumme emutu ve ehja.*** *U tvoje ime, Allahu moj, umirem i živim. A kada se budio:* ***El-Hamdu lillahi ellezi ahjana bade ma ematena ve ilejhin-nušur.*** *Hvala Allahu koji nas je proživio nakon što nas je usmrtio i pred Njime ćemo se sakupiti.*[985] Muttefekun 'alejhi.

2 - Preneseno je do Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u noći pred spavanje šake skupljao, pljucnuo u njih i proučio sure sure *El-Ihlas, El-Felek i En-Nas,* potom bi potrao od tijela što bi mogao počevši od glave, lica i prednje strane. To je radio tri puta.[986] Buhari, rahimehullah.

3 - Preneseno je u Ebu Hurejreovom, radijallahu 'anhu, hadisu da mu je šejtan rekao: *Kada legneš u postelju prouči ajetul-kursi,* ***Allahu la ilahe illa huve...*** *do kraja i cijelu noć imat ćeš čuvara i šejtan ti se neće moći približiti sve do zore.* Poslanik je rekao: ***Istinu ti je rekao iako je veliki lažljivac. On je šejtan.***[987] Prenio ga je Buhari, rahimehullah, bez lanca prenosilaca izrazom koji ukazuje na potvrđenost hadisa.

4 - Rekao je Ebu Mesu'd el-Ensari, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko prouči dva zadnja ajeta iz sure El-Bekare čuvat će ga od svega.***[988] Muttefekun alejhi.

5 - Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada ustanete iz postelje pa se vratite protresite je krajem svoga donjeg ogrtača tri puta jer vi ne znate šta je poslije vas došlo u postelju. A kada legnete recite: Bismike Rabbi veda'tu dženbi ve bike erfeu'hu, fe in emsekte nefsi ferhamha, ve in erselteha fehfezha bi ma tehfezu bihi ibadekes-salihin.*** *S Tvojim imenom Gospodaru liježem i s Tvojim imenom ustajem, ako zadržiš moju dušu smiluj joj se a ako je*

985 *Buhari mea' el-Feth,* 11/113; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/35. Od Beraa ibn 'Aziba.

986 *Buhari mea' el-Feth,* 11/125.

987 *Buhari mea' el-Feth,* 6/335.

988 *Buhari mea' el-Feth,* 7/318; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 2/92.

vratiš čuvaj je onako kako čuvaš duše svojih dobrih robova. ***Kada se probudite recite: El-Hamdu lillahi ellezi a'fani fi džesedi, ve radde a'lejje ruhi, ve ezine li bi zikrihi.*** *Hvala Allahu na zdravlju moga tijela, što mi je vratio dušu i dozvolio da Ga spominjem.* Buhari i Muslim, rahimehumullah.[989]

6 - Preneseno je od Alije, radijallahu 'anhu, da je Fatima, radijallahu 'anha, otišla Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, tražiti slugu ali ga nije u kući našla, zatekla je samo Aišu, radijallahu 'anha, i njoj rekla. Alija, radijallahu 'anhu, je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nam je došao a već smo bili legli pa je rekao:* ***Hoćete li da vam kažem šta je bolje za vas od sluge? Kada legnete u postelju proučite trideset i tri puta subhanallah i trideset i četiri puta Allahu ekber. To vam je bolje od sluge.***[990] Muttefekun alejhi.

7 - Majka vjernika, Hafsa, radijallahu 'anha, je rekla da bi Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pred spavanje stavio desnu ruku pod desni obraz i rekao tri puta: ***Allahumme kini azabeke jevme tebasu ibadeke!*** *Allahu moj, sačuvaj me patnje na Dan kada proživiš svoje robove.*[991] Prenijeli su ga Ebu Davud, rahimehullah i Tirmizi, rahimehullah i rekao je: *Hadis je hasen sahih.*

8 - Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pred spavanje govorio: ***El-hamdu lillahi ellezi eta'mena, ve sekana, ve kefana, ve avana. Fe kem mimen la kafije lehu ve la mu'vi.*** *Hvala Allahu koji nas je nahranio, napojio, ispunio naše potrebe i sklonište nam dao. Mnogo je onih o kojima niko ne brine i koji nemaju sklonište.*[992] Muslim, Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah.

9 - Ibn-Omer, radijallahu 'anhuma, je naredio nekom čovjeku da kaže kada legne: ***Allahumme Ente halekte nefsi, ve Ente teteveffaha, leke mematuha ve mehjaha, in ahjejteha fehfezha ve in emetteha fegfir leha. Allahumme inni ese'luke el-afije.*** *Allahu moj, Ti si stvorio moju dušu, Ti je usmrćuješ, Tebi pripada njena smrt i život, ako je poživiš čuvaj je a ako je*

[989] *Buhari mea' el-Feth,* 11/126; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/37.
[990] *Buhari mea' el-Feth,* 11/119; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/45.
[991] Ebu Davud, 4/311; Tirmizi, 5/137.
[992] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/37; Ebu Davud, 4/312; Tirmizi, 5/137.

usmrtiš oprosti joj. Allahu moj molim te daj mi blagostanje.[993] Ibn-Omer, radijallahu 'anhuma, je rekao: *Ovu dovu sam čuo od Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem.

10 - Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, učio kada bi legao u postelju: ***Allahumme Rabbe es-semavati, ve Rabbel-erdi, ve Rabbel-arši, Rabbena ve Rabbe kulli šej, falikal-habbi ve en-neva, ve munezzile Et-Tevrati vel-Indžili vel-Furkan, eu'zu bike min šerri kulli šejin Ente ahizun bi nasijetihi. Allahumme Entel-evvelu fe lejse kableke šej, ve Ente el-ahiru fe lejse ba'deke šej, ve Ente ez-Zahiru fe lejse feukake šej, ve Entel-Batinu fe lejse duneke šej, ikdi anna ed-dejn ve egnina minel-fakri.*** *Allahu moj, Gospodaru nebesa, Gospodaru Zemlje, Gospodaru Arša, Gospodaru naš, Gospodaru svega, Ti koji plodove i košpe rascijepljuješ, Ti koji si spustio Tevrat, Indžil i Furkan utječem ti se od zla svega stvorenog čiju kiku ti držiš. Allahu moj, Ti si Prvi i prije Tebe nije bilo ništa, Ti si Posljednji i nakon Tebe nema ništa, Ti si Najuzvišeniji i nema ništa iznad Tebe, Ti si Batin i mimo Tebe nema ništa, vrati naše dugove i učini nas imućnima.*[994] Prenose ga Ahmed, Muslim, Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah.

11 - Rekao je el-Berra ibn Azib, radijallahu 'anhu: *Rekao mi je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Pred spavanje uzmi abdest kao za namaz, lezi na desnu strani i reci: Allahumme eslemtu nefsi ilejk, ve vedždžehtu vedžhi ilejk, ve fevvedtu emri ilejk, ve el-džе'tu zahri ilejk, la meldže' ve la mendža minke illa ilejk. Amentu bi kitabike ellezi enzelte, ve bi nebijjike ellezi erselte.*** *Allahu moj, Tebi se predajem, Tebi svoje lice okrećem, Tebi svoje stvari prepuštam, kod Tebe utočište tražim, nema spasa ni utočišta od Tebe osim kod Tebe. Vjerujem u objave koje si spustio, vjerujem u vjerovjesnike koje si poslao.* ***Ako bi umro te noći umro bi u islamu. I neka to bude posljednje što ćeš izgovoriti prije spavanja.***[995] Muttefekun alejhi.

[993] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/35.
[994] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/36; Ebu Davud, 4/312; Tirmizi, 5/181.
[995] *Buhari mea' el-Feth,* 1/357; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/32.

Zikr pri buđenju iz sna u toku noći

1 - Prenio je 'Ubade ibn Samit, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se probudi u noći i kaže: La ilahe illellahu vahdehu la šerike lehu, lehu el-mulku ve lehu el-hamdu ve huve ala kulli šejin kadir. El-hamdu lillah, subhanallah, ve la ilahe illellahu, vallahu ekber, ve la havle ve la kuvvete illa billahi el-Alijji el-Azimi.*** *Nema istinskog boga osim Allaha jedinog i On nema suparnika, Njemu pripadaju vlast i hvala i On je svemoćan. Hvala Allahu, slava Allahu, nema boga osim Allaha, Allah je najveći i nema ni snage ni moći osim kod Allaha Uzvišenog i Veličanstvenog.* ***Potom kaže: Allahumegfirli,*** *Allahu, oprosti mi,* ***ili prouči dovu prihvatit će mu se. Ako se abdesti i klanja namaz i on će biti prihvaćen.***[996] Buhari, rahimehullah.

2 - Ebu Umame, radijallahu 'anhu, je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ko legne pod abdestom i spominje Allaha dok ne zaspi Allah mu daje sve što želi od dunjaluka i ahireta kada god se u snu okrene.***[997] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao da je hasen garib. Albani, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim.[998]

Zikr kada se prepadneš

Preneseno je Abdullaha ibn Amra ibn el-'Asa, radijallahu 'anhu, da ih je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, podučavao sljedećoj dovi za strah: ***Euzu bi kelimatillahi et-temme, min gadabihi, ve šerri ibadihi, ve min hemezati eš-šejtan, ve en jehdurun.*** *Utječem se sa Allahovim savršenim riječima od Njegove srdžbe, zla Njegovih stvorenja, šejtanskog uznemiravanja i njihovog prisustva.*[999] Ebu Davud, rahimehullah i Tirmizi, rahimehullah i kaže da je hasen.

---

[996] *Buhari mea' el-Feth,* 3/39.
[997] Tirmizi, 5/207.
[998] *Tehridž el-Kelimi et-tajjib,* str. 29.
[999] Ebu Davud, 4/12; Tirmizi, 5/200.

Zikr pri buđenju iz sna

Preneseno je da je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, prenio od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada se probudite recite: El-Hamdu lillahi ellezi radde alejje ruhi, ve afani fi džesedi, ve ezine li bi zikrihi.*** *Hvala Allahu koji mi je vratio dušu, učinio moje tijelo zdravim i dozvolio mi da Ga spominjem.* Bilježi Hakim, rahimehullah i ocijenio ga je vjerodostojnim, s njim su se složili Zehebi i Albani, rahimehumullah.[1000]

Zikr pri izlasku iz kuće

1 - Preneseno je[1001] od Enesa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Ko kada izađe iz kuće kaže: Bismillahi, tevekkeltu ala Allah, ve la havle ve la kuvvete illa billah.*** *U ime Allaha, na Allaha se oslanjam, nema ni snage ni moće osim kod Allaha,* ***kaže mu se: Sačuvan si, ne moraš se sam čuvati i upućen si. Šejtan se udalji od njega i kaže drugom šejtanu: Šta ćeš sa čovjekom koji se ne mora sâm štititi, koji je zaštićen i upućen?*** Prenijeli su ga Ebu Davud, rahimehullah i Tirmizi, rahimehullah i rekao je: *Hadis je hasen sahih.* Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[1002]

2 - Rekla je Ummu Selema, radijallahu 'anha: *Nikada Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nije izašao iz moje kuće a da nije pogledao u nebo i rekao:* ***Allahumme inni euzu bike en edille ev udalle, ev ezille ev uzelle, ev ezlime ev uzlem, ev edžhele ev judžhele alejje.*** *Allahu moj, utječem ti se od toga da sam zalutam ili da me drugi u zabludu odvedu, da skrenem ili da me drugi skrenu, da nekom nasilje učinim ili da meni neko nasilje učini, ili da se kao neznalica ponašam ili da se neko prema meni kao neznalica ponese.*[1003] Prenijeli su ga autori sunena, Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

[1000] *Tehridž el-Kelimi et-tajjib,* str. 38.
[1001] Ebu Davud, 4/325; Tirmizi, 5/154.
[1002] *Tehridž el-Kelimi et-tajjib,* str. 41.
[1003] Ebu Davud, 4/325; Tirmizi, 5/155; Ibn-Madže, 2/1278.

Zikr pri ulasku u kuću

1 - Džabir, radijallahu 'anhu, je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kad je rekao:* ***Ko uđe u kuću i spomene Allaha pri ulasku i pri jelu šejtan kaže svojoj družini: Nema vam ovdje ni večere ni konaka. A kada uđe i ne spomene Allaha pri ulasku, šejtan kaže: Našli ste konak. A ako ne spomene Allaha pri hrani kaže: Našli ste i konak i večeru.***[1004] Muslim, rahimehullah.

2 - Preneseno je od Ebu Malika el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Pri ulasku u kuću recite: Allahumme inni es'eluke hajra-l-mevlidž, ve hajra-l-mehradž! Bismillahi veledžna, ve bismillahi haredžna, ve 'ala Rabbina tevekkelna.***

Allahu moj, molim te za dobro ulaska i dobro izlaska! S Allahovim imenom ulazimo, s Allahovim imenom izlazimo i na našeg Gospodara se oslanjamo. ***Potom nazovite selam ukućanima.***[1005] Bilježi ga Ebu Davud, rahimehullah a šejh Albani, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.*[1006]

Zikr pri ulasku i izlasku iz džamije

1 - Prenio je Enes, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, pri ulasku i izlasku iz džamije učio: ***Bismillahi, Allahumme salli ala Muhammed!*** *U ime Allaha, Allahu moj, donesi salavat na Poslanika!* Prenijeli su Tirmizija i Ibn-Sunni, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah ga je ocijenio dobrim. Dobrim ga je ocijenio i Albani, rahimehullah, na osnovu više lanaca prenosilaca.[1007]

2 - Prenio je Ebu Humejd ili Ebu Usejd, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada ulazite u džamiju recite: Allahumme iftah li ebvabe rahmetike!*** *Allahu moj, otvori mi vrata svoje milosti!* ***A kada izlazite recite: Allahumme inni eseluke min fadlike!*** *Allahu moj, molim Te za tvoju dobrotu!* Muslim i Ebu Davud, rahimehumullah.[1008]

[1004] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 13/190.
[1005] Ebu Davud, 4/325.
[1006] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjib,* str. 43.
[1007] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjib,* str. 45.
[1008] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 5/224; Ebu Davud, 1/126.

3 - Preneseno je[1009] od Abdullaha ibn 'Amra ibn el-'Asa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prije ulaska u džamiju učio sljedeću dovu: ***Euzu billahi el-azimi, ve bi vedžhihi el-kerimi, ve sultanihi el-kadimi mineš-šejtani-radžim!*** *Utječem se velikom Allahu, Njegovim plemenitim licem i iskonskom vlašću od prokletog šejtana!* ***Kada to kaže šejtan kaže: Sačuvan je od mene ostatak dana.*** Prenio ga je Ebu Davud, rahimehullah. Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[1010]

Šta se uči nakon početnog tekbira u namazu?

1 - Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu: Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je nakon početnog tekbira kratko prije učenja šutio. Rekao sam: *Allahov Poslaniče, šta učiš kada šutiš poslije početnog tekbira?* Rekao je: ***Učim: Allahumme baid bejni ve bejne hatajaje kema baadte bejne el-mešriki ve el-magrib! Allahumme nekkini min hatajaje kema junekka es-sevbu el-ebjedu mined-denes! Allahumme igsilni min hatajaje bis-seldži ve-l-mai ve-l-bered!*** *Allahu moj, udalji moje grijehe od mene koliko je razdaljina između istoka i zapada! Allahu moj, očisti me od grijeha poput bijele odjeće koja se očisti od prljavštine! Allahu moj, saperi moje grijehe snijegom, vodom i ledom!*[1011] Muttefekun alejhi.

2 - Rekao je Džubejr ibn Muti'm, radijallahu 'anhu, da je vidio Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u namazu i učio je tri puta: ***Allahu ekberu kebira, vel-hamdu lillahi kesira, ve subhanallahi bukraten ve esila. Euzu billahi mineš-šejtani er-radžimi min nefhihi, ve nefsihi, ve hemzihi.*** *Allah je najveći, hvaljen neka je Allah, i slava neka je Allahu jutrom i večerom. Utječem se Allahu od prokletog šejtana, njegove oholosti, pjesništva i gušenja.*[1012] Ebu Davud, rahimehullah, Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.

3 - Aiša, radijallahu 'anha, je rekla da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nakon početnog tekbira učio: ***Subhanekellahumme ve bi hamdi-***

[1009] Ebu Davud, 1/127.
[1010] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi*, str. 47.
[1011] *Buhari mea' el-Feth*, 2/227; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 5/96.
[1012] Ebu Davud, 1/203; Ibn-Madže, 1/265.

ke, ve tebareke ismuke, ve teala džedduke ve la ilahe gajruke. *Slava Allahu, neka je blagoslovljeno ime Tvoje, niko nije kao Ti i nema boga osim Tebe.*[1013] Prenijeli su ga autori sunena. Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[1014]

Šta se uči na ruku' i na sedždi?

1 - Rekao je Huzejfe, radijallahu 'anhu, da je čuo Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da uči na ruku'u: ***Subhane Rabbije-l-'Azim,*** *slava mom veličanstvenom Gospodaru,* tri puta. A na sedždi: ***Subhane Rabbije-l-Ea'la,*** *slava mom Gospodaru najuzvišenijem,* tri puta.[1015] Prenijeli su ga autori sunena. Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim na osnovu više lanaca prenosilaca.[1016]

2 - Preneseno je da je Alija, radijallahu anhu, rekao: *Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je na ruku' učio:* ***Allahumme leke reka'tu, ve bike amentu, ve leke eslemtu, haša' leke sem'i ve besari, ve muhhi ve azmi, ve 'asabi.*** Allahu moj, Tebi na ruku' padam, u Tebe vjerujem, tebi sam se predao, Tebi su skrušeni moj sluh, vid, mozak, kosti i nervi. *Kada je podizao glavu sa rukua učio je:* ***Semia'llahu limen hamideh. Rabbena leke-l-hamdu, mil'e-s-semavati, ve mil'e-l-erdi, ve mil'e ma bejnehuma, ve mil'e ma ši'te min šejin ba'du.*** Allah će se odazvati onome ko ga hvali. Gospodaru naš, Tebi hvala, koja ispunjava nebesa, ispunjava Zemlju, ispunjava prostor između njih i koja ispunjava šta želiš da ispuni nakon toga. *A na sedždi je učio:* ***Allahumme leke sedžedtu, ve bike amentu, ve leke eslemtu, sedžede vedžhi lillezi halekahu ve savverahu, ve šekka sam'ahu ve besarahu, tebarekellahu ahsenu-l-halikin.*** Allahu moj, Tebi sam pao na sedždu, u Tebe vjerujem, Tebi sam se pokorio, moje lice je palo na sedždu Onome ko ga je stvorio i oblikovao i iz njega sluh i vid izveo. Neka je uzvišen Allah najljepši od svih stvoritelja.[1017] Zabilježio ga je Muslim, rahimehullah.

[1013] Ebu Davud, 1/206; Tirmizi, 1/154; Nesai, 2/132; Ibn-Madže, 1/265.
[1014] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 56.
[1015] Ebu Davud, 1/230; Tirmizi, 1/164; Nesai, 2/190; Ibn-Madže, 1/287. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.
[1016] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 56.
[1017] Muslim, hadis br. 771.

3 - Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: *Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *je na ruku' i sedždi govorio:* ***Subbuhun kuddusun Rabbul-melaiketi ver-Ruh.*** *Neka je slava i svetost Gospodaru meleka i Džibrila.*[1018] Zabilježio ga je Muslim, rahimehullah.

4 - Preneseno je od Ebu Seida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Kada bi digao glavu sa ruku'a Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *je učio:* ***Allahumme Rabbena leke-l-hamdu, mil'e-s-semavati, ve mil'e-l-erdi, ve mil'e ma bejnehuma, ve mil'e ma ši'te min šejin ba'du, ehle-s-senai ve-l-medždi, ehakku ma kale-l-'abdu, ve kulluna leke-l-'abdu. Allahumme la mania' li ma ea'tajte ve la mu'tije li ma mena'te ve la jenfeu' ze-l-džeddi minke-l-džeddu.*** *Allahu moj, Gospodaru naš Tebi hvala, koja ispunjava nebesa, ispunjava Zemlju, ispunjava prostor između njih i koja ispunjava šta želiš da ispuni nakon toga, Ti zaslužuješ pohvalu i veličanje, to je najveća istina koju izgovaraju robovi a svi smo Tvoji robovi. Allahu moj, što Ti daš niko ne može uskratiti, što ti uskratiš niko ne može dati, i kod Tebe bogatstvo i ugled ne koristi uglednima i bogatima.*[1019] Muslim, rahimehullah.

5 - Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Rob je najbliži Allahu dok je na sedždi zato učite puno dova dok ste na sedždi.***[1020] Muslim, rahimehullah.

6 - Također je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, na sedždi učio: ***Allahummegfirli zenbi kullehu, dikkahu ve džillehu, ve evvelehu ve ahirahu, ve 'alanijetehu ve sirrahu.*** *Allahu moj, oprosti mi svaki moj grijeh, veliki i mali, prvi i zadnji, javni i tajni.*[1021] Muslim, rahimehullah.

7 - Prenio je Ibn Abbas, radijallahu 'anhuma,[1022] da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, između dvije sedžde učio: ***Allahummegfirli, verhamni, vehdini, vedžburni, ve a'fini, verzukni.*** *Allahu moj oprosti mi, smiluj mi se, uputi me, utješi me, podari mi zdravlje i opskrbi me.* Prenijeli su ga Ebu Davud i Bejheki, rahimehumullah. Nevevi, rahimehullah,[1023] ga je ocijenio dobrim a Albani, rahimehullah, vjerodostojnim.[1024]

1018 *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 4/204.
1019 *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 4/194.
1020 *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 4/200.
1021 *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 4/201.
1022 Ebu Davud, 1/224.
1023 *El-Ezkar*, str. 60.
1024 *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi*, str. 60.

Koja se dova uči prije selama na sjedenju u namazu?

1 - Preneseno je od Alije, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, na zadnjem sjedenju prije predaje selama učio: ***Allahumme igfir li ma kaddemtu ve ma ehhartu, ve ma esrertu, ve ma ea'lentu, ve ma esreftu, ve ma Ente ea'lemu bihi minni. Ente el-mukaddimu, ve Ente el-muehhiru, la ilahe illa Ente.*** *Allahu moj, oprosti mi grijehe koje sam prije počinio i koje ću počiniti, koje sam tajno uradio i koje sam javno uradio te koje sam pretjerujući uradio i o kojima Ti više znaš od mene. Ti unapređuješ i unazađuješ, nema istinskog boga osim Tebe.* Muslim, rahimehullah.[1025]

2 - Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada proučite tešehhud na zadnjem sjedenju tražite utočište od četvero: džehennemske patnje, kaburske patnje, iskušenja života i smrti te Dedžalovog zla.***[1026] Muslim, rahimehullah.

3 - Prenio je Abdullah ibn Amr, radijallahu 'anhu, da je Ebu Bekr, radijallahu 'anhu, rekao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem: *Podući me dovi koju ću učiti u namazu?* Rekao je: ***Reci Allahumme inni zalemtu nefsi zulmen kesiran, ve la jagfiru-z-nube illa Ente, fegfirli magfireten min i'ndike ver-hamni, inneke Entel-Gafuru er-Rahimu.*** *Allahu moj, ja sam sebi brojno nasilje nanio, a samo Ti praštaš grijehe, pa oprosti mi Svojim oprostom i smiluj mi se, Ti, uistinu, mnogo praštaš i milostiv si.*[1027] Muttefekun alejhi.

Zikr poslije selama

1 - Preneseno je od Sevbana, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Nakon predaje selama Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je učio tri puta:* ***Estagfirullah.*** Allahu, oprosti mi. *Potom bi rekao:* ***Allahumme Ente es-Selam, ve minke es-Selam, tebarekte ja zel-dželali vel-ikram.*** *Allahu, Ti si Selam i od Tebe je selam, neka si Uzvišen, vlasniče veličine i plemenitosti.*[1028] Muslim, rahimehullah.

[1025] Muslim, hadis br. 771.
[1026] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 5/87.
[1027] *Buhari mea' el-Feth,* 2/317; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/27.
[1028] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 5/89.

2 - Preneseno je od Mugire ibn Šu'be, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je nakon predaje selama učio:* ***La ilahe illellahu vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, ve huve 'ala kulli šejin kadir. Allahumme la mania' li ma ea'tejte ve la mu'tije li ma mena'te ve la jenfeu' zel-džeddi minkel-džeddu.*** *Nema istinskog boga osim Allaha, jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada pohvala i vlast i On je svemoćan. Allahu moj, što Ti daš niko ne može uskratiti, što ti uskratiš niko ne može dati, i kod Tebe bogatstvo i ugled ne koristi uglednima i bogatima.*[1029]

3 - Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Bit će oprošteni grijesi, makar bili brojni poput morske pjene, onome ko nakon svakog namaza kaže subhanallah,*** *slava Allahu,* ***trideset i tri puta, el-hamdulillah,*** *hvala Allahu,* ***trideset i tri puta, Allahu ekber,*** *Allah je najveći,* ***trideset i tri puta i upotpunjujući stotinu kaže: La ilahe illellahu vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, ve huve 'ala kulli šejin kadir.*** *Nema istinskog boga osim Allaha, jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada pohvala i vlast i On je svemoćan.*[1030] Muslim, rahimehullah.

Šta treba učiti koga spopadne nevolja i briga?

1 - Preneseno je od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prilikom nevolje učio: ***La ilahe illellahul-Azimul-Halim, la ilahe illellahu Rabbul-aršil-azim, la ilahe illellahu Rabbus-semavati ve Rabbul-erdi, Rabbul-aršil-kerim.*** *Nema boga osim Allaha Veličanstvenog Blagog, nema boga osim Allaha Gospodara Arša veličanstvenog, nema boga osim Allaha Gospodara nebesa, Gospodara Zemlje i Gospodara Arša plemenitog.*[1031] Muttefekun alejhi.

2 - Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u teškoći učio: ***Ja Hajju, ja Kajjum, bi rahmetike estegis!*** *O Živi, o Ti koji sve održavaš, tvojom milošću od Tebe pomoć tražim!*[1032] Zabilježio ga je Tirmizi, rahimehullah. Hadis je dobar na osnovu više lanaca prenosilaca.[1033]

[1029] *Buhari mea' el-Feth*, 2/325; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 5/90.
[1030] *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 5/95.
[1031] *Buhari mea' el-Feth*, 11/145; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 17/47.
[1032] Tirmizi, 5/201.
[1033] Tako je hadis ocijenio Albani u svome djelu *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi*, str. 76.

3 - Preneseno je od Ebu Bekrete, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko se nađe u nevolji neka uči dovu: Allahumme rahmeteke erdžu fe la tekilni ila nefsi tarfete 'ajnin, ve eslih li še'ni kullehu, la ilahe illa Ente.*** *Allahu, tvojoj milosti se nadam pa me ne prepuštaj samom sebi ni za treptaj oka, popravi moje cjelokupno stanje, nema boga osim Tebe.* Prenijeli su ga Ebu Davud i Ibn Hibban, rahimehumullah. Albani, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim.[1034]

4 - Preneseno je od Sa'da ibn Ebi Vekkasa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada je bio u utrobi ribe Junus je proučio ovu dovu: La ilahe illa Ente subhaneke inni kuntu minez-zalimin.*** *Nema boga osim Tebe, ja sam sebi nasilje nanio.* ***Kada musliman prouči ovu dovu zbog bilo čega Allah će mu se odazvati.***[1035] Zabilježili su ga Ahmed, Tirmizi i Hakim, rahimehumullah. Hakim, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim a s njim se složio Zehebi, rahimehullah.

Šta se uči kada se sukobi s neprijateljem ili vladarom?

1 - Prenio je Ebu Musa el-Eš'ari, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, učio kada bi strahovao od nekog naroda: ***Allahumme inna nedža'luke fi nuhurihim, ve neu'zu bike min šururihim.*** *Allahu, Ti se pozabavi njima i utječemo Ti se od njihovog zla.* Prenijeli su ga Ebu Davud[1036] i Nesai, rahimehumullah. Hakim, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim a s njim se složio Zehebi, rahimehullah.

2 - Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prilikom susreta s neprijateljem učio: ***Allahumme Ente 'adidi, ve Ente nesiri, bike ehulu, ve bike esulu, ve bike ukatil.*** *Allahu moj, samo si Ti moj oslonac i pomagač. Ti mi pomažeš u otklanjanju neprijateljskih spletki, u ime Tebe napadam neprijatelja i borim se protiv njega.* Zabilježio ga je Ebu Davud, rahimehullah,[1037] s vjerodostojnim lancem prenosilaca, prema ocjeni Albanija, rahimehullah.[1038]

[1034] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 78.
[1035] Ahmed; Tirmizi, 5/191; Hakim. Hakim ga je ocijenio vjerodostojnim a s njim se složio Zehebi.
[1036] Ebu Davud, 2/89.
[1037] Ebu Davud, 3/42.
[1038] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 83.

3 - Rekao je učenjak ovoga ummeta, Abdullah ibn Abbas, radijallahu 'anhuma: *Riječi:* ***Hasbunallahu ve ni'a'me-l-vekil.*** „Dovoljan nam je Allah i divan je On skrbnik", *je izgovorio Ibrahim kada je bačen u vatru i rekao je Muhammed,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada su mu rekli:* إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ ***Ljudi su se sakupili zbog vas.***[1039] Buhari, rahimehullah.[1040]

Šta treba reći koga zadesi nesreća?

Rekao je Uzvišeni Allah, azze ve dželle:

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ أُولَـٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَـٰئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ

One koji, kada ih kakva nevolja zadesi, samo kažu: Mi smo Allahovi i Njemu ćemo se vratiti. To su oni kojima pripadaju blagoslovi od Gospodara njihova i milost; ti su na Pravom putu.[1041]

Rekla je Ummu Seleme, radijallahu anha: *Čula sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Koga zadesi nesreća pa kaže: Inna lillahi ve inna ilejhi radži'un. Allahumme edžirni fi musibeti, vehluf li hajren minha.*** *Allahovi smo i Njemu se vraćamo. Allahu moj nagradi me za ovu moju nesreću i zamijeni mi je boljim stanjem.*, ***Allah će ga nagraditi i zamijeniti stanje boljim stanjem.*** Ona dalje kaže: *Kada je umro Ebu Seleme* (njen muž) *proučila sam tu dovu i Allah,* azze ve dželle, *mi ga je zamijenio boljim od njega, Allahovim Poslanikom,* sallallahu 'alejhi ve sellem. Muslim, rahimehullah.

Šta treba učiti ko je dužan?

Preneseno je od Alije, radijallahu 'anhu, da mu je došao neki rob koji je imao ugovor o otkupu sa svojim vlasnicima i rekao mu: *Ne mogu isplatiti što sam dogovorio pa mi pomozi?* Alija, radijallahu 'anhu, je rekao: *Hoćeš li da te podučim riječima kojima me podučio Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem? *Kada bi imao duga koliko je brdo Allah,* azze ve dželle, *bi to vratio. Uči:* ***Allahummekfini bi halalike 'an haramike ve egnini bi fadlike 'ammen***

[1039] *Ali'Imran*, 173.
[1040] *Buhari mea' el-Feth*, 8/229.
[1041] *El-Bekare*, 156 i 157.

sivake. *Allahu moj, zadovolji me halalom umjesto harama i učini me neovisnim od svih osim Tebe.* Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah [1042] i ocijenio dobrim, s njim se složio Albani, rahimehullah.

Zikr pri obilasku bolesnika

Od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, je preneseno da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko obiđe bolesnika kojem nije nastupio smrtni čas i prouči kod njega sedam puta: Ese'lullahe el-azim, Rabbel-aršil-azim, en ješfijek.*** *Molim velikog Allaha, Gospodara velikog Arša da te izliječi.* ***Allah će ga izliječiti.***[1043] Zabilježili su ga Ebu Davud, rahimehullah, Tirmizi, rahimehullah i ocijenio ga dobrim, Hakim, rahimehullah i ocijenio ga vjerodostojnim, s njim se složio Zehebi, rahimehullah.

Šta se kaže kada se ulazi u mezarje?

Preneseno je od Burejde, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je učio ashabe da kada uđu u mezarje kažu:* ***Es-Selamu 'alejkum, ehled-dijari minel-mu'minin, ve inna in ša Allahu bikum lahikun. Nese'lullahe lena ve lekum el-'afije.*** *Es-Selamu alejkum, vjernici stanovnici ovih nastambi. Mi ćemo vam se, ako Bog da, pridružiti. Molimo Allaha da i nama i vama podari blagostanje.*[1044] Muslim, rahimehullah.

Šta se uči kada zapuše vjetar

Rekla je Aiša, radijallahu 'anha: *Kada bi puhao vjetar Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je učio:* ***Allahumme inni es'eluke hajraha, ve hajra ma fiha, ve hajra ma erselteha bihi. Ve eu'zu bike min šerriha, ve šerri ma fiha, ve šerri ma ursilet bihi.*** *Allahu moj, molim te za njegovo dobro, dobro koje je u njemu i dobro s kojim si ga poslao. Utječem ti se od njegovog zla, zla koje je u njemu i zla s kojim je poslan.* Muslim, rahimehullah.

1042 Tirmizi, 5/220.
1043 Ebu Davud, 3/187; Tirmizi, 3/227.
1044 *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 7/45.

Šta se uči kada se čuje grom?

Abdullah ibn Zubejr, radijallahu 'anhu, kada bi čuo grmljavinu prestao bi pričati i proučio bi: *Subhanellezi jusebbihu er-ra'du bihamdihi ve-l-melaiketu min hifetihi.* Neka je slavljen Onaj koga slave grom i meleci strahujući od Njega. Zabilježio ga je Buhari, rahimehullah, u svome djelu *El-Edebu el-mufred.* Albani, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan, ali je izreka ashaba.*[1045]

Šta se uči kada se vidi mlađak?

Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, učio sljedeću dovu kada bi ugledao mlađak: ***Allahu ekber! Allahumme ehillehu 'alejna bil-emni vel-iman, ves-selameti vel-islam, vet-tevfiki lima tuhibbu ve terda. Rabbuna ve Rabbukellah.*** *Allah je najveći! Allahu moj, neka nam dođe sa sigurnošću i imanom, spasom i islamom i uputom na ono što voliš i s čim si zadovoljan. Naš i tvoj Gospdar je Allah.*[1046] Prenijeli su ga Darimi i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim a Albani, rahimehullah, vjerodostojnim.[1047]

Šta se treba proučiti kad se krene na put?

Prenosi se od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko kreće na put neka za one koji ostaju prouči sljedeću dovu: Estevdiu'kumullahe ellezi la tedi' vedai'uhu.*** *Ostavljam vas Allahu na čuvanje. Što se Njemu ostavi na čuvanje ne može se izgubiti.* Zabilježili su ga Ibn Madže, Nesai u djelu *Amelul-jevmi vel-lejle,* Ibn Sunni i Ahmed, rahimehumullah. Dobrim su ga ocijenili Ibn Hadžer i Albani, rahimehumullah.[1048]

1045 *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 109.
1046 Darimi, 2/3; Tirmizi, 5/167. Prenijeli su ga od Talhe ibn 'Ubejdullaha.
1047 *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 614.
1048 *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 199.

Šta se kaže kad se popne na jahalicu?

Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nakon uspravljanja deve kada bi kretao na putovanje tri puta rekao: ***Allahu ekber*** i proučio: ***Subhanellezi sehhara lena haza ve ma kunna lehu mukrinin ve inna ila Rabbina lemunkalibun. Allahumme inna nese'luke fi seferina haza el-birra ve-t-tekva ve mine-l-'ameli ma terda. Allahumme hevvin 'alejna sefarana haza vetvi 'anna bu'dehu. Entes-sahibu fi es-seferi, vel-halifetu fil-ehli. Allahumme inni e'uzu bike min vi'sais-seferi, ve keabetil-menzari, ve sui-l-munkalebi fi-l-mali, ve-l-ehl.*** *Neka je slavljen Onaj koji nam je ovo potčinio mi to ne bismo mogli jahati i svome ćemo se Gospodaru vratiti. Allahu moj, molimo te za dobročinstvo, bogobojaznost i djela s kojima si zadovoljan na ovom putovanju. Allahu moj, olakšaj nam ovo putovanje i skrati udaljenost. Ti si s nama na putovanju i čuvaš naše porodice. Allahu moj, sačuvaj nas teškoća na putovanju, ružnog vidika i ružnog povratka imetku i porodici.* Na povratku je učio istu dovu samo je dodavao: ***Ajibune, taibune, 'abidune, li Rabbina hamidun.*** *Vraćamo se, kajemo se, pokorni smo i svoga Gospodara hvalimo.*[1049] Muslim, rahimehullah.

Šta se treba reći kad se odsjedne negdje?

Preneseno je od Havle bint Hakim, radijallahu 'anha, da je rekla: *Čula sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Kada neko odsjedne negdje te prouči: E'uzu bi kelimatillahi et-tammati min šerri ma halek.*** *Utječem se Allahu Njegovim savršenim riječima od zla svega što je stvorio.,* ***ništa mu neće naštetiti sve dok ne ode iz tog mjesta.***[1050] Muslim, rahimehullah.

Šta se kaže pri jelu i piću?

Preneseno je od Amra ibn Ebi Seleme, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao mi je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Sinko, reci bismillah, jedi desnom rukom i jedi ispred sebe.***[1051] Muttefekun 'alejhi.

[1049] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 9/110.
[1050] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/31.
[1051] *Buhari mea' el-Feth,* 9/521; *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 13/193.

Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Prije jela recite bismillah, a ako zaboravite reći bismillah na početku, recite: Bismillahi evvelehu ve ahirehu.*** *U ime Allaha na početku i na kraju.*[1052] Tirmizi, rahimehullah i rekao je: *Hadis je hasen sahih.*

Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Allah je zadovoljan kada rob kaže elhamdu lillah kada nešto pojede i popije.***[1053] Muslim, rahimehullah.

Preneseno je od Mu'aza ibn Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko nakon jela kaže: El-Hamdu lillahi ellezi 'ata'meni haza ve razakanihi min gajri havlin minni ve la kuvvetin.*** *Hvala Allahu koji me nahrani i opskrbi ovim bez moje snage i moći.*, ***bit će mu oprošteni prethodno počinjeni grijesi.***[1054] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je dobar.* Osim njega prenijeli su ga i Ebu Davud i Ibn-Madže, rahimehumullah. Ibn-Hadžer, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim.

Preneseno je od čovjeka koji je služio Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: *Kada bi pred Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *donijeli hranu rekao bi:* ***Bismillah,*** *a kada bi završio jelo rekao bi:* ***Allahumme eta'mte, ve eskajte, ve egnejte, ve eknejte, ve hedejte, ve ehjejte, fe lekel-hamdu 'ala ma ea'tejte.*** *Allahu moj, nahranio si, napojio, imućnim učinio, dovoljnim dao, uputio, oživio, pa Tebi hvala na tome što si nam dao.* Zabilježio ga je Nesai, rahimehullah a vjerodostojnim ocijenio Albani, rahimehullah.[1055]

Šta treba reći pri kihanju?

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada kihnete recite: El-Hamdu lillah.*** *Hvala Allahu.* ***A onaj ko je s njim ili njegov brat: Jerhamukellah.*** *Allah ti se smilovao.* ***Kada mu to kaže neka mu odgovori: Jehdikumullahu ve juslihu balekum.*** *Neka vas Allah uputi i popravi vaše stanje.*[1056] Buhari, rahimehullah.

1052 Tirmizi, 3/190 i rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan.*
1053 *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/50.
1054 Ebu Davud, 4/42; Tirmizi, 5/171; Ibn-Madže, 2/1093. Tirmizi ga je ocijenio dobrim.
1055 *Es-Silsile es-sahiha,* hadis br. 71.
1056 *Buhari mea' el-Feth,* 10/608.

Šta treba reći kad se čuje kukurikanje pijetlova, njakanje magaraca i lavež pasa?

Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Kada čujete njakanje magaraca utječite se Allahu jer oni vide šejtana, a kada čujete kukurikanje pijetlova molite Allaha da vam da od svojih blagodati jer oni vide meleka.***[1057] Muttefekun alejhi.

Preneseno je od Džabira, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada noću čujete lavež pasa i njakanje magaraca utječite se Allahu od njih jer oni vide što vi ne vidite.***[1058] Zabilježili su ga Ahmed, Ebu Davud i Buhari u svom djelu *El-Edebu el-mufred*, rahimehumullah. Albani, rahimehullah, je rekao: *Hadis je vjerodostojan na osnovu više lanaca prenosilaca.*[1059]

Šta se uči kad se ustaje sa sijela?

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko bude na sijelu na kojem je puno pričao i prije nego ode kaže: Subhaneke-llahumme ve bi hamdike, ešhedu en la ilahe illa ente estagfiruke ve etubu ilejk.*** *Neka si slavljen i hvaljen Allahu, svjedočim da nema drugoga boga osim Tebe, od Tebe oprosta tražim i Tebi se kajem.* ***Allah će mu iskupiti propuste počinjene na tom sijelu.***[1060] Zabilježio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih.* Vjerodostojnim ga je ocijenio i Hakim, rahimehullah, a s njim se složio Zehebi, rahimehullah.

Preneseno je od Abdullaha ibn Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Rijetko je Poslanik*, sallallahu 'alejhi ve sellem, *odlazio sa sijela a da ashabima ne bi proučio dovu:* ***Allahumme iksim lena min hašjetike ma tehulu bihi bejnena ve bejne mea'sik, ve min ta'atike ma tubelliguna bihi Džennetek, ve minel-jekini ma tuhevvinu bihi 'alejna mesaibed-dunja. Allahumme metti'na bi esmai'na, ve ebsarina, ve kuvvetina ma ahjejtena, vedža'lhu el-varise minna, vedža'l se'rena 'ala men zalemena, vensurna 'ala men 'adana, ve la tedž'al ed-dunja ekbera hemmina, ve la meble-***

[1057] *Buhari mea' el-Feth*, 6/350; *Muslim bi šerhi en-Nevevi*, 17/47.
[1058] Ebu Davud, 4/327. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.
[1059] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi*, str. 164.
[1060] Tirmizi, 5/158, i kaže: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

ga 'ilmina, ve la tusellit 'alejna men la jerhamuna. *Allahu moj, dodijeli nam strahopoštovanja prema Tebi dovoljno da se isprijeći između nas i nepokornosti Tebi, dodijeli nam pokornosti toliko da uđemo u Džennet, dodijeli nam ubjeđenja koje će nam olakšati dunjalučke nedaće. Allahu moj, sve dok smo živi daruj nam sluh, vid i snagu, učini našu osvetu prema onima koji su nam nepravdu počinili i pomozi nas u borbi protiv neprijatelja naših, neka nam dunjaluk ne bude najveća briga i vrhunac našeg znanja i ne potčini nas onima koji su nemilosrdni prema nama.*[1061] Zabilježio ga je Tirmizi, rahimehullah i ocijenio dobrim. Hakim, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim, s njim se složio Zehebi, rahimehullah.

Šta treba proučiti kada se vidi neko u iskušenju?

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko kaže kada vidi osobu u iskušenju: El-Hamdu lillahi ellezi 'afani mimma ibtelahu bihi ve faddaleni 'ala kesirin mimmen haleka tefdila.*** *Hvala Allahu koji me nije iskušao ko što je njega iskušao i što me je odlikovao nad mnogim svojim stvorenjima.*, ***neće ga nikada zadesiti to iskušenje.***[1062] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i ocijenio dobrim.

Šta se uči pri ulasku u pijacu?

Preneseno je od Omera ibn el-Hattaba, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko kada uđe na pijacu kaže: La ilahe illellahu vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, juhji ve jumitu, ve huve hajjun la jemutu, bi jedihi el-hajru, ve huve 'ala kulli šejin kadir.*** *Nema boga osim Allaha jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada vlast i hvala, oživljava i usmrćuje a On je živ i ne umire, u Njegovoj ruci je dobro i On je svemoćan.* ***Allah će mu upisati milion sevapa, obrisati milion malih grijeha i uzdići ga za milion stepeni.***[1063] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah a dobrim ocijenio Albani, rahimehullah.[1064]

[1061] Tirmizi, 5/189. Ocijenio ga je dobrim.
[1062] Tirmizi, 5/157. Ocijenio ga je dobrim.
[1063] Tirmizi, 5/155. Albani ga je ocijenio dobrim.
[1064] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi*, str. 172.

Šta treba reći kada se spotakne životinja?

Preneseno je od Ebu el-Meliha, radijallahu 'anhu, da je neki čovjek rekao: *Jahao sam iza Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *na jahalici kada se ona spotakla i rekao sam:* ***Neka propadne šejtan!*** *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je rekao:* ***Nemoj govoriti: Neka propadne šejtan, jer kada to kažeš on se povećava dok ne bude kao kuća, pa kaže: Pobijedio sam ga svojom snagom. Reci: Bismillah, jer kada to kažeš on se smanji i bude poput muhe.*** Prenijeli su ga Ahmed i Ebu Davud, rahimehumullah. Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.[1065]

Šta treba reći kada se ugledaju prvi zreli plodovi?

Rekao je Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu: *Kada bi uzrelili prvi plodovi ljudi su ih nosili Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *a on bi kada bi ih uzeo proučio:* ***Allahumme barik fi semerina, ve barik lena fi medinetina, ve barik lena fi sai'na, ve barik fi muddina.*** Allahu moj, blagoslovi naše plodove, naš grad, naš sa'a i naš mud.[1066] *Nakon toga, plodove je davao najmlađem prisutnom djetetu.*[1067] Muslim i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

Šta treba reći onaj koga nešto zadivi i svidi mu se?

Preneseno je od Sehla ibn Hunejfa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada vidite što vam se sviđa, blagoslovite to jer je urok istina.*** Zabilježio ga je Ahmed, rahimehullah i drugi, a Albani, rahimehullah, ocijenio vjerodostojnim.[1068]

Šta se uči ako nešto bude otežano?

Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Allahumme la sehle illa ma džea'ltehu sehlen, ve inneke***

[1065] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 180.
[1066] Sa'a i mud su mjere za količinu. (op. prev.)
[1067] Muslim; Tirmizi, 5/169.
[1068] *Tehridžu el-Kelimi et-tajjibi,* str. 185.

tedž'alu el-hazene iza ši'te sehla. *Allahu moj, lahko je samo ono što ti olakšaš, a Ti kada hoćeš teško učiniš lahkim.* Zabilježio ga je Ibn-Sunni, rahimehullah. Hadis je dobar.

Jutarnji i večernji zikr[1069]

1 - Preneseno je od Šeddada ibn Evsa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Najbolji istigfar je: Allahumme Ente Rabbi la ilahe illa Ente. Halekteni ve ene 'abduke, ve ene 'ala 'ahdike ve va'dike mesteta'tu. E'uzu bike min šerri ma sana'tu. Ebu'u leke bi nia'metike 'alejje ve ebu'u bi zenbi fegfir li finnehu la jegfiruz-zunube illa Ente.*** *Allahu, Ti si Gospodar moj, nema boga osim Tebe, stvorio si me i ja sam Tvoj rob, držim se ugovora s Tobom i obećanja Tvog koliko mogu. Utječem se Tebi od zla kojeg sam počinio. Tebi se vraćam s pomoću blagodati Tvoje, Tebi priznajem grijehe svoje pa ih oprosti. Samo Ti grijehe oprostiti možeš.* ***Ko ga prouči navečer i umre u toj noći ući će u Džennet, a ko ga prouči ujutro i umre toga dana ući će u Džennet.***[1070] Buhari, rahimehullah.

2 - Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko sto puta kaže kada osvane i omrkne: Subhanallahi ve bi hamdihi.*** *Neka je slavljen i hvaljen Allah.* ***Niko neće doći s boljim djelom na Sudnjem danu od njega osim onoga ko prouči isto ili više.***[1071] Muslim, rahimehullah.

3 - Preneseno je da je Abdullah ibn Hubejb, radijallahu 'anhu, rekao: *Izašli smo jedne kišne veoma tamne noći tražiti Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *da nam klanja. Kada smo ga našli rekao je:* ***Reci!*** *Ja nisam ništa rekao. Ponovo je rekao:* ***Reci!*** *Ja opet nisam rekao ništa. Ali sam ga upitao: Allahov Poslaniče, šta da kažem? Rekao je:* ***Prouči sure El-Ihlas, El-Felek i En-Nas po tri puta kada omrkneš i kada osvaneš čuvat će te svakog zla.***[1072] Zabilježili su ga Ebu Davud, Nesai i Tirmizi, rahimehumullah koji je rekao: *Hadis je vjerodostojan.* Albani, rahimehullah, se složio s njim.

[1069] Ovi zikrovi se uče nakon sabaha i nakon ikindije.
[1070] *Buhari mea' el-Feth,* 11/97.
[1071] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/17.
[1072] Ebu Davud, 4/321; Tirmizi, 5/227.

4 - Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada osvanete recite: Allahumme bike asbahna, ve bike emsejna, ve bike nahja, ve bike nemutu, ve ilejke en-nušur.*** *Allahu moj, Tvojom dobrotom sabah dočekasmo, a Tvojom smo dobrotom i omrkli, Ti si nas poživio, Ti ćeš nas usmrtiti i pred Tobom ćemo se sakupiti.* ***A kada omrknete recite: Allahumme bike emsejna ve bike asbahna, ve bike nahja, ve bike nemutu, ve ilejke el-mesir.*** *Allahu moj, Tvojom smo dobrotom omrkli a Tvojom dobrotom smo i sabah dočekali, Ti si nas poživio, Ti ćeš nas usmrtiti i Tebi ćemo se vratiti.*[1073] Zabilježili su ga Ebu Davud, Tirmizi i Ibn-Madže, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je dobar.* Albani, rahimehullah, se složio s njim.

5 - Preneseno je od Abdullaha ibn Mesu'da, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *je kada omrkne učio:* ***Emsejna ve emsa el-mulku lillahi, vel-hamdu lillah, ve la ilahe illellah, vahdehu la šerike lehu, lehul-mulku, ve lehul-hamdu, ve huve 'ala kulli šejin kadir. Rabbi es'eluke hajra ma fi hazihi el-lejleti, ve hajra ma ba'deha, ve e'uzu bike min šerri ma fi hazihi el-lejleti ve šerri ma ba'deha. Rabbi e'uzu bike minel-keseli ve suil-kiberi, Rabbi e'uzu bike min 'azabin fin-Nar, ve 'azabin fil-kabri.*** Omrkli smo i omrkla je Allahova vlast, hvala Allahu, nema boga osim Allaha, jedinog koji nema suparnika, Njemu pripada hvala i vlast i On je svemoćan. Gospodaru, molim te za dobro ove noći i dobro koje dolazi poslije nje, a utječem ti se od zla ove noći i zla koje dolazi poslije nje. Gospodaru, utječem ti se od lijenosti i ružne starosti. Gospodaru utječem ti se od patnje u Džehennemu i patnje u kaburu. *Kada bi osvanuo rekao bi:* ***Asbahna ve asbeha el-mulku lillah...*** Osvanuli smo i osvanula je Allahova vlast...[1074] Muslim, rahimehullah.

6 - Preneseno je od Osmana ibn 'Affana, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko god jutrom i večerom bude tri puta učio: Bismillahi ellezi la jedurru mea' ismihi šejun fil-erdi ve la fi es-semai, ve huve es-Semi'u el-'Alim.*** *U ime Allaha s čijim imenom ništa na nebesima ni na Zemlji ne može naštetiti,*

[1073] Ebu Davud, 4/317; Tirmizi, 5/134; Ibn-Madže, 2/1272.
[1074] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/42.

On sve čuje i sve zna. ***Ništa mu neće moći naštetiti.***[1075] Prenio ga je Tirmizi, rahimehullah i rekao: *Hadis je hasen sahih.* Albani, rahimehullah, ga je ocijenio vjerodostojnim.

7 - Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je neki čovjek došao Poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem, i rekao: *Allahov Poslaniče, sinoć me ujeo akrep.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Da si rekao kada si ušao u noć: Euzu bi kelimatillahi et-tammati min šerri ma halek!*** *Utječem se s Allahovim savršenim riječima od zla što je stvorio!,* ***ne bi ti nanio štetu.***[1076] Muslim, rahimehullah.

8 - Također je od njega preneseno da je Ebu Bekr, radijallahu 'anhu, rekao: *Allahov Poslaniče, poduči me dovi koju ću učiti ujutro i navečer?* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Reci: Allahumme fatira es-semavati ve el-erdi, alime el-gajbi ve eš-šehade, Rabbe kulli šejin ve melikehu, ešhedu en la ilahe illa Ente, euzu bike min šerri nefsi, ve min šerri šejtani ve šerakihi! Ve en ekterife ala nefsi suen ev edžurruhu ila muslim!*** *Allahu moj, Ti koji poznaješ i vidljivi i nevidljivi svijet, Stvoritelju nebesa i Zemlje, Gospodaru i Vlasniče svega, svjedočim da nema istinskog boga osim Tebe i utječem se Tebi od zla moje duše i od zla šejtana i njegovih spletki! I da sebi nasilje učinim ili ga prouzrokujem muslimanu.* ***To prouči kad osvaneš, kada omrkneš i kada legneš u postelju.***[1077] Prenijeli su ga Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, je rekao: *Hadis je hasen sahih.*

9 - Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Ko kaže kada osvane ili omrkne: Allahumme inni asbahtu ušhiduke, ve ušhidu hamelete 'aršike, ve melaiketeke, ve džemi' halkike enneke Ente Allah ellezi la ilahe illa Ente, ve enne Muhammeden 'abduke ve resuluke.*** *Allahu, osvanuo sam i uzimam za svjedoka Tebe, nosioce Tvoga arša, meleke i sva stvorenja da si Ti Allah, Ti si Bog osim kojeg drugogo boga nema, i da je Muhammed Tvoj rob i poslanik.* ***Allah će njegovu četvrtinu osloboditi Vatre. Ko to kaže***

[1075] Tirmizi, 5/132. Rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan.*
[1076] *Muslim bi šerhi en-Nevevi,* 17/32.
[1077] Ebu Davud, 4/316; Tirmizi, 5/134. Tirmizi je rekao: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

dva puta oslobodit će ga pola od Vatre. Ko kaže tri puta oslobodit će tri četvrtine od Vatre. A ko kaže četiri puta Allah će ga cijelog osloboditi Vatre.[1078] Prenijeli su ga Ebu Davud i Tirmizi, rahimehumullah. Tirmizi, rahimehullah, ga je ocijenio dobrim. Nevevi, rahimehullah, je rekao: *Lanac prenosilaca je dobar.* Dobrim ga je ocijenio i Ibn-Hadžer, rahimehullah.

10 - Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhuma, da je rekao: *Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *nikada nije propuštao ujutro i naveče proučiti dovu:* ***Allahumme inni es'eluke el-'afijete fid-dunja vel-ahire. Allahumme inni es'eluke el-'afve vel-'afije fi dini ve dunjaje, ve ehli ve mali. Allahumme ustur 'avrati, ve amin rava'ti. Allahumme ihfezni min bejni jedejje ve min halfi, ve 'an jemini ve 'an šimali, ve min fevki, ve e'uzu bi 'azametike en ugtale min tahti.*** *Allahu moj, molim te za blagostanje na dunjaluku i na ahiretu. Allahu, molim te za oprost i blagostanje u vjeri, dunjaluku, porodici i imetku. Allahu, prekrij moje sramote, spokojnim učini one za koje se brinem. Allahu čuvaj me sprijeda, straga, zdesna, slijeva, iznad mene i utječem se Tvojom veličinom da propadnem u zemlju.*[1079] Prenijeli su ga Ebu Davud, Ibn-Madže i Hakim, rahimehumullah. Hakim, rahimehullah je rekao: *Lanac prenosilaca je vjerodostojan.* Zehebi, rahimehullah, se složio s njim.

[1078] Ebu Davud, 4/317; Tirmizi, 5/188. Tirmizi ga je ocijenio dobrim.
[1079] Ebu Davud, 4/318; Ibn-Madže, 2/1273. Hakim ga je ocijenio vjerodostojnim a Zehebi se složio s njim.

ZAŠTITA KUĆE OD ŠEJTANA

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Uvod

Hvala pripada samo Allahu, hvalimo Ga i od Njega pomoć, uputu i oprost tražimo! Utječemo se Allahu od zla koje je u nama i od naših loših djela! Koga Allah uputi niko ga ne može zavesti a koga u zabludu odvede niko ga ne može uputiti. Svjedočim da nema istinskog boga osim Allaha i da nema sudruga. Svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik. A potom!

Mnogi ljudi su zanemarili jedan farz, a to je neprijateljski odnos prema šejtanu. A, rekao je Uzvišeni:

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا

Šejtan vam je neprijatelj, pa i vi budite neprijatelji njemu.[1]

Nažalost, mnogi ljudi odnose se prema njemu kao prema miljeniku! Sjedi s njima na sijelima, pravi im društvo po putevima. Otvorili su mu vrata svojih kuća. I više od toga, otvorili su mu vrata svojih spavaćih soba! Ne treba veća...[2] Ima i onih koji su mu otvorili svoja srca, rade što im naredi, ostavljaju što im zabrani. Postao je njihov bog, obožavaju ga mimo Allaha, azze ve dželle. Rekao je Allah, tebareke ve te'ala:

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

O sinovi Ademovi, zar vam nisam naredio: Ne obožavajte šejtana, on vam je neprijatelj otvoreni![3]

To je razlog pisanja o tome kako musliman da zaštiti svoju kuću od tog nečasnog neprijatelja, prokletog šejtana. U koju kuću on uđe u njoj posije nered, u nju unese neslogu između djece i razdor između supružnika. U toj kući ljubav se pretvori u mržnju, a milost u patnju.

---

[1] *Fatir*, 6.
[2] Ovako stoji u originalnoj arapskoj verziji! (op. prev.)
[3] *Ja-sin*, 60.

Allahu moj, sačuvaj nas i sve muslimane šejtanove spletke! Ti se brineš o nama i pomažeš nam. A, Ti si divan zaštitnik i pomagač!

Vehid Abdu-s-Selam Bali

stvorenje koje je najpotrebnije Allaha

Časna Mekka, 16/2/1410. h.god.

1. Spominjanje Allaha, azze ve dželle, pri ulasku u kuću

Preneseno je od Ebu Malika el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Pri ulasku u kuću recite: Allahumme inni ese'luke hajra-l-mevlidž, ve hajra-l-mehradž.*[4] *Bismillahi veledžna, ve bismillahi haredžna, ve 'ala Rabbina tevekkelna.*** *Allahu moj, molim te za dobro ulaska i dobro izlaska! S Allahovim imenom ulazimo, s Allahovim imenom izlazimo i na našeg Gospodara se oslanjamo.* ***Potom nazovite selam ukućanima.***[5]

2. Nazivanje selama ukućanima

Rekao je Nevevi,[6] rahimehullah: *Prilikom ulaska u kuću poželjno je reći bismillahi, što više spominjati Allaha,* subhanehu ve te'ala *i nazvati selam svejedno bilo u njoj ljudi ili ne. Rekao je Uzvišeni:*

فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً

A kad ulazite u kuće, vi ukućane pozdravite pozdravom od Allaha propisanim, blagoslovljenim i lijepim.[7]

---

[4] Ovim se ukazuje na ajet:

وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا

I reci: Gospodaru moj, uvedi me uvodom Istine i izvedi me ishodom Istine! - *El-Isra*, 80.

Ajet se odnosi na svaki izlazak i ulazak, bez obzira što je objavljen povodom osvajanja Mekke, jer u obzir se uzima opće značenje teksta, a ne ograničava se povodom objave. Rekao je Tibi: *Riječi su u infinitivu i znače* ***ulazak i izlazak*** *ili* ***mjesto ulaska****, kao da traži dobro koje se nalazi u mjestu u koje ulazi i iz kojeg izlazi.* Rekao je Mejrek: *To jest dobro koje je u tom ulasku i izlasku.* Neki riječ ***mevlidž*** u dovi izgovaraju ***mevledž***. Prvo je ispravnije. Vidi: *'Avnu-l-Ma'bud, šerh Sunen Ebi Davud*, 13/354. (op. prev.)

[5] Ebu Davud, 4/325. Albani je u svom djelu *Tehridžu el-Kelimeti et-tajjibe*, br. 43 ocijenio lanac prenosilaca ovog hadisa pouzdanim.

[6] *El-Ezkar*, str. 19.

[7] *En-Nur*, 61.

Preneseno je od Enesa, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Sinko, kada uđeš u kuću svoje porodice nazovi im selam! U tome će biti blagoslov tebi i tvojoj porodici.***[8]

Preneseno je od Ebu Umame el-Bahilija, radijallahu 'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Trojica su pod Allahovom, azze ve dželle, zaštitom. Onaj ko izađe u borbu na Allahovom, azze ve dželle, putu. On je pod Allahovom, azze ve dželle, zaštitom sve dok ga ne usmrti pa uvede u Džennet ili ga vrati s nagradom koju je dobio i ratnim plijenom. Drugi je onaj ko ode u džamiju. On je pod zaštitom Uzvišenog Allaha sve dok ga ne usmrti pa uvede u Džennet, ili ga vrati s nagradom koju je dobio i plijenom. I treći je onaj ko pri ulasku u kuću nazove selam, on je pod Allahovom, subhanehu ve tea'la, zaštitom.***[9]

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Izraz u hadisu* ***damin 'ala Allah*** *znači* ***sahibu-d-daman*** *- onaj kome je dat* ***daman.*** *Daman je čuvanje nečega. Stoga, značenje hadisa glasi da je pod Allahovom,* azze ve dželle, *zaštitom, Allah ga čuva.*[10] Biti pod Allahovom, azze ve dželle, zaštitom i čuvanjem je najljepši dio ove nagrade.

3. Spominjanje Allaha, azze ve dželle, pri jelu i piću

Preneseno je od Džabira, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Allahovog Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ako čovjek pri ulasku u kući i prije jela spomene Allaha šejtan kaže*** - drugim šejtanima: ***Nema vam tu ni konaka ni večere. Ako pri ulasku u kuću ne spomene Allaha šejtan kaže: Našli ste konak. Ako ni prije jela ne spomene Allaha šejtan kaže: Našli ste i konak i večeru.***[11]

Vidiš li, brate moj, kako spominjanje Allaha, azze ve dželle, šejtana tjera iz kuće! Sprječava ga da jede, pije i spava s tobom. Vidiš li kako nemar prema spominjanju Allaha, azze ve dželle, šejtanu daje veliku priliku, jer

[8] Tirmizi, 4/161 i ocijenio je da je dobar vjerodostojan.
[9] Rekao je Nevevi u svom djelu *El-Ezkar*: *Prenio ga je Ebu Davud, a lanac prenosilaca je dobar.*
[10] *El-Ezkar,* str. 2.
[11] *Muslim mea'šerhi en-Nevevi*, 13/190.

tada nađe konačište kod tebe. I ne samo konačište nego i hranu i piće, i ne samo za sebe nego i za svoju družinu, braću šejtane. Potom se udomaće u kući i namnože. Brate muslimanu, ne budi nemaran i spominji Allaha, azze ve dželle, jer to je čvrsto uže i ispravna uputa.

4. Često učenje Kur'ana u kući

Kur'an kuću čini prijatnom, čisti je i tjera šejtane iz nje. Preneseno je od Ebu Musaa el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Vjernik koji uči Kur'an je kao citron, lijepo miriše i lijepog je okusa. Vjernik koji ne uči Kur'an je kao hurma, ne miriše ali je slatka. Munafik koji uči Kur'an je kao bosiljak, miriše lijepo ali je gorak. Munafik koji ne uči Kur'an je kao gorka tikvica, ne miriše i gorka je.***[12]

Osim toga, meleci se približavaju kući u kojoj se skrušeno uči Kur'an. Preneseno je od Ebu Se'ida el-Hudrija, radijallahu 'anhu, da je Usejd ibn- Hudajr, radijallahu 'anhu, jedne noći učio Kur'an u ostavi za hurme. Njegov konj se odjednom uznemirio. On je nastavio učiti, a konj se opet uznemirio. Ponovo je nastavio učiti i konj se opet uznemirio. Usejd, radijallahu 'anhu, je rekao: *Pobojao sam se da će stati na Jahiju.*[13] *Otišao sam da vidim šta je s konjem i ugledao sam iznad svoje glave nešto poput oblaka, na tom oblaku nešto je svijetlilo poput svjetiljki. Oblak se uzdizao prema nebu i izgubio sam ga iz vidika. Sljedeće jutro rano sam otišao Allahovom Poslaniku,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *i rekao: Allahov Poslaniče, sinoć dok sam učio Kur'an u svojoj ostavi za hurme i nešto je uznemirilo moga konja.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Trebao si nastaviti učiti, Hudajrov sine.*** Rekao je: *Nastavio sam, ali se konj ponovo uznemirio.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: ***Trebao si nastaviti učiti, Hudajrov sine.*** Rekao je: *Nastavio sam, ali se ponovo uznemirio.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je ponovo rekao: ***Trebao si nastaviti učiti, Hudajrov sine.*** Rekao je: *Prekinuo sam učenje jer je Jahija bio blizu konja i pobojao sam se da ga ne zgazi. Ugledao sam nešto poput oblaka iznad svoje glave na njemu je svijetlilo nešto poput svjetiljki. Uzdiglo se prema nebu i izgubio sam ga iz vida.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve

[12] *Buhari mea' El-Feth*, 9/66; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/83.

[13] Jahija je Usejdov sin.

sellem, je rekao: ***To su bili meleci. Slušali su tvoje učenje. Da si nastavio učiti, ujutro bi ih ljudi vidjeli i ne bi se od njih skrivali.***[14]

5. Učenje sure El-Bekare u kući

Kada osjetiš da u kući ima puno problema, da ukućani povisuju ton jedni na druge, da tjeraju inat jedni drugima, znaj da je tu šejtan! Potrudi se da ga istjeraš i udaljiš iz kuće. Postavlja se pitanje kako? Na to pitanje dao je odgovor Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u hadisu: ***Sve ima svoj najuzvišeniji dio a najuzvišeniji dio Kur'ana je sura El-Bekare. Šejtan kada čuje suru El-Bekare u kući izađe iz te kuće.***[15]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Nemojte od svojih kuća praviti kaburove. Šejtan ne ulazi u kuću u kojoj se uči sura El-Bekare.***[16]

6. Nepuštanje šejtanovog glasa u kući

Rekao je Uzvišeni:

وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ

I zavedi koga možeš od njih svojim glasom.[17]

Mudžahid, rahimehullah, je rekao: *Šejtanov glas je pjesma.*

Preneseno je od Ebu Malika el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Neki ljudi iz mog ummeta pit će alkoho, nazivat će ga drugačije. Svirat će im muzika i pjevati pjevaljke. Allah će ih protjerati u zemlju, a neke će pretvoriti u majmune i svinje.***[18]

---

[14] *Buhari mea' El-Feth*, 9/63. Buhari je ovu predaju zabilježio bez lanca prenosilaca sa izrazom koji je potvrdan. *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/82. Citirani tekst hadisa je Muslimova verzija hadisa.

[15] Hadis je zabilježio Hakim i ocijenio ga vjerodostojnim. S njim se složio Zehebi. Albani ga je ocijenio dobrim u svom djelu *Es-Sahiha*, pod brojem 588.

[16] Muslim, hadis br. 780.

[17] *El-Isra*, 64.

[18] Ibn-Madže, 2/1333. Lanac prenosilaca ovog hadisa ocijenio je vjerodostojnim Ibn-el-Kajjim u svom djelu *Igasetu-l-ehfan*, 1/251.

Također je rekao: ***Neki ljudi iz mog ummeta ohalalit će blud, svilu, alkohol i muzičke instrumente.***[19]

Rekao je Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu: *Pjesma afirmira dvoličnost u srcu kao voda povrće.*

Rekao je Jezid ibn-el-Velid, radijallahu 'anhu: *Klonite se pjesme! Pjesma umanjuje stid, budi strast i narušava dostojanstvo. Pjesma je zamjena za alkohol i djeluje na čovjeka kao pijanstvo.*

Rekao je Ebu Hanife, rahimehullah: *Slušanje pjesama je veliki grijeh.*

Imam Malik, rahimehullah, na pitanje o pjesmama rekao je: *To kod nas rade samo grešnici.*

Rekao je Šafija, rahimehullah: *Pjesma je pokuđena zabava. Ko često pjeva neuračunljiv je i ne može biti svjedok.*

Rekao je imam Ahmed, rahimehullah: *Ne sviđa mi se pjevanje, budi dvoličnost u srcu.*

Brate muslimanu, nakon ovoga jasno ti je da je pjesma zabranjena i da je šejtanov glas. Kada šejtan pozove iz neke kuće onda se njegove vojske okupe oko njega i prave nered u kući, donose razdor i nesuglasice i unose mržnju i nepodnošljivost. Šejtani se raduju i udomaće se u kući u kojoj se često čuje pjesma. Brate muslimanu, ukloni pjesme iz svoje kuće svejedno bile na radiju, televiziji ili nečemu drugom.

7. Izbacivanje zvona iz kuće

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Zvono je šejtanova frula.***[20]

Također, od njega je preneseno da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Meleci nisu u društvu onih sa kojima je pas ili imaju zvono.***[21]

---

[19] *Buhari mea' el-Feth*, 10/51.

[20] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94; Ebu Davud, 3/25.

[21] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94; Ebu Davud, 3/25; Tirmizi, 3/123 i rekao je: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

Meleci su Allahova, azze ve dželle, vojska i u stalnom su ratu sa šejtanovom vojskom. Kada ljude napusti Allahova, azze ve dželle, vojska, tada ih savlada šejtanova vojska.

Treba imati na umu da se ovo odnosi na zvona koja su zvukom i izgledom slična crkvenim zvonima. Odatle se ovaj propis ne odnosi na postojeća telefonska zvona niti na većinu kućnih zvona. Međutim, ako je zvuk kućnog ili telefonskog zvona sličan crkvenom onda je zabranjen. Naprimjer, odzvoni jednom pa prestane i sve tako. Propis se odnosi i na zidne satove jer zvukom podsjećaju na crkvena zvona. Želim napomenuti da je zabranjeno i zvono u vidu muzike, ne zbog toga što liči na crkveno zvono već zbog toga što je muzika šejtanova frula, a na to smo već upozorili.

8. Uklanjanje krstova iz kuće

Krst je simbol kršćana a nama je zabranjeno oponašati židove i kršćane. Nažalost, krstova u muslimanskim kućama ima. Gotovo nijedna kuća nije bez krsta! Ima ih na zavjesama, tepisima ili su uklesani na zidovima. Štaviše, krstovi su ušli i u neke džamije! Kada bi pažljivo pogledao ukrase na tepisima u mnogim džamijama jasno bi vidio oblike krstova. A kako i ne bi bilo tako kada su ti tepisi uvezeni iz kršćanskih zemalja. Imam utisak da je u pitanju savremeni vid krstaškog rata koji nije nijednu kuću poštedio. Brate muslimanu, dobro gledaj šta kupuješ kada kupuješ odjeću, posteljinu, prostirku i slično. I ne reci da ne kupuješ te krstove namjerno! Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je uklanjao sve što je zaticao u obliku krsta. Da li iko razuman može reći da su u Poslanikovu, sallallahu 'alejhi ve sellem, kuću namjerno unošeni krstovi? Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: *Sve što je ličilo na krst u Poslanikovoj,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kući on je mijenjao.*[22]

[22] *Buhari mea'el-Feth*, 10/385; Ebu Davud, 4/72.

9. Uklanjanje slika i figura živih bića iz kuće

Musliman je dužan izbaciti iz kuće sve figure živih bića osim onih koje je Šerijat dozvolio a to su dječije lutke. Isto važi i za slike. Izuzimaju se samo neophodne slike poput slike za pasoš, ličnu kartu i druge dokumente.

Meleci ne ulaze u kuću u kojoj se nalazi slika ili figura živog bića. Već smo rekli da se šejtani nastane u kući u kojoj nema meleka. Preneseno je od Aiše, radijallahu 'anha, da je jednom prilikom kupila komad platna na kojem je bila slika. Kada je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, to vidio stao je na vratima, nije htio ući. Na njegovom licu primijetila je negodovanje, te je rekla: *Allahov Poslaniče, kajem se Allahu i pokoravam se Njegovom Poslaniku, šta sam zgriješila?* Rekao je: ***Kakvo je to platno?!*** Rekla je: *Kupila sam ga za sjedenje i za jastuk.* Rekao je: ***Oni koji su naslikali te slike bit će mučeni na Sudnjem danu. Bit će im rečeno: Oživite što ste stvorili! A i meleci ne ulaze u kuću u kojoj ima slika.***[23]

Preneseno je od Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Rekao je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem: ***Meleci ne ulaze u kuću u kojoj ima slika ili kipova.***[24]

Znaj, ova zabrana je opća i sveobuhvatna i odnosi se na sve vrste slika i figura živih bića bilo da je to slika na papiru, kip, bilo da ima sjenku ili ne, bilo da su izrađeni ručno ili pomoću aparata.

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Nema razlike između lika koji ima sjenku i koji nema sjenku. To je naš stav*[25] *u vezi s tim i stav većine učenjaka, ashaba, tabina i generacija poslije njih. Istog su mišljenja imami: Sevri, Malik, Ebu Hanife i drugi.*[26]

Izuzimaju se iz zabrane slike drveća, rijeka, plodova, predmeta i svega što nema dušu. Preneseno je od Se'ida ibn- Ebi Hasana, rahimehullah, da je rekao: *Bio sam sa Abdullahom ibn- Abbasom,* radijallahu 'anhuma, *kada je prišao čovjek i upitao ga: Ibn-Abbase, ja živim od rada svojih ruku, pravim ove slike?* Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma, je rekao: *Reći ću ti samo ono što*

[23] *Buhari mea' El-Feth*, 10/392; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/90.
[24] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94.
[25] Stav šafijskog mezheba. (op. prev.)
[26] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/94.

je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, *o tome rekao. Čuo sam ga kad je rekao:* ***Ko napravi lik Allah će ga mučiti dok ne udahne dušu u njega, a to nikada neće moći.*** Čovjek se žestoko naljuti. A Ibn-Abbas, radijallahu 'anhuma, kada je to vidio rekao je: *Teško tebi, ako baš moraš, onda slikaj drveće i sve što nema dušu.*[27]

10. Pse treba izbaciti iz kuće

Preneseno je od Ebu Talhe, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Meleci ne ulaze u kuću u kojoj se nalazi pas i slika.***[28]

Preneseno je da je Aiša, radijallahu 'anha, rekla: Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, se dogovorio s Džibrilom, 'alejhi selam, u koje vrijeme da mu dođe. Džibril, 'alejhi selam, nije došao u dogovoreno vrijeme. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je u ruci držao štap, bacio ga je i rekao: ***Allah i Njegovi izaslanici ne krše dogovore!*** Kada se okrenuo, ugledao je malog psa ispod svog ležaja. Upitao je: ***Aiša, kada je ovaj pas ušao u kuću?*** Rekla je: *Tako mi Allaha, ne znam.* Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je naredio da ga izbace. Nakon toga, Džibril, 'alejhi selam je došao. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, mu je rekao: ***Dogovorili smo se kad ćeš doći, ja sam te čekao ali ti nisi došao.*** Rekao je: *Spriječio me pas koji je bio u tvojoj kući. Mi ne ulazimo u kuću u kojoj se nalazi pas i slika.*[29]

Iz zabrane se izuzimaju samo lovački psi i psi čuvari, a oni ne smiju biti crni jer je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Crni pas je šejtan.***[30]

Naredio je da crni psi budu ubijeni. Rekao je: ***Ubijajte potpuno crne koji imaju samo dvije tačke, jer su oni šejtani.***[31]

Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhu, da je rekao: *Čuo sam Poslanika,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *kada je rekao:* ***Ko ima psa, a nije lovački pas ili ovčar, svaki dan mu se od nagrade uzima dva kirata.***[32]

[27] *Buhari mea' El-Feth*, 6/312; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/84. Citirani tekst je Buharijina verzija hadisa.
[28] *Buhari mea' El-Feth*, 6/312; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/84.
[29] *Buhari mea' El-Feth*, 6/312; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 14/18.
[30] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 4/227.
[31] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 10/237.
[32] *Buhari mea' El-Feth*, 9/68; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 10/237.

11. Često klanjanje nafila u kući

Preneseno je od Ibn-Omera, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Klanjajte dio namaza u kućama i ne dozvolite da vam kuće budu kao kaburovi.***[33] Kao što je poznato šejtani nastanjuju mezarja, pustare i ruševine. Ovim Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kao da je želio da dio nafila klanjamo u kućama kako bi s njima otjerali šejtane iz kuće.

Rekao je Nevevi, rahimehullah: *Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je podstakao na klanjanje nafila u kući jer je to lakše, dalje od uljepšavanja zbog ljudi, zaštićenije od svega što bi ih poništilo te da bi se stekao blagoslov i milost u kući, došli meleci i otjerali šejtani.*[34]

U drugom hadisu podstakao je na isto, rekao je: ***O ljudi, klanjajte u kućama, najbolji je namaz koji je obavljen u kući osim farza.***[35]

Preneseno je od Ebu Musaa el-Eš'arija, radijallahu 'anhu, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kuća u kojoj se Allah spominje i kuća u kojoj se Allah ne spominje su kao živi i mrtvac.***[36]

12. Lijepa topla riječ i blag osmijeh

Šejtan želi uništiti muslimansko društvo i to je poznato. U vezi s tim on planira, spletkari i kuje zavjere. Rušenje muslimanske porodice dio je tog plana, jer ona predstavlja prvu društvenu jedinicu. Taj plan se jasno vidi iz hadisa koji je prenio Džabir, radijallahu 'anhu: *Rekao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem*: ***Iblis postavi svoje prijestolje na vodi potom šalje svoje vojske. Najbliži njemu su oni koji urade najveće zlo. Jedan dođe i kaže: Nisam ga ostavio dok se nije rastao sa ženom. Iblis mu kaže: Da, ti!***[37] Razaranje brakova ruši društvo iz temelja a to je krajnji prokletnikov cilj. Zbog toga, muž je obavezan postupati sa suprugom na najljepši način i

[33] *Buhari mea' El-Feth*, 1/528; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/68.
[34] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/68.
[35] Nesai. Lanac prenosilaca je dobar. Takvim ga je ocijenio Munziri u *Et-Tergibu*, 1/226. a Albani ga je ocijenio vjerodostojnim u svome djelu *Sahihu-t-Tergib*, 1/178.
[36] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 6/68.
[37] *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 17/157.

dužan je najljepše riječi birati kada joj se obraća kako šejtan ne bi mogao posijati razdor između njih. Rekao je Uzvišeni:

وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُواْ الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ

Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi, jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima.[38]

Lijepa riječ čini čovjeka širokogrudnim, čini život ljepšim, širi sreću među supružnicima, donosi smiraj zbog kojeg su žene i stvorene za muškarce, produbljuje ljubav i samilost među supružnicima. Rekao je Uzvišeni:

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً
وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

I jedan od znakova Njegovih je to što vam je, od vrste vaše, žene stvorio da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost. U tome, zbilja, ima znakova za ljude koji razmišljaju.[39]

13. Kako zaštititi suprugu

Preneseno je od Abdullaha ibn- 'Amra ibn- el-'Asa, radijallahu 'anhuma, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada se oženite ili kupite roba recite: Allahumme inni ese'luke hajraha ve hajra ma džebelteha 'alejhi, ve e'uzu bike min šerriha šerri ma džebelteha 'alejhi.*** *Allahu moj, molim te za dobro koje je u njoj i dobro njene prirode u kojoj si je stvorio. A utječem ti se od zla koje je u njoj i zla njene prirode u kojoj si je stvorio.* U drugoj predaji se dodaje: ***Nakon toga, stavite ruku na prednji dio glave žene ili roba i proučite dovu za berićet u njima. Kada kupite devu stavite ruku na njenu grbu i proučite isto.***[40]

Prve bračne noći mladoženja treba zajedno s mladom klanjati dva rekata nafile. To će štititi njihov bračni život od svega nepoželjnog. Rekao je Ibn-Mes'ud, radijallahu 'anhu: *Kada ti dođe supruga u prvoj brač-*

---

38 *El-Isra*, 53.

39 *Er-Rum*, 21.

40 Ebu Davud, 2/249. Albani je u svom djelu *Tehridž el-Kelimi et-tajjibi* ocijenio lanac prenosilaca ovog hadisa dobrim.

noj noći neka klanja s tobom iza tebe dva rekata nafile, potom reci: Allahumme barik li fi ehli, ve barik lehum fijje. Allahumme idžmea' bejnena ma džema'te bi hajrin, ve ferrik bejnena iza ferrakte ila hajrin. Allahu moj, daj mi berićet u mojoj supruzi, a podari i njoj berićet u meni. Allahu moj, dok nas spajaš spoji nas u dobru, a ako nas razdvojiš razdvoji nas prema dobru.[41]

14. Kako zaštititi djecu od šejtana

Musliman bi redovno trebao učiti prenesenu dovu pred spolni odnos. To dijete čuva od šejtana. Preneseno je od Ibn-Abbasa, radijallahu 'anhuma, da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: ***Kada bi prilikom prilaska svojoj supruzi rekli: Bismillahi, Allahumme-džennibna-š-šejtane, ve džennibi-š-šejtane ma rezaktena.*** *S Allahovim imenom, Allahu moj, udalji od nas šejtana i udalji šejtana od onoga čime nas opskrbiš.* ***Šejtan nikada ne bi naštetio djetetu ako bi njegovo začeće bilo određeno u tom odnosu.***[42]

Ezan tjera šejtana. Zbog toga je poželjno proučiti ezan u uho novorođenčetu.[43] Preneseno je od Ebu Rafi', radijallahu 'anhu, da je rekao: *Vidio sam kada je Poslanik,* sallallahu 'alejhi ve sellem, *proučio ezan kao za namaz u uho Alijinom sinu Husejnu odmah nakon rođenja.*[44]

15. Kako zaštititi djecu od otrovnih gmizavaca i uroka

Saberi djecu svoju ujutro poslije sabaha i pred akšam, pomiluj ih po glavi i prouči: ***U'izukum bi kelimatillahi-t-tame min kulli šejtanin ve hammetin, ve min kulli 'ajnin lamme.*** *S Allahovim savršenim riječima tražim zaštitu za vas, od šejtana, otrovnih gmizavaca i urokljiva*

[41] Taberani. Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.
[42] *Buhari mea' El-Feth*, 1/242; *Muslim mea' šerhi en-Nevevi*, 10/5.
[43] Hadisi o učenju ezana na uho novorođenčetu su slabi. Neki učenjaci su ih uvrstili u dobre predaje uzimajući u obzir sve lance prenosilaca tih hadisa. Što se tiče učenja ikameta na uho novorođenčetu nije propisano jer je hadis u vezi s tim izmišljen. Vidi *Ed-Da'ife* od Albanija. (op. prev.)
[44] Ebu Davud, 4/328; Tirmizi, 3/36. Tirmizi je rekao: *Hadis je dobar vjerodostojan.*

oka. Potvrđeno je da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ovu dovu učio za zaštitu Hasana i Husejna, radijallahu 'anhuma i rekao je: ***Vaš otac Ibrahim učio je ovu dovu za zaštitu Ismaila i Ishaka.***[45]

Na kraju

Nakon izloženog kažem da će svako ko se bude pridržavao ovih petnaest savjeta, u vezi sa zaštitom kuće od šejtana, istjerati šejtane iz kuće i Allah će biti s njim.

Molim Allaha, azze ve džellc, da ovo djelo učini iskrenim, Njegova lica radi, meni korisnim i svim muslimanima i da nas poduči našoj ispravnoj vjeri!

Slavljen neka si i hvaljen, Allahu moj! Svjedočim da nema istinskog boga osim Tebe, molim te za oprost i kajem ti se.

[45] *Buhari mea' El-Feth,* 6/458; Tirmizi, 3/267.

NA KRAJU, IMAJ NA UMU KO TI JE NEPRIJATELJ!

Podaci o tvom zakletom neprijatelju Iblisu, Allah ga prokleo:

Ime: Iblis.

Mjesto boravka: nemarna srca.

Rodbina: taguti.

Stalno mjesto boravka: Džehennem, užasno mjesto.

Profesija: prvoklasni grešnik.

Kretanje: svugdje gdje se ne spominje Allah, azze ve dželle.

Trasa putovanja: krivudava.

Glavnica imetka: lažne nade.

Mjesta izlaska: pijace.

Neprijatelji na putu: muslimani.

Dokazi: fatamorgana.

Radna parola: licemjerstvo-najbolji ahlak.

Radno odijelo: raznobojno, za svaku priliku - drugačija boja.

Dunjalučka žena: obučena a naga.

Voli: one koji ne spominju Allaha, azze ve dželle.

Smeta mu: traženje oprosta.

Pismo: tetovaža.

Kuća: nužnici i kupatila.

Karakterne osobina: prevrtljiv u skladu s interesom.

Kada se pojavio: na dan kada je sedždu Ademu, 'alejhi selam, odbio.

Kolege: munafici.

Izvor zarade: zabranjen imetak.

Laboratorij: nečista mjesta i mjesta grijeha.

Usluge: podstiče na zlo i naređuje ga.

Naredbe: naređuje nemoral i ružna djela.

Vjera: kufr.

Funkcija: glavni direktor onih na koje se srdžba izlila i zalutalih.

Trajanje usluge: do Sudnjega dana.

Pravac putovanja: put za Džehennem.

Trgovačke zarade: veliko ništa!

Saputnici: džinski i ljudski šejtani.

Saradnici: oni što šute o Istini.

Prevozno sredstvo: laž.

Plaćanje: grijeh i njemu i njegovim sljedbenicima.

Komunikacije: gibet, nemimet i uhođenje.

Omiljena hrana: meso umrlih - ogovaranje.

Boji se: bogobojaznih vjernika.

Mrzi: muškarce i žene koji mnogo spominju Allaha, azze ve dželle.

Kako ga odbiti: uistinu je šejtanska spletka slaba.

Zamke: žene.

Hobi: odvođenje u zabludu.

Želja: želi da svi ljudi budu nevjernici.

Kraj: već određenog dana.

Njegova najbolja djela: homoseksualizam i lezbejstvo.

Lozinka za sljedbenika: *Ja!*, riječ oholih.

Njegovi uveseljivači: umjetnici i umjetnice.

Obećanja: obećava siromaštvo.

Šta ga rasplače?: brojne sedžde.

ZA KRAJ

Ovo je kraj prve knjige iz ove edicije. Slijedi, ako Bog da, druga knjiga koja će sadržavati sljedeće naslove:

1 - Sihir i njegova suština.

2 - Propis za sihirbaza u islamskom pravu.

3 - Vrste sihira i da li je dozvoljeno liječiti jedan sihir drugim sihirom.

4 - Kako se koja vrsta liječi Kur'anom, dovama iz Sunneta i zikrom.

5 - Kako riješiti sihirske znakove na amuletima i pojašnjenje kufra koji sadrže.

6 - Zapisi o priznanju nekih džina koji su radili za sihirbaze pa se pokajali i primili islam.

7 - Zaštita za mladence prve bračne noći.

8 - Vrste sihra za nemogućnost intimnog života i lijek za svaku vrstu Kur'anom, dovama iz Sunneta i zikrom.

9 - Kako poništiti sihr prije i u toku pravljenja.

10 - Zaštita od sihira.

11 - Suština i lijek za uroke.

12 - Suština prizivanja duša i kako je poništiti.

13 - Neke tajne gatara i vračeva.

14 - O hipnozi, kako biva? O suštini i kako je poništiti?

Molim Allaha, azze ve džellе, da me uputi i pomogne, On je najbolji pomagač i zaštitnik.

Neka je slava Allahu, svjedočim da nema boga osim Njega, molim za oprost i kajem Mu se!

KORIŠTENA LITERATURA

Časni Kur'an
Adabu-z-zifaf, Albani
Afatu el-lisani, Ibrahim el-Mešufi
Akamu-l-merdžani fi garaibu-l-džanni, Bedru-d-din eš-Šibeli
Akidetu-l-mu'min, Ebu Bekr el-Džezairi
Alemu el-džinni ve el-melaike, Abdu-r-Rezzak Nevfel
Alemu el-džinni ve eš-šejatin, Omer el-Eškar
Alemu el-džinni fi davi el-Kitab ve es-sunne, Abdu-l-Kerim Nevfan
Bustanu-l-arifin, Ebu el-Lejs es-Semerkandi
Daif Ebi Davud, El-Albani
Daif Ibn-Madže, El-Albani
Daif Et-Tirmizi, El-Albani
Daif En-Nesai, El-Albani
Da'ifu-l-Džami', Albani
Divanu eš-Šafi', imam Šafija
Džamiu el-bejani, Ibn-Džerir et-Taberi
El-Arrafune ve ed-deždžalun, Jasin Ahmed Id
Edebu-d-dunja ve-d-din, Ebu-l-Hasen el-Maverdi
Edilletu tehrimi musafehati-l-edžnebijje, Muhammed ibn Isma'il
El-Bidaje ve en-nihaje, Ibn-Kesir
El-Džamiu li ehkami-l-Kur'ani, El-Kurtubi
El-Džinnu, Ibn-Tejmijje
El-Ezkar, Nevevi
El-Istišfau bi-l-Kur'an, Ahmed es-Sabahi
El-Kelimu et-tajjib, Ibn-Tejmijje
El-Lu'lu' ve el-merdžan, Fuad Abdu-l-Baki
El-Mekasidu el-hasene, Ez-Zerkani
El-Mugni, Ibn-Kudame
El-Musannef, Abdu-r-Rezzak San'ani
El-Muvetta, imam Malik
El-Vabilu es-sajjibu, Ibn el-Kajjim
Et-Tibbu en-Nebevi, Ibn el-Kajjim
Es-Silsile es-sahiha, El-Albani
E-Silsile ed-daife, El-Albani
Et-Tefsiru el-kajjimu, Ibn-el-Kajjim
Et-Tergibu ve et-terhibu, hafiz hadisa El-Munziri
Fethu-l-Bari, Ibn-Hadžer
Fi Zilali el-Kur'an, Sejjd Kutb
Hadi el-ervah, Ibn-el-Kajjim
Hedju-s-sari, Ibn-Hadžer
Hidžabu-l-mereti el-muslime, El-Albani
Igasetu-l-lehfan, Ibn-el-Kajjim

Ihjau 'ulumi-d-din, Ebu Hamid el-Gazali
Lubabu-n-nukul, Es-Sujuti
Lisanu-l-Arab, Ibn-Menzur
Kešfu-s-sitar, Jasin Ahmed Id
Kitabu-s-sunne, Ibn-Ebi Asim
Medžmeu' ez-zevaidi, El-Hejsemi
Mevsu'atu etrafi-l-hadisi, Seid Zeglul
Muellefatu Se'id Havva, Selim el-Hilali
Muhtesaru et-tergibi ve et-terhibi, Ibn-Hadžer
Murah fi el-mizah, Muhammed el-Gazzi
Rijadu-s-salihin, En-Nevevi
Sahih Ebi Davud, El-Albani
Sahih Ibn Madže, El-Albani
Sahih Et-Tirmizi, El-Albani
Sahih En-Nesai, El-Albani
Sahih el-džami' es-sagir, El-Albani
Sahihu-t-tergib, El-Albani
Sahihu El-Buhari mea' El-Feth,
Sahihu Muslim mea' šerhi-n-Nevevi,
Sunen Ebu Davud
Sunen Ibn-Madže
Sunen Et-Tirmizi
Sunen Ed-Darimi
Sunen En-Nesai
Šerhu Muslim, En-Nevevi
Tabekatu-l-mudellisin, Ibn-Hadžer
Tefsiru el-Kur'ani el-azimi, Ibn-Kesir
Tehridžu-l-Ihjai, hafiz hadisa El-Iraki
Tekribu-t-tehzib, Ibn-Hadžer
Telbisu Iblis, Ibn el-Dževzi
Tenbihu-l-gafilin, Lejs es-Semerkandi
Tehzibu-t-tehzibi, Ibn-Hadžer el-Askalani
Zilalu-l-dženne fi tehridži es-Sunne, El-Albani

SADRŽAJ

Bismillahir-rahmanir-rahim

Zahvala Allahu Gospodaru svih Svjetova, koji je stvorio džine i ljude da Mu se pokoravaju, pa se jedni pokoriše, a drugi ostadoše u zabludi povodeći se za šejtanima od ljudi i džina.

Znajući da je čovjek u stalnoj borbi protiv bića koja ga navode na zlo, Plemeniti Gospodar nam ostavi uputu u borbi protiv zablude - djelo "Zaštita od džina i šejtana" od autora Vehid Abdusselam Bali sadrži ispravne metode borbe protiv šejtana od ljudi i džina temeljene na Kur'anu i sunnetu Poslanika sallallahu alejhi we sellem.

Allaha Uzvišenog molim da uputi muslimane na ono što On voli, a udalji od svih puteva zablude.

Hafiz Jusuf Salih Barčić

ISBN 995891660-6

9 789958 916601

Zaštita od džina i šejtana u svjetlu Kur'ana i sunneta

NEHULHAQ